

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA,
SO SÍDLOM V KOŠICIACH, IPEĽSKÁ 1**

**VÝROČNÁ SPRÁVA
RÚVZ KOŠICE ZA ROK 2017**

Regionálny hygienik: MUDr. Margita Kaplanová

Február 2018

OBSAH

1. IDENTIFIKÁCIA ÚRADU	1
2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE	1
3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE	2
4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY V ČLENENÍ	2
<i>a. Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov.</i>	2
<i>b. Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia</i>	3
<i>c. Výkon práce v ohniskách nákaz</i>	3
<i>d. Monitoring</i>	4
<i>e. Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti</i>	4
<i>f. Posudková činnosť</i>	5
<i>g. Národné referenčné centrá</i>	5
<i>h. Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR</i>	6
<i>i. Ostatné úlohy</i>	7
<i>j. Laboratórne činnosti (ak sú na príslušnom RÚVZ zriadené)</i>	8
5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE	9
6. PERSONÁLNE OBSADENIE	11
7. CIELE A PREHLAD PLNENIA	21
8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE	21
9. HLAVNÉ SKUPINY ODBERATEĽOV.	22
10. PRÍLOHY	
HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA	23
PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO	71
HYGIENA VÝŽIVY	128
KOZMETICKÉ VÝROBKY	163
HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE	170
EPIDEMIOLOGIA	197
LEKÁRSKA MIKROBIOLOGIA	319
PODPORA ZDRAVIA	339
OCHRANA ZDRAVIA PRED ŽIARENÍM	413
KONTROLA, DOZOR, SŤAŽNOSTI	429
PUBLIKAČNÁ A PREDNÁŠKOVÁ ČINNOSŤ	432
CHEMICKÉ ANALÝZY.	446
FYZIKÁLNE ANALÝZY	451
GENETICKÁ TOXIKOLÓGIA	456
MIKROBIOLOGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	461
BIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	471

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCI

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM V KOŠICIACH

IČO: 00606723

Ipeľská 1, 040 11 Košice

vedúci služobného úradu a regionálny hygienik: MUDr. Margita Kaplanová

kontakt: 055/7860100, mobil: 0911 339 924

e-mail: regionalnyhygienik@ruvzke.sk

Územná pôsobnosť:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach vykonáva činnosti vyplývajúce zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zo zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov pre okresy:

Košice I

Košice II

Košice III

Košice IV

Košice-okolie

Je príslušným orgánom VZ vo veciach radiačnej ochrany v územnom obvode Košického kraja a Prešovského kraja.

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Poslanie a strednodobý výhľad organizácie vyplýva zo zákona NR SR č. 355/2007Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Odborné zameranie organizácie je:

- posudková činnosť
- výkon štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín
- príprava podkladov na opatrenia a rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva
- zabezpečovanie špecializovaných výkonov spojených s ochranou zdravia v oblastiach a rozsahu, ktorý vymedzuje zákon NR SR č. 355/2007 Z. z.
- výkon a zabezpečovanie špeciálnych laboratórnych vyšetrení pre účely kvantifikácie a kvalifikácie faktorov životného a pracovného prostredia vo vzťahu k zdraviu obyvateľstva
- výkon špecializovanej činnosti aj nad rámec Košického kraja v rámci špecializácie činností RÚVZ v SR a podľa štatútov NRC schválených MZ SR v zmysle koncepcií jednotlivých odborov v oblasti ochrany zdravia ľudí
- výkon metodicko-odbornej, poradenskej a koordinačnej činnosti vo vzťahu k RÚVZ v SR s hlavným zameraním na Košický kraj v otázkach zabezpečovania odborných činností v rámci jednotlivých odborov ochrany a podpory zdravia
- realizácia projektov a programov na ochranu a podporu zdravia v rámci celoslovenských aktivít RÚVZ v SR a programového vyhlásenia vlády
- koordinácia a odborná-metodická usmerňovanie programov a projektov na ochranu a podporu zdravia nad rámec okresného charakteru
- navrhovanie a spracovávanie štúdií a projektov v oblasti sledovania zdravotného stavu obyvateľstva a výchovy ku zdraviu na základe aktuálnych potrieb

- vykonávanie analýz a expertíznej činnosti súvisiacej s otázkami ochrany zdravia ľudí ako aj na žiadosť iných oprávnených štátnych orgánov, organizácii, právnických a fyzických osôb
- podieľanie sa na príprave návrhov odborných dokumentov, právnych predpisov a technických noriem súvisiacich s ochranou zdravia, resp. spracovávanie odborných stanovísk k nim
- zabezpečovanie odbornej a praktickej súčinnosti s dotknutými inštitúciami na pregraduálnej a postgraduálnej výchove lekárov v preventívnom lekárstve a verejnom zdravotníctve, iných vysokoškolákov a SZP
- zabezpečovanie špecializovanej zdravotnej výchovy pre vybrané profesné skupiny
- spolupráca s orgánmi, organizáciami a obcami pri plnení ich úloh na úseku ochrany a podpory zdravia

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach nie je povinný vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370/2007.

4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY V ČLENENÍ

a) Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov

Odbor HŽPZ

V roku 2017 bol odborom HŽPZ evidovaný celkový počet dozorovaných zariadení 3473. V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 1164 **kontrol**, bolo odobratých 1579 **vzoriek**, z toho 636 vzoriek pitných vôd, 556 vzoriek vôd na kúpanie, 25 vzoriek sterov z prostredia na vyšetrenie prítomností plesní a bolo vyšetrených 366 sterilných predmetov (na účinnosť sterilizácie).

Odbor HV

Výkon ŠZD v obore hygieny výživy bol vykonávaný priebežne podľa zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to najmä v zariadeniach spoločného stravovania podľa stanoveného ročného plánu a nad zdravotnou bezpečnosťou kozmetických výrobkov, ďalej pri plnení mimoriadnych úloh a podnetov. Celkový počet zariadení podliehajúcich výkonu ŠZD bol 4520.

Odbor HDM

V roku 2017 bol evidovaný celkový počet zariadení pre deti a mládež v počte 1983, z toho 921 bolo neštátnych zariadení. V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 839 kontrol, bolo odobratých 385 vzoriek (185 vzoriek bazénových vôd, 51 vzoriek pokrmov, 59 sterov z prostredia a 90 vzoriek piesku).

Odbor PPL

V roku 2017 bol evidovaný celkový počet dozorovaných zariadení odboru PPL v počte 5182. V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 713 kontrol.

Odbor Epidemiológia

V rámci územnej pôsobnosti bol z celkového počtu dozorovaných zariadení 1926 vykonaný štátny zdravotný dozor v 541 lôžkových a neštátnych zdravotníckych zariadeniach, ktorý bol zameraný na kontrolu dodržiavania hygienicko – epidemiologického režimu, kontrolu dodržiavania schválených prevádzkových poriadkov, mikrobiálny monitoring, kontrolu dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov, kontrolu zabezpečenia zdravotného dohľadu pri práci a kontrolu účinnosti sterilizátorov.

V ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dorast bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru 126 krát vykonaná kontrola zabezpečenia povinného pravidelného očkovania osôb, ktoré dosiahli určený vek.

Odbor OZpŽ

V roku 2017 bolo evidovaných v rámci okresov Košice-mesto a Košice-okolie 407 pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 74 previerok.

b) Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia

Odbor HV

Výkon ÚKP bol vykonávaný priebežne v rozsahu kompetencií ustanovených zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, a to najmä odberom vzoriek potravín za účelom zistenia ich zdravotnej bezpečnosti, nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami a potravinami na osobitné výživové účely a výživové doplnky.

Odbor HDM

Pracovníci HDM nevykonávali úradnú kontrolu v zariadeniach spoločného stravovania. Kontroly boli vykonávané v zmysle zák.č. 355/2007 Z.z. v rámci ŠZD.

c) Výkon práce v ohniskách nákaz

Odbor HDM

Pracovníci HDM vykonávali kontroly zamerané na plnenie nariadených protiepidemických opatrení vydaných odborom epidemiológie pri výskyte vírusovej hepatitídy typu A v 1 škole na území mesta Košice a v 1 škole na území okresu Košice - okolie.

V spolupráci s odborom epidemiológie bol riešený výskyt hnačkových ochorení na 2 školách a to: MŠ Dneperská a ZŠ Mládežnícka 3, Košice – Šaca.

Odbor Epidemiológia

Na území okresov Košice I-IV a Košice okolie bola po celý rok 2017 vykonávaná surveillance a kontrola prenosných ochorení spojená so zabezpečovaním protiepidemických opatrení. V sledovanom období bolo do epidemiologického informačného systému (EPIS) celkovo vykázaných 4395 prenosných ochorení vrátane 672 nozokomiálnych nákaz, evidovaných bolo 32 epidémii. Zároveň bolo zadaných spolu 39 hlásení v systéme rýchleho varovania. Pre zabezpečenie rozšírených údajov v programe EPIS a posúdenie objemu práce v ohnisku nákaz bolo v roku 2017 komplexne spracovávaných 2247 ohnisk nákaz.

d) Monitoring

Odbor HŽP

V roku 2017 bol odborom HŽPZ evidovaný celkový počet dozorovaných zariadení 3473. V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 1164 **kontrol**, bolo odobratých 1579 **vzoriek**, z toho 636 vzoriek pitných vôd, 556 vzoriek vôd na kúpanie, 25 vzoriek sterov z prostredia na vyšetrenie prítomností plesní a bolo vyšetrených 366 sterilných predmetov (na účinnosť sterilizácie).

Odbor HV

Odbor hygieny výživy plnil úlohy súvisiace s monitorovaním obsahu jódu v jedlej soli, monitorovaním príjmu kuchynskej soli v pokrmoch a pečive vo vybraných zariadeniach spoločného stravovania a monitorovaním spotreby vybraných prídavných látok, monitoringu probiotik v potravinách na osobitné výživové účely a vo výživových doplnkoch.

Odbor Epidemiológia

Z dôvodu kontinuálneho sledovania cirkulácie poliovírusov a iných enterálnych vírusov vo vonkajšom prostredí bolo v zmysle vypracovaného harmonogramu odobraných 10 vzoriek odpadových vôd v lokalitách spádového územia určeného pre RÚVZ Košice: ČOV Kokšov-Bakša a ČOV Moldava nad Bodvou. Všetky výsledky laboratórnych vyšetrení boli negatívne.

V roku 2017 boli hlásené 3 prípady akútnej chabej obrny.

V rámci mikrobiálneho monitoringu bola v zdravotníckych zariadeniach realizovaná kontrola účinnosti vykonávanej dezinfekcie prostredia, predmetov a plôch, kontrola mikrobiálnej čistoty vnútorného ovzdušia, kontrola sterility zdravotníckych pomôcok a predmetov a účinnosti sterilizačného procesu.

Odbor OZpŽ

Odbor ochrany zdravia pred žiarením RÚVZ Košice je stálou zložkou radiačnej monitorovacej siete a zabezpečuje pravidelné merania zložiek životného prostredia (pôda, hydrosféra, vrátane pitných vôd, sedimenty, jednotlivé zložky potravinového reťazca – mlieko, ovocie, zelenina, krmoviny, obilniny a pod.) a pracovného prostredia (rádioaktívny aerosol, atmosférický spad, kontaminácia pracovných povrchov a pod.). Monitorovanie životného prostredia umožňuje sledovať dlhodobé zmeny v rádioaktívnom znečistení životného prostredia a získavať údaje o správaní sa rádioaktívnych látok v životnom prostredí, vrátane sledovania ekologických, hydrologických a metrologických aspektov tohto správania.

e) Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti

Odbor HŽPZ

Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti:

Odbor HŽPZ má vymenované tri odborné komisie pre preskúšanie odbornej spôsobilosti a to: na epidemiologicky závažné činnosti v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, na epidemiologicky závažné činnosti v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení, na prevádzkovanie pohrebiska, pohrebnej služby a krematória. V roku 2017 bolo týmito komisiami preskúšaných spolu 54 osôb a taktiež bolo vydaných 54 osvedčení.

Odbor HV

V roku 2017 bolo úradom vydaných 878 osvedčení o odbornej spôsobilosti – na epid. závažné činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov na nákup, predaj a spracovanie húb – 6

Odbor HDM

Vedúca oddelenia HDM sa v roku 2017 zúčastnila na preskúšaní odbornej spôsobilosti 45 pracovníkov pracujúcich v epidemiologicky závažných činnostiach v zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež na území mesta Košice a okresu Košice-okolie.

Zároveň sa zúčastňovala aj na preskúšaní pracovníkov pracujúcich v epidemiologicky závažných činnostiach pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov (osvedčenia o odbornej spôsobilosti pre tieto osoby boli vydané odborom hygieny výživy) v rámci potravinárskych prevádzok na území mesta Košice a okresu Košice-okolie.

Odbor PPL

V roku 2017 bolo vydaných spolu 90 osvedčení, pričom 83 osvedčení bolo vydaných na prácu s VTLaZ a TLaZ a 7 osvedčení bolo vydaných na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie. Na základe skúšky boli vydané 4 osvedčenia (na VTLaZ a TLaZ) a bez vykonania skúšky, t. j. na základe overenia dĺžky odbornej praxe, 86 osvedčení. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti zasadala 1-krát.

f) Posudková činnosť

Odbor HŽPZ

V rámci posudkovej činnosti, bolo vydaných 555 rozhodnutí, 339 záväzných stanovísk a bolo vykonaných 445 obhliadok. Na mieste boli uložené opatrenia so zákazom činnosti v dvoch prevádzkach, nebol vydaný žiaden pokyn a bola udelená jedna výnimka na používanie pitnej vody, ktorá nespĺňa limity ukazovateľov kvality pitnej vody a to pre skupinový vodovod Boliarov – Bačkovík – Kecerovce v ukazovateli arzén.

Odbor HV

V roku 2017 bolo na odbore HV pripravených: 101 záväzných stanovísk z toho: k územnému konaniu: 9, ku kolaudácií a k zmene užívania stavieb: 92, vydaných rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky: 367, schvaľovaných prevádzkových poriadkov: 11, prerušených konaní: 114 a zastavených konaní 45.

Odbor HDM

V rámci posudkovej činnosti bolo vykonaných 137 obhliadok, vydaných 30 záväzných stanovísk a 238 rozhodnutí - posudkov (z toho 2 nesúhlasné).

Odbor PPL

V rámci posudkovej činnosti, bolo vydaných 687 rozhodnutí, 151 záväzných stanovísk, a bolo vykonaných 487 obhliadok. Vydaných bolo 7 pokynov na odstránenie nedostatkov.

Odbor OZpŽ

Podľa § 45 ods. 3 zákona NR SR č. 355/2007 Z. z bolo v roku 2017 vydaných 67 povolení na činnosti vedúce k ožiareniu.

g) NRC pre hygienickú problematiku pitnej vody

--

h) Plnenie programov a projektov ÚVZ SR

Odbor HŽPZ

a) Plnenie programov a projektov ÚVZ SR:

Mimo stanovených úloh pre odbor HŽPZ, sa pracovníci podieľali na plnení úloh programov a projektov ÚVZ SR a to:

- 1.1 Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR
- 1.7 Hodnotenie dodržiavania hygienických požiadaviek v prevádzkach solárií,
- 7.1 Monitorovanie výskytu cyanobaktériových vodných kvetov vo vodách určených na kúpanie, prírodných kúpaliskách a biokúpaliskách
- 7.8 Monitoring výskytu enterovírusov vo vodách určených na kúpanie
- 7.14 Monitoring celkového organického uhlíka v prírodných a umelých kúpaliskách

Odbor HV

Odbor hygieny výživy sa v roku 2017 podieľal na plnení 7 úloh a projektov, podiel na ich plnení a vyhodnotenie bolo zaslané v samostatnej správe.

Odbor HDM

Plnil úlohy v rámci programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR, a to:

- 4.1. Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO)
- 4.2 Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku
- 4.3 Monitoring úrazovosti u detí predškolského a školského veku

Mimo stanovených úloh pre odbor HDM boli plnené v rámci spolupráce úlohy ÚVZ SR, ktoré boli stanovené aj pre iné odbory, a to pre:

Hygiena životného prostredia a zdravia

- 1.7 Zhodnotenie dodržiavania hygienických požiadaviek v prevádzkach solárií

Preventívne pracovné lekárstvo

- 2.4 Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách

Podpora zdravia

- 9.2 Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 – 2025

Odbor PPL

Odbor PPL sa v roku podieľal na 5-tich úlohách v rámci programov a projektov úradov verejného zdravotníctva a to:

- 2.1.1 Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)
- 2.1.2 Znižovanie zdravotných rizík z veľmi toxických látok a zmesí a toxických látok a zmesí
- 2.1.3 Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém
- 2.1.4 Pilotné testovanie nových navrhovaných metód hodnotenia fyzickej záťaže pri práci
- 2.4 Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách

Odbor Epidemiológia

Pracovníci odboru epidemiológie sa aktívne podieľali na plnení 9 úloh vyhlásených hlavným hygienikom SR, ktoré boli vyhodnotené v samostatnej správe.

Odbor podpory zdravia

Odpočet plnenia úloh vyplývajúcich z dokumentu Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2017 a na ďalšie roky (kapitoly 9. Podpora zdravia) je podrobne spracovaný v samostatnej ročnej správe. Všetky úlohy boli odborom plnené v zmysle platných anotácií a v stanovenom časovom rámci. Mimo uvedenej kapitoly sa participovalo aj na plnení vybraných medziodborových úloh (napr. 4.1, 6.7, 6.9).

Odbor OZpŽ

1. Príprava a spracovanie vecných podkladov a textu návrhu zákona o radiačnej ochrane a vykonávacích predpisov zákona, v súlade so smernicou európskej komisie č. 2013/59/ euratom.

2. Monitorovanie rádioaktivity v životnom prostredí pre účely plnenia požiadaviek odporúčania Európskej komisie a zabezpečovanie činnosti komunikačného informačného systému medzi ÚVZ SR a Európskou komisiou.

i) Ostatné úlohy

Odbor HŽPZ

V roku 2017 pracovníci odboru HŽPZ plnili **2 mimoriadne úlohy - cielený ŠZD** zameraný na:

1. Odvetranie čínskych obchodov.
2. Kontrolu účinnosti sterilizácie pracovných nástrojov na opakované použitie v prevádzkach pedikúr.

Odbor HV

K ďalším úlohám, ktoré odbor hygieny výživy plnil, boli najmä mimoriadne úlohy plnené podľa usmernenia ÚVZ SR, na základe podnetov a v súvislosti so vznikom hromadných ochorení.

Odbor HDM

mimoriadne cielené kontroly zamerané na:

1. Výkon cieleného ŠZD so zameraním na monitoring obsahu kuchynskej soli v obedoch v zariadeniach školského stravovania MŠ.
2. Kontroly mäsa v zariadeniach spoločného stravovania.
3. Sledovanie a zhodnotenie stavu pieskovísk na území mesta Košice a okresu Košice – okolie.
4. Mimoriadne cielené kontroly, zamerané na dodržiavanie legislatívnych požiadaviek, týkajúcich sa priestorov, určených na výučbu telesnej výchovy na základných školách a stredných školách v SR a rozšírenie poznatkov o názoroch žiakov základných a stredných škôl na vyučovanie telesnej výchovy a priestory určené na výučbu telesnú výchovy.

• celospoločenské úlohy

Program ozdravenia výživy obyvateľov SR, za rezort zdravotníctva s cieľom uplatňovať princípy racionálnej výživy ako prevencie obezity u detí a stravovaním podmienených civilizačných ochorení bol pracovníkmi odboru HDM plnení hlavne ich edukačnou a prednáškovou činnosťou. Odborná a metodická činnosť bola zameraná na zavedenie a kontrolu správnej výrobných praxe v zariadeniach školského stravovania pre deti a mládež, na samotnú výrobu pokrmov v uvedených zariadeniach, hlavne na dodržiavanie noriem, receptúr a technologických postupov schválených pre zariadenia školského stravovania.

Mimo uvedených cielených kontrol pracovníci odboru sledovali a hodnotili dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov v zariadeniach pre deti a mládež.

Odbor Epidemiológie

Pre zdravotníckych pracovníkov a laickú verejnosť boli realizované zdravotno výchovné a edukačné aktivity. Rodičia odmietajúci očkovanie detí boli predvolávaní za účelom odbornej konzultácie do Poradne očkovania, ktorá je súčasťou Poradenského centra ochrany a podpory zdravia na úrade. Na základe žiadosti Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky bola v roku 2017 vykonaná mimoriadna kontrola zaočkovanosťi proti vírusovej hepatitíde typu A u 2- ročných detí narodených v rokoch 2010 – 2014. V súlade s Odporúčaním Rady EÚ o bezpečnosti pacienta vrátane prevencie a kontroly infekcií bolo v období máj - jún 2017 realizované Bodové prevalenčné sledovanie nozokomiálnych nákaz a užívania antibiotík v 4 nemocniciach poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť.

Odbor podpory zdravia

Názov úlohy: Realizácia intervenčných aktivít v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, zameraných na zvyšovanie zdravotného uvedomenia a ovplyvňovanie rizikových faktorov životného štýlu u cieľovej skupiny mladých dospelých, populácie v produktívnom veku a u seniorov.

Plnenie:

V spolupráci so *Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach* (ďalej len *VŠZP*) sme v hodnotenom období uskutočnili spoločné akcie mobilnej Poradne zdravia s konaním na 26 miestach. Dominovala orientácia na klientelu najmä v produktívnom veku z rôznych profesií. Pri niektorých aktivitách boli oslovené záujmové skupiny, resp. verejnosť. Klientom boli poskytnuté služby zahrňujúce individuálnu konzultáciu v otázkach ozdravenia spôsobu života, meranie celkového cholesterolu (príp. ďalších parametrov) z kapilárnej krvi, pulzu, krvného tlaku, výpočet BMI, WHR, percenta telesného tuku a u fajčiarov poradenstvo na odvykanie od fajčenia. Na realizovaných akciách bolo prostredníctvom mobilnej Poradne zdravia intervenovaných spolu 1227 klientov, z toho 444 mužov a 783 žien.

Ďalšia úloha v roku 2017 sa týkala spolupráce so *Slovenským Červeným krížom, územným spolkom Košice-mesto a územným spolkom Košice-okolie* (skr. SČK). Spočívala v plánovaní, organizovaní a praktickej realizácii poradensko-edukačných aktivít preventívneho/zdravotno-výchovného charakteru, s určením pre rôzne cieľové skupiny. Prevažovali aktivity k vybraným významným termínom (Týždeň dobrovoľníctva 16.9. – 22.9.2017, kampaň MOST a Svetový deň srdca – 29. september a i.), v rámci ktorých SČK prispel do programu prezentáciou ukážok predlekárskej prvej pomoci dobrovoľníkmi a Odbor podpory zdravia výchovno-vzdelávacou aktivitou, resp. ponukou služieb základnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia. Spoločne organizované akcie sa konali na miestach, ako SČK – DSS, obchodný reťazec.

Odbor OŽpŽ

Odbor ochrany zdravia pred žiarením sledoval prírodné ako aj umelé rádionuklidy v zložkách životného prostredia a článkoch potravného reťazca v lokalite Jahodná.

j) Laboratórne činnosti

Odbor OZpŽ

Laboratórna činnosť je uvedená v samostatnej prílohe

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Na základe závažného rozpisu ukazovateľov a limitov štátneho rozpočtu na rok 2017 boli stanovené príjmy pre Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach 212 tis. €.

K 31.12.2017 bolo na príjmových účtoch evidovaných 232 tis. €.

Príjmy 2017 (v tisícoch €)	
Rozpočet:	212
Skutočnosť:	214
% plnenie:	101,09

Rozbor príjmov (v tisícoch €)	
z prenajatých pozemkov	4
z prenajatých budov, priestorov, objektov	4
za porušenie predpisov	38
za predaj výrobkov, tovarov a služieb	161
iné príjmy	6
zahraničné granty	1

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach ako rozpočtová organizácia všetky príjmy odvádza do štátneho rozpočtu.

Výdavky 2017 (v tisícoch €)	
Rozpočet	2 962
z toho:	
bežné výdavky	2 802
kapitálové výdavky	160

Bežné výdavky organizácie boli použité na chod organizácie vrátane miezd zamestnancov a povinných odvodov do poisťovní. Podrobnejší rozpis týchto výdavkov je uvedený nižšie.

Kapitálové výdavky boli v roku 2017 použité na nákup prístrojového vybavenia laboratórií a nákup osobného motorového vozidla.

Bežné výdavky	Rozpočet	2 802
	Skutočnosť	2 802
Mzdy (610)		1 710
Poistné a príspevky zamestnávateľa (620)		590
Tovary a ďalšie služby (630)		502
Cestovné výdavky (631)		9
Energie, voda a komunikácie (632)		121
Materiál a dodávky (633)		154
Dopravné (634)		19
Rutinná a štandardná údržba (635)		29
Nájomné za prenájom (636)		9
Ostatné tovary a služby (637)		143
Bežné transfery (640)		18

610 – Mzdy

Mzdové prostriedky boli čerpané na tarifné platy vo výške 1 371 tis. €, príplatky osobné vo výške 201 tis. €, príplatky ostatné vo výške 51 tis. €, odmeny vo výške 86 tis. € a doplatok k platu štátneho zamestnanca vo výške 1 tis. €.

620 – Poistné a príspevky zamestnávateľa

Poistné a príspevky zamestnávateľa boli čerpané vo výške 590 tis. €. Do Všeobecnej zdravotnej poisťovne bolo uhradených 116 tis. €, do ostatných zdravotných poisťovní 53 tis. €, na sociálne poistenie bolo uhradených 421 tis. €.

631 – Cestovné výdavky

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2017 vyčerpaných 9 tis. €.

Čerpanie na uvedenej položke výrazne ovplyvňujú vzdialenostné rozdiely, prevažná väčšina porád, školení, prípadne iných podujatí sa koná mimo mesta, čím pre organizáciu vznikajú tieto cestovné náklady. Čerpanie na tejto podpoložke ovplyvňuje i čerpanie na stravné pri pracovných cestách, pracovné cesty mimo Košického kraja nie je možné uskutočniť v čase kratšom ako 5 hodín, čím pre organizáciu vzniká povinnosť uhradiť zákonom stanovené stravné.

632 – Energie, voda a komunikácie

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2017 vyčerpaných 121 tis. €.

Čerpanie na uvedenej podpoložke výrazne ovplyvňujú skutočnosť, že RÚVZ Košice sídli v 3 budovách, pričom s počtom budov dochádza k zvyšovaniu spotreby energií - elektrickej, plynu (vykurovanie 2 budov prostredníctvom vlastných kotolní) i tepelnej energie (vykurovanie 1 budovy dodávateľským spôsobom). Laboratóriá (umyvárne laboratórneho skla) sú náročné na spotrebu vody.

633 – Materiál a dodávky

Na uvedenej položke bolo evidované čerpanie k 31.12.2017 vo výške 154 tis. €.

Čerpanie na uvedenej podpoložke výrazne ovplyvňuje čerpanie na nákup diagnostík, chemikálií, skla, plastov a iných laboratórných potrieb, kancelárskych potrieb, papiera a čistiacich a dezinfekčných prostriedkov, ktoré si vyžaduje práca laboratórných a terénnych zložiek úradu.

634 – Dopravné

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2017 vyčerpaných 19 tis. €.

Čerpanie na uvedenej podpoložke, opätovne ako pri cestovných výdavkoch, výrazne ovplyvňujú vzdialenostné rozdiely, prevažná väčšina porád, školení, prípadne iných podujatí sa koná mimo Košického kraja. Čerpanie na tejto podpoložke ovplyvňujú i cenová hladina pohonných hmôt a služieb súvisiacich so zabezpečením prevádzky a údržby motorových vozidiel, ktorých priemerný vek je 10,50 rokov.

635 – Rutinná a štandardná údržba

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2017 vyčerpaných 29 tis. €.

Čerpanie na uvedenej podpoložke výrazne ovplyvňuje technický vek používanej techniky na RÚVZ. Vzhľadom ku skutočnosti, že v posledných rokoch neboli pridelené finančné prostriedky na kapitálové výdavky, nebolo možné obmieňať jestvujúcu techniku. Náklady na opravy starších a starých prístrojov sú neustále vyššie, v danom prípade platí čím je starší prístroj, tým je finančne náročnejšia jeho oprava a údržba.

636 – Nájomné za prenájom

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2017 vyčerpaných 9 tis. €.

Čerpanie na uvedenej podpoložke je ovplyvnené uzavretými nájomnými zmluvami na nebytové priestory – garáže a prenájom fliaš na technické plyny pre potreby chemických laboratórií.

637 – Ostatné tovary a služby

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2017 vyčerpaných 143 tis. €.

Čerpanie na uvedenej položke ovplyvňujú výdavky na stravovanie zamestnancov, výdavky na všeobecné a špeciálne služby, predovšetkým výdavky na metrologickú a kalibračnú činnosť, ktorých potreba vyplynula z požiadaviek na akreditáciu našich laboratórií. Výraznou mierou sa na čerpaní tejto položky podieľajú aj zvýšené miestne poplatky – miestne dane a poplatky za vývoz komunálneho odpadu.

640 – Transfery

Na základe záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu boli účelovo určené finančné prostriedky na transfery vo výške 18 tis. €, ktoré boli čerpané na vyplatenie odstupného vo výške 6 tis. €, odchodného vo výške 6 tis. € a na výplatu nemocenských dávok vo výške 6 tis. €.

6. PERSONÁLNE OBSADENIE

Na rok 2017 bol RÚVZ so sídlom v Košiciach stanovený limit zamestnancov na 185.

V roku 2017 odišli 6 zamestnanci, 6 zamestnancov nastúpilo na RÚVZ so sídlom v Košiciach, 2 zamestnankyne sa vrátili z RD, 2 zamestnankyne odišli na MD.

Z úradu odišli:

- 2 upratovačky z odboru HTČ – odchod do starobného dôchodku
- 1 upratovačka z odboru HTČ – dohodou na vlastnú žiadosť
- 1 VŠ lab.diagnostik z odboru OCHA – odchod do starobného dôchodku
- 1 radca z odboru HV – odchod do invalidného dôchodku
- 1 iný odborný zamestnanec VŠ z odboru OCHA – dohodu na vlastnú žiadosť

Na úrad nastúpili:

- 1 odborný radca na odbor ODP
- 2 upratovačky na odbor HTČ
- 1 iný odborný pracovník VŠ na odbor OCHA
- 1 samostatný radca na zastupovanie počas MD na odbor HV
- 1 radca na zastupovanie počas MD na odbor HŽPZ

K 31.12.2017 na MD a RD sú 4 zamestnankyne a to:

- 1 radca na odbore PPL, 1 radca na odbore HV, 1 radca na odbore HŽPZ, 1 iný odborný pracovník VŠ – na odbore OCHA

Stav zamestnancov RÚVZ so sídlom v Košiciach k 31.12.2017

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (vo fyzických osobách)	
Kategória	Počet zamestnancov
Lekár	3
Sestra	0
Verejný zdravotník	8
Zdravotnícky laborant	38
Fyzik	0
Laboratórny diagnostik	25
THP - VŠ	5
THP - ÚSV	9
Robotníci	17
Spolu	105

**Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 400/2009 Z. z.
o štátnej službe (vo fyzických osobách)**

Kategória	Štátny radca	Hlavný radca	Odborný radca	Samostatný radca	Radca	Hlavný referent	Odborný referent	Samostatný referent	Spolu
Lekár	1	5	1						7
Sestra									
Verejný zdravotník			7	11	39				57
Zdravotnícky laborant									
Fyzik									
Laboratórny diagnostik		1							1
THP - VŠ		2	2						4
THP - ÚSV					5				5
Robotníci									
Spolu	1	8	10	11	44				74

**V sledovanom období sú
v mimoevidenčnom stave (spolu verejná aj
štátna služba):**

materská dovolenka 2

rodičovská dovolenka 2

neplatené voľno 0

PREHLAD POČTU ZAMESTNANCOV ZA R. 2017		
Počty zamestnancov	Plán rok 2017	Skutočnosť rok 2017
Evidenčný poč. zam. vo fyz. osobách k poslednému dňu sled. obdobia	185	177
Priemerný ev. poč. zam. vo fyz. osobách v sledovanom období	185	177
Evidenčný počet zam. prepočítaný k poslednému dňu sled. obdobia	185	177
Priemerný evidenčný počet zam. prepočítaný v sledovanom období	185	177
SPOLU	185	177

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2017 podľa kategórií a vekovej štruktúry

Veková štruktúra zamestnancov podľa kategórií k 31. 12. 2016 (všetci zamestnanci)

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
do 20 rokov										
20 - 24							1			1
25 - 29			2				2			4
30 - 34			12			1				13
35 - 39			7			1				8
40 - 44	1		1	2		3	1	1	1	10
45 - 49	1		4	4		5	1	4	4	23
50 - 54			12	11		4	3	2	2	34
55 - 59	3		16	15		7		3	6	50
60 - 64	5		9	5		7	1	3	4	34
65 a viac										
Spolu	10		63	37		28	9	13	17	177

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2017 podľa kategórií a odborov

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
HŽP	1		13			1	1			16
HDM	1		6							7
PPL	1		11							12
HV	1		15							16
EPI	2		7							9
Laboratóriá	2		3	35		23	1	1	1	66
Úsek RH	1		1				5	7	2	16
HTČ							2	4	14	20
PZ	1		3	1		2				7
OZpŽ			4	1		2		1		8
Spolu	10		63	37		28	9	13	17	177

VZDELÁVACIE AKTIVITY

1. Kvalifikačné formy ďalšieho vzdelávania zamestnancov úradu

- a) zdravotnícke povolanie – laboratórny diagnostik
- u 1 zamestnanca odboru lekárskej mikrobiológie prebieha od roku 2013 špecializačné štúdium v špecializačnom študijnom odbore laboratórne a diagnostické metódy v klinickej mikrobiológii.

2. Inštitucionálne vzdelávanie zamestnancov úradu

- a) Inštitucionálne vzdelávanie zamestnancov úradu je zabezpečené hlavne prostredníctvom vzdelávacej ustanovizne, ktorou je SZU v Bratislave. V roku 2017 sa zamestnanci úradu nezúčastnili na žiadnych vzdelávacích aktivitách univerzity.
- b) V rámci sústavného vzdelávania sa v hodnotenom období zúčastnilo na rôznych odborných podujatiach zameraných na oblasť verejného zdravotníctva spolu 146 zamestnancov. Finančné náklady na zabezpečenie týchto aktivít činili spolu 1 545,06 €. Jednalo sa o aktívnu, príp. pasívnu účasť na konferenciách, odborných seminároch, workshopoch a kurzoch.

Prehľad účasti zamestnancov na vzdelávacích podujatiach v roku 2017

Druh aktivity	Počet podujatí	Počet účastníkov
Semináre	61	104
Konferencie	18	35
Kurzy	4	5
WS	2	2
SPOLU	85	146

Prehľad účasti zamestnancov na vzdelávacích podujatiach v rokoch 2007 - 2017

ROK	počet podujatí	počet účastníkov	finančné náklady v €
2007	65	178	4 005,97
2008	79	192	4 753,20
2009	124	232	5 002,37
2010	88	219	1 522,01
ROK	počet podujatí	počet účastníkov	finančné náklady v €
2011	103	242	3 869,83
2012	121	208	4 482,40

2013	74	128	1 927,36
2014	79	158	2 522,01
2015	108	166	3 544,42
2016	80	126	1 721,18
2017	85	146	1 545,06

Prehľad finančných nákladov vynaložených na vzdelávanie v roku 2017 podľa jednotlivých položiek:

- cestovné 352,60 €
- stravné 539,26 €
- ubytovanie 299,70 €
- účastnícky poplatok 353,50 €
- **SPOLU 1545,06 €**

3. Vnútroústavné semináre

RÚVZ so sídlom v Košiciach organizoval v roku 2017 odborné semináre a to zvlášť pre pracovníkov RÚVZ v Košickom kraji s vysokoškolským vzdelaním a pre medicínsko-technických pracovníkov.

- a) Pre pracovníkov RÚVZ v Košickom kraji bolo v priebehu roka 2017 realizovaných spolu 8 tematických okruhov, na ktorých bolo v súlade s vypracovaným plánom prezentovaných 42 odborných príspevkov, z toho 28 odborných príspevkov bolo prezentovaných odbornými pracovníkmi RÚVZ Košice.
- b) Pre medicínsko-technických pracovníkov úradu (v zdravotníckom povolaní verejný zdravotník a zdravotnícky laborant) bolo v rámci 7 tematických okruhov prezentovaných 28 odborných príspevkov.

4. Pregraduálne a postgraduálne vzdelávanie

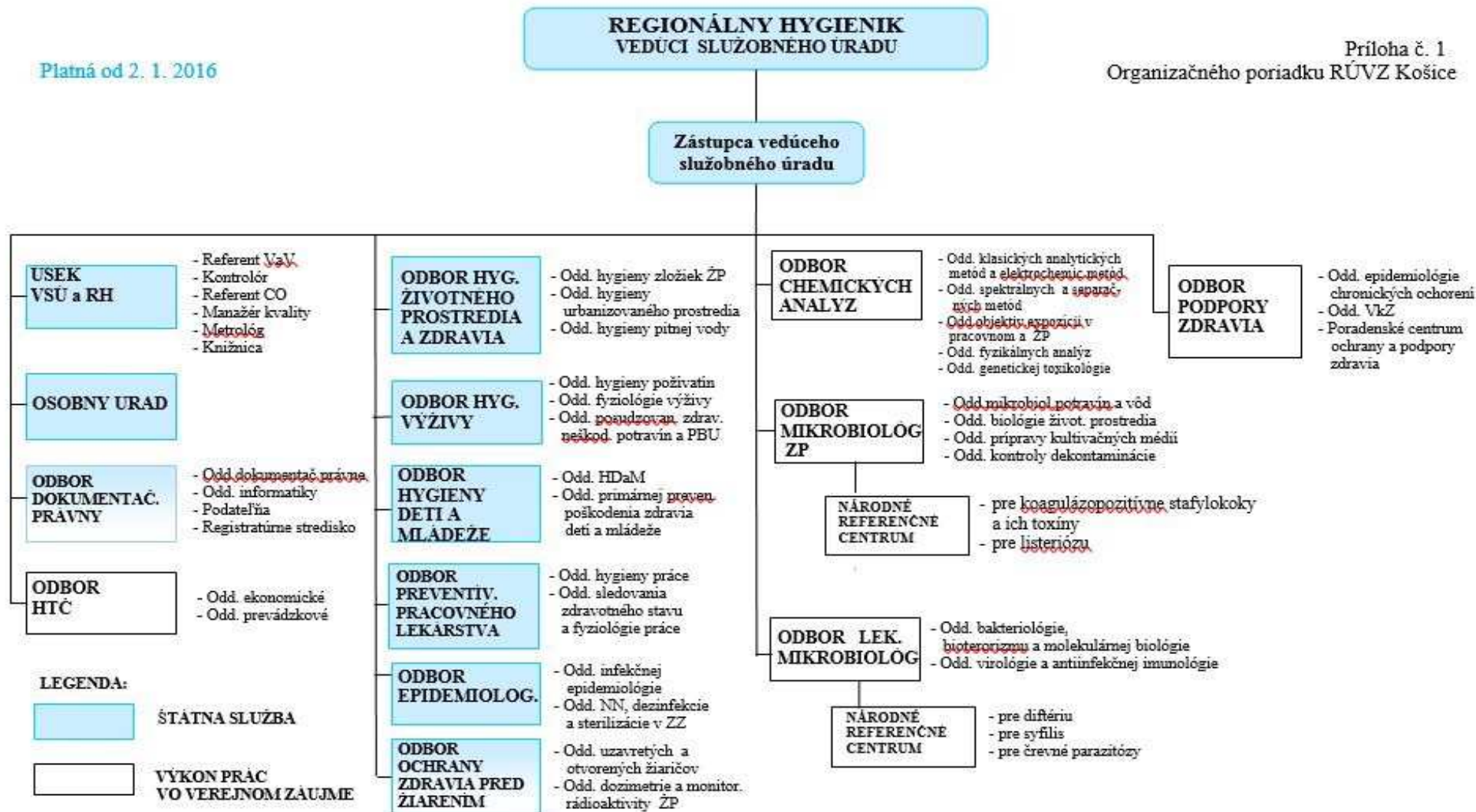
- a) Na báze RÚVZ so sídlom v Košiciach sú zriadené dve špecializované výučbové základne a to pre LF UPJŠ v Košiciach a Trnavskú univerzitu v Trnave, ktorých cieľom je zabezpečenie výučby študentov v študijnom odbore verejné zdravotníctvo (najmä praktická výučba jednotlivých predmetov pregraduálneho štúdia a letná prázdninová prax).
 - TU Trnava
Na pracoviskách úradu absolvovala v termíne od 04. 09. 2017 do 15. 09. 2016 povinnú letnú prázdninovú prax 1 študentka 3. roč. Bc. a v termíne od 06. 02. 2017 do 17. 03. 2017 1 študent 2. roč. Mgr.
 - LF UPJŠ Košice:
V termíne od 12.06.2017 do 10.07.2017 absolvovalo na pracoviskách úradu letnú prázdninovú prax 9 študentov 2. roč. Bc. a v termíne od 03.07.2017 do 17.07.2017 9 študentov 1. roč. Bc.

- b)** Okrem pregraduálnej výchovy sa odborní zamestnanci úradu podieľajú aj na postgraduálnom vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov a to v rámci realizácie ich špecializačného štúdia. V roku 2017 absolvovalo na pracoviskách úradu odbornú prax spolu 23 lekárov, z toho 22 lekárov v rámci špecializačného štúdia v špecializačnom študijnom odbore všeobecný lekár a 1 lekár v rámci špecializačného štúdia v špecializačnom študijnom odbore pracovné lekárstvo. 1 zamestnankyňa Úradu hlavného lekára Ružomberok v zdravotníckom povolaní laboratórny diagnostik absolvovala v rámci špecializačného štúdia v špecializačnom študijnom odbore laboratórne a diagnostické metódy v klinickej mikrobiológii 6-mesačnú odbornú prax na pracovisku odboru lekárskej mikrobiológie.

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM V KOŠICIACH

Platná od 2. 1. 2016

Príloha č. 1
Organizačného poriadku RÚVZ Košice

7. CIELE A PREHLAD PLNENIA

Úlohou RÚVZ so sídlom v Košiciach je presadzovať, podporovať a rozvíjať činnosti smerujúce k ochrane, podpore a rozvoju verejného zdravia a k výchove obyvateľstva ku zdraviu.

Činnosť všetkých odborných útvarov sa odvíja predovšetkým od úloh a povinností priamo alebo nepriamo vyplývajúcich zo zákona č. 355/2007 Z. z. a predpisov vydaných na jeho vykonanie, zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách, Nariadení vlády SR, záväzných právnych predpisov ES a iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia a dokumentov prijatých vládou SR.

Jednotlivé odborné útvary počas roka vykonávali štátny zdravotný dozor, úradnú kontrolu potravín a plnili odborné úlohy vyplývajúce zo zákona č. 355/2007 Z. z., programov a projektov ÚVZ v SR, úloh vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády SR a mimoriadnych úloh a to hlavne:

1. efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín v oblasti ochrany verejného zdravia, vrátane objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia
 2. posilňovanie prevencie prenosných ochorení a výkon imunizačných prehľadov v populácii
 3. posilňovanie prevencie neprenosných ochorení, monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným podmienkam a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotného uvedomenia ľudí, vrátane monitorovania determinantov zdravia a hodnotenia dopadov na verejné zdravie
- Všetky úlohy boli zrealizované v určených termínoch, stanovenom rozsahu a na požadovanej úrovni. Rozbor činností, konkrétne cieľové úlohy a ich výsledky sú podrobne rozpracované v správach jednotlivých odborov vrátane tabuľkového štatistického vyhodnotenia.

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE V ROKU 2017

Rozsah činnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach (ďalej len RÚVZ) vyplývajúci zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov a z jeho územnej pôsobnosti, ako aj odpočet plnenia úloh uvedený v nasledujúcich kapitolách, sú dôkazom výnimočnej a nezastupiteľnej odbornej rôznorodosti jednotlivých útvarov RÚVZ.

RÚVZ je štátna rozpočtová organizácia, jeho financovanie je zabezpečené a závislé výlučne na štátnom rozpočte. Vývoj ekonomiky a vývoj rozpočtu sa preto priamo odráža od úrovne financovania, ktoré má úrad pre svoj chod k dispozícii. V roku 2017 bolo hospodárenie s pridelenými finančnými prostriedkami zamerané na priebežne maximálne šetrenie a hodnotenie každej finančne náročnejšej požiadavky súvisiacej so zabezpečením odborných činností aj prevádzky. Aj pri ekonomicky náročnej údržbe budov a zastaralého prístrojového vybavenia sa nám úspornými opatreniami podarilo minimalizovať tvorbu dlhov

v roku 2017 a dokonca znížiť oproti roku 2016 o 98% (pre porovnanie v roku 2016 sme evidovali neuhradené faktúry vo výške 6.973,42 EUR a v roku 2017 vo výške 124,18 EUR.)

Čo sa týka hodnotenia dosiahnutých výsledkov našej organizácie, z hľadiska kvantitatívnych ukazovateľov sa úradu tak ako po iné roky podarilo splniť všetky stanovené úlohy a taktiež sa úradu podarilo naplniť aj plán plnenia príjmov. Z hľadiska kvalitatívneho, všetky stanovené úlohy boli splnené v termíne, v požadovanom rozsahu a na požadovanej úrovni. Plnenie úloh vyplývajúcich z Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva na rok 2017 a ďalšie roky bolo podľa požiadavky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky odpočítované dvakrát ročne. Plnenie mimoriadnych úloh bolo spracovávané formou písomných správ ich zaslaním v stanovenom termíne a vnútroúradná štatistika bola za každý odbor vykazovaná a hodnotená v polročných intervaloch.

Podrobnejšie vyhodnotenie výsledkov činnosti jednotlivých odborov je spracované v prílohe č. 1.

9. HĽAVNÉ SKUPINY ODBERATEĽOV

Regionálny úrad verejného zdravotníctva spolupracuje v rámci svojej pôsobnosti pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia

- a) s ústrednými orgánmi štátnej správy a miestnymi orgánmi štátnej správy
- b) s obcami a samosprávnymi krajinami
- c) s vysokými školami, školami, výskumnými, výchovnými a vzdelávacími inštitúciami
- d) s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti
- e) so stavovskými organizáciami v zdravotníctve
- f) so zdravotnými poisťovňami a Sociálnou poisťovňou
- g) inými právnickými osobami a fyzickými osobami
- h) s medzinárodnými organizáciami

10. PRÍLOHY

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

I. ANALÝZA ZLOŽIEK ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ŽIVOTNÝCH PODMIENOK

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

v roku 2017 nenastali zásadné zmeny v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou. V priebehu roka boli uvedené do prevádzky vodovody v obciach: Nižný Klátov, Paňovce, Čečejevce-časť Seleška, Šemša, Hodkovce, Nováčany a bol skolaudovaný vodovod v obci Belža. Zmeny v prevádzkovaní verejných vodovodov nenastali.

Mesto **Košice** je zásobované pitnou vodou z tzv. „Košického skupinového vodovodu“ (resp. „skupinového vodovodu Drienovec“), ktorého prevádzkovateľom je Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., Košice (ďalej len „VVS, a. s., Košice“). Problematika zásobovania pitnou vodou v meste Košice je spracovaná sumárne za všetky štyri okresy, nakoľko pitná voda je do spotrebiska privádzaná z viacerých lokalít a je v jednotlivých častiach mesta miešaná. Zdrojom pitnej vody pre tento vodovod je povrchová a podzemná pitná voda z niekoľkých lokalít, a to z: Vodárenskej nádrže Starina, Vodárenskej nádrže Bukovec, Čermeľských prameňov, studní pri rieke Hornád a vodárenských zdrojov z lokality Družstevná pri Hornáde, sústavy vodárenských zdrojov Turňa - Drienovec - Košice a potoka Čierna Moldava. Mestská časť Kavečany je zásobovaná pitnou vodou z vlastných vodných zdrojov „Pstružník“. Z celkového počtu obyvateľov v meste Košice 239 240 je na verejný vodovod napojených 236 089 obyvateľov, čo je 98,68 % zásobovanosť. Oproti roku 2016 je to mierny pokles, a to o 0,07 % (z 98,75 % na 98,68 %). Celkový počet obyvateľov v meste Košice bol približne rovnaký ako v roku 2016.

Okres Košice - okolie ostáva aj naďalej hlboko pod celoslovenským priemerom v počte zásobovaných obyvateľov zdravotne bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov. Aj napriek tomu, že v okrese Košice - okolie má 95 obcí vybudovaný verejný vodovod, stále zaznamenávame nižší záujem občanov o napojenie sa a využívanie vody z už jestvujúcich verejných vodovodov, ako aj pokles spotreby pitnej vody na jedného obyvateľa. Evidujeme 19 obcí, v ktorých absentuje verejný vodovod a zásobovanie obyvateľov je riešené z individuálnych vodných zdrojov. V okrese Košice - okolie najviac vodovodov prevádzkuje VVS, a. s., Závod - Košice, prevádzkovateľom 9 vodovodov (Vyšná Myšľa, Bohdanovce, Štós, Vajkovce, Háj, Trstené pri Hornáde, Vyšná Kamenica, Čakanovce, Hačava) je AQUASPIŠ spol. s r. o., Spišská Nová Ves, 7 vodovodov (Debrad', Hýľov, Rudník, Vyšný Medzev - časť Lucia Baňa a skupinový vodovod Boliarov - Bačkovík - Kecerovce) je v správe W - Control, s. r. o., Partizánska 687/88, 058 01 Poprad a 1 skupinový vodovod prevádzkuje U. S. Steel Košice, s. r. o., Košice. Prevádzkovateľmi ostatných vodovodov v okrese Košice - okolie sú jednotlivé obce. Obyvatelia okresu Košice - okolie sú v prevažnej miere zásobovaní podzemnou pitnou vodou, z povrchových zdrojov sú zásobované obce: Bukovec, Malá Ida, Baška, Budimír, Nová Polhora, Chrastné, Hrašovík, Kráľovce, Rozhanovce, Ploské, Herľany, Poproč a časť mesta Medzev. V 2 obciach je zásobovanie pitnou vodou riešené z podzemného a povrchového zdroja (v obci Vyšný Medzev - časť Lucia Baňa je okrem podzemnej vody čerpaná a využívaná aj povrchová voda z miestneho potoka Borzov, časť obce Vajkovce - lokalita „Slnečná stráň“ je napojená na Vodárenskú nádrž Starina, zvyšná časť obce je napojená na podzemný vodárenský zdroj, ktorý sa

nachádza v obci). Na verejný vodovod bolo z celkového počtu obyvateľov 126 409 napojených 85 903 obyvateľov (t. j. 67,96 %). Oproti roku 2016 je to nárast o 3,66 % (z 64,30 % na 67,96 %). V okrese Košice - okolie bol zaznamenaný vyšší celkový počet obyvateľov, ako aj počet zásobovaných obyvateľov z verejných vodovodov.

V priebehu roka 2017 vydal Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach („RÚVZ“) k návrhom na územné a kolaudačné konanie vodohospodárskych stavieb 51 záväzných stanovísk. K návrhom na územné konanie bolo vydaných 20 záväzných stanovísk na rozšírenie verejného vodovodu v KE-Vyšná Úvrať - IBV, KE-Košická Nová Ves - IBV ul. Čerešňová, KE - ul. Buková, v okrese Košice - okolie došlo k rozšíreniu v obciach: Družstevná pri Hornáde, Moldava nad Bodvou, Rákoš, Budimír, Mokrance. Prepojenie vodovodu bolo v KE - Pereš - Vyšný Lorinčík a v obciach: Družstevná pri Hornáde a Kokšov Bakša. Pre ulice Za štadiónom a Vojenská v Košiciach boli vydané záväzné stanoviská na vybudovanie nových vodovodných prípojok. V 6 prípadoch v Košiciach, na ul. Tomášikova, Kremnická, Mikovíniho, Gemerská, MČ-Poľov - ul. Dolina a v MČ Vyšná Úvrať dôjde k zokruhovaniu vodovodu. Novovybudované prepojovacie potrubie zokruhuje vodovodnú sieť, čím sa odstráni koncové vetvy, zmení sa prúdenie vody v sieti a zlepši sa kvalita vody v danej lokalite. Pre obec Hýľov bolo vydané záväzné stanovisko na územné konanie pre vodnú stavbu „Vodovod Hýľov - zásobné vodovodné potrubie“, nakoľko jestvujúce zásobné potrubie zrealizované v roku 1985 je v súčasnosti v zlom technickom stave. Na predmetnú stavbu vydal Okresný úrad Košice - okolie stavebné povolenie. K návrhom na kolaudáciu stavieb bolo vydaných 31 záväzných stanovísk. V okrese Košice - okolie bol skolaudovaný 1 vodovod, a to v obci Belža. Zdrojom vody pre tento vodovod bude existujúce vodovodné potrubie z obce Seňa (skupinový vodovod „Kechnec - Seňa - Milhošť“). Do dnešného dňa však prevádzkovateľ vodovodu neviduje ani jednu prípojku na odber vody. Koncom roka bol skolaudovaný jeden vodojem, ktorý zabezpečí akumuláciu pitnej vody, ktorou bude zásobovaná obytná zóna Na Hore III v Košiciach - MČ Krásna nad Hornádom. Skolaudované bolo aj rozšírenie, prekládka, prepojenie, rekonštrukcia vodovodov a nové vodovodné prípojky pre objekty a IBV (napr. k rozšíreniu vodovodu pre IBV došlo v MČ KE-Krásna, KE-Sever, KE-Furča, KE-Lorinčík, KE-Západ, v okrese Košice - okolie v obciach: Družstevná pri Hornáde, Haniska, Kokšov Bakša, Sady nad Torysou, Bačkovík, Malá Ida, Rozhanovce, Nová Polhora). V jednom prípade bolo vydané záväzné stanovisko na kolaudáciu stavby k rekonštrukcii vodovodu v KE na ulici Timonová a na preložku vodovodu, ktorá bola zrealizovaná v KE na ulici Tajovského. V priebehu roka 2017 boli postupne kolaudované aj stavebné objekty, ktoré boli vybudované v rámci hlavnej stavby „KE, Modernizácia električkových tratí MET v meste Košice“.

Kapacita vodárenských zdrojov pre mesto Košice bola postačujúca. Pre dostatok vody z iných lokalít sa v roku 2017 v meste Košice nevyužívali tieto vodárenské zdroje: „Péder - vrt č. 1 - 7“, „Žigard - I“, „Host'ovce I, II, III,V“, „Turnianska Nová Ves“, „Družstevná pri Hornáde - Chemika“, „Družstevná pri Hornáde - Sokol' IA - HG 1, 2“, „Družstevná pri Hornáde - Tepličany - vrt HG 11, 11A, 12“, vodné zdroje „Hatiny I, II, II“ a „studne pri Hornáde č. I, II, VIII - IX“. Vodné zdroje na ulici Komenského 50, Letná, Ázijská, VŠT, Mier a Jazero, slúžia aj naďalej ako núdzové vodné zdroje pre zásobovanie obyvateľstva mesta Košíc v prípade regulovanej dodávky vody alebo núdzového zásobovania vodou. Ani v roku 2017 neboli v prevádzke. Celkový odber vody z jednotlivých vodných zdrojov mal mierne klesajúcu tendenciu, ktorá bola spôsobená klesajúcou spotrebou vody u

koncového zákazníka. V okrese Košice - okolie sa nevyužívali tieto vodárenské zdroje: „Zlatá Idka - prameň Brauner“, „Kráľovce - Chrastné vrt V2“ a „Kysak - vrt pri Hornáde“. Odber vody z vodárenských zdrojov pre jednotlivé obce v okrese Košice - okolie zodpovedal miestnym pomerom a ostal približne na úrovni roku 2016.

Zmeny v spôsobe **úpravy pitnej vody** oproti roku 2016 nenastali. Aj naďalej sa na úpravu vody využívajú tieto úpravne vody: Úpravňa vody (ÚV) Bukovec (vodárenská úprava povrchovej vody na odstránenie arzénu, antimónu a mangánu), Vtáčkovce (vodárenská úprava podzemnej vody v ukazovateľoch železo a mangán), ÚV Kechnec (technológia úpravy priemyselnej a pitnej vody - homogenizácia, chemická úprava a zníženie hodnoty rozpustných látok pod 350 mg/l), ÚV Medzev (klasická vodárenská úprava povrchovej vody - potok „Čierna Moldava“), ÚV Bidovce (vodárenská úprava podzemnej vody v ukazovateli arzén), ÚV Herľany (klasická vodárenská úprava povrchovej vody - potok „Svinický“ a „Medvedí“), ÚV Poproč (vodárenská úprava povrchovej vody, potok „Zábava“ a „Hájny“). Prevádzkovatelia jednotlivých verejných vodovodov na svojich úpravniach vody nezaznamenali v priebehu roka 2017 žiadne technologické a prevádzkové problémy, ktoré by ovplyvnili plynulosť dodávky a kvalitu dodávanej pitnej vody. V roku 2017 nebola v prevádzke Úpravňa vody Medzev. Zamestnanci úpravne vykonávajú údržbu na úpravni vody tak, aby v prípade potreby mohla byť spustená do prevádzky.

Dominantnou metódou hygienického zabezpečenia pitnej vody v okrese Košice – mesto a Košice - okolie je **dezinfekcia pitnej vody** na báze chlóru - dávkovanie chlórnanu sodného alebo plynného chlóru v závislosti od veľkosti zdroja. Prevádzkovateľ „Košického skupinového vodovodu“ vykonáva dezinfekciu vody chlórnanom sodným vyrábaným elektrolýzou roztoku NaCl na prevádzkach: Rozdeľovací objekt Červený Rak I Košice, Stanica hygienického zabezpečenia vody Čermeľ Košice, Ústredná čerpacia stanica v Košiciach, Čerpacia stanica Drienovec, Vodojem T2 Košice, Vodojem KVP Z1 Košice, Úpravňa vody Bukovec, kde sa na dezinfekciu vody používa elektrolýzer typu CHLORINSITU®-III. Na ÚV Medzev, VDJ Rak 3, ČS Tepličany, ČS Nižná Myšľa, ČS Slanec, v skupinovom vodovode v obci Vyšná Myšľa - Bohdanovce a vo vodovode U. S. Steel Košice, s. r. o., je dezinfekcia pitnej vody uskutočňovaná plynným chlórrom. V obecných vodojemoch sa na chlórovanie vody využíva chlórnan sodný. Menšie nedostatky v dezinfekcii pitnej vody vo verejných vodovodoch boli v priebehu roka 2017 zistené v okrese Košice - okolie, v obciach: Vyšná Kamenica, Háj, Hačava, Poproč, Kecerovce, na ktoré boli jednotliví prevádzkovatelia upozornení.

V okrese Košice - mesto a Košice - okolie nevidujeme verejné vodovody bez zdravotného zabezpečenia pitnej vody.

Zásobovanie pitnou vodou sa zabezpečuje 8 skupinovými vodovodmi:

1. "Košický skupinový vodovod" (resp. „skupinový vodovod Drienovec“): okrem mesta Košice sú z častí zdrojov pre „Košický skupinový vodovod“ zásobované pitnou vodou aj obce v okrese Košice - okolie, a to: Turňa nad Bodvou, Drienovec, Moldava nad Bodvou, Chorváty, Turnianska Nová Ves, Čečejevce, Host'ovce, Péder, Budulov, Janík, Kokšov-Bakša, Veľká Ida, Valaliky, Čaňa, Geča, Vyšná Hutka, Mokrance, Perín, Chym, Vyšný Lánec, Nižný Lánec, Buzica, Cestice, Komárovce, Rešica. Ďalej je z "Košického" skupinového vodovodu napojená časť mesta Medzev, obce: Bukovec, Malá Ida, Baška,

- Družstevná pri Hornáde, Kostol'any nad Hornádcom, Budimír, Nová Polhora, Chrastné, Hrašovík, Sady nad Torysou, Beniakovce, Kráľovce, Rozhanovce, Ploské, Vajkovce - lokalita „Slnecná stráň“, Nižný Klátov, Paňovce, Čečejevce-časť Seleška, Šemša, Hodkovce, Nováčany (1 zásobovaná oblasť (ZO), 48 spotrebísk).
2. *Skupinový vodovod Nižná Myšľa – Ždaňa* (1 ZO, 2 spotrebiská).
 3. *Skupinový vodovod Bidovce - Ďurkov - Ďurďošík - Ruskov – Trst'any* (1 ZO, 5 spotrebísk).
 4. *Skupinový vodovod Kechnec - Seňa - Milhosť* (1 ZO, 3 spotrebiská).
 5. *Skupinový vodovod Vyšná Myšľa - Bohdanovce* (1 ZO, 2 spotrebiská).
 6. *Skupinový vodovod Sokol'any - Bočiar - Gyňov – Haniska* (1 ZO, 6 spotrebísk). Z uvedeného vodovodu je okrem uvedených obcí zásobovaná aj rekreačná oblasť Čaňa a areál U. S. Steel Košice, s. r. o. Zdrojmi vody sú podzemné studne, v prípade potreby je vybudované prepojenie na „Košický skupinový vodovod“.
 7. *Skupinový vodovod Dvorníky - Zádiel* (1 ZO, 2 spotrebiská).
 8. *Skupinový vodovod Boliarov - Bačkovík - Kecerovce* (1 ZO, 3 spotrebiská).
- Ďalej je to 37 verejných vodovodov, ktoré majú samostatné vodárenské zdroje a zásobujú iba jednu obec (1 ZO, 1 spotrebisko). Patria tu tieto spotrebiská: Košice - MČ Kavečany, Herľany, Kysak, Mudrovce, Slanec, Sokol', Zlatá Idka, Skároš, Vyšný Klátov, Slanské Nové Mesto, Veľká Lodina, Malá Lodina, Košická Belá, Vyšný Medzev, Nižná Kamenica, Rákoš, Košické Olšany, Jasov, Dvorníky, Poproč, Košická Belá - rekreačná oblasť Ružín, Včeláre, Kalša, Čakanovce, Vyšný Medzev - časť Lucia Baňa, Vyšná Kamenica, Trstené pri Hornáde, Debraď, Štós, Hačava, Vajkovce, Rudník, Hýľov, Háj, Žarnov, Štós-kúpele a Vtáčkovce.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

V meste distribúcie vody prevádzkovateľ „Košického skupinového vodovodu“ v **meste Košice** nemusel regulovať dodávku pitnej vody z dôvodu nedostatku výdatnosti alebo nevyhovujúcej kvality vody vo využívaných vodných zdrojoch. Evidujeme 2 oblasti, kde dochádza k regulácii dodávky pitnej vody z dôvodu dlhodobého neuhrádzania faktúr za pitnú vodu zo strany neprispôsobivých občanov, a to v MČ Luník IX (ul. Hrebendova č. 10, 12, ul. Podjavorinská č. 6, 8, 3 - 13, ul. Krčméryho č. 1 - 15), a v MČ Ťahanovce - lokalita „Demeter“. V roku 2017 stav regulácie vody v MČ Luník IX bol nasledovný: obyvatelia ulíc: Hrebendová č. 10, 12, Podjavorinská č. 6, 8 a Krčméryho 1 - 15 majú pitnú vodu 4 hodiny denne (2 hodiny doobeda a 2 hodiny poobede), ul. Podjavorinská č. 3 - 13 má pitnú vodu zabezpečenú 3 hodiny denne. Miestny úrad MČ na ul. Krčméryho 2 - 4 má vodu 12 hodín denne, v čase od 6:30 do 18:30 hod. Bez regulácie vody sú obyvatelia ulice Hrebendova 1-3, naopak, trvalo odstavená dodávka pitnej vody je na ulici Hrebendova 30, 32 na žiadosť Bytového podniku mesta Košice. Lokalita „Demeter“ v MČ Ťahanovce má reguláciu vody 2x denne, a to v ranných hodinách v čase od 6:30 do 9:00 a poobedňajších hodinách v čase od 16:00 do 18:30 hodiny. Kvalita vody v týchto lokalitách bola počas roka v súlade s limitmi uvedenými v NV SR č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu, v znení neskorších predpisov (od 15. 10. 2017 je to Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 247/2017 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou). Koncom novembra 2017 prevádzkovateľ zaznamenal jednu poruchu na hlavnom zásobnom potrubí DN 300 s únikom vody cca 250 l/s. Väčšie poruchy, ktoré by nepriaznivo a dlhodobo ovplyvnili dodávku a kvalitu pitnej vody v meste Košice sa v priebehu roka 2017 nevyskytli. Značný vplyv na kvalitu dodávanej pitnej vody v meste Košice má staré potrubie (a s tým súvisiaci nárast obsahu železa v dopravovanej vode), menší odber vody u koncového zákazníka a následne nízka rýchlosť prúdenia vody vo vodovodných potrubiach a vnútorných rozvodoch. Výstavbou nového vodovodného potrubia by sa zokruhovala vodovodná sieť,

odstránili by sa koncové vetvy, zmenilo by sa prúdenie vody v sieti a zlepšila sa kvalita vody. Po epidemiologickej stránke sme v hodnotenom roku v meste Košice nezaznamenali epidemický výskyt vodou prenosných ochorení.

V okrese Košice – okolie k regulácii vody od roku 2015 dochádza v obci Sady nad Torysou (v rímskej osade pri cintoríne), a to z dôvodu neuhrádzania faktúr za pitnú vodu. Na žiadosť starostu obce Sady nad Torysou je regulácia vody 2 x denne po 120 minút, a to v ranných hodinách v čase od 7:00 do 9:00, v poobedňajších hodinách v čase od 17:00 do 19:00 hodiny. V priebehu roku 2017 dochádzalo k regulácii vody aj v obci Hýľov, a to z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu rozvodnej vodovodnej siete. Časté poruchy, netesnosti hrdlových spojov a následné straty vody v potrubí spôsobili časté vyprázdňovanie vodojemu a nedostatok vody v obci. Pre obec Hýľov bolo zo strany RÚVZ vydané záväzné stanovisko na územné konanie pre vodnú stavbu „Vodovod Hýľov - zásobné vodovodné potrubie“. Okresný úrad Košice - okolie na uvedenú stavbu už vydal rozhodnutie na jej uskutočnenie, čím by sa mala výrazne zlepšiť situácia v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou v obci Hýľov. Kvalita takto dodávanej, resp. regulovanej pitnej vody nebola negatívne ovplyvnená. Väčšie poruchy, ktoré by nepriaznivo a dlhodobo ovplyvnili dodávku a kvalitu pitnej vody v okrese Košice - okolie neboli zaznamenané. Medzi najdôležitejšie a dlhodobé problémy v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou v okrese Košice – okolie patria: zlý technický stav jestvujúcich vodovodov a nedostatok prostriedkov na ich rekonštrukciu, nižší záujem občanov o napojenie sa na už existujúce verejné vodovody, pokles spotreby pitnej vody na jedného obyvateľa (malý odber vody z verejného vodovodu, menej ako 50 % zásobovanosť, bol v roku 2017 zisťovaný v obciach okresu Košice - okolie: Čaňa, Cestice, Seňa, Šemša, Paňovce, Rákoš, Geča, Hodkovce, Mokrance, Nižný Klátov, Baška, Boliarov, Nováčany, Rešica, Vyšná Hutka, Čakanovce). Ďalej je to absencia kvalitatívne a kvantitatívne vyhovujúcich zdrojov pitnej vody, nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu vysoko nákladných stavieb verejných vodovodov, nakoľko sa jedná o malé obce s malým počtom obyvateľov, ktoré nespĺňajú kritériá na čerpanie finančných prostriedkov z rôznych fondov Európskej únie a v neposlednom rade aj mimoriadne zlé sociálno–ekonomické podmienky v danom okrese. Najvhodnejším riešením danej situácie by bolo vybudovanie nových verejných vodovodov, resp. rekonštrukcia starých vodovodov a napojenie väčšieho počtu obyvateľov na už existujúce vodovody.

Aj napriek nepriaznivej situácii v zásobovaní obyvateľov tohto okresu pitnou vodou neboli v hodnotenom roku zistené a prešetrované ochorenia súvisiace s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody.

Prehľad zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov je podrobnejšie uvedený v "Tabuľke č. 1.1".

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V roku 2017 bola RÚVZ udelená jedna výnimka na použitie vody, ktorá nespĺňa limity ukazovateľov kvality pitnej vody. Bola povolená I. výnimka na použitie pitnej vody zo skupinového vodovodu Boliarov - Bačkovík - Kecerovce, ktorá nespĺňa limity kvality pitnej vody v ukazovateli arzén, do 08. 09. 2020. Výpočty odhadu zdravotných rizík z prítomnosti arzénu v pitnej vode u obyvateľov užívajúcich tento skupinový vodovod boli vykonané podľa 2 metód, a to : 1. metódou Risk Assessment podľa organizácie US EPA a 2. podľa zavedenej metodiky v SR – MZ SR č. 5448/2001-Há zo dňa 31.5.2001 „Odborné usmernenie MZ SR, HH SR na posudzovanie miery prijateľného zdravotného rizika v súvislosti s určením najvyššej medznej hodnoty kvality pitnej vody orgánom na ochranu zdravia pri posudzovanej činnosti“. Z výpočtov vyplynulo, že denná dávka pri terajšej kvalite pitnej vody prekračuje referenčnú dávku u najcitlivejších skupín populácie, t. j. u dojčiat, malých detí a u tehotných

žien (vývoj plodu), preto bolo nutné nariadiť opatrenia, a to zákaz používať vodu na prípravu umelej výživy dojčiat a stravy detí a na pitné účely tehotných žien. U väčších detí a dospelých populácie je toto riziko síce prítomné, ale je minimálne, preto bolo možné súhlasiť s výnimkou používania vody, ktorá nespĺňa limity kvality pitnej vody na obmedzený čas, t. j. na 3 roky. Prevádzkovateľ a majiteľ skupinového vodovodu je o týchto skutočnostiach informoval obyvateľov obce Boliarov, Bačkovík, Kecerovce, príslušných detských lekárov a gynekológov.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

V zásobovaní pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní nedošlo k žiadnym zmenám oproti roku 2016.

V meste Košice evidujeme iba jeden vodovod, ktorý patrí medzi hygienicky významný individuálny vodovod, a to vodovod pre Zoologickú záhradu Košice - MČ Kavečany. Kvalita pitnej vody v tomto vodovode je stabilná a vyhovujúca vo všetkých ukazovateľoch, účinná dezinfekcia vody sa vykonáva. Na území mesta Košice sa nenachádzajú verejné studne využívané na pitné účely.

V okrese Košice – okolie evidujeme iba 3 verejné studne, a to v obci Blažice, Mokrance a Nováčany. Iba z 2 verejných studní (Mokrance a Nováčany) sa voda využíva na pitné účely. Aj napriek skutočnostiam, že starosta obce Blažice verejnú studňu technicky udržiava, zabezpečuje dezinfekciu vody v tomto zdroji a kvalita vody vyhovuje zdravotno-hygienickým kritériám kladeným na kvalitu pitnej vody, obyvatelia rómskej osady v obci Blažice nepijú túto vodu, s odôvodnením, že voda im nechuti, lebo je chlórovaná. Aj naďalej odoberajú vodu z voľne vytekajúceho prameňa, ktorý sa nachádza v blízkosti verejnej studne. Nakoľko dezinfekciu vody v tomto prameni nie je možné zabezpečiť a kvalita vody nezodpovedá požiadavkám Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z., starosta obce informoval obyvateľov, že odber vody z tohto prameňa je iba na vlastnú zodpovednosť. V tejto obci je plánovaná výstavba vodovodu. Kvalita vody vo verejných studniach v okrese je pravidelne monitorovaná. Prevádzkovú kontrolu kvality vody vo verejných studniach si prevádzkovatelia vykonávali v rozsahu minimálnej analýzy. Celkovo bolo v roku 2017 odobratých a analyzovaných 6 vzoriek pitnej vody. Z tohto počtu 3 vzorky nevyhoveli v mikrobiologických ukazovateľoch (išlo najmä o indikátory fekálneho znečistenia), 2 vzorky nevyhoveli v chemickom ukazovateli železo, v 3 vzorkách bola prekročená limitná hodnota ukazovateľov dusičnany a pH. Okrem prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody sa vo verejných studniach vykonával aj štátny zdravotný dozor, ktorý bol zameraný na technický stav vodných zdrojov, úpravu okolia, zdroje znečistenia v prvom ochrannom pásme a kontrolu kvality vody. V roku 2017 bolo v rámci ŠZD odobratých a analyzovaných 5 vzoriek pitnej vody, z toho 3 nevyhoveli po mikrobiologickej stránke, v 3 prípadoch bola prekročená limitná hodnota železa, v 1 vzorke bola prekročená hodnota dusičnanov a v 1 vzorke bola nameraná vysoká hodnota voľného chlóru. Nevyhovujúca kvalita vody bola spôsobovaná predovšetkým svojvoľným odstraňovaním chlórovacích zariadení a následne nedostatočným hygienickým zabezpečením pitnej vody, poškodzovaním zariadenia studne a znečisťovaním okolia studne, najmä v rómskych osadách zo strany obyvateľov rómskeho pôvodu, ktorí odmietajú piť chlórovanú vodu. Aj napriek tomu, že v obci Nováčany bol v roku 2017 uvedený do prevádzky nový vodovod, zo strany občanov nie je záujem o napojenie sa. V obciach Boliarov, Bunetice, Rankovce, Rákoš, Vtáčkovce je aj naďalej v platnosti zákaz používania zdraviu škodlivej vody na pitné účely, nakoľko kvalita vody v týchto studniach nezodpovedá požiadavkám Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Monitoring kvality pitnej vody vo verejných vodovodoch bol v priebehu roka 2017 vykonávaný podľa vopred vypracovaného harmonogramu. V zmysle právnych predpisov sa monitoring kvality pitnej vody vykonával v pravidelných časových intervaloch a na stálych odberových miestach v spotrebisku.

V meste Košice v rozsahu kontrolného (minimálneho) monitoringu kvality pitnej vody odobratých 145 vzoriek pitnej vody a v rámci preverovacieho (úplného) monitoringu 12 vzoriek. Z celkového počtu vyšetrených vzoriek (157) bolo 15 vzoriek nevyhovujúcich, čo je 9,55 % závadnosť. Nevyhovujúca kvalita vody v mikrobiologických ukazovateľoch bola zistená v 2 prípadoch na sídlisku KVP, kde išlo o zanedbateľné prekročenie limitných hodnôt ukazovateľov: *Escherichia coli*, koliformné baktérie (t. j. 1,27 % závadnosť). V 14 vzorkách boli prekročené fyzikálno-chemické ukazovatele, čo je 8,91 % závadnosť. Až v 11 prípadoch boli prekročené medzné hodnoty ukazovateľa železo v týchto MČ: na sídl. KVP (4x), v MČ Staré mesto a Juh (2x) a 1x v MČ Džungľa, Sever, Západ, Lorinčík a Luník IX. V MČ Sever bol v jednej vzorke prekročený zákal a v jednej vzorke najvyššia medzná hodnota ukazovateľa kadmium. Kontrolná vzorka vody v týchto ukazovateľoch vyhovela. V 7 vzorkách nebola dodržaná stanovená odporúčaná hodnota ukazovateľov: Ca, Mg, Ca+Mg. Aj keď vo viacerých prípadoch išlo o zanedbateľné prekročenie limitných hodnôt, prevádzkovateľ vodovodu bol na tieto skutočnosti upozorňovaný. Kontrolné vzorky vody, ktoré odobrali zamestnanci RÚVZ, resp. zamestnanci VVS, a. s., Košice boli v súlade s limitnými hodnotami stanovenými NV SR (resp. Vyhláškou MZ SR). Biologické a rádiologické ukazovatele neboli prekročené. V priebehu roka 2017 RÚVZ riešil problém s kolísavou kvalitou pitnej vody v „Košickom skupinovom vodovode“ na sídlisku KVP, kde má značný vplyv na kvalitu dodávanej pitnej vody staré potrubie, a s tým súvisiaci nárast obsahu železa v dopravovanej vode, ako aj zaznamenaný nižší odber vody. Podľa vyjadrenia prevádzkovateľa vodovodu pravdepodobnou príčinou zhoršenia kvality vody v ukazovateli železo je nízka rýchlosť prúdenia vody vo vodovodných potrubiach a vnútorných rozvodoch, ktorá je ovplyvnená odberom vody u zákazníka. V priebehu roka prevádzkovateľ vodovodu zabezpečil častejšie preplachovanie, odkalovanie vodovodného potrubia a účinnosť vykonaných opatrení overoval následným laboratórnym rozborom. Vzorky boli odobierané z hydrantov, aby nedochádzalo k ovplyvňovaniu koncentrácie železa vnútorným rozvodom. Z 50-tich odobratých vzoriek 8 vzoriek nebolo v súlade s limitmi uvedenými v Nariadení vlády SR č. 354/2006 Z. z. Hodnota ukazovateľa železo sa pohybovala v rozpätí od 0,020 mg/l do 0,43 mg/l. Taktiež vzorky vody, ktoré odobrali zamestnanci RÚVZ poukázali na zlepšenie kvality vody v ukazovateli železo v danej mestskej časti. Zo 14-tich odobratých vzoriek 4 vzorky nevyhoveli v ukazovateli železo, hodnota ukazovateľa železo sa pohybovala v rozpätí od 0,21 mg/l do 0,37 mg/l. Prevádzkovateľ vodovodu bude aj naďalej vykonávať pravidelné preplachovanie vodovodného potrubia a požiada Generálne riaditeľstvo VVS, a. s., Košice o zaradenie požiadavky na vybudovanie nového vodovodu medzi ulicami Cottbuská a Wuppertálska a ulicami Diamantová, Smaragdová a Opálová do „Plánu projekčných prác na rok 2018“. Vybudovaním nového vodovodu by došlo k zokruhovaniu danej lokality a následne k zníženiu koncentrácie železa vo vodovodnej rozvodnej sieti. Vzhľadom k tomu, že doterajšie výsledky laboratórných rozborov vzoriek pitnej vody odobraté prevádzkovateľom vodovodu, ako aj zamestnancami RÚVZ z „Košického skupinového vodovodu“ na sídlisku KVP v Košiciach poukazujú na zlepšenie kvality pitnej vody v ukazovateli železo, sme zobrali tieto skutočnosti na vedomie a navrhnuté nápravné opatrenia sme akceptovali. Oproti predchádzajúcemu roku sa kvalita pitnej vody v „Košickom skupinovom vodovode“ zlepšila (z 15,43 % na 9,55 %). K zlepšeniu došlo v mikrobiologických a biologických

ukazovateľoch (z 1,85 % na 1,27 %), ako aj vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch (z 13,58 % na 8,91 %). Kvalita pitnej vody v „Košickom skupinovom vodovode“ je stabilná a zdravotne bezpečná.

V okrese Košice - okolie bolo v rozsahu kontrolného monitoringu odobratých 151 vzoriek a v rámci preverovacieho monitoringu 51 vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov. Z celkového počtu vyšetrených vzoriek (202) bolo 43 vzoriek nevyhovujúcich (t. j. 21,29 % závadnosť). V mikrobiologických a biologických ukazovateľoch bola zistená závadnosť v 12 vzorkách (t. j. 5,94 %), z fyzikálno-chemických ukazovateľov bolo prekročenie limitných hodnôt zistené v 31 vzorkách (t. j. 15,35 % závadnosť) a 3 vzorky nevyhoveli v rádiologických ukazovateľoch (t. j. 1,49 %). Biologické ukazovatele neboli prekročené. Jednorazové a mierne prekročenie zdravotne nevýznamných medzných hodnôt mikrobiologických ukazovateľov: koliformné baktérie, kultivovateľné mikroorganizmy pri 22° C a pri 37° C vo verejných vodovodoch boli zistené v obciach: Poproč, Kalša, Hačava, Čakanovce, Čečejevce, Péder, Vyšný Medzev, Hýľov, Košická Belá, Nižná Hutka, Debrad', Nižný Klátov, Paňovce. Enterokoky boli prekročené vo vodovode v obci Kalša, Vyšná Kamenica, Poproč, Escherichia coli v obciach: Poproč, Vyšná Kamenica, Hačava, Sady nad Torysou, Medzev, Milhost'. Nedostatky v neúčinnnej dezinfekcii pitnej vody, kde mikrobiologické ukazovatele kvality pitnej vody viackrát prekročovali z hľadiska ochrany verejného zdravia limitné hodnoty, boli zistené v obciach: Vyšná Kamenica, Poproč, Hačava. Kolísavá kvalita pitnej vody v ukazovateli voľný chlór bola zaznamenaná vo verejnom vodovode v obci Vyšná Kamenica, kedy hodnota voľného chlóru vo vode nebola viackrát vôbec nameraná, resp. bola vysoká. Vzhľadom k tomu, že vysoká koncentrácia chlóru a najmä vedľajšie produkty chlóru majú mutagénne a karcinogénne účinky, bol prevádzkovateľ a starosta obce Vyšná Kamenica vyzvaný, aby zistil príčinu nadlimitnej hodnoty ukazovateľa voľný chlór v pitnej vode. Podľa názoru starostu obce k zhoršeniu kvality pitnej vody vo verejnom vodovode Vyšná Kamenica dochádza pravdepodobne z dôvodu, že vo vodojeme je veľa vody, ktorá ide do prepadu a zdržanie chlóru s pitnou vodou je teda minimálne. Chlórovanie vody vykonáva aj ručne, nalieva jednorazovú dávku chlórnanu sodného do vodojemu, čo nie vždy správne odhadne. V roku 2018 bude zvolané jednanie, na ktorom bude vlastník vodovodu uvažovať o inom (vhodnejšom) spôsobe dezinfekcie vody vo verejnom vodovode v obci Vyšná Kamenica. V 2 prípadoch bola nevyhovujúca kvalita pitnej vody v mikrobiologických ukazovateľoch zistená vo verejnom vodovode v obci Poproč. Dňa 13. 07. 2017 prevádzkovateľ uvedeného vodovodu zistil poruchu na automatickom chlóravacom zariadení. Po zistení poruchy vykonával chlórovanie vody manuálne a zabezpečil náhradné zásobovanie pitnou vodou cisternou. Dňa 04. 08. 2017 oznámil, že bol zakúpený nový chlórator. Kvalita vody v obci Poproč je t. č. vyhovujúca. Pri prekročení limitných hodnôt mikrobiologických ukazovateľov prevádzkovateľ vodovodu preveril koncentráciu voľného chlóru v uvedenej obci, skontroloval dávkovacie čerpadlá, prepláchol vodovodnú sieť a následne zopakoval odber a rozbor vody. Kontrolný odber vyhovел požiadavkám NV SR č. 354/2006 Z. z. Z fyzikálno-chemických ukazovateľov išlo najmä o prekročenie medznej hodnoty ukazovateľa: železo (vo verejnom vodovode v obciach: Hýľov, Mudrovce Budimír, Kalša, Vyšná Kamenica, Veľká Lodina, Chrastné, Mokrance, Ďurďošík), absorbancia (Vyšná Kamenica, Čakanovce), chemická spotreba kyslíka manganistanom (Vyšný Medzev - časť Lucia-Baňa, Poproč), mangán (Vyšná Myšľa, Slanské Nové Mesto, Bohdanovce, Slanec, Dvorníky-Včeláre, časť Včeláre, Bohdanovce), hliník (Čakanovce), chloroform (Čaňa, Geča) a odporúčaná hodnota ukazovateľa nasýtenie vody kyslíkom (Trst'any, Host'ovce, Vajkovce, Žarnov, Kostol'any nad Hornádom, Sokol'any). Vo vodovode Slanské Nové Mesto a skupinovom vodovode Vyšná Myšľa - Bohdanovce prekročenie medznej hodnoty mangánu spôsobuje geologické podložie. V roku 2017 sme spolu s vlastníkom a prevádzkovateľom vodovodu Čakanovce riešili zvýšené množstvo železa a hliníka v pitnej vode. Nakoľko úprava vody v týchto ukazovateľoch by

bola pre obec finančne náročná, prevádzkovateľ zabezpečí ďalšie odbery vzoriek pitných vôd zo všetkých vodných zdrojov, z vodojemu a zo siete na stanovenie ukazovateľov: železo, mangán a hliník a zvolá jednanie za účasti hydrogeológa, ktorý určí ďalší postup na zjednanie nápravy. Z dôvodu pôsobnosti ďalších inštitúcií a objektivizácie jestvujúceho stavu, ako aj z dôvodu časovej náročnosti bude tento problém riešený aj v roku 2018. V ďalších 23 vzorkách nebola dodržaná stanovená odporúčaná hodnota ukazovateľov: Ca, Mg, Ca+Mg (Host'ovce, Čaňa, Geča, Mokrance, Chým, Nižný Lánec, Nová Polhora, Ždaňa, Mudrovce, Zlatá Idka, Malá Ida, Vyšný Klátov, Medzev-ŠVZ, Ploské, Čakanovce, Vyšný Medzev (časť Lucia-Baňa), Hačava, Štós-kúpele, Hýľov, Rudník, Bačkovík, Nováčany, Skároš). 3 vzorky nevyhoveli v rádiologických ukazovateľoch, a to 2 x celková objemová aktivita alfa (Skároš, Ždaňa) a vo verejnom vodovode v obci Hýľov výsledky laboratórnych rozborov vzoriek pitných vôd poukazovali na kolísavú kvalitu pitnej vody v rádiologickom ukazovateli: objemová aktivita ^{222}Rn (hodnoty prekračovali indikačnú hodnotu 100 Bq.l^{-1}). Jednotliví prevádzkovatelia zabezpečili optimalizáciu radiačnej ochrany, stanovili aktivity ďalších rádionuklidov a v nasledujúcich troch rokoch vykonajú opakované odbery a stanovenia tak, aby odbery vzoriek zahŕňali štyri rôzne štvrťroky. Následne podľa laboratórnych výsledkov zvážia možnosť vyradenia vodného zdroja zo zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, resp. účinnú technológiu úpravy pitnej vody. V roku 2017 optimalizáciu radiačnej ochrany vykonával aj prevádzkovateľ vodovodu U. S. Steel Košice, s. r. o., Košice a koncom roka nás informoval o spôsobe výpočtu optimalizácie radiačnej ochrany pitnej vody pre odberné miesto Bočiar č. 33. Postup optimalizácie a spôsob výpočtu optimalizácie bol správny. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že kvalita pitnej vody vo vodovodoch v okrese Košice - okolie je kolísavá. Tu je však potrebné zdôrazniť, že vo viacerých prípadoch ide iba o veľmi nízke prekročenie medznej a odporúčanej hodnoty. Aj napriek tomu, že prevádzkovatelia a vlastníci vodovodov vykonávajú opatrenia na zlepšenie kvality vody a kontrolné vzorky vody sú v súlade s limitnými hodnotami, vykonané opatrenia sú účinné iba krátkodobo a nedostatky sa opakujú. Ide o vodovody, ktoré boli vybudované v akcii „Z“ a technický stav vodohospodárskych objektov a rozvodnej vodovodnej siete nezodpovedá v celom rozsahu požiadavkám kladeným na tento druh prevádzky. Oproti roku 2016 sa kvalita pitnej vody vo vodovodoch v okrese Košice - okolie výrazne zlepšila (z 30,15 % na 21,29 %). K zlepšeniu došlo v mikrobiologických a biologických ukazovateľoch (z 13,57 % na 5,94 %), vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch (z 18,09 % na 15,35 %), ako aj rádiologických ukazovateľoch (z 2,51 % na 1,49 %).

Nakoľko ukazovatele kvality pitnej vody neprekračovali z hľadiska ochrany verejného zdravia významne limitné hodnoty, nebol v roku 2017 vydaný orgánom verejného zdravotníctva v okrese Košice - okolie zákaz využívania vody na pitné účely, resp. neboli nariadené opatrenia. Aj napriek nepriaznivej situácii v zásobovaní obyvateľov tohto okresu pitnou vodou neboli v hodnotenom roku evidované epidémie, kde by faktorom prenosu bola pitná voda. V dôsledku nevyhovujúcej kvality pitnej vody vo verejných vodovodoch neboli riešené žiadne infekčné alebo neinfekčné ochorenia u spotrebiteľov.

Pri výkone **štátneho zdravotného dozoru (ŠZD)** sú uplatňované usmernenia hlavného hygienika a počet vzoriek sa stanovuje podľa aktuálnej hygienicko-epidemiologickej situácie. Pre výkon ŠZD boli využívané výsledky analýz získané z monitoringu kvality pitnej vody, z výsledkov prevádzkovej kontroly zabezpečovanej prevádzkovateľom a z cielených vyšetrení vykonávaných v rámci ŠZD. Aj v roku 2017 bol počet vzoriek odobratých v rámci ŠZD minimalizovaný a bol zameraný na kontrolu kvality vody vo vodovodoch s kolísavou kvalitou pitnej vody v priebehu roka, na úpravu vody a na prešetrovanie podnetov.

V meste Košice nebol v roku 2017 potrebný zvýšený ŠZD nad kvalitou pitnej vody. Celkovo bolo v rámci výkonu ŠZD v meste Košice odobratých 41 vzoriek pitnej vody.

Všetky odobraté vzorky vody v skúšaných ukazovateľoch vyhoveli požiadavkám NV SR č. 354/2006 Z. z., resp. Vyhláske MZ SR č. 247/2017 Z. z.

V súvislosti s kvalitou a dodávkou pitnej vody boli v priebehu roka 2017 riešené 3 podnety. V mesiaci január 2017 bol riešený podnet na prešetrenie kvality pitnej vody v ukazovateli železo na ulici Československého odboja 9 v Košiciach. Prevádzkovateľ vodovodu vykonával v priebehu roka na sídl. KVP častejšie preplach a odkaľovanie vodovodného potrubia a monitoroval kvalitu vody v ukazovateli železo. Vzorky vody, ktoré odobrali zamestnanci VVS, a. s., Košice, ako aj zamestnanci RÚVZ poukázali na zlepšenie kvality vody v ukazovateli železo v danej mestskej časti (podrobnejšie pozri bod č. „1.4 - Monitoring kvality pitnej vody“). V mesiaci júl 2017 bolo na RÚVZ doručené podanie, v ktorom sťažovateľ poukázal na zmenu kvality pitnej vody (sladkastú príchuť) v „Košickom“ skupinovom vodovode v bytovom dome na ulici Jakobyho 3 v Košiciach. Šetrením bolo zistené a konštatované, že voda tiekla v dostatočnom množstve, vizuálne neboli zistené zmeny senzorických vlastností pitnej vody, voda tiekla čistá, bez zákalu. Vzorka vody, ktorú odobrali zamestnanci RÚVZ bola v súlade s limitnými hodnotami stanovenými NV SR, preto bol podnet v čase šetrenia uzavretý ako neopodstatnený. Dňa 11. 12. 2017 bol na tunajší úrad doručený e-mailovou poštou anonymný podnet, týkajúci sa odstávky pitnej vody na Zvolenskej ulici v Košiciach. V liste sa uvádzalo, že obyvatelia Zvolenskej ulice v Košiciach sú úplne odstavení od prívodu pitnej vody, a to správcom MEOPTIS, s. r. o., Košice. Od uvedeného dátumu obyvateľom púšťajú kalnú vodu iba 20 (max. 30) minút denne. Z dôvodu pôsobnosti ďalších inštitúcií a objektivizácie jestvujúceho stavu sme vyzvali fy MEOPTIS, s. r. o., Stará spišská cesta 37, 040 01 Košice, ktorá je správcom predmetného neverejného vodovodu a Mestskú časť Košice-Sever na zaujatie stanoviska. Z dôvodu časovej náročnosti bude anonymný podnet vybavený v roku 2018. V súvislosti s dodávkou pitnej vody sme v meste Košice vybavili 1 informáciu. Dňa 15. 03. 2017 sa na RÚVZ osobne dostavila žiadateľka za účelom nahliadnutia do dokumentácie súvisiacej s problematikou dodávky pitnej vody na Zvolenskej ul. v Košiciach a v danej súvislosti jej boli poskytnuté fotokópie požadovaných dokumentov.

V okrese Košice - okolie bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru odobratých 30 vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov, z ktorých 12 nevyhovelo kritériám NV SR, resp. Vyhláske MZ SR (t. j. 40,00 % závadnosť). Nevyhovujúca kvalita vody v mikrobiologických ukazovateľoch bola zistená v 7 vzorkách (3 x Poproč, 2 x Hačava, 1x Nižný Klátov a 1x Paňovce), 5 vzoriek nevyhovelo vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch (Fe - 1x Mudrovce, Al - 1x Čakanovce, arzén - 1x Bidovce, 1x Bačkovík a CHSK-Mn - 1x Poproč) a 1 vzorka nevyhovela v rádiologických ukazovateľoch (1x radón vo verejnom vodovode v obci Hýľov). Vo viacerých prípadoch išlo iba o mierne prekročenie zdravotne nevýznamných medzných hodnôt (kultivovateľné mikroorganizmy pri 22° C a pri 37° C - Hačava, Nižný Klátov, Paňovce). Najvyššia medzná hodnota ukazovateľa arzén bola v rámci ŠZD zistená 1x v obci Bidovce a 1x v obci Bačkovík. Kontrolné vzorky vody, ktoré odobrali zamestnanci RÚVZ a prevádzkovateľ z vodovodu Bidovce vyhoveli požiadavkám NV SR č. 354/2006 Z. z. Pre skupinový vodovod Boliarov - Bačkovík - Kecerovce bola povolená výnimka na používanie vody, ktorá nespĺňa limity ukazovateľov kvality pitnej vody (podrobnejšie bod č. 1.2.1). V mesiaci december 2017 sme riešili 1 informáciu, v ktorej žiadateľ požiadal RÚVZ o prešetrenie postupu pri poskytovaní zásobovania pitnou vodou prostredníctvom verejného vodovodu v obci Hýľov, nakoľko dodávaná voda netečie v požadovanom tlaku a každý víkend a sviatok netečie voda vôbec. Zároveň nás požiadal o vyjadrenie ku kvalite pitnej vody vo verejnom vodovode v obci Hýľov za obdobie od 01/2017 do 11/2017. Verejný vodovod v obci Hýľov bol vybudovaný svojpomocne v roku 1955 a v roku 1965 bola v akcii „Z“ vykonaná jeho rekonštrukcia. Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov sa od roku

1965 na verejnom vodovode nerobili väčšie zásahy, vykonávali sa iba menšie opravy, ktoré priamo súviseli s odstránením poruchy. Aj z týchto dôvodov technický stav vodohospo - dárskeho objektu a rozvodnej vodovodnej siete v obci Hýľov už t. č. nezodpovedá v celom rozsahu požiadavkám kladeným na tento druh prevádzky. Technické riešenie (nevyhovujúci stav vodovodného potrubia, tlak vody v potrubí, preplach a odkalovanie vodovodného potrubia a pod.) však nespadá do kompetencie RÚVZ, preto bol žiadateľ upozornený, že riešenie problému regulácie dodávky pitnej vody v nadväznosti na technický stav rozvodného vodovodného systému, rekoštrukcia vodovodu, výmena vodovodného potrubia, odkalovanie potrubia nespadá do kompetencie RÚVZ a prípadné ďalšie dotazy má riešiť so zástupcami prevádzkovateľa a majiteľa vodovodu. Zároveň sme žiadateľa informovali o kvalite pitnej vody vo verejnom vodovode v obci Hýľov.

Prekračovania limitných hodnôt boli sporadicky zisťované vo viacerých vodovodoch, či už v správe VVS, a. s., Košice, obcí, resp. inej organizácie. Prípadné významné rozdiely v zistených hodnotách jednotlivých ukazovateľov pri prevádzkovej kontrole kvality vody, monitoringu kvality pitnej vody, resp. pri štátnom zdravotnom dozore, boli prerokované s jednotlivými prevádzkovateľmi verejných vodovodov. Títo následne vykonávali kontrolu účinnosti dezinfekcie, preplach vodovodného potrubia, resp. overovali účinnosť technológie úpravy pitnej vody.

Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov monitoringu a ŠZD a percento závadnosti sú podrobnejšie uvedené v "Tabuľke č. 1.2" a "Tabuľke č. 1.3".

Okrem toho zamestnanci oddelenia hygieny pitnej vody odobrali ďalších 219 vzoriek pitnej vody určenej na hromadné zásobovanie obyvateľstva v rámci platených služieb.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovú kontrolu kvality vody v rozvodnej vodovodnej sieti vykonávali prevádzkovatelia verejných vodovodov v rozsahu minimálneho a úplného rozboru v zmysle Nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu, v znení neskorších predpisov a od 15. 10. 2017 v zmysle Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 247/2017 Z. z. , ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou. Navyše si prevádzkovatelia vodovodov vykonávali prevádzkovú kontrolu surovej a upravenej vody v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 636/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu surovej vody a na sledovanie kvality vody vo verejných vodovodoch. Na rok 2017 bol odsúhlasený "Program prevádzkovej kontroly kvality vody" pre verejný vodovod mesta Košice a verejných vodovodov v okrese Košice - okolie, ktorých prevádzkovateľom je Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., Závod Košice, ďalej pre verejný vodovod Kalša, skupinový vodovod U. S. Steel Košice, s. r. o., Košice, pre skupinový vodovod Vyšná Myšľa - Bohdanovce, Štós, Vajkovce, Háj, Trstené pri Hornáde, Vyšná Kamenica, Čakanovce, Hačava, Debrad', Hýľov, Rudník, Vyšný Medzev - časť Lucia Baňa a skupinový vodovod Boliarov - Bačkovík - Kecerovce. Navrhovaný rozsah a početnosť prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody z rozvodnej siete v týchto verejných vodovodoch bol na rok 2017 vypracovaný v súlade s požiadavkami Nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z. z., a preto neboli dané k nemu pripomienky. Dostatočne sledovaná kvalita pitnej vody v spotrebiskách bola aj v skupinovom vodovode Bidovce - Ďurkov - Ďurďošík - Ruskov - Trst'any a skupinovom vodovode Kechnec - Seňa - Milhošť. VVS, a. s., Závod Košice si nad rámec stanoveného rozsahu vykonával analýzu vzoriek pitnej vody v ukazovateli As a Sb v tých mestských častiach, do ktorých je dodávaná upravovaná pitná voda. V povrchových vodárenských zdrojoch (Bukovec, Medzev, Poproč, Herľany) si nad rámec stanoveného

rozsahu sledovali kvalitu vody v ukazovateli TOC. Výsledky laboratórných analýz boli predkladané na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach. Prípadné prekračovanie limitných hodnôt boli prerokované s jednotlivými prevádzkovateľmi.

Po zhodnotení prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody bolo zistené, že v roku 2016 nebola v plnom rozsahu zabezpečená kontrola ukazovateľov kvality pitnej vody v troch vodovodoch v okrese Košice – okolie, a to vo vodovode v obci Háj, Hačava a Debrad'. Za nesplnenie povinnosti kvalitatívne a kvantitatívne zisťovať zdraviu škodlivé faktory boli v roku 2017 jednotlivým prevádzkovateľom dané 3 sankcie, v celkovej sume 1 100 Eur.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

Aj napriek nepriaznivej situácii v zásobovaní obyvateľov okresu Košice - okolie pitnou vodou neboli v hodnotenom roku zistené a prešetrované ochorenia súvisiace s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody. V roku 2017 neboli hlásené žiadne infekčné a neinfekčné vodou prenosné ochorenia. Nebol zaznamenaný ani výskyt dusičnanovej methemoglobinémie dojčiat.

2. Voda na kúpanie

Kvalita vody v prírodných i umelých kúpaliskách a vo vodných nádržiach určených na kúpanie (VUK), bola kontrolovaná podľa požiadaviek právnych predpisov a pokynov zaslaných z ÚVZ SR na začiatku kúpaciej sezóny (KS). Výsledky laboratórných analýz boli priebežne vkladané do Informačného systému o kúpaliskách a kvalite vody na kúpanie (ďalej IS Vody na kúpanie). Aktuálne informácie o kvalite vody boli počas KS v týždenných intervaloch poskytované ÚVZ SR. Zároveň boli uverejnené na webovej stránke nášho úradu a v prípade požiadavky poskytované médiám. V roku 2017 neboli na RÚVZ so sídlom v Košiciach (ďalej len RÚVZ Košice) hlásené žiadne ochorenia spojené s kúpaním.

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

VUK bez prírodného kúpaliska:

Odber vzoriek vôd z VUK „Ružín“ bol vykonávaný podľa vypracovaného programu monitorovania. Prvé vzorky boli odobraté dňa 30. 05. 2017, posledné 05. 09. 2017. Celkovo bolo počas KS odobratých 8 vzoriek vôd z odberného miesta „Pri móle“. Pri každom odbere vzorky vody bola vykonaná vizuálna kontrola a hodnotenie premnoženia cyanobaktérií a vizuálna kontrola odpadu a prirodzeného znečistenia. Z pohľadu množstva cyanobaktérií voda na kúpanie počas celej KS vykazovala I. stupeň – vhodná kvalita vody - A. Na vodnej hladine ani v jej blízkosti sa nevyskytoval žiadny odpad ani prirodzené znečistenie. Vo všetkých analyzovaných vzorkách vôd boli zistené hodnoty vyšetrovaných ukazovateľov nižšie ako medzné hodnoty (ďalej len „MH“) týchto ukazovateľov stanovené vo vyhláške MZ SR č. 309/2012 Z. z. o požiadavkách na vodu určenú na kúpanie, v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhl. č. 309/2012 Z. z.). Vo vzorkách vôd odobratých pred začatím KS (30. 05. 2017) a 1x počas KS (22. 08. 2017) boli analyzované aj chemické ukazovatele: celkový fosfor, celkový dusík, celkový organický uhlík, nasýtenie vody kyslíkom, reakcia vody a farba. MH týchto ukazovateľov nie sú stanovené príslušnou vyhláškou, IS Vody na kúpanie ich vyhodnotil ako vyhovujúce. Dvakrát počas KS boli v rámci plnenia úlohy 7.8 Monitoring výskytu enterovírusov vo vodách určených na kúpanie odobraté aj vzorky vody na zistenie prítomnosti enterovírusov. Spracované vzorky vody boli odoslané na laboratórne vyšetrenia na ÚVZ SR v Bratislave. Výsledky analýz zatiaľ neboli na tunajší úrad oznámené.

Rovnako bola monitorovaná kvalita vody aj vo VUK „Pod Bukovcom“. Celkovo bolo počas KS odobratých 8 vzoriek vôd z odberného miesta „Pláž pravá strana“. Pri každom

odbere bola vykonaná vizuálna kontrola a hodnotenie premnoženia cyanobaktérií a vizuálna kontrola odpadu a prirodzeného znečistenia. Z pohľadu premnoženia cyanobaktérií voda počas celej KS vykazovala I. stupeň – vhodná kvalita vody – A. Na vodnej hladine ani v jej blízkosti sa nevyskytoval žiadny odpad ani prirodzené znečistenie. Vo všetkých analyzovaných vzorkách boli zistené hodnoty ukazovateľov nižšie ako MH stanovené vo vyhláške MZ SR č. 309/2012 Z.z. Vo vzorkách vôd odobratých pred začatím KS (30. 05. 2017) a 1x počas KS (22. 08. 2017) boli analyzované aj chemické ukazovatele: celkový fosfor, celkový dusík, celkový organický uhlík, nasýtenie vody kyslíkom, reakcia vody a farba. MH týchto ukazovateľov nie sú stanovené príslušnou vyhláškou, IS Vody na kúpanie ich vyhodnotil ako vyhovujúce. Z vodnej nádrže bola počas KS odobratá jedna vzorka vody na zistenie prítomnosti enterovírusov, výsledky analýz zatiaľ neboli na tunajší úrad oznámené.

Vodné plochy s prírodným kúpaliskom:

Plážové kúpalisko Jazero nebolo v KS prevádzkované ako prírodné kúpalisko. Jeho správca - MČ Košice Nad Jazerom zabezpečoval údržbu areálu kúpaliska, ale nevyberal vstupné a nezabezpečoval dozor nad kúpajúcimi sa návštevníkmi. Mesto Košice, ktoré je vlastníkom nádrže, v spolupráci so Sdružením flos aque, Brno vykonalo ďalšie opatrenia na zlepšenie kvality vody v ukazovateli cyanobaktérie (2x aplikácia chemických prípravkov PAX – LR a 1x aplikácia PROFI baktérií). Počas KS odoberali zamestnanci RÚVZ Košice 1x týždenne vzorky vody z viacerých odberných miest, do IS boli zadané len výsledky analýz z dvoch stálych odberných miest („Pláž“ a „KVL Trixen“). Ostatné vzorky vody boli považované za „ďalšie vzorky“ potrebné na monitorovanie cyanobaktérií a preto výsledky do IS vložené neboli. Kúpanie ani prevádzka vodnolyžiarskeho vleku neboli počas KS zakázané. MH v ukazovateli cyanobaktérie (100 000 buniek/ml vody) nebola prekročená. Celkovo bolo odobratých 143 vzoriek vôd, z toho počtu 40 z 2 stálych odberných miest. Všetky vzorky zadané do IS boli vyhodnotené ako nevyhovujúce z dôvodu prekročenia MH v ukazovateli priehľadnosť vody (zistené hodnoty od 0,45 m do 0,9 m). Vo vzorkách vôd boli 2x analyzované aj chemické ukazovatele: celkový fosfor, celkový dusík, celkový organický uhlík, nasýtenie vody kyslíkom, reakcia vody a farba. MH týchto ukazovateľov IS Vody na kúpanie vyhodnotil ako vyhovujúce. Z vodnej nádrže bola odobratá aj vzorka vody na zistenie prítomnosti enterovírusov, výsledky analýz zatiaľ neboli na tunajší úrad oznámené.

Vodné plochy, ktoré sú miestnym obyvateľstvom využívané na kúpanie, bez prírodného kúpaliska:

V roku 2017 bola monitorovaná kvalita vody v ďalších troch prírodných vodných nádržiach bez štatútu prírodného kúpaliska a vody určenej na kúpanie a to v štrkoviskách Geča a Čaňa a v jazere IZRA. Odber vzoriek vôd zo štrkovísk Čaňa a Geča bol vykonaný dňa 11. 07. 2017. Kvalita vody v štrkovisku Geča nevyhovela v ukazovateli priehľadnosť, v štrkovisku Čaňa bola prekročená MH v ukazovateľoch priehľadnosť, chlorofyl a a cyanobaktérie. Na začiatku KS 2017 sa na tunajšom úrade občania pýtali na kvalitu vody v jazere IZRA s tým, že vodná plocha je miestnymi obyvateľmi sporadicky využívaná aj na kúpanie. Dňa 30. 06. 2017 boli odobraté dve vzorky vody, výsledky laboratórnych analýz preukázali kvalitu vody vhodnú na kúpanie. Dňa 11. 08. 2017 a následne 18. 08. 2017 boli na tunajší úrad doručené dva podnety, z toho jeden anonymný, v ktorých bolo poukázané na katastrofálny stav vodnej plochy jazera IZRA – plávajúcu penu na hladine a olejové škvrny pri brehoch, ktoré by mohli byť spôsobené vytekajúcou žumpou. Dňa 23. 08. 2017 boli zamestnancami RÚVZ Košice odobraté štyri vzorky vody. Na základe vykonaných laboratórnych analýz nebolo zistené prekročenie MH stanovených ukazovateľov podľa vyhl. MZ SR č. 308/2012 Z. z. Prevádzkovateľ miestnej reštaurácie, ktorá sa nachádza

bezprostredne pri brehu vodnej plochy, predložil atest o vodonepriepustnosti žumpy. Keďže sa okolo vodnej plochy nachádzajú aj ďalšie potenciálne zdroje znečistenia (napr. ubytovacie objekty v súkromnom vlastníctve osôb) a vykonávajú sa ďalšie aktivity (napr. rybolov) bol podnet odstúpený na vybavenie na Okresný úrad – Košice – okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie.

2.2 Umelé kúpaliská

V rámci výkonu ŠZD bolo zamestnancami RÚVZ Košice uskutočnených 7 tváromiestnych obhliadok pred vydaním rozhodnutia na uvedenie priestorov umelého kúpaliska počas KS do prevádzky. Výkon ŠZD na umelých kúpaliskách bol uskutočnený 27x, žiadne závažné nedostatky v prevádzke týchto zariadení zistené neboli. Na tunajšom úrade neboli v danej veci riešené žiadne podnety.

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

Na základe rozhodnutia RÚVZ Košice bolo v prevádzke 26 zariadení s umelým bazénom s celoročnou prevádzkou. Oproti minulému roku nedošlo v ich prevádzkovaní k žiadnym zmenám. Celkovo bolo z 38-mich umelých bazénov s celoročnou prevádzkou odobratých v rámci prevádzkovej kontroly kvality vody 430 vzoriek bazénovej vody (306 zamestnancami RÚVZ Košice a 124 inými akreditovanými laboratóriami), z ktorých všetkým skúšaným ukazovateľom nevyhovelo 137 vzoriek t. j. 31,86 %. Spolu bolo vyšetrených 5185 ukazovateľov, prekročenie MH bolo zistené 165x (25x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$, 9x *Pseudomonas aeruginosa*, 1x *E.coli*, 1x Črevné enterokoky, 25x CHSK_{Mn} , 21x voľný chlór, 28x viazaný chlór, 54x pH, 1x ozón).

Podrobnejšie hodnotenie kvality na umelých kúpaliskách s celoročnou prevádzkou:

- Z bazénov v MKP v Košiciach bolo odobratých 40 vzoriek vôd, z ktorých 14 t. j. 35,00 % nevyhovelo požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z. z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku (ďalej len vyhl. č. 308/2012 Z. z.). MH bola prekročená 8x v ukazovateli pH, 4x voľný chlór a 4x viazaný chlór.
- Z bazéna v Penzióne Barca bolo odobratých 15 vzoriek vôd, 10 z nich t. j. 66,67 % nevyhovelo požiadavkám vyhl. č. 308/2012 Z. z. MH bola prekročená 4x v ukazovateli kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$, 4x viazaný chlór, 4x voľný chlór.
- Z bazéna v Hoteli Bankov bolo odobratých 13 vzoriek vôd, z nich 3, t. j. 23,08 %, nevyhoveli požiadavkám vyhl. 308/2012 Z. z. v ukazovateľoch: 2x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$, 2x viazaný chlór.
- Z bazéna v SRC na Milosrdenstva v Košiciach bolo odobratých 10 vzoriek vôd, všetky vyhoveli požiadavkám vyhl. č. 308/2012 Z. z. MH.
- Z RZ Zlatá Idka bolo odobratých 18 vzoriek vôd, z ktorých 1 t. j. 5,56 % nevyhovela v ukazovateli viazaný chlór.
- V zariadení Rímsky dom S.P.Q.R. v Košiciach bolo odobratých 24 vzoriek vôd, z ktorých 2 t. j. 8,33 % nevyhovelo v ukazovateľoch 1x pH, 1x viazaný chlór.
- Z wellness v Hoteli Yasmin bolo odobratých 8 vzoriek vôd, z nich 2 t. j. 25,00 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x pH, 1x viazaný chlór, 1x voľný chlór
- Z wellness v Hoteli DoubleTree by Hilton bolo odobratých 13 vzoriek vôd, z nich 6 t. j. 45,15 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 6x pH, 1x viazaný chlór, 1x voľný chlór, 2x CHSK_{Mn} .
- Z wellness v Hoteli Bristol bolo odobratých 9 vzoriek vôd, z nich 2 t. j. 22,22 % nevyhovelo v ukazovateli: 1x voľný chlór, 1x CHSK_{Mn} .

- Z wellness v Rekreačnom zariadení Jahodná bolo v hodnotenom roku odobratých 5 vzoriek vôd, z nich 1 nevyhovela v ukazovateli pH.
- Z wellness v Hoteli Ambassador bolo z hydromasážneho bazéna odobratých 13 vzoriek vôd, z nich 6 t. j. 46,15 % nevyhovelo v ukazovateľoch 1x pH, 2x viazaný chlór, 1x E.coli, 1x črevné enterokoky, 2x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$, 3x CHSK_{Mn}.
- Z wellness v Penzióne Hradbová bolo odobratých 8 vzoriek vôd, z nich 6 t. j. 75,00 % nevyhovelo kritériám vyhl. 308/2012 Z.z. v ukazovateľoch: 3x pH, 3x CHSK_{Mn}.
- Z Relax centra pri Penzióne Lesanka v Košickej Belej bolo odobratých 26 vzoriek vôd, z nich 7 t. j. 26,92 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 4x pH, 2x Pseudomonas aeruginosa, 2x CHSK_{Mn}.
- Z wellness FORMA CLUB v Košiciach bolo odobratých 16 vzoriek vôd, z nich 4 t. j. 25,00 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$, 3x pH.
- Z indických ajurvédskych kúpeľov v Hoteli Golden Royal Košice bolo odobratých 32 vzoriek vôd, z nich 19 t. j. 59,38 % nevyhovelo požiadavkám vyhl. 308/2012 Z.z. v ukazovateľoch: 4x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$, 1x Pseudomonas aeruginosa, 2x viazaný chlór, 5x voľný chlór, 12x pH, 1x ozón.
- Z City wellness na Krivej v Košiciach bolo odobratých 10 vzoriek vôd, z nich 3 t. j. 30,00 % nevyhovelo požiadavkám vyhl. 308/2012 Z.z. v ukazovateľoch: 3x pH.
- Z wellness v Kúpeľoch Štós bolo odobratých 25 vzoriek vôd, z nich 5 t. j. 20,00 % nevyhovelo v ukazovateľoch 2x CHSK_{Mn}, 1x pH, 1x viazaný chlór, 1x Pseudomonas aeruginosa.
- Z wellness 3PLE v OC OPTIMA v Košiciach bolo odobratých 12 vzoriek vôd, z nich 10 t. j. 83,33 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$, 1x Pseudomonas aeruginosa, 7x viazaný chlór, 1x pH, 4x CHSK_{Mn}. Prevádzkovateľovi zariadenia bolo 1x uložené opatrenie v zmysle § 55 ods. 2 písm. e) zák. 355/2007 Z. z. a to zákaz kúpania vo vode, ktorá nespĺňa požiadavky na kvalitu vody v umelom kúpalisku. Opakované problémy s kvalitou vody budú prerokované s prevádzkovateľom zariadenia v roku 2018.
- Z wellness Women´s World - Wellness SPA na Štefánikovej v Košiciach bolo odobratých 12 vzoriek vôd, z nich 2, t. j. 16,67 % nevyhovelo v ukazovateľoch 2x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$.
- Z wellness v Drienoveckých kúpeľoch bolo odobratých 23 vzoriek vôd, z nich 5, t. j. 21,74 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x Pseudomonas aeruginosa, 3x CHSK_{Mn} a 1x pH.
- Z wellness v Športovom areáli Kechnec bolo odobratých 22 vzoriek vôd, z nich 4, t. j. 18,18 % nevyhovelo v ukazovateľoch 2x pH a 2x CHSK_{Mn}.
- Z bazénu v administratívnom objekte ÚVV a ÚVTOS na Floriánskej v Košiciach bolo odobratých 9 vzoriek vôd, z nich 1, t. j. 11,11 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x voľný chlór.
- Z Relaxcentra ZEN beauty spa v Ždani bolo odobratých 12 vzoriek vôd, z nich 6, t. j. 50,00 % nevyhovelo v ukazovateľoch 4x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$, 1x Pseudomonas aeruginosa, 1x voľný chlór .
- Z relaxačného centra v Hoteli Slamený dom v Malej Ide bolo odobratých 18 vzoriek vôd, z nich 6, t. j. 33,33 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 4x pH, 2x CHSK_{Mn}, 4x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$.
- Z bazénu v zariadení sociálnych služieb ARCUS – ŠZ a ZpS na Skladnej ulici v Košiciach bolo odobratých 9 vzoriek vôd, z nich 2, t. j. 22,22 % nevyhovelo v ukazovateli: 2x voľný chlór.

- Z relaxačného centra v Hoteli Sivec v Košickej Belej bolo odobratých 27 vzoriek vôd, z nich 9 t. j. 33,33 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 4x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36 \pm 1^\circ\text{C}$, 1x pH, 2x CHSK_{Mn} , 1x viazaný chlór, 1x *Pseudomonas aeruginosa*. Prevádzkovateľovi zariadenia bolo 1x uložené opatrenie v zmysle § 55 ods. 2 písm. e) zák. 355/2007 Z.z. a to zákaz kúpania vo vode, ktorá nespĺňa požiadavky na kvalitu vody v umelom kúpalisku.

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

V kúpacjej sezóne 2017 bolo v prevádzke 7 letných kúpalísk - Červená hviezda na Staničnom námestí 5 v Košiciach, TRITON Košice, RYBA Košice, Letné kúpalisko na Rumanovej ulici v Košiciach, Mestské kúpalisko v Medzeve, Mestské kúpalisko v Moldave nad Bodvou a Letné kúpalisko pri hoteli GARDEN v Košickej Belej.

Počas KS 2017 boli z dôvodu rekonštrukcie podláh v bazénovej hale na Mestskej krytej plavárne na Protifašistickom námestí 4 v Košiciach mimo prevádzky obidva celosezónne kryté bazény. Vonkajší areál Mestskej krytej plavárne s jedným detským bazénom s kapacitou 10 osôb mal v tejto sezóne preto prevádzkovať majiteľ Beach clubu (plážový bar a reštaurácia), ktorý je situovaný v časti tohto areálu. Napriek tomu, že boli zamestnancami tunajšieho úradu v rámci platenej služby odobraté dve vzorky vody z detského bazéna, z dôvodu opakovaných technických problémov týkajúcich sa bazénového telesa, nebolo vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov vonkajšieho areálu MKP do prevádzky. Účastník konania v auguste 2017 vzal svoju žiadosť späť.

Celkovo bolo z 21 umelých bazénov odobratých 102 vzoriek bazénovej vody, z ktorých všetkým skúšaným ukazovateľom nevyhovelo 22 vzoriek, t. j. 21,56 %. Vyšetrených bolo spolu 1139 ukazovateľov, prekročenie MH zistené 6x v mikrobiologických ukazovateľoch: 5x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36 \pm 1^\circ\text{C}$ a 1x Črevné enterokoky a 19x v chemických ukazovateľoch: 4x CHSK_{Mn} , 9x pH, a 5x voľný chlór. V rámci výkonu ŠZD sme sa v tomto roku zamerali aj na odber vzoriek vôd na zistenie množstva celkového organického uhlíka v napúšťacej vode a v bazénovej vode. Celkovo bolo odobratých 13 vzoriek vôd (3x napúšťacia voda z vlastného vodného zdroja, 10 x umelý bazén). Ani v jednom prípade nebolo laboratórnymi analýzami zistené navýšenie hodnoty celkového organického uhlíka v bazénovej vode nad 2,5 mg/l oproti hodnote celkového organického uhlíka v napúšťacej vode.

Podrobnejšie hodnotenie kvality na umelých netermálnych kúpaliskách:

- Na kúpalisku TRITON boli v prevádzke 4 bazény, celkovo bolo vyšetrených 17 vzoriek vôd, z ktorých bolo analyzovaných 163 ukazovateľov. Nadlimitná koncentrácia bola zistená 1x v ukazovateli CHSK_{Mn} , 2x voľný chlór. Návštevnosť zariadenia bola 22 263 osôb.
- Na Letnom kúpalisku na Rumanovej ulici v Košiciach boli v prevádzke 3 bazény. Celkovo bolo vyšetrených 16 vzoriek vôd, z ktorých bolo analyzovaných 162 ukazovateľov. Nadlimitná koncentrácia bola zistená 2x v ukazovateli CHSK_{Mn} . Návštevnosť zariadenia bola 32 466 osôb.
- Na kúpalisku Červená hviezda na Staničnom námestí 5 v Košiciach boli v prevádzke 4 bazény. Celkovo bolo vyšetrených 24 vzoriek vôd, z ktorých bolo analyzovaných 313 ukazovateľov. Nadlimitná koncentrácia bola zistená v ukazovateľoch: 2x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36 \pm 1^\circ\text{C}$, 1x Črevné enterokoky (pred uvedením kúpaliska do prevádzky), 1x voľný chlór. Návštevnosť zariadenia bola 30 000 osôb.
- Na kúpalisku RYBA boli v prevádzke 3 bazény. Celkovo bolo vyšetrených 16 vzoriek vôd (162 ukazovateľov). Prekročenie MH bolo zistené 2x pH, 1x CHSK_{Mn} . Návštevnosť kúpaliska bola 9 983 osôb.

- Na Mestskom krytom kúpalisku s vonkajším areálom v Košiciach boli odobraté v rámci posudkovej činnosti 2 vzorky vody, kúpalisko však z technických príčin nebolo uvedené do prevádzky.
- Na Letnom kúpalisku v Medzeve boli v prevádzke 3 bazény. Celkovo bolo vyšetrených 11 vzoriek vôd (128 ukazovateľov). Nadlimitná koncentrácia bola zistená v ukazovateľoch 1x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36 \pm 1^\circ\text{C}$, 3x pH, 2x voľný chlór. Návštevnosť kúpaliska bola 4 387 osôb.
- Na Mestskom kúpalisku v Moldave nad Bodvou boli v prevádzke 2 bazény. Celkovo bolo vyšetrených 10 vzoriek vody (123 ukazovateľov), MH bola prekročená 1x v ukazovateli kultivovateľné mikroorganizmy pri $36 \pm 1^\circ\text{C}$. Návštevnosť zariadenia bola 4 492 osôb.
- Na kúpalisku pri hoteli GARDEN v Košickej Belej boli v prevádzke 2 bazény. Celkovo bolo vyšetrených 6 vzoriek vody (78 ukazovateľov), MH bola prekročená 1x v ukazovateli kultivovateľné mikroorganizmy pri $36 \pm 1^\circ\text{C}$, 3x pH. Návštevnosť zariadenia bola 3 380 osôb.

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Zamestnanci odboru hygieny životného prostredia vydali v roku 2017 jedno odborné vyjadrenia k výskytu plesní v byte, v ktorom bola majiteľka bytu súčasne poučená o negatívnych účinkoch plesní na zdravie a o možnostiach riešenia vzniknutého stavu.

4. Pôsobenie zdrojov hluku

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

Na území mesta Košice je významným zdrojom hluku mestská hromadná doprava, pričom zvlášť nepriaznivá je situácia v obytných zónach, v ktorých sa nachádzajú komunikácie s koľajovou mestskou hromadnou dopravou. Na území mesta Košice prebiehala v uplynulých rokoch rozsiahla rekonštrukcia električkových tratí, čo spôsobilo prechodne významné zmeny hlukovej situácie v meste, v nadväznosti na vykonané zmeny v celkovej dopravnej situácii. Koncom roka 2017 boli niektoré časti električkových tratí už dokončené, ale rekonštrukcia pokračuje, s predpokladaným ukončením v priebehu roka 2018. Mesto severojužnom smere pretína železničná doprava, ktorá však hlukom ovplyvňuje len obmedzenú časť obytného územia. V súčasnosti je hluk z leteckej dopravy málo významný.

Predmetom podnetov obyvateľov mesta Košice bol najmä hluk zo vzduchotechnických zariadení obchodných prevádzok, zo stavebnej činnosti, z dopravy, mimopracovnej činnosti a pod.

V okrese Košice – okolie predstavoval lokálny zdroj hluk z priemyselnej činnosti, kde boli taktiež šetrené podnety.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

Problematike znižovania vplyvu hluku z dopravy na obytné územie je venovaná pozornosť pri spracovávaní a posudzovaní územno-plánovacej dokumentácie - v etape zámeru, ak výstavba podlieha posudzovaniu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a dokumentácie pre územné konanie stavieb, vyžadujúcich ochranu pred hlukom. V spolupráci s odborními hygieny výživy a preventívneho pracovného lekárstva bolo riešené eliminovanie vplyvu hluku z novovznikajúcich prevádzok na okolitú

obytnú zástavbu, a to tak pri posudzovaní umiestnenia nových prevádzok v území ako aj pri uvedení priestorov do prevádzky. V roku 2017 bolo riešených spolu 15 podnetov na obťažovanie hlukom, z toho 3 podnety boli postúpené na vybavenie kompetentným orgánom. V rámci riešenia podnetov vykonali odborní pracovníci tunajšieho úradu trikrát meranie hluku, a to: jedenkrát z prevádzky výmenníkovej stanice tepla v bytovom dome a dve kontrolné - jedenkrát z prevádzky štrkovne a jedenkrát z prevádzky chladiacich veží nemocnice. Dva podnety vzali sťažovatelia späť. Na základe výsledkov merania boli dva podnety ukončené ako neopodstatnené. Riešenie ďalších šiestich podnetov nebolo v kompetencii tunajšieho úradu (napr. hluk v bytoch).

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

V rámci výkonu ŠZD vykonali zamestnanci odboru hygieny zložiek životného prostredia a zdravia 98 obhliadok pred uvedením priestorov predajní rôzneho druhu do prevádzky, resp. pred vydaním záväzného stanoviska k zmene v užívaní stavby na predajňu. Následne bolo vydaných 77 rozhodnutí na uvedenie priestorov predajne do prevádzky, 21 záväzných stanovísk ku kolaudácii resp. k zmene v užívaní častí stavby na predajne. V rámci výkonu ŠZD bola zameraná pozornosť na mikroklimatické podmienky v predajni, kontrolu zabezpečenia zdravotného dohľadu pre zamestnancov zo strany prevádzkovateľov zariadení, na posúdenie zdravotných rizík a na dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov. Celkovo bol výkon ŠZD uskutočnený v 97 predajniach.

Pri cielenom výkone ŠZD v predajniach s ázijským tovarom bolo opakovane zistené, že ich prevádzkovatelia si z vlastnej iniciatívy zhoršujú pracovné podmienky tým, že blokujú funkčné okná regálmi s tovarom, čím čiastočne alebo až úplne znemožnia ich otvorenie a následné vyvetranie priestorov. Vetrание následne vykonávajú otvorenými dverami počas prevádzkových hodín. Na otázku čo je dôvodom tohto ich konania vo väčšine prípadov odpovedali že sa boja krádeže, že potrebujú priestor na vystavenie tovaru a že nevidia problém v tom, že okná neotvárajú vôbec, alebo ich čiastočne otvárajú iba z rebríka, resp. poza regál. Z tohto dôvodu už počas výkonu ŠZD, alebo v stanovenom termíne, museli byť okná v týchto prevádzkach uvoľnené tak, aby sa dali otvárať v celom rozsahu a boli voľne prístupné. Keďže je predpoklad, že veľká časť prevádzkovateľov po určitom čase opäť zablokuje okenné otvory, boli všetci upozornení, že v nasledujúcom období budú v týchto predajniach uskutočnené opakované kontroly.

• Zariadenia cestovného ruchu

V roku 2017 bolo v prevádzke 132 ubytovacích zariadení, čo je oproti minulému roku pokles o 1 zariadenie (zrušené boli ubytovacie zariadenia Hotel Alessandria na Jiskrovej v Košiciach s kapacitou 20 lôžok, ubytovanie na súkromí Biely tiger v Košiciach s kapacitou 4 lôžka a Penzión Atlantic na Rázusovej v Košiciach s kapacitou 7 lôžok, pribudli zariadenia Turistická ubytovňa v Bidovciach s kapacitou 19 lôžok a Penzión CITY CENTER v Košiciach s kapacitou 12 lôžok). Celková kapacita ubytovacích zariadení sa nezmenila.

Na základe rozhodnutí RÚVZ Košice boli v roku 2017 poskytované ubytovacie služby v 29 hoteloch, 1 moteli, 40 penziónoch, 28 turistických ubytovniach, 3 kempingoch, 5 chatových osadách, 5 ubytovacích zariadeniach v súkromí a 21 zariadeniach bez stanovenej kategórie (Iné).

Mimo prevádzku boli tieto ubytovacie zariadenia: Rekreačné zariadenie Zlatník v Košickej Belej, Hotel Hrabina na Bukovci, ATK v MČ Košice Nad Jazerom, Rekreačné stredisko Izra, ubytovacie zariadenie ÚVVaVT v rekreačnej oblasti Bukovec.

V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 11 obhliadok ubytovacích zariadení pred vydaním záväzného stanoviska alebo rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva v zmysle § 13 zák. 355/2007 Z. z. Záväzné stanovisko bolo vydané k územnému konaniu stavby „Nadstavba hotela na Moldavskej v Košiciach“, k zmene v užívaní stavby nebytovej budovy na Hostel Tabačka v Košiciach a k ubytovaciemu zariadeniu na Bajzovej ulici v Košiciach.

Po zmene prevádzkovateľa boli uvedené do prevádzky tieto ubytovacie zariadenia: TU K2 na Štúrovej v Košiciach, Hotel GARDEN v rekreačnej oblasti Ružín, Hotel BONAPARTE na Šebastovskej v Košiciach, Penzión Dobré časy na Čajkovského v Košiciach, Penzióny PLAZA a CITY CENTER na Dominikánskom námestí v Košiciach, Residence Apartmans Hotel na Bačkovej v Košiciach a Penzión Pláž v Čani.

V rámci ŠZD vykonali zamestnanci odboru hygieny životného prostredia a zdravia v už posúdených ubytovacích zariadeniach 56 kontrol.

V januári 2017 bol z Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach odstúpený na tunajší úrad podnet na prevádzku nelegálnej ubytovne – nocľahárne v priestoroch zariadenia HYDINA, prevádzka Napájadlá Košice. Pri výkone ŠZD bolo zistené, že sa nejedná o nocľaháreň, ale o odpočinkové miestnosti pre vlastných zamestnancov a vodičov dodávateľských firiem. Tieto boli uvedené do prevádzky rozhodnutím RÚVZ Košice v roku 2011. Ubytovanie pre vodičov dodávateľských firiem je na základe predložených dokladov zabezpečené v Turistickej ubytovni na Tolstého 2 v Košiciach. Podnet bol uzatvorený ako neopodstatnený.

V júni 2017 bola prevádzkovateľovi ubytovacích zariadení Penzión PLAZA a CITY CENTER na Dominikánskom námestí 23 v Košiciach uložená za nedostatky zistené v decembri 2016 (prevádzkovanie zariadenia bez rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva, izby bez prirodzeného vetrania, nefungujúce vetranie v zariadeniach na osobnú hygienu) pokuta 500 Eur.

V decembri 2017 bol riešený podnet, v ktorom bolo poukázané na hygienické nedostatky v zariadení Reštaurácia a penzión Starý mlyn na Mlynskej 5 v Jasove a na skutočnosť, že ubytovacie zariadenie je prevádzkované bez posúdenia orgánom verejného zdravotníctva. V rámci výkonu ŠZD bolo zistené, že ubytovacie priestory zariadenia boli uvedené do prevádzky rozhodnutím RÚVZ Košice v roku 2011. Pri kontrole vykonanej dňa 12. 12. 2017 neboli zistené nedostatky v prevádzkovej hygiene v ubytovacom zariadení, preto bol podnet uzatvorený ako neopodstatnený.

Prehľad ubytovacích zariadení v spádovom území RÚVZ Košice je podrobne spracovaný v tabuľkách č. 5. 1.1 a 5.1.2

- **Zariadenia starostlivosti o ľudské telo**

Na území v pôsobnosti RÚVZ Košice boli v roku 2017 v prevádzke priestory 1255 zariadení starostlivosti o ľudské telo (365 kaderníctiev, 28 holičstiev, 230 kozmetík, 110 pedikúr, 147 nechťových dizajnov a manikúr, 39 solárií, 15 tetovacích a piercingových zariadení, 175 masážnych salónov, 5 erotických masážnych salónov, 34 sáun, 1 zariadenie zamerané na myostimuláciu, 1 zariadenie na nastreľovanie náušnic a 78 „iných“ zariadení). Všetky zariadenia starostlivosti o ľudské telo boli posudzované ako ucelené prevádzkové celky, t. z., že neboli vydávané rozhodnutia na jednotlivé pracovné miesta v rámci jednej pracovnej miestnosti, resp. na jednotlivé pracovné miestnosti v rámci jedného zariadenia. Ak v zariadení starostlivosti o ľudské telo vykonávajú činnosť na jednotlivých pracovných miestach okrem zamestnancov, resp. prevádzkovateľa aj ďalšie osoby so živnostenským oprávnením, uzatvorili s prevádzkovateľom zariadenia dohodu o využívaní pracovného

miesta a dodržiavanie prevádzkového poriadku. Nie všetci prevádzkovatelia zariadení oznamujú na RÚVZ Košice zrušenie prevádzky, preto tieto zariadenia ostávajú v evidencii až do najbližšieho výkonu ŠZD.

Zamestnanci oddelenia hygieny zložiek životného prostredia vykonali v roku 2017 v rámci výkonu ŠZD 167 tváromiestnych obhliadok pred vydaním záväzného stanoviska alebo rozhodnutia. Celkovo bolo v roku 2017 vydaných 98 rozhodnutí na uvedenie priestorov zariadení starostlivosti o ľudské telo do prevádzky a na schválenie prevádzkových poriadkov a 69 záväzných stanovísk ku kolaudácii stavby alebo k zmene v užívaní časti stavby na zariadenie starostlivosti o ľudské telo. V rámci výkonu ŠZD bolo v už posúdených zariadeniach starostlivosti o ľudské telo vykonaných 386 kontrol. V dvoch zariadeniach vykonávali epidemiologicky závažnú činnosť osoby bez príslušnej odbornej spôsobilosti za čo im boli uložené blokové pokuty v celkovej sume 120 Eur. Dokončené boli dve konania vo veci uloženia pokuty z roku 2016, ktoré sa týkali solária na Partizánskej 6 v Košiciach a solária na Južnej triede v Košiciach (pokuty vo výške 400 a 150 Eur).

V roku 2017 boli riešené 3 podnety na zariadenia starostlivosti o ľudské telo, z ktorých 2 boli vyhodnotené ako opodstatnené.

V marci 2017 boli na RÚVZ Košice elektronickou poštou doručené dva anonymné podnety na hygienické nedostatky v zariadení starostlivosti o ľudské telo – kaderníctve v Šaci (nedodržiavanie čistoty a hygieny v prevádzke a nevyhovujúca starostlivosť o pracovné nástroje na opakované použitie). Pri výkone ŠZD bolo zistené, že na dezinfekciu pracovných nástrojov na opakované použitie sa používal dezinfekčný prípravok po dátume použiteľnosti, lekárnička prvej pomoci nebola dostatočne vybavená zdravotníckym materiálom, resp. bola vybavená materiálom do dátume použiteľnosti. Podnet bol uzatvorený ako opodstatnený. Voči prevádzkovateľovi zariadenia bolo začaté správne konanie vo veci uloženia pokuty.

V októbri bol riešený podnet na prevádzkovanie kaderníctva a kozmetiky na Masarykovej ulici v Košiciach bez rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva na uvedenie priestorov tohto zariadenia do prevádzky. Po preštudovaní spisovej agendy na tunajšom úrade bolo zistené, že priestory boli posúdené v máji 2017, preto bol podnet uzatvorený ako neopodstatnený. Za nedostatky zistené pri výkone ŠZD boli začaté správne konania vo veci uloženia pokuty v Kaderníctve na Jarnej v Košiciach, Manikúre – ND na Mäsiarskej v Košiciach, Kaderníctve v Barci, Kaderníctve v Šaci a Kaderníctve v OC OPTIMA v Košiciach. Celková výška uložených pokút je 1450 Eur.

V termíne od 03. 05. 2017 do 06. 11. 2017 bolo skontrolovaných 86 pedikúr. Výkon ŠZD v týchto zariadeniach bol zameraný na kontrolu dodržiavania prevádzkovej hygieny, odbornú spôsobilosť zamestnancov, kontrolu funkčnosti sterilizátora, vedenie sterilizačného denníka, kontrolu pracovných nástrojov na opakované použitie sterovou metódou, kontrolu vybavenia lekárničky prvej pomoci a dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov. Nedostatky – nevyhovujúce vybavenie lekárničky prvej pomoci, boli zistené len v jednej prevádzke. Voči prevádzkovateľovi zariadenia bude začaté správne konanie.

Nad očakávanie dopadla kontrola nástrojov na opakované použitie sterovou metódou. Celkovo bolo odobratých 366 sterov. Z toho počtu bolo 299 sterov bez mikroflóry, priamo boli identifikované mikroorganizmy v 3 steroch (1x aeróbne sporulanty, 2x Pseudomonas species), po pomnožení boli identifikované mikroorganizmy v 59 tich steroch (2x viridujúce koky, 30x aeróbne sporulanty 1x enterokoky, 18x Staphylococcus species, 3x Staphylococcus haemolyticus a 1x Staphylococcus aureus).

Pri výkone ŠZD bolo vo všetkých zariadeniach kontrolované aj dodržiavanie ustanovení zákona NR SR č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov. V roku 2017 nebolo zistené jeho porušenie. Taktiež sme kontrolovali zabezpečenie zdravotného dohľadu pre zamestnancov a vypracovanie hodnotenia zdravotných rizík.

Väčšina prevádzkovateľov zariadení starostlivosti o ľudské telo pracuje na vlastnú živnosť a nezamestnáva žiadnych pracovníkov. Porušenie zákona č. 355/2007 Z. z. nebolo zistené.

Zamestnanci oddelenia hygieny zložiek životného prostredia vykonávali ciele kontrol v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo aj na základe hlásení o výskyte nebezpečných výrobkov v Európskej únii. Najčastejšie kontrolovanými zariadeniami boli tetovacie salóny a kozmetiky, v ktorých sa vykonáva permanentný make-up. V roku 2017 sme celkovo vykonali 33 kontrol s negatívnym výsledkom.

Na základe výsledkov ŠZD v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo je možné konštatovať, že uvedenie personálu v oblasti verejného zdravia ako i celková hygienická úroveň týchto zariadení (zrejme aj vzhľadom na veľkú konkurenciu hlavne na území mesta Košice), je na požadovanej hygienickej úrovni. Na druhej strane je zrejme, že správanie sa personálu počas kontroly nemusí zodpovedať bežnej praxi.

Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ Košice je podrobne spracovaný v tabuľke č. 5.2.

• **Zariadenia sociálnych služieb**

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Košiciach bolo v roku 2017 v prevádzke 83 zariadení sociálnych služieb, ktoré boli zriadené v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a § 63 zák. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v ktorých sú poskytované pobytové, ambulantné alebo iné formy sociálnej služby. V niektorých zariadeniach sa vykonáva aj niekoľko druhov pobytovej (ročnej alebo týždennej) alebo ambulantnej sociálnej služby.

Pobytová forma sociálnej služby v zmysle zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov a § 63 zák. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov poskytuje v týchto zariadeniach:

- 2 zariadeniach podporovaného bývania,
- 18 zariadeniach pre seniorov,
- 6 špecializovaných zariadeniach,
- 9 zariadeniach opatrovateľskej služby,
- 6 domovoch sociálnych služieb,
- 4 nocľahárňach,
- 6 útulkoch,
- 2 domovoch na pol ceste,
- 1 zariadení núdzového bývania,
- 1 resocializačnom stredisku.

Ambulantná forma sociálnej služby pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, pre rodiny s deťmi, pre fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii uvedené v § 1 ods. 2 písm. m) vyhl. MZ SR č. 210/2016 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia poskytuje v týchto zariadeniach:

- 2 domovoch sociálnych služieb,
- 1 špecializovanom zariadení,
- 17 denných stacionárov,
- 8 denných centrách,
- 1 rehabilitačnom stredisku,
- 10 komunitných centrách,

- 2 centrách včasnej intervencie,
- 1 stredisku osobnej hygieny,
- 1 sociálne poradenstvo.

V rámci výkonu ŠZD bolo uskutočnených 12 obhliadok priestorov zariadení sociálnych služieb pred vydaním rozhodnutia podľa § 13 ods. 4 zák. č. 355/2007 Z. z., resp. záväzného stanoviska podľa § 13 ods. 3 cit. zák. V hodnotenom roku boli uvedené do prevádzky napr. tieto zariadenia sociálnych služieb: Denný stacionár Vyšný Klatov, Denný stacionár Zemplínska 28 Košice, Denný stacionár Löfflerova 2, Košice, Denný stacionár Ďurkov a Denný stacionár Bohdanovce. Zároveň boli vo viacerých obciach zrušené denné centrá napr. Kalša, Čaňa, Háj, Hačava, Lucia – Baňa, Družstevná pri Hornáde, Turňa nad Bodvou a Medzev. V rámci výkonu ŠZD bolo uskutočnených 28 kontrol v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb, ktoré boli uvedené do prevádzky príslušným rozhodnutím.

V hodnotenom roku nebol riešený žiadny podnet na prevádzku týchto zariadení, taktiež neboli uskutočnené žiadne správne konania vo veci uloženia pokuty.

Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ Košice je podrobne spracovaný v tabuľke č. 5. 3

Zariadenia na výkon trestu odňatia slobody

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Košiciach sú dve zariadenia tohto druhu a to Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody na Floriánskej v Košiciach a Ústav na výkon trestu odňatia slobody na Budovateľskej ulici v Košiciach – Šaci. V uplynulom roku neboli na našom úrade riešené žiadne podnety na prevádzku týchto zariadení. Taktiež neboli vydané žiadne rozhodnutia či záväzné stanoviská, ani uložené sankcie.

• Zdravotnícke zariadenia

Štátny zdravotný dozor v zdravotníckych zariadeniach vykonáva odbor epidemiológie. Odbor hygieny životného prostredia sa v problematike zdravotníckych zariadení zaoberá posudzovaním zadaní stavieb zdravotníckych zariadení, vyjadrovaním sa k projektovým dokumentáciám a prípravou podkladov k vydávaniu rozhodnutí k uvedeniu do prevádzky jednotlivých zdravotníckych zariadení.

V roku 2017 bolo vydaných 153 rozhodnutí k uvedeniu do prevádzky rôznych nemocničných zariadení, ambulancií, lekární a očných optík v meste Košice. Ďalej boli vydané 4 vyjadrenia k projektovým dokumentáciám a 20 záväzných stanovísk k návrhu na územné konanie, zmenu v užívaní stavby a ku kolaudácii stavieb. V okrese Košice – okolie bolo vydaných 11 rozhodnutí k uvedeniu do prevádzky nových ambulancií a lekární. V samostatnom správnom konaní bolo vydaných 40 rozhodnutí k návrhu na schválenie prevádzkových poriadkov zdravotníckych zariadení.

• Telovýchovno-športové zariadenia

Na základe rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva bolo v roku 2017 v prevádzke 169 telovýchovných zariadení. Okrem toho sú takmer v každej obci v okrese Košice – okolie vybudované miestne športoviská, prevažne futbalové štadióny, s minimálnym vybavením pre športovcov, prípadne návštevníkov. Výkon štátneho zdravotného dozoru bol uskutočnený v 10 zariadeniach, pri ktorom neboli zistené porušenia právnych predpisov. Do prevádzky bolo uvedených 9 telovýchovných zariadení. Bolo vydaných 12 záväzných stanovísk, z toho 4 k územnému konaniu stavby, 5 k zmene v užívaní stavby a 3 ku kolaudácii stavby. V mesiaci február bol v riešení 1 podnet na prevádzkovanie posilňovne v nebytových priestoroch bytového domu v Moldave nad Bodvou. Nakoľko išlo o priestory, ktoré boli využívané iba bývajúcimi v bytovom dome a nešlo o prevádzkovanie zariadenia pre verejnosť za poplatok bol tento podnet postúpený správcovi bytového domu.

- **Pohrebníctvo**

Štátny zdravotný dozor sa vykonáva na území mesta Košice v 8 zariadeniach pohrebných služieb, z toho je 1 krematórium, a na území Košice - okolie v 9 zariadeniach s frekvenciou kontroly 1 krát ročne. V rámci tejto problematiky sa vykonáva štátny zdravotný dozor aj v domoch smútku a na pohrebiskách, s frekvenciou kontrol raz za 5 rokov (ak je dom smútku zásobovaný pitnou vodou) a raz za 3 roky (ak je objekt napojený na vlastný vodný zdroj). Na území mesta Košice je v prevádzke 8 domov smútku a 17 cintorínov a na území Košice - okolie 84 domov smútku a 128 pohrebísk. Na prevádzkovanie pohrebiska a pohrebnej služby boli vydané 3 osvedčenia o odbornej spôsobilosti. K povoleniu vykonania exhumácie ľudských ostatkov v tlecej dobe nebolo vydané žiadne vyjadrenie pre obstarávateľov pohrebu. V roku 2017 sa zamestnanci odboru v 3 prípadoch vyjadrovali k možnosti výstavby rodinného domu v ochrannom pásme pohrebiska. Vo vyjadrení žiadateľom bolo vysvetlené, že v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom a v ochrannom pásme existujúceho pohrebiska je možné v zmysle § 36 ods. 3 umiestniť len tie budovy, ktoré boli schválené v územných plánoch pred 1. novembrom 2005 alebo boli schválené v územnom konaní rozhodnutím príslušného stavebného úradu pred 1. novembrom 2005. V mesiaci december boli uvedené do prevádzky priestory novej prevádzkovej budovy existujúcej pohrebnej služby, pričom došlo v tomto zariadení k zvýšeniu počtu miest v chladiacom a mraziacom zariadení.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Pracovníci odboru HŽPZ poskytovali informácie verejnosti rôznymi formami. Najčastejšou formou boli osobné a telefonické konzultácie, informácie zverejňované prostredníctvom webovej stránky RÚVZ, písomnou formou a tiež prostredníctvom regionálnych masmédií. Na webovej stránke sú pravidelne aktualizované informácie o kvalite vody vo verejných vodovodoch, kvalite vôd na kúpanie, základné hygienické požiadavky na ochranu zdravia po záplavách, informácie o podkladoch pre rozhodovaciu činnosť orgánov verejného zdravotníctva, zoznam odborne spôsobilých osôb a skúšobný poriadok skúšobných komisií. Ďalej pracovníci odboru vykonávali tiež konzultačné činnosti, v rámci rôznych písomných podaní, ktoré využívali najmä projektanti, dodávatelia technologických zariadení a investori stavieb. Žiadané konzultácie boli tiež k problematike zariadení starostlivosti o ľudské telo, ubytovacích zariadení, zdravotníckych zariadení, kvalite ovzdušia, hluku a v rámci územných a kolaudačných konaní.

V r. 2017 boli pracovníkmi odboru HŽPZ prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov podané verejnosti nasledovné informácie:

Rozhlas

- MUDr. Dietzová, PhD., 25.01.2017, Rádio Regina - Východ, Rozhovor na tému: „Nadlimitné koncentrácie prachových častíc PM10 v ovzduší – vplyv na zdravie, odporúčania pre obyvateľov mesta Košice“,
- MUDr. Dietzová, PhD., 21.01.2017, Rádio Košice, Rozhovor na tému: "Psie exkrementy na verejných priestranstvách mesta ako celospoločenský problém",
- MUDr. Dietzová, PhD., 22.03.2017, RTVS – Slovenský rozhlas, Rozhovor na tému: "Svetový deň vody – vplyv dusitanov a dusičnanov na zdravie",
- MUDr. Dietzová, PhD., 29.05.2017, Rádio Košice, Rozhovor na tému: "Vplyv znečisteného ovzdušia na zdravie a možné ochranné opatrenia",
- MUDr. Dietzová, PhD., 30.05.2017, Rádio Košice, Rozhovor na tému: "Podmienky začatia letnej kúpacej sezóny na letných kúpaliskách",
- MUDr. Dietzová, PhD., 20.06.2017, Rádio Košice, Rozhovor na tému: „Celoplošná deratizácia v Košiciach, riziko prenosu nákaz z hlodavcov na človeka“,

- MUDr. Dietzová, PhD., 21.06.2017, Rádio Košice, Rozhovor na tému: „Pripravenosť letných kúpalísk a prírodných vodných plôch v Košiciach a okolí na letnú kúpaciu sezónu,- Mgr. Ferencová, 27.06.2017, RTVS - Slovenský rozhlas, Rozhovor na tému: "Aktuálna situácia na štrkovisku Jazero v Košiciach“,
- Mgr. Ferencová, 28.06.2017, Rádio Košice, Rozhovor na tému: "Kvalita vody na štrkovisku Jazero v Košiciach“,
- MUDr. Dietzová, PhD., 11.07.2017, Rádio Košice, Rozhovor na tému: "Kvalita vody na kúpanie v letných kúpaliskách a prírodných vodných plochách v Košiciach a okolí",
- MUDr. Dietzová, PhD., 04.08.2017, Rádio Košice, Rozhovor na tému: "Osobná hygiena a bezpečnostné opatrenia pri kúpaní sa na letných kúpaliskách a v prírodných vodných nádržkách",
- MUDr. Dietzová, PhD., 07.08.2017, Rádio Košice, Rozhovor na tému: "Letné slnečné dni a prízemný ozón – riziko ohrozenia zdravia",
- MUDr. Dietzová, PhD., 18.08.2017, Rádio Košice, Rozhovor na tému: "Prízemný ozón v Košiciach – možné riziko ohrozenia zdravia za slnečných letných dní",
- MUDr. Dietzová, PhD., 13.09.2017, Rádio Košice, Rozhovor na tému: "Hluk v meste a jeho vplyv na zdravie",

Televízia

- MUDr. Dietzová, PhD., 01.02.2017, TV – Košice, Príspevok na tému: "Psie exkrementy na verejných priestranstvách v meste – možné zdravotné riziká“,
- MUDr. Dietzová, PhD., 22.03.2017, RTVS – STV1, Príspevok na tému: "Svetový deň vody v Košiciach“,
- MUDr. Dietzová, PhD., 30.06.2017, TV Markíza, Príspevok na tému: "Monitorovanie siníc na plážovom kúpalisku Jazero v Košiciach“,
- MUDr. Dietzová, PhD., 05.08.2017, TV Markíza, Príspevok na tému: "Nelegálne skládky komunálneho odpadu na Luníku IX – zdravotné riziká“,
- Mgr. Ferencová, 11.08.2017, TV Markíza, Príspevok na tému: "Kvalita vody na kúpanie v jazere v MČ Košice nad Jazerom“,

Regionálna tlač

- MUDr. Dietzová, PhD., 25.01.2017, Denník Plus 1 deň, Príspevok na tému: „Nadlimitné koncentrácie prachových častíc PM10 v ovzduší – vplyv na zdravie, odporúčania pre obyvateľov mesta Košice“,
- MUDr. Dietzová, PhD., 24.03.2017, Denník Košice Dnes, Príspevok na tému: "Celoplošná deratizácia v meste Košice“,
- MUDr. Dietzová, PhD., 30.03.2017, Denník Košice Dnes, Príspevok na tému: "Neporiadok nevedia riešiť – Skládky vo dvore rodinného domu v Barci“,
- Mgr. Ferencová, 28.06.2017, Tlačová agentúra SR (TASR), Príspevok na tému: "Aktuálne informácie o vodných plochách a kúpaliskách“,
- MUDr. Dietzová, PhD., 03.07.2017, Tlačová agentúra SR (TASR), Príspevok na tému: "Aktuálne informácie o vodných plochách kúpaliskách v Košickom regióne“,
- MUDr. Dietzová, PhD., 03.07.2017, Denník Košický Korzár, Príspevok do článku: "V prírode sa dá plávať na Bukovci, Ružíne, Jazere aj v Prešovskej Delni“,
- MUDr. Dietzová, PhD., 20.07.2017, Tlačová agentúra SR (TASR), Príspevok na tému: "Aktuálne informácie o vodných plochách kúpaliskách v Košickom regióne“,

V rámci "Svetového dňa vody" bolo na RÚVZ so sídlom v Košiciach dňa 22. marca 2017 občanmi doručených 559 vzoriek z individuálnych zdrojov vody. Ku každej vzorke pri jej preberaní bola občanom ústne podaná stručná informácia a pri preberaní výsledkov laboratórnych rozborov bola realizovaná osobná konzultácia. Spolu s ďalšími žiadateľmi o

informácie v súvislosti s kvalitou a bezpečnosťou pitnej vody v meste Košice a okolí bolo poskytnutých 832 konzultácií, a to o kvalite vody pri verejnom zásobovaní, o vplyve dusitanov a dusičnanov na zdravie a o realizácii nápravných opatrení vo vzťahu ku kvalite vody pri individuálnom zásobovaní pitnou vodou. Tiež boli poskytované odborné informácie súvisiace s postupom pri očistení povodňou postihnutých domácností, ako aj s postupom pri sanácii studní. Informácie boli v rámci svetového dňa vody poskytované aj starostom obcí.

IV. Ďalšie činnosti odboru

- Šetrenie podnetov občanov: V priebehu roku 2017 pracovníci odboru HŽPZ šetrili množstvo podnetov od obyvateľov týkajúcich sa rôznych lokálnych problémov zhoršovania kvality bývania, znečisťovania prostredia, obťažovania hlukom z dopravy, verejných podujatí, reštauračných a kultúrnych zariadení, znečisťovania prostredia odpadmi, nadmerného výskytu hlodavcov alebo holubov, obťažovania zápachmi z chovu hospodárskych zvierat a nevyhovujúcich podmienok bývania z dôvodu výskytu plesní v bytoch. Spolu išlo o 63 podnetov. Pri šetrení každého z nich sa postupovalo štandardným postupom, t. j. ak to bolo možné bol stav objektivizovaný prístrojovým alebo laboratórnym meraním a zaujatím odborného stanoviska k predmetu podania podnetu. Podávateľia podnetov boli vždy písomne informovaní o výsledku šetrenia.

- V rámci posudkovej činnosti boli posudzované územnoplánovacie podklady a dokumentácie, investičné zámery v rámci zákona č.24/2006 Z. z. o hodnotení dopadov na životné prostredie, dokumentácie pre územné a kolaudačné konania stavieb v zložitých podmienkach výstavby. V roku 2017 bolo v rámci tejto činnosti vydaných spolu 339 záväzných stanovísk a 998 vyjadrení.

- Štátny zdravotný dozor bol zabezpečovaný okrem bežných prevádzok aj pri hromadných najmä kultúrnych podujatiach, v zariadeniach ministerstva spravodlivosti a vykonávali sa tiež kontroly podľa zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov. V rámci Svetového dňa vody boli vykonávané vyšetrenia individuálnych vodných zdrojov u donesených vzoriek vody obyvateľmi jednotlivých vidieckych regiónov, kde doteraz nie je napojenie na verejné vodovody. Pri tejto príležitosti poskytovali obyvateľom ústnu poradenskú službu.

- Pracovníci odboru HŽPZ sú členmi okresných, či krajských krízových štábov a evakuačných komisií, ktoré zasadaajú v prípadoch povodní a iných mimoriadnych udalostí. Tiež vykonávajú činnosti v rôznych komisiách na preskúšanie odbornej spôsobilosti ako napr. na výkon epidemiologicky závažnej činnosti na úseku starostlivosti o ľudské telo, na výkon prác v oblasti pohrebníctva a cintorínskych služieb, pri zabezpečovaní hygienickej nezávadnosti pitnej vody a vody na kúpanie atď.

- Zúčastňujú sa krajských porád organizovaných krajskou odborníčkou pre HŽPZ, na ktorých sú prejednané aktuálne problémy odboru, v roku 2017 išlo najmä o problematiku pri výkone ŠZD v soláriách, na prírodných kúpaliskách, pri hodnotení a posudzovaní hluku z rôznych zdrojov atď.

- Plnia úlohy pri realizácii Programov a projektov regionálnych úradov verejného zdravotníctva v SR a ich vyhodnocovaní v súlade so stanovenými termínmi. Ďalej podľa pokynov HH SR vykonávajú cielené a mimoriadne kontroly podľa aktuálnej situácie v oblasti životného prostredia a zdravia.

- Podieľajú sa na postgraduálnej i pregraduálnej výučbe, na predatestačnej praxi lekárov, letnej stáži študentov verejného zdravotníctva atď.

- **Aktívna účasť na odborných podujatiach**

Pracovníci odboru hygieny životného prostredia sa zúčastnili aktívnou účasťou nasledovných odborných konferencií a podujatí:

- Ing. Bratská, Mgr. Petergáčová, marec 2017, Konferencia VVS Košice, príspevok na tému „Pripravované zmeny v legislatíve SR pre vodu určenú na ľudskú spotrebu“;
- MUDr. Dietzová, PhD., jún 2017, 8.ročné gymnázium J.A. Komenského Košice, prednáška na tému „Hluk Ako nežiadúci faktor v životnom prostredí“;
- Bc. Humeníková, Mgr. Ferencová november 2017, Odborný seminár pre MTP pracovníkov pri RÚVZ Košice, príspevok na tému “Kontrola účinnosti sterilizácie pracovných nástrojov v prevádzkach pedikúr”;
- Ing. Justová, Ing. Labancová, november 2017, Odborný seminár pre MTP pracovníkov pri RÚVZ Košice, príspevok na tému “Hluk zo stavebnej činnosti ako zdroj obťažovania obyvateľov v obytných zónach”;
- Bc. Humeníková, Mgr. Ferencová november 2017, Odborný VŠ seminár, RÚVZ Košice, príspevok na tému “Kontrola účinnosti sterilizácie pracovných nástrojov v prevádzkach pedikúr”;
- Ing. Justová, Ing. Labancová, november 2017, Odborný VŠ seminár, RÚVZ Košice, príspevok na tému “Hluk zo stavebnej činnosti ako zdroj obťažovania obyvateľov v obytných zónach”;

- **Uplatňovanie procesu HIA v praxi**

V roku 2017 zamestnanci odboru HŽPZ v Košiciach vykonali posúdenie predloženého tzv. Mini HIA len v jednom prípade, pri posudzovaní územného plánu obce Rozhanovce – Zmeny a doplnky 08 „Vplyv prevádzky AT ABOV Rozhanovce na plánovanú výstavbu rodinných domov v obci Rozhanovce“. Mini HIA bola vypracovaná odborne spôsobilou osobou Ing. Jarmilou Kočišovou, záver konštatoval, že prevádzka nebude mať negatívny vplyv na zdravotný stav okolitého obyvateľstva a celkové HIA nie je potrebné vypracovať.

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto, Košice - okolie

Tab. č. 1.1

Prehľad zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov

P. č.	Názov vodovodu	Počet obyvateľov v obci	Počet zásobovaných obyvateľov v hodnotenom roku	Percento zásobovaných obyvateľov z celkového počtu obyvateľov obce
1.	Košice I, II, III, IV	239 240	236 089	98,68 %
2.	Košice - okolie	126 409	85 903	67,96 %
	SPOLU	365 649	321 992	88,06 %

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto, Košice - okolie

Tab. č. 1.2

Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov monitoringu

P. č.	Okres	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
						Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
		PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Košice - mesto	12	145	15	9,55	14	8,92	2	1,27	0	0
2.	Košice - okolie	51	151	43	21,29	31	15,35	12	5,94	3	1,49
	SPOLU	63	296	58	16,16	45	12,53	14	3,90	3	0,84

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto, Košice - okolie

Tab. č. 1.3

Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov ŠZD

P .č.	Názov vodovodu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
			počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Košice - mesto	41	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Košice - okolie	30	12	40,00	5	16,67	7	23,33	1	3,33
	SPOLU	71	12	16,90	5	7,04	7	9,86	1	1,41

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto, Košice - okolie

Tab. č. 1.4

Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m ³	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)	Poradie výnimky
Sk. v. Boliarov - Bačkovík - Kecerovce	W-Control, s. r. o. Poprad	Boliarov Bačkovík Kecerovce	2 254	59 332	arzén	mg/l	0,01	0,013	0,0106	02.10.2017 - 08.09.2020	1.

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto, Košice - okolie

Tab. č. 1.5

Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Okres	Druh epidémie	Obdobie trvania	Miesto (Obec/Zariadenie)	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Zdroj vody VV/IZ	Príčiny	Nariadené opatrenia
V okresoch Košice – mesto a Košice - okolie neboli evidované epidémie, kde faktorom prenosu bola pitná voda.							

**RÚVZ so sídlom v Košiciach,
Okres: Košice mesto a Košice – okolie,
Tab. č. 2.1**

Prehľad prírodných kúpalísk

		Plocha							
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláže [m ²]	vody [km ²]	Štatút	Rekreácia	Stav kúpaliska	Dátum začatia sezóny	Dátum ukončenia sezóny	Poznámka
okres Košice - mesto									
Plážové kúpalisko JAZERO	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			Plážové kúpalisko JAZERO v kúpacej sezóne 2017 nebude prevádzkované ako prírodné kúpalisko. Na základe výsledkov vzoriek vody odobratých zamestnancami RÚVZ Košice dňa 12.09.2017 voda vyhovuje na kúpanie.
okres Košice – okolie									
Pod Bukovcom	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky			
Geča	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			Banské jazero GEČA nemá prevádzkovateľa. Na základe výsledkov vzoriek vody odobratých zamestnancami RÚVZ Košice dňa 11.7.2017 voda vyhovuje na kúpanie.
Ružín	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky			
Izra	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			Jazero IZRA nemá prevádzkovateľa. Na základe výsledkov vzoriek vody odobratých zamestnancami RÚVZ Košice dňa 23.8.2017 voda vyhovuje na kúpanie.
Štrkovisko Čaňa	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			Od roku 1995 je vyhlásený zákaz kúpania.

		Plocha				Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláže [m ²]	vody [km ²]	Štatút	Rekreácia	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
okres Košice - mesto													
Plážové kúpalisko JAZERO	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	40	32	80,0	270	32	0	0	32
okres Košice – okolie													
Pod Bukovcom	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	8	0	0	82	0	0	0	0
Geča	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	1	100,0	9	1	0	0	1
Ružín	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	8	0	0	82	0	0	0	0
Izra	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	6	6	100,0	54	9	0	3	6
Štrkovisko Čaňa	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	1	100,0	9	4	0	3	1

RÚVZ so sídlom v Košiciach**Okres: Košice mesto a Košice - okolie****Tab. č. 2.3****Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou**

Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	Bazény		
				termálnych	netermálnych	spolu
okres Košice - mesto						
Relaxačno-športové stredisko Jahodná	07.01.2013		60	0	1	1
Relaxačné zariadenie Forma club	21.10.2010		13	0	2	2
Fitclub Trixen	15.04.2014	mimo prevádzky	2	0	1	1
Hotel Ambassador	20.10.2009		3	0	1	1
Hotel Bankov	17.12.2002		16	0	1	1
Hotel Bristol	24.04.2006		15	0	2	2
Hotel Doubletree by Hilton	19.02.2009		6	0	1	1
Hotel Golden Royal, Indické ájurvédske kúpele Rasajana SPA	10.08.2011		14	0	2	2
Hotel Yasmin	11.09.2009		4	0	1	1
Mestská krytá plaváreň	06.05.2013		296	0	2	2
Penzión Hradbová	10.05.2010		10	0	1	1
Rímsky dom SPQR	11.03.2008		14	0	2	2
Women´s World – Wellness SPA	06.12.2013		4	0	1	1
Wellnesscentrum 3 PLE	16.05.2014		40	0	1	1
Pension Barca	14.02.2013		20	0	1	1
ARCUS – Zariadenie sociálnych služieb	01.07.2016		20	0	1	1
City Wellness	05.11.2010		6	0	1	1
Spoločensko-relaxačné centrum	14.07.1998		18	0	1	1
ÚVV a ÚVTOS Floriánska	10.07.2014		14	0	1	1

Tab. č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou – pokračovanie

okres Košice – okolie						
Drienovecké kúpele, Rehabilitačný dom s ubytovaním	14.07.2014		40	0	2	2
Kechnec, Wellness centrum v Športovom areáli	25.03.2013		14	0	2	2
Košická Belá, Relaxcentrum pri Penzióne Lesanka	05.12.2011		29	0	2	2
Košická Belá, Vitálny svet v Penzióne Sivec	29.06.2016		23	0	2	2
Malá Ida – Relaxcentrum v Hoteli Slamený dom	14.03.2016		15	0	2	2
Zlatá Idka, RZ Zlatá Idka	05.04.2007		16	0	2	2
Čaňa – TERRA VITAE wellness	18.04.2016	mimo prevádzky				
Štós kúpele, Vitálny vodný svet	15.05.2013		43	0	2	2
Ždaňa, Relaxcentrum ZEN beauty spa	17.12.2014		10	0	1	1

RÚVZ so sídlom v Košiciach
Okres: Košice mesto a Košice - okolie
Tab. č. 2.4

Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Názov kúpaliska	Vzorky			Ukazovatele				
	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
okres Košice - mesto								
Relax.športové stredisko Jahodná	5	1	20,0	67	1	0	0	1
Relaxačné zariadenie Forma club	16	4	25,0	210	4	1	0	3
Fitclub Trixen	mimo prevádzky							
Hotel Ambassador	13	6	46,15	165	10	4	0	6
Hotel Bankov	13	3	23,08	162	4	2	0	2
Hotel Bristol	10	3	30,0	131	3	0	0	3
Hotel Doubletree by Hilton	13	6	46,15	165	10	0	0	10
Hotel Golden Royal, Ind.ájurv.kúpele Rasajana SPA	32	19	59,38	364	25	5	0	20
Hotel Yasmin	8	2	25,0	105	3	0	0	3
Mestská krytá plaváreň	40	14	35,0	512	16	0	0	16
Penzión Hradbová	8	6	75,0	106	6	0	0	6
Rímsky dom SPQR	24	2	8,33	316	2	0	0	2
Women´s World – Wellness SPA	12	2	16,67	146	2	2	0	0
Wellnesscentrum 3 PLE	12	10	83,33	142	14	2	0	12
Pension Barca	15	10	66,67	165	11	4	0	7
ARCUS – Zariadenie sociálnych služieb	9	2	22,22	118	2	0	0	2
City Wellness	10	3	30,0	132	3	0	0	3
Spoločensko-relaxačné centrum	10	0	0	131	0	0	0	0
ÚVV a ÚVTOS Floriánska	9	1	11,11	116	1	0	0	1

Tab. č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou – pokračovanie

okres Košice – okolie								
Drienovecké kúpele, Rehabilitačný dom s ubytovaním	23	5	21,74	301	5	1	0	4
Kechnec, Wellness centrum v ŠA	22	4	18,18	290	4	0	0	4
Košická Belá, Relaxcentrum pri Penzióne Lesanka	26	7	26,92	331	8	2	0	6
Košická Belá, Vitálny svet v Penzióne Sivec	27	9	33,33	343	11	6	0	5
Malá Ida, Relaxcentrum v Hoteli Slamený dom	18	6	33,33	236	7	1	0	6
Zlatá Idka, RZ Zlatá Idka	18	1	5,56	236	1	0	0	1
Čaňa – TERRA VITAE wellness	mimo prevádzky							
Štós kúpele, Vitálny vodný svet	25	5	20,0	320	5	1	0	4
Ždaňa, Relaxcentrum ZEN beauty spa	12	6	50,0	111	7	5	0	2

Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Názov kúpaliska	Dátum		Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	Bazény		
	začatia sezóny	ukončenia sezóny				termálnych	netermálnych	spolu
okres Košice - mesto								
Umelé kúpalisko RYBA-ANIČKA	09.06.2017	01.09.2017	nie	nie	1100	0	3	3
Umelé kúpalisko Rumanova	17.06.2017	04.09.2017	nie	nie	1700	0	3	3
Umelé kúpalisko Červená hviezda	29.06.2017	04.09.2017	nie	nie	1200	0	4	4
Umelé kúpalisko – Letný areál MKP				áno	936	0	1	1
Umelé kúpalisko TRITON	16.06.2017	01.09.2017	nie	nie	1565	0	4	4
okres Košice – okolie								
Košická Belá, Umelé kúpalisko pri Hoteli GARDEN	07.07.2017	04.09.2017	nie	nie	400	0	2	2
Medzev, Umelé kúpalisko	07.07.2017	01.09.2017	nie	nie	445	0	3	3
Moldava n/Bodvou, Umelé kúpalisko	23.06.2017	31.08.2017	nie	nie	300	0	2	2

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres:Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 2.6

Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Názov kúpaliska	Vzorky			Ukazovatele				
	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
okres Košice - mesto								
Umelé kúpalisko RYBA-ANIČKA	16	3	18,75	158	3	0	0	3
Umelé kúpalisko Rumanova	16	2	12,5	162	2	0	0	2
Umelé kúpalisko Červená hviezda	24	3	12,5	313	4	3	0	1
Umelé kúpalisko – Letný areál MKP	2	1	50,0	14	1	0	0	1
Umelé kúpalisko TRITON	17	3	17,65	163	3	0	0	3
okres Košice – okolie								
Košická Belá, Umelé kúpalisko pri Hoteli GARDEN	6	4	66,67	78	4	1	0	3
Medzev, Umelé kúpalisko	11	5	45,45	128	6	1	0	5
Moldava n/Bodvou, Umelé kúpalisko	10	1	10,0	123	1	1	0	0

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 3.1

Prehľad kvality uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

okres	Priestor – účel využitia	Celkový počet vyšetrení	Ukazovatele kvality vnútorného prostredia											
			Viditeľná prítomnosť plesní		Viditeľná prítomnosť vlhkosti		Mikrobiologické faktory		Z toho nevyhovujúce		Chemické faktory		Z toho nevyhovujúce	
			počet	%	počet	%	škodlivina	počet meraní	počet	%	škodlivina	počet meraní	počet	%
Košice mesto	Bytový	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Nebytový	153	0	0,0	1	0,7								
Košice - okolie	Bytový	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Nebytový	140	0	0,0	0	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-

Poznámka: kontroly v rámci ŠZD

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 4.1

Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimo- pracovné aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje
Košice mesto	Počet podnetov spolu:	2	-	-	1	1	2	4*	3	1*
	<i>z toho: opodstatnených</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	<i>neopodstatnených</i>	2	-	-	1	1	2	1	3	-
Košice- okolie	Počet podnetov spolu:	-	-	-	1	-	-	-	2	-
	<i>z toho: opodstatnených</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	<i>neopodstatnených</i>	-	-	-	1	-	-	-	2	-

* podnety v štádiu riešenia

RÚVZ so sídlom v Košiciach**Okres: Košice mesto a Košice - okolie****Tab. č. 5.1.1****Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ**

Okresy	DRUH UBYTOVACIEHO ZARIADENIA																	
	Hotel		Motel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Košice-mesto	25	1751	0	0	22	510	16	864	1	44	1	50	2	16	3	179	70	3414
Košice-okolie	4	260	1	16	18	479	12	241	2	76	4	195	3	17	0	0	44	1284
SPOLU	29	2011	1	16	40	989	28	1105	3	120	5	245	5	33	3	179	114	4698

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 5.1.2

Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce					
	Robotnícka ubytovňa		Ubytovňa pre brigádnikov		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Košice-mesto	15	2950	0	0	15	2950
Košice-okolie	3	76	0	0	3	76
SPOLU	18	3026	0	0	18	3026

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 5.2

Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia														
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tíky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Soláriá	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastreľov. náušnic	Iné	Spolu
Košice-mesto	302	28	207	100	156	33	11	157	5	22	4	1	1	67	1094
Košice-okolie	63	0	23	10	18	6	0	18	0	12	0	0	0	11	161
SPOLU	365	28	230	110	174	39	11	175	5	34	4	1	1	78	1255

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 5.3

Prehľad zariadení sociálnej služby v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia																			
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská		Zariadenie núdzového bývania		Domov na polceste		Zariadenia sociálnych služieb pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek uvedené v § 1 ods. 2 písm. m) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z.z.		Resocializačné stredisko		Krizové stredisko		Nocľaháreň		Útulok		Iné		Spolu	
	Počet	Kap.	Počet	Kap.	Počet	Kap.	Počet	Kap.	Počet	Kap.	Počet	Kap.	Počet	Kap.	Počet	Kap.	Počet	Kap.	Počet	Kap.
Košice-mesto	26	1199	1	73	2	35	20	696	0	0	0	0	4	156	6	278	9	62	68	2499
Košice-okolie	15	635	0	0	0	0	9	187	1	8	0	0	0	0	0	0	5	50	30	880
Spolu	41	1834	1	73	2	35	29	883	1	8	0	0	4	156	6	278	14	112	98	3379

Legenda: Kap. - Kapacita

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 5.4

Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií

Okres	počet prevádzkovaných		počet		počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	vyrobené pohrebné vozidlo	upravené pohrebné vozidlo	vozidlo len pre miestnu prepravu
Košice – mesto	7	1	11 / 174	1 / 3	2	6	1
Košice - okolie	9	-	9 / 20	-	-	10	0
Spolu	16	1	20 / 194	1 / 3	2	16	1

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Okres	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Košice mesto	-	-	-
Košice - okolie	-	-	-

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okres	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Košice mesto	-	-	-
Košice - okolie	-	-	-

RÚVZ so sídlom v Košiciach**Okres: Košice mesto a Košice - okolie****Tab. č. 6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA**

Okres	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Košice mesto	-	-	-	
Košice - okolie	Vplyv prevádzky AT ABOV Rozhanovce na plánovanú výstavbu rodinných domov v obci Rozhanovce	Posúdenie územného plánu obce Rozhanovce, Zmeny a doplnky 08	Mini HIA	Ing. Jarmila Kočišová, PhD.

PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO

1. ANALÝZA STAVU PRACOVNÉHO PROSTREDIA A PRACOVNÝCH PODMIENOK V OKRESE

Na konci roka 2017 bolo na území okresov Košice I, II, III, IV a Košice - okolie dozorovaných 5182 zariadení, čo je o 14 menej ako v roku 2016. V sledovanom období vzniklo 325 nových prevádzok, čo je o 33 menej v porovnaní s rokom 2016. Zamestnanci odboru vykonali spolu 1200 kontrol, čo je o 249 menej v porovnaní s rokom 2016.

LESNÉ HOSPODÁRSTVO A POĽNOHOSPODÁRSTVO

V rezorte lesného hospodárstva pretrváva naďalej trend presunu výkonu prác zaradených do tretej kategórie a štvrtej kategórie zo zamestnancov jednotlivých spoločností v trvalom pracovnom pomere na fyzické osoby-podnikateľov.

Z dôvodu presťahovania ústredia spoločnosti **Obecný podnik lesov, služieb a remesiel, s. r. o.** boli do prevádzky uvedené administratívne priestory spoločnosti v Štóse 13.

Zamestnávateľ spoločnosť **Lesy Jasov, s. r. o.** zabezpečil organizačne na pracovisku manipulačno-expedičného skladu Jasov v areáli Píly Počkej striedanie výkonu prác v profesiách manipulačný pracovník – pilar a manipulačný pracovník – strojník, preto bolo možné vydať rozhodnutie na zmenu zaradenia profesie manipulačný pracovník – pilar zo štvrtej kategórie do tretej kategórie pre faktor hluk. Práce vykonávané profesiou manipulačný pracovník – strojník boli zaradené do tretej kategórie pre faktor vibrácie prenášané na celé telo a profesiou manipulačný pracovník – pilar do tretej kategórie pre faktory hluk a vibrácie prenášané na ruky. Pre zamestnávateľa boli schválené aj aktualizované prevádzkové pre prácu v expozícii hluku a vibráciám.

Spoločnosť **Mestské lesy Košice a. s.** na pracovisku Strediska výroby štiepaného palivového dreva na štiepacom stroji ZN Spalt-fix SPK 500 v Kostol'anoch nad Hornádcom, na ktorom sú zamestnanci exponovaní hluku v nadlimitných hodnotách, nepožiadala návrhom o zaradenie prác do tretej kategórie práce, za čo jej bola uložená sankcia za správny delikt podľa § 57 ods. 22 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z.

V spoločnosti **Správa mestskej zelene v Košiciach** bolo vykonané prehodnotenie zdravotných rizík u jednotlivých profesií, a to aj na základe objektivizácie hluku a vibrácií v pracovnom prostredí.

V rezorte poľnohospodárstva bola v priebehu roka 2017 vykonaná 1 kontrola v rámci ŠZD v HD Gyňov spoločnosti **AGRO OR, s. r. o.** v Gyňove zameraná na práce v druhej kategórii a uvedené do prevádzky boli priestory 2 hospodárskych dvorov, a to Poľov spoločnosti **MOLD-TRADE**, spoločnosť s ručením obmedzeným a Malá Vieska v Družstevnej pri Hornáde spoločnosti **MKM-STRED, spol. s r. o.** (člen skupiny **EXATA GROUP, a. s.**).

ŤAŽBA A DOBÝVANIE

V oblasti ťažby a dobývania dozorujeme 10 ťažobných závodov, ktorých činnosť je zameraná na ťažbu a spracovanie kameňa, vápenca, andezitu a na ťažbu a úpravu štrkopieskov. V 7 závodoch evidujeme práce zaradené do tretej kategórie. Patria k nim **EUROVIA - Kameňolomy, s. r. o.** Lom Hradová, **Carmeuse Slovakia, s. r. o.** Lom Včeláre, **Carmeuse Slovakia, s. r. o.** Lom Trebejov, **AMETYS, s. r. o.** Lom Host'ovce, **PK Doprastav, a. s.** Lom Ruskov, Lom Drienovec a **CRH (Slovensko), a. s.** Štrkovňa Geča.

V roku 2017 rozšírila spoločnosť **CRH (Slovensko) a. s.** v areáli Štrkovňa Geča svoju činnosť a do skúšobnej prevádzky bola vedená mobilná zmiešavacia stanica stabilizačných zmesí a rozšírená bola časť technologickej linky TL2 na úpravu štrku. Spoločnosť **CRH (Slovensko), a. s.** má na území mesta Košice prevádzku **Betonáreň B3** na Ceste do Hanisky,

kde sa nevykonávajú práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie a na území okresu Košice – okolie, okrem Štrkovne v Geči, aj výrobný závod Cementáreň v Turni nad Bodvou, kde evidujeme práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie.

PRIEMYSELNÁ VÝROBA

Kovovýroba a strojárstvo

V roku 2017 neboli v rezorte kovovýroby a strojárstva zaznamenané výrazné zmeny. Postupom rokov zaniká ťažká strojárská výroba. Pretrvávajúcím trendom zo strany zamestnávateľov je zamestnávanie agentúrnych zamestnancov, najmä v profesiách, na ktorých sú vykonávané práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie, resp. zabezpečenie výkonu týchto prác dodávateľským spôsobom. Vzhľadom na vysokú fluktuáciu zamestnancov a výkon prác živnostníkmi zostáva problémom absolvovanie lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci u lekárov pracovnej zdravotnej služby.

Svoju činnosť pozastavila spoločnosť **Sodetal Advanced Wire Technologies s.r.o.**, zaoberajúca sa výrobou kordov do pneumatík, zamestnávajúca 172 zamestnancov, z toho 35 žien (v riziku hluku bolo evidovaných 115 mužov a 13 žien). So zamestnancami boli ukončené pracovno-právne vzťahy.

Nové pracoviská v rezorte sú:

KOBA – STEEL s. r. o. v obci Valaliky, a to hala na výrobu ocelových konštrukcií, v ktorej pracuje 30 zamestnancov. Priestory boli uvedené do skúšobnej prevádzky z dôvodu potreby objektivizácie hluku, vibrácií a chemických faktorov v pracovnom prostredí.

Do skúšobnej prevádzky boli z dôvodu potreby objektivizácie hluku a chemických faktorov v pracovnom prostredí uvedené aj priestory výrobné haly **DN – Metalchrom s. r. o.** v areáli na Bočiarkej 28 v Košiciach, ktorej predmetom činnosti je výroba ocelových kontajnerov.

Na základe žiadosti bolo spoločnosti **AFINOX s. r. o.** v Čani vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov na výrobu potravinárskych strojov do ďalšej skúšobnej prevádzky, nakoľko z dôvodu finančných ťažkostí spoločnosť nevykonala objektivizáciu v stanovenej lehote.

V blízkosti letiska, v priemyselnom parku Immorent park, sú situované hlavne pracoviská spojené s automobilovým priemyslom, a to výrobné-montážne haly spoločností **U-Shin Slovakia s.r.o.**, **Faurecia Automotive Slovakia s.r.o.** a **Howe Slovensko s. r. o.**, ktoré patria počtom zamestnancov k najväčším zamestnávateľom v regióne.

Spoločnosť **U-Shin Slovakia s. r. o.** zamestnávala koncom roka 1738 zamestnancov, z toho 765 žien. Spoločnosť sa zaoberá vývojom a výrobou zámkových mechanizmov, zámkov zapalovania a mechatronických kľúčiek do automobilov. V uplynulom roku tu boli rozhodnutím vyradené z tretej kategórie práce vykonávané profesiou operátor – technik lakovania a operátor výrobnéj linky na stanici mazania a preradené zo štvrtej kategórie do tretej kategórie pre faktor hluku práce vykonávané profesiou operátor IP špecialista. V tretej kategórii pre faktor hluku je naďalej evidovaných 22 zamestnancov. V súvislosti s nedostatkami zistenými pri výkone štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach na osobnú hygienu pre mužov bol spoločnosti vydaný pokyn na ich odstránenie. Nakoľko zistené nedostatky neboli odstránené, správny orgán pristúpil k výkonu rozhodnutia postupným ukladaním pokút podľa § 79 ods. 1 a 3 zák. č. 71/1967 Zb.

Spoločnosť **HOWE Slovensko s. r. o.** sa zaoberá prípravou kožených dielcov pre automobilový priemysel a v priemyselnom parku Immorent a na Magnezitárskej ulici v Košiciach zamestnáva spolu 1241 zamestnancov (v roku 2016 to bolo 1218), z toho 645 žien (v roku 2016 624). Priestory výrobnéj haly v priemyselnom parku Immorent boli

uvedené v roku 2016 do prevádzky bez časového obmedzenia. Na 1/3 plochy sa toho času strihajú interiérové dielce z kože (cutting) a na zvyšných 2/3 haly bola zavedená nová technológia – dokončovacie operácie kožiarskej prvovýroby, tzv. finishing, ktorá je spojená s farbením koží. Kože sa farbja vodou riediteľnými akrylátovými farbami. V oboch výrobných halách sú práce zaradené do tretej kategórie pre faktor hluk.

Priestory závodu spoločnosti **Faurecia Automotive Slovakia s. r. o.** boli uvedené do prevádzky v roku 2016. Činnosť je zameraná na poťahovanie plastových polotovarov (palubné dosky, opierky, lakt'ové opierky dverí a iné časti interiérov automobilov) kožou alebo koženkou, šitie poťahov a čalúnení pre automobilový priemysel. V spoločnosti pracuje 752 zamestancov, z toho 526 vlastných/252 žien a 226 agentúrnych zamestnancov/64 žien. agentúr

V **priemyselnom parku Kechnec** je väčšina spoločností orientovaná na výrobu a montáž komponentov pre automobilový priemysel. Okrem spoločností **Magneti Marelli Slovakia s.r.o.** a **Magneti Marelli Powertrain Slovakia s.r.o.** tu pôsobí aj spoločnosť **GETRAG Ford Transmissions Slovakia s.r.o.** vyrábajúca prevodovky do motorových vozidiel. Spoločnosť zamestnáva 979 kmeňových a 82 agentúrnych zamestnancov.

Vo výrobnom závode spoločnosti **CROWN Bevcan Slovakia s. r. o.** zameranej na výrobu nápojových plechoviek pre potravinársky priemysel boli v roku 2017 zaradené práce do tretej kategórie pre faktor záťaž teplom a do štvrtej kategórie pre faktor hluk.

V spoločnosti **KUENZ-SK s. r. o.**, ktorá sa zaoberá sa výrobou kontajnerových žeriavov, oceľových konštrukcií a strojov na čistenie vtokov vodných elektrární, došlo v roku 2017 k rozšíreniu priestorov výrobných haly a taktiež k rozšíreniu administratívnych priestorov spoločnosti zatiaľ v kolaudačnom konaní. Spoločnosť zamestnáva 122 zamestnancov, z toho 6 žien.

Na pracovisku spoločnosti **Magneti Marelli Powertrain SLOVAKIA s. r. o.** bol vykonaný štátny zdravotný dozor zameraný na odber 10 vzoriek ovzdušia, 11 sterov z prostredia a 1 vzorky pitnej vody zo stojanového zásobníka pitnej vody AquaPro, pretože u 1 zamestnanca vzniklo podozrenie na ochorenie vyvolané etiologickým agens *Legionella pneumophila*. Odoberaný materiál bol následne vyšetrený odborom mikrobiológie životného prostredia RÚVZ so sídlom v Košiciach na prítomnosť legionel s negatívnym výsledkom.

V **priemyselnom parku Veľká Ida** pôsobia v súčasnosti dve spoločnosti a to **IEE Sensing s. r. o.** a **Oerlikon Balzers s. r. o.**

V spoločnosti **IEE Sensing Slovakia s. r. o. Veľká Ida** je činnosť zameraná na výrobu, testovanie a vývoj senzorov pre automobilový priemysel. Zamestnáva 570 zamestnancov. V roku 2017 bol pre pracovisko zvráťania na vysokofrekvenčnom zvráťacom stroji na linke STO v prevádzke ASSEMBLY schválený prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii elektromagnetickému poľu. V objekte výrobné – skladovej haly na pracoviskách LASER a PRINTING bolo začaté stavebné konanie vo veci riešenia vzduchotechniky (vetranie, vykurovanie, chladenie, klimatizácia).

Po ukončení skúšobnej prevádzky boli uvedené do prevádzky priestory spoločnosti **Oerlikon Balzers Coating Slovakia s. r. o.**, ktorej predmetom činnosti je povrchová úprava kovových dielcov pre automobilový priemysel s využitím plazmy a zamestnáva 155 zamestnancov.

K ďalším spoločnostiam zameraným na výrobu rôznych komponentov a produktov pre automobilový priemysel patria **Handtmann Slovakia s.r.o.**, **JOBELSA SLOVENSKO s.r.o.** a **Windsor Machine &Stamping s.r.o.**

V spol. **Handtmann Slovakia s. r. o.** boli uvedené do prevádzky priestory novej výrobné-skladovej haly a v súvislosti s prebiehajúcim duálnym vzdelávaním boli

kolaudované priestory učňovského strediska. Boli schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii fyzickej záťaži, chemickým faktorom a záťažou teplotou. V uplynulom roku bola vo výrobných hálach inštalovaná aj nová vzduchotechnika. Spoločnosť sa zaoberá výrobou hliníkových odliatkov tlakovým odlievaním, pričom zamestnáva 171 zamestnancov, z toho 35 žien. V tretej kategórii pre faktor hluk je evidovaných 129 zamestnancov, z toho 22 žien.

V spol. **JOBELSA SLOVENSKO s. r. o.** zameranej na šitie poťahov a čalúnení vo výrobných hálach Planta 1 a Planta 2 došlo v porovnaní s rokom 2016 k nárastu zamestnancov o 193. Spoločnosť zamestnáva v súčasnosti 697 zamestnancov, z toho 355 žien (v roku 2016 zamestnávala 504 zamestnancov, z toho 340 žien).

Spoločnosť **Windsor Machine & Stamping s. r. o.** zameraná na výrobu súčastí sedadiel, hlavových opierok, častí interiéru automobilov, kovových konštrukčných častí motorových vozidiel v roku 2017 zamestnávala spoločnosť 41 vlastných zamestnancov (o 9 menej oproti roku 2015), z toho 13 žien, 134 zamestnancov personálnych agentúr, z toho 68 žien. Vo výrobných hálach spoločnosti boli zaradené práce do tretej kategórie pre faktor fyzická záťaž.

V priemyselnej zóne Bočiar bol vykonaný ŠZD v spoločnostiach **INTOCAST Slovakia, a. s.** a **Slovenské magnezitové závody, a. s. Jelšava**, kde evidujeme práce zaradené do tretej kategórie, **Valcovňa profilov a. s.**, **MT COMAX, s.r.o.** **ASPO, a. s.**

V okrese Košice – okolie patria k najväčším zamestnávateľom spoločnosti **TOM TERM s.r.o.**, **ROSENBERG SLOVAKIA s.r.o.**, **STAWI s.r.o.** a **RACIOSTYL a.s. Drienovec**. V spoločnosti **TOM TERM s. r. o.**, ktorá vyrába kúpeľňové radiátory, boli v roku 2017 uvedené do prevádzky priestory haly dokončovacích operácií a súčasne boli schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii hluku a chemickým faktorom v uvedenej hale.

Do trvalej prevádzky boli uvedené priestory výrobnomontážnej haly a administratívneho vstavku spoločnosti **Kolonial Košice, a. s.** a schválené boli prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým faktorom, hluku a vibráciám. V hale pracuje 49 zamestnancov, z toho 5 žien. Zároveň boli rozhodnutím zaradené práce do tretej kategórie pre faktory hluk, pevný aerosól a vibrácie prenášané na ruky, pričom počet exponovaných je 7 mužov.

V areáli U. S. Steel Košice pôsobí dcérska spoločnosť **RMS, a. s. Košice**, ktorá zamestnáva 810 zamestnancov, z toho 57 žien. V uplynulom roku bola realizovaná objektivizácia vibrácií, fyzickej záťaže, záťaže teplotou a chemických karcinogénov. Na základe výsledkov objektivizácie došlo k prehodnoteniu zdravotných rizík a spoločnosť predložila koncom roka 2017 nový návrh na zaradenie prác do tretej kategórie a štvrtej kategórie.

Druhou dcérskou spoločnosťou v areáli je **OBAL-SERVIS, a. s. Košice**, ktorej činnosť je zameraná na balenie hutníckych výrobkov a strojných zariadení, výrobu a úpravu baliacich prvkov súvisiacich s poskytovanými službami balenia, obslužné činnosti v profesiách žeriavnik, vodič vysokozdvížneho vozíka, zámočnícke, zväračské práce, kovoobrábacie práce, montážne, servisné a údržbárske práce na výrobu obalov a balenia, výrobu drevených obalových komponentov – palety, drevené obaly, výrobu a predaj polotovarov a výrobkov z dreva, montáž náhradných dielov strojných zariadení a technologických liniek, výrobu strojov a prístrojov s mechanickým pohonom, výrobu a montáž jednocelových poloautomatických a automatických strojov a zariadení, na výrobu špecifických komponentov na ochranu výrobkov, projekciu a realizáciu komplexných baliacich pracovísk pre ploché valcované výrobky, predaj, servis páskovacej techniky a príslušenstva rôznych výrobcov, obchodnú činnosť v oblasti poskytovania služieb balenia.

Spoločnosť zamestnáva 610 zamestnancov z toho 71 žien. Zamestnanci spoločnosti zabezpečujú práce na jednotlivých divíznych závodoch U. S. Steel. V tretej kategórii je zaradených 527 zamestnancov, z toho 47 žien, vo štvrtej kategórii je zaradených 7 zamestnancov z toho 2 ženy.

Spoločnosť **ISS Facility Services spol s r. o.** poskytuje pre spoločnosť U. S. Steel Košice s.r.o. upratovacie, čistiace a obslužné práce v jednotlivých divíznych závodoch a administratívnych objektoch. V areáli U. S. Steel zamestnáva 289 zamestnancov, z toho 134 žien. Práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie vykonávajú 147 zamestnanci spoločnosti, z toho 1 žena na jednotlivých pracoviskách na DZ Koksovňa, DZ Energetika, DZ Radiátory a rúry, DZ Doprava, DZ Teplá valcovňa, ZD Zušľacht'ovne a obalová vetva a DZ Vysoké pece.

Spoločnosť **U. S. Steel Košice - Labortest, s. r. o.** zamestnáva 180 zamestnancov. Jej činnosť je zameraná na laboratórne skúšky, testovanie a analýzy. V roku 2017 boli na základe objektivizácie faktorov pracovného prostredia a predloženia aktualizovaných posudkov o riziku pre prevádzky Kvantometrické laboratórium, Laboratórium Studená valcovňa, Laboratórium Koksovňa zaradené práce do tretej kategórie pre faktory pevný aerosól, hluk a benzén. Pre prevádzky Kvantometrické laboratórium, Laboratórium Studená valcovňa, Laboratórium Koksovňa a Mechanická skúšobňa boli schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým faktorom a hluku.

U. S. Steel Services, s. r. o. pozostáva z pracovísk Chránená prevádzka, Práčovňa, Doručovacie služby. V Chránenej prevádzke s celkovým počtom zamestnancov 55 je 41 občanov so zdravotným postihnutím, ktorých činnosť je zameraná na triedenie odpadov z elektrických káblov, papiera, plastov, prístrojov a farebných kovov, opravu pracovných odevov, šitie filtračných vriec, kontrolu a skladovanie prostriedkov osobného zabezpečenia, kontrolu suchých predlôh na kyslík a acetylén, výdaj osobných ochranných pracovných prostriedkov, zber a triedenie PET fliaš.

Pracovisko Práčovňa je zamerané na pranie a chemické čistenie pracovných odevov U. S. Steel Košice, s. r. o. Pracuje v ňom 23 zamestnancov. Zamestnanci perú a chemicky čistia pracovné odevy aj z DZ Koksovňa, pričom pri manipulácii so znečistenými pracovnými odevmi sú 9 zamestnanci exponovaní chemickým karcinogénom a mutagénom. Preto boli rozhodnutím schválené činnosti spojené s manipuláciou s chemickými karcinogénmi a mutagénmi a prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým faktorom a hluku.

Na pracovisku Doručovacie služby vykonáva 9 zamestnancov doručovacie služby v rámci celého U. S. Steel Košice.

V areáli spoločnosti U. S. Steel Košice pôsobí aj personálna agentúra **Look Service, s.r.o.**, ktorá poskytuje zamestnancov v profesiách žeriavnik a viazač bremien pre Divízne závody Teplá valcovňa a Studená valcovňa. Ďalšou personálnou agentúrou je spoločnosť **MVT Partners s.r.o.**, ktorá poskytuje zamestnancov v profesii čistič odliatkov v zlievarni spoločnosti EUROCAST Košice, s. r. o. V oboch spoločnostiach sú zaradené práce do tretej kategórie a štvrtej kategórie.

Medzi menších zamestnávateľov patrí firma **Vojtech Oláh – STAV – KOV**, ktorá pre spoločnosť EUROCAST Košice, s. r. o. zabezpečuje vytĺkanie odliatkov a zároveň zabezpečuje údržbu zelene v areáli aj mimo areálu U. S. Steel Košice.

Spoločnosť **EUROCAST Košice, s. r. o.** sa ako jediná v regióne zaoberá metalurgickou výrobou odliatkov z ocel'oliatiny a sivých a tvárnych liatin. Pozostáva z 2 prevádzok, a to Zlievareň I. a Zlievareň II a zamestnáva spolu 325 zamestnancov, z toho 257 je zaradených do tretej kategórie a štvrtej kategórie rizika. Bol vydaný súhlas na zmenu v prevádzkovaní priestorov bývalej kovomodelárne na pracovisko prípravy polystyrénových modelov v hale Modelárne a súčasne bol schválený prevádzkový poriadok pre prácu

v expozícii hluku. V súvislosti s nedostatkami zistenými pri výkone štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách uvedenej spoločnosti bol vydaný pokyn na ich odstránenie.

TMS International Košice s. r. o. zabezpečuje pre U. S. Steel Košice, s. r. o. povrchovú úpravu kontibrám, tzv. scarfing a sprostredkovateľskú činnosť pri nákupe kovového šrotu, vrátane kontroly dodávok kovového odpadu. Zamestnáva spolu 44 zamestnancov.

Spoločnosti **PANDA – KOŠICE s. r. o. a STROJZVAR B a P s. r. o.** poskytujú pomocné práce v strojárnskej výrobe realizované v subdodávke pre spoločnosť U. S. Steel Košice s. r. o. PANDA – KOŠICE s. r. o. má v U. S. Steel Košice s. r. o. 41 zamestnancov a zabezpečuje na DZ Teplá valcovňa práce vykonávané profesiami viazač bremien, žeriavnik a palič. Strojzvar B a P s. r. o. zamestnáva 21 zamestnancov v profesiách žeriavnik, viazač bremien a vodič VZV. V uplynulom roku predložila spoločnosť na schválenie prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii vibráciám a fyzickej záťaži. V oboch spoločnostiach sú zaradené práce do tretej kategórie a štvrtej kategórie.

Po ukončení skúšobnej prevádzky boli uvedené do prevádzky pre spoločnosť **C.L.N. Slovakia s. r. o.** priestory výrobných haly s technológiou priečnej deliacej linky SALICO CTL vo Vstupnom areáli U. S. Steel v Košiciach. Ide o rozšírenie už existujúcich výrobných priestorov, v ktorých 48 zamestnancov spoločnosti a 29 fyzických osôb-podnikateľov vykonáva pozdĺžne, priečne a kombinované delenie plechových zvitkov. Spoločnosť zabezpečila v súvislosti so zmenami na pracovisku aj aktualizáciu posúdenia zdravotných rizík, na základe ktorého bol vypracovaný a predložený na schválenie prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii hluku, návrh na zaradenie prác do tretej kategórie a štvrtej kategórie a vyradenie prác z tretej kategórie pre faktor hluk.

HUTNÍCKA VÝROBA

V hutnom kombináte **U. S. Steel Košice, s. r. o.** bolo ku koncu roka 2017 zamestnaných 9 913 zamestnancov, čo je o 66 zamestnancov menej ako v roku 2016 (9 979 zamestnancov). Práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie vykonáva 7 594 zamestnancov (7 604 v roku 2016), z toho 560 žien (576 žien v roku 2016).

Člení sa na divízne závody: DZ Koksovňa, DZ Vysoké pece, DZ Ocleiareň, DZ Doparva, DZ Expedícia, ZD Zušľachtovne a obalová vetva, DZ Teplá valcovňa, DZ Studená valcovňa, DZ Energetika, DZ Údržba, DZ Mechanika, DZ Radiátory a rúry, Závodný hasičský útvar, Spoľahlivosť zariadení EF a Vedenie spoločnosti U. S. Steel Košice, pod ktoré patria jednotlivé útvary.

Na základe rozhodnutia vedenia spoločnosti U. S. Steel Košice, s. r. o. boli na úseku generálneho manažéra pre podporu výroby na DZ Energetika vykonané organizačné zmeny, na základe ktorých bol v júli 2017 DZ Energetika rozdelený na dva divízne závody a to na DZ Energetika a nový závod DZ Ferroenergy, pod ktorý prešli pracoviská Kotolňa a Strojovňa. Od 01. 12. 2017 bol DZ Ferroenergy odčlenený od U. S. Steel Košice, s. r. o. a vznikla nová spoločnosť Ferroenergy s. r. o..

V roku 2017 bolo vydaných 28 rozhodnutí na zaradenie prác do tretej kategórie a štvrtej kategórie. U. S. Steel Košice, s. r. o. predložil 86 posudkov o riziku pre prácu v expozícii chemickým faktorom, 27 posudkov o riziku pre prácu v expozícii hluku, 10 posudkov o riziku pre prácu v expozícii vibráciám, 12 posudkov o riziku pre prácu v expozícii záťaži teplom, 1 posudok o riziku pre prácu v expozícii fyzickej záťaži, 4 posudky o riziku pre prácu v expozícii ionizujúcemu žiareniu a 4 posudky o riziku pre prácu v expozícii umelému optickému žiareniu – laserom a posúdených bolo 4 539 kódov pracovných miest. Útvar Riaditeľa pre medicínske záležitosti a pracovnú zdravotnú službu (ďalej len „útvar Riaditeľa pre MZ a PZS) vykonal 515 meraní chemických faktorov a 1844 meraní

fyzikálnych faktorov. Boli vydané 2 rozhodnutia na schálenie prevádzkových poriadkov pre prácu v expozícii hluku, chemickým faktorom a vibráciám.

Zamestnancom spoločnosti boli rozdane na vyplnenie kontrolné listy informovanosti v počte 73 (typ C - 34, H - 20, K - 19).

Výkon lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci bol naďalej zabezpečený na základe zmluvy s poskytovateľom zdravotnej starostlivosti v Nemocnici Košice – Šaca, a. s., 1. súkromná nemocnica. Spoločnosť má zabezpečenú PZS vlastnými zamestnancami na útvare Riaditeľa pre MZ a PZS.

Zamestnanci sa v zákonom stanovených lehotách zúčastňujú lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci. V prípade zdravotných obmedzení sú zamestnanci preraďovaní na vykonávanie inej pracovnej činnosti tak, aby výkon práce bol v súlade so zdravotným obmedzením konkrétneho zamestnanca.

V priebehu roka vylepšovala spoločnosť na jednotlivých divízijských závodoch pracovné prostredie organizačnými a technickými opatreniami. Zamestnávateľ zabezpečuje pre zamestnancov podľa stanovených kritérií rekondičné, rehabilitačné a ozdravné pobyty. Zamestnanci sú vybavení certifikovanými osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami (ďalej len „OOPP“) a u zamestnancov, ktorí používajú OOPP na ochranu dýchacích ciest (polomasky, celotvárové masky), sú vykonávané FIT - testy. Všetci zamestnanci, ktorí vstupujú do priestorov s nebezpečenstvom výskytu plynu, sú vybavení analyzátorom CO, osobnými detektormi pre kontrolu vystavenia CO. Z dôvodu potenciálneho úniku vysokopecného, konvertorového, resp. koksárskeho plynu do pracovného ovzdušia je monitorovaná koncentrácia CO v ovzduší. Na všetkých pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú pracovnú činnosť s chemickými látkami a zmesami, sú v súlade s požiadavkami uvedenými v kartách bezpečnostných údajov zabezpečené očné, celotelové, resp. prenosné bezpečnostné sprchy. Pre zamestnancov sú zabezpečované čistiace a dezinfekčné prostriedky a ochranné pracovné masti. Na horúcich a chladných pracoviskách je zabezpečený pitný režim poskytovaním pitnej vody AQUA PRO, minerálneho nápoja, resp. teplého nápoja. Ako nadštandard boli aj v roku 2017 poskytované zamestnancom pri záťaži teplom a zamestnancom pri fyzickej záťaži isotonické iontové nápoje v odporúčaných množstvách.

Útvar Riaditeľa pre MZ a PZS U. S. Steel Košice, s. r. o. vykonával naďalej kvalitatívne a kvantitatívne hodnotenie faktorov pracovného prostredia. Výsledky z meraní boli spracované v komplexných protokoloch. Zamestnanci boli s výsledkami objektivizácie faktorov práce a pracovného prostredia informovaní svojimi nadriadenými a zároveň im boli poskytované ďalšie informácie formou bezpečnostných bleskoviek a bezpečnostných kontaktov aj prostredníctvom útvaru Riaditeľa pre MZ a PZS, úseku GM pre bezpečnosť a hygienu a útvaru Riaditeľa pre REACH. Na DZ Koksovňa boli realizované pravidelné osobné odbery a stacionárne merania PAU, odbery moču na prítomnosť 1 hydroxypyrenu a zároveň opakované odbery. Boli vyšetrené CALPL u vytypovaných pracovníkov výroby koksu VKB1 a VKB3, Termoprocesy a renovácia výmurovky a Odsírenie koksárskeho plynu a Chémia z dôvodu objektivizácie rizika mutagenity v pracovnom prostredí. Na pracoviskách Výroba koksu, VKB, Vedenie, Chémia a Odsírenie koksárskeho plynu boli vykonané merania chemických faktorov, pevného aerosólu s fibrogénnym účinkom - 3,4 benzo(a)pyrén, koks, čierne uhlie, oxid kremičitý - kryštalický. Na pracovisku Výroba koksu bolo uskutočnené meranie hluku. Odbery a merania boli uskutočnené vlastnou PZS a dodávateľským spôsobom na základe objednávok, ktoré zabezpečil RÚVZ so sídlom v Košiciach a akreditované laboratórium spoločnosti EKOLAB s. r. o. Košice.

ENERGETIKA, PLYNÁRENSTVO A VODNÉ HOSPODÁRSTVO

K dominantným a stabilným zamestnávateľom v tejto oblasti patrí **Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s. (VVS, a. s.), Tepláreň Košice, a. s. v skratke TEKO, a. s. (TEKO, a. s.), Tepelné hospodárstvo spoločnosť s ručením obmedzeným Košice (TEHO, s. r. o. Košice) a Východoslovenská distribučná, a. s. (VSD, a. s.)**. Vo VVS, a. s., TEKO, a. s. a TEHO, s. r. o. evidujeme práce zaradené do tretej kategórie.

Začiatkom roka 2017 boli zamestnanci VSD, a. s. vyradení z tretej kategórie práce pre faktor elektromagnetické pole na úseku Enerkos, odbor Výstavba sietí, oddelenie Servisné služby v profesiách technik – PPN a technik – špecialista PPN – vedúci skupiny.

V priebehu roku 2017 bola uvedená do prevádzky 1 plniaca stanica CNG Košice v areáli DPMK na Trolejbusovej v Košiciach, v areáli Messer Tatragas, spol. s r. o. boli uvedené priestory skladu medicínálnych plynov do prevádzky a v areáli Sandrik Štós boli uvedené priestory pyrolýznej jednotky spoločnosti STEEL MAXX, s. r. o do skúšobnej prevádzky.

STAVEBNÍCTVO

Najväčšou stavebnou spoločnosťou, v ktorej boli v rámci ŠZD vykonané 4 kontroly, z toho 2 zamerané na rizikové práce sú **Inžinierske stavby, a. s. Košice** s celkovým počtom zamestnancov 535, z toho 100 žien. Spoločnosť zabezpečila na pracoviskách výrobné železobetónových prefabrikátov v Kysaku technické a organizačné opatrenia, ktoré viedli k zníženiu expozície zamestnancov hluku. Na základe aktualizovaného posúdenia zdravotných rizík bol následne predložený návrh na vyradenie prác z tretej kategórie pre faktor hluk vykonávaných zamestnancami v profesiách betonár, železiar a železiar – betonár na týchto pracoviskách.

K ďalším významným zamestnávateľom patrí spoločnosť **TERMOSTAV – MRÁZ, spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice**, s počtom 175 zamestnancov, z toho 21 žien, ktorá vykonáva stavebnú činnosť so zameraním na komplexnú dodávku a realizáciu tepelných izolácií a žiaruvzdorných výmuroviek. 51 zamestnancov spoločnosti vykonáva na pracoviskách koksárenských batérií na území Slovenskej republiky i mimo neho práce zaradené do tretej kategórie pre faktory hluk, vibrácie a chemické faktory.

Do prevádzky boli uvedené priestory pracovísk **Správy ciest Košického samosprávneho kraja** (ďalej len SC KSK), a to priestory cestmajsterstva Moldava nad Bodvou na Hviezdoslavovej 48 v Moldave nad Bodvou a cestmajsterstva Čaňa na Živičnej 7 v Čani. SC KSK zabezpečuje správu a údržbu ciest II. a III. triedy na území Košického samosprávneho kraja, pri ktorých sú zamestnanci exponovaní hluku a vibráciám prenášaným na ruky a celé telo. Na základe návrhu bolo pre spoločnosť vydané rozhodnutie na zaradenie prác do tretej kategórie pre vyššie uvedené faktory práce a pracovného prostredia.

POTRAVINÁRSTVO

Na dozorovanom území evidujeme 7 subjektov podnikajúcich v potravinárskej výrobe, v ktorých sú práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie. Ide o spoločnosti:

VAMEX a. s., Košice, pracovisko chlebová výroba, na ktorom boli v roku 2017 zaradené práce do tretej kategórie a štvrtej kategórie pre faktor rastlinný pevný aerosól – múka u profesií miesič a pomocný pekár – pracovník vo výrobe.

HYDINA Slovensko s. r. o., pracovisko Napájadlá 1, Košice, kde sú práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie pre faktor hluk a **HYDINA SK s. r. o.**, pracovisko Textilná 1, Košice, kde sú práce zaradené do tretej kategórie pre faktor hluk.

FRUCONA Košice, a. s., Textilná 1, Košice, v ktorej sú práce zaradené do tretej a štvrtej kategórie pre faktor hluk na pracoviskách výroba nealko nápojov a výroba konzervárenských výrobkov Obišovce. Do 31. 12. 2016 vykonávali zamestnanci spoločnosti

FRUCONA Košice, a. s. práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie na pracoviskách spoločnosti a to: stredisko - výroba liehovín na Textilnej 6 v Košiciach a stredisko výroba octu na Jantárovej 2 v Košiciach. Od 01. 01. 2017 prešli tieto dve pracoviská pod nový právny subjekt, spoločnosť **OLD HEROLD, spol. s. r. o.**, Bratislavská 36, Trenčín. Na týchto dvoch pracoviskách došlo k prehodnoteniu zdravotného rizika a práce boli zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie pre faktor hluk.

V spoločnosti **Pekáreň COTTBUS** sú zaradené práce do tretej kategórie pre faktor rastlinný pevný aerosól – múka a v spoločnosť **CALMAR s. r. o.**, Textilná 4, Košice – sklad mrazených a chladených potravín sú práce zaradené do tretej kategórie pre faktor záťaž chladom.

DREVOVÝROBA

V roku 2017 bolo uvedených do prevádzky 8 nových podnikateľských subjektov, z toho išlo o 2 chránené dielne a 3 skúšobné prevádzky. V 1 prípade bola chránená dielňa zriadená v rámci existujúceho pracoviska stolárskej dielne, ktorej priestory boli uvedené do prevádzky v roku 2013. V prevažnej miere sa na jednotlivých pracoviskách spracováva a pri výrobe nábytku používa mäkké drevo alebo drevotrieska.

Na 7-ich pracoviskách boli práce zaradené do tretej kategórie (**Píla RÚFUS, s. r. o.** v Poproči, **DYHA TIROLA s. r. o.** v Moldave nad Bodvou, **Stavebno-obchodná firma Žabecký, s. r. o.** v Nižnom Klátove, **L – RIS s. r. o.** v Košiciach, **FORWOOD, s. r. o.** v Košiciach, **WoodPol s. r. o.** v Košiciach-Poľove a **ALLETTE s. r. o.** vo Vyšnej Myšli).

Na pracovisku píly v Medzeve, ktorej prevádzkovateľom bola spoločnosť **FORTE RED, s. r. o.** boli práce na základe nového posúdenia zdravotných rizík po objektivizácii hluku v pracovnom prostredí vyradené z tretej kategórie.

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Dominantnými spoločnosťami v tejto oblasti sú **KOSIT a. s.** v areáli Kokšov-Bakša so zameraním na zhodnocovanie odpadu, **Phoenix Services Slovensko s. r. o.** vo Vstupnom areáli U. S. Steel Košice so zameraním na spracovanie oceliarskej trosky a **AVE SK odpadové hospodárstvo s. r. o.** v priemyselnom areáli Kechnec so zameraním na výrobu gumeného granulátu z opotrebovaných pneumatík. V prevádzkach **KOSIT a. s.** a **AVE SK odpadové hospodárstvo s. r. o.** evidujeme práce zaradené do tretej kategórie a v spoločnosti **Phoenix Services Slovensko s. r. o.** evidujeme práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie.

V tomto odvetví boli uvedené do prevádzky 4 nové zberné dvory.

VEREJNÁ SPRÁVA A OBRANA

V roku 2017 boli uvedené do prevádzky priestory **Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Košice – mesto** v budove na Hlinkovej 1/C v Košiciach, v ktorej vykonáva činnosť v súlade so zákonom o veterinárnej starostlivosti 19 zamestnancov, z toho 11 žien.

VYŠŠIE ŠKOLSTVO, VÝSKUM, VÝVOJ

Na **Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach** (ďalej len UVLF) bola uvedená do prevádzky nová Univerzitná veterinárna nemocnica v areáli UVLF na Komenského 73 v Košiciach. V nemocnici sa nachádzajú odborné ambulancie, laboratória, pôrodnica, operačné sály, fyzioterapia, kancelárie a učebne. Činnosť veterinárnej nemocnice je zameraná na diagnostickú, terapeutickú, preventívnu a konzultačnú činnosť v oblasti chirurgie, ortopédie, vnútorných chorôb a reprodukcie u psov a mačiek. Klinická činnosť je zároveň súčasťou pedagogického procesu.

ŠZD (celkom 15 x) bol na jednotlivých ústavoch zameraný na kontrolu povinností zamestnávateľa pri ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom, veľmi toxickým látkam a zmesiam a toxickým látkam a zmesiam, na aktívne vyhľadávanie reprodukčne toxických látok a zmesí a látok a zmesí narúšajúcich endokrinný systém, ktorým môžu byť zamestnanci pri práci exponovaní. Pri ŠZD bolo zistené, že zamestnávateľ zabezpečil a naďalej priebežne zabezpečuje vyradovanie z používania a odovzdanie oprávnenej firme na likvidáciu nebezpečného odpadu (NO), a to väčšinu skladovaných nebezpečných chemických látok a zmesí, predovšetkým klasifikovaných ako CMR (karcinogénne, mutagénne a reprodukčne toxické).

Pre **Technickú univerzitu v Košiciach** (ďalej TUKE) bolo v r. 2017 vydané súhlasné rozhodnutie na uvedenie priestorov Univerzitného vedeckého parku TECHNICOM, multifunkčnej budovy v areáli TUKE na B. Němcovej 5 v Košiciach do prevádzky. Činnosť moderného pracoviska je zameraná na vedu a výskum technických vied univerzity v spolupráci s priemyselným zázemím regiónu i celého Slovenska, ktorú zabezpečuje dvadsať zamestnancov TUKE a v blízkej budúcnosti aj zamestnanci iných subjektov, ktorí sa budú podieľať na spoločných výskumných a inovačných projektoch.

Na **Neurobiologickom ústave Slovenskej akadémie vied** na Šoltésovej 4-6 v Košiciach je činnosť zameraná na výskum nervového systému, hlavne na mozgovo-cievne poruchy stavovcov a pedagogickú činnosť študentov magisterského a postgraduálneho štúdia. V r. 2017 vydal RÚVZ Košice rozhodnutie na zmenu v prevádzkovaní priestorov, a to na nové laboratórne priestory a nový zverinec (chov zvierat na vedecké účely), v súlade s používaním GMO bol daný súhlas na používanie biologických faktorov 2. skupiny a schválený prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii biologickým faktorom na tomto pracovisku.

Pre **Ústav experimentálnej fyziky Slovenskej akadémie vied** vydal RÚVZ Košice rozhodnutie na uvedenie priestorov ústavu v budove na Bulharskej 2 (o. i. aj laboratórium kozmických technológií) a Bulharskej 4 v Košiciach do prevádzky, na zmenu v prevádzkovaní laboratórnych priestorov na Bulharskej 6 v Košiciach, na schválenie prevádzkového poriadku pre prácu v expozícii chemickým faktorom na Bulharskej 2 a Bulharskej 6 v Košiciach a prevádzkového poriadku pre prácu v expozícii umelému optickému žiareniu na Bulharskej 6 v Košiciach (vynovené laserové pracovisko), súhlas na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami a súhlas na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov a zároveň boli vymedzené kontrolované pásma pre študentov na pracovisku na Bulharskej 6 v Košiciach.

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave má na Letnej 3 v Košiciach 2 pracoviská: **Odbor registrácie pesticídov, oddelenie biologického skúšania pracovisko Košice a Skúšobné laboratórium analýzy pôd**. Pri ŠZD bolo zistené, že na 1. pracovisku boli chemické karcinogény a mutagény odovzdané na likvidáciu oprávnenej firme a vyradené z používania. Ďalej bolo zistené, že laboratórne skúšania sú tomto pracovisku vykonávané na základe objednávok od firiem. Tieto žiadajú o skúšku biologickej účinnosti pesticídov v procese autorizácie, t. j. nových prípravkov. Okrem biologickej skúšky účinnosti pesticídov sa však už zohľadňujú aj ich účinky na zdravie ľudí. V rámci ochrany zdravia ľudí je trend preferovať bezpečné výrobky pred nebezpečnými, a preto sa nebezpečné chemické zmesi klasifikované ako CMR vyradujú z používania a nahrádzujú, ak je to možné, zmesami, ktoré nie sú klasifikované ako CMR.

VETERINÁRNE ČINNOSTI A SLUŽBY SÚVISIACE SO STAROSTLIVOSŤOU O ZVIERATÁ

Celkovo evidujeme **42 veterinárnych ambulancií** a **2 veterinárne kliniky**. V roku 2017 bolo uvedené do prevádzky 1 nové pracovisko - veterinárna ambulancia a salón pre

zvieratá v okrese Košice-okolie a zároveň boli schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým a biologickým faktorom. Ďalej bolo uvedené do prevádzky nové **rehabilitačné centrum pre psov a mačky** a zároveň bol schválený prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii chemickým faktorom na tomto pracovisku. V r. 2017 bolo zistené, že 1 veterinárna ambulancia bola zrušená, pretože veterinárna lekárka ukončila činnosť v svojej ambulancii a našla si prácu v inom meste.

Na území Košice a Košice-okolie evidujeme celkom 43 pracovísk, ktoré poskytujú služby súvisiace so starostlivosťou o zvieratá, z toho 2 karanténne stanice pre zvieratá, 4 hotely pre psov, 22 salónov pre psov, jednu pekáreň, jednu samoobslužnú kúpeľňu pre psov a jedno pracovisko na výrobu minerálnych zmesí a preparátov pre zvieratá. V roku 2017 boli uvedené do prevádzky 2 nové salóny pre psov na území mesta Košice a 1 hotel pre psov na území Košice-okolie.

LABORATÓRNE PRACOVISKÁ

V roku 2017 boli uvedené do prevádzky priestory výrobného družstva BIOGEMA na Garbiarskej 2 v Košiciach a zároveň bol schválený prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii chemickým faktorom, pre prácu v expozícii biologickým faktorom a daný súhlas na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku výrobného oddelenia, ktoré slúži na výrobu diagnostických súprav pre zdravotnícke účely.

VEĽKODISTRIBUČNÉ SKLADY ZDRAVOTNÍCKEHO MATERIÁLU A LIEKOV

V r. 2017 bol uvedený do prevádzky jeden veľkodistribučný sklad humánnych liekov, a jeden bol zrušený. Išlo o ten istý subjekt, ktorý sa presťahoval do iných priestorov. V súčasnosti evidujeme celkovo spolu 35 veľkodistribučných skladov, a to zdravotníckeho materiálu, liekov, liečiv, prípadne doplnkovej farmácie.

ZUBNÉ TECHNIKY

V okresoch Košice mesto a Košice - okolie máme v dozore 107 zubných techník. Pri ŠZD bolo zistené, že 3 zubné techniky boli zrušené. Toho roku bola uvedená do prevádzky jedna zubná technika.

ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Odbor PPL spolupracuje formou dobrných vyjadrení s odborom HŽPaZ pri vydávaní rozhodnutí na uvedenie priestorov zdravotníckych zariadení do prevádzky spojených so schvaľovaním prevádzkových poriadkov pre prácu v expozícii chemickým faktorom, biologickým faktorom a umelému optickému žiareniu – laserom.

Odbor PPL vydáva rozhodnutia na zaradenie prác do tretej kategórie a štvrtej kategórie, prípadne vyradenie prác z tretej kategórie alebo štvrtej kategórie.

Pre **Detskú fakultnú nemocnicu Košice** bolo v októbri 2017 vydané nové rozhodnutie na zaradenie prác do tretej kategórie pre karcinogénne a mutagénne faktory.

Pre súdnolekárske a patologicko-anatomické pracovisko **Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou** bolo vydané rozhodnutie na zmenu v zaradení práce vykonávanej profesiou toxikologický laborant zo štvrtej kategórie do tretej kategórie pre karcinogénne a mutagénne faktory (benzén).

Pre **Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou** bolo v októbri 2017 vydané záväzné stanovisko na kolaudáciu stavby „Rekonštrukcia budovy UDZS, pobočka SLAPA pracovisko Košice, Ipeľská ulica Košice“

V **UNLP Košice**, pracovisko Tr. SNP 1, Košice boli v apríli 2017 uvedené do prevádzky priestory Nemocničnej lekárne – Oddelenia prípravy cytostatík.

2. RIZIKOVÉ PRÁCE

V roku 2017 bol zaznamenaný neustály pohyb v počte subjektov, v ktorých zamestnanci vykonávali práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie (ďalej RP), ako aj v počte exponovaných zamestnancov.

ŠZD bol prioritne zameraný na kontrolu dodržiavania právnych predpisov a opatrení na znižovanie rizík na týchto pracoviskách. Na pracoviskách s RP bolo vykonaných 181 kontrol, bolo vydaných **80 rozhodnutí na zaradenie prác do tretej kategórie a štvrtej kategórie** a **87 rozhodnutí bolo zrušených** z dôvodu prehodnotenia rizika, zmeny právnej subjektivity, organizačných zmien, ukončenia výrobnéj činnosti a zániku podnikateľských subjektov.

Z počtu zrušených rozhodnutí bolo dôvodom zrušenia u 4 subjektov ukončenie činnosti, zrušenie a presťahovanie pracovísk, zrušenie profesie zaradenej do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie (SLOVRES, a. s., Sodetal Advanced Wire Technologies s. r. o., DN - METALCHROM s. r. o, Mestský podnik lesov Medzev s. r. o.)

V rámci ŠZD boli zamestnancom rozdane na vyplnenie kontrolné listy informovanosti v počte v počte 103 (typ A – 8, C – 34, H – 42, K – 19).

Evidencia prác zaradených do tretej kategórie a štvrtej kategórie bola priebežne doplňovaná a aktualizovaná v programe ASTR_2011.

Za neplnenie povinností na ochranu zdravia na pracoviskách, kde zamestnanci vykonávajú práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie bola uložená pokuta vo výške 2 000 € za nezabezpečenie posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu, nezabezpečenie hodnotenia zdravotného rizika a neuchovávanie evidencie zamestnancov podľa kategórii prác (ŽPSV a. s. Čaňa), pokuta vo výške 300 € za nezabezpečenie posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu, pokuta vo výške 500 € za nepredloženie návrhu na zaradenie prác vykonávaných profesiou obsluha štiepacieho stroja a vysokozdvížného vozíka do tretej kategórie (Mestské lesy Košice, a. s.), vo výške 1 000 € za nezabezpečenie posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu a nezabezpečenie hodnotenia zdravotného rizika (VARIAKOV s. s.), pokuta vo výške 300 € za nezabezpečenie posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu (TINEX, s. r. o.) a pokuta vo výške 400 € za nezabezpečenie lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci u lekára pracovnej zdravotnej služby a nezabezpečenie PZS (FORTE RED, s. r. o.).

Porovnanie rokov 2016 a 2017

	rok 2016	rok 2017	trend
Nové rozhodnutia RP	19	13	- 06
Prehodnotenú rozhodnutia RP	54	67	+ 13
Vydané rozhodnutia spolu	73	80	+ 07
Zrušené rozhodnutia RP	61	87	+ 26
ŠZD – kontroly RP	219	181	- 38

V roku 2017 bolo evidovaných u 110 subjektov 12 094 zamestnancov vykonávajúcich práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie, z toho 1 179 žien. Z uvedeného počtu

išlo o 6 nových subjektov, z ktorých najväčší z hľadiska počtu zamestnancov je Detský domov Košice (50/50).

Okres	za rok 2016			za rok 2017		
	Počet subjektov	Počet zamestnancov v riziku		Počet subjektov	Počet zamestnancov v riziku	
		celkom	z toho žien		celkom	z toho žien
Košice I, II, III, IV a Košice – okolie	111	12 042	1 111	110	12 094	1 179

V roku 2017 došlo oproti roku 2016 k **zvýšeniu počtu zamestnancov zaradených do tretej kategórie a štvrtej kategórie o 52**, najmä v dôsledku prehodnotenia zdravotných rizík na existujúcich pracoviskách a zaradenia prác do tretej kategórie a štvrtej kategórie na novovzniknutých pracoviskách.

Vývoj zmien exponovaných zamestnancov rizikovým faktorom v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi

Počet exponovaných rizikovým faktorom									
2017		2016		2015		2014		2013	
Spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien
12 094	1 179	12 042	1 111	11 642	1 085	11 986	1 112	12 263	1 107

Z prehľadu za posledných 5 rokov je zrejmé, že v priebehu roka 2017 došlo oproti rokom 2016, 2015 a 2014 k miernemu zvýšeniu počtu zamestnancov zaradených do tretej kategórie a štvrtej kategórie, a to najmä v dôsledku prehodnotenia prác na existujúcich pracoviskách.

Stav po prehodnotení rizikových prác

V 110 subjektoch evidujeme 12 094 zamestnancov v tretej kategórii a štvrtej kategórii, z toho je 1 179 žien. Dominantné zastúpenie medzi subjektmi má spoločnosť U. S. Steel Košice, s. r. o. s počtom 7 594 zamestnancov, z toho 560 žien.

Z hľadiska prevažujúcej činnosti je najviac zastúpená **priemyselná výroba (8 362/566)**, administratívne a podporné služby (876/65), dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (743/26), doprava a skladovanie (672/55), odborné, vedecké a technické činnosti (458/86), zdravotníctvo a sociálna pomoc (339/288), verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie (201/48), dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov (141/0), umenie, zábava a rekreácia (136/43) stavebníctvo (130/0), ťažba a dobývanie (16/0), poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov (10/0), vzdelávanie (6/2) a veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov (4/0),

Z hľadiska faktorov je najviac prác zaradených do tretej kategórie a štvrtej kategórie pre faktor hluk (10 532/730), ďalej nasledujú chemické faktory (6 588/342), vibrácie (1 250/101), fyzická záťaž (538/44), psychická pracovná záťaž (211/77), elektromagnetické

pole (106/1), biologické faktory (99/70), optické žiarenie (97/21), tlak vzduchu (14/4) a ionizujúce žiarenie (1/0). **Samostatne hospodáriaci roľníci** vykonávajú na dozorovanom území práce, ktoré nie sú zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie.

Trend vývoja faktora psychická pracovná záťaž

2017		2016		2015		2014		2013		2012		2011	
spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien
211	77	149	22	148	22	163	21	163	21	163	21	5	0

V roku 2011 boli v U. S. Steel Košice s. r. o. na úseku Manažéra leteckej dopravy zaradené práce do tretej kategórie pre faktor psychická pracovná záťaž vykonávané profesiami manažér leteckej dopravy – pilot, zástupca manažéra leteckej dopravy – pilot, dispečer leteckej prevádzky a pilot (5/0).

V roku 2012 došlo k nárastu počtu zamestnancov zaradených do tretej kategórie pre faktor psychická pracovná záťaž, a to zaradením prác vykonávaných profesiou príslušník Mestskej polície Košice u 158/21 zamestnancov Mesta Košice.

V roku 2014 sme mali zaradený rovnaký počet zamestnancov ako v roku 2013 a 2012.

V roku 2015 bolo v U. S. Steel Košice, s. r. o. z organizačných dôvodov zrušené pracovisko úsek Manažéra leteckej dopravy a v Mestskej polícii Košice bol počet zamestnancov zaradených do tretej kategórie pre faktor psychická pracovná záťaž znížený na 148/22.

V roku 2016 došlo k zvýšeniu počtu zamestnancov zaradených do tretej kategórie pre faktor psychická pracovná záťaž o 1 zamestnanca Mesta Košice v profesii príslušník Mestskej polície Košice.

V roku 2017 došlo k nárastu počtu zamestnancov zaradených do tretej kategórie pre faktor psychická pracovná záťaž z dôvodu zaradenia prác v Detskom domove Košice na pracoviskách v 1. až 6. špecializovanej samostatnej skupine a špecializovanej samostatnej skupine LIENKY v profesiách zdravotná sestra, asistent komunitnej činnosti, pomocný vychovávateľ, koordinátor ošetrovateľskej starostlivosti o deti – sestra a vychovávateľ (50/50). V profesii príslušník Mestskej polície Košice bol počet zamestnancov zaradených do tretej kategórie zvýšený na 161/27.

Stav po prehodnotení pracovísk, na ktorých sú zamestnanci exponovaní ionizujúcemu žiareniu

V roku 2010 boli práce v expozícii ionizujúcemu žiareniu na väčšine pracovísk v spolupráci s odborom ochrany zdravia pred žiarením preradené do druhej kategórie a od roku 2012 je stav nezmenený.

Porovnanie podľa rokov pre faktor ionizujúce žiarenie

	2017		2016		2015		2014		2013		2012		2011		2010	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Ionizujúce žiarenie v zdravotníctve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
Ionizujúce žiarenie v priemysle	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	3	0
Spolu	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	2	0	4	0

Prehľad podľa subjektov

Subjekt	2017		2016		2015		2014		2013		2012		2011	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Juraj Žiga - Defektoskopia	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
UNLP Košice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Spolu	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	2	0

Informácie o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík

Podľa § 30 ods. 1 písm. m) zákona č. 355/2007 Z. z. predkladajú zamestnávateľa informácie o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a opatreniach vykonaných na ich zníženie alebo odstránenie na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú rizikové práce. V správach sú uvedené aj plánované technické, organizačné a iné opatrenia na zníženie rizika na rok 2018. V roku 2017 bolo predložených 110 hodnotiacich správ, to znamená, že zákonnú povinnosť si splnili všetci zamestnávateľa – subjekty, v ktorých sú zaradené práce do tretej kategórie a/alebo štvrtej kategórie.

3. ZABEZPEČOVANIE PRACOVNEJ ZDRAVOTNEJ SLUŽBY

Za rok 2017 boli v rámci štátneho zdravotného dozoru (ďalej len ŠZD) vykonané kontroly u zamestnávateľov, ktorí majú vykonávanie PZS zabezpečené **vlastnými zamestnancami**, a to v **3** subjektoch tímom PZS s celkovým počtom zamestnancov **14 363**, z toho **7 725 zamestnancov** vykonáva práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie (ide o **U. S. Steel Košice, s. r. o., Univerzitnú nemocnicu L. Pasteura Košice, Nemocnicu Košice-Šaca a. s. 1. súkromná nemocnica**); v **25** subjektoch lekárom s celkovým počtom zamestnancov **61**; v **1** subjekte bezpečnostným technikom s celkovým počtom zamestnancov **28** (Tab. č. 13a).

Za rok 2017 boli v rámci štátneho zdravotného dozoru (ďalej len ŠZD) vykonané kontroly u zamestnávateľov, ktorí majú vykonávanie PZS zabezpečené **dodávateľským spôsobom**, a to v **282** subjektoch tímom PZS s celkovým počtom zamestnancov **21 644**, z toho **4 295 zamestnancov** vykonáva práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie; v **48** subjektoch lekárom s celkovým počtom zamestnancov 293; v **53** subjektoch verejným zdravotníkom s celkovým počtom zamestnancov 494; v **338** subjektoch bezpečnostným technikom s celkovým počtom zamestnancov 1 939.

Z uvedených údajov vyplývalo, že najväčšie zastúpenie vo vykonávaní PZS dodávateľským spôsobom mali aj v uplynulom roku bezpečnostní technici. (Tab. č. 13b).

Pri výkone ŠZD boli zistené **4** prevádzky s celkovým počtom zamestnancov **50**, v ktorých zamestnávateľ **nezabezpečil PZS**. V 3 prevádzkach s celkovým počtom zamestnancov 47 nie sú práce zaradené do rizika a v 1 prevádzke s počtom zamestnancov 3 vykonáva 1 zamestnanec prácu zaradenú do tretej kategórie. (Tab. č. 13c).

3 prevádzkovateľom boli uložené sankcie v celkovej sume 3 000 € za správny delikt podľa § 57 ods. 22 písm. b) zák. č. 355/2007 Z. z., ktorého sa dopustili tým, že nezabezpečili zdravotný dohľad pre svojich zamestnancov (Tab. č. 13d).

Najčastejšie zazmluvnenými spoločnosťami poskytujúcimi PZS dodávateľským spôsobom v kontrolovaných subjektoch sú ProCare, a. s., MEDISON s. r. o., Nemocnica Košice-Šaca, a. s. 1. súkromná nemocnica, Ergomed Poliklinika, s. r. o., BE-SOFT a. s., Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice, Železničné zdravotníctvo Košice, s. r. o., Letecká vojenská nemocnica, a. s., Pro Benefit, s. r. o., NEOCLINIC s. r. o., Falck Healthcare a. s., BOZPO, s. r. o. a OHS, s. r. o.

Pri výkone ŠZD bolo zistené, že úroveň poskytovania odborných a poradenských služieb pre zamestnávateľov v oblasti ochrany a podpory zdravia výkonom zdravotného dohľadu sa každým rokom zlepšuje. Zamestnávateľia, ktorých zamestnanci nevykonávajú práce zaradené do tretej a štvrtej kategórie, majú zabezpečený zdravotný dohľad nielen bezpečnostnými technikmi, s ktorými spolupracujú aj v oblasti bezpečnosti práce, ale aj tímom PZS, lekármi a verejnými zdravotníkmi.

Zo záverov ŠZD vyplýva, že posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu sa realizuje výkonom lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci vo frekvencii podľa kategórie práce, resp. podľa osobitných predpisov.

4. PREŠETROVANIE PODOZRENÍ NA CHOROBU Z POVOLANIA

V sledovanom období bolo prešetrených **62 prípadov (dg) v jednotlivých položkách**, čo je o **60 menej ako v roku 2016**. Prešetrenia sa uskutočnili u **48 zamestnancov**, čo je o **33 menej ako v roku 2016**. **V 30 prípadoch bola v závere hygienického šetrenia v jednotlivých položkách priznaná priama súvislosť**.

Uvedené je možné zdôvodniť aj tým, že v roku 2017 o prešetrenia podozrenia na choroby z povolania už nežiadala Nemocnica Košice–Šaca, a. s. 1. súkromná nemocnica.

Najčastejšie prešetrovanými boli podozrenia na CHzP v položke č. 29 - **choroba z DNJZ 27 prípadov** (o 24 menej ako v r. 2016), v položke č. 28 – **choroba z vibrácií 14 prípadov** (o 21 menej ako v r. 2016), v položke č. 38 – **porucha sluchu z hluku 9 prípadov** (o 10 menej ako v r. 2016), v položke č. 47 – **iné poškodenie zdravia z práce 5 prípadov** (o 3 viac ako v r. 2016), v položke č. 18 – **choroba z chemických látok 2 prípady** (o 1 viac ako v r. 2016) a **po 1 prípade** v týchto položkách: v položke č. 46 – **nádorové choroby** vznikajúce následkom práce s dokázanými chemickými karcinogénmi v pracovnom prostredí poškodeného a prejavujúce sa u neho v príslušných cieľových orgánoch, ktoré nie sú uvedené v zozname chorôb z povolania (v r. 2016 nebol ani jeden prípad), v položke 22 – **kožné choroby** okrem rakoviny kože a prenosné kožné choroby (v roku 2016 nebol ani jeden prípad), v položke 33 – **choroba zaprášenia pľúc prachom obsahujúcim oxid kremičitý** (v roku 2016 nebol ani jeden prípad), v položke 34 – **choroba zaprášenia pľúc azbestovým prachom - azbestóza** (v roku 2016 nebol ani jeden prípad), v položke 37 - bronchiálna astma (rovnako ako v roku 2016).

Najviac prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania bolo v spoločnosti **U. S. Steel Košice s. r. o.** (celkom na 23 položiek o 31 menej ako v r. 2016) u **16 zamestnancov** (o 20 menej ako v r. 2016) a najčastejšie prešetrovanými boli profesia žeriavnik (9x) a rôzne profesie (prešetrované boli rôzne profesie zamestnancov v pracovnom zaradení počas celého výkonu práce na jednotlivých pracoviskách, preto uvádzame tie, ktoré boli podstatné vo vzťahu k prešetrovaným položkám). V spoločnosti **TERMOSTAV - MRÁZ, spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice** boli šetrenia vykonané u 3 zamestnancov, z toho 2 x v profesii izolatér, v spoločnosti **U-Shin Slovakia, s.r.o.** u 2 zamestnancov, obaja v profesii operátor výrobnéj linky a v spoločnosti **RMS, a. s. Košice** u 1 zamestnanca v profesii prevádzkový zámočník (o 4 zamestnancov menej ako v r. 2016). V ostatných spoločnostiach bolo vykonané šetrenie po 1 prípade v rôznych položkách.

Čo sa týka **SZČO**, prešetrenia boli vykonané v profesii pilar, z toho v 1 prípade na dve položky č. 28 a 29 (pre Lesy Medzev a Lesy a Lesy Košice).

Problémy spojené s prešetrovaním sú chronicky známe a naďalej pretrvávajú.

Podrobnejšie údaje o prešetrovaných podozreniach na chorobu z povolania v r. 2017 sú uvedené v tabuľke č. 10.

5. CHOROBY Z POVOLANIA

V roku 2017 bolo doručených na RÚVZ so sídlom v Košiciach **39 hlásení o uznaní choroby z povolania** (ďalej CHzP), čo je **o 4 viac** ako v r. 2016 a **žiadne hlásenie o ohrození chorobou z povolania** (v r. 2016 bolo 43 hlásení).

Uvedené je možné zdôvodniť tým, že v roku 2016 boli hlásené ohrozenia chorobou z povolania takmer výlučne z Nemocnica Košice–Šaca, a. s. 1. súkromná nemocnica.

Najčastejšie boli hlásené CHzP v položke č. **28 – poškodenie z vibrácií – 13 prípadov** (v r. 2016 nebol ani jeden prípad), z toho 4 prípady v U. S. Steel Košice, s. r. o., všetky v profesii žeriavnik, po 2 prípady v spoločnosti OBAL-SERVIS, a.s. Košice, 1x v profesii žeriavnik a 1x robotník výroby obalov, Agro-Mold, a.s., Moldava nad Bodvou 2x v profesii traktorista – opravár, RMS, a.s. Košice v profesii troskár, žeriavnik a v profesii hutný murár, torkretár, 2 prípady SZČO, a to Milan Berdis - LESO – SLUŽBA v profesii pilar a Roman Smorada, Grunt 630/90, 044 25 Medzev v profesii pilar – traktorista. **V položke č. 29 poškodenie z DNJZ** bolo hlásených **8 prípadov** (o 8 menej ako v r. 2016), z toho 4 prípady v U. S. Steel Košice, s. r. o., 3 x v profesii žeriavnik a 1x v profesii zvärač kovov a po 1 prípade v spoločnostiach: HaH, spol. s r.o., Košice v profesii mechanik – elektrikár, RMS, a.s. Košice v profesii hutný murár, U-Shin Slovakia s.r.o., Košice v profesii operátor výrobnjej linky a MUDr. Veronika Oceláková s.r.o., Košice v profesii zdravotná sestra. **V položke č. 38 – strata sluchu z hluku 7 prípadov** (o 2 menej ako v r. 2016), z toho 4 x v U. S. Steel Košice, s. r. o., 2 x v OBAL-SERVIS, a.s. Košice a 1x v Tepláreň Košice, a.s., 2 x v profesii prevádzkový zámočník a po 1 prípade v profesii elektromontér – predák, kontrolór, röntgenista na defektoskopii, robotník drevárskej výroby (stolár) a valciar a operátor hotovného poradia. **2 prípady** v položke č.18 – **choroba z chemických látok** 1 prípad u profesie sieťotlačiar v spoločnosti SITAPRESS, sr.o., (ide o druhý prípad v tej istej spoločnosti a u tej istej profesie, 1 prípad bol v r. 2016) a v AFZ plus, s. r.o., Bratislava v profesii strážnik. **Po 1 prípade** v položke č. 22-08 – **Profesionálne dermatózy z niklu a jeho zlúčenín** v spoločnosti GETRAG FORD Transmissions Slovakia s.r.o. u profesie operátor, v položke č. 33 - **silikóza jednoduchá** v U. S. Steel Košice, s. r. o. v profesii zlievač (t. č. dôchodca), v položke č. 37 - **Bronchiálna astma - precitlivosť na kolofonické výpary** v spoločnosti U-Shin Slovakia s.r.o., Košice u profesie operátor výrobnjej linky, v položke č. 45 – **Alergické choroby horných dýchacích ciest** s dokázanou precitlivosťou na alergény z pracovného prostredia poškodeného v spoločnosti Agro-Mold, a.s., Moldava nad Bodvou u profesie vodič, traktorista (1 prípad bol v tejto spoločnosti takisto u profesie traktorista aj v r. 2016) a v položke č. 47- **Iné poškodenie zdravia z práce** – chrbtica v U. S. Steel Košice, s. r. o. u profesie žeriavnik.

Najviac hlásených CHzP bolo v spoločnosti **U. S. Steel Košice, s. r. o.**, a to **14** (o 2 menej ako v r. 2016), z toho 11 x u profesie žeriavnik (o 6 viac ako v r. 2016), a to aj napriek tomu, že zamestnávateľom boli na jednotlivých divízijských závodoch vykonané viaceré opatrenia na zníženie zdravotných rizík. V spoločnosti **OBAL-SERVIS, a. s. Košice** boli v r. 2017 uznané **4 choroby z povolania** 2 x na položku č. 28, a to 1 x v profesii žeriavnik a 1 x robotník výroby obalov a 2 x na položku č. 38 - 1 x v profesii žeriavnik a 1 x robotník drevárskej výroby. V spoločnosti **RMS a. s. Košice** boli v r. 2017 uznané **3 choroby z povolania** (o 2 viac ako v r. 2016), a to 2 x na položku č. 28 v profesii troskár, žeriavnik a hutný murár, torkretár a 1 x na položku č. 29 v profesii hutný murár.

V spoločnosti U. S. Steel Košice nedošlo k nárastu počtu priznaných ChzP, ale v porovnaní s rokmi 2009, 2014 a 2015 ide stále o najvyšší počet spolu. V spol. RMS, a. s.

došlo k miernemu nárastu v počte priznaných CHzP oproti klesajúcemu trendu za predošlé roky.

Prehľad uznaných CHzP v okresoch Košice – mesto a Košice – okolie za r. 2017

P. č.	Položka zo zoznamu chorôb z povolania	Názov choroby z povolania	Dg	Organizácia, kde CHzP vznikla	Profesia
1	18	Poškodenie dýchacích ciest chlóróm	T54.2	Sitapress, s.r.o. Košice-Šaca	sieťotlačiar
2	18	Profesionálna otrava: Akutná rinolaryngotracheobronchitída po chemickom dráždení	T59.4	AFZ plus, s. r.o., Bratislava	strážnik
3	22-08	Profesionálne dermatózy z niklu a jeho zlúčenín	L230	GETRAG FORD Transmissions Slovakia s.r.o.	operátor
4	28-01	Poškodenia z vibrácií prevažne ciev a nervov	T75.2	OBAL-SERVIS, a.s. Košice	robotník výroby obalov
5	28-01	Poškodenia z vibrácií prevažne ciev a nervov	T75.2	U.S.Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik
6	28-01	Poškodenia z vibrácií prevažne ciev a nervov	T75.2	U.S.Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik
7	28-01	Poškodenia z vibrácií prevažne ciev a nervov	T75.2	OBAL-SERVIS, a.s. Košice	žeriavnik
8	28-01	Poškodenia z vibrácií prevažne ciev a nervov	T75.2	Inžinierske stavby, a.s., Košice	tesár
9	28-02	Poškodenia z vibrácií prevažne ciev a nervov	T75.2	SZČO - Roman Smorada, Grunt 630/90, 044 25 Medzev	piliar a traktorista - SZČO
10	28-02	Poškodenia z vibrácií prevažne ciev a nervov	T75.2	U.S.Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik
11	28-03	Iné poškodenie z vibrácií a kombinované poškodenia z vibrácií	G56.0	RMS, a.s. Košice	troskár, žeriavnik
12	28-03	Iné poškodenie z vibrácií a kombinované poškodenia z vibrácií	T75.2	Agro-Mold, a.s., Moldava nad Bodvou	traktorista - opravár

13	28-03	Iné poškodenie z vibrácií a kombinované poškodenia z vibrácií	G56.0	RMS, a.s. Košice	hutný murár, torkretár
14	28-03	Iné poškodenie z vibrácií a kombinované poškodenia z vibrácií	T75.2	SZČO - Milan Berdis - LESO - SLUŽBA	piliar SZČO
15	28-03	Iné poškodenie z vibrácií a kombinované poškodenia z vibrácií	T75.2	Agro-Mold, a.s., Moldava nad Bodvou	traktorista - opravár
16	28-03	Iné poškodenie z vibrácií a kombinované poškodenia z vibrácií	T75.2	U.S.Steel Košice, s.r.o.	žeriavník
17	29-04	Choroby periférnych nervov končatín	G56.0	U-Shin Slovakia s.r.o., Košice	operátor výrobných linky
18	29-02	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	G56.0	RMS, a.s. Košice	hutný murár
19	29-02	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	M75.1	U.S.Steel Košice, s.r.o.	zvárač kovov
20	29-02	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	M75.1	U.S.Steel Košice, s.r.o.	žeriavník
21	29-02	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	M75.1	U.S.Steel Košice, s.r.o.	žeriavník
22	29-02	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	G56.0	MUDr. Veronika Oceláková s.r.o., stomatologická ambulancia	zdravotná sestra
24	29-02	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	M75.1	HaH, spol. s r.o., Moldavská cesta 28, Košice	mechanik - elektrikár
26	29-02	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	M75.1	U.S.Steel Košice, s.r.o.	žeriavník
27	33-01	Silikóza jednoduchá	J62.0	U.S.Steel Košice, s.r.o.	zlievač, t. č. dôchodca
29	37-05	Bronchiálna astma - precitlivosť na kolofonické výpary	J45.0	U-Shin Slovakia s.r.o., Košice	operátor výrobných linky

30	38	Porucha sluchu z hluku	H83.3	OBAL-SERVIS, a.s. Košice	robotník drevárskej výroby (stolár)
31	38	Porucha sluchu z hluku	H83.3	U.S.Steel Košice, s.r.o.	elektromontér - predák
32	38	Porucha sluchu z hluku	H83.3	U.S.Steel Košice, s.r.o.	prevádzkový zámočník
33	38	Porucha sluchu z hluku	H83.3	OBAL-SERVIS, a.s. Košice	žeriavnik
34	38	Porucha sluchu z hluku	H83.3	U.S.Steel Košice, s.r.o.	valciar a operátor hotovného poradia
35	38	Porucha sluchu z hluku	H83.3	U.S.Steel Košice, s.r.o.	kontrolór, röntgenista na defektoskopi i
36	38	Porucha sluchu z hluku	H83.3	Tepláreň Košice, a.s.	prevádzkový zámočník
38	45	Alergické choroby horných dýchacích ciest s dokázanou precitlivosťou na alergény z pracovného prostredia poškodeného	J30.3	Agro-Mold, a.s., Moldava nad Bodvou	vodič, traktorista
39	47	Iné poškodenie zdravia z práce - chrbtica	M54.1	U.S.Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik

6. VEĽMI TOXICKÉ CHEMICKÉ LÁTKY A ZMESI A TOXICKÉ LÁTKY A ZMESI

V sledovanom období bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru (ŠZD) vykonaných 28 kontrol zameraných na kontrolu dodržiavania právnych predpisov na ochranu zdravia pri práci s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami (ďalej len VTLaZ a TLaZ).

Išlo o 4 pracoviská spoločnosti ECM MONITORY s. r. o., a to biologickú ČOV, elektrolytické počínovne na DZ Zušľacht'ovne a obalová vetva, objekt šachty č. 314 v areáli USS Košice a ČOV v Sokol'anoch, kde sa VTLaZ a TLaZ používajú ako reagenty v meracích prístrojoch na monitorovanie kvality odpadových vôd a ovzdušia.

Spoločnosť BIOGEMA, výrobné družstvo, Košice používa VTLaZ a TLaZ pri výrobe diagnostických súprav, spoločnosť Faurecia Automotive Slovakia s. r. o. používa VTLaZ na výrobu, úpravu alebo opravu vákuovacích a poťahovacích foriem a spoločnosť Inžinierske stavby, a. s. používa VTLaZ a TLaZ pri laboratórnych skúškach kvality asfaltu v centrálnej stavebnej skúšobni.

Na pracoviskách Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, a to na Ústave lekárskej chémie, Ústave anatómie, Ústave fyziológie, Ústave patologickej anatómie, Ústave patologickej fyziológie, Ústave hygieny a technológie mlieka a Ústave hygieny a technológie mäsa sa VTLaZ a TLaZ používajú pri laboratórnych analýzach, pri vedecko-výskumnej a vzdelávacej činnosti. Na obdobné účely sa tieto látky používajú aj na Katedre biofyziky Ústavu fyzikálnych vied UPJŠ a na Ústave experimentálnej fyziky SAV.

Ďalšie kontroly boli vykonané v spoločnosti U. S. Steel Košice, s. r. o. na pracovisku Útvar GM pre environment v laboratóriu GME, kde sa VTLaZ používajú na sledovanie kvality odpadových, podzemných a povrchových vôd pomocou fyzikálno-chemických analýz. Kontrola bola vykonaná aj na pracovisku Útvar GM pre materiálové riadenie v sklade nebezpečných látok, v ktorom sa prijímajú, skladujú a vydávajú chemikálie a v DZ Energetika na pracovisku Vodné hospodárstvo – ČOV Sokolany, kde sa VTLaZ používajú v laboratóriu na sledovanie kvality odpadových vôd.

V dcérskej spoločnosti USS Košice, Labortest s. r. o. sa VTLaZ používajú naďalej na laboratórne analýzy v laboratóriu Koksovne, laboratóriu Studenej valcovne a Kvantometrickom laboratóriu.

Kontroly boli vykonané aj v spoločnosti VVS, a. s. v laboratóriu pitných vôd, v špecializovanom laboratóriu vôd a laboratóriu odpadových vôd, v spoločnosti TEKO a. s. - akreditovanom skúšobnom laboratóriu, v spoločnosti FRUCONA Košice a. s., kde sa v laboratóriu vykonávajú analytické rozbery alko, nealko nápojov, konzervárenských výrobkov a pochutín.

Porušenie predpisov na ochranu zdravia pri používaní VTLaZ a TLaZ nebolo na uvedených pracoviskách zaznamenané.

Bolo zistené, že vo väčšine prevádzkových poriadkov pre prácu v expozícii chemickým faktorom predkladaných po 01. 06. 2017 sú chemické zmesi klasifikované podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí.

V roku 2017 bolo do tretej kategórie a štvrtej kategórie práce pre chemické faktory klasifikované ako TLaZ (trieda nebezpečnosti akútna toxicita, kategória 3) zaradených 226 zamestnancov, z toho 50 žien a pre chemické faktory klasifikované ako VTLaZ (trieda nebezpečnosti akútna toxicita, kategória 1, 2) bolo zaradených 18 zamestnancov, z toho 0 žien.

V roku 2017 bolo vydaných 6 súhlasných rozhodnutí na používanie VTLaZ, a to pre pracovisko BIOGEMA, výrobné družstvo, Košice, spoločnosť ECM MONITORY s. r. o., FRUCONA Košice, a. s., Faurecia Automotive Slovakia s. r. o., ASANARATES plus s. r. o. a pre Ústav experimentálnej fyziky SAV. Pre spoločnosť ECM MONITORY s. r. o., FRUCONA Košice, a. s. a Ústav experimentálnej fyziky SAV bol jedným rozhodnutím vydaný zároveň aj súhlas na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov.

V sledovanom období bolo vydaných spolu 90 osvedčení, pričom 83 osvedčení bolo vydaných na prácu s VTLaZ a TLaZ a 7 osvedčení bolo vydaných na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie. Na základe skúšky boli vydané 4 osvedčenia (na VTLaZ a TLaZ) a bez vykonania skúšky, t. j. na základe overenia dĺžky odbornej praxe, 86 osvedčení. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti zasadala 1-krát.

Mimoriadna situácia, resp. havária v súvislosti s expozíciou VTLaZ a TLaZ sa v sledovanom období nevyskytla.

7. KARCINOGENNE A MUTAGENNE FAKTORY

V roku 2017 vydal RÚVZ Košice **11 rozhodnutí na zaradenie prác do tretej kategórie a štvrtej kategórie pre KaMF**. Pre spoločnosť U. S. Steel Košice, s. r. o. (ďalej len USSKE) bolo vydaných 8 rozhodnutí, a to pre Závod Hasičský útvar, útvar Riaditeľa pre spoľahlivosť zariadení prvovýroby, útvar Riaditeľa pre spoľahlivosť vyhradených technických strategických zariadení, útvar Zástupcu GM pre bezpečnosť a hygienu, útvar GM pre environment, DZ Údržba (pracovný proces s rizikom expozície polycyklickým aromatickým uhl'ovodíkom - ďalej len PAU), útvar GM pre materiálové riadenie (expozícia koksu) a DZ Koksovňa (expozícia PAU, fenolu a benzénu). Pre spoločnosť ISS Facility Services spol. s r. o. bolo vydané 1 rozhodnutie na zaradenie prác do tretej kategórie pre KaMF (pracovný proces s rizikom expozície PAU), a to pre profesiu obsluhovač rampy na pracovisku DZ Koksovňa. Pre Detskú fakultnú nemocnicu Košice bolo vydané 1 rozhodnutie na zaradenie prác do tretej kategórie pre KaMF (práca s cytostatikami), a to pre nemocničnú lekárňu, oddelenie detskej onkológie a hematológie a pre odbor prevádzkových a technických činností – referát upratovacích činností. Pre súdno-lekárske a patologicko-anatomické pracovisko Košice Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou bolo vydané 1 rozhodnutie na zaradenie prác do tretej kategórie pre KaMF (benzén), a to pre profesiu toxikologický laborant.

V porovnaní s rokom 2016 vzrástol počet zamestnancov zaradených do tretej kategórie a štvrtej kategórie práce pre KaMF o 48. V roku 2017 išlo spolu o 764 zamestnancov, z toho 205 žien (zdroj ASTR). V tretej kategórii prác bolo zaradených 648 zamestnancov, z toho 205 žien a vo štvrtej kategórii 116 zamestnancov, z toho 0 žien.

RÚVZ Košice vydal v roku 2017 3 súhlasné rozhodnutia na činnosti spojené s používaním, manipuláciou a skladovaním KaMF. Išlo o pracoviská spoločnosti ECM MONITORY spol. s r. o. na prevádzkach DZ Energetika – Vodné hospodárstvo, ČOV Sokolany a objekt šachty č. 314, DZ Zušľacht'ovne a obalová vetva - Pocínovne, Elektrolitické pocínovne, DZ Koksovňa – Biologická čistička odpadových vôd v areáli USSKE; laboratórne pracoviská spoločnosti FRUCONA Košice, a. s. a laboratórne pracoviská Ústavu experimentálnej fyziky Slovenskej akadémie vied. Spoločnosť ECM MONITORY, spol. s r. o. zabezpečuje dodávku, montáž a servis zariadení na monitorovanie zložiek životného prostredia, a to najmä ovzdušia a vody. Zamestnanci na vyššie uvedených pracoviskách USSKE vykonávajú profylaktické prehliadky meracích prístrojov na monitorovanie kvality odpadových vôd a ovzdušia, ako aj dodávku, opravy a montáž analyzátorov na zisťovanie kyanidov, fenolov, sulfidov, amoniaku, chrómu, chemickej spotreby kyslíka, železa, zinku, ropných látok, fosforu, zákalu a pH. Pri týchto činnostiach sa používa reagent klasifikovaný ako karcinogén 1B – dichróman draselný. Reagent pripravuje spoločnosť U. S. Steel Košice – Labortest, s. r. o. Zamestnanci spoločnosti FRUCONA Košice, a. s. vykonávajú na laboratórnych pracoviskách analytické rozbery alkoholických a nealkoholických výrobkov, konzervárenských výrobkov a pochutín, pri ktorých sú používané reagenty klasifikované ako karcinogénne – chróman draselný a o-toluidín. Laboratórne pracoviská Ústavu experimentálnej fyziky Slovenskej akadémie vied vykonávajú vedecko-výskumnú a pedagogickú činnosť pre študentov magisterského a postgraduálneho štúdia. Pri tejto činnosti sa používajú látky klasifikované ako karcinogénne a mutagénne – akrylamid, acrylonitril, amid kyseliny thiooctovej, bromičitan draselný, dusičnan kobaltnatý, dichróman draselný, fenolftaleín, chlorid kademnatý, chlorid kobaltnatý.

V roku 2017 bolo vykonaných v rámci SZD 43 kontrol zameraných na ochranu zdravia zamestnancov v expozícii karcinogénnym a mutagénnym faktorom (ďalej len KaMF) na pracovisku.

Najviac zamestnancov zaradených do tretej kategórie a štvrtej kategórie pre KaMF, konkrétne PAU, vykonáva prácu v DZ Koksovňa. Ide o 485 zamestnancov spoločností USSKE, ISS Facility Services s. r. o. a KOKSMONT a. s. Košice.

V priebehu roka 2017 bolo na pracoviskách USSKE vykonaných 8 kontrol zameraných na kontrolu dodržiavania ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie v súvislosti s expozíciou zamestnancov KaMF na pracovisku. Išlo o laboratórne pracoviská útvaru Riaditeľa pre PZS (pri odberoch a fyzikálno-chemických analýzach na stanovenie chemických faktorov v pracovnom prostredí dochádza k expozícii benzo(a)pyrénu), útvaru manažéra Prvovýroby a podpory výroby (pri laboratórnych analýzach na stanovenie chloridov v okruhoch chladiacich vôd je používaný chróman draselný), útvaru GM pre environment (pri laboratórnych analýzach na sledovanie kvality odpadových, podzemných a povrchových vôd je používaný chróman draselný, dichróman draselný, síran kademnatý a fenolftaleín) a ČOV Sokoľany (pri laboratórnych analýzach kvality odpadových vôd je používaný chróman draselný a dichróman draselný, pracovisko Plynojemu na DZ Energetika (na udržiavanie neustáleho pretlaku vysokopecného plynu slúži pohybujúci sa piest, ktorý je tesnený špeciálnym olejom Gasometer Abdichtmittel P klasifikovaným ako karcinogén a mutagén, sintrovacej dielni na DZ Mechanika (zamestnanci nanášajú a natavujú kovové prášky NP-62 a NP-22 na valčekoch, pričom sú exponovaní zväčščeným pevným aerosólom s obsahom niklu a jeho zlúčenín), pracovisku zvárania „Lod“ č. 9 na DZ Mechanika (zamestnanci zvárajú vysoko legované nerezové materiály s prídavným materiálom s obsahom chrómu, sú exponovaní zväčščeným pevným aerosólom s obsahom šesťmocného chrómu (Cr^{6+}) a jeho zlúčenín) a sklade farieb a chemikálií útvaru GM pre materiálové riadenie (činnosť je zameraná na príjem, skladovanie a výdaj chemických látok a zmesí, vrátane tých, ktoré sú klasifikované ako karcinogénne a mutagénne). Pri týchto kontrolách neboli zistené porušenia zákona č. 355/2007 Z. z. a vykonávacích predpisov.

Na druhom mieste v počte zamestnancov exponovaných KaMF sú zdravotnícke zariadenia, v ktorých je do tretej kategórie zaradená práca s cytostatikami (167 zamestnancov). Ide o Východoslovenský onkologický ústav a. s., Kliniku hematológie a onkohematológie UNLP Košice, Nemocničnú lekáreň UNLP Košice, Oddelenie detskej onkológie a hematológie Detskej fakultnej nemocnice Košice, Nemocničnú lekáreň Detskej fakultnej nemocnice Košice a Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, súdnolekárske a patologickoanatomické pracovisko Košice.

Pri laboratórnych analýzach zameraných na chemické skúšobníctvo technického železa, zinku, cínu, hliníka a jeho zliatin, oxidu železitého a povrchovo upravených plechov v Laboratóriu Studenej valcovne sú zamestnanci spoločnosti U. S. Steel Košice – Labortest, s. r. o. exponovaní dichrómanu draselnému a hydrázín síranu.

Zamestnanci spoločnosti U. S. Steel Services s. r. o., prevádzka Práčovňa sú pri praní a chemickom čistení pracovných odevov z prevádzky DZ Koksovňa USSKE exponovaní benzo(a)pyrénu.

Pri výkone ŠZD v spoločnosti Stawi, s. r. o. bolo zistené, že farba BITEP 400 ZWAT, klasifikovaná ako karcinogén a mutagén sa na pracovisku pri povrchovej úprave oceľových konštrukcií používa len sporadicky, v čase výkonu ŠZD nebola používaná, bola len uložená na sklade.

Na laboratórnych pracoviskách spoločnosti Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s. (ďalej len VVS, a. s.) boli v priebehu roka vykonané 3 kontroly. Zamestnanci Špecializovaného laboratória vôd sú pri analýzach pitných vôd exponovaní kadmium. Zamestnanci Laboratória odpadových vôd sú pri analýzach odpadových vôd a kalov exponovaní dichrómanu draselnému a fenolftaleínu. Zamestnanci Laboratória pitných vôd v Úpravni vody Bukovec sú pri analýzach pitných vôd exponovaní fenolftaleínu, chloridu

kobaltnatému a hydrazínsulfátu.

Pri analýzach kvality vôd, uhlia a olejov používajú zamestnanci spoločnosti Tepláreň Košice, a. s. na pracovisku skúšobného laboratória chróman draselný, benzén, alkalickú modrú, fenolftaleín a kyselinu chrómsírovú.

Na pracoviskách Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho boli v roku 2017 vykonané 2 kontroly, pri ktorých bolo zistené, že v laboratóriu analýzy pôdy je naďalej používaný dichróman draselný a na pracovisku odboru registrácie pesticídov, oddelenia biologického štúdia boli vyradené z používania karcinogénne a mutagénne látky a zmesi a boli odovzdané na likvidáciu oprávnenej spoločnosti.

Na pracoviskách Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach bolo vykonaných 10 kontrol. Išlo o vybrané laboratórne pracoviská jednotlivých ústavov Katedry patologickej anatómie a patologickej fyziológie, Katedry hygieny a technológie potravín, Katedry anatómie, histológie a fyziológie, Katedry biochémie a biofyziky, Katedry farmakológie a toxikológie a Katedry mikrobiológie a imunológie. Medzi karcinogénne, mutagénne a reprodukčne toxické látky a zmesi používané pri vedecko-výskumnej a diagnostickej činnosti jednotlivých laboratórií patria na Katedre patologickej anatómie a patologickej fyziológie: formaldehyd, z používania boli vyradené benzén a oxid chrómový, na Katedre hygieny a technológie potravín: formaldehyd, fenolftaleín, síran kobaltnatý, chróman draselný a benzén, na Katedre anatómie, histológie a fyziológie: formaldehyd, o-toluidín, propylénoxid, benzén, z používania boli vyradené dichróman draselný, na Katedre biochémie a biofyziky: chróman draselný, chlorid kobaltnatý, chlorid kademnatý a formaldehyd, z používania bol vyradený benzén, na Katedre farmakológie a toxikológie: síran kademnatý a síran kobaltnatý a na Katedre mikrobiológie a imunológie: formaldehyd.

V priebehu roka 2017 vypracoval odbor PPL 279 odborných vyjadrení k prevádzkovým poriadkom pre prácu v expozícii chemickým faktorom formou interných oznámení pre odbory HDM, HŽPaZ a HV, pričom v 4-och prípadoch upozornil na povinnosť podľa § 52 ods. 1 písm. b) v spojení s § 13 ods. 4 písm. i) zák. č. 355/2007 Z. z. na povinnosť predložiť návrh na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku a v jednom prípade (pracoviská Oddelenia centrálnej sterilizácie a Dezinfekčnej stanice UNLP Košice) poskytol súčinnosť pri vybavení návrhu.

V roku 2017 vydal RÚVZ Košice 58 súhlasných rozhodnutí, čo je o 25 rozhodnutí viac ako v roku 2016, na činnosti spojené s manipuláciou s materiálmi obsahujúcimi azbest, klasifikovaný ako karcinogén 1A a látka s toxicitou pre špecifický cieľový orgán po opakovanej expozícii (STOT RE) kategórie 1. Činnosti spojené s odstraňovaním azbestu v exteriéri boli schválené v 39-ich rozhodnutiach, z toho 26 x bol azbest odstraňovaný zo striech rodinných domov, 3 x zo striech bytových domov, 1 x zo strechy chaty a 7 x zo striech nebytových budov, 2 x boli odstraňované panely z obvodových plášťov nebytových budov. V interiéri boli demontované azbestocementové (ďalej len azc) kanalizačné a vzduchotechnické potrubia v bytových domoch (7 rozhodnutí), obklady stien a stropné podhl'ady v budovách na bývanie (5 rozhodnutí), vnútorné obklady výťahových šácht (2 rozhodnutia), lávky v káblových kanáloch (2 rozhodnutia), priečky (2 rozhodnutia) a platne v skleníku (1 rozhodnutie).

V uplynulom roku boli vykonané 2 kontroly zamerané na dodržiavanie nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z. z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci (ďalej len NV SR č. 253/2006 Z. z.). Išlo o kontrolu odstraňovania azc priečok v objekte administratívnej budovy spoločnosti Východoslovenská energetika, a. s. na Mlynskej 31 v Košiciach, ktoré vykonávala spoločnosť RONAR s. r. o. Počas kontroly neboli zistené porušenia ustanovení zák. č. 355/2007 Z. z. ani NV SR č. 253/2006 Z. z. a bolo rozdaných 8 dotazníkov informovanosti. Ďalšia kontrola bola

vykonaná na základe anonymného podnetu na nepovolenú manipuláciu s azc strešnou krytinou pri rekonštrukcii strechy na bytovom dome na Bajzovej 3 v Košiciach. Bolo zistené, že z dôvodu havarijného stavu strešnej krytiny vykonávala manipuláciu fyzická osoba, budúci vlastník jedného z troch rekonštruovaných bytov v podkroví bytového domu, na ktorú sa ustanovenia § 41 zák. 355/2007 Z. z. nevzťahujú.

V roku 2017 bola uložená jedna sankcia za správny delikt podľa § 57 ods. 29 písm. g) zák. č. 355/2007 Z. z., ktorého sa účastník konania dopustil tým, že pri zatepľovaní stropu prízemnia a pivníc v bytovom dome lepil tepelnú izoláciu na azc dupronitový obklad a za účelom jej ukotvenia vŕtal cez túto tepelnú izoláciu a dupronitový obklad do nosného panelu bez oprávnenia vydaného Úradom verejného zdravotníctva SR.

Komentár k tabuľke č. 5a:

V tabuľke sú uvedené 4 najčastejšie sa vyskytujúce KaMF, ktorým boli zamestnanci najčastejšie exponovaní pri práci. Zo zaslaných hlásení spotreby KaMF vyplynulo, že v uplynulom roku patrili k 4 najčastejšie používaným, resp. vznikajúcim v procese výroby, KaMF, na nami dozorovanom území, **polyaromatické uhľovodíky, benzo(a)pyrén, formaldehyd a dichróman draselný**. Na pracoviskách, a to najmä pri laboratórnych činnostiach, sú však používané aj iné látky a zmesi s karcinogénnym a mutagénnym účinkom. Vo väčšine prípadov ide o malé množstvá pohybujuce sa v gramoch alebo mililitroch.

Komentár k tabuľke č. 5b

Počet oznámení o začatí činnosti s azbestom alebo s materiálmi obsahujúcimi azbest sa v porovnaní s rokom 2016 zvýšil takmer o polovicu (**59 oznámení v roku 2017**, 28 oznámení v roku 2016).

8. VÝKONY V ŠTÁTOM ZDRAVOTNOM DOZORE

Komentár k tabuľke č. 2

V porovnaní s rokom 2016 sa **počet vydaných rozhodnutí** podľa § 13 ods. 4 znížil o 52 (v uvedenom počte sú zahrnuté aj rozhodnutia o zastavení a prerušení konania). Spolu bolo v roku 2017 vydaných 687 rozhodnutí. Výrazne sa znížil počet rozhodnutí o prerušení a zastavení konania (o 103 menej než v roku 2016). Počet **návrhov na uvedenie priestorov do prevádzky sa v porovnaní** s rokom 2016 zvýšil o 14, rovnako sa zvýšil aj počet rozhodnutí, ktorými boli schválené prevádzkové poriadky (o 18 viac oproti roku 2016). Zvýšil sa aj **počet návrhov na odstraňovanie azbestu** a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb (o 25 viac ako v roku 2016). V mnohých prípadoch bol jedným rozhodnutím vydaný súhlas na uvedenie priestorov do prevádzky a zároveň boli schválené prevádzkové poriadky, prípadne bol vydaný súhlas na skladovanie a manipuláciu s VTLaZ a zároveň na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických KaM na pracovisku. Z tohto dôvodu údaj v tabuľke nezodpovedá skutočnému počtu schválených prevádzkových poriadkov ani počtu rozhodnutí na skladovanie a manipuláciu s VTLaZ alebo na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických KaM.

Znížil sa počet vydaných záväzných stanovísk (o 57 menej než v roku 2016), v jednom prípade bolo vydané nesúhlasné záväzné stanovisko.

Súhlasné rozhodnutie na používanie biologických faktorov bolo v súvislosti s používaním GMO vydané pre Neurobiologický ústav Slovenskej akadémie vied.

Komentár k tabuľke č. 3

V uplynulom roku **bolo vykonaných 1 200 kontrol** (713 v rámci výkonu ŠZD a 487 obhliadok).

V sledovanom období bola rovnako ako v roku 2016 **šetrená 1 anonymná sťažnosť odstúpená na vybavenie z ÚVZ SR**, týkajúca sa údajne divných praktík pri schvaľovaní prevádzkových poriadkov pre prácu v expozícii chemickým a biologickým faktorom.

Počet prešetrovaných podnetov sa v porovnaní s rokom 2016 zvýšil o 8 (**33 v roku 2017**, 25 v roku 2016). Vo väčšine prípadov išlo o podnety anonymné. Z Inšpektorátu práce (IP) Košice nám bolo odstúpených na prešetrenie 5 podnetov.

1. Na základe žiadosti Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie o súčinnosť pri šetrení podnetu spotrebiteľa na zdravotnú závadnosť zakúpených matracov bol v predajni, kde boli matrace zakúpené, vykonaný štátny zdravotný dozor cielene zameraný na prítomnosť plesní. Všetky vyšetrené vzorky sterov z prostredia boli negatívne.
2. Tri anonymné podnety sa týkali výskytu obťažujúceho hmyzu, konkrétne blch, vši a ploštíc a tzv. žltej vody, ktorú majú zamestnanci k dispozícii na pitie vo výrobnjej hale jednej zo spoločností na Rozvojovej 2 v Košiciach. Vo veci nevyhovujúcej kvality pitnej vody boli podnety uzavreté ako neopodstatnené. V prípade výskytu obťažujúceho hmyzu **nebolo možné vyjadriť sa k opodstatnenosti** týchto podnetov.
3. Z ÚVZ SR bol odstúpený podnet na pracovné podmienky, konkrétne nedostatočné denné osvetlenie, vysokú teplotu a nemožnosť vetrať kvôli prievanu na pracovisku spoločnosti na Werferovej 1 v Košiciach. Pri šetrení podnetu bolo zistené, že uvedená spoločnosť ukončila činnosť, preto ho **nebolo možné prešetriť**.
4. Dva podnety boli zaslané od obyvateľa obce Čaña na rušenie pohody bývania prevádzkou úpravne štrkopieskov. Vzhľadom k prebiehajúcej skúšobnej prevádzke z dôvodu objektivizácie hluku v životnom prostredí sa **nebolo možné vyjadriť k ich opodstatnenosti**.
5. V rovnakej veci bol zaslaný aj podnet obyvateľky obce Geča, pričom rovnako ako vo vyššie uvedenom prípade ho nebolo možné posúdiť z dôvodu prebiehajúcej skúšobnej prevádzky. Pisateľka podnetu bola zároveň upozornená, že za objektivnosť úradného merania zodpovedá v plnom rozsahu subjekt vykonávajúci meranie hluku v životnom prostredí, to znamená odborne spôsobilá osoba.
6. Z Inšpektorátu práce Košice bol odstúpený podnet na prešetenie pracovných podmienok, konkrétne na záťaž teplom a chladom u zamestnancov dodávateľskej spoločnosti v jednej z výrobných hál v priemyselnom parku Kechnec. Podnet bol uzavretý ako **opodstatnený**.
7. V spolupráci s odborom hygieny výživy bol šetrený podnet na výskyt lezúceho hmyzu v nákupnom centre v Košiciach. Podnet bol uzavretý ako **opodstatnený**.
8. Anonymný podnet na extrémny chlad z klimatizácie na pracoviskách obchodného domu s nábytkom bol uzavretý ako **neopodstatnený**.
9. Ďalší anonymný podnet na nevhodné podmienky vodičov nákladných vozidiel bol uzavretý ako **neopodstatnený**.
10. Anonymný podnet na údržbu nádvorja a výskyt hlodavcov na Popradskej ulici v Košiciach bol uzavretý tiež ako **neopodstatnený**, nakoľko v čase výkonu ŠZD výskyt hlodavcov nebol zistený a na nádvorí bol uložený stavebný materiál.
11. Podnet na preskúmanie zákonnosti napojenia a činnosti zabezpečenia funkčnosti dočasných zdrojov v UNIMO bunkách pre WC na stavenisku novej výrobnjej haly bol **postúpený na vybavenie** Mestu Košice – Stavebnému úradu, pracovisko Košice – Juh.
12. Podnet na spoločnosť na ul. kpt. Nálepku ohľadom neschválenej prevádzky a skladovania horľavých materiálov bol uzavretý ako **neopodstatnený**.

13. K opodstatnenosti podnetu na prešetrenie hygienických štandardov potrebných na otvorenie a prevádzku budovy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sa nebolo možné vyjadriť, nakoľko povinnosť, ktorej sa podnet týkal, a to zabezpečenie záchodu pre verejnosť, nebola uvedená v žiadnom právnom predpise. Prevádzkovateľ uviedol, že odstránenie technickej príčiny poruchovosti kanalizácie v tejto budove je v štádiu riešenia.
14. Podnet na možnosť ochrany nefajčiarov pred fajčením v business centre v Košiciach v súvislosti so zriadením miesta pre fajčiarov priamo pod oknami a tým znemožnenie vetrania **nebolo možné prešetriť**, nakoľko zasielateľ podnetu nekonkretizoval, o ktoré business centrum ide.
15. Podnet na prevádzkovanie merného miesta ortopedicko-protetických pomôcok bol uzavretý ako **opodstatnený**, nakoľko bolo zistené, že pracovisko prevádzkuje priestory bez súhlasného rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva.
16. Anonymný podnet na podmienky bezpečnosti pri práci na stavbe na adrese Na Košarisku 28 bol **odstúpený** na Inšpektorát práce Košice.
17. Z Inšpektorátu práce Košice bol postúpený podnet na zamestnávateľa v priemyselnom paku Kechnec, týkajúci sa chýbajúceho školenia pri práci s rtg zariadením a prácou s chemickými zmesami bez digestora. Podnet bol uzavretý ako **neopodstatnený** v časti týkajúcej sa práce s rtg zariadením a **opodstatnený** v časti práce s chemickými zmesami. Zamestnávateľ zabezpečil inštaláciu digestora.
18. Podnet obyvateľa na podozrenie z hromadného ohrozenia obyvateľstva otravou oxidom uhoľnatým z krbov a kachľových pecí nebol prešetrený, nakoľko tunajší úrad nie je kompetentný vo veci konať.
19. Anonymný podnet na neprofesionálny prístup a fajčenie v predajni športového bazáru bol na základe zistení v čase ŠZD uzavretý ako **neopodstatnený**.
20. Podnet na veterinárnu ambulanciu (chlpy na koberčeku pred vchodovými dverami do rodinného domu sťažovateľa, zápach z biologického odpadu, cigaretový dym a hluk) bol uzavretý ako **neopodstatnený**.
21. Z Inšpektorátu práce Košice bol odstúpený anonymný podnet na prešetrenie chladu na pracovisku. Pri šetrení podnetu bolo vykonané orientačné meranie teploty, pričom podnet bol uzavretý ako **neopodstatnený**.
22. Z Inšpektorátu práce Košice bol odstúpený aj ďalší anonymný podnet na prešetrenie pracovných podmienok v reklamnej agentúre. Pri šetrení bolo vykonané orientačné meranie teploty, pričom podnet bol uzavretý ako **neopodstatnený**.
23. Podnet na podozrenie na poškodzovanie zdravia v záložni bol uzavretý ako **neopodstatnený**.
24. Dvakrát bol doručený anonymný podnet na pracovné podmienky na pracovisku zameranom na opravy nákladných vozidiel. V časti týkajúcej sa nízkej teploty bol podnet uzavretý ako **opodstatnený**, v časti týkajúcej sa kvality pitnej vody bol podnet **neopodstatnený**.
25. Podnet na pracovné podmienky zamestnancov, konkrétne zlé podmienky v šatniach, nízku teplotu na pracovisku a zanedbané zariadenia na osobnú hygienu, bol vo veci nízkej teploty a podmienok v zariadeniach na osobnú hygienu uzavretý ako **opodstatnený**.
26. Z Inšpektorátu práce Košice bol postúpený podnet na preverenie hlučnosti a prašnosti v spoločnosti pôsobiacej v areáli U. S. Steel Košice. Nakoľko na pracovisku, ktorého sa podnet týkal, boli práce ukončené, **nebolo možné jeho prešetrenie**.
27. Z Okresného riaditeľstva PZ Staré mesto bol zaslaný anonymný podnet na odstraňovanie azbestocementovej strešnej krytiny z bytového domu na Bajzovej ulici

v Košiciach. Podnet bol uzavretý ako **opodstatnený**, pričom zistené bolo, že demontáž krytiny bola vykonávaná fyzickou osobou.

28. K opodstatnenosti podnetu obyvateľov na obťažovanie hlukom a ostrým svetlom zo zvárania z blízkej výrobnéj haly, ktorý bol odstúpený z Inšpektorátu práce Košice, sa **nebolo možné vyjadriť**.

Odborné stanoviská (expertízy):

Vypracovaných bolo 48 odborných stanovísk k prešetrovaniu podozrení na choroby z povolania.

Iné činnosti: Odber 65 vzoriek, z toho 2 vzoriek pitnej vody, 30 vzoriek ovzdušia sedimentačnou metódou a 33 sterov z prostredia v súvislosti so šetrením podnetov na výskyt plesní.

Komentár k tabuľke č. 4: je uvedený v bode 6 výročnej správy.

Komentáre k tabuľkám č. 5a a 5b: sú uvedené v bode 7 výročnej správy.

Komentár k tabuľke č. 6

V roku 2017 bolo odborom PPL uložených spolu 17 pokút v celkovej sume 10 000 eur.

Dôvodom uloženia sankcií bolo porušenie povinností ustanovených v § 52 ods. 1 písm. b) zák. č. 355/2007 Z. z. Za správny delikt podľa § 57 ods. 42 písm. b), t. j. nepredloženie návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky, alebo že sa do času kladného posúdenia nezdržal účastník konania vykonávania posudzovaných činností, boli uložené sankcie týmto subjektom:

- Gazdovstvo Čižatice, a.s.
- Truck Centrum Košice s.r.o.
- J & J servis – centrum s.r.o. – opravy motorových vozidiel
- T-Systems Slovakia s.r.o. - outsourcing informačných a komunikačných technológií
- Róbert Herko – opravy motorových vozidiel
- Protetika a.s. – výroba ortopedicko-protetických pomôcok
- Slovak Parcel Service s.r.o. – distribučné centrum – triedenie a distribúcia balíkov
- CRH (Slovensko) s.r.o. – ťažba a úprava štrku

Za správny delikt podľa § 57 ods. 42 písm. c) zák. č. 355/2007 Z. z. bola uložená sankcia spoločnosti TOM TERM s. r. o., zaoberajúcej sa výrobou kúpeľňových radiátorov, a to z dôvodu, že nezabezpečila pre svojich šiestich zamestnancov vykonávajúcich práce zaradené do tretej kategórie rizika posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu podľa § 30 ods. 1 písm. c) zák. č. 355/2007 Z. z.

Spoločnosti VARIAKOV a. s. bola uložená pokuta za správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. c) a h), nakoľko pre svojich zamestnancov na pracoviskách výrobnéj haly na spracovanie studených a teplých plechov strihaním, pálením a ohýbaním nezabezpečila posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu podľa § 30 ods. 1 písm. c) zák. č. 355/2007 Z.z. a hodnotenie zdravotného rizika za rok 2016 podľa § 30 ods. 1 písm. h) citovaného zákona.

Za správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. c), h) a i) bola uložená aj sankcia spoločnosti ŽPSV a. s. Čaña, zaoberajúcej sa výrobou železničných podvalov, ktorá okrem nezabezpečenia posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu a hodnotenia zdravotného rizika nevedla a neuchovávala evidenciu zamestnancov podľa kategórií prác podľa § 30 ods. 1 písm. i).

Spoločnosti Regnum Košice, s. r. o., prevádzkujúcej autosalón a autoservis, bola uložená sankcia za správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. f) a g) z dôvodu, že nezabezpečila vypracovanie posudkov o riziku pre prácu v expozícii hluku a chemickým faktorom a nevypracovala prevádzkové poriadky pre tieto faktory podľa § 30 ods. 1 písm. g).

Mestským lesom Košice, a. s. bola uložená sankcia za správny delikt podľa § 57 ods. 22 písm. j) zák. č. 355/2007 Z.z., ktorého sa dopustila tým, že nepredložila na posúdenie správneho orgánu návrh na zaradenie prác vykonávaných profesiou obsluha štiepacieho stroja a VZV do tretej kategórie pre faktor hluk na pracovisku Stredisko výroby štiepaného palivového dreva.

Spoločnosti IXCHEL s. r. o. bola uložená pokuta za správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. b), f) a g) zák. č. 355/2007 Z. z., nakoľko nezabezpečila pre svojich zamestnancov, vykonávajúcich práce vo výrobnej hale spoločnosti CROWN Bevcan Slovakia s. r. o., zdravotný dohľad, posúdenie zdravotného rizika pre faktory hluk a záťaž teplom, vypracovanie kategorizácie prác z hľadiska zdravotných rizík a posudkov o riziku a nevypracovala prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii hluku a záťaži teplom, čím porušila povinnosti ustanované v § 30 ods. 1 písm. b), f) a g) zák. č. 355/2007 Z. z.

Za správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. b) a c) t. j. nezabezpečenie zdravotného dohľadu pre zamestnancov a posudzovania zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na prácu výkonom lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci bola uložená sankcia spoločnosti FORTE RED s. r. o., Moldavská cesta 8, Košice, prevádzkujúcej pílu v Medzeve. Na základe odvolania spoločnosti bola v rámci autoremedúry znížená výška uloženej pokuty.

V súvislosti s odstraňovaním azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb bola uložená pokuta spoločnosti TIREKZ s. r. o., a to za správny delikt podľa § 57 ods. 29 písm. g) zák. č. 355/2007 Z. z., nakoľko pri zateplovaní stropu prízemí a pivníc v bytovom dome realizovala lepenie tepelnej izolácie na azbestocementový dupronitový obklad a za účelom jej ukotvenia bolo vykonávané aj vŕtanie cez túto tepelnú izoláciu a dupronitový obklad do nosného panelu bez oprávnenia vydaného Úradom verejného zdravotníctva SR, čím spoločnosť porušila ustanovenie § 41 ods. 1 zák. č. 355/2007 Z. z.

Spoločnosti TINEX s. r. o. bola uložená sankcia za správny delikt podľa § 57 ods. 22 písm. h) zák. č. 355/2007 Z. z., nakoľko nezabezpečila pre zamestnancov posúdenie zdravotného rizika raz za rok 2016.

Z celkového počtu uložených pokút (17) bolo ku koncu roka uhradených 14 pokút v sume 8 300 eur.

Komentár k tabuľke č. 7

V roku 2017 bol vykonaný **štátny zdravotný dozor a obhliadky pred uvedením priestorov do prevádzky u 102 podnikateľských subjektov**, ktorí zamestnávali, resp. plánovali zamestnať občanov so zdravotným postihnutím (ZP). V 19 prípadoch išlo o existujúce pracoviská s celkovým počtom zamestnancov 101, z toho so ZP bolo 83 zamestnancov (46 mužov a 37 žien).

Dotazníky informovanosti boli vyplnené na 3 pracoviskách pri práci so zobrazovacími jednotkami.

Zrušenie chránených pracovísk bolo zistené na 28 pracoviskách s celkovým počtom zamestnancov 75, z toho so ZP bolo 54 zamestnancov (19 mužov a 35 žien).

RÚVZ vydal rozhodnutie na uvedenie priestorov do prevádzky pre 55 nových pracovísk s celkovým počtom zamestnancov 158, z toho so ZP bolo 116 zamestnancov (42 mužov a 74 žien). Uvedené údaje sú sumárom za odbory PPL, HŽPaZ, HV a HDM.

V sledovanom období nebolo prerušené konanie, 1 x bolo vydané stanovisko k zriadeniu chráneného pracoviska a 1 x bola už schválenému pracovisku s postavením CHD alebo CHP zaslaná kladná odpoveď na rozšírenie pracovných miest pre občanov so ZP.

Tak ako aj po minulé roky bolo pri obhliadkach vykonaných pred uvedením priestorov do prevádzky zistené, že podnikateľský subjekt nemá v čase správneho konania vo veci uvedenia priestorov do prevádzky informácie o zdravotnom postihnutí budúceho zamestnanca. O uvedenej skutočnosti sa dozvie až na základe ponuky z ÚPSVaR po schválení štatútu chráneného pracoviska, resp. chránenej dielne.

V sledovanom období splňali všetky posudzované priestory požiadavky ustanovené v nariadení vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko. Zamestnanci chránených dielní a chránených pracovísk vykonávali jednoduché manuálne činnosti bez fyzickej záťaže.

Počet vytvorených pracovných miest na jedno pracovisko sa pohybuje od 1 do 3. Zamestnanci vykonávajú nenáročné ľahké práce v administratíve, ako predavačka, krajčír – strihač, montážnik nábytku, dispečer, informátor, kozmetička, masér, chyžná, recepčná, predavač tlače a tabaku a rôzne pomocné práce.

Ostatné zistenia sú obdobné ako po minulé roky. Ani na jednom pracovisku nie sú práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie. Pred zaradením na výkon pracovnej činnosti boli obvykle u zamestnancov vykonané vstupné lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci.

Kontrolné dotazníky boli vyplnené zamestnancami na 3 pracoviskách. Z nich vyplynulo, že na pracoviskách pracujú osoby s 50 a viac % zdravotným postihnutím a zamestnávateľia im vytvárajú vhodné pracovné podmienky s individuálnym prístupom a umožňujú im pracovné prestávky.

Tak ako v predošlých rokoch aj v sledovanom období bolo zistené, že na pracoviskách dochádza často ku zmene v počte osôb so ZP, ale aj ku zrušeniu CHP, resp. CHD do 2 rokov od vydania súhlasného rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky. Stáva sa, že niektoré pracoviská ani po schválení priestorov RÚVZ za účelom zriadenia chráneného pracoviska nezískali štatút postavenia chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, preto boli vyradené z evidencie.

Komentár k tabuľke č. 8

V roku 2017 bolo spolu vyplnených 106 kontrolných listov. Dotazníky boli vyplnené zamestnancami spoločností U. S. Steel Košice, U. S. Steel Košice – Labortest s. r. o., U. S. Steel Services s. r. o. a Howe Slovensko s. r. o. Kontrolné listy zamerané na prácu s azbestom boli vyplnené zamestnancami spoločnosti Ronar s. r. o. pri demontáži azbestocementových materiálov. V rámci štátneho zdravotného dozoru na chránených pracoviskách boli použité kontrolné listy zamerané na prácu so zobrazovacími jednotkami.

Z vyhodnotenia kontrolných listov vyplynulo, že zamestnanci boli dostatočne informovaní o vplyve jednotlivých rizikových faktorov na zdravie.

Skupinové poradenstvo nebolo v roku 2017 realizované ani v jednom prípade.

Komentár k tabuľke č. 10 je uvedený v bode 4.

Komentár k tabuľke č.12:

Prednášková činnosť je uvedená aj v samostatnej prílohe

E. Chovancová, E. Brdárska: Rizikové faktory pri výrobe kachľových pecí, X. Regionálny odborný deň medicínsko-technických pracovníkov, GES Club Košice, 09. 02. 2017.

Mgr. M. Ludrovská: Čo je nové v európskej chemickej legislatíve, VŠ seminár RÚVZ Košice, 22. 06. 2017

Mgr. J. Borovská, Mgr. S. Porubská, MUDr. D. Tarabčáková: Analýza úrovne pracovných podmienok a pracovnej záťaže zamestnancov v košických filiálkach spoločnosti LIDL Slovenská republika v.o.s., VŠ seminár RÚVZ Košice, 22. 06. 2017

MUDr. D. Tarabčáková: Aplikácia vyhlášky MZ SR č. 99/2016 Z. z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom v práci v praxi, VŠ seminár RÚVZ Košice, 22. 06. 2017.

A. Plevová, E. Brdárska, E. Chovancová: Zdravotné riziká v spoločnosti zameranej na výrobu dielcov pre elektromotory, seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice, 14. 11. 2017.

M. Petraššovitšová, Mgr. J. Borovská, A. Plevová: Štátny zdravotný dozor na pracoviskách s výskytom chemických karcinogénov a mutagénov a reprodukčne toxických látok, vrátane azbestu, seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice, 14. 11. 2017.

Komentáre k tabuľkám č. 13a, 13b, 13c a 13d sú uvedené v bode 3. VS.

Komentár k tabuľke č.14a:

V roku 2017 bola vykonaná 1 spoločná kontrola s orgánmi inšpekcie práce, a to v spoločnosti Slovak Parcel Service v Budimíri. Kontrola bola vykonaná v súvislosti so šetrením podozrenia na profesionálnu otravu zamestnanca SBS na kontaktnom stredisku vyššie uvedenej spoločnosti. O priebehu a závere z vykonanej spoločnej kontroly RÚVZ so sídlom v Košiciach informoval ÚVZ SR a zaslal záznamy z prešetrenia.

Komentár k tabuľke č. 14b

V rámci spoločných dozorných aktivít boli predmetom ŠZD so Slovenskou inšpekciou životného prostredia, odbor inšpekcie ochrany vôd 2 subjekty, zaradené do kategórie B, a to: TRANSPETROL, a. s., Prečerpávacía stanica 2, Moldava nad Bodvou a U. S. Steel Košice, s. r. o., DZ Oceliareň, Prevádzka Kyslíkové konvertory oceliarne, stredisko Plynočistiareň a zachytávanie konvertorového plynu. Pri ŠZD vo vyššie uvedených subjektoch neboli zistené nedostatky, na základe čoho neboli uložené žiadne opatrenia.

9. PODPORA ZDRAVIA PRI PRÁCI

V roku 2017 sa úloha konkrétne zameraná na jedného zamestnávateľa neplnila

10. ŠPECIALIZOVANÉ ÚLOHY A INÁ ODBORNÁ ČINNOSŤ

Odbor PPL nemá zastúpenie v medzirezortných a medzinárodných pracovných skupinách a komisiách.

Špecializované a iné činnosti:

MUDr. Tarabčáková je členkou pracovných skupín na prípravu novely vyhlášky MZ SR č. 542/2007 Z. z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, psychickou záťažou a senzorickou záťažou pri práci. Okrem toho sa aktívne ako krajský odborník pre PPL zapája do všetkých príprav noviel zákona ako aj vyhlášok či nariadení vlády.

Na úrovni krajskej odborníčky a vedúcej odboru MUDr. Tarabčákovvej bola v minulom roku usporiadaná 1 krajská pracovná porada pre pracovníkov preventívneho pracovného lekárstva v Košickom kraji, a to v decembri 2017.

MUDr. Tarabčáková je členkou Regionálnej komisie pre posudzovania chorôb z povolania a pravidelne 1 x za mesiac sa zúčastňuje na jej pracovných stretnutiach. Okrem toho je členkou Výboru SLS v sekcii pracovné lekárstvo, v rámci čoho sa zapája do riešenia

aktuálnych problémov. Ďalej je členkou PZ HH SR pre PZS a PPL, na základe čoho sa zúčastňuje na pracovných stretnutiach. 2 krát sa konal aj poradný zbor HO HH SR pre PPLaT a 1 x PZ HO pre PZS.

Okrem toho bola MUDr. Tarabčáková menovaná MZ za zástupcu do Národnej siete pre BOZP a je členkou Riadiacej komisie programu Bezpečný podnik zriadenej NIP.

V rámci RÚVZ je garantom pre PZS a predsedníčkou komisie pre skúšanie odbornej spôsobilosti pre prácu s VTLaZ a TLaZ a na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie.

Do inej odbornej činnosti odboru patrí aj zabezpečovanie pregraduálnej a postgraduálnej výučby. Odbornú stáž na odbore PPL absolvovali 2 lekári v rámci špecializačného štúdia v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a 9 študentov odboru Verejné zdravotníctvo Trnavskej univerzity.

11. VYHODNOTENIE DOHODY O SPOLUPRÁCI A KOORDINÁCIU ČINNOSTÍ MEDZI ÚVZ SR A NIP V OBLASTI OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI A BEZPEČNOSTI PRI PRÁCI

V spolupráci s IP Košice bola v roku 2017, konkrétne 13. 07. 2017, vykonaná jedna spoločná kontrola a to v súvislosti s prešetrovaním podozrenia na profesionálnu otravu u zamestnanca SBS na pracovisku kontaktného strediska Slovak Parcel Service v Budimíri. Obidve strany sa o výsledkoch prešetrenia vzájomne informovali.

V rámci spolupráce s IP sa uskutočnili 4 pracovné stretnutia s cieľom vzájomného plánovania a plnenia spoločných úloh, poskytovania informácií o postupoch pri šetrení podnetov, o zmenách v legislatíve a ich uplatňovaní v praxi.

MUDr. Tarabčáková sa v rámci roka pravidelne zúčastňovala na stretnutiach zástupcov Národnej siete bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktoré sa konali na NIP v Košiciach a ako člen Riadiacej komisie programu „Bezpečný podnik“ na riadnych zasadnutiach tejto komisie, ktorá zasadala na NIP v Košiciach v uplynulom roku 1 krát.

12. PERSONALISTIKA

V porovnaní s rokom 2016 sa počet zamestnancov odboru zvýšil z 9 na 10 v súvislosti s návratom 1 DAHE z MD.

Odbor pozostáva z 2 oddelení a to oddelenia hygieny práce a oddelenia fyziológie práce. Číselný prehľad týkajúci sa personálneho obsadenia ku konca roku 2016 je uvedený v tabuľke č. 15.

Komentár:

1 lekár (vedúci odboru a oddelenia hygieny práce) - nadstavbová atestácia v odbore hygiena práce a pracovné lekárstvo

Oddelenie hygieny práce a oddelenie sledovania zdravotného stavu fyziológie práce

4 VŠ zdrav. – zdravotnícki pracovníci s ukončeným vzdelaním v odbore verejného zdravotníctva (1 Mgr. na Jesseniovej lekárskej fakulte v Martine, 1 Mgr. a 1 Bc. na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, 1 Mgr. na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach)

Zo stredných zdravotníckych pracovníkov majú 4 AHE PŠŠ z preventívneho pracovného lekárstva.

13. TABUĽKY Č. 1-15

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2017 podľa
prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora
(1. stupeň prevažujúcej činnosti)**

Tabuľka č. 1a

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	Žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	7	0	3	0	10	0
B	Ťažba a dobývanie	14	0	2	0	16	0
C	Priemyselná výroba	5 804	450	2 558	116	8 362	566
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	374	6	369	20	743	26
E	Dodávka vody, čistenie a odvod odp. vôd, odpady a služby odstraň. odpadov	86	0	55	0	141	0
F	Stavebníctvo	117	0	13	0	130	0
G	VO a MO, oprava motorových vozidiel a motocyklov	4	0	0	0	4	0
H	Doprava a skladovanie	612	55	60	0	672	55
I	Ubytovanie a stravovanie	0	0	0	0	0	0
J	Informácie a komunikácia	0	0	0	0	0	0
K	Finančné a poisťovacie služby	0	0	0	0	0	0
L	Činnosti v oblasti nehnuteľností	0	0	0	0	0	0
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	438	84	20	2	458	86
N	Administratívne a podporné služby	693	63	183	2	876	65
O	Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	201	48	0	0	201	48
P	Vzdelávanie	6	2	0	0	6	2
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	339	288	0	0	339	288
R	Umenie, zábava a rekreácia	136	43	0	0	136	43
S	Ostatné činnosti	0	0	0	0	0	0
s p o l u		8 831	1 039	3 263	140	12 094	1 179

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2017 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Tabuľka č. 1b

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
02	Lesníctvo a ťažba dreva	7	0	3	0	10	0
08	Iná ťažba a dobývanie	14	0	2	0	16	0
10	Výroba potravín	103	46	37	17	140	63
15	Výroba kože a kožených výrobkov	46	0	0	0	46	0
16	Sprac. dreva a výr. výrobkov z dreva	14	5	0	0	14	5
19	Výroba koksu a rafin. ropných produktov	369	13	246	16	615	29
23	Výroba ostatných nekov. min. výrobkov	903	29	91	0	994	29
24	Výroba a spracovanie kovov	2 775	251	1 760	77	4 535	328
25	Výr. kov. konštr. okrem strojov a zariad.	716	41	230	5	946	46
27	Výroba elektrických zariadení	27	4	20	0	47	4
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	56	0	3	0	59	0
29	Výroba motor. vozid., návesov a prívesov	75	6	0	0	75	6
31	Výroba nábytku	15	1	0	0	15	1
32	Iná výroba	53	0	0	0	53	0
33	Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	652	54	171	1	823	55
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	374	6	369	20	743	26
36	Zber, úprava a dodávka vody	4	0	0	0	4	0
37	Čistenie a odvod odpadových vôd	3	0	0	0	3	0
38	Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov, recyklácia materiálov	79	0	55	0	134	0
41	Výstavba budov	0	0	7	0	7	0
42	Inžinierske stavby	14	0	0	0	14	0
43	Špecializované stavebné práce	103	0	6	0	109	0
46	VO, okrem motor. vozidiel a motocyklov	4	0	0	0	4	0
49	Pozemná doprava a doprava potrubím	358	4	49	0	407	4
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave	254	51	11	0	265	51
74	Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	438	84	20	2	458	86
78	Sprostredkovanie práce	102	10	0	0	102	10
81	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinnou úpravou	73	7	176	0	249	7
82	Admin., kancelár. a iné obchod. činnosti	518	46	7	2	525	48
84	Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	201	48	0	0	201	48
85	Vzdelávanie	6	2	0	0	6	2
86	Zdravotníctvo	289	238	0	0	289	238
87	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	50	50	0	0	50	50
90	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	136	43	0	0	136	43
S p o l u		8 831	1 039	3 263	140	12 094	1 179

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2017
podľa druhu a kategórie rizikového faktora
(1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)**

Tabuľka č. 1c

Rizikový faktor (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	99	70	0	0	99	70
Elektromagnetické polia	106	1	0	0	106	1
Fyzická záťaž	534	44	4	0	538	44
Hluk	8 658	644	1 874	86	10 532	730
Chemické látky a zmesi	4 445	296	2 143	46	6 588	342
Ionizujúce žiarenie	1	0	0	0	1	0
Optické žiarenie	97	21	0	0	97	21
Psychická pracovná záťaž	211	77	0	0	211	77
Tlak vzduchu	14	4	0	0	14	4
Vibrácie	981	82	269	19	1 250	101
Záťaž teplom a chladom	1 381	34	0	0	1 381	34

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2017
podľa druhu a kategórie rizikového faktora – okrem chemických látok a zmesí
(1. a 2. stupeň)**

Tabuľka č. 1d

Rizikový faktor (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologické faktory spolu:	99	70	0	0	99	70
Tuberkulóza	99	70	0	0	99	70
Elektromagnetické polia spolu:	106	1	0	0	106	1
Fyzická záťaž spolu:	534	44	4	0	538	44
Pracovná poloha	38	0	0	0	38	0
Dynamická záťaž	4	0	0	0	4	0
Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	492	44	4	0	496	44
Hluk spolu:	8 658	644	1 874	86	10 532	730
premenný	8 658	644	1 874	86	10 532	730
Ionizujúce žiarenie spolu:	1	0	0	0	1	0
v priemysle	1	0	0	0	1	0
Optické žiarenie spolu:	97	21	0	0	97	21
Laser	97	21	0	0	97	21

Psychická pracovná záťaž spolu:	211	77	0	0	211	77
Tlak vzduchu spolu:	14	4	0	0	14	4
Zvýšený tlak vzduchu	14	4	0	0	14	4
Vibrácie spolu:	981	82	269	19	1 250	101
Prenášané na ruky	545	25	209	18	754	43
Prenášané na celé telo	436	57	60	1	496	58
Záťaž teplom a chladom spolu:	1 381	34	0	0	1 381	34
Záťaž teplom	1 364	34	0	0	1 364	34
Záťaž chladom	17	0	0	0	17	0

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2017
podľa druhu a kategórie rizikového faktora – chemické látky a zmesi
(2. stupeň triedenia)**

Tabuľka č. 1e

Chemické látky a zmesi (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Alergén	150	22	11	0	161	22
Dermatotropný	84	10	44	0	128	10
Dráždivé	1 015	201	589	3	1 604	204
Chemický karcinogén/mutagén	648	205	116	0	764	205
Jedovaté – toxické	209	50	17	0	226	50
Látky poškodzujúce reprodukciu	270	149	17	0	287	149
Pevné aerosóly	3 618	85	1 882	43	5 500	128
Veľmi toxické	18	0	0	0	18	0
Žieravé	62	22	25	0	87	22

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	359/0		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	85/0		
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	1/0		
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	6/0		
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	3/0		
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	58/0		
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	80/0		
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	0		
- ostatné (prerušené konania, zastavené konania)	95		
S p o l u:	687/0		
B. Rozhodnutia - pokyny - opatrenia	7 1		
C. Vydané / odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby	-		
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	-		
E. Záväzné stanoviská: § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov			
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	45/1		
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	62		
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	43		

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	713
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	1
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	33
Odborné stanoviská (expertízy)	48
Konzultácie	2120
Poradenstvo - individuálne	54
- skupinové	0
Iné činnosti*	65

Tabuľka č. 4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami			Počet odobraných osvedčení
	Na základe skúšky pred komisiou	Na základe preukázania odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu	Spolu
RÚVZ Košice	4	79	83	0

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR - najčastejší výskyt podľa počtu exponovaných v rozdelení podľa krajov				
Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)	Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií
1. PAU	proces s r.ch.k	575	31	3
2. benzo(a)pyrén	K 1B, M 1B	560	34	1
3. formaldehyd	K 1B	363	273	9
4. dichroman draselný	K 1B, M 1B	263	194	14

* K 1A - dokázaný karcinogén pre ľudí, K 1B - pravdepodobný karcinogén,
M 1A - mutagén ľudských zárodočných buniek, M 1B - mutagén cicavčích zárodočných buniek,
proces - proces s rizikom chemickej karcinogenity
Zdroj: RÚVZ v SR

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	59
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	1

Tabuľka č. 6

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie	-	-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových konaní (§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 50 zákona č. 355/2007 Z. z.)	17	10.000
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Trestné oznámenie	-	-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)	-	-
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	-	-

Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách									
RÚVZ	Počet nových posúdení		Počet kontrolovaných CHP v danom roku	Počet kontrol na CHP v danom roku (spolu) ¹	Počet zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP v danom roku (spolu) ²	Kontrolné listy	Zistené nedostatky	Uložené opatrenia	Poznámky
	rozhodnutí	stanovísk				(aké, koľko)	(aké, koľko)	(aké, koľko)	(napr. vykonané úpravy prac. podmienok na pracovisku a pod.)
Košice	55	1	102	102	253/146 žien	Z - 3	0	0	0

Vysvetlivky:

CHP – chránené pracoviská

ZP – zdravotne postihnutie

Kontrolné listy: A - azbest, B - biologické faktory, C – chemické faktory, H – hluk, K – karcinogénne a mutagénne faktory,
N – neionizujúce žiarenie, P – psychická pracovná záťaž, R – bremená, V – vibrácie, Z – zobrazovacie jednotky

¹ Ak bolo na jednom kontrolovanom CHP v danom roku viac kontrol, uvádza sa celkový počet kontrol spolu.

Napr. ak bolo kontrolované iba jedno CHP, ale kontrola bola v priebehu roka 2 krát, do počtu kontrolovaných CHP za daný rok sa doplní 1, ale do počtu kontrol v danom roku sa uvedie 2.

(niektoré RÚVZ uvádzajú počet všetkých CHP celkom vo svojom regióne, alebo sa tabuľka nezhoduje s textom)

² Treba uviesť počet zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP.

(niektoré RÚVZ uvádzajú celkový počet zamestnancov na CHP, kt. majú vo svojom regióne)

Tabuľka č. 8

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Košice	8	0	34	42	19	0	0	0	0	3

Tabuľka č. 9

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR	-	-	-	-	-	-
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR	75	331	5	1	-	412
FO – slobodné povolanie	-	-	-	-	-	-
FO – poľnohospodárska výroba	-	-	-	-	-	-
Fyzické osoby spolu	75	331	5	1	-	412
Verejná obchodná spoločnosť	-	-	-	-	-	-
Spoločnosť s ručením obmedzeným	16	304	98	52	28	498
Komanditná spoločnosť	-	-	-	-	-	-
Nadácia	-	-	-	-	-	-
Nezisková organizácia	-	-	-	-	-	-
Akciová spoločnosť	-	51	36	19	16	122
Družstvo	-	-	2	-	-	2
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.	-	-	-	-	-	-
Štátny podnik	-	-	1	-	-	1
Národná banka Slovenska	-	-	-	-	-	-
Banka – štátny peňažný ústav	-	-	-	-	-	-
Rozpočtová organizácia	-	1	3	2	-	6
Príspevková organizácia	-	2	7	3	3	15
Obecný podnik	-	-	1	-	-	1
Fondy	-	-	-	-	-	-
Verejnoprávna inštitúcia	-	2	9	-	-	11
Zahraničná osoba	-	-	-	-	-	-
Sociálna a zdravotné poisťovne	-	-	-	-	-	-
Odštepny závod	-	2	-	-	-	2
Združenie (zväz, spolok)	-	1	-	-	-	1
Politická strana, hnutie	-	-	-	-	-	-
Cirkevná organizácia	-	-	-	-	-	-
Organizačná jednotka združenia	-	-	-	-	-	-
Komora (s výnimkou profesných komôr)	-	-	-	-	-	-
Záujmové združenie právnických osôb	-	-	-	-	-	-
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)	-	-	2	-	-	2
Krajský a obvodný úrad	-	-	-	-	-	-
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)	-	-	-	-	-	-

Právnické osoby spolu	16	363	159	76	47	661
Spolu:	91	694	164	77	47	1073

Tabuľka č.10

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet preš.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
1	29	Ochorenie HK z DNJZ položka 29, 38: Impingement sy. subacromiale bilat. I. dx. gr. II., I. sin. gr. I. - II., St. p. ASK oper. prav ramena pre sy. manžety rot. (2014), PHS bilat. incip., Arthrosis GH I. dx., Epicondylitis rad. humeri, bil. (klin.), Arthr	USS Košice, s.r.o.	operátor vstupného úseku	N	29
	38	Položka 38: Hypacusis percept. bilat CSS 66,2%, Tinnitus aurium bilat.			S	29
2	47	Chronická lymfatická leukémia III-IV st. podľa Raia.	TERMOSTAV - MRÁZ, s.r.o., Košice	klampiar - izoláter	N	43
3	28	Susp. ochorenie HK z DNJZ, vibrácií: pol. č. 29, 28: Raynaudov syndr. horných končatín, Impingement syndr. subacromiale bil. Grad. II., Tendinosis m. supraspinati bil., Tendinosis m. bicipitis capitis longi I. dx. (USG5/2017), Epicondylitis radialis humeri	Milan Berdis - LESO - SLUŽBA	piliar	S	41
	29	Susp. ochorenie HK z DNJZ, vibrácií: pol. č. 29, 28: Raynaudov syndr. horných končatín, Impingement syndr. subacromiale bil. Grad. II., Tendinosis m. supraspinati bil., Tendinosis m. bicipitis capitis longi I. dx. (USG5/2017), Epicondylitis radialis humeri			S	41

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet preš.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
4	29	Suspektné ochorenie HK z DNJZ ev. vibrácií (pol. 28,29): Impingement sy. SA I. dx.gr. III., PHS i. dx., Omarthrosis il. Dx., Laesio tend. Supraspinati I. dx., AC arthrosis I. dx., Arthrosis omi I. dx., Arthrosis cubiti incip. Bilat., Arthrosis PIP et DIP	EZ Elektrosystémy Košice s. r.o.	elektromontér	N	65
5	29	Ochorenie HK z DNJZ: Impingement syndr. subacromiale bilat. grad. II., Tendinosis m. supraspinati bilat., Tendinosis capitis longi bicipitis brachii I. sin. /USG/3/2017, Epicondylitis rad. Et ulnaris humeri bilat., mierna demyelizačná lézia v kmeni n. medi	SITRANS, s. r. o.	vodič nákladného vozidla cestnej dopravy	N	47
6	29	Susp. Och. HK z DNJZ: Epicondylitis ulnaris humeri bilat., gr. II, Epicondylitis rad. hum. I. sin, gr. I., Epicondylitis rad. hum. I. dx. (rtg), PHS bilat., Impingement sy ommae bilat. (položka č. 29)	RMS, a.s. Košice	hutný murár, torkretár	N	29
7	29	Ochorenie HK z DNJZ: Sy canalis carpi bilat. pr.L.sin.ťažkého stupňa st.(aj s axon.léziou n. medianus)/EMG 28.09.2016/St.p.oper.:discisi o ret. Flexor.cumneurolysis n.mediani, discisio Al pulley m.l.dx.(16.08.2016), vyš.n.medianus vykazuje až normatívnu hodnotu	MUDr. Veronika Oceláková s.r.o., stomatologická ambulancia	zdravotná sestra	S	43

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet preš.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
8	22	kontaktný exém rúk (potvrdená škodlivina epikutánnym testovaním: nikel, sulfát, chlorid kobaltnatý)	GETRAG FORD Transmissions Slovakia s.r.o.	operátor	S	40
9	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií (položka č. 28, 29): Impingemnet sy bilat. gr. II., Tendinosis m. supraspinati bilat., Tendinosisi m. infraspinati bilat., Tendinosis m. subscapularis bilat. (USG 6.2017), PHS L. dx., (RTG 6.2017), Epicnodylitis rad. et. uln	RMS, a.s. Košice	prevádzkový zámočník	N	49
10	46	Adenokarcinom pulmonum s karcinomatózou pluery inci. Inop. Št. IV., St. p. CHT v 3 - 4/2017, t. č. na buiologickej liečbe (položka č. 33 a 46)	USS Košice, s.r.o.	robotník	?	22
11	28	Susp. Ochorenie HK z vibrácií ev. DNJZ, pol. č. 28, 29: Impingement sy subacromiale l.dx.et gr.II. Tendinosis m. supraspinati, infraspinati, subscapularis bilat., kalcifikaty vľ., Arthrosis acromioclavicularis bilat., Sy canalis cubiti l. dx. Raynaudov sy	SZČO (pre Mestské lesy Košice, a.s.	piliar	S	27
	29	Susp. Ochorenie HK z vibrácií ev. DNJZ, pol. č. 28, 29: Impingement sy subacromiale l.dx.et gr.II. Tendinosis m. supraspinati, infraspinati, subscapularis bilat., kalcifikaty vľ., Arthrosis acromioclavicularis bilat., Sy canalis cubiti l. dx. Raynaudov sy			S	27

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet preš.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
12	29	Suspektné ochorenie HK z DNJZ ev. vibrácií (pol. 28, 29): Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Periférna distálna neurogénna lézia n. medianus bilat. gr. I., st. p. OP pr., Sy can. Carpi bilat v r. 2008, Sy. canalis cubiti I. sin. Lahk. St., D	RMS, a.s. Košice	žeriavnik - klopič	N	31
13	28	Susp. Och. HK z DNJZ a vibrácií - Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat. pr. l. sin., calcarea, AC arthrosis incip., Arthrosis cubiti incip. bilat., Raynaudov sy HK incip., Sy canalis carpi l.dx. gr. I. (EMG verifik. v 11/2011) t. č. v remisii.	EuroCast Košice s.r.o.	zlievač- formovač	N	28
	29	Susp. Och. HK z DNJZ a vibrácií - Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat. pr. l. sin., calcarea, AC arthrosis incip., Arthrosis cubiti incip. bilat., Raynaudov sy HK incip., Sy canalis carpi l.dx. gr. I. (EMG verifik. v 11/2011) t. č. v remisii.			N	28
14	37	Asthma bronchiale	U-Shin Slovakia, s.r.o.	operátor výrobnej linky	N	22
15	28	Suspektné ochorenie HK z DNJZ, vibrácií (pol 28, 29): Impingement sy. subacromiale gr. II. bilat., Tendinosis m. supraspinati et infraspinati bilat., Kalcifikát m. supraspinatus l. dx., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Arthrosis acromiocl	USS Košice, s.r.o.	žeriavnik	S	66

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet preš.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
		29	Suspektné ochorenie HK z DNJZ, vibrácií (pol 28, 29): Impingement sy. subacromiale gr. II. bilat., Tendinosis m. supraspinati et infraspinati bilat., Kalcifikát m. supraspinatus l. dx., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Arthrosis acromiocl			S
16	18	Poškodenie dýchacích ciest chlóróm	SITAPRESS, sr.o.	sieťotlačiar	S	14
	28	Ochorenie HK z DNJZ, resp. ochorenie HK z vibrácií: Sy canalis carpi bilat., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Raynaudov sy HK, incip. Impingement sy ommae bilat. gr. I., Arhrosis AC bilat. gr. III, Incip. artrotické zmeny DIP bilat.			N	14
17	33	Susp. Silicosis Pulmonum (pol.č.33)	TERMOSTAV - MRÁZ, s.r.o., Košice	pomocný murár	N	30
18	28	Susp. ochorenie HK z DNJZ ev. vibrácií (pol. 28,29): Raynaudov sy. HK, Impingement sy. ommae i.sin. Gr. II., Epicondylitis rad. Hum. I. sin. Neuropathia n. mediamus a ulnaris	OBAL-SERVIS, a.s. Košice	žeriavnik	S	25
	29	Susp. ochorenie HK z DNJZ ev. vibrácií (pol. 28,29): Raynaudov sy. HK, Impingement sy. ommae i.sin. Gr. II., Epicondylitis rad. Hum. I. sin. Neuropathia n. mediamus a ulnaris			S	25

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet preš.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
19	28	Ochorenie HK z vibrácií, event. Z DNJZ: Raynaudovsy HKK, Epicondylitis radialis humeri bilat. chron., Impingement sy subacromiale bilat. Gr. II, Tendinosis m. supraspinati et infraspinati bilat., Arthrosis def. AC ommae bilat. Gr. III et cubiti bilat. gr.	USS Košice, s.r.o.	II. tavič konvertorov	S	23
	29	Ochorenie HK z vibrácií, event. Z DNJZ: Raynaudovsy HKK, Epicondylitis radialis humeri bilat. chron., Impingement sy subacromiale bilat. Gr. II, Tendinosis m. supraspinati et infraspinati bilat., Arthrosis def. AC ommae bilat. Gr. III et cubiti bilat. gr.			N	23
20	28	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Impingement sy subacromiale bilat. pr.l. dx.gr. II.-III., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Double crash sy n. med. l.dx. et n. uln. l. sin. (EMG) Arthrosis acromioclavicularis l.dx.	USS Košice, s.r.o.	žeriavnik	S	28
	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Impingement sy subacromiale bilat. pr.l. dx.gr. II.-III., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Double crash sy n. med. l.dx. et n. uln. l. sin. (EMG) Arthrosis acromioclavicularis l.dx.			S	28

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet preš.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
21	28	Sy canalis carpi bilat. gr. II., Impingement sy ommae pr. l. dx. chron., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Arthrosis def. acromioclavicularis ommae l. dx. gr. III., Arthrosis def. cubiti bilat. gr. II., Arthrosis art. DIP man. 1 utrq.	HaH, spol. s r.o., Moldavská cesta 28, Košice	mechanik - elektrikár	N	18
	29	Sy canalis carpi bilat. gr. II., Impingement sy ommae pr. l. dx. chron., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Arthrosis def. acromioclavicularis ommae l. dx. gr. III., Arthrosis def. cubiti bilat. gr. II., Arthrosis art. DIP man. 1 utrq.			S	18
22	28	Suspektné ochorenie HK z DNJZ ev. vibrácií (pol. 28, 29): Raynaudov sy. HK Impingement sy. ommae bilat. gr. II., Tendinosis m. supraspinati et infraspinati bilat., Bursitis calcarea I. sin., kalcifik tendinitída., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri	USS Košice, s.r.o.	žeriavnik	S	35
23	29	ochorenie HK z DNJZ (položka č. 29): Impingement sy subacromiale l. dx. gr. II, Tedinosis m. supraspinati et infraspinati bilat., Arthrosis acromioclavicularis bilat., Calcar SSp l. dx., Sy canalis carpi l. dx.	AUTOMONT s. r. o. Košice	vodič nákladného vozidla	N	40

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet preš.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
24	29	Ochorenie HK z DNJZ susp. event z vibrácií: Impingement sy. bilat. gr.II. (Neer), Tendinosis m. supras.ommae l.dx.calcareo, AC arthrosis bilat., Sy canalis carpi bil. VI. Gr.1, vpr. Gr.II., Epicondylitis rad hum., bilat., Arthrosis AC l. utrq precip l. si	STROJZVAR BaP spol. s. r. o.	vodič VZV	N	48
25	28	Ochorenie HK z vibrácií. Aktuálne dg. Impingement sy L. dx. Gr. III., Capsulitis adhesiva ommae L. dx. (dok). Znamky diskretnych intersticiálnych zmien šľachy m. supraspinatus, MR znamky tendosynovitídy caput longum m. bicipitis brachii (podľa MR pr. rame	USS Košice, s.r.o.	brúsič valcov	N	31
26	28	Suspektne ochorenie HK z DNJZ ev vibrácií (pol. 28 a 29): Impingement sy. subacromiale l. sin. gr. III., Tendinosis m. supraspinati et. infraspinati l. sin., Arthrosis acromioclavicularis bilat., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri l. sin., PHS l. d.	USS Košice, s.r.o.	strojník TD (turboodsávačo v)	N	32
	29	Suspektne ochorenie HK z DNJZ ev vibrácií (pol. 28 a 29): Impingement sy. subacromiale l. sin. gr. III., Tendinosis m. supraspinati et. infraspinati l. sin., Arthrosis acromioclavicularis bilat., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri l. sin., PHS l. d.			N	32

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet preš.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
27	38	Susp. porucha sluchu z hluku	USS Košice, s.r.o.	prevádzkový zámočník	S	17
28	38	Porucha sluchu z hluku	USS Košice, s.r.o.	valciar a operátor hotovného poradia	N	17
29	38	Porucha sluchu z hluku (pol. č. 38)	U-Shin Slovakia, s.r.o.	operátor výrobnéj linky	S	16
30	38	Porucha sluchu z hluku	OBAL-SERVIS, a.s. Košice	žeriavnik	N	33
31	38	Hypacusis perx. Bilat. CSS 79,62% Tinnitus aurium bilat.	Ústav experimentálnej fyziky Slovenskej akadémie vied	technik	N	28
32	28	Ochorenie HK z vibrácií a DNJZ (pol.č. 28 a 29): Raynaudov sy HK, Impingemnet sy subacromiale bilat. gr. II., Tendinosis m. supraspinati l.dx. (usg), Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat.	Steel Max, s. r.o.	piliar	N	34
	29	Ochorenie HK z vibrácií a DNJZ (pol.č. 28 a 29): Raynaudov sy HK, Impingemnet sy subacromiale bilat. gr. II., Tendinosis m. supraspinati l.dx. (usg), Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat.			N	34
33	29	Ochorenie HK z DNJZ (položka 29): Epicondylitis radialis humeri bilat., st. p. OP pr., Epicondylitis rad. Hum. bilat. I. sin. 10 .08. 2015. L. dx. 27. 06. 2016	SPŠ dopravná Košice	pomocná kuchárka	N	36

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet preš.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
34	29	Ochorenie HK z DNJZ: Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Impingement sy. subacromiale bilat. gr. I., Bursitis subacromialis bilat.	KOSIT a.s.	pomocný robotník triedenia odpadov	N	43
35	34	Nemalígne poškodenie pleury azbestom - Iné poškodenie zdravia z práce, Kalcifikované pleurálne plaky v oboch hemitoraxoch pri asbestos related benigných pleurálnych ochoreniach - pleuritis calcarea, Pozápalové fibrotické zmeny v distálnej časti pr. pľ. kr	TERMOSTAV - MRÁZ, s.r.o., Košice	izolátér	S	32
36	47	Conjunctivitis chron. o. u., Ophthalmia photoelectrica recidiv. o. u	RMS, a.s. Košice	prevádzkový zámočník	S	52
37	29	Susp. ochorenie HK z vibrácií ev. DNJZ, pol. Č. 28, 29: Raynaudov sy. HK, Impingement sy. subacromiale gr. II.I. dx. Et gr. I. I.sin., Tendinosis m. supraspinati l. dx., Epicondylitis ulnaris humeri I. sin. Et radialis humeri l. dx., Arthrosis acromiocalv	SZČO	traktorista	S	3
38	29	Suspektné ochorenie HK z DNJZ (pol. 29): Impingement sy. subacromiale l. dx. gr. II. (USG), Bursitis subacromialis l. dx. gr. II., Tendinopatia až obraz prac. ruptúry šľ. m. supraspinatus, Tendosinovitis šľachy dlhej hlavy m. biceps brachii	USS Košice, s.r.o.	strojník ZMU	N	25

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet preš.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
39	38	Porucha sluchu z hluku	GERUST a.s. Košice	sklenár	N	21
40	29	Ochorenie HK z DNJZ ev. vibrácií, položka č. 28, 29: Impingement sy omae bilat., Tendinitis m. suprasp. Omae bilat. calcarea, AC arthrosis bilat., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Sy canalis cubiti bilat. Incip demyel. lézia n. ulnaris vl.	Harsco Metals Slovensko, s.r.o., Vstupný areál USS KE	operátor ZST	N	32
41	38	Hypacusis per. Bilat., CSS - 55% v šaci 50, 4 % - 8/2017, Tinnitus aurium	USS Košice, s.r.o.	kontrolór	N	29
42	38	Hypacusis perceptiva CSS 59,7% a 54,6 %	Tepláreň Košice, a.s.	prevádzkový zámočník	S	34
43	18	Profesionálna otrava: Akutná rinolaryngotracheobronchitída po chemickom dráždení	AFZ plus, s. r.o.	pracovník strážnej služby	S	43
44	28	Ochorenie HK z vibrácií ev. DNJZ (pol 28,29) - PHS Impingement sy ommae bilat. praec. I. sin. - Imp. Sy gr. II./neer I. sin. - lézia šľachy, Susp. iné poškodenia zdravia z práce (pol. 47): Chronicky recid. VAS v C obl., CC sy., CB sy. bilat., uhlová def	USS Košice, s.r.o.	žeriavnik	S	28
	29	Ochorenie HK z vibrácií ev. DNJZ (pol 28,29) - PHS Impingement sy ommae bilat. praec. I. sin. - Imp. Sy gr. II./neer I. sin. - lézia šľachy, Susp. iné poškodenia zdravia z práce (pol. 47): Chronicky recid. VAS v C obl., CC sy., CB sy. bilat., uhlová def			S	28

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet preš.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia	Lehota
					S / N / ? / K / X	(v dňoch)
	47	Susp. iné poškodenia zdravia z práce (pol. 47): Chronicky recid. VAS v C obl., CC sy., CB sy. bilat., uhlová def			S	28
45	47	Ca ľ. obličky - RCC (Clear cell renal carcinoma), Stp. Nefrectomiam I. sin. Propter RCC1/2014, Zhubný nádor obličky okrem obličkovej panvičky, stav po epinefektómii vpravo a vľavo stp. Extirpácii lymf. uzlín, axil. Vpravo histolog. Potvrdená MTS (2/2014,	USS Košice, s.r.o.	majster strojnej údržby prípravy vsádzky koksovne	?	30
46	47	VAS v LS obl. Chrbtice, LIS I. sin.(irit.v koreniL5/S1, dysfunkcia SI I. dx.sek.)	OBAL-SERVIS, a.s. Košice	balič	N	33
47	29	Ochorenie HK z DNJZ: PHS bilat., Impingement syndr. subacrom. Bilat. gr. III., Parciálna ruptúra tend. M. supraspinati bilat., (I.dx. Burzálnej strany, I. sin. Artik strany), tendinosis capitis longi m. bicipitis brachii bilat., Tendinosis m. supraspinati	USS Košice, s.r.o.	zvárač kovov	S	48
48	29	Ochorenie HK z DNJZ (položka č. 29): Impingement sy omis I.utrq. gr. II.(USG 6/2017), Epicondylitis uln. Humeri I.dx., Epicondylitis uln. Humeri I. sin. et radialis humeri bilat. (rtg 6/2017), Arthrosis acromioclavicularis bilat. grad. III., Arthrosis cub	USS Košice, s.r.o.	žeriavnik	S	40

Tabuľka č. 11

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť						
Prednášky			Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraniczne pracovné a študijné cesty (počet)	Špeciali- zované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)					
1	0	0	0	0	0	6

Tabuľka č. 12

Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí			
Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
Ovzdušie ¹⁾ - pracovné	90	537	1507
Biologický materiál	0	0	0
Genetická toxikológia	113	113	14600
Hluk	37	111	740
Vibrácie	10	24	78
Optické žiarenie ²⁾	0	0	0
Elektromagnetické pole	75	1216	1748
Mikroklimatické podmienky	49	392	2744
Ionizujúce žiarenie	127	3	868
S p o l u :	501	2 396	22285

Poznámka: Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí vykonávaná laboratórnymi pracoviskami, vrátane pracovísk na objektívizáciu fyzikálnych faktorov.

Tabuľka č. 13a

PZS u zamestnávateľa – vlastnými zamestnancami								
RÚVZ Košice	Tímom PZS		Lekárom		Verejným zdravotníkom		Bezpečnostným technikom**)	
	Počet subjektov v*	Počet zamest- nancov / z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov *	Počet zamest- nancov	Počet subjektov *	Počet zamest- nancov	Počet subjektov *	Počet zamest- nancov
Sumár	3	14363/772 5	25	61	-	-	1	28

*) Údaje získané výkonom ŠZD alebo písomným oznámením zamestnávateľa (§ 30a ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z.)

***) Bezpečnostným technikom, autorizovaným bezpečnostným technikom

PZS u zamestnávateľa – dodávateľským spôsobom								
RÚVZ Košice	Tímom PZS		Lekárom		Verejným zdravotníkom		Bezpečnostným technikom*)	
	Počet kontrolo- vaných subjektov	Počet zamest- nancov / z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolo- vaných subjektov	Počet zamest- nancov	Počet kontrolo- vaných subjektov	Počet zamest- nancov	Počet kontrolo- vaných subjektov	Počet zamest- nancov
Sumár	282	21644/4295	48	293	53	494	338	1939

*) Bezpečnostným technikom, autorizovaným bezpečnostným technikom, bezpečnostnotechnickou službou

Tabuľka č. 13c

PZS – zamestnávateľ nemá zabezpečenú				
RÚVZ Košice	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami	
	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov / z toho v kategórii 3 a 4
Sumár	3	47	1	3/1

Tabuľka č. 13d

Sankcie za správne delikty súvisiace so zabezpečením PZS a činnosťou PZS					
RÚVZ Košice	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu	Správny delikt podľa § 57 ods. 22 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. (zamestnávateľ nezabezpečil zdravotný dohľad pre zamestnancov)	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 zákona č. 355/2007 Z. z. (nedostatky týkajúce sa činnosti tímov PZS – držiteľov oprávnenia na výkon PZS)	Správny delikt podľa § 57 ods. 45 zákona č. 355/2007 Z. z. (nedostatky týkajúce sa subjektov, ktoré vykonávajú samostatne dohľad nad pracovnými podmienkami)	V sume €
	FORTE RED, s. r. o. Moldavská cesta 8 040 11 Košice	1	-	-	400

ŽPSV a. s. Čaňa Osloboditeľov 127 044 14 Čaňa	1	-	-	2000
IXCHEL s. r. o. Werferova 1 040 11 Košice	1	-	-	600
SPOLU				3000

Tabuľka č. 14a

Spoločné preverky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách*		
Kraj	Počet	Organizácia (podnik)
Košický (RÚVZ Košice)	1	Slovak Parcel Service s.r.o., Ivanka pri Dunaji Kontaktné stredisko Budimír

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách (podľa zákona č. 128/2015 Z. z.)				
Kraj	Preverka vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	Kategória subjektu	Počet uložených opatrení
Košický	Košice Košice	U.S.Steel Košice, s.r.o., DZ Oceliareň, Prevádzka Kyslíkové konvertory oceliarne, stredisko Plynočistiareň a zachytávanie konvertorového plynu	B	0
		TRANSPETROL, a.s. Šumavská 38, Bratislava, prečerpávacía stanica č. 2, Moldava nad Bodvou	B	0

Tabuľka č. 15

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
1	4	0	1	4	0	0	10

HYGIENA VÝŽIVY

1. Personálne obsadenie odboru hygieny výživy RÚVZ Košice

Zamestnanci (celkový počet)	VŠ II. stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
14*	8	1	4	1

*1 zamestnanec od 15. 7.2017 na MD

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Zamestnanci odboru hygieny výživy sa v priebehu hodnoteného roka zúčastnili nižšie uvedených vzdelávacích akcií týkajúcich sa problematiky hygieny výživy, prípadne súvisiacich aj s činnosťou odboru hygieny výživy.

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčastnených zamestnancov
CS pracovná porada	pracovná porada v HV	27.-28.02.2017	Dolný Kubín	ÚVZ SR Bratislava	1
CS školenie zamestnancov, ŠZD nad KV	pracovná porada	04-05.04.2017	Ošadnica	ÚVZ SR Bratislava	1
Pracovné stretnutie k problematike Brazílske mäso	Pracovné stretnutie	05. 04. 2017	ÚVZ SR Bratislava	ÚVZ SR Bratislava	1
pracovná porada KO v HV	pracovná porada KO	17.-18.05.2017	Štrbské Pleso	ÚVZ SR Bratislava	1
Odborné semináre na odbore HV podľa plánu	seminár	7x	Odbor HV RÚVZ Košice	RÚVZ Košice	73
Konferencia životné podmienky a zdravie	Konferencia	19. 09. 2017	Nový Smokovec	ÚVZ SR Bratislava	1

CS Pracovná porada	Pracovná porada v HV	08.-09.11.2017	Lučenec	ÚVZ SR Bratislava	2
Vnútroústavne semináre Pre VŠ	seminár VŠ 7x	podľa vyprac. harmonogramu	RÚVZ Košice	RÚVZ Košice	56
Vnútroústavne semináre Pre SŠ	seminár 7x	podľa vyprac. harmonogramu	RÚVZ Košice	RÚVZ Košice	42

Zamestnanci odboru výživy v roku 2017 pripravili odborné prednášky na VŠ a SŠ semináre v rámci úradu a semináre na pracovné porady odboru, v rámci ktorých bolo realizované vzdelávanie aj podľa ročného plánu ÚKP v celkovom počte: **7**

Zameranie prednášok:

- Problematika tatárskych biftekov v zariadeniach spoločného stravovania na dozorovanom území RÚVZ Košice
- Štátny zdravotný dozor v zariadeniach spoločného stravovania a možné zdravotné riziká pri nedodržiavaní hygienických požiadaviek
- Problematika predaja výživových doplnkov a potravín na osobitné výživové účely na diaľku
- Problematika výživových doplnkov a potravín na osobitné výživové účely.

Aktivity v médiách: **5**

Iné odborné činnosti:

- konzultačná a poradenská činnosť: **3883**
- členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve, v ktorom zastupuje odborný zamestnanec úrad: **2**
- členstvo v skúšobnej komisii na preskúšanie odbornej spôsobilosti na nákup, predaj a spracúvanie húb v ktorom zastupuje odborný zamestnanec úrad: **2**

Hubárska poradňa poskytovala poradenskú činnosť od 15. 5. 2017 do 11. 12. 2017, 1x týždenne (celkom 31 x), poradňu navštívilo 178 klientov, bolo identifikovaných húb: **263**.

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

Štátny zdravotný dozor bol v hodnotenom roku vykonávaný podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v zariadeniach spoločného stravovania, nad kozmetickými výrobkami a v rámci posudkovej činnosti.

Odbor hygieny výživy **RÚVZ so sídlom Košiciach** zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v potravinárskych prevádzkach a zariadeniach spoločného stravovania na území okresov **Košice mesto a Košice okolie**.

3.1.1. Posudková činnosť (tabuľka č.3 – prehľad výkonov posudkovej činnosti)

Počet súhlasných rozhodnutí: **367**

Počet nesúhlasných rozhodnutí: **0**

Počet zastavených konaní z dôvodu nepredloženia žiadaných dokladov: **45**

Podaných bolo **7 odvolaní** (z toho 5 odvolaní voči zastaveným konaniam z dôvodu nepredloženia žiadaných dokladov, 2 voči uloženej pokute) , z ktorých boli vybavené v rámci autoremedúry 3 odvolania a vydané boli súhlasné rozhodnutia.

Počet rozhodnutí na schválenie, resp. zmenu prevádzkových poriadkov: 11

Prerušenie konania: 114

Zastavenie konania: 45, z toho 19 rozhodnutím a 26 vyznačením v spise

Počet záväzných stanovísk: 101, z toho

- **k územnému konaniu: 9**

- **ku kolaudácii a k zmene v užívaní priestorov: spolu 92**

- **Iné výkony** (napr. vyjadrenia a stanoviská k projektovým dokumentáciám, resp. podnikateľským zámerom, výzvy k podaniu vyjadrenia pred začatím správneho konania): **466**

K najčastejším problémom pri uvádzaní potravinárskych zariadení do prevádzky patrilo:

- nepredloženie príslušných dokladov ako napr. doklady o oprávnení na podnikanie (živnostenský list, výpis z obchodného registra), nájomnej zmluvy, resp. listu vlastníctva, stavebného úradu o užívaní stavby na posudzovaný účel a v zariadeniach spoločného stravovania prevádzkové poriadky,
- predčasné podávanie žiadostí, keď pracovné priestory zariadení neboli pripravené k ich uvedeniu do prevádzky (pred ukončením stavebných úprav, resp. vybavenia prevádzok účelovým zariadením),
- nezabezpečenie dokladov o kvalite pitnej vody potravinárskych prevádzok zásobovaných z vlastného vodného zdroja a atestov o vodotesnosti žúmp, čo bolo dôvodom prerušenia konania, resp. predĺženie lehoty z dôvodu časovej a dôkazovej náročnosti nad 30 dní od začatia konania,
- nezabezpečenie členenia priestorov zariadení spoločného stravovania v zmysle platných právnych predpisov (napr. nebola riešená hrubá prípravovňa zemiakov a zeleniny, nebola zabezpečená predsieň vo WC ako pre zamestnancov, tak aj pre konzumentov, neboli riešené šatne pre zamestnancov zvlášť pre mužov a ženy), nezabezpečenie jednosmernosti výrobného procesu, pri zásobovaní tovarom (napr. nezabezpečenie samostatného vstupu pre zásobovanie potravinami), pri výdaji pokrmov a príjme použitého stolového riadu.

Na území okresu Košice - mesto a Košice - okolie nové prevádzky širšieho významu nevznikli.

3.1.2. Kontrolná činnosť

- kontroly podľa zákona č. 355/2007 Z. z.: **1377**

- kontroly podľa zákona o ochrane nefajčiarov: **390**

- **kontroly na základe podnetov/sťažností:**

celkový počet podnetov: **105/** počet opodstatnených: **25,** neopodstatnených: **54,** nebolo možné prešetriť: **2,** postúpených: **20,** späťvzatie: **0,** v štádiu riešenia: **4**

Kontroly na základe podaných podnetov boli vykonané podľa zákona č. **355/2007 Z. z.;** zákona č. **152/1995 Z. z.** a zákona č. **377/2004 Z. z.**

Predmetom podnetov prešetrených podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo:

- nedodržanie hygienických požiadaviek pri výrobe pokrmov, podávanie pokazených, nedostatočne teplých pokrmov, resp. podávanie nekvalitných pokrmov, vlas v pokrmoch, žalúdočné problémy po konzumácii pokrmov, podávanie skazeného piva
- nedostatky v osobnej hygiene (bez pokrývky hlavy, resp. bez rukavíc, špinavé ruky),
- nedostatky v prevádzkovej hygiene (neudržiavané ťažšie dostupné miesta, účelové, chladiace a mraziace zariadenia, znečistené pracovné plochy a podlahy, znečistené záchody pre konzumentov a zamestnancov, znečistené steny s plesňou),
- prítomnosť škodcov na prevádzke (hmyz, hlodavce)
- rušenie pohody bývania nadmerným hlukom z produkcie hudby a zápachom,
- zamestnávanie zamestnancov bez odbornej a zdravotnej spôsobilosti,
- prevádzkovanie potravinárskych zariadení bez súhlasného rozhodnutia a bez vytvorenia podmienok,
- nevyhovujúci spôsob prípravy, balenia a podávania teplých hotových pokrmov v zariadení spoločného stravovania, nevyhovujúca kvalita surovín určených na výrobu hotových pokrmov a samotných hotových pokrmov,
- vedenie psov do zariadení spoločného stravovania

Predmetom podnetov prešetrených podľa zákona č. 152/1995 Z. z.:

- nehygienický predaj zmrzliny bez používania rukavíc,
- klamlivá reklama a nesprávne označenie zloženia výživového doplnku
- zažívacie problémy dieťaťa po konzumácii detskej výživy
- predaj dojčenských mliečnych výživy v zľave prostredníctvom ponuky v letákoch
- podozrenie na neoprávnené podnikanie v súvislosti s predajom počiatočných výživ pre dojčatá ponúkaných na reklamných letákoch a na internete v zľave

Predmetom podnetov podľa zákona č. 377/2004 Z. z. bolo prenikanie cigaretového dymu na komunikačnú chodbu, resp. pasáž obchodného centra a do konzumného priestoru pre nefajčiarov.

3.2 Úradná kontrola

Úradné kontroly potravín boli v roku 2017 vykonávané v rozsahu kompetencií orgánov verejného zdravotníctva ustanovených zákonom č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, podľa ustanovení nariadenia ES č. 882/2004 o úradných kontrolách, nariadenia ES č. 852/2004 o hygiene potravín a v súlade s Plánom výkonu úradnej kontroly potravín vypracovaným na rok 2015 podľa Viacročného národného plánu pre úradnú kontrolu potravín.

Kontroly boli vykonávané **nad potravinami** z hľadiska ich zdravotnej bezpečnosti a označovania v zariadeniach spoločného stravovania, s výrobou a predajom zmrzliny, cukrárskych výrobkov a lahôdkárskych výrobkov (pokrmov studenej kuchyne) v zariadeniach s ich konzumom na mieste, nad potravinami na osobitné výživové účely a výživovými doplnkami, na základe hlásení RASFF z ÚVZ SR o zdravotnej škodlivosti potravín a **materiálov určených na styk s potravinami**, podnetov a pri plnení ďalších stanovených úloh. Kontrolami bolo zisťované, overované a hodnotené **plnenie povinností** prevádzkovateľmi kontrolovaných potravinárskych prevádzok vo vzťahu k **podmienkam** výroby, skladovania a umiestňovania potravín na trh, **zabezpečovania** prevádzkovej hygieny, osobnej hygieny zamestnancov, zabezpečovaniu a uplatňovaniu **dokumentácie** súvisiacej s potravinárskou činnosťou vrátane správnej výrobných praxe. Bol realizovaný **odber vzoriek potravín, pokrmov, materiálov a predmetov určených na styk s potravinami za účelom**

sledovania a hodnotenia ich zdravotnej bezpečnosti. Tiež bola úradná kontrola vykonávaná nad epidemiologicky rizikovými činnosťami osôb.

Výsledky z úradných kontrol boli priebežne vkladané do informačného systému pre vytváranie databázy.

V roku 2017 bolo vykonaných 2123 kontrol, pri ktorých bolo zistených celkom 169 nezhôd v 92 kontrolovaných subjektoch.

3.2.1 Úradná kontrola v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami doplnky

Tunajší úrad eviduje **34 prevádzok s výrobou a predajom zmrzliny a 12 prevádzok s predajom zmrzliny.**

Frekvencia a typy nezhôd pri výrobe a manipulácii s nebalenou zmrzlinou:

Frekvencia a typy nezhôd (celkový počet nezhôd 3 v 3 zariadeniach)

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 0
- v priebežnom vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky – 0
- v osobnej hygiene – 2
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní - 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potravinách po dátume spotreby/dátume min. trvanlivosti – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením - 0
- iné – 1

Najčastejšie zisťované nedostatky pri výrobe a manipulácii so zmrzlinou:

- **v osobnej hygiene** – zamestnanci pracovali bez pokrývky hlavy a v znečistenom pracovnom odevu
- **iné** – v odobratej vzorke zmrzliny na jej chemické vyšetrenie (prídavné látky – potravinové farbivá) bolo zistené farbivo – košenilová červená A), ktoré sa nemôže používať na výrobu nebalenej zmrzliny.

Frekvencia a typy nezhôd pri výrobe a manipulácii s výživovými doplnkami a ostatnými potravinami na osobitné výživové účely, vrátane dojčenskej a detskej výživy (celkový počet nezhôd 11 v 6 prevádzkach):

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 0
- v priebežnom vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky – 0
- v osobnej hygiene v – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 1
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0

- potravinách po dátume spotreby/dátume min. trvanlivosti – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením – 0
- iné - 10

Najčastejšie zisťované nedostatky pri výrobe a manipulácii s výživovými doplnkami a ostatnými potravinami na osobitné výživové účely, vrátane dojčenskej a detskej výživy:

V označovaní výživových doplnkov, a to :

- nesprávne uvádzanie chemickej formy vitamínov v označení zloženia výrobku
- nesprávne a neúplné označenie vitamínov na obale výrobkov
- prezentácia na webe v inom jazyku ako štátnom s pripisovaním preventívnych účinkov

Iné:

- nepredloženie súhlasu na prevádzkovanie,
- neoznámenie predaja výživových doplnkov na diaľku na účely registrácie,
- umiestňovanie potraviny na trh bez súhlasného rozhodnutia,
- umiestňovanie nevyhovujúcej potraviny na trh v SR (RASFF, žiadosti ÚVZ SR)
- umiestňovanie výživových doplnkov na trh s obsahom nepovolených látok. resp. nových zložiek potravín

Frekvencia a typy nezhôd nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami:

V súvislosti s kontrolou materiálov a predmetov určených na styk s potravinami bolo vykonaných celkom **17 kontrol**, z toho 4 s odberom vzoriek v distribučnej sieti, 1 kontrola v súvislosti so šetrením podnetu, 5 kontrol v súvislosti s kontrolou dokumentácie vo výrobníach a veľkoskladoch a 7 kontrol v rámci RASFF predmetov určených na styk s potravinami.

V hodnotenom období bolo zamestnancami oddelenia vybavených 19 objednávok prevádzkovateľov, týkajúcich sa laboratórnych rozborov potravín, hotových pokrmov, zmrzlín, v rámci ktorých bolo posúdených 48 vzoriek.

Zhodnotenie kontrol vykonaných v nadväznosti na hlásenia o výskyte zdravotne škodlivých potravín v systéme RAPID ALERT:

V rámci RASFF boli na tunajší úrad zaslané nasledovne varovné oznámenia týkajúce sa:

1. Nepovolenej novej zložky keratín nitrát (creatine nitrate) vo výživovom doplnku CREATINE (prášok) obchodnej značky Muscle Pharm z USA
2. Nepovolenej zložky magnesium creatine chelate v zložení výživového doplnku DARK MATTER (prášok) obchodnej značky MHP z USA
3. Nepovolenej novej zložky keratín nitrát (creatine nitrate) vo výživovom doplnku CREATINE (doplnková výživa pre atlétov) obchodnej značky Muscle Pharm z USA – následné oznámenie fup 13
4. Prítomnosti Salmonella Heidelberg v mrazených kuracích prsiach solených BR 1215, Salmonella Heidelberg v mrazených kuracích prsiach solených BR277 a BR 3887 od výrobcu COOPAVEL a Salmonella Minnesota v mrazených kuracích prsiach solených „Bellaves“ BR 4166

5. Zvýšeného obsahu kadmia v mrazenom špenáte Bondvelle z Holandska
6. Vysokého obsahu vitamínu B₆ v energetických nápojoch - Moose Juice Mojito 250 ml, Moose Juice Berry 500 ml a Moose Juice Blue Raspberry 500 ml
7. Nepovolenej novej zložky „acacia rigidula“ vo výživovom doplnku LIPO 6X značky Nutrex z USA
8. Nepovolenej látky „guggulsterone“, vo výživovom doplnku LIPO 6 značky Nutrex z USA
9. Nepovolenej novej zložky „agmatín sulfát“ vo výživových doplnkoch z USA: Testogen XR 90 tab. – Ronnie Coleman a Wreckage Hardcore Series 418 g – Muscle Pharm ponúkaných prostredníctvom e-shopu na webovej stránke
10. Nepovolenej novej zložky potravín „agmatín sulfát“ v zložení výživového doplnku Gym Beam THOR Pre-workout z Nemecka
11. Nepovolenej novej zložky potravín „semená jojoby vo výživovom doplnku Animal Cuts z USA
12. Nepovolenej novej zložky potravín „agmatín sulfát“ v zložení výživového doplnku Mr. Hyde (Prosupps 30 serv V2) z USA
13. Vysokého množstva vitamínu D₃ v 1 kapsule vo výživovom doplnku Vitamin D₃ – GymBeam z Nemecka

Na základe vyššie uvedených varovných oznámení zamestnanci úradu vykonali ciele kontrolu u distribútorov, resp. odberateľov. V prípade, že nevyhovujúci výrobok sa nachádzal na prevádzke bol následne vrátený na adresu výrobcu alebo bolo uložené opatrenie na informovanie kupujúcich o jeho nevyhovujúcom zložení a o možnosti vrátenia výrobku distribútorovi, resp. výrobcovi. V niektorých prípadoch, ak konateľ spoločnosti bol mimo územia SR bola s'ražená písomná komunikácia s ním, resp. nepodarilo sa s ním skontaktovať

Ďalej boli vykonané kontroly (7) na základe **hlásení o zdravotne škodlivých predmetoch určených na styk s potravinami v systéme RAPID ALERD:**

Jednalo sa o migráciu 3-MCPD (3-monochlor-1-2-propanediol) a minerálnych olejov v papierových košíčkoch na muffiny z Číny v predajniach Tedi a migráciu primárnych aromatických amínov z plastovej zberačky z Číny v predajniach KiKTextilien.

3.2.2. Kontrola v ZSS vrátane výroby lahôdkarských výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach

Tunajší úrad eviduje 2292 ZSS (z toho 825 vyváraajúce a 1467 nevyváraajúce), z ktorých bolo kontrole podrobených 739 subjektov, u ktorých bolo vykonaných 1725 kontrol.

Frekvencia a typy nezhôd (**celkový počet nezhôd 151 v 79 zariadeniach**)

- dodržiavanie zásad SPV, HACCP – 7
- v priebežnom vzdelávaní zamestnancov – 1
- v hygiene prevádzky – 53
- v osobnej hygiene – 23
- v odbornej spôsobilosti – 8
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potravinách po dátume spotreby/dátume min. trvanlivosti - 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0

- v skladovaní potravín – 2
- v manipulácii s potravinami – 34
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením – 0
- iné – 22

Kontrola v ZSS - kontrola prevádzkovateľov (popis najčastejšie zisťovaných nezhôd):

- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP** - nebola vypracovaná dokumentácia systému HACCP, nedôsledne bola vedená evidencia o sledovaní mikroklimatických podmienkach skladovaných potravín, o uchovávaní hotových pokrmov od ich dohotovenia a počas ich výdaja, resp. počas expedície, ohrozenie bezpečnosti pokrmov nesprávnou manipuláciou a spôsobom ich uchovávania pred ich výdajom;
- **v hygiene prevádzky** – nezabezpečenie čistoty a dobrého stavu údržby vybavenia výrobných a manipulačných priestorov kuchyne (napr. chladiace, mraziace zariadenia, účelové zariadenia na tepelnú úpravu pokrmov, úložné a odkladacie plochy, pracovných plôch, svietidiel, vzduchotechnických zariadení), šatní pre zamestnancov, chodby určenej na zásobovanie, znečistenie stien a stropov s nánosom pavučín a plesní, poškodenie podláh;
- **v osobnej hygiene** – nepoužívanie a znečistenie ochranného pracovného odevu zamestnancov, nepoužívanie pokrývok hlavy, spoločné uloženie pracovného a civilného odevu v šatňových skrinkách i mimo nich, nezabezpečenie účelového zariadenia na umytie, resp. na osušanie rúk, nezabezpečenie teplej vody k umývadlám na ruky, nefunkčná vodovodná batéria pri umývadle na ruky v predsieni WC pre zamestnancov;
- **v odbornej spôsobilosti** – nepredloženie dokladov o odbornej spôsobilosti zamestnancov,
- **v priebežnom vzdelávaní zamestnancov** – nebola predložená dokumentácia o zabezpečení školenia zamestnancov – ohľadom hygieny potravín,
- **v skladovaní potravín** - zmrazovanie surovín určených na výrobu pokrmov dodávaných do zariadení v chladenom stave (napr. kuchynsky opracovaného mäsa, navyiac bez označenia a mäsových výrobkov), resp. zmrazovanie hotových pokrmov, uchovávanie potravín po uplynutí dátumu spotreby, resp. dátumu minimálnej trvanlivosti, uchovávanie potravín v mraziacich, resp. chladiacich zariadeniach v rozpore s požiadavkami platných predpisov, resp. s údajmi uvádzanými výrobcom na obale výrobku, uchovávanie suchých potravín mimo suchého skladu potravín, a to napr. v priestoroch kuchyne, uchovávanie nezlúčiteľných druhov potravín (tepelne opracované s tepelne neopracovanými),
- **v manipulácii s potravinami** – zámena pracovných plôch na manipuláciu so surovinami, rozmrazovanie mäsa pri teplote pracovného prostredia,
- **iné** – vykonávanie činnosti bez posúdenia priestorov orgánom verejného zdravotníctva a bez schválenia prevádzkového poriadku tohto zariadenia, nepredloženie výsledkov laboratórneho rozboru z vlastného vodného zdroja zásobujúceho zariadenie spoločného stravovania, nezabezpečenie teplej vody k umývadlám a drezom v zariadení; nesprávny spôsob odoberania vzoriek a ich uchovávanie, nedostatočná gramáž odobratých vzoriek a neúplné vedenie evidencie.

Frekvencia a typy nezhôd v ostatných prevádzkarňach registrovaných RVPS (celkový počet nezhôd 4 v 4 zariadeniach):

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 0
- v priebežnom vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky – 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 2
- v zdravotnej spôsobilosti -0

- v označovaní -0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potravinách po dátume spotreby/dátume min. trvanlivosti – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 1
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením – 0
- iné – 1

Najčastejšie zisťované nedostatky v ostatných prevádzkarňach registrovaných RVPS:

- **v odbornej spôsobilosti** – nepredloženie dokladov o odbornej spôsobilosti zamestnancov;
- **v manipulácii s potravinami** – nevhodná manipulácia s potravinami

3.2.3 Audity podľa článku 5 nariadenia (ES) č. 882/2004

Na rok 2017 bol výkon auditov naplánovaný v 2-och **zariadeniach spoločného stravovania**. Plánované audity neboli vykonané.

V hodnotenom období audity vo **výrobniciach obalových materiálov a predmetov určených na styk s potravinami** neboli vykonávané.

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

V roku 2017 bolo odobratých a vyšetrených celkom **744 vzoriek**, z toho 4 vzorky predmetov určených na styk s potravinami, mikrobiologicky bolo vyšetrených 586 vzoriek potravín a pokrmov a chemicky 158 vzoriek.

3.3.1. Mikrobiologické hodnotenie potravín

Z mikrobiologicky vyšetrených **586 vzoriek** nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám 59 vzoriek t.j. 10,06% a to podľa jednotlivých skupín komodít nasledovne:

- **13 vzoriek lahôdkárenských výrobkov:** 11 pre vysoký počet kvasiniek a 2 vzorky pre prekročenie počtu Koagulázopozitívnych stafylokokov v 1g;
- **18 vzoriek zmrzlín:** z toho 9 vzoriek pre vysoký počet kvasiniek, 13 pre vysoký počet Enterobacteriaceae a 3 vzorky pre prekročenie počtu koliformných baktérií v 1g;
- **2 vzorky cukrárenských výrobkov:** pre prekročenie počtu kvasiniek v 1g;
- **25 vzoriek hotových pokrmov:** z toho **21** vzoriek pre prekročenie resp. prítomnosť koliformných baktérií, 2 vzorky pre prítomnosť E. coli a 2 vzorky pre prekročenie počtu B. cereus v 1g;
- **1 vzorka pokrmov rýchleho občerstvenia** pre prekročenie počtu koliformných baktérií v 1g.

Nezhody z hľadiska označovania boli zistené nasledovne

V označení potravín odobratých na laboratórne skúšky neboli zistené nedostatky, až na výrobok: Dr. Max Probio Femina, vyšetrený na počet probiotík, ktorý sa nezhodoval (bol nižší) s počtom deklarovaným na obale výrobku.

3.3.2. Chemické hodnotenie potravín

Počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov), z ktorých bolo **chemicky vyšetrených 158 vzoriek**, z toho **nevyhoveli 2 vzorky t.j. 1,26 %**, a to:

- **nebalená zmrzlina** pre prítomnosť nepoleného farbiva (košenilová červená) v tejto komodite a
- **výživový doplnok Spirulina** pre vysoký obsah PAU (polyaromatických uhľovodíkov), čo bolo nahlásené v systéme RASFF na ÚVZ SR.

Podľa jednotlivých kontaminantov a prídavných látok v jednotlivých komoditách potravín boli vyšetrené vzorky v nasledovnom rozsahu:

- **kontaminujúce látky -Pb, Cd, Hg** boli sledované v hotových pokrmoch, vo výživových doplnkoch, dojčenskej a detskej výžive, v rybách, ovocných a bylenných čajoch, v balených minerálnych vodách a pramenitých vodách, pričom bolo vyšetrených na obsah **olova** 59 vzoriek a 2 vzorky predmetov určených na styk s potravinami, **kadmia** 59 vzoriek a 2 vzorky predmetov určených na styk s potravinami, **ortuti** 59 vzoriek. Všetky vyšetrené vzorky **vyhoveli**.
- **kontaminanty - As** bol sledovaný v pramenitej vode pre dojčatá a vo vode vo watercooleroch, vyšetrených bolo 7 vzoriek, obsah **Cu** bol sledovaný v pramenitej vode pre dojčatá a vo vode vo watercooleroch, výživovom doplnku, celkom bolo vyšetrených 8 vzoriek, na obsah **Ni** bolo vyšetrených 8 vzoriek a to v pramenitej vode pre dojčatá, vo vode vo watercooleroch, v dojčenskej výžive a 2 vzorky predmetov určených na styk s potravinami. Všetky vyšetrené vzorky **vyhoveli**.
Prehľad v tab. č. 5.
- **dušičnany** - boli sledované v pramenitých vodách pre dojčatá, vo vode vo watercooleroch a v dojčeneckej výžive, celkom bolo vyšetrených 14 vzoriek,
- **dušitany** boli sledované v potravinách pre dojčatá a malé deti, vyšetrených 7 vzoriek;
- na stanovenie prítomnosti **ochratoxínu A** – 2 vzorky, **Zearalononu** - 3 vzorky a **Patulinu** - 3 vzorky, v potravinách pre dojčatá a malé deti, všetky vyšetrené vzorky **vyhoveli**;
- na sledovanie obsahu **reziduí pesticídov** v potravinách- 1 vzorka, ktorej výsledky do t. č. nie sú k dispozícii;
- na prítomnosť **PCB** - 2 vzorky, ktoré **vyhoveli**;
- na prítomnosť **akryamidu** - 2 vzorky, ktoré **vyhoveli**;
- na prítomnosť **benzoapyrénu** bola vyšetrená 1 vzorka výživového doplnku Chlorella, ktorá nevyhovela Nariadeniu komisie (EÚ) 2015/1933, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1881/2006, pokiaľ ide o maximálne hodnoty obsahu polycyklických aromatických uhľovodíkov v kakaovej vláknine, banánových lupienkoch, sušených bylinách a sušených koreninách, zistená hodnota suma PAU 117 µg/kg.
- na sledovanie prítomnosti histamínu - 0 vzoriek;
- stanovenie obsahu metanolu – 0 vzoriek;

z prídavných látok bola sledovaná, prítomnosť **farbív** v nebalených zmrzlínach, nealkoholických nápojoch, cukrárenských výrobkoch, celkom bolo vyšetrených 13 vzoriek; **náhradné sladidlá** boli zisťované v nealkoholických nápojoch a výživových doplnkoch, v detskej výžive a cukrárenskom výrobku, spolu vyšetrených 6 vzoriek; obsah **chemických konzervačných látok** bol zisťovaný v nealkoholických nápojoch a výživových doplnkoch, boli vyšetrené 3 vzorky. Všetky vyšetrené vzorky v sledovaných ukazovateľoch **vyhoveli**. Prehľad v tab. č. 6.

- **glutén** – vyšetrená 1 vzorka krehkých kokosových sušienok, zistená hodnota menej ako 15,2 mg/kg;
- **dušitany** – vyšetrených 7 vzoriek detskej výživy na báze ovocia a zeleniny, všetky zo zistenou hodnotou menej ako 2,0 mg/kg;

- sledovanie špecifických kritérií zdravotnej bezpečnosti **radiačne ošetrovaných potravín**
- 1 vzorka (lieskové orechy jadrá GOLD PACK), ktorá nevykazovala radiačné ošetrovanie;
- sledovanie potravín na **prítomnosť GMO** - RÚVZ Košice v hodnotenom období nemal v pláne odber vzorky.

3.4. Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

Na území mesta Košice a Košice-okolie sa nachádza niekoľko stredísk cestovného ruchu so zariadeniami poskytujúcimi stravovacie služby (mestské kúpaliská), Alpinka, areál Anička, ZOO Kavečany a oblasť prírodného plážového kúpaliska pri Sídlišku nad Jazerom.

Na území **okresu Košice - okolie** sú to najmä **kúpaliská a prírodné vodné nádrže v obciach Čaňa, Geča, Ružín, Bukovec, Medzev, Moldava nad Bodvou.**

Pred začatím letnej turistickej sezóny, ako aj počas nej boli vykonávané kontroly v stánkoch s predajom zmrzliny a v zariadeniach spoločného stravovania sezónneho charakteru a s celoročnou prevádzkou, pri ktorých závažné nedostatky neboli zistené. Len v jednom zariadení bolo zistené porušenie povinností a požiadaviek na výrobu, prípravu a podávanie pokrmov, čo bolo riešené správnym konaním.

3.4.2 Zimná turistická sezóna

Na dozorovanom území sú zariadenia spoločného stravovania využívané v týchto zimných rekreačných strediskách: Rekreačné stredisko **Jahodná**, rekreačné stredisko **Kavečany** a rekreačné stredisko **Zlatá Idka**. Ide o zariadenia s celoročnou prevádzkou.

Rekreačné stredisko JAHODNÁ (reštaurácia a čajovňa)

Kontrolou zameranou na podmienky manipulácie s potravinami, prevádzkovú a osobnú hygienu zamestnancov a dokumentáciu súvisiacu s činnosťou neboli zistené nezhody s platnými predpismi.

Športovorekreačné stredisko KAVEČANY

V tomto rekreačnom stredisku stravovacie služby poskytuje len **reštaurácia „Pod Hreňnou“**. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

Rekreačná lokalita Zlatá Idka

V areáli strediska SKI PARK ERIKA Zlatá Idka je situované zariadenie spoločného stravovania - bufet, v ktorom bola snaha vykonať kontrolu, avšak aj tohto roku bolo uzavreté bez udania dôvodu (pravdepodobne rekonštrukcia).

3.5 Hromadné akcie

V roku 2017 sa uskutočnilo na území mesta Košice a okresu Košice okolie **spolu 12** hromadných akcií konaných v rámci osláv mesta Košice, pri konaní kultúrnych a športových podujatiach a vianočných sviatkov, spojených s poskytovaním občerstvovacích služieb, ktoré boli usporiadateľmi ohlásené podľa § 52 zákona č. 355/2007 Z.z.:

Ide o nasledovné hromadné akcie:

Kultúrne podujatia: 1

- Dni mesta Košice, Hlavná ul., Košice

V rámci vianočných sviatkov: 1 (3 lokality)

- Vianočné trhy na Hlavnej ul., pred NZC Aupark, pred OC Galéria

V rámci trhov a jarmokov: 2

- Staromestské trhy v Košiciach
- Farmársky jarmok, Veľká Lodina

Iné: 8

- Staromestské trhy
- Obecná zabíjačka, Nižná Myšľa
- Bidovská rybka
- Dni obce Myslava
- Košice Gurmán Fest 2016
- Slávnostné dni vína v Košiciach
- Festival ohňostrojov 2017 v Košiciach pri OC Optima
- „Kde pracuje môj otec, moja mama?“ s podtitulom „Family Safety Day“ konaného na parkovisku pred Vstupným areálom UUS Košice.

Vykonaných bolo spolu 101 kontrol, pri ktorých neboli zistené závažné nedostatky, až na štyri zariadenia s prípravou a predajom pokrmov, v ktorých boli zistené nedostatky v osobnej hygiene zamestnancov, v podmienkach manipulácie s potravinami a v nezabezpečení zariadenia s tečúcou pitnou vodou. Za nedostatky v osobnej hygiene zamestnancov boli uložené blokové pokuty a v jednom zariadení bolo uložené na mieste opatrenie, ktorým bola zakázaná príprava a predaj pokrmov z dôvodu nezabezpečenia zariadenia s tečúcou pitnou vodou na umývanie rúk zamestnancov a na umývanie náradia pri príprave pokrmov z polotovarov.

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zákona č. 355/2007 Z. z.:

- podľa § 55 ods. 2 písm. g) bolo vydaných **23 opatrení na mieste**, ktorými bolo nariadené uzatvorenie potravinárskych prevádzok, z dôvodu možného rizika vážneho poškodenia zdravia ľudí;
- podľa § 12 ods. 2 písm. e) bolo vydaných **3 opatrení**, ktorými bolo nariadené v prevádzkach vykonávanie mechanickej očisty a účinnej dezinfekcie;
- podľa § 58 zákona č. 355/2007 Z. z. bolo uplatnených **15 náhrad nákladov** v celkovej sume **1068 eur**;
- podľa § 57 bolo uložených **8 pokút** v sume **3 300 eur**;
- podľa § 56 bolo uložených **45 blokových pokút** v sume **2910 eur**;

Sankčné opatrenia podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

- podľa § 19 ods. 1 v spojitosti s § 20 ods. 9, 12 ako aj podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č. 882/2004 boli vydané nasledovné **opatrenia**:
- podľa § 20 ods. 12 písm. e) - **0 opatrenia** - o pozastavení alebo zatvorení prevádzky;
- podľa § 20 ods. 12 písm. a) - **24 opatrenia** - o okamžitom stiahnutí potravín z trhu;
- podľa § 20 ods. 12 písm. b) - **2 opatrenia** - o zničení potraviny;
- podľa § 20 ods. 12 písm. c) - **2 opatrenia** - o znehodnotení potravín chemickými a mechanickými prostriedkami
- podľa § 20 ods. 12 písm. d) - **5 opatrení** - o upozornení na riziká nebezpečných potravín;
- podľa § 28 bolo uložených **5 pokút** v celkovej sume **3 700 eur**;
- podľa § 29 bolo uložených **15 blokových pokút** v celkovej sume **855 eur**;

- podľa § 20 ods. 4 zákona č. 152/1995 Z. z. bolo uplatnených 11 úhrad nákladov v celkovej sume 1073 eur;

Ďalšie sankčné opatrenia:

- podľa § 10 zákona č. 377/2004 Z. z. - 0 pokuta v celkovej sume eur

Voči rozhodnutiam o pokute boli v zákonom stanovenej lehote podané 2 odvolania postúpené tunajším správnym orgánom ÚVZ SR Bratislava, ktoré boli potvrdené.

5. Epidemický výskyt alimenárnych ochorení

Celkový počet alimentárnych ochorení prebiehajúcich v epidémiách na šetrení ktorých sa podieľali zamestnanci odboru hygieny výživy: **5**. Predpokladaný faktor prenosu nebol ani v jednom prípade potvrdený.

6. Poradne správnej výživy

V rámci monitoringu spotreby aditív a aróm bolo bez absolvovania biochemického vyšetrenia 20 klientov edukovaných o zásadach správnej výživy a možných rizikách, pri nesprávnych stravovacích návykoch. Pri zbere dát (dotazníkovou) metódou bol použitý 1 druh dotazníka, a to 24-hodinový retrospektívny dotazník spotreby potravín/pokrmov/nápojov, ktorý okrem vyššie uvedeného monitoringu slúžil aj k poradenskej činnosti. Jeden klient bol edukovaný o zásadách správnej výživy, možných spôsoboch správneho stravovania s prihliadnutím na fyziologický stav klienta, jeho pohlavie, vek i ekonomickú situáciu. Informovaný bol aj o možnostiach stravovania týkajúcich sa nových druhov potravín, taktiež bol informovaný o možných rizikách pri nesprávnych stravovacích návykoch.

Pre 300 klientov boli v rámci celoštátneho projektu na základe vyhodnotenia 24-hodinových retrospektívnych dotazníkov vypracované aj stravovacie odporúčania na mieru respondentov, a to jednotlivo vzhľadom ku konkrétnym deficitom zisteným z jedálnička s prihliadnutím na to, že ide o sociálne slabé skupiny respondentov

V rámci školení na Slovenskom červenom kríži na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností boli zároveň účastníci školení oboznámení v celkovom počte 596 aj zo zásadami správnej výživy.

7. Projekty, mimoriadne úlohy

Odbor hygieny výživy sa v roku 2017 podieľal na plnení programov a projektov úradov verejného zdravotníctva, ktoré sú podrobne vyhodnotené v dokumente „Programy a projekty“. Ide o nasledovné úlohy:

- Bezpečnosť výrobkov z bambusu
- Problematika plastifikátov v materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami
- Monitoring probiotík v potravinách na osobitné výživové účely a vo výživových doplnkoch
- Monitoring príjmu jódu
- Monitoring spotreby vybraných prídavných látok do potravín a aróm
- Monitoring príjmu kuchynskej soli
- Rezíduá pesticídov v potravinách pre dojčenskú a detskú výživu

Okrem plánovaných kontrol boli v hodnotenom období vykonané **4 mimoriadne kontroly podľa usmernení ÚVZ SR v Bratislave, a to:**

1. Vykonanie kontrol v prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2017

Celkovo bolo vykonaných 48 kontrol. Závažné nedostatky neboli zistené, až na 1 zariadenie, v ktorom boli zistené nedostatky v prevádzkovej hygiene a v osobnej hygiene zamestnanca. V rámci kontrol bolo odobratých na senzorké a mikrobiologické vyšetrenie 111 vzoriek zmrzlín, z ktorých nevyhovelo 18 vzoriek, pre prekročenie počtu Enterobacteriaceae, koliformných baktérií a kvasiniek v 1 ml. Zároveň bolo odobratých 11 vzoriek zmrzlín na chemické vyšetrenie (prítomnosť syntetických farbív), z ktorých 1 vzorka nevyhovela pre prítomnosť farbiva košenilová červená. Za nedostatky v prevádzkovej hygiene tunajší úrad začal konať vo veci uloženia pokuty, za nedostatky v osobnej hygiene bola zamestnancovi uložená bloková pokuta a za nevyhovujúce vzorky boli uplatnené úhrady nákladov

2. Mimoriadna cielená kontrola zameraná na prevádzky verejného stravovania, ktoré podávajú pokrmy z tepelne nespracovaného mäsa

Vykonaných bolo 35 kontrol so zameraním na splnenie si oznamovacej povinnosti prevádzkovateľmi zariadení, v prípade prípravy a podávania pokrmov z tepelne nespracovaného mäsa a zabezpečenie informovania o prípadných zdravotných rizikách, ktoré môžu pri jeho konzumovaní vzniknúť. Nesplnenie vyššie uvedených povinností bolo zistené len v jednom prípade, na základe čoho bude tunajší úrad ďalej konať vo veci uloženie pokuty.

3. Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov.

Vykonaných bolo 83 kontrol a skontrolovaných 40 stánkov s rýchlym občerstvením. Kontroly boli zamerané na prípravu, manipuláciu a podávanie pokrmov a nápojov. Nedostatky boli zistené v štyroch stánkoch a týkali nezabezpečenia ochrany potravín pri predaji, pripravovaných múčnych polotovarov pred možnou kontamináciou, osobnej hygieny zamestnancov (fajčenie cigarety v priestore stánku) a nezabezpečenia zariadenia v stánku s tečúcou pitnou vodou na umývanie rúk zamestnancov a na umývanie pracovného náradia pri príprave pokrmov z polotovarov. Na základe zistení bolo uložené opatrenie, ktorým bola zakázaná príprava a predaj pokrmov a zamestnancom boli uložené blokové pokuty. Na laboratórne vyšetrenie bolo odobratých 29 vzoriek pokrmov, z ktorých jedna vzorka nevyhovela pre vysoký počet koliformných baktérií.

4. Monitoring vajec, výrobkov z vajec a hydinového mäsa na kontrolu fipronilu

Na základe usmernenia ÚVZ SR boli vykonané kontroly v zariadeniach spoločného stravovania na uvádzané komodity pôvodom zo Slovenska a z iných členských štátov. Vo všetkých kontrolovaných zariadeniach boli predložené nadobúdacie doklady. Zároveň bola v rámci Košického kraja dobratá 1 vzorka výživového doplnku (sušený vaječný bielok), ktorého výsledok do t.č. ešte nie je k dispozícii a 3 vzorky potravín pre dojčatá a malé deti prednostne s obsahom vajec alebo hydinového mäsa, v ktorých kontrolovaný pesticíd - fipronil nebol zistený. Vzorky boli analyzované v laboratóriu ÚVZ SR.

Správy z plnenia jednotlivých mimoriadnych úloh boli zaslané ÚVZ SR v Bratislave v požadovanom rozsahu a v stanovenom termíne.

Tabuľky č. 1 až 8 podľa spracovania v roku 2017

Tabuľka č. 1 – vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek

Tabuľka č. 2 – vyhodnotenie inšpekcií na mieste

Tabuľka č. 3 – prehľad výkonov posudkovej činnosti

Tabuľka č. 4 – počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxikogénne mikroorgan.

Tabuľka č. 5 – kontaminanty vo vyšetrovaných vzorkách

Tabuľka č. 6 – prehľad o počte vyšetrených vzoriek na obsah prídavných látok

Tabuľka č. 7 – hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach

Tabuľka č. 8 – prehľad auditov

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2017

Tabuľka č. 1

P. č.	Komodita	Mikrobiologická kontaminácia	Iná kontaminácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	Počet nevyhovujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyhovujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	2	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	4	0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	4	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	6	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekár. výrobky	0	0	0	0	0	0	3	0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	3	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	3	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	18	1	0	0	0	19	122	15,5
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	5	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	1	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	1	0
19	Lahôdkarské výrobky	13	0	0	0	0	13	24	54,1
20	Cukrárske výrobky	2	0	0	0	0	2	39	5,1
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	8	0
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	6	0
26	Hotové pokrm	25	0	0	0	0	25	397	6,3
27	Pokrm rýchleho občerstvenia	1	0	0	0	0	1	34	2,9
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	32	0
29	Výživové doplnky	0	1	0	1	0	2	19	10,5
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	24	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	4	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	3	0
	Spolu	59	2	0	1	0	62	744	8,3

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste – RÚVZ v Košiciach - rok 2017

Tabuľka č. 2

	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovia zmrzliny (stánky)	Spolu prevádzkarne registrované RÚVZ	Ostatné prevádzkarne – registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	7	36	231	2292	46	2612	1908	4520
Počet kontrolovaných subjektov	5	11	38	739	33	826	179	1005
Počet kontrol	5	23	47	1725	81	1881	242	2123
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	0	5	1	79	3	88	4	92
SVP/ HACCP	0	0	0	7	0	7	0	7
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	1	0	1	0	1
Hygiena prevádzky	0	0	0	53	0	53	0	53
Osobná hygiena	0	0	0	23	2	25	0	25
Odborná spôsobilosť	0	0	0	8	0	8	2	10
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	0	0	0	0	0
Označovanie	0	0	1	0	0	1	0	1
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	0	0	0	0	0
Pôvod, vysledovateľnosť	0	0	0	0	0	0	0	0
Skladovanie	0	0	0	2	0	2	0	2
Manipulácia s potravinami	0	0	0	34	0	34	1	35
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	0	0	0	0	0
Iné	0	10	1	22	1	34	0	35

Prehľad výkonov posudkovej činnosti – RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2017 odbor

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy	3	0	0	5	0	1	0	9
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	57	11	0	22	0	1	1	92
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy	11	0	0	0	0	0	0	11
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	245	9	0	82	12	9	10	367
		odvol.	2	0	0	1	0	0	0	3
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Prerušenia konania		76	9	0	27	0	2	0	114
7.	Zastavenia konania		27	3	0	10	0	4	1	45
8.	Odborné konzultácie		1186	86	15	723	80	45	295	2430
9.	Iné výkony		289	16	0	89	0	35	37	466

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxinogénne mikroorganizmy - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2017

Tabuľka č. 4

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																			Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Ent bac	Bac Cer	Cro-no B		Iné
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	111	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	3	0	0	13	0	0	0	18
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkarské výrobky	24	0	0	0	0	0	0	0	2	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13
20	Cukrárske výrobky	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxínogénne mikroorganizmy - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2017

Tabuľka č. 4 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																			Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Ent bac	Bac Cer	Cro-no B		Iné
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Praménité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Praménité vody dojčenské	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	355	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21	2	0	0	4	0	0	25
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
28	Det'ská a dojčenská výživa	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchyn'ská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	586	0	0	0	0	0	0	0	2	0	22	0	0	0	25	2	0	13	4	0	0	59

Vysvetlivky: Sal - Salmonella spp., Shi - Shigella spp., Cam - Campylobacter jejuni, Yer - Yersinia enterocolitica, Pse - Pseudomonas aeruginosa, Clo Per - Clostridium perfringens, Lis - Listeria monocytogenes, Sta - Stafylokoky, Ple - plesne, Kva - kvasinky, CloBot - Clostridium botulinum, B hem - B-hemolytické streptokoky, Vib - Vibrio parahaemolyticus, Kol - koliformné baktérie, Ecol - E. coli, Ent - enterokoky, Entbac - enterobacteriaceae, BacCer - Bacillus cereus, Crono B - Cronobacter spp.

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2017

Tabuľka č. 5

P. č.	Komodita	Celk. poč. vz.			Pb			Cd			Hg			As			Cr			Al			Cu			Ni			Sn		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	4	0	0	4	0	0	4	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ovocie a zelenina	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	4	0	0	4	0	0	4	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Cukrárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2017

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celk. poč. vz.			Pb			Cd			Hg			As			Cr			Al			Cu			Ni			Sn		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Praménité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Praménité vody dojčenské	4	0	0	4	0	0	4	0	0	4	0	0	4	0	0	2	0	0	0	0	0	4	0	0	4	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	25	0	0	25	0	0	25	0	0	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detická a dojčenská výživa	7	0	0	6	0	0	6	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	10	0	0	10	0	0	10	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Pridavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné pridavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	60	0	0	61	0	0	61	0	0	59	0	0	7	0	0	2	0	0	0	0	0	8	0	0	10	0	0	6	0	0

Vysvetlivky: Pb – olovo, Cd - kadmium, Hg - ortuť, As - arzén, Cr - chróm, Al - hliník, Cu - meď, Ni - nikel, Sn - cín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2017

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			Akrylamid		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Cukrárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2017

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			Akrylamid		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detická a dojčenská výživa	7	0	0	1	0	0	8	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	14	0	0	1	0	0	9	0	0	1	1	100	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0

Vysvetlivky: NO3 - dusičnany, _RP – rezíduá pesticídov, _MT – mykotoxíny, NEL – polyaromatické uhľovodíky, PCB – polychlórované bifenylly, _NZ – nitrózamíny, EKF – estery kyseliny ftalovej, _HIS – histamín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2017

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkarské výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Cukrárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2017

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se		
		vyš	nev.	%	vyš	nev.	%	vyš	nev.	%	vyš	nev.	%	vyš	nev.	%	vyš	nev.	%	vyš	nev.	%	vyš	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	4	0	0	0	0	0	4	0	0	4	0	0	4	0	0	4	0	0	4	0	0	4	0	0
25	Voda - watercoolery	3	0	0	0	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	2	0	0	3	0	0	3	0	0
26	Hotové pokrmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	7	0	0	0	0	0	7	0	0	14	0	0	7	0	0	6	0	0	7	0	0	8	0	0

Vysvetlivky: Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO2 - dusitany, Fx - fluoridy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se – selén

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2017

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

Uvádzajú sa len komodity, v ktorých boli parametre uvedené v tabuľke vyšetrené

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			mel			PAA			diizok			1-okt		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
	Predmety prichádz. do styku s potravinami	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

P. č.	Komodita	rozp			styr			mono_EG			di_EG			ac_ald			akr_nit			vin_ac			kapr		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%

P. č.	Komodita	adip			BADGE			BFDGE			NOGE			Bisf_A			Bisf_F			Bisf_S			odol_farb		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%

P. č.	Komodita	UV_stab			fen			red_I			iony			odpar			prch_I			senz				
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%		
	Predmety prichádz. do styku s potravinami																			1	-			

Vysvetlivky: Ag – striebro, Cr6+ – šesťmocný chróm, CML - celková migrácia látok, form – formaldehyd, mel - melamín, PAA - primárne aromatické amíny, diizok – diizokyanáty, 1-okt - 1-oktén, rozp - zvyškové rozpúšťadlá, styr – styrén, mono_EG – monoetylenglykol, di_EG – dietylenglykol, ac_ald – acetaldehyd, akr_nit – akrylonitril, vin_ac – vinylacetát, kapr – kaprolaktám, adip - bis-(2-etylhexyl)adipát, Bisf_A - Bisfenol A, Bisf_F - Bisfenol F, Bisf_S - Bisfenol S, odol_farb - odolnosť pigmentov a farbív, UV_stab - prítomnosť UV stabilizátora, fen – fenoly, red_I - redukujúce látky, iony - dôkaz iónov, odpar – odparok, prch_I - prchavé látky, senz - senzorické hodnotenie

**Pridavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ
so sídlom v Košiciach - rok 2017**

Tabuľka č. 6

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekárske výrobky	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	3	0	0	0	0	0	3	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	11	1	9,0	11	1	9,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkarské výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Cukrárske výrobky	3	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Pridavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ
so sídlom v Košiciach - rok 2017**

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín			
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detská a dojčenská výživa	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	2	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Pridavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	65	1	1,5	13	1	7,6	6	0	0	3	0	0	0	0	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Pridavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ
so sídlom v Košiciach - rok 2017**

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Ferokyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyselina manganistanom			Celkový organický uhlík		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkarské výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Cukrárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ
so sídlom v Košiciach - rok 2017**

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Feroxyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyselina manganistanom			Celkový organický uhlík		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	24	0	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	24	0	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0

Hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach – RÚVZ so sídlom v Košiciach. - rok 2017

Tabuľka č. 7

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
2.01 lahôdkárska výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.02 cukrárska výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.03 výroba zmrzliny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.04 výroba nových druhov potravín	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.05 výroba potravín na výživu dojčiat a malých detí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.06 výroba potravín pre osobitné výživné účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.07 výroba výživových doplnkov	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.08 výroba prírodných minerálnych vôd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.09 výroba vôd - pramenitých a balených pitných vôd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.10 výroba bylinných čajov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.11 výroba hotových mrazených a chladených pokrmov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.12 výroba aditívnych látok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.14 baliareň lahôdkárskych výrobkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.15 baliareň cukrárskych výrobkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.16 baliareň zmrzliny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.17 baliareň nových druhov potravín	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.18 baliareň potravín na výživu dojčiat a malých detí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.19 baliareň potravín pre osobitné výživné účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.20 baliareň výživových doplnkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.23 baliareň bylinných čajov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.24 baliareň hotových mrazených a chladených pokrmov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.25 baliareň aditívnych látok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.1 výroba plastových/kombinovaných obalov	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.2 výroba papierových/kartónových obalov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.3 výroba keramiky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.4 výroba skla	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.5 výroba PET fliaš	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.6 výroba predliskov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.7 výroba iných obalov	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach – RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2017

Tabuľka č. 7

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín	30	17	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov	6	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1 špecializované predajne potravín	74	9	12	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3 lekárne, drogérie	151	22	1	38	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5 predajne obalov a predmetov	6	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1 nemocnice - kuchyne	4	7	6	15	1	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	117	0	28	7	1	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.3 nemocnice - bufety	19	6	9	7	2	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	48	60	58	79	0	0	38	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy	103	4	18	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.3 závodné stravovanie - bufety	50	16	26	16	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	27	21	43	26	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	66	2	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu	4	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	455	373	481	238	18	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	972	36	191	22	4	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	290	41	131	62	14	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.9 krátkodobý stánkový predaj - občerstvenie (hromadné akcie)	135	46	76	26	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Výroba a predaj zmrzliny (stánky)	46	62	19	133	17	13	11	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet	2612	736	1145	676	61	9	59	0	0	0	0	0	0	0	0
1 Primárna výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.13 výroba ostatných výrobkov	117	3	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.26 baliareň ostatných výrobkov	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 ostatné prevádzkárne (ostatné sklady)	145	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2 ostatné potravinárske predajne	1415	7	187	66	1	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4 novinové stánky	226	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.6 krátkodobý stánkový predaj – potraviny (hromadné akcie)	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet	1908	10	232	66	1	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Súčet	4520	746	1377	744	62	15	62	0	0	0	0	0	0	0	0

Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach - RÚVZ v Košiciach - rok 2017

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
	0	0	0
Spolu			

Uvedie sa len ten druh zariadenia, kde boli audity vykonané, napr.: 5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie)

KOZMETICKÉ VÝROBKY

I. CHARAKTERISTIKA RÚVZ SO SÍDLOM V KOŠICIACH

1	2	3	
výdavky na výkon štátneho zdravotného dozoru nad kozmetickými výrobkami . RUVZ, ktoré nesleduje výdavky na kozmetické výrobky samostatne, urobí odhad.	výdavky na laboratórne testovanie kozmetických výrobkov (len RÚVZ BA, PP a ZA) *	počet zamestnancov vykonávajúcich ŠZD nad kozmetickými výrobkami vyjadrenom ako ekvivalent počtu zamestnancov na plný pracovný čas (FTE)	
spolu:4500 eur (odhad)	spolu:	počet zamestnancov, ktorí vykonávajú laboratórne analýzy KV v prepočte na FTE** (len RÚVZ BA, PP, ZA):	-
	rozbory KV na požiadanie:	-	počet zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD nad KV v prepočte na FTE**:
	rozbory KV v rámci ŠZD:	-	0,26

Vysvetlivky k

* Do výdavkov sa zarátavajú náklady na mzdy zamestnancov, náklady na chemikálie a iné náklady spojené s prevádzkou laboratória.

** Počet zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD nad kozmetickými výrobkami / analýzy kozmetických výrobkov v prepočte na FTE sa vypočítava podľa nasledujúceho vzorca: FTE = počet odpracovaných hodín pri výkone ŠZD nad KV alebo laboratórnom testovaní kozmetických výrobkov v rámci ŠZD za rok/počet pracovných hodín na 1 zamestnanca za rok. (Rok 2017 má pri 7,5 hodinovom pracovnom čase spolu s platenými sviatkami 260 pracovných dní a 1950 pracovných hodín.)

II. Výkon ŠZD

Výkon ŠZD	Výroba	Dovoz	Distribúcia	Sektor služieb	Celkom
Subjekty					
počet hospodárskych subjektov, ktoré podliehajú ŠZD	4	2	1638*	918	2562
počet hospodárskych subjektov, u ktorých bol vykonaný ŠZD *	4	1	19	33	57
Inšpekcie					
Počet kontrol spolu 2*	7	3	383	33	426
z toho počet kontrol	x	x	x	x	x
- na dodržiavanie Správnej výrobnjej praxe	1	x	x	x	1
- informačnej zložky o výrobku	3	1	x	x	4
- internetového predaja výrobkov	0	0	0	0	0
- na základe podnetov	2	1	5	0	7
- na základe hlásení zo systému RAPEX	0	0	342	33	375
- počet kontrol vykonaných na povinné označovanie výrobkov 3*	1	1	15	0	17
- počet kontrol vykonaných na pravdivosť tvrdení 4*	0	0	1	0	1
- počet kontrol v zmysle zákona č. 102/2014 Z. z.	0	0	0	0	0
- iné, uved' skladovanie KV, uvedenie predajní do prevádzky	-	-	20	-	20
Výrobky					
počet skontrolovaných výrobkov	3	7	19	0	24
z toho počet výrobkov	x	x	x	x	x
- na povinné označovanie 3*	2	2	15	0	19
- na pravdivosť tvrdení 4*			1	0	1
- na fyzikálno-chemické ukazovatele v rámci cielených sledovaní			10/1	0	10/1
- na mikrobiologickú čistotu / úroveň konzervácie			10/2	0	10/2

- predávaných cez internet	0	0	0	0	0
- pri kontrole informačnej zložky	3	1	0	0	4
- pri kontrole dovozu z tretích krajín v spolupráci s CS SR	x	4	x	x	4
- na základe podnetov	1	1	1	0	3
- iné,	0	0	0	0	0
Nevyhovujúce výrobky (bez nebezpečných)					
počet nevyhovujúcich výrobkov	0	-	-	-	0
z toho počet výrobkov s nedostatkami	x	x	x	x	x
- v povinnom označení	0	0	0	0	
- v povinnom označení v slovenskom jazyku	0	0	0	0	
- v tvrdeniach	0	0	0	0	
- v zložení	0	0	0	0	
- v mikrobiologickej čistote/úrovni konzervácie	0	0	2	0	2
- v informačnej zložke	0	0	x	x	
- hlásených na základe podnetov	0	0	0	0	
Nebezpečné výrobky					
- s vážnym rizikom, zistené v rámci výkonu ŠZD	0	0	0	0	0
- s vážnym rizikom zistené na základe hlásenia zo systému RAPEX	0	0	0	0	0
Opatrenia dobrovoľne prijaté hospodárskym subjektom					
počet druhov/ks výrobkov dobrovoľne stiahnutých z trhu	3/1827 **	0	0	0	3/1827
počet druhov/ks výrobkov dobrovoľne stiahnutých od spotrebiteľov	0	0	0	0	0
počet druhov/ks výrobkov, v prípade ktorých hospodárske subjekty prijali dobrovoľne iné opatrenia na odstránenie nedostatkov (uviesť aké)	0	0	0	0	0
Opatrenia uložené rozhodnutím RUVZ					
počet druhov/ks výrobkov, v prípade ktorých RÚVZ vydali príkaz na ich stiahnutie z trhu	0	0	0	0	0
počet druhov/ks výrobkov, v prípade ktorých RÚVZ vydali príkaz na ich stiahnutie od spotrebiteľa	0	0	0	0	0
počet druhov/ks výrobkov, v prípade ktorých RÚVZ vydali iné opatrenia (uviesť aké)	0	0	0	0	0
počet pokút / hodnota v Eurách	0	0	0	0	0
počet rozhodnutí vydaných v zmysle zákona č. 102/2014 Z. z.	0	0	0	0	0
počet rozhodnutí vydaných v zmysle čl. 20 nariadenia (ES) č. 1223/2009	0	0	0	0	
priemerný počet dní (kalendárnych) od začiatku riešenia prípadu do vydania rozhodnutia	0	0	0	0	0

*z toho 1414 predajní potravín a 149 lekární

** Reparex stiahnutý výrobcom BOOS trade s.r.o., zo skladov v SR (407), Maďarsku(500), ČR (600) a UK(320), na základe mylného označenia zložky Silver acetate

Vysvetlivky k

* **Počet skontrolovaných hospodárskych subjektov** v prípade zariadení starostlivosti o ľudské telo - uvedie sa iba vtedy, ak sa v zariadení vykonáva kontrola podľa nariadenia (ES) č. 1223/2009 alebo nariadenia (EÚ) č. 655/2013. Každý hospodársky subjekt môže byť zarátaný len raz aj napriek tomu, že počas roka bolo v ňom vykonaných viacero kontrol.

2* **Inšpekcie** sú pravidelné a náhodné kontroly vrátane kontrol na Internete alebo inej formy kontaktu (e-mailom, faxom, telefonicky), ktoré uskutočňuje zamestnanec RÚVZ u hospodárskeho subjektu, orientované na presadzovanie predpisov a zamerané na overenie bezpečnosti výrobkov a dodržiavanie ustanovení právnych predpisov. Ak sa počas jednej a tej istej inšpekcie kontroluje viacero ustanovení predpisov, teda vykonáva viacero kontrol, toto sa považuje za jednu inšpekciu s viacerými kontrolami. Aj kontrola trvajúca niekoľko dní sa zarátava ako jedna inšpekcia. Odber vzoriek + kontrola označenia odobratých vzoriek je možné zarátavať ako inšpekciu. Z každej inšpekcie musí byť vypracovaný záznam. **Samotný odber vzoriek a odstúpenie podnetu na riešenie inému RÚVZ sa za inšpekciu nepovažuje.**

3* **Povinné označenie** – uvedie sa počet kontrol, v rámci ktorých boli výrobky kontrolované na označenie podľa čl. 19 nariadenia (ES) č. 1223/2009 (výrobky analyzované

v laboratóriách + výrobky, ktoré boli kontrolované iba na označovanie a z kontroly bol vystavený protokol z hodnotenia označenia KV

4* **Pravdivosť tvrdení** – uvedie sa počet kontrol, ktoré boli vykonané podľa čl. 20 nariadenia (ES) č. 1223/2009 a nariadenia (EÚ) č. 655/2003.

5* Ak sa niektorá vzorka opakovane analyzovala, v stĺpci sa uvedie počet analyzovaných vzoriek/počet opakovane analyzovaných vzoriek, napríklad na analýzu sa odošle 5 vzoriek a jedna vzorka sa opakovane analyzuje, v tabuľke sa uvedie 5/6.

Iné vysvetlivky:

Výroba: sú všetky výrobné zariadenia, ktoré vyrábajú kozmetické výrobky. Patria sem i baliarne, ktoré sa zaoberajú len touto činnosťou a nie výrobou kozmetických výrobkov ako takých.

Dovoz – zahŕňa všetkých dovozcov, ktorí dovážajú priamo z tretích krajín (všetky krajiny okrem krajín EÚ) na územie Slovenska.

Distribúcia: zahŕňa sklady, predaj profesionálom a konečnému spotrebiteľovi vrátane predajných automatov, trhových stánkov, lekární, internetového a katalógového predaja a pod.

Sektor služieb: zariadenia starostlivosti o ľudské telo napr. kozmetické salóny, kaderníctva, pedikúry, manikúry a nechťový dizajn. Pod ŠZD nad kozmetickými výrobkami sa rozumie kontrola v zmysle nariadenia vlády č. 658/2005 Z. z., preto kontroly v zmysle vyhlášky o starostlivosti o ľudské telo sa do výkonu nezarátavajú.

Počet hospodárskych subjektov podliehajúcich ŠZD: zahŕňa všetky miestne zariadenia, ktoré v zmysle svojej činnosti podliehajú štátnemu zdravotnému dozoru nad kozmetickými výrobkami, ktoré ohlásili svoju činnosť ale aj tie, ktoré ju neohlásili a vieme o nich, že existujú.

III. VÝSLEDKY CIELENÝCH SLEDOVANÍ

FYZIKÁLNO-CHEMICKÉ ANALÝZY	výrobky		
	analyzované v laboratóriu/posúdené v mieste kontroly	nevyhovujúce	zistené nedostatky
	počet	počet	uviest' konkrétne nedostatky
ZAKÁZANÉ LÁTKY			
ťažké kovy	0	-	-
ftaláty	0	-	-
hormóny, glykokortikoidy	2	0	-
konzervačné látky - parabény	7	0	-
UV filtre - PABA	0	-	-
farby na vlasy/mihalnice – fenylédiamíny, o-aminofenol	2	0	-
MMA	0	-	-
REGULOVANÉ LÁTKY			
konzervačné látky	4	0	-
vonné látky	3	0	-
UV filtre	0	-	-
KTG, pH, formaldehyd	0	-	-
fluór, DEG, H ₂ O ₂	0	-	-
farby na vlasy/mihalnice	2	0	-
farbivá na pokožku - príloha IV	0	-	-

MIKROBIOLÓGIA	výrobky				
	analyzované v laboratóriu	nevyhovujúce	zistené nedostatky		
			CPM	patogénne mikroorganizmy	úroveň konzervácie
	počet	počet	počet	počet	počet
9/2	2	2	0	0	
TVRDENIA	výrobky		zistené nedostatky		
	analyzované v laboratóriu/ posúdené v mieste kontroly	nevyhovujúce			
	počet	počet	uviesť konkrétne nedostatky		
výrobky deklarujúce tvrdenia o koenzýme Q10	4	0	0		
výrobky deklarujúce tvrdenia o konzervačných látkach	0	-	--		
výrobky deklarujúce tvrdenia o parabénoch	0	-	-		
výrobky deklarujúce tvrdenia o pH	0	-	-		
výrobky deklarujúce tvrdenia o ftalátoch	0	-	-		
výrobky deklarujúce tvrdenia o alergénoch	0	-	-		
výrobky kontrolované v médiách	0	-	-		
výrobky kontrolované na internete	0	-	-		

* Ak do dátumu odoslania správy RÚVZ nebude mať výsledky laboratórnych analýz zo všetkých odobratých vzoriek výrobkov, uvedie v stĺpci odobratých vzoriek/počet vyhodnotených vzoriek, napríklad 5 vzoriek sa odobralo a ku dňu odoslania správy mal RUVZ výsledky iba z 3 vzoriek, v stĺpci uvedie 5/3.

OZNAČOVANIE	výrobky		porušenia						
	posúdené	nevyhovujúce	adresa ZO	krajina pôvodu	DMT	zložky	bezpečnostné údaje	obsah	funkcia
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
povinné údaje podľa čl. 19 nariadenia 1223/2009 vrátane povinných údajov v slovenskom jazyku		0	-	-	-	-	-	-	-
povinné údaje v slovenskom jazyku	x		x	x		x			

IV. NEVYHOVUJÚCE VÝROBKY

Zoznam nebezpečných výrobkov s vážnym rizikom, zistené na území SR na základe výkonu ŠZD

názov výrobku	krajina a pôvod u	počet kusov výrobkov stiahnutých z obehu	uviesť konkrétne opatrenia	
			prijaté dobrovoľne hospodárskym subjektom	uložené RUVZ
0	-	-	-	-

Zoznam nebezpečných výrobkov s vážnym rizikom nájdené na území SR na základe hlásenia zo systému RAPEX

názov výrobku	krajina pôvodu	počet kusov výrobkov, ktoré boli stiahnuté z obehu	uviesť konkrétne opatrenia	
			prijaté dobrovoľne hospodárskym subjektom	uložené RÚVZ
0	-	-	-	-

Zoznam nevyhovujúcich výrobkov (bez nebezpečných výrobkov s vážnym rizikom) zistených na území SR na základe výkonu ŠZD

názov výrobku	krajina pôvodu	označiť relevantný nedostatok			
		zloženie	mikrobiológia	označovanie	tvrdenia
0	-	-	-	-	-

V. SPRÁVNA VÝROBNÁ PRAX

Zoznam kontrolovaných výrobcov

výrobca	uviesť zistené nedostatky
<i>BOOS TRADE s.r.o., SNP5 KE</i>	<i>neboli</i>
<i>LALIX s.r.o., Kechnec</i>	<i>neboli</i>

VI. INFORMAČNÁ ZLOŽKA O VÝROBKU

Zoznam kontrolovaných výrobcov a výrobkov

meno kontrolovaného subjektu a jeho adresa	názov výrobku, ktorého informačná zložka bola kontrolovaná	vybrať relevantnú činnosť		označiť relevantný nedostatok	
		výroba	dovoz	bez dokumentácie	neúplná dokumentácia
GABRIEL, s.r.o., Myslavská Myslava prev. Popradská 66, KE	LUXORY CREAM ruža Absolue	výroba	nie	nezistený	nezistený
SOBA s.r.o., Polárna 8/1450 KE	Herbal massage essential oil- masážny olej	nie	dovoz Thajsko	nezistený	nezistený
1907 s.r.o., prev. Petzvalova	Eau de toilette vanilla- toaletná voda vanilka	výroba	nie	nezistený	nezistený

VII. TESTY NA ZVIERATÁCH

meno kontrolovaného subjektu a jeho adresa		názov výrobku, ktorého informačná zložka bola kontrolovaná
Testy na zvieratách - označiť relevantný údaj		
☐	zložky výrobku boli testované na zvieratách na účely iného právneho predpisu	
☐	zložky výrobku neboli testované na zvieratách na účely nariadenia (ES) 1223/2009	
☐	výrobok nebol testovaný na zvieratách na účely nariadenia (ES) 1223/2009	
☐	výrobok bol testovaný na zvieratách na účely nariadenia (ES) 1223/2009 do platnosti zákazov	
☐	výrobok bol testovaný na zvieratách na účely predpisu platného v krajine výrobcu	
☐	výsledky z testov na kozmetického výrobku zvieratách, vykonaných po zákaze, neboli použité na posúdenie bezpečnosti kozmetického výrobku	
☐	Nie je uvedená žiadna informácia o tom, že výrobok bol testovaný na zvieratách	
☐	Nie je uvedená žiadna informácia o tom, že zložky boli testované na zvieratách	

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ

1. Celkové zhodnotenie činnosti odboru HDM

V roku 2017 pracovalo na odbore HDM 7 zamestnancov, z toho 1 lekár, 1 iný vysokoškolák, 4 DAHE a 1 AHS. Pracovníci odboru vykonávali, tak ako po minulé roky, posudkovú činnosť a štátny zdravotný dozor (ďalej len ŠZD) v rámci svojich kompetencií. Zameriavali sa tiež na riešenie Programov a projektov stanovených Úradom verejného zdravotníctva SR (ďalej len ÚVZ SR), ako aj regionálnych priorit odboru hygieny detí a mládeže.

V sledovanom období, tak ako po minulé roky sa zameriavali hlavne na edukáciu zamestnancov školských zariadení. Zúčastňovali sa porád a školiacich podujatí, ktorých hlavnou náplňou bola problematika školského stravovania a hygieny pedagogického procesu. Edukačná a metodická činnosť sa zameriavala na:

- zavedenie a kontrolu správnej výrobnjej praxe vrátane dodržiavania zásad HACCP, základných hygienických postupov pri príprave pokrmov v zariadeniach školského stravovania a sanitačných režimov
- epidemiologické riziká v rámci stravovania detí a mládeže
- zásady hygieny v rámci výchovy a vzdelávania
- povinnosti vo vzťahu k zariadeniam pre deti a mládež v zriaďovateľskej pôsobnosti miest a obcí.

ŠZD bol vykonávaný v zariadeniach cielene, a to v rámci mimoriadnych kontrol stanovených ÚVZ SR, ale aj v rámci riešenia nedostatkov v konkrétnych školských zariadeniach. V rámci výkonu ŠZD bola venovaná pozornosť riešeniu problémov, ako je: zásobovanie zdravotne bezpečnou pitnou vodou z individuálnych vodných zdrojov, kvalita bazénových vôd, podmienky vykonávania výchovno – vzdelávacieho procesu v školách (prevádzková hygiena vrátane podmienok v telovýchovných zariadeniach), režim dňa, podmienky stravovania detí a mládeže, zabezpečovanie zdravotného dohľadu a uplatňovanie novej legislatívy v praxi. Odborná činnosť bola vykonávaná aj v zariadeniach, v ktorých prevádzkovateľ požiadal Inšpektorát práce v Košiciach o udelenie povolenia na výkon ľahkých prác pre fyzické osoby mladšie ako 15 rokov v zmysle zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov.

V roku 2017 sa pracovníčka odboru zúčastnila na preskúšaní odbornej spôsobilosti 45 pracovníkov pracujúcich v epidemiologicky závažných činnostiach v zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež na území mesta Košice a okresu Košice - okolie. Zároveň sa zúčastňovala aj na preskúšaní pracovníkov pracujúcich v epidemiologicky závažných činnostiach pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov (osvedčenia o odbornej spôsobilosti pre tieto osoby boli vydané odborom hygieny výživy) v rámci potravinárskych prevádzok na území mesta Košice a okresu Košice - okolie.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda

(tab. č. 1)

Pozostávala z plnenia programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2017 a mimoriadnych cielených kontrol:

A) Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR riešené na odbore HDM

- 4.1 Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO)
- 4.2 Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku
- 4.3 Monitoring úrazovosti u detí predškolského a školského veku

Mimo stanovených úloh pre odbor HDM boli plnené v rámci spolupráce úlohy ÚVZ SR, ktoré boli stanovené aj pre iné odbory, a to pre:

Hygiena životného prostredia a zdravia

- 1.7 Zhodnotenie dodržiavania hygienických požiadaviek v prevádzkach solárií

Preventívne pracovné lekárstvo

- 2.4 Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách

Podpora zdravia

- 9.2 Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 – 2025

B) Mimoriadne úlohy a kontroly stanovené ÚVZ SR zamerané na:

5. Výkon cieleného ŠZD so zameraním na monitoring obsahu kuchynskej soli v obedoch v zariadeniach školského stravovania MŠ.
6. Kontroly mäsa v zariadeniach spoločného stravovania.
7. Sledovanie a zhodnotenie stavu pieskovísk na území mesta Košice a okresu Košice – okolie.
8. Mimoriadne cielené kontroly, zamerané na dodržiavanie legislatívnych požiadaviek, týkajúcich sa priestorov, určených na výučbu telesnej výchovy na základných školách a stredných školách v SR a rozšírenie poznatkov o názoroch žiakov základných a stredných škôl na vyučovanie telesnej výchovy a priestory určené na výučbu telesnú výchovy.

C) Celospoločenské úlohy plnené pracovníkmi odboru HDM:

Program ozdravenia výživy obyvateľov SR, za rezort zdravotníctva s cieľom uplatňovať princípy racionálnej výživy ako prevencie obezity u detí a stravovaním podmienených civilizačných ochorení bol pracovníkmi odboru HDM plnení hlavne ich **edukačnou a prednáškovou činnosťou**. Odborná a metodická činnosť bola zameraná na zavedenie a kontrolu správnej výrobných praxe v zariadeniach školského stravovania pre deti a mládež, na samotnú výrobu pokrmov v uvedených zariadeniach, hlavne na dodržiavanie noriem, receptúr a technologických postupov schválených pre zariadenia školského stravovania a na dodržiavanie výživnej hodnoty podávanej stravy.

Pracovníci sa podieľali aj na realizácii **aktualizovaného Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025**. Zámerom ktorého je vytvoriť spoločensky prospešný systém, ktorý povedie k zníženiu incidencie a prevalencie nadhmotnosti a obezity v populácii a eliminuje epidemický výskyt nadhmotnosti a obezity, zníženie počtu nových prípadov ochorení súvisiacich s nadhmotnosťou a obezitou, zníženie výskytu a vplyvu ostatných modifikovateľných rizikových faktorov týchto ochorení.

Pracovníci odboru HDM sa v roku 2017 podieľali na plnení tejto úlohy v rámci plnenia mimoriadnych úloh stanovených ÚVZ SR a to:

- monitoring obsahu kuchynskej soli v pokrmoch v zariadení školského stravovania pri materskej škole,
- monitoring hygienického stavu priestorov, určených na výučbu telesnej výchovy na základných školách, vrátane vonkajších telovýchovných plôch, z hľadiska dodržania

požiadaviek príslušnej legislatívy. Monitoring prebiehal v čase od 18. 09. do 28. 09. 2017.

Pracovníci vykonávali **kontroly dodržiavania zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a doplnení niektorých zákonov**. Za sledované obdobie bolo vykonaných 357 kontrol fajčenia v školách a školských zariadeniach. Kontroly boli vykonané v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru, pričom neboli zistené závažnejšie nedostatky v tomto smere.

V súvislosti s výkonom ŠZD na pracoviskách zameraného na plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z legislatívnych úprav ohľadom **pracovných zdravotných služieb** (PZS) bolo vykonaných spolu 103 previerok.

Na úseku **výchovne vzdelávacích činností** pracovníci odboru HDM formou prednášok a školiacich kurzov aktívnou účasťou realizovali v roku 2017:

- **prednášky** v rámci školiacich kurzov (organizovaných SČK v Košiciach) pre pracovníkov pracujúcich v epidemiologicky závažných činnostiach pred získaním odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov v zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež. Témou školení boli aj základné zásady racionálnej výživy doporučenej pre deti a mládež,

zúčastnili sa:

- **pracovnej porady krajských odborníkov pre odbor HDM RÚVZ SR**, miesto konania: ÚVZ SR Bratislava, termín: **01. 03. 2017**, organizátor: ÚVZ SR, Bratislava, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH

- **odskúšavania nových receptúr**, miesto konania: ŠI Werferova, Košice, termín: **03.03.2017**, usporiadateľom bol zriaďovateľ škôl – Okresný úrad, Zádielska 1, Košice, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH

- **metodického dňa vedúcich odd. HDM RÚVZ Košického kraja**, miesto konania: RÚVZ Košice, termín: **10. 03. 2017**, usporiadateľom bola krajská odborníčka pre HDM MUDr. Katarína Strmenská, MPH

- **pracovnej porady vybraných krajských odborníkov pre odbor HDM RÚVZ SR v súvislosti s pripravovanou novelou vyhl. č. 527/2007 Z. z.**, miesto konania: RÚVZ Banská Bystrica, termín: **23. 03. 2017**, organizátor: RÚVZ Banská Bystrica, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH

- **pracovnej porady krajských odborníkov pre odbor HDM RÚVZ SR** miesto konania: ÚVZ SR Bratislava, termín: **28. 03.2017**, organizátor: ÚVZ SR, Bratislava, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH

- **priebežného vzdelávania zamestnancov zariadení školského stravovania** v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja, usporiadateľom bol zriaďovateľ škôl – Okresný úrad, Zádielska 1, Košice, zameranie bolo na:

1. kontrolu pri preberaní surovín a potravín v zariadeniach školského stravovania ako súčasť výsledovateľnosti (povinnosti zamestnancov zariadení školského stravovania);
2. špecifiká pri realizácii diétného stravovania;
3. zmeny v evidencii kuchynského odpadu v zariadeniach školského stravovania,

miesto akcie: Okresný úrad, Komenského 52, Košice, termín: **06. 04. 2017**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH,

- **priebežného vzdelávania zamestnancov zariadení školského stravovania** v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja, usporiadateľom bol zriaďovateľ škôl – Okresný úrad, Zádielska 1, Košice, zameranie bolo na:

1. soľ v pokrmoch
2. výsledovateľnosť potravín

miesto akcie: Okresný úrad, Komenského 52, Košice, termín: **05. 05. 2017**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH,

- **celoštátnej vedeckej konferencie** s medzinárodnou účasťou **XIII. Dni hygieny detí a mládeže** miesto konania : Hotel Premium, Priekopy 423/20, Bratislava, termín: **22. 05. a 23. 05. 2017**, organizátor: Slovenská spoločnosť hygienikov Slovenskej lekárskej spoločnosti, Úrad verejného zdravotníctva SR, Ústav hygieny Lekárskej fakulty Univerzity Komenského, meno účastníka: MVDr. Viera Lešníková

- **odborného vzdelávania** pracovníkov školských jedální v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja, usporiadateľom bol zriaďovateľ škôl – Okresný úrad, Zádielska 1, Košice, zameranie bolo na „Dodržiavanie zásad správnej výrobnéj praxe“, miesto akcie: Okresný úrad Košice, Komenského 52, Košice, termín: **28. 08. 2017**, meno účastníka: MVDr. Viera Lešníková

- **pracovného seminára pre zamestnancov** školských jedální pri základných školách na území mesta Košice. Zameranie - monitoring obsahu kuchynskej soli v pokrmoch, osobná a prevádzková hygiena, miesto konania: CVČ DOMINO, Popradská 86, Košice, termín: **30. 08. 2017**, organizátor: Mesto Košice, meno účastníka: MVDr. Viera Lešníková

- **pracovného seminára pre zamestnancov** školských jedální pri materských školách na území mesta Košice. Zameranie - monitoring obsahu kuchynskej soli v pokrmoch, osobná a prevádzková hygiena, miesto konania: CVČ DOMINO, Popradská 86, Košice, termín: **31. 08. 2017**, organizátor: Mesto Košice, meno účastníka: MVDr. Viera Lešníková

- **odborného vzdelávania** zriaďovateľov a riaditeľov ZŠ a MŠ v košickom kraji, usporiadateľom bol zriaďovateľ škôl – Okresný úrad, Zádielska 1, Košice, zameranie bolo na „Povinnosti vo vzťahu k zariadeniam pre deti a mládež v zriaďovateľskej pôsobnosti miest a obcí“, miesto akcie: Okresný úrad Košice, Komenského 52, Košice, termín: **5. 10. 2017**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH

- **pracovného stretnutia** (školenia) vedúcich ŠJ v zriaďovacej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja - HACCP v ZSS, miesto akcie: SOŠ Ostrovského, Košice, termín: **30. 10. 2017**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH

- **odborného seminára** pracovníkov ŠJ prešovského kraja „Sumarizácia základných hygienických postupov pri príprave pokrmov v zariadeniach školského stravovania“, usporiadateľom bol – SOFT – GL spol.s.r.o., Belehradská 1, Košice, miesto akcie: MPC Tarasa Ševčenka 11, Prešov – veľká aula – A1, termín: **21. 11. 2017**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH

- **odborného seminára** pre pracovníkov ŠJ prešovského kraja „Sumarizácia základných hygienických postupov pri príprave pokrmov v zariadeniach školského stravovania“, usporiadateľom bol – SOFT – GL spol. s. r. o., Belehradská 1, Košice, miesto akcie: MPC Tarasa Ševčenka 11, Prešov – veľká aula – A1, termín: **05. 12. 2017**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH.

Komunikácia s masmédiami:

22. 02. 2017 MUDr. Katarína Strmenská, MPH

Rádio Košice: Školské stravovanie

08. 03. 2017 MUDr. Katarína Strmenská, MPH

Rádio Košice: Výskyt hnačkových ochorení na ZŠ Trebišovská, Košice

03. 05. 2017 MUDr. Katarína Strmenská, MPH

KORZÁR Košice: Informácia o riešení podnetu na sídl. KVP, Košice vo veci detských pieskovísk

03. 05. 2017 MUDr. Katarína Strmenská, MPH

Markíza Slovakia s .r. o., Bratislava: Príprava reportáže o stave pieskovísk - informácia

Činnosť krajskej odborníčky:

- tvorba posledného návrhu (marec 2017), ktorým sa bude meniť a dopĺňať vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 527/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež,
- pripomienkovanie posledného návrhu (marec 2017), ktorým sa zmenila a doplnila vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 533/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania,
- riešenie aktuálnych problémov na úseku hygieny detí a mládeže - metodický deň vedúcich odd. hygieny detí a mládeže RÚVZ Košického kraja (09.03.2017), oboznámenie vedúcich pracovníkov s nasledovnými odbornými usmerneniami: vetranie s rekuperáciou v MŠ, PP DeD alebo objektov DeD, dodržiavanie podmienok výkonu praktického vyučovania žiakov: na miestach výkonu praktického vyučovania a pod.,
- účasť na pracovných stretnutiach prevádzkovateľov zariadení spoločného stravovania zameraných na povinnosti pri zostavovaní jedálnych lístkov, pri zavádzaní správnej výrobnéj praxe, sanitačných postupov, vypracovaní prevádzkových poriadkov a pod.,
- spolupráca s metodičkami pre školské stravovanie pri riešení problematiky kuchynskej soli NaCl v školskom stravovaní,
- účasť na výučbe študentov III. ročníka LF UPJŠ v Košiciach - Verejné zdravotníctvo, ako aj na priebehu odbornej letnej praxe študentov I. ročníka,

2.1. Zhodnotenie školského mliečného programu

V roku 2017, tak ako v minulom roku boli do školského mliečného programu zapojené 3 školské jedálne pri stredných školách (ďalej len SŠ), 1 školská jedáleň pri reedukačnom zariadení, 14 školských jedální pri základných školách (ďalej len ZŠ) a 58 školských jedální pri materských školách (ďalej len MŠ) na území mesta Košice. Realizáciu školského mliečného programu v týchto zariadeniach zabezpečujú zamestnanci stravovacieho zariadenia.

Z celkového počtu ZŠ (68) na území okresu Košice - okolie je do mliečného programu zapojených 13 školských jedální pri ZŠ a 13 školských jedální pri MŠ.

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2017

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	71	71	0
ZŠ	27	27	0
SŠ	3	3	0
Iné	1	1	0
Spolu	102	102	0

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk na území mesta Košice a okresu Košice – okolie

V roku 2017 bolo odobratých 90 vzoriek piesku na mikrobiologické a biologické vyšetrenie (mesto Košice – 67 vzoriek, Košice – okolie 23 vzoriek). Vzorky boli odobraté z pieskovísk v 44och materských školách (ďalej len MŠ) a v 46 – ich detských ihriskách (ďalej len DI) v rámci občianskej vybavenosti.

Na základe požiadavky ÚVZ SR boli v sledovanom období od 02.05.2017 do 31.10.2017 vykonané mimoriadne cielené kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek na pieskoviska podľa vyhlášky č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach

o požiadavkách na pieskoviska (ďalej len „vyhláška č.521/2007 Z. z.“) na pieskoviskách pri materských školách a pieskoviskách v rámci občianskej vybavenosti.

Z celkového počtu odobratých vzoriek piesku, **13 vzoriek** nevyhovovalo limitu ustanovenému vyhláškou č. 521/2007 Z. z.. Za zistené skutočnosti boli prevádzkovateľom pieskovísk uložené opatrenia na mieste v zmysle § 55 ods.2, písm. g) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o doplnení a zmene niektorých zákonov.

Následnými kontrolami plnenia uložených opatrení bolo zistené, že prevádzkovatelia pieskovísk vykonali výmeny piesku. Piesok opakovanou kontrolou vyhoviel limitu sledovaných ukazovateľov ustanovených vyhláškou č. 521/2007 Z. z..

Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek z dôvodu nálezu				
Miesto odberu	Poč.vyš.vzoriek	Termotoler. kolif. baktérie	Fekálne streptok.	Salmon.Sp. Geohelminty
Košice-mesto	67	9	3	0
Košice-okolie	23	2	1	0
Spolu :	90	11	4	1

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch:

V nami dozorovaných zariadeniach pre deti a mládež sa nachádza 55 bufetov (pokles o 6 oproti roku 2016), v ktorých bolo vykonaných v rámci ŠZD 50 kontrol. Kontroloval sa aj sortiment tovaru, a to v bufetoch i v nápojových automatoch. Ten nesmel obsahovať najmä alkoholické nápoje, nápoje s obsahom kofeínu a chinínu a tabakové výrobky. Navyše sortiment v bufetoch školských zariadení mal byť v súlade s odporúčaniami racionálnej výživy s cieľom znižovať riziká civilizačných ochorení vrátane obezity.

Na základe kontrol v rámci výkonu ŠZD bolo možné konštatovať, že v nami kontrolovaných prevádzkach boli zistené aj závažnejšie nedostatky pri predaji a manipulácii s požívatinami, avšak jednalo sa o ojedinelé prípady - zariadenia. Nedostatky boli sankcionované na mieste, resp. bolo voči prevádzkovateľom zahájené správne konanie pred udelením pokuty rozhodnutím správneho orgánu.

3. Štátny zdravotný dozor (tab. č. 2 a 3)

V roku 2017 bol evidovaný celkový počet zariadení pre deti a mládež v počte **1983** (v roku 2016 - 1652, tzn., nastal vzostup o 331 zariadení), z toho **921 bolo neštátnych** zariadení. V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 839 kontrol, a odobratých 385 vzoriek (185 vzoriek bazénových vôd, 51 vzoriek pokrmov, 59 sterov z prostredia a 90 vzoriek piesku).

Za sledované obdobie bolo vykonaných v rámci posudkovej činnosti 137 obhliadok, vydaných bolo 30 záväzných stanovísk a 238 rozhodnutí.

Na mieste bolo uložených 19 opatrení - zákazov a bolo vydaných 17 pokynov na odstránenie nedostatkov v priestoroch škôl (ŠJ, TV a pod.).

Ďalej bolo vydaných 433 vyjadrení, hodnotení a expertíz a bolo uskutočnených cca 2315 ústnych konzultácií.

V priebehu roka 2017 pracovníci odboru riešili 13 podnetov, z toho 5 bolo opodstatnených.

Za správne delikty uložené podľa § 57 zák. č. 355/2007 Z. z. bolo uložených 12 pokút v sume 4000 €. V rámci blokového konania bolo uložených 14 blokových pokút, v sume 1050 €.

Výkon štátneho zdravotného dozoru sa zameriaval najmä na:

- kontrolu účinnosti opatrení a rozhodnutí vydaných orgánom verejného zdravotníctva, vyšetrovaním príslušných parametrov prostredia a hodnotením ich efektu na zdravie a zdravý vývoj detí a mládeže

- kontrolu hygienického stavu a úrovne prevádzok kolektívnych zariadení pre deti a mládež, kontrolu dodržiavania hygienických zásad pri najrôznejších činnostiach detí a mládeže, najmä na sledovanie výchovne - vzdelávacej činnosti, režimu práce a odpočinku, pobytu vonku, psychickej a telesnej záťaže, ďalej na sledovanie dodržiavania opatrení na ochranu zdravia mladistvých pri práci, ale tiež na sledovanie spoločného stravovania detí a mládeže z hľadiska bezpečnosti podávaných pokrmov, ich energetickej a biologickej vhodnosti a podmienok prípravy a podávania jedál v zariadeniach spoločného stravovania
- kontrolu vlastných vodných zdrojov, hlavne s kolísavou kvalitou vody
- kontrolu kvality bazénovej vody v školských bazénoch (13 bazénov)
- kontrolu zariadení, na prevádzku ktorých bola podaná sťažnosť, resp. podnet na prešetrenie.

Upresnenie k jednotlivým bodom tab.č.2, v ktorých došlo k vzostupu, resp. poklesu zariadení oproti roku 2016:

1. Prevádzkarne do 6 rokov (počet 21) - 3 prevádzkarne sa zaradili ako súkromné materské školy, vzniklo Súkromné detské centrum Loptička, Michalovská
2. Materské školy (počet 170) - sú tu zaradené aj MŠ zo zariadení ZŠ s MŠ (11). MŠ ktoré boli prevádzkarňami (3), vznikla nová Súkromná MŠ Podjavorinskej (1) a 10 elokovaných pracovísk MŠ
3. Základné školy (počet 113) zrušená Cirkevná ZŠ Ždaňa, ZŠ Bruselská má 1 elokované pracovisko na Aténskej ulici v Košiciach
4. Gymnázia (počet 22) sú tu zarátané 3 gymnázia, ktoré boli pri spojených školách (Čordákova, Starozagorska v Košiciach, bl. Sáry v Moldave n/B.
5. SOŠ (počet 33) pribudlo 18 elokovaných pracovísk pri SOŠ
6. Jazykové školy (počet 7) vznikli 3 nové jazykové školy a 2 elokované pracoviska na ZŠ Bruselská a Krosnianska v Košiciach
7. Miesta výkonu prakt. vyuč. (počet 313) - tento údaj v roku 2016 nebol evidovaný v tabuľke
8. Špeciálne školy (počet 22) vznikli 3 nové ŠZŠ pre autistov, Juhoslovanská, súkromná ZŠ pre autistov Exnárová, ŠMŠ pre autistov, Vojenská v Košiciach. Do počtu sú zaradené aj 3 praktické školy, evanjelická ŠMŠ Exnárová, ŠMŠ Ždaňa, SMŠ Štós kúpele, SZŠ Štós kúpele. Ďalej tu boli priradené 3 elokované pracoviska - SŠI Ždaňa v Čani, elokované pracoviská SŠ Vojenská 13 na Charkovskej 1 a Inžinierskej 21 Košice,
9. Fakulty vysokých škôl (počet 17)
10. Zar. a prev. mimošk. činnosti (počet 161) pribudli mimoškolské vzdel. činnosti - Plameniák, Moyzesova 22, Mimoškolská vzdelávacia činnosť Hlavná 119, CVC pri 13 ZŠ a 1 ZUŠ
11. Ubytovacie zariadenia (počet 32) bez zmeny
12. ZSS + zar. soc. kurately (počet 36) pribudli: Nízkoprahová soc. sl. Kováčska 48, Maják nádeje, Letná 27 a Zem detí Košice – Barca. V uvedenom počte sú zarátané aj DeD rodinného typu
13. Špeciálne výchovné zariadenia (počet 15) bez zmeny
14. Zotavovacie podujatia (počet 23)
15. Zariadenia školského stravovania (počet 254) zriadili sa 3 nové ZSS (výdajne) pri MŠ Budapeštianska 3 – elokované pracovisko Viedenská 34, na SŠ Vojenská 13 a EMŠ Exnárova, Košice. Zaradené boli aj 3 výdajné ŠJ (pri MŠ Želiarska, pri Konzervatóriu, Timonova a SMŠ Alešovo nábrežie) a 10 výdajných miest pri elokovaných pracoviskách MŠ
16. Zariadenia rýchleho občerstvenia (počet 55) pokles o 6 bufetov
17. Telocvične pri školách (počet 229) vzostup o všetky vonkajšie plochy, ktoré v roku 2016 neboli zarátané.
18. Ostatné (počet 460) – predajne, autoškoly, bazény, detské ihriská, jazykové školy nezaradené v sieti, nápojové automaty, tanečné centrá, detské kluby, zábavné parky a iné.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež:

(tab. č. 3 a 4)

Aj v roku 2017 boli prevádzkované školy a školské zariadenia, u ktorých sme zaznamenali nedostatky, avšak menšieho charakteru, kde nepredpokladáme nepriaznivý vplyv na zdravie detí (zásobovanie vodou z vlastného vodného zdroja, ktorý vykazuje kolísavú kvalitu pitnej vody, stavebné nedostatky, objekty postavené z drevotrieskových materiálov a pod.). Ide celkovo o 45 zariadení pre deti a mládež, čo činí 2,3 % všetkých dozorovaných zariadení. Z celkového počtu 1983 zariadení sú 2 u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže (jedná sa o telocvične, ktoré boli zatvorené), čo činí 0,1%.

V objektoch postavených z drevotrieskových materiálov je naďalej prevádzkované už len predškolské zariadenie v Medzeve, v roku 2017 obec Jasov zrušila MŠ, ktorá bola postavená z drevotrieskových materiálov.

V rámci ŠZD pozornosť bola venovaná školám, kde bol v minulosti použitý stavebný materiál obsahujúci azbest (dupronitové priečky). V prípade zistených nedostatkov (poškodenie stien, narušená celistvosť a pod.) boli zriaďovatelia a prevádzkovatelia týchto zariadení písomne upozornení na vykonanie takých opatrení, aby nedochádzalo k drobeniu stavebného materiálu a tým uvoľňovaniu azbestových vlákien do ovzdušia.

Došlo aj k pozitívnym zmenám, a to zlepšením technického stavu objektov škôl (zateplenie budov, výmena okien, opravy striech, výmena elektroinštalácie a pod.).

V súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov došlo k presnej špecifikácii praktického vyučovania, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v stredných odborných školách a konzervatóriách. Na základe uvedeného aj v školskom roku 2016/2017 stredné odborné školy na území mesta Košice podávali informácie, kde všade žiaci vykonávajú odbornú prax (celkový počet miest výkonu praktického vyučovania bol 313, z toho 234 v súkromných zariadeniach). Tieto údaje slúžili ako jeden z podkladov na prípadné posúdenie daných priestorov z hľadiska požiadaviek ustanovených na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, na vydanie rozhodnutia na zmenu v ich prevádzkovaní, ako aj na výkon ŠZD.

Čo sa týka ubytovacích zariadení (školských internátov a študentských domovov) v roku 2017 došlo k značnému zlepšeniu. Prevádzkovatelia riešili zlepšenie podmienok na ubytovanie obnovou zariadení na osobnú hygienu a zlepšili sa stavebno – technické podmienky (výmena podlahových krytín, obnovy hygienických malieb a pod.).

2. Zhodnotenie zmenosti na školách

(tab. č. 5)

Celkový počet žiakov ZŠ na území mesta Košice a Košice - okolie v školskom roku 2017/2018 klesol o 57 žiakov oproti predchádzajúcemu školskému roku. Počet žiakov v základných školách v ktorých prebieha dvojzmenné vyučovanie je 1294 žiakov. Dvojzmenného vyučovania sa fyzicky zúčastňuje 420 žiakov, čo je oproti šk. roku 2016/2017 o 57 žiakov menej. Jedná sa hlavne o školy s rómskymi žiakmi, kde kapacita škôl neumožňuje jednozmenné vyučovanie (ZŠ Drienovec, Bačkovík, Herľany, Vtáčkovce a Kecerovce).

V šk. roku 2016/2017 sa žiaci 1.ročníka nezúčastňujú dvojzmenného vyučovania.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

(tab.č.6)

Zariadenia pre deti a mládež na území mesta Košice sú napojené na mestský vodovod, až na jedno zariadenie, a to CVC Orgovánová Košice. Elokované pracovisko predmetného

CVČ má zásobovanie pitnou vodou zabezpečené z vlastného vodného zdroja, ktorý vykazuje zdravotne bezpečnú pitnú vodu.

V okrese Košice - okolie je napojených na individuálny vodný zdroj 67 zariadení, z toho 7 zariadení je zásobovaných pitnou vodou s kolísavou kvalitou vody.

V rámci ŠZD sa v týchto zariadeniach aj naďalej vykonáva orgánom verejného zdravotníctva kontrola vydaných rozhodnutí vo veci nariadenia opatrení na predchádzanie vzniku a šírenia prenosných ochorení, a to zabezpečením zdravotne bezchybnej pitnej vody a zabezpečením jej prevádzkovej kontroly. Prevádzkovatelia sledujú zdravotnú bezpečnosť pitnej vody a dokladujú nám výsledky laboratórných rozborov pitnej vody u všetkých individuálnych vodných zdrojov.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie

(tab. č. 7)

V roku 2017 nebol zaznamenaný výskyt dusičnanovej methemoglobinémie.

5. Stravovanie detí a mládeže

(tab. č. 8/a, 8/b, 8/c, 8/d)

Spoločné stravovanie detí a mládeže v školských stravovacích zariadeniach si zachováva svoj dobrý štandard. Uplatňujú sa zásady správnej výrobnéj praxe a jedálne lístky sú zostavované tak, aby skladba jedál bola v súlade s plnením odporúčaných výživových dávok.

Z celkového počtu 935 školských zariadení má len 241 zariadení k dispozícii vlastné zariadenie školského stravovania – školskú jedáleň, 82 zariadení má výdajné školské jedálne, 132 zariadení zabezpečuje stravovanie pre deti a mládež v inom zariadení školského stravovania. Školské stravovanie nemá zabezpečené 483 zariadení.

V rámci kategorizácie zariadení spoločného stravovania do kategórií I.–V., boli v roku 2017 všetky zariadenia (241) v kategórii II. Výdajné školské jedálne v rámci kategorizácie boli zaradené nasledovne: z celkového počtu 82 výdajných školských jedální bolo v I. kategórii 75 a v II. kategórii 7.

Vyťaženosť zariadení školského stravovania pre deti a mládež: na 100 % sú vyťažené zariadenia do 6 rokov veku dieťaťa (prevádzkarne), MŠ, ubytovacie zariadenia, špeciálne výchovné zariadenia a zariadenia v rámci zotavovacích podujatí.

V súvislosti so zabezpečením zdravšieho prostredia v školách, pracovníci odboru zameriavali cielený výkon ŠZD prioritne na: posudzovanie energetickej a biologickej hodnoty stravy, kontrolu pestrosti stravy, dodržiavania zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na OVD, dodržiavanie pitného režimu pre deti v predškolských zariadeniach a na hygienické podmienky pri príprave diétného stravovania.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež

(tab. č. 9/a a 9/b)

Za sledované obdobie sa uskutočnilo na území mesta Košice a okresu Košice – okolie 23 zotavovacích podujatí pre deti a mládež (19 v letnom období a 4 v zimnom období). Kontroly boli vykonané ako pred zahájením podujatia, tak aj počas prevádzky samotných zotavovacích podujatí.

V čase jarných prázdnin sa organizovali 4 zimné zotavovacie podujatia v jednom zariadení. Zúčastnilo sa ich 158 žiakov.

V priebehu roku 2017 bolo organizovaných 14 ŠvP v 5-tich zariadeniach. Zúčastnilo sa ich 422 detí.

Letné zotavovacie podujatia sa organizovali formou letných táborov a prímestských rekreácií. V čase letných prázdnin sa organizovali 4 letné tábory v 4 zariadeniach. Zúčastnilo sa ich 1008 detí.

Prímestská rekreácia sa uskutočnila v jednom zariadení a zúčastnilo sa jej 60 detí.

Celkove sa zotavovacích podujatí v roku 2017 zúčastnilo 1748 detí.

Počas previerok vykonaných v rámci výkonu ŠZD boli zistené nedostatky v zabezpečení zdravotnej starostlivosti na zotavovacom podujatí odbornou spôsobilou osobou, začo boli organizátorom (ZŠ Slobody 1 Košice, TU v Košiciach Letná 9 Košice, Rada základných organizácií OZ PŠaV na Slovensku, ZŠ s MŠ Palín a Súkromná ZŠ Galaktická 9 Košice) udelené pokuty za správny delikt na úseku verejného zdravotníctva podľa § 57 ods. 16 zák. č. 355/2007 Z. z.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

Tak, ako je uvedené podrobne v predchádzajúcich kapitolách, je hygienická situácia v zariadeniach pre deti a mládež na území mesta Košice a okresu Košice – okolie stabilizovaná.

V dôsledku pretrvávajúcej nepriaznivej finančnej situácie v školstve konštatujeme v niektorých zariadeniach zlý technický stav (zatekajúce strechy, poškodené nátery a podlahy, nefungujúce vybavenie kuchýň atď.,).

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

Vzhľadom na epidemiologickú situáciu - **chrípková epidémia** - boli v niektorých predškolských a školských zariadeniach v 1. a v 4. štvrtroku vyhlásené „chrípkové prázdniny“. Riaditelia škôl vychádzali z celkovej chorobnosti detí, prázdniny sa vyhlasovali tam, kde chorobnosť dosahovala 30 a viac %.

V roku 2017 bol zaznamenaný ojedinelý výskyt ochorenia na vírusovú hepatitídu v školských zariadeniach (1 zariadenie na území mesta Košice a v 1 zariadení na území okresu Košice – okolie) bez epidemiologických súvislostí.

Epidemický výskyt ochorenia na salmonelovú enteritídu v zariadeniach:

➤ MŠ Dneperská 8, Košice

Dňa 18.10.2017 hlásilo infekčné oddelenie DFN Košice na odbor epidemiológie hospitalizáciu 1 dieťaťa s akútnou gastroenteritídou z MŠ. Hospitalizácia druhého dieťaťa s hnačkovým ochorením bola hlásená 20. 10. 2017. U oboch detí bola následne laboratórne potvrdená *Salmonella enteritidis*. Dňa 24. 10. 2017 bola nahlásená izolácia *Salmonelly enteritidis* u ďalších 4-och detí.

Na základe uvedenej informácie, dňa 24. 10. 2017 pracovníci odboru HDM vykonali v predmetnom predškolskom zariadení cieľnú kontrolu. V rámci kontroly boli odobraté vzorky stravy zo dňa 23. 10. 2017 (v počte 7) a stery z pracovného prostredia a rúk pracovníkov ŠJ (10 sterov). V čase kontroly neboli zistené nedostatky v prevádzkovej a osobnej hygiene pracovníkov ŠJ. Nedostatky neboli zistené ani v dodržiavaní zásad správnej výrobnjej praxe.

V období od 25. 10. 2017 do 31. 10. 2017 boli postupne podľa dátumov odberov nahlásené pozitívne izolácie u 16 detí a u 2 zamestnancov MŠ.

K 3.11.2017 bol v zariadení MŠ potvrdený výskyt *Salmonelly enteritidis* u 24 osôb (22 detí zo 154 navštevujúcich MŠ a 2 zamestnanci - kuchárka a učiteľka). Klinické príznaky ochorenia udávalo 22 detí z rôznych tried a 1 učiteľka. Pri epidemiologickom vyšetrowaní bolo aktívne vyhľadané bezpríznakové vylučovanie *salmonelly* u kuchárky.

Výsledky laboratórných vyšetrení odobratých vzoriek a sterov boli na prítomnosť patogénnych mikroorganizmov negatívne. Zdroj nákazy nebol zistený.

➤ **ZŠ Mládežnícka 3, Košice - Šaca**

V období od 20. 11. 2017 do 22. 11. 2017 mikrobiologické laboratória nahlásili 5 prípadov pozitívnej izolácie *Salmonelly enteritidis* (20. 11. 2017-3x, 21. 11. 2017-1x, 22. 11. 2017-1x) z výteru z konečníka u detí navštevujúcich ZŠ, Mládežnícka 3, Košice – Šaca. Deti (vo veku 6 - 11 rokov) u ktorých bola zistená prítomnosť *S. enteritidis* boli naposledy v škole 13. 11. 2017. V jednom prípade bol žiak hospitalizovaný na Klinike detí a dorastu DFN Košice. V ZŠ bolo 586 osôb (z toho 530 detí, 36 pedagógov, 7 asistentov a 13 prevádzkových zamestnancov). Na základe uvedenej informácie pracovníci odboru HDM vykonali dňa 21. 11. 2017 cieleňú kontrolu v priestoroch školskej jedálne. V rámci kontroly boli odobraté stery z pracovného prostredia a rúk pracovníkov ŠJ (10 sterov). Výsledky laboratórných vyšetrení odobratých sterov boli na prítomnosť patogénnych mikroorganizmov negatívne. Zdroj nákazy nebol zistený.

V rámci protiepidemických opatrení boli zamestnanci predmetnej kuchyne (4x kuchár, vedúca jedálne) odoslaní k všeobecným lekárom pre dospelých na mikrobiologické vyšetrenia výterov z rekta s negatívnym výsledkom. Vykonávanie účinnej mechanickej očisty a dezinfekcie vo všetkých priestoroch predmetnej ZŠ a stravovacieho zariadenia s termínom plnenia do 22. 12. 2017, bolo nariadené rozhodnutím regionálneho hygienika pod č. 2017/0629-02/E zo dňa 8. 11. 2017 v rámci nariadených protiepidemických opatrení keďže súčasne boli hlásené 2 prípady ochorení na vírusovú hepatitídu typu A u žiakov prvého stupňa ZŠ. Ďalší výskyt ochorení nebol zaznamenaný.

Tab. č. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)

úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
				5	6	7						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
10	463	2	10/378	2880	0	15	10	3	0	4	27	1288

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

2017_VS_KE_HDM.doc

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	21	20	51	0	0	0	0
2.	Materské školy	170	22	191	0	0	44	0
3.	Základné školy	113	16	128	0	0	0	0
4.	Gymnázia	22	11	22	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	33	10	30	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	7	0	7	0	0	0	0
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	313	234	8	0	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	22	7	9	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	17	2	5	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	161	52	10	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	4	11	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	36	12	19	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	15	7	6	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	23	16	24	0	0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	254	25	278	0	0	110	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	55	42	50	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	229	15	40	0	0	0	0
18.	Ostatné	460	426	87	0	0	231	0
SPOLU:		1983	921	976	0	0	385	0

2017_VS_KE_HDM.doc

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
 2. počet nešťátnych zariadení
 3. počet kontrol
počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane
 4. výkonov,
ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
počet hodnotených výsledkov analýz objektívizácie prostredia, vrátane
 5. výkonov,
ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
 6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
 7. počet iných výkonov
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec.
 - d) školách
a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	21	20	21	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2.	Materské školy	170	18	169	99,4	1	0,6	0	0,0	0	0,0
3.	Základné školy	113	10	112	99,1	1	0,9	0	0,0	0	0,0
4.	Gymnázia	22	5	22	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
5.	SOS ^{b)}	33	8	33	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
6.	Jazykové školy	7	0	7	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	313	234	313	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	22	6	22	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
9.	Fakulty vysokých škôl	17	1	17	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	161	37	161	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	0	8	25,0	24	75,0	0	0,0	0	0,0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	36	10	36	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	15	6	14	93,3	1	6,7	0	0,0	0	0,0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	23	16	23	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	254	14	254	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	55	52	55	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
17.	Telocvične pri školách	229	7	209	91,3	18	7,9	2	0,9	0	0,0
18.	Ostatné	460	436	460	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
S P O L U:		1983	880	1936	97,6	45	2,3	2	0,1	0	0,0

Legenda k tab. č. 3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaradujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4 Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
							5	6
			2	3	4	5	6	
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	3	313	308	98,4	0	0
2.		SOŠ	11	2625	2487	94,7	0	0
3.		konzervatóriá	1	40	36	90,0	0	0
4.		VŠ	14	7278	7140	98,1	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	0	0	0	0,0	0	0
6.		ZŠ	0	0	0	0,0	0	0
7.		SŠ	1	10	4	40,0	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0,0	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		2	140	99	70,7	0	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany zúčastnených

Tab. 5 Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojzmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	
Košice	126	5	32549	4040	1294	420	0	1,3
spolu v šk. roku 2017/18	126	5	32549	4027	1294	420	0	1,3
spolu v šk. roku 2016/17	114	5	28635	4066	1097	477	0	1,7

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojzmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojzmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab. č. 6 Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	21	21	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
2.	Materské školy	170	159	93,5	11	0	0,0	2	18,2	0	0
3.	Základné školy	113	106	93,8	7	0	0,0	3	42,9	0	0
4.	Gymnázia	22	22	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	33	33	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
6.	Jazykové školy	7	7	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	313	313	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	22	21	95,5	1	0	0,0	0	0,0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	17	17	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	161	156	96,9	5	0	0,0	0	0,0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	32	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	36	33	91,7	3	0	0,0	1	33,3	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	15	15	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	23	7	30,4	16	0	0,0	0	0,0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	254	243	95,7	11	0	0,0	0	0,0	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	55	54	98,2	1	0	0,0	0	0,0	0	0
17.	Telocvične pri školách	229	224	97,8	5	0	0,0	1	20,0	0	0
18.	Ostatné	460	453	98,5	7	0	0,0	0	0,0	0	0
S P O L U:		1983	1916	96,6	67	0	0,0	7	10,4	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Košický	Košice	0	0	0	0	0	
S p o l u kraj: Košický	Košice	0	0	0	0	0	

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdičkou

Tab. č. 8/a Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	21	1	4,8	19	90,5	1	4,8	0	0,0	0	0,0
2.	Materské školy	170	109	64,1	36	21,2	27	15,9	0	0,0	0	0,0
3.	Základné školy	113	63	55,8	3	2,7	35	31,0	0	0,0	13	11,5
4.	Gymnaziá	22	9	40,9	1	4,5	12	54,5	0	0,0	0	0,0
5.	SOŠ ^{b)}	40	11	27,5	3	7,5	16	40,0	0	0,0	10	25,0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	22	4	18,2	6	27,3	8	36,4	0	0,0	4	18,2
7.	Fakulty vysokých škôl	17	1	5,9	7	41,2	8	47,1	0	0,0	1	5,9
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	7	21,9	2	6,3	23	71,9	0	0,0	0	0,0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	15	2	13,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	13	86,7
10.	Zot. poduj. + ŠvP	23	23	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
11.	Ostatné	460	11	2,4	5	1,1	2	0,4	0	0,0	442	96,1
S P O L U:		935	241	25,8	82	8,8	132	14,1	0	0,0	480	51,3

Legenda k tabuľke č. 8/a:

1. celkový počet zariadení
2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení
3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v %
4. počet zariadení s dovozom stravy
5. počet zariadení s dovozom stravy v %
6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar.
7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v %
8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar.
9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v %
10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie
11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	21	1	0	0,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2.	Materské školy	170	109	0	0,0	109	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
3.	Základné školy	113	63	0	0,0	63	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
4.	Gymnázia	22	9	0	0,0	9	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
5.	SOŠ ^{b)}	40	11	0	0,0	11	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	22	4	0	0,0	4	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
7.	Fakulty vysokých škôl	17	1	0	0,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	7	0	0,0	7	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	15	2	0	0,0	2	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	23	23	0	0,0	23	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
11.	Ostatné	460	11	0	0,0	11	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
S P O L U:		935	241	0	0,0	241	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

Legenda k tab. č. 8/b:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 8/c Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	21	19	18	94,7	1	5,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2.	Materské školy	170	36	32	88,9	4	11,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0
3.	Základné školy	113	3	3	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
4.	Gymnaziá	22	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
5.	SOŠ ^{b)}	40	3	3	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	22	6	5	83,3	1	16,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0
7.	Fakulty vysokých škôl	17	7	7	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	2	1	50,0	1	50,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	15	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	23	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
11.	Ostatné	460	5	5	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
S P O L U:		935	82	75	91,5	7	8,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0

Legenda k tab. č. 8/c:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jaslí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 8/d Vyt'áženosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	349	349	100,0
2.	Materské školy	10079	10079	100,0
3.	Základné školy	31283	21341	68,2
4.	Gymnázia	6761	4427	65,5
5.	SOŠ ^{b)}	13254	4931	37,2
6.	Špeciálne školy ^{c)}	1266	676	53,4
7.	Fakulty vysokých škôl	17831		0,0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	10012	10012	100,0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	1365	324	23,7
10.	Zot. poduj. + ŠvP	1748	1748	100,0
11.	Ostatné	1744	899	51,5
S P O L U:		95692	54786	57,3

Legenda k tab. č. 8/d:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

2017_VS_KE_HDM.doc

Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
1.	zotavovacie podujatie	4	4	0	1008
2.	školy v prírode	5	14	0	422
3.	Iné	1	1	0	60
SPOLU:		10	19	0	1490

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. č. 9/b Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1.	zotavovacie podujatie	1	4		158
2.	školy v prírode	0	0		0
3.	Iné	0	0		0
SPOLU:		1	4	0	158

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
1. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
2. počet rekreovaných detí

EPIDEMIOLOGIA

I. DEMOGRAFICKÉ TRENDY V OKRESOCH KOŠICE I - IV a KOŠICE OKOLIE

K 31.12.2016 mal *Košický kraj* 798 103 obyvateľov. Oproti roku 2015 je to nárast o 0,18 %.

V okresoch *Košice I-IV* bolo k 31.12.2016 spolu 239 141 obyvateľov, oproti roku 2015 je to pokles o 0,02 % (o 59 obyvateľov). Z toho bolo 114 674 mužov (47,95 %) a 124 467 žien (52,05 %). Okres *Košice okolie* mal k 31.12.2016 126 001 obyvateľov, oproti roku 2014 je to nárast o 1,14 % (o 1423 obyvateľov). Z toho bolo 62 670 mužov (49,74%) a 63 331 žien (50,26%). Podiel žien prevláda vo všetkých okresoch.

Tabuľka č. 1,2,3 a graf č. 1,2

Prírodný prírastok (resp. úbytok) je rozdiel medzi počtom živonarodených detí a zomretých osôb prepočítaný na stredný stav obyvateľstva v danom roku. Prírodný prírastok je hrubou mierou obnovy populácie. Prírodný prírastok obyvateľstva sa v roku 2016 oproti predchádzajúcemu roku mierne zvýšil. V rokoch 2016 mal prírodný prírastok obyvateľstva negatívnu hodnotu iba v okrese Košice IV (-0,69). Najvyšší prírodný prírastok (4,77) bol podobne ako v predchádzajúcich rokoch zaznamenaný v okrese Košice – okolie.

Tabuľka č. 1

Prírastky obyvateľstva v okresoch Košice I-IV a Košice - okolie,

Okres	Prírodný prírastok (- úbytok) na 1000 obyvateľov					Celkový prírastok (- úbytok) na 1000 obyvateľov				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Košice I	-1,24	-1,33	0,43	-1,02	0,25	-3,75	-1,43	-4,11	-1,55	3,13
Košice II	2,67	2,56	2,08	2,62	2,98	-0,85	-1,20	-2,22	-0,75	-2,33
Košice III	5,56	4,34	3,66	3,21	3,75	-7,57	-6,27	-6,03	-6,41	-8,50
Košice IV	-1,23	-2,50	-1,09	-1,94	-0,69	0,49	0,27	5,17	1,52	2,79
Košice - okolie	4,18	4,36	3,99	4,01	4,77	10,08	8,72	9,20	9,69	11,36

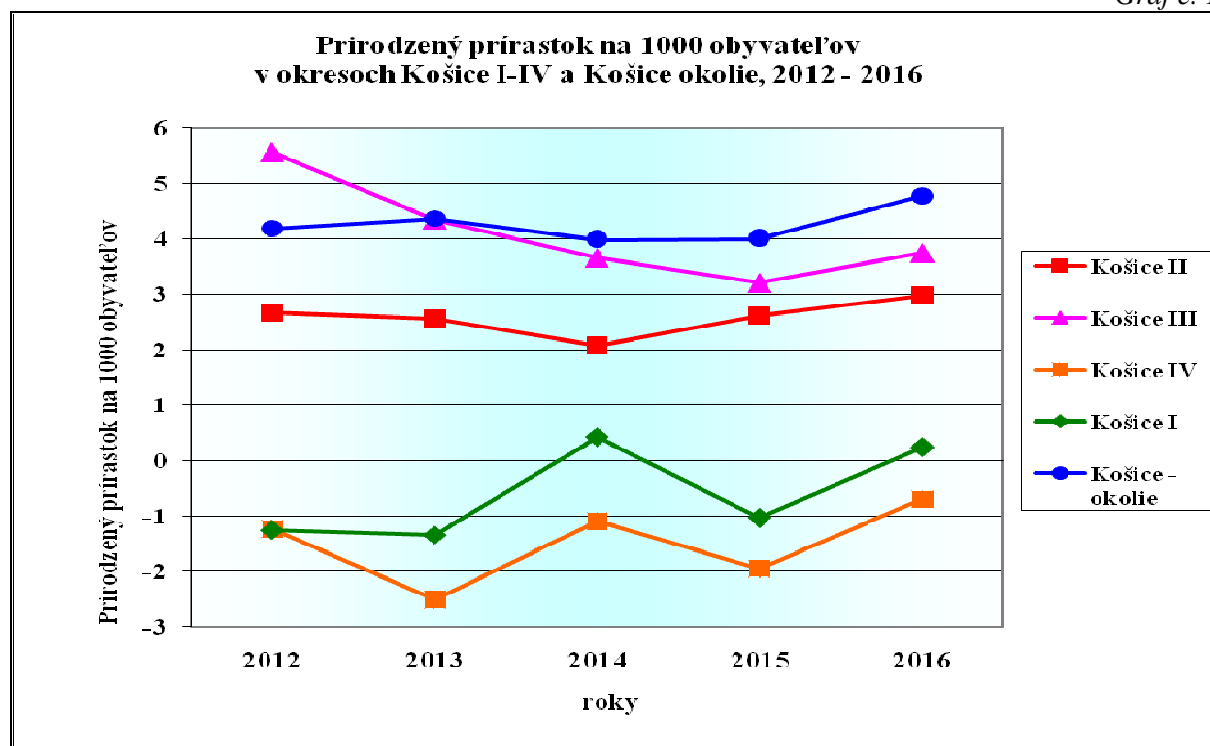
Tabuľka č. 2

Prírodný pohyb obyvateľstva v okresoch Košice I-IV a Košice okolie

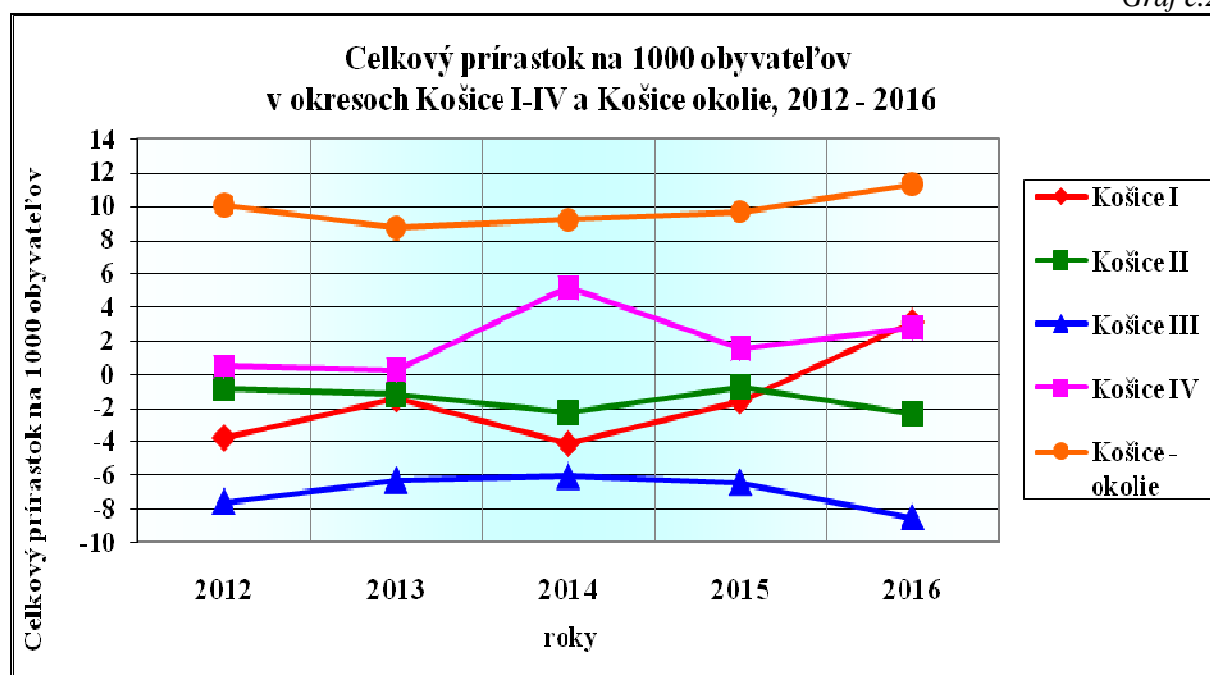
Okres	Počet živonarodených na 1000 obyvateľov					Počet zomretých na 1000 obyvateľov					
	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Košice I	8,76	7,82	9,20	8,05	8,80	8,59	9,99	9,15	8,78	9,07	8,55
Košice II	10,04	9,95	9,43	10,24	10,69	7,15	7,37	7,39	7,34	7,62	7,72
Košice III	10,95	9,80	9,36	9,32	10,70	6,90	5,39	5,46	5,69	6,11	6,95
Košice IV	8,90	8,39	8,76	9,08	9,13	10,32	10,13	10,88	9,85	11,03	9,82
Košice - okolie	13,47	13,00	12,44	12,58	13,43	8,75	9,29	8,64	8,45	8,57	8,67

Prirodený pohyb obyvateľstva zahŕňa hlavné populačné procesy súvisiace s rodením a zomieraním obyvateľstva. V okresoch Košice I- IV a Košice okolie bol zaznamenaný v roku 2016 vzostup počtu živonarodených detí oproti predchádzajúcemu roku. Druhý základný populačný proces je úmrtnosť. Za obdobie ostatných 5 rokov má úmrtnosť až na mierne výkyvy klesajúci trend. V roku 2016 došlo k miernemu vzostupu počtu zomretých na 1000 obyvateľov okresoch Košice II, Košice III a Košice okolie.

Graf č. 1

Graf č.2

Celkový prírastok predstavuje súčet prirodzeného prírastku obyvateľstva a migračného salda. Záporný súčet sa označuje ako celkový úbytok obyvateľstva. Košice okolie zaznamenáva za sledované obdobie migračný prírastok a Košice mesto migračný úbytok. Z uvedeného dôvodu bol najvyšší celkový prírastok na tisíc obyvateľov v okrese Košice okolie (11,36). Naopak, najvyšší celkový úbytok (-8,50) na tisíc obyvateľov bol zaznamenaný podobne ako v roku 2015 v okrese Košice III.

Tabuľka č. 3

Prírastky obyvateľstva podľa pohlavia v okresoch Košice I-IV a Košice - okolie, 2012 – 2016

Okres	Počet živonarodených					Počet zomretých					Prirodzený prírastok (- úbytok) obyvateľstva					Celkový prírastok (-úbytok)				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Košice I																				
Spolu	600	534	627	547	599	685	625	598	616	582	-85	-91	29	-69	17	-257	-98	-280	-105	213
Muži	305	260	331	280	306	324	287	301	298	266	-19	-27	30	-18	40	-90	-65	-101	-43	116
Ženy	295	274	296	267	293	361	338	297	318	316	-66	-64	-1	-51	-23	-167	-33	-179	-62	97
Košice II																				
Spolu	831	823	778	844	880	610	611	606	628	635	221	212	172	216	245	-70	-99	-183	-62	-192
Muži	421	418	387	432	462	333	343	331	330	351	88	75	56	102	111	-61	-58	-134	-21	-101
Ženy	410	405	391	412	418	277	268	275	298	284	133	137	116	114	134	-9	-41	-49	-41	-91
Košice III																				
Spolu	327	291	276	273	311	161	162	168	179	202	166	129	108	94	109	-226	-186	-178	-188	-247
Muži	153	157	143	142	169	95	92	88	105	104	58	65	55	37	65	-147	-84	-88	-129	-103
Ženy	174	134	133	131	142	66	70	80	74	98	108	64	53	57	44	-79	-102	-90	-59	-144
Košice IV																				
Spolu	528	497	522	542	546	601	645	587	658	587	-73	-148	-65	-116	-41	29	16	308	91	167
Muži	294	239	248	292	264	304	328	287	314	256	-10	-89	-39	-22	8	53	-34	122	73	92
Ženy	234	258	274	250	282	297	317	300	344	331	-63	-59	-26	-94	-49	-24	50	186	18	75
Košice – okolie																				
Spolu	1 622	1581	1526	1558	1682	1 119	1051	1037	1061	1085	503	530	489	497	597	1214	1061	1129	1201	1423
Muži	837	794	795	819	864	554	535	554	570	563	283	259	241	249	301	649	532	577	595	711
Ženy	785	787	731	739	818	565	516	483	491	522	220	271	248	248	296	565	529	552	609	712

Počet živonarodených detí v roku 2016 bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom vyšší vo všetkých okresoch, najvyšší vzostup počtu živonarodených detí bol evidovaný v okrese Košice okolie (124 detí).

Vo všetkých okresoch s výnimkou okresu Košice IV bol počet zomretých osôb nižší ako počet živonarodených detí v r. 2016. V okrese Košice IV počet zomretých osôb prevyšoval počet živonarodených detí o 41.

Tabuľka č. 4

Saldo sťahovania (čistá migrácia) je rozdiel medzi počtom prisťahovaných a vysťahovaných. Košice sú migračne stratové, keďže počet vysťahovaných osôb prevyšuje počet prisťahovaných. Záporné migračné saldo bolo zaznamenané v okresoch Košice II a III. Sťahovaním pribudlo obyvateľstvo v okresoch Košice I, IV a Košice okolie.

Okres Košice okolie zaznamenáva počas celého sledovaného obdobia najvyšší migračný prírastok a naopak mesto zaznamenáva migračný úbytok obyvateľstva. Súvisí to s procesom migrácie obyvateľstva z mesta do obcí v zázemí mesta.

Tabuľka č. 4

Saldo sťahovania na 1000 obyvateľov

Okres	Saldo sťahovania na 1000 obyvateľov				
	2012	2013	2014	2015	2016
Košice I	-2,51	-0,10	-4,54	-0,53	2,88
Košice II	-3,52	-3,76	-4,30	-3,37	-5,31
Košice III	-13,13	-10,61	-9,69	-9,62	-12,25
Košice IV	1,72	2,77	6,26	3,47	3,48
Košice - okolie	5,90	4,37	5,22	5,68	6,60

Tabuľka č. 5, graf č. 3,4

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín v okresoch *Košice I-IV* k 31.12.2016:

- predproduktívny vek – 34 332 obyvateľov (14,36 %)
- produktívny vek – 166 797 obyvateľov (69,75 %)
- poproduktívny vek – 38 012 obyvateľov (15,90 %)

V okrese *Košice - okolie* bolo vekové zloženie podľa základných vekových skupín:

- predproduktívny vek – 24 910 obyvateľov (19,77 %)
- produktívny vek – 86 179 obyvateľov (68,39 %)
- poproduktívny vek – 14 912 obyvateľov (11,83 %).

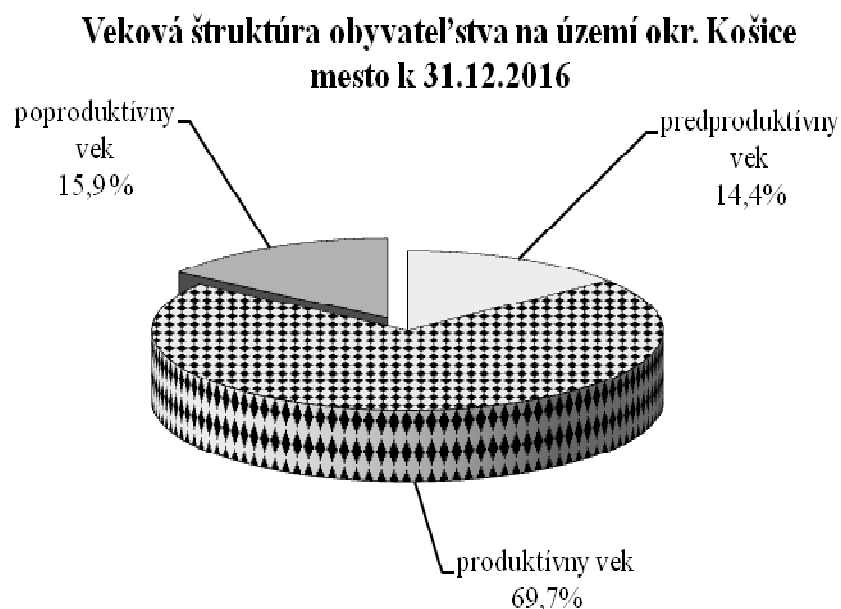
Charakteristickým javom je demografické starnutie slovenskej populácie spojené s nárastom počtu obyvateľstva vo vyšších vekových kategóriách. K zvýšeniu podielu poproduktívnej zložky došlo medziročne vo všetkých okresoch. Počet osôb v dôchodkovom veku prevyšuje počet detí v okresoch Košice I a IV. Priaznivejšia situácia je v okresoch Košice II, III a Košice – okolie, kde počet detí prevyšuje počet osôb v poproduktívnom veku.

Starnutie obyvateľstva je dôsledkom predovšetkým znižovania pôrodnosti a až v druhom rade dôsledkom predlžovania ľudského života.

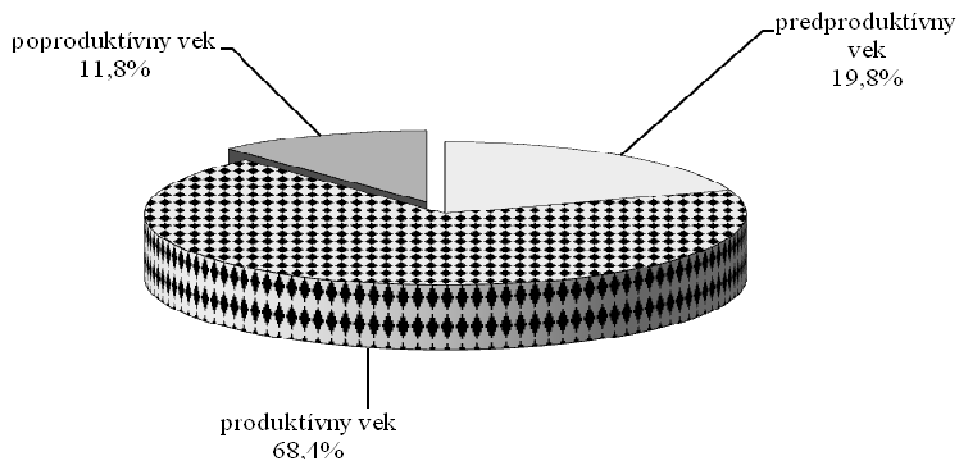
Vekové zloženie obyvateľstva v okresoch Košice I-IV a Košice okolie, 2012-2016

Okres	Hod - nota	Vek														
		predproduktívny vek					produktívny					poproduktívny				
		0 - 14					15 - 64					65+				
		2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Košice I	abs.	9 442	9282	9107	9027	9064	49 138	49025	48 725	48 512	48 416	9640	9815	10 010	10 198	10 470
	%	13,84	13,63	13,42	13,32	13,34	72,03	71,97	71,82	71,62	71,25	14,13	14,41	14,75	15,05	15,41
Košice II	abs.	12 520	12 525	12 457	12 411	12 387	59 572	59196	58 718	58 316	57 789	10 669	10 941	11 304	11 690	12 049
	%	15,13	15,15	15,10	15,05	15,06	71,98	71,61	71,19	70,75	70,28	12,89	13,24	13,70	14,18	14,65
Košice III	abs.	4 268	4247	4211	4151	4173	23 444	23 027	22 604	22 068	21 390	2 066	2318	2599	3007	3416
	%	14,33	14,35	14,31	14,20	14,40	78,72	77,81	76,84	75,51	73,81	6,94	7,83	8,83	10,29	11,79
Košice IV	abs.	8 695	8656	8688	8688	8708	41 201	40593	40 176	39 626	39 202	9 509	10172	10 865	11 506	12 077
	%	14,63	14,57	14,54	14,52	14,52	69,35	68,31	67,26	66,24	65,35	16,01	17,12	18,19	19,23	20,13
Košice - okolie	abs.	24 361	24373	24 377	24 520	24 910	83 811	84453	85 165	85 721	86 179	13 015	13422	13 835	14 337	14 912
	%	20,1	19,94	19,75	19,68	19,77	69,16	69,08	69,02	68,81	70,78	10,74	10,98	11,21	11,51	11,83

Graf č.3

**Veková štruktúra obyvateľstva v okrese Košice-okolie
k 31.12.2016**

Tabuľka č. 6, graf č. 5

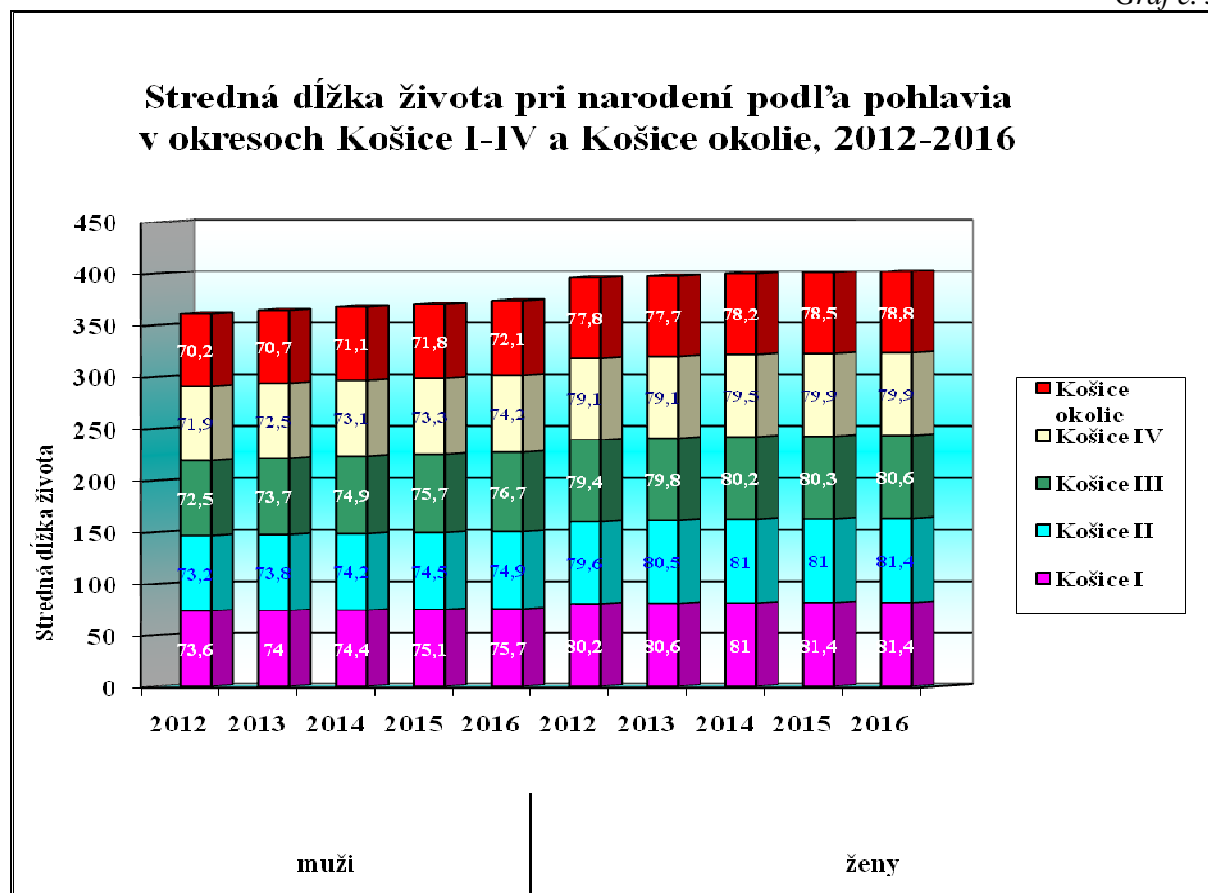
Základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je **stredná dĺžka života**, t.j. nádej na dožitie. Charakterizuje globálne úmrtnostné pomery v sledovanom období a je jedným z ukazovateľov zlepšenia alebo zhoršenia zdravotného stavu obyvateľstva. Stredná dĺžka života udáva priemerný počet rokov, ktoré sa práve narodená osoba môže dožiť za predpokladu, že sa po celý jeho život zachová súčasná úroveň úmrtnosti (pravdepodobnosť úmrtia v určitom veku).

Stredná dĺžka života pri narodení (nádej na dožitie) má stúpajúci trend vo všetkých okresoch a u oboch pohlaví, pričom u žien je dlhšia ako u mužov. Najnižšia stredná dĺžka života je u oboch pohlaví v okrese Košice okolie. Najvyššie hodnoty dosahujú muži a ženy v okresoch Košice I, II a III. Rozdiel medzi najvyššou a najnižšou hodnotou u mužov je 4,6 roka a u žien 2,6 roka.

Tabuľka č.6

**Stredná dĺžka života pri narodení podľa pohlavia
v okresoch Košice I-IV a Košice okolie,
2012 – 2016**

Okres	Muži					Ženy				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Košice I	73,6	74,0	74,4	75,1	75,7	80,2	80,6	81,0	81,4	81,4
Košice II	73,2	73,8	74,2	74,5	74,9	79,6	80,5	81,0	81,0	81,4
Košice III	72,5	73,7	74,9	75,7	76,7	79,4	79,8	80,2	80,3	80,6
Košice IV	71,9	72,5	73,1	73,3	74,2	79,1	79,1	79,5	79,9	79,9
Košice - okolie	70,2	70,7	71,1	71,8	72,1	77,8	77,7	78,2	78,5	78,8

Dĺžka života obyvateľov Slovenska pomaly narastá. Súvisí to predovšetkým s poklesom dojčenskej, novorodeneckej a perinatálnej úmrtnosti, s miernym nárastom pôrodnosti v ostatných rokoch. Svoj podiel na starnutí populácie má aj zlepšovanie dostupnosti, a úroveň zdravotnej starostlivosti a predlžovanie života jednotlivcov, čo dlhodobo potvrdzuje nárast strednej dĺžky života pri narodení. Napriek tomu sa z európskeho hľadiska radíme medzi priemerné krajiny.

Tabuľka č.7, graf č. 6
Index starnutia a priemerný vek

Priemerný vek žijúcich obyvateľov sa postupne zvyšuje a v roku 2016 dosiahol hodnotu:

- v okrese Košice I	u mužov 39,67	u žien 43,05
- v okrese Košice II	u mužov 38,89	u žien 41,75
- v okrese Košice III	u mužov 39,63	u žien 42,07
- v okrese Košice IV	u mužov 40,21	u žien 44,15
- v okrese Košice okolie	u mužov 35,84	u žien 38,25

Index starnutia vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku pripadajúci na 100 osôb v predproduktívnom veku. Ako nepriaznivý pomer sa hodnotí index starnutia vyšší ako 100. V roku 2016 index starnutia dosahuje najnižšiu hodnotu u mužov v okrese Košice okolie 46,56. Najvyššiu hodnotu dosiahol index starnutia u žien v okrese Košice IV 173,07.

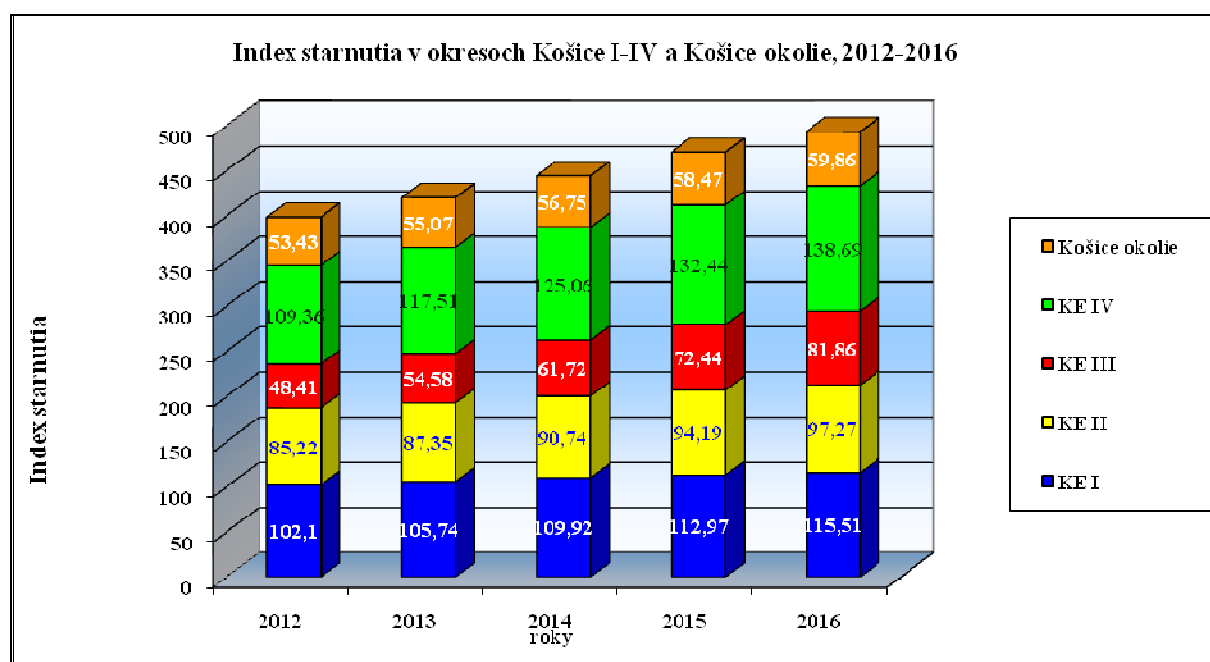
Znižovanie prirodzeného prírastku obyvateľstva, zhoršovanie indexu starnutia a zvyšovanie priemerného veku u oboch pohlaví sú dôkazom pokračujúceho procesu starnutia obyvateľstva.

Tabuľka č. 7

Index starnutia a priemerný vek v okresoch Košice I-IV a Košice okolie, 2012 – 2016

Okres	Index starnutia					Priemerný vek					
	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Košice I											
Spolu	102,10	105,74	109,92	112,97	115,51	39,81	40,12	40,46	40,81	41,13	41,44
Muži	72,88	76,75	79,35	81,93	85,26	37,94	38,28	38,67	38,97	39,32	39,67
Ženy	131,90	134,79	140,85	144,13	145,58	41,5	41,78	42,09	42,49	42,77	43,05
Košice II											
Spolu	85,22	87,35	90,74	94,19	97,27	38,57	38,96	39,30	39,69	40,03	40,37
Muži	66,62	67,73	70,46	73,14	74,81	37,24	37,59	37,90	38,28	38,61	38,89
Ženy	104,73	107,99	112,03	116,07	120,91	39,81	40,23	40,60	40,99	41,35	41,75
Košice III											
Spolu	48,41	54,58	61,72	72,44	81,86	38,45	38,97	39,49	40,00	40,51	40,88
Muži	41,08	46,92	55,76	65,98	73,92	37,36	37,89	38,35	38,88	39,34	39,63
Ženy	56,02	62,60	68,02	79,26	90,43	39,49	40	40,58	41,08	41,62	42,07
Košice IV											
Spolu	109,36	117,51	125,06	132,44	138,69	38,97	41,35	41,57	41,79	42,02	42,26
Muži	83,17	90,79	96,63	101,49	106,23	43,00	39,19	39,43	39,69	39,92	40,21
Ženy	138,22	146,55	155,68	165,72	173,07	41,08	43,33	43,52	43,70	43,94	44,15
Okres Košice – okolie											
Spolu	53,43	55,07	56,75	58,47	59,86	36,04	36,21	36,45	36,69	36,88	37,05
Muži	39,43	41,46	42,92	44,71	46,56	34,72	34,93	35,22	35,46	35,65	35,84
Ženy	68,26	69,35	71,35	72,93	73,82	37,36	37,48	37,68	37,91	38,10	38,25

Graf č. 6

Tabuľka č. 8, graf č. 7

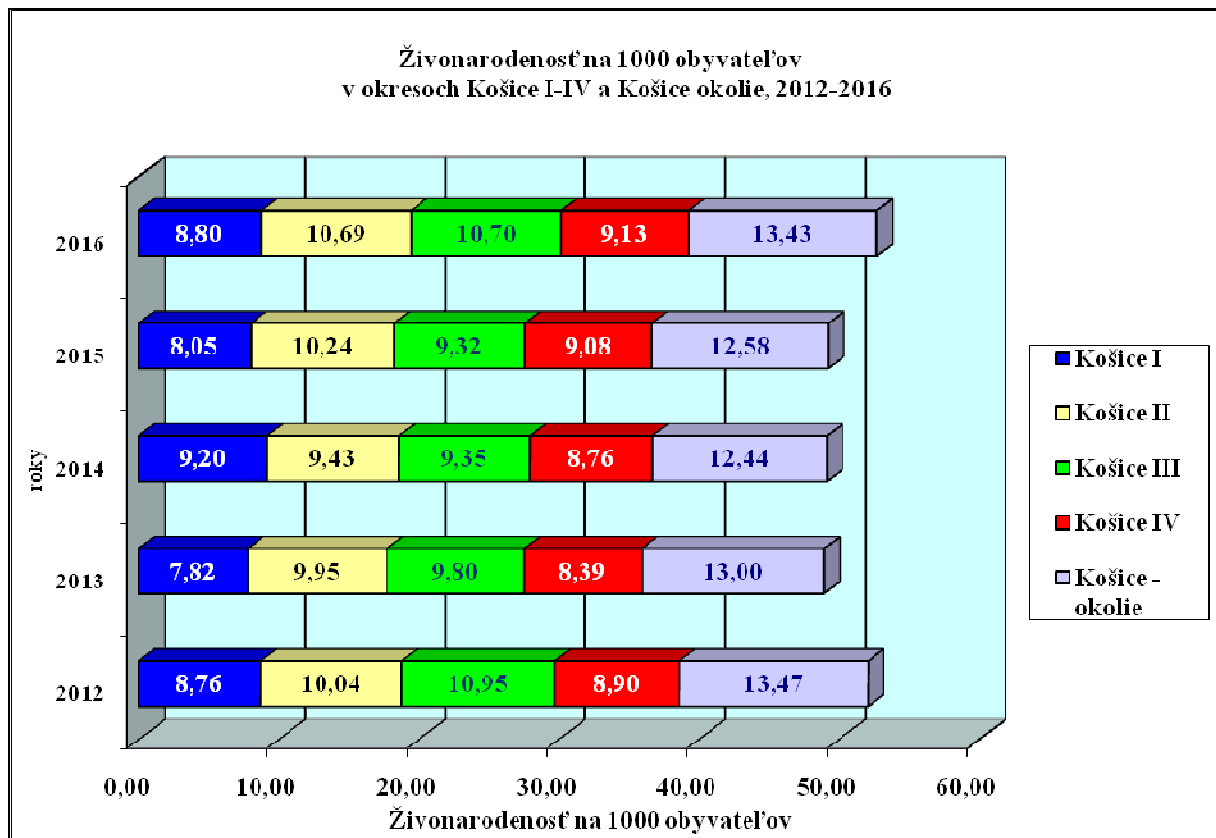
Živonarodenosť na 1000 obyvateľov = hrubá miera pôrodnosti predstavovala najvyššiu hodnotu 13,43/1 000 obyvateľov v okrese Košice – okolie. V všetkých okresoch bol oproti roku 2015 zaznamenaný mierny vzostup čistej pôrodnosti.

Tabuľka č.8

Živonarodenosť v okresoch Košice I-IV a Košice okolie, 2012 - 2016

Okres	Živonarodenosť na 1000 obyvateľov				
	2012	2013	2014	2015	2016
Košice I	8,76	7,82	9,20	8,05	8,80
Košice II	10,04	9,95	9,43	10,24	10,69
Košice III	10,95	9,80	9,35	9,32	10,70
Košice IV	8,90	8,39	8,76	9,08	9,13
Košice - okolie	13,47	13,00	12,44	12,58	13,43

Graf č. 7

Tabuľka č. 9, 10, graf č. 8,9

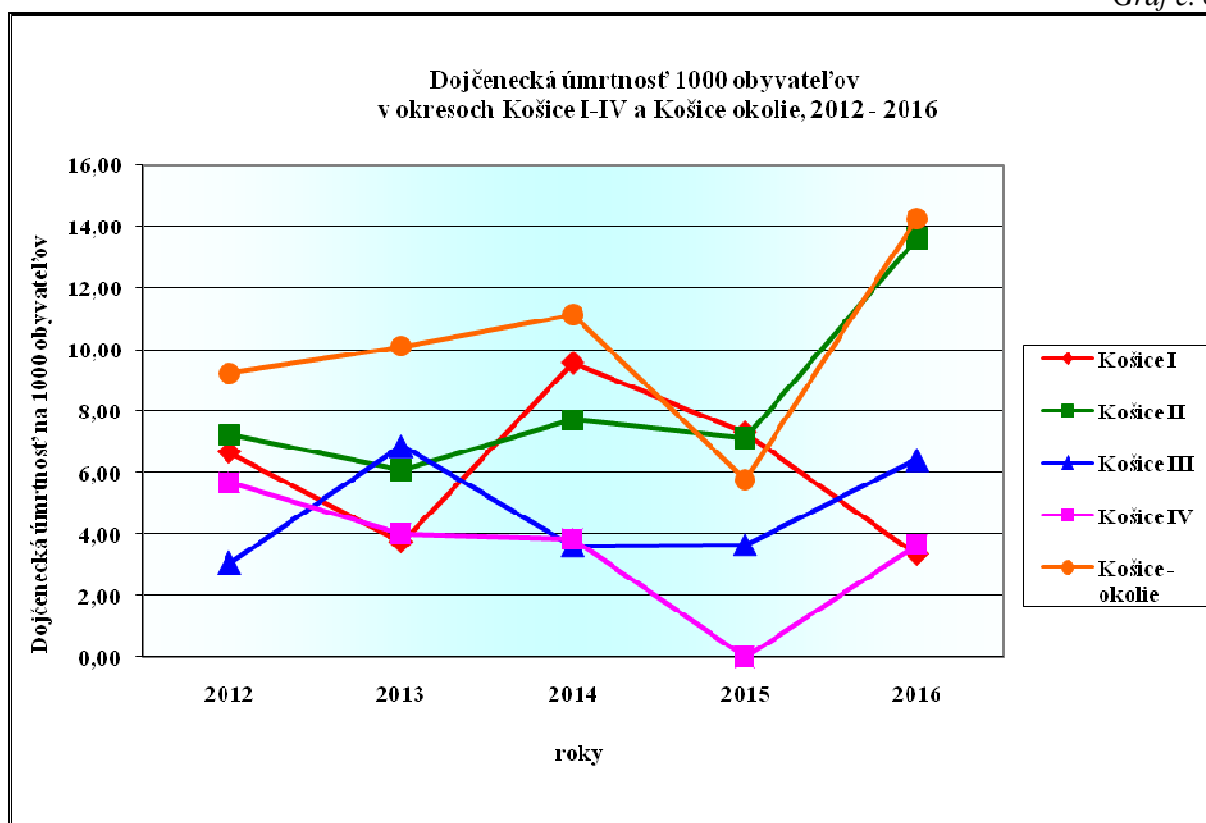
Dojčenská úmrtnosť vyjadruje podiel detí zomretých do jedného roka, prepočítaný na 1000 živonarodených detí. Je dôležitým ukazovateľom životnej úrovne, úrovne zdravotnej starostlivosti a zdravotného uvedomenia. Jej hodnoty sa v roku 2016 pohybujú v rozmedzí od 3,34 v okrese Košice I po 14,27 v okrese Košice okolie. Vo všetkých okresoch s výnimkou okresu Košice I bol zaznamenaný vzostup dojčenskej úmrtnosti. Najväčší nárast bol v okrese Košice okolie, z hodnoty 5,78 v roku 2015 na 14,27 v roku 2016.

Tabuľka č. 9

**Dojčenská úmrtnosť v okresoch Košice I-IV a Košice okolie,
2012 – 2016**

Okres	Dojčenská úmrtnosť				
	2012	2013	2014	2015	2016
Košice I	6,67	3,74	9,57	7,31	3,34
Košice II	7,22	6,07	7,71	7,11	13,64
Košice III	3,06	6,87	3,62	3,66	6,43
Košice IV	5,68	4,02	3,83	0,00	3,66
Košice - okolie	9,25	10,12	11,14	5,78	14,27

Graf č. 8

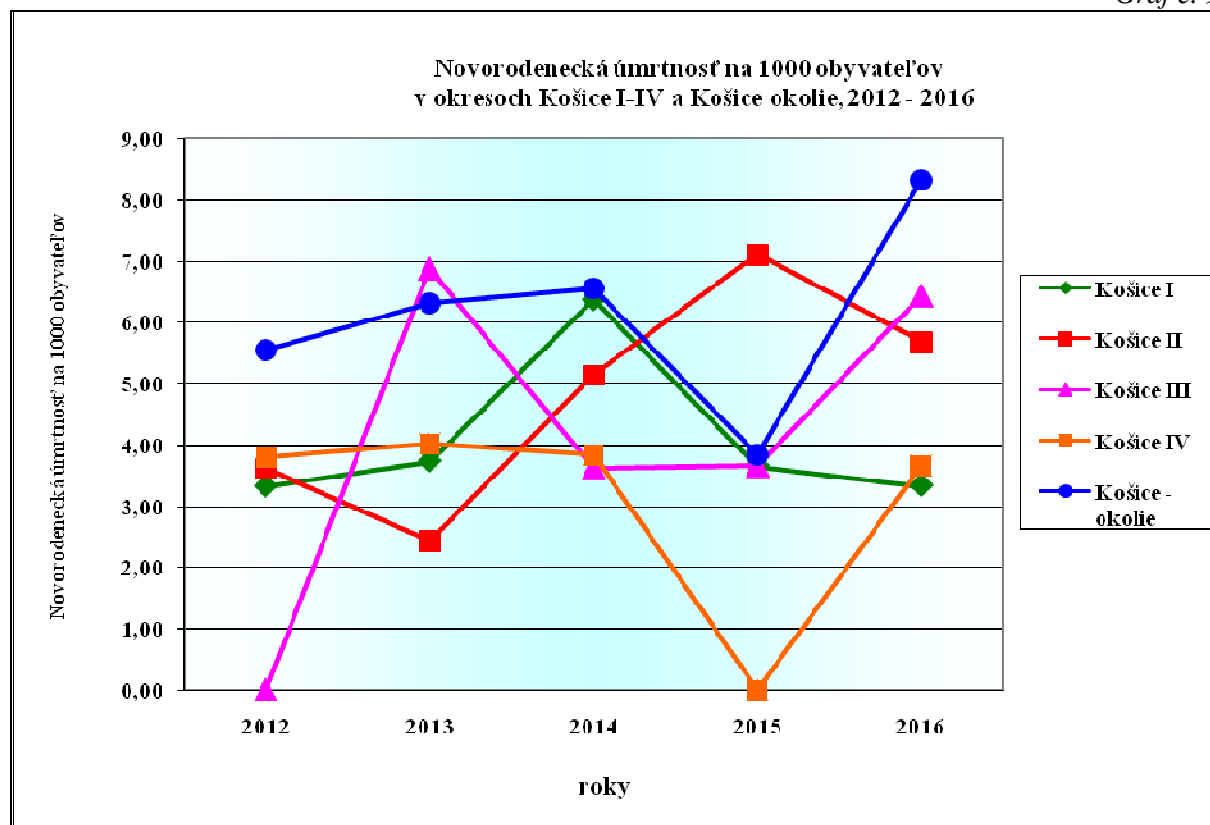
Najzávažnejšou zložkou dojčenskej úmrtnosti je **novorodenecká úmrtnosť**, t.j. počet detí zomretých do 28.dňa života. Novorodenecká úmrtnosť sa v roku 2016 pohybovala od hodnoty 3,34 v okrese Košice I po 8,32 na 1 000 obyvateľov v okrese Košice okolie. V okresoch Košice III, IV a Košice okolie bol zaznamenaný vzostup novorodeneckej úmrtnosti. Najväčší vzostup bol v okrese Košice okolie, z hodnoty 3,85 v r. 2015 na 8,32 v r. 2016

Tabuľka č.10

Novorodenecká úmrtnosť v okresoch Košice I-IV a Košice okolie, 2012 – 2016

Okres	Novorodenecká úmrtnosť				
	2012	2013	2014	2015	2016
Košice I	3,33	3,74	6,38	3,66	3,34
Košice II	3,61	2,43	5,14	7,11	5,68
Košice III	0,00	6,87	3,62	3,66	6,43
Košice IV	3,79	4,02	3,83	0,00	3,66
Košice - okolie	5,55	6,32	6,55	3,85	8,32

Graf č. 9

II. STRUČNÁ EPIDEMIOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA V OKRESOCH KOŠICE I - IV V ROKU 2017

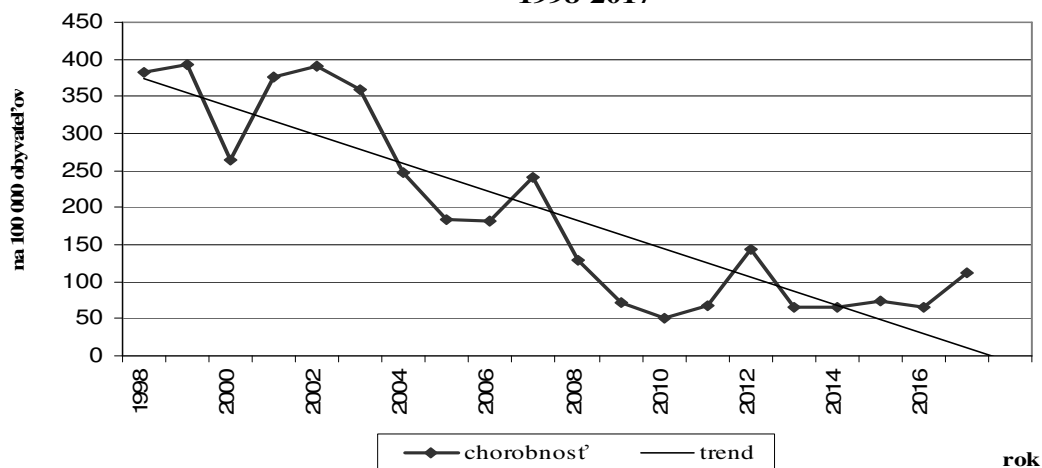
Skupina alimentárnych infekcií

V skupine *salmonelóz* bolo hlásených 265 prípadov ochorení, z toho 3 prípady vylučovania, chorobnosť 111,30/100 000 obyvateľov. Je to vzostup o 68 % oproti roku 2016 a vzostup o 34 % oproti priemeru v predchádzajúcich 5 rokoch.

Ochorenia sa vyskytovali formou sporadických prípadov, zaznamenané boli 3 epidémie s počtom chorých 47 a 7 rodinných epidémii s počtom chorých 15. Hlásená bola 1 nozokomiálna nákaza (v r. 2016 - 0 NN).

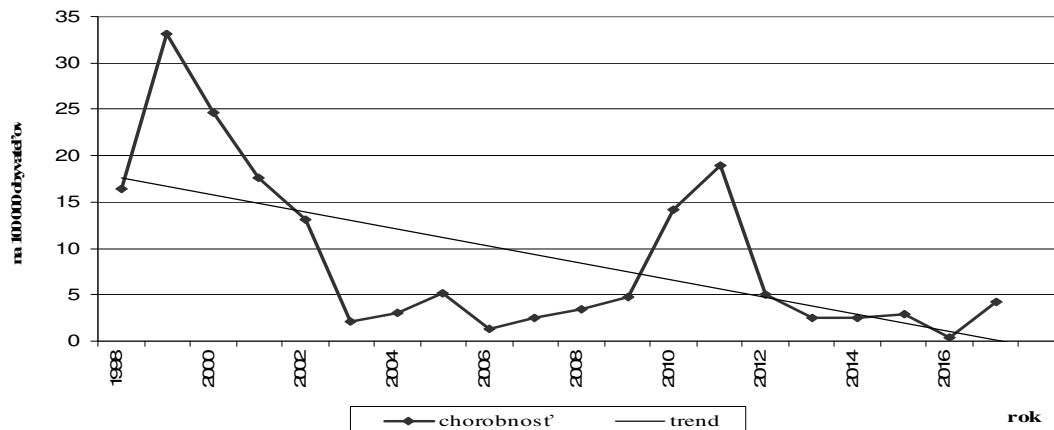
Prevládajúcim pôvodcom všetkých ochorení bola *S. enteritidis* – 90,57 % (240 prípadov) a *S. virchow* – 1,89 % (5 prípadov). Zaznamenané boli 2 importované nákazy (Grécko, Tunisko).

Výskyt salmonelóz v okresoch Košice I-IV,
1998-2017

U *bacilovej dyzentérie* bolo hlásených 10 prípadov, chorobnosť 4,20/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2016 je to vzostup 90 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 6,40 ochorení, priemer chorobnosti 2,74/100 000 obyvateľov. V 9 prípadoch bola izolovaná *Sh. flexneri* a v 1 prípade *Sh. sonnei*. Ochorenia sa vyskytovali formou sporadických prípadov, zaznamenaná bola 1 rodinná epidémia s počtom chorých 2.

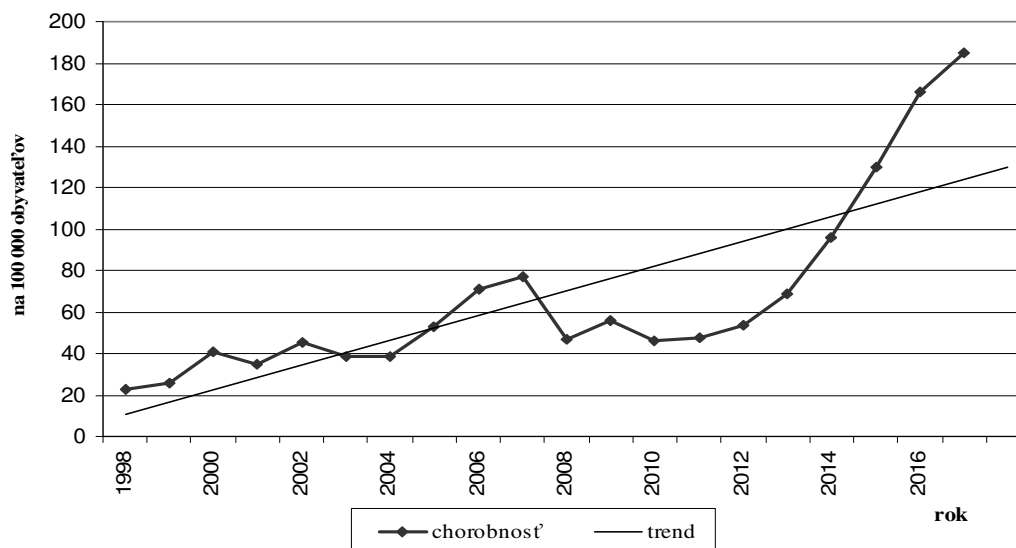
Výskyt bacilovej dyzentérie v okresoch Košice I-IV,
1998-2017

K nárastu počtu hlásených prípadov došlo vo výskyte *iných bakteriálnych črevných infekcií* (A04). Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 245,20 ochorení, priemer chorobnosti 103,50/100 000 obyvateľov. Spolu sa vyskytlo 440 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 184,80/100 000 obyvateľov.

Z celkového počtu hlásených ochorení bolo 122 nozokomiálnych nákaz (v r. 2016- 80 NN). Dominovali kampylobakteriálne enteritídy, ktoré sa na celkovom počte ochorení podieľali v 60,7 % (267 prípadov).

**Výskyt iných bakteriálnych črevných infekcií
v okresoch Košice I-IV,
1998-2017**

V roku 2017 sa nevyskytol prípad *bakteriálnej otravy potravinami*. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 39,20 ochorení.

U *vírusových a špecifikovaných črevných infekcií* (A08) došlo k nárastu počtu hlásených ochorení oproti roku 2016 o 47 % a oproti priemeru za posledných 5 rokov k nárastu o 45 %. Hlásených bolo 336 ochorení, chorobnosť 141,12/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov je 98,26.

Na vzniku ochorení sa podieľal rotavírus v 223 prípadoch (66,37 %), norovírus v 40 prípadoch (11,90 %), adenovírus v 44 prípadoch (13,10 %) a astrovírus v 1 prípade (0,30 %). V 14 prípadoch bola v biologickom materiáli laboratórne potvrdená prítomnosť dvoch vírusov (rotavírus a adenovírus 12x, norovírus a rotavírus 2x). Ochorenia boli v 308 prípadoch potvrdené na základe pozitívneho výsledku laboratórneho vyšetrenia a v 28 prípadoch na základe epidemiologickej súvislosti.

Zaznamenané boli 2 importované nákazy (Chorvátsko, Grécko). Ochorenia sa vo väčšine prípadov vyskytovali sporadicky – 284x (84,52 %), 23 prípadov (6,84 %) bolo zaznamenaných v 11 rodinných výskytoch a 29 prípadov (8,63 %) pri epidémii.

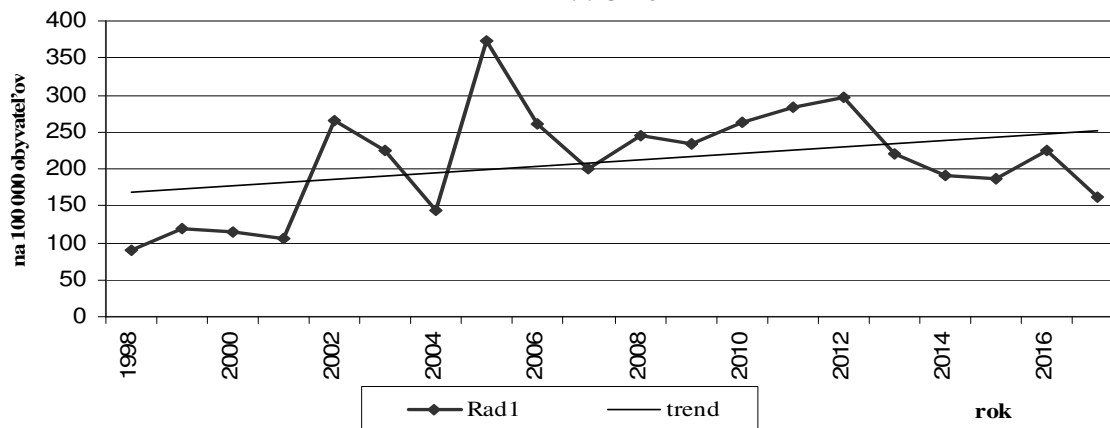
Charakter NN malo z celkového počtu 37 ochorení (11,01 %). Ochorenia sa vyskytovali sporadicky.

V *skupine hnačkových ochorení pravdepodobne infekčnej etiológie* (A09) došlo k poklesu počtu prípadov oproti predchádzajúcemu roku o 28 % a k poklesu o 27 % oproti 5 ročnému priemeru. V roku 2017 bolo hlásených 387 ochorení, chorobnosť 162,54/100 000 obyvateľov. V 4 prípadoch mali ochorenia charakter nozokomiálnej nákazy (r. 2014 – 4). Ochorenia sa

vyskytovali sporadicky 357x, 30 prípadov bolo zaznamenaných v rámci epidémie. Hlásené boli 4 importované nákazy (Egypt, Bulharsko, Chorvátsko, Taliansko).

V skupine alimentárnych nákaz neboli zaznamenané úmrtia v príčinnej súvislosti s nozokomiálnou nákazou.

Výskyt hnačky a gastroenteritídy v okresoch Košice I-IV, 1998-2017

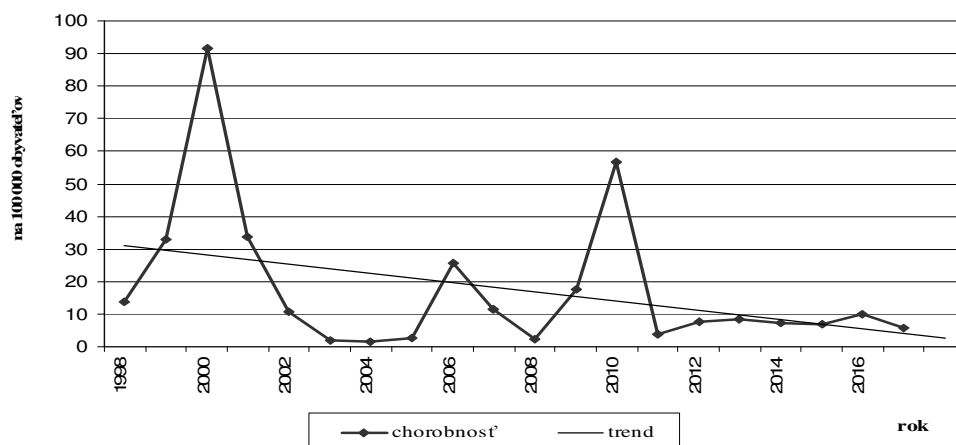
Skupina vírusových hepatitíd

Epidemiologická situácia vo výskyte vírusových hepatitíd bola v roku 2017 priaznivá. V sledovanom období bolo zaznamenaných 36 prípadov vírusovej hepatitídy (r. 2015 – 51), z toho 25 akútnych foriem a 11 chronických foriem. Okrem toho bolo hlásených 33 prípadov novozistených nosičov HBsAg.

V skupine akútnych VH došlo k miernemu poklesu počtu ochorení oproti minulému roku o 11 prípadov. Do tejto skupiny vírusových hepatitíd boli zaradené tieto druhy vírusových hepatitíd: VHA - 14 prípadov, VHB - 2 prípady, VHC – 4 prípady a VHE – 5 prípadov.

V roku 2017 bolo hlásených 14 ochorení na akútnu *vírusovú hepatitídu typu A*, chorobnosť 5,88/100 000 obyvateľov, čo je 42 % pokles oproti roku 2016. Priemer výskytu infekcií za ostatných 5 rokov je 19,20 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov 8,14 /100 000 obyvateľov. Importované ochorenie hlásené nebolo. Ochorenia sa vyskytovali formou sporadických prípadov, zaznamenaný bol 1 rodinný výskyt s počtom chorých 2.

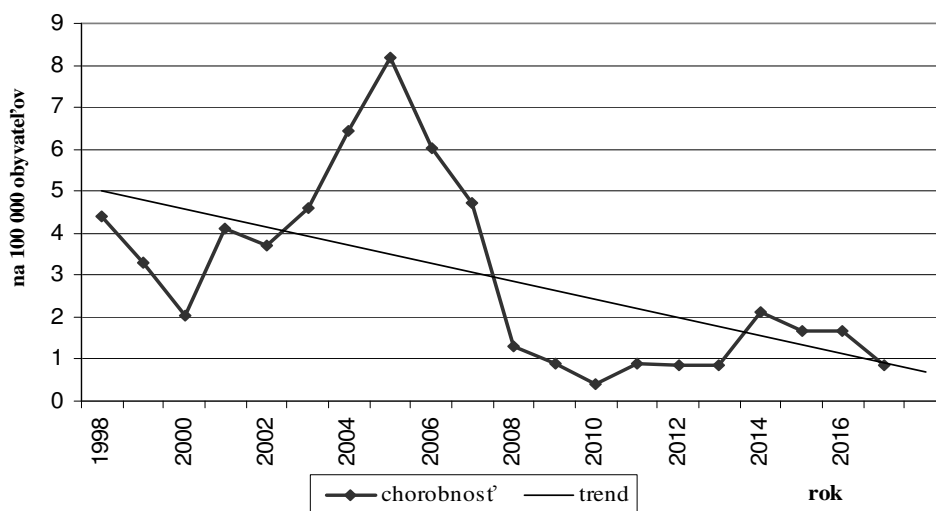
Výskyt hepatitídy typu A v okresoch Košice I-IV, 1998-2017

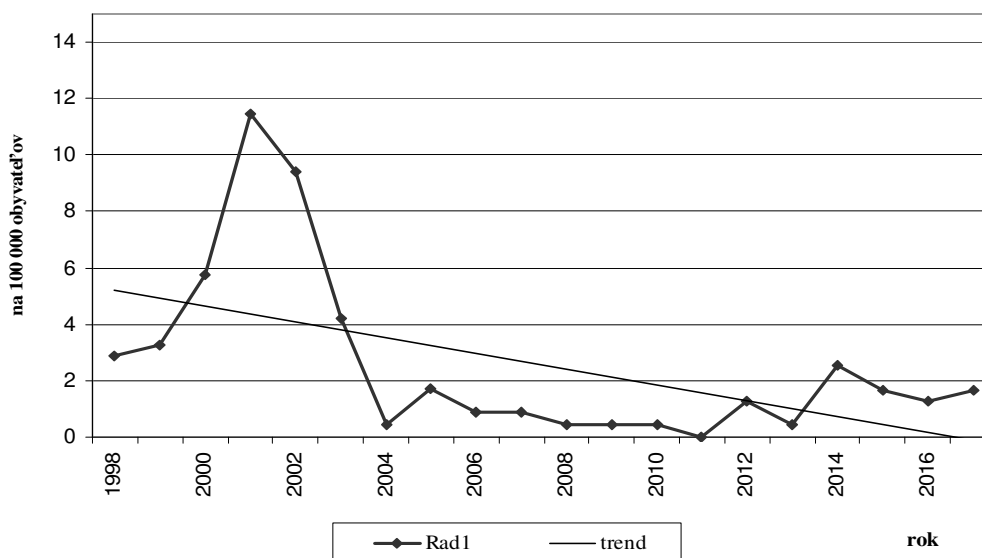
Potvrdené boli 2 ochorenia na *akútnu vírusovú hepatitídu typu B*, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov sú 3,40 ochorení, priemer chorobnosti je 1,44/100 000 obyvateľov.

V roku 2017 boli hlásené 4 ochorenia na *akútnu vírusovú hepatitídu typ C*, chorobnosť 1,68/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 3,40 ochorení, priemer chorobnosti 1,44/100 000 obyvateľov.

**Výskyt hepatitídy typu B v okrese Košice I-IV,
1998-2017**

**Výskyt hepatitídy typu C v okresoch Košice I-IV,
1998-2017**

Zaznamenaných bolo 11 prípadov *chronickej hepatitídy typ C*, chorobnosť 4,62/100 000 obyvateľov. V sledovanom roku nebol laboratórne potvrdený prípad *chronickej hepatitídy typ B*. V skupine chronických VH došlo k poklesu oproti roku 2016 o 26,67 %. Úmrtie zaznamenané nebolo.

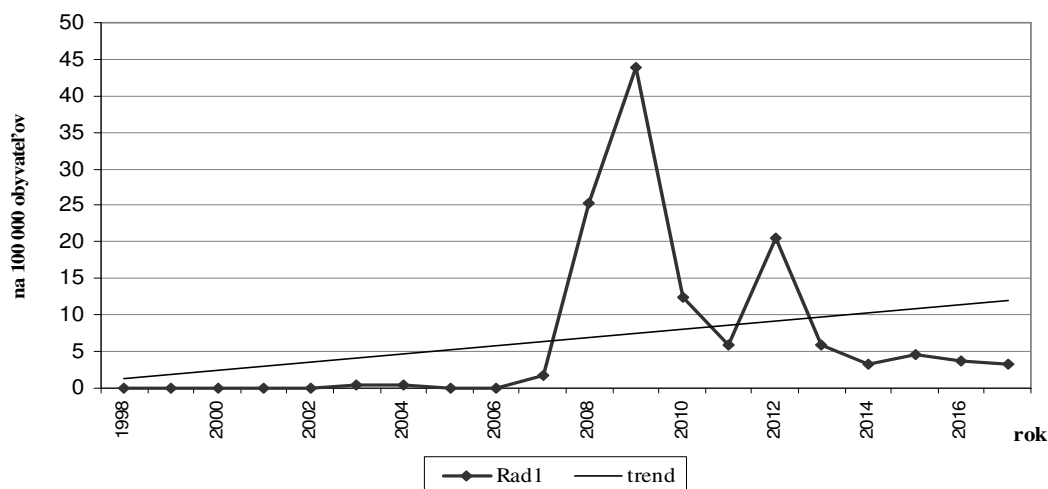
Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Z ochorení, proti ktorým sa vykonáva pravidelné povinné očkovanie boli v roku 2017 hlásené sporadické výskyty ochorení na pertussis, parotitídu, pneumokokové invazívne ochorenia a jeden prípad importovaného ochorenia na morbilli.

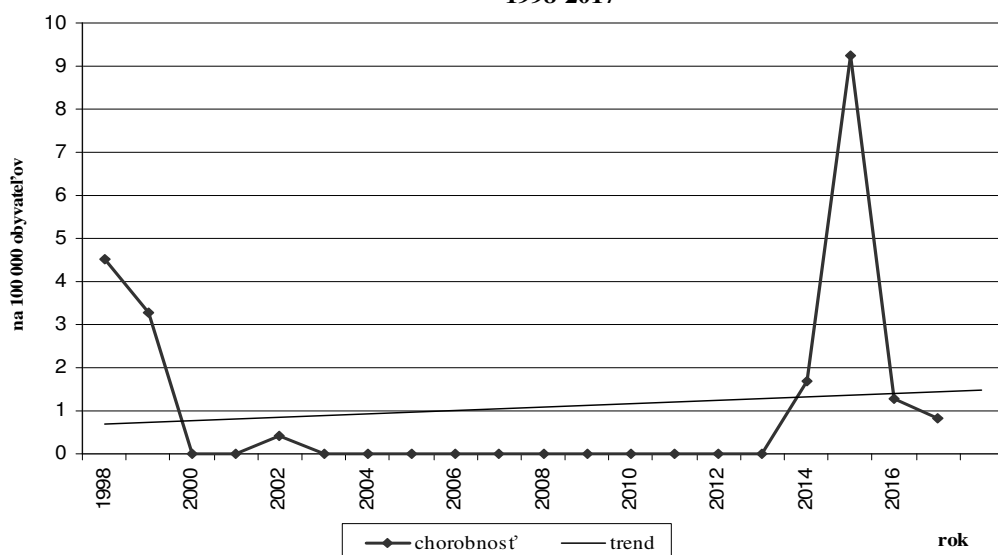
Hlásených bolo 8 prípadov ochorení na *pertussis*, chorobnosť 3,36/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2016 je to pokles o 11 % a oproti 5 ročnému priemeru je to pokles o 60 %.

V sledovanom období boli hlásené 2 ochorenia na *parotitídu*, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to pokles o 33 % a oproti 5 ročnému priemeru je to pokles o 66 %.

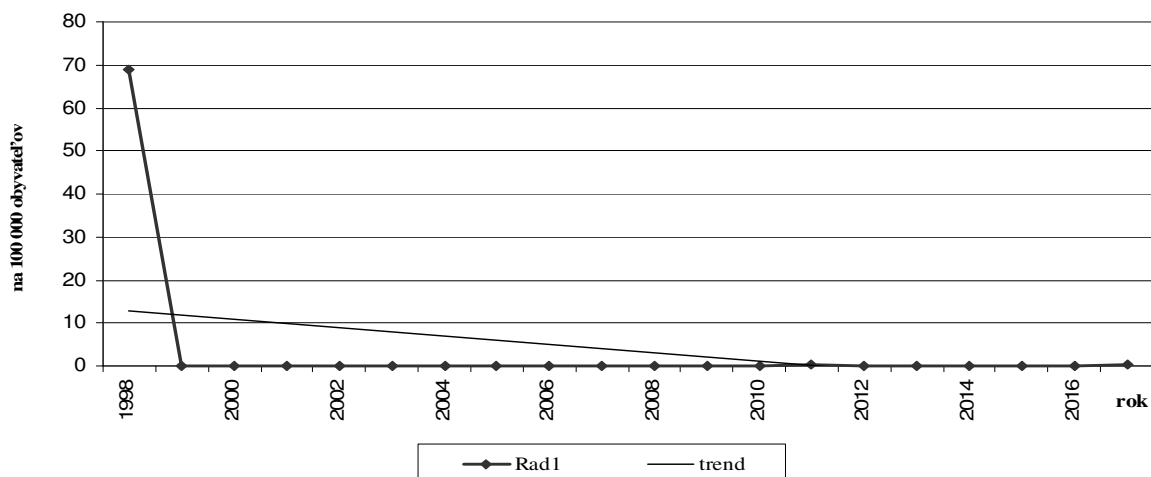
Výskyt pertussis v okresoch Košice I-IV,
1998-2017

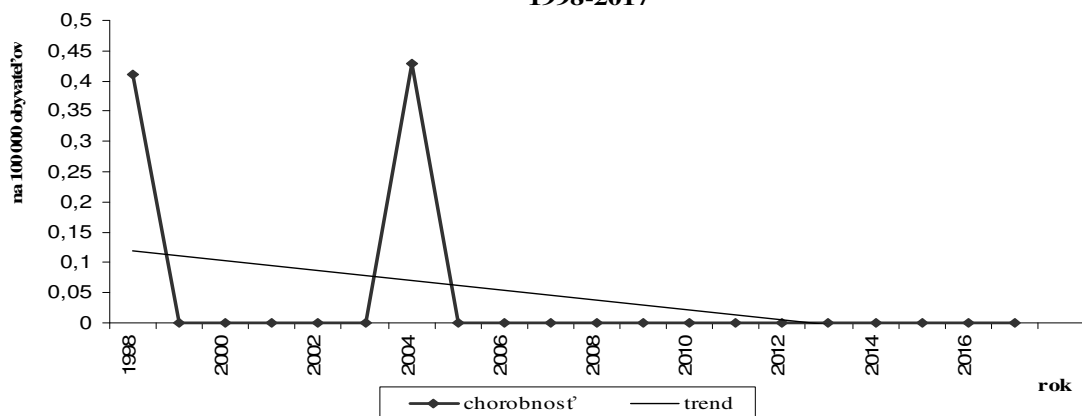
Výskyt mumpsu v okresoch Košice I-IV,
1998-2017

Výskyt morbill v okresoch Košice I-IV,
1998-2017

Výskyt rubeoly v okresoch Košice I-IV,
1998-2017

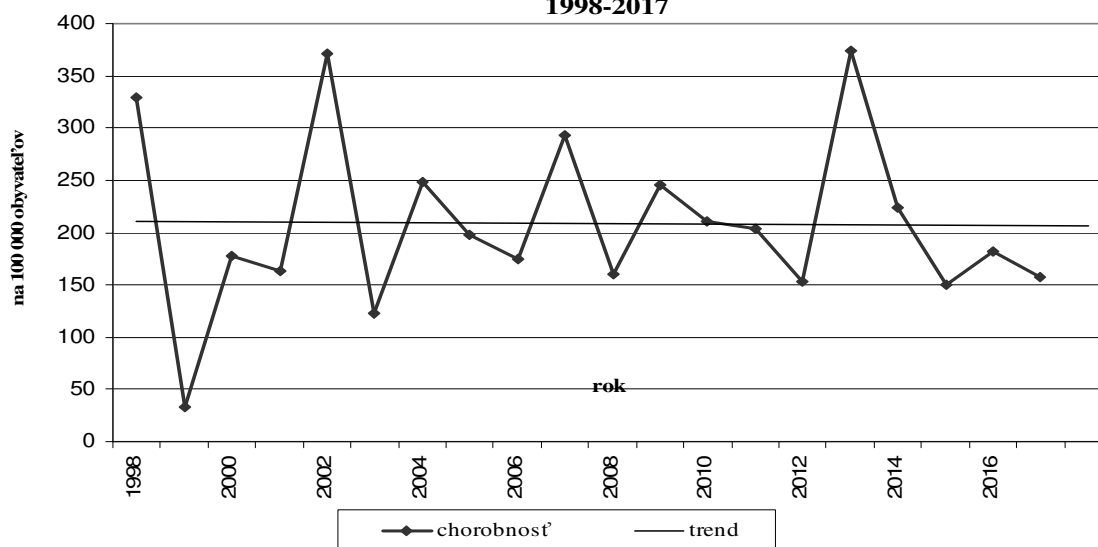
Potvrdené boli 3 prípady *septikémie vyvolanej streptokokom pneumónie*, chorobnosť 1,26/100 000 obyvateľov (v r. 2016 – 2x), z toho v jednom prípade malo ochorenie charakter nozokomiálnej nákazy. Z ostatných pneumokokových inazívnych nákaz bol hlásený 1 prípad *zápalu pľúc vyvolaného streptokokom pneumónie*, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov.

Skupina respiračných nákaz

Oproti roku 2016 bol zaznamenaný pokles ochorení u *ovčích kiahní* o 14 %, hlásených bolo 374 prípadov, chorobnosť 157,08/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 516,00 ochorení, priemer chorobnosti 218,18/100 000 obyvateľov.

Bol zaznamenaný 155 % vzostup počtu prípadov *herpes zoster*, hlásených bolo 102 ochorení, chorobnosť 42,84/100 000 obyvateľov.

Výskyt varicelly v okresoch Košice I-IV,
1998-2017

U *infekčnej mononukleózy* bol výskyt ochorení vyšší o 16 % ako v predchádzajúcom roku, hlásených bolo 44 prípadov, chorobnosť 18,48/100 000 obyvateľov.

Vo výskyte *akútnych respiračných ochorení a chrípke podobných ochorení* oproti roku 2016 bol zaznamenaný vzostup počtu hlásených ochorení o 10,27 %. Spolu bolo hlásených 77 092 akútnych respiračných ochorení, z toho 2688 chrípke podobných ochorení, chorobnosť 2512,72 na 100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch. V tejto skupine ochorení boli hlásené 2 prípady laboratórne potvrdených ochorení na *chrípku A(H1N1)*. Prípady ochorení na *SARI* v roku 2017 hlásené neboli.

K nárastu počtu potvrdených ochorení došlo u *tuberkulózy*. Spolu bolo hlásených 18 prípadov ochorení, chorobnosť 7,56/100 000 obyvateľov, čo predstavuje vzostup oproti roku 2016 o 64 % a vzostup o 13 % oproti 5 ročnému priemeru.

Hlásených bolo 20 prípadov ochorení na *erysipelas* (chorobnosť 8,40/100 000 obyvateľov) a 1 prípad *nepneumonickéj Legionárskej choroby* (chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov).

Neuroinfekcie

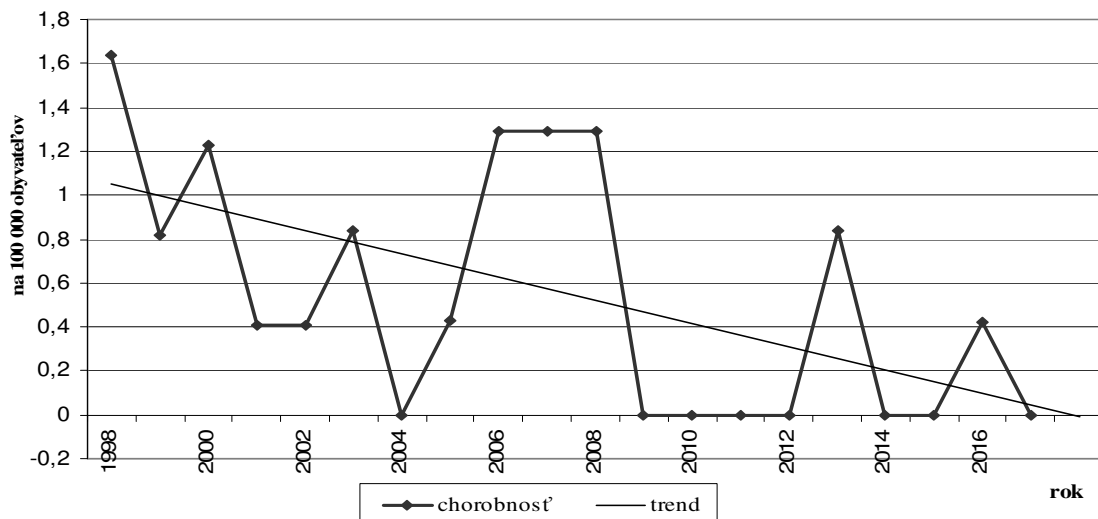
V roku 2017 nebolo hlásené ochorenie na *meningokokovú infekciu* (r. 2016 – 1x), priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 0,60 ochorení, priemer chorobnosti 0,25/100 000 obyvateľov.

V skupine ostatných *bakteriálnych zápalov mozgových plien* (dg. G00) bolo hlásených 9 ochorení, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles počtu hlásených ochorení oproti roku 2016 o 31 %, oproti 5 ročnému priemeru nárast o 5 %. V skupine NN bolo potvrdených 8 ochorení (v roku 2016 – 11 prípadov).

V roku 2017 boli hlásené 4 prípady *meningitídy vírusovej etiológie* (dg. A87), chorobnosť 1,68/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to pokles o 33 % a oproti 5 ročnému priemeru je to pokles o 55 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 8,80 ochorení, priemer chorobnosti 3,75/100 000 obyvateľov.

Zaznamenaný bol 1 prípad ochorenia na *Guillanov – Barrého syndróm*, 1 prípad *Creuzfeldt – Jakobovej choroby* a 4 prípady ochorenia na *poruchy spánkového nervu*.

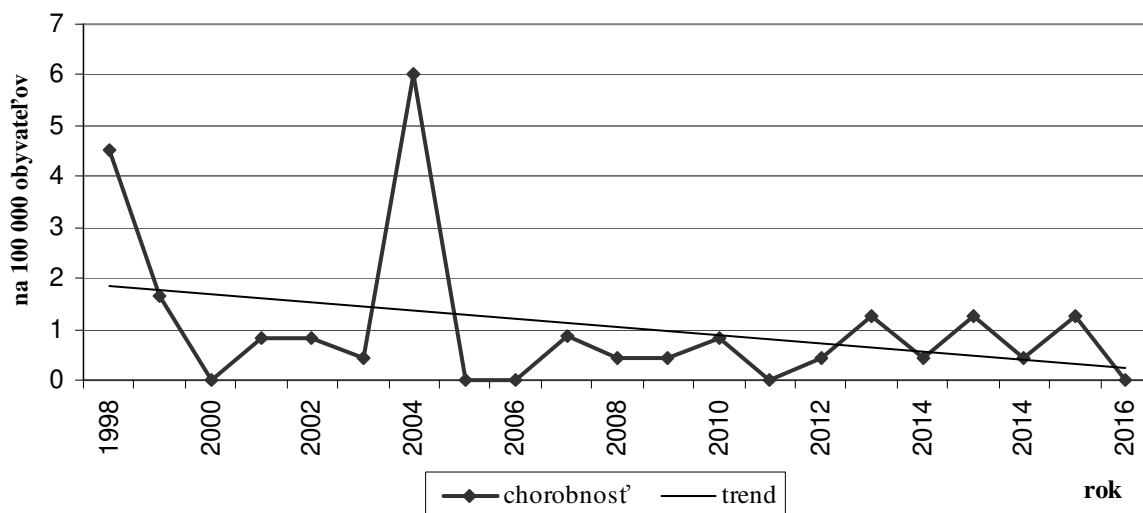
Výskyt meningokokovej infekcie v okresoch Košice I-IV, 1998-2017

Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2017 nebol zaznamenaný výskyt *leptospirózy*, *antraxu*, *tularémie*, *Q horúčky*, *brucelózy* a *toxokarózy*. Hlásených bolo 15 ochorení na *hemoragickú horúčku s renálnym syndrómom*, chorobnosť 6,3/100 000 obyvateľov, 5 prípadov ochorenia na *kliešťovú encefalitídu*, chorobnosť 2,10/100 000 obyvateľov, 4 prípady *toxoplazmózy*, chorobnosť 1,68/100 000 obyvateľov a 1 prípad *listérieovej septikémie*, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov a .

Výskyt kliešťovej encefalitídy v okresoch Košice I-IV, 1998-2017

Vzostup počtu ochorení bol zaznamenaný vo výskyte *Lymeskej choroby*. Hlásených bolo 24 ochorení, z toho v 2 prípadoch bolo potvrdené III. štádium ochorenia – polyneuropatia. Oproti roku 2016 došlo k nárastu o 41 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 22,80 ochorení, priemer chorobnosti 9,62/100 000 obyvateľov.

V súvislosti s *poranením alebo kontaktom so zvieratami podozrivými z besnoty* bolo vakcinovaných 17 osôb, čo je o 35 % menej ako v roku 2016. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 31,00 ochorení, priemer chorobnosti 13,16/100 000 obyvateľov. Besnota u zvierat, ktoré spôsobilo poranenie potvrdená nebola.

Nákazy kože a slizníc

V roku 2016 nebol zaznamenaný žiadny prípad ochorenia na *tetanus a plynovú flegmónu*.

Vo výskyte *svrabu* v porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k poklesu o 11 % a oproti 5 ročnému priemeru k poklesu o 29 %. Hlásených bolo 17 prípadov, chorobnosť 7,14/100 000 obyvateľov.

Nákazy prenášané pohlavným stykom

Hlásených bolo 15 ochorení na *syfilis*, chorobnosť 6,30/100 000 obyvateľov, čo je oproti roku 2016 pokles o 21 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 28,00 ochorení. Zaznamenaných bolo 6 ochorení na *gonokokovú infekciu*, chorobnosť 2,52/100 000 obyvateľov, 9 prípadov *iných sexuálne prenášaných chlamýdiových infekcií*, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov a 1 prípad *urogenitálnej trichomonózy*, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov.

Choroby vyvolané vírusom HIV

V roku 2017 bol potvrdený jeden prípad novozistenej infekcie HIV.

Spolu od roku 1985 evidujeme na území mesta 38 prípadov infekcie HIV, z toho v 5 prípadoch nákaza prešla do štádia AIDS a 1 nosič vírusu HIV zomrel.

Nozokomiálne nákazy

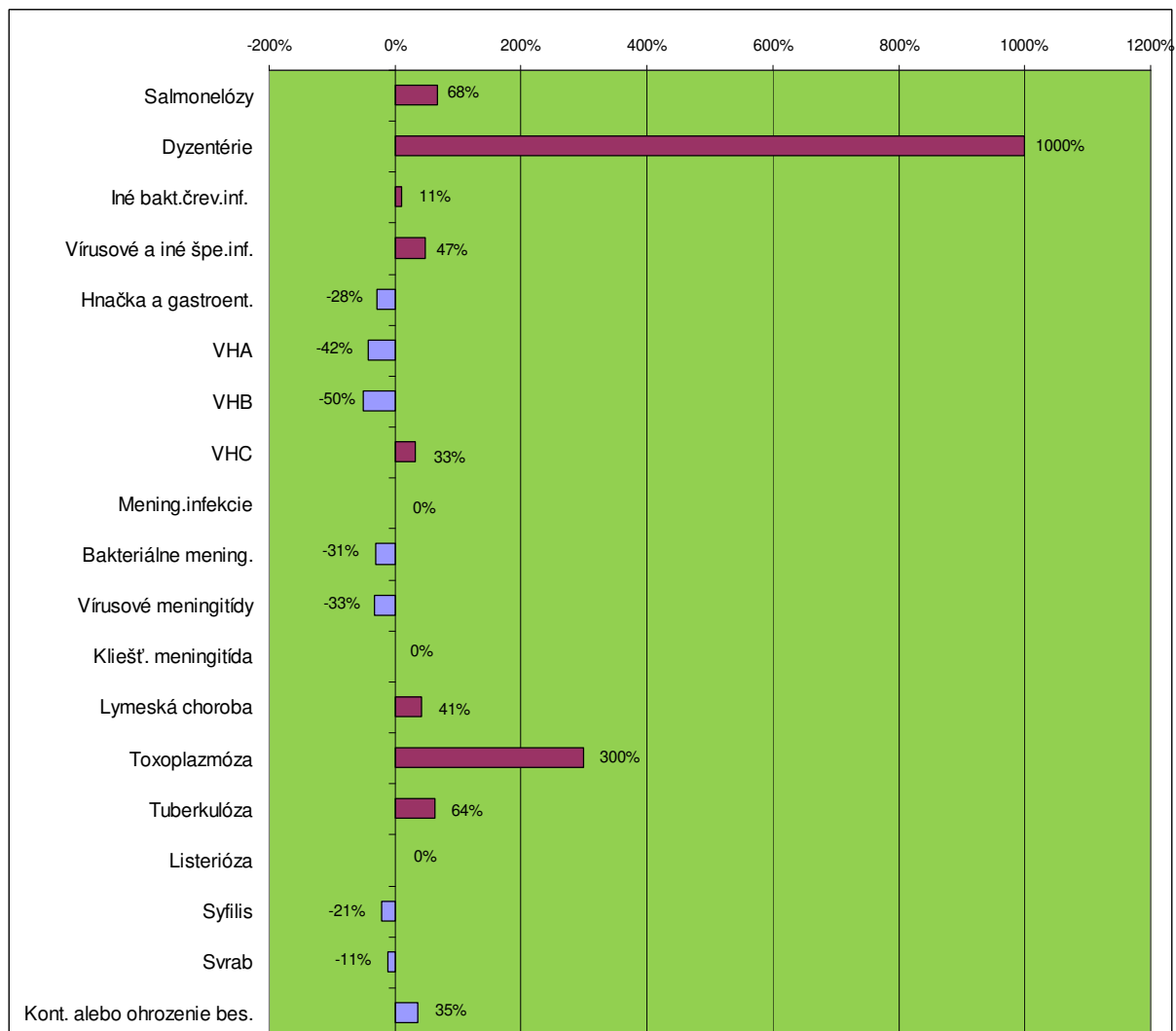
V roku 2017 bolo zo zdravotníckych zariadení hlásených 672 nozokomiálnych nákaz, čo predstavuje vzostup o 65 % proti roku 2016 (437 NN). Proporcia výskytu nozokomiálnych nákaz (672) ku počtu hospitalizovaných pacientov (132078) je 0,51%. Index je 1,54 (rok 2016 - 0,96).

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okresoch Košice I - IV v roku 2017 a porovnávacie indexy

Tabuľka I.1.

Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2017	Rok 2016	Index 2017/16	Priemer 12/16	Index 2017/P	Chorobnosť v r.2017	Priemer chor.12/16
		abs.	abs.	rel.	abs.	rel.	na 100 000	na 100 000
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A01	Brušný týfus a paratýfusy	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A02	Iné infekcie salmonelami	265	158	1,68	197,60	1,34	111,30	84,36
A03	Bacilová dyzentéria	10	1	10,00	6,40	1,56	4,20	2,74
A04	Iné bakteriálne črevné inf.	440	396	1,11	245,20	1,79	184,80	103,50
A05	Iné bak.otravy potravinami	0	0	0,00	39,20	0,00	0,00	16,46
A08	Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie	336	229	1,47	231,60	1,45	141,12	98,26
A09	Hnačka a gastroenteritída pr. inf. pôvodu	387	536	0,72	533,20	0,73	162,54	226,77
A15-A19	Tuberkulóza	18	11	1,64	16,00	1,13	7,56	6,80
A27	Leptospiroza	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	0,00
A32	Listerióza	1	1	1,00	0,40	2,50	0,42	0,17
A37	Divý kašeľ	8	9	0,89	20,00	0,40	3,36	8,60
A38	Šarlach	0	1	0,00	3,00	0,00	0,00	1,27
A39	Meningokoková infekcia	0	1	0,00	0,60	0,00	0,00	0,25
A40	Streptokoková septikémia	10	8	1,25	5,80	1,72	4,20	2,46
A41	Iné septikémie	105	77	1,36	91,00	1,15	44,10	38,66
A48	Plynová gangréna	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A50-A53	Syfilis	15	19	0,79	28,00	0,54	6,30	11,90
A69	Lymeská choroba+G63.0+M01.2	24	17	1,41	22,80	1,05	10,08	9,62
A70	Infekcie Chlamýdia psittaci	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A84.1	Stredoeur.kliešť. encefalitída	5	0	0,00	1,00	5,00	2,10	0,42
A85+86	Iné a nešpec. vírusové encefalitídy	0	0	0,00	0,60	0,00	0,00	0,25
A87	Vírusová meningitída	4	6	0,67	8,80	0,45	1,68	3,75
B01	Ovčie kiahne	374	433	0,86	516,00	0,72	157,08	218,18
B02	Plazivec pásový	102	40	2,55	44,80	2,28	42,84	19,03
B05	Osýpky	1	0	0,00	0,00	0,00	0,42	0,00
B06	Ružienka	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B15	Akútna hepatitída A	14	24	0,58	19,20	0,73	5,88	8,14
B16	Akútna hepatitída B	2	4	0,50	3,40	0,59	0,84	1,44
B17.1	Akútna hepatitída C	4	3	1,33	3,40	1,18	1,68	1,44
B18.1	Chronická vírusová hepatitída B	0	2	0,00	3,40	0,00	0,00	1,45
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	11	13	0,85	19,80	0,56	4,62	8,38
B26	Mumps	2	3	0,67	5,80	0,34	0,84	2,44
B27	Infekčná mononukleóza	44	38	1,16	46,00	0,96	18,48	19,55
B58	Toxoplazmóza	4	1	4,00	1,00	4,00	1,68	0,42
B68	Tenióza	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B86	Svrab	17	19	0,89	24,00	0,71	7,14	10,16
G00	Bak.záp. mozg. plien nez.inde	9	13	0,69	8,60	1,05	3,78	3,65
G51	Poruchy spánkového nervu	4	6	0,67	3,60	1,11	1,68	1,52
G61	Zápalová polyneuropatia	1	1	1,00	1,20	0,83	0,42	0,50
Z20.3	Kontakt alebo ohr. besnotou	17	26	0,65	31,00	0,55	7,14	13,16
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV	1	2	0,50	2,40	2,00	0,42	1,02

Porovnanie výskytu vybraných prenosných ochorení v okresoch Košice I-IV v roku 2017 oproti roku 2016

III. EPIDEMIOLOGICKÁ SITUÁCIA V OKRESOCH KOŠICE I - IV V ROKU 2017

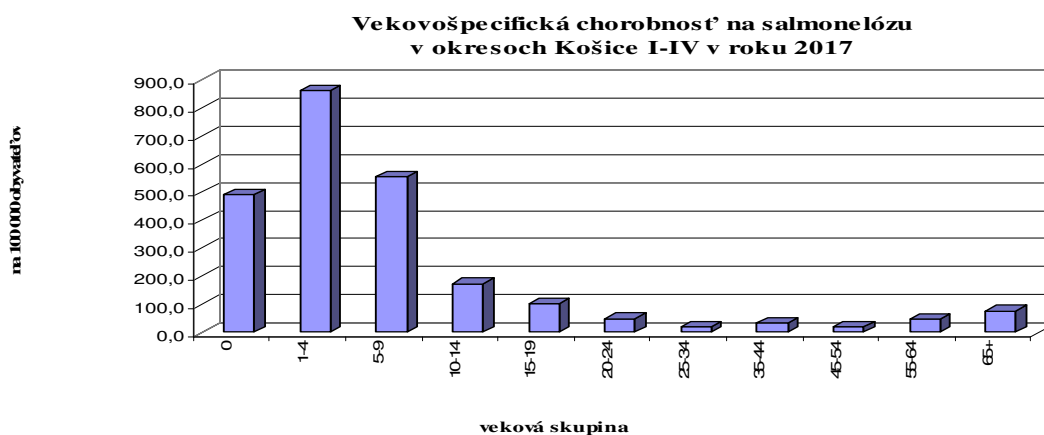
III.1. SKUPINA ALIMENTÁRNYCH INFEKCIÍ

III.1.1. *Brušný týfus a paratýfus A01)*

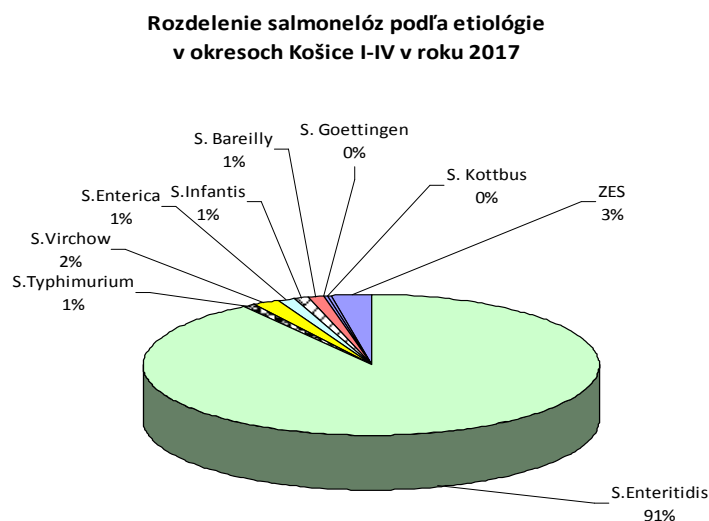
Ochorenie ani podozrenie na brušný týfus alebo paratýfus nebolo hlásené. Bacilonosičov *S. typhi* k 31.12.2017 na území mesta nevidujeme.

III.1.2. *Salmonelózy (A02)*

V roku 2017 bolo hlásených 265 ochorení, chorobnosť 111,30/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to vzostup o 68 % a oproti 5 ročnému priemeru vzostup o 34 %. V jednom prípade malo ochorenie charakter nozokomiálnej nákazy (r. 2016 – 0 NN). Ochorelo 119 mužov a 146 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola u 1-4 ročných – 899,91/100 000 obyvateľov (81 prípadov) a na druhom mieste u 5-9 ročných detí – 541,45/100 000 obyvateľov (65 prípadov). Najnižšia chorobnosť bola zaznamenaná u 45-54 ročných – 18,48/100 000 obyvateľov (6 prípadov).

Na etiológii ochorení sa v tomto roku podieľalo 8 sérotypov salmonel. Ako etiologický agens sa najčastejšie uplatnila *S. enteritidis* – 90,57 % (240 prípadov) a *S. virchow* – 1,89 % (5 prípadov). V 7 prípadoch boli ochorenia potvrdené na základe epidemiologickej súvislosti.

**Salmonelózy - frekvencia izolovaných typov od chorých
a vylučovateľov v roku 2017 v okresoch Košice I - IV**

P. č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		z toho			
				u chorých		u vylučovateľov	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
1	2	3	4	5	6	7	8
2	S. Enteritidis	240	90,57	237	91,15	3	60,00
3	S. Virchow	5	1,89	3	1,15	2	40,00
4	S. Enterica	3	1,13	3	1,15	0	0,00
5	S. Infantis	3	1,13	3	1,15	0	0,00
6	S. Bareilly	3	1,13	3	1,15	0	0,00
7	S. Typhimurium	2	0,75	2	0,77	0	0,00
8	S. Goettingen	1	0,38	1	0,38	0	0,00
9	S. Kottbus	1	0,38	1	0,38	0	0,00
10	ZES	7	2,64	7	2,69	0	0,00
Spolu		265	100,00	260	100,00	5	100,00

V NRC bol u *S. typhimurium* potvrdený fagotyp: 1x U302 a 1x bol kmeň netypovateľný. Ochorenia boli hlásené po celý rok, najviac v období od júna do novembra, kedy spolu ochorelo 191 osôb, čo je 72,07 % z celkového výskytu. Zaznamenané boli 2 importované ochorenia (Grécko, Tunisko). Úmrtie hlásené nebolo.

V roku 2017 boli zaznamenané 3 prípady črevného vylučovania *S. enteritidis* (1,13 %) a 2 prípady (0,75 %) mimočrevného vylučovania salmonel, kedy kultivačným vyšetrením vzoriek moča bola potvrdená prítomnosť *S. wirchow*. Ochorenia sa väčšinou vyskytovali formou sporadických prípadov (203x, t.j. 76,60 %) Hlásených bolo 7 rodinných epidémie s počtom chorých 15.

V sledovanom roku boli zaznamenané 3 epidemické výskyty:

Epidémia u detí v prímestskom tábore v okr. Košice IV:

V rámci epidémie v dennom prímestskom tábore (trval od 10.7.–14.7.2017) z celkového počtu exponovaných osôb 32 ochorelo 16 detí a 1 vedúca. Prvé príznaky - bolesti brucha, hnačky, zvracanie, horúčka do 39 st. C boli udávané dňa 14.7.2017. Lekárske ošetrovanie vyhládalo 11 detí, z toho jedno bolo hospitalizované. Deti sa stravovali (obed) v reštauračnom zariadení. Ako faktor prenosu pôvodcu nákazy bola pravdepodobne strava podávaná 13.7.2017 - zabezpečené palacinky s pudingom. V čase epidemiologického vyšetřovania už vzorky stravy neboli k dispozícii. Z dôvodu zistenia nedostatkov v predmetnom zariadení bola pracovníkmi odboru hygieny výživy prevádzka zatvorená. Bolo zabezpečené laboratórne vyšetřenie pracovníkov kuchyne – u 8 pracovníkov boli vyšetřenia negatívne, u jednej pracovníčky bola

potvrdená S. enteritidis. V rámci epidémie bola v 11 prípadoch kultivačným vyšetrením výteru z rekta potvrdená prítomnosť S. enteritidis.

Epidémia v MŠ, Dneperská, Košice :

Dňa 18.10.2017 hlásilo infekčné oddelenie DFN Košice na odbor epidemiológie hospitalizáciu 1 dieťaťa s akútnou gastroenteritídou z MŠ v okrese Košice IV. Hospitalizácia druhého dieťaťa s hnačkovým ochorením bola hlásená 20.10.2017. U oboch detí bola následne laboratórne potvrdená S. enteritidis. Dňa 24.10.2017 laboratórium telefonicky nahlásilo izoláciu S. enteritidis u 4 detí. Z celkového počtu exponovaných 180 osôb (155 detí, 15 pedagógov a 10 prevádzkových zamestnancov) ochorelo 24 osôb - 22 detí a 2 zamestnanci (kuchárka a učiteľka). Klinické príznaky - zvýšená teplota, bolesti brucha a hnačky udávalo 22 detí a učiteľka. Pri epidemiologickom vyšetrení bolo aktívne vyhľadané bezpríznakové vylučovanie salmonel u kuchárky. Deťom a zamestnancom je vydávaná strava pripravená v kuchyni MŠ. V čase epidemiologického vyšetrenia už inkriminovaná strava nebola k dispozícii. Boli odobraté vzorky stravy, stery z prostredia v stravovacej prevádzke. Výsledky laboratórných vyšetrení odobratých vzoriek stravy a sterov boli na prítomnosť patogénnych mikroorganizmov negatívne.

Epidémia na Základnej škole, Košice – Šaca:

V období od 20.11.2017 do 22.11.2017 mikrobiologické laboratória nahlásili 5 prípadov pozitívnej izolácie S. enteritidis z výteru z konečníka u detí navštevujúcich ZŠ, vo veku 6, 2x10 a 2x 11 rokov. Prvé príznaky ochorenia (zvýšené teploty, bolesti brucha a hnačky) sa objavili dňa 12.11.2017 (2x) a 13.11.2017 (3x). V jednom prípade bol žiak hospitalizovaný na Klinike detí a dorastu DFN Košice. Exponovaných v ZŠ bolo 586 osôb (z toho 530 detí, 36 pedagógov, 7 asistentov a 13 prevádzkových zamestnancov). Deťom a zamestnancom je vydávaná strava pripravená v kuchyni ZŠ. V rámci epidemiologického vyšetrenia boli zamestnanci kuchyne (4x kuchár, vedúca jedálne) odoslaní k všeobecným lekárom pre dospelých na mikrobiologické vyšetrenia výterov z rekta - výsledky vyšetrení boli u všetkých negatívne. V spolupráci s odborom HDM boli vykonané odbery vzoriek stravy a stery z prostredia stravovacej prevádzky s negatívnym výsledkom na prítomnosť patogénnych mikroorganizmov.

Salmonelová septikémia (A02.1)

2 ochorenia, chorobnosť 0,84/100 000 obyv.

V prvom prípade bola septikémia hlásená u 75 ročného muža z okr. Košice II. V klinickom obraze bola prítomná celková schvátenosť, zvýšenie zápalových parametrov. Z hemokultúry a z výteru z rekta bola potvrdená S. enteritidis.

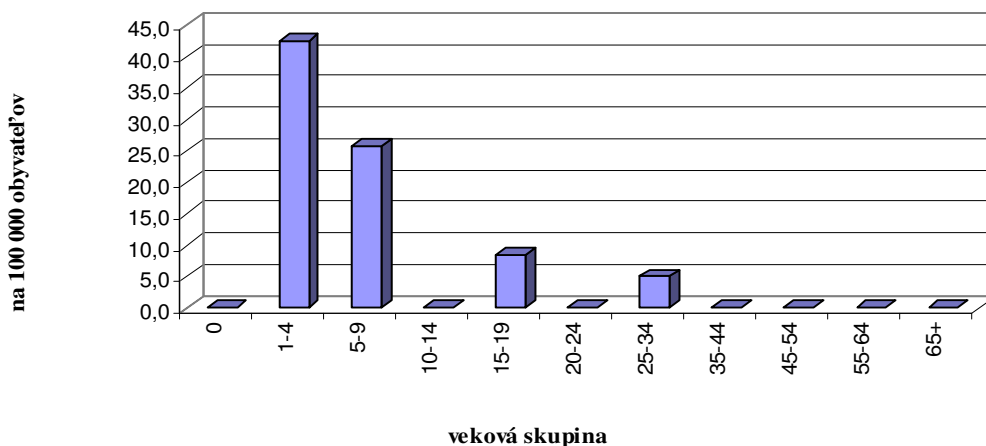
Druhé ochorenie, ktoré malo charakter nozokomiálnej nákazy hlásila UNLP Košice u 50 ročného pacienta hospitalizovaného na Kl. hematológie a onkohematológie. Z odobratej hemokultúry bola izolovaná S. enteritidis.

III.1.3. Bacilová dyzentéria (A03)

V roku 2017 bolo potvrdených 10 ochorení, chorobnosť 4,20/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 6,40 ochorení, priemer chorobnosti 2,74/100 000 obyvateľov. Ochoreli 4 muži a 6 žien.

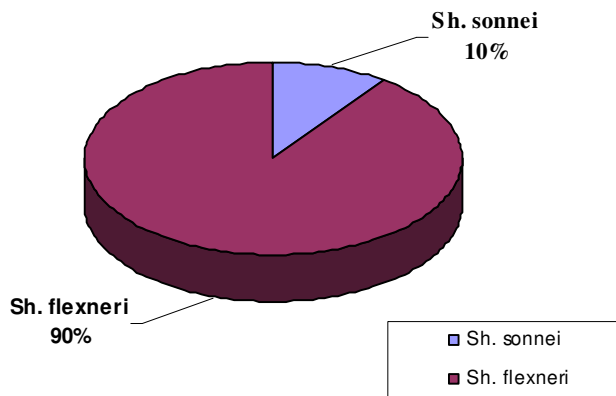
Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine u 1-4 ročných – 44,44/100 000 obyvateľov (4 prípady) a vo vekovej skupine 5-9 ročných – 24,99/100 000 obyvateľov (3 prípady).

Vekovošpecifická chorobnosť na dyzentériu v okresoch Košice I-IV v roku 2017

V 9 prípadoch bola pôvodcom ochorení *Sh. flexneri* (90,0 %). V jednom prípade bola z výteru z rekta vykultivovaná *Sh. sonnei* (10,0 %). Ochorenia boli hlásené po celý rok, najviac v období od júla do septembra, kedy spolu ochorelo 7 osôb, čo je 70,0 % z celkového výskytu. Importované ochorenia hlásené neboli. Ochorenia sa vyskytovali sporadicky, hlásené bola 1 rodinná epidémia s počtom chorých 2. Nozokomiálna nákaza nebola zaznamenaná.

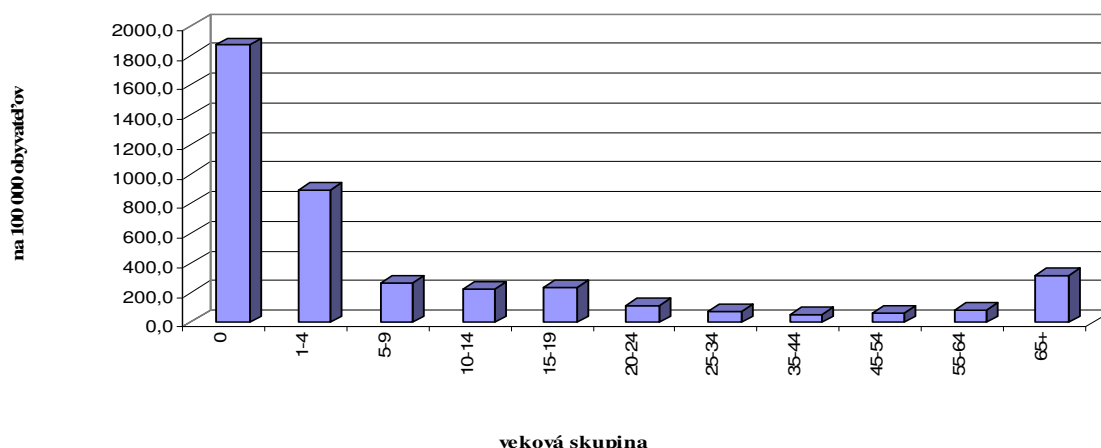
Rozdelenie šigelóz podľa etiológie v okresoch Košice I-IV v roku 2017

III.1.4. Iné bakteriálne črevné infekcie (A04)

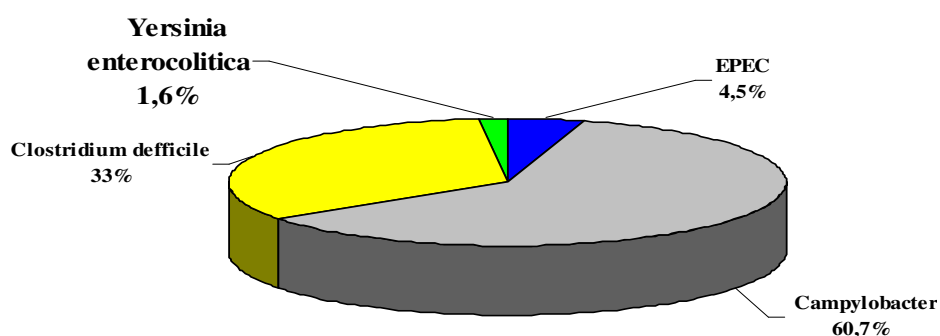
V roku 2017 bolo hlásených 440 ochorení, chorobnosť 184,80/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to vzostup ochorení o 11 %, priemer výskytu infekcií za posledných 5 rokov je 245,20 ochorení, priemer chorobnosti 103,50/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0 ročných detí – 1787,10/100 000 obyvateľov (42 prípadov). Druhou najpostihnutejšou vekovou skupinou bola skupina 1-4 ročných detí – 933,24/100 000 obyvateľov (84 prípadov). Najnižšia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 35-44 ročných – 56,35/100 000 obyvateľov (23 prípadov). Ochorelo 215 mužov a 225 žien.

**Vekovošpecifická chorobnosť na iné bakteriálne črevné infekcie
v okresoch Košice I-IV v roku 2017**

Ochorenia boli rovnomerne hlásené po celý rok. Najvyšší výskyt bol zaznamenaný v období od mája do septembra - 222 prípadov (50,45 %). Na etiológii ochorení v tomto roku sa podieľal *Campylobacter* sp. (267x, t.j. 60,69 %), *Clostridium difficile* (146x, t.j. 33,19 %), *E.coli* (20x, t.j. 4,54 %) a *Yersinia enterocolitica* (7x, t.j. 1,60 %).

**Rozdelenie iných bakteriálnych črevných infekcií podľa etiológie
v okresoch Košice I-IV v roku 2017**

Importované ochorenia a rodinné výskyty neboli hlásené. Ochorenia boli sporadické. Charakter NN malo 122 ochorení, analyzované sú v časti III.10. *Nozokomiálne nákazy*. Úmrtie v príčinnej súvislosti s nozokomiálnou nákazou zaznamenané nebolo.

Kampylobakteriálna enteritída (A04.5)

V roku 2017 bolo potvrdených 267 ochorení, čo je 60,69 % z celkového počtu iných bakteriálnych črevných infekcií, ktorých etiologickým agens bol *Campylobacter* sp.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola hlásená vo vekovej skupine 0 ročných detí - 1158,56/100 000 obyvateľov (26 prípadov) a vo vekovej skupine 1-4 ročných detí - 765,36/100 000 obyvateľov (72 prípadov). Najnižšia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 65 rokov a viac - 24,75/100 000 obyvateľov (9 prípadov). Ochorenia detí do 15 rokov tvorilo 55,80 % (149 prípadov) z celkového počtu kampylobakteriálnych enteritíd. Ochorelo 146 mužov a 121 žien.

Ochorenia boli hlásené po celý rok. Najvyšší výskyt bol zaznamenaný v období od júna do septembra, kedy bolo spolu hlásených 129 prípadov, t.j. 48,31 % celkového počtu.

Enteritída zapríčinená *Yersinia enterocolitica* (A 04.6)

Zaznamenaných bolo 7 ochorení, čo je 1,59 % z celkového počtu iných bakteriálnych črevných infekcií. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola hlásená vo vekovej skupine 5-9 ročných detí – 17,14/100 000 obyvateľov (2 prípady). Ochoreli 3 muži a 4 ženy. Najvyšší výskyt bol zaznamenaný v júni, kedy boli hlásené 3 prípady, t.j. 42,86 % celkového počtu.

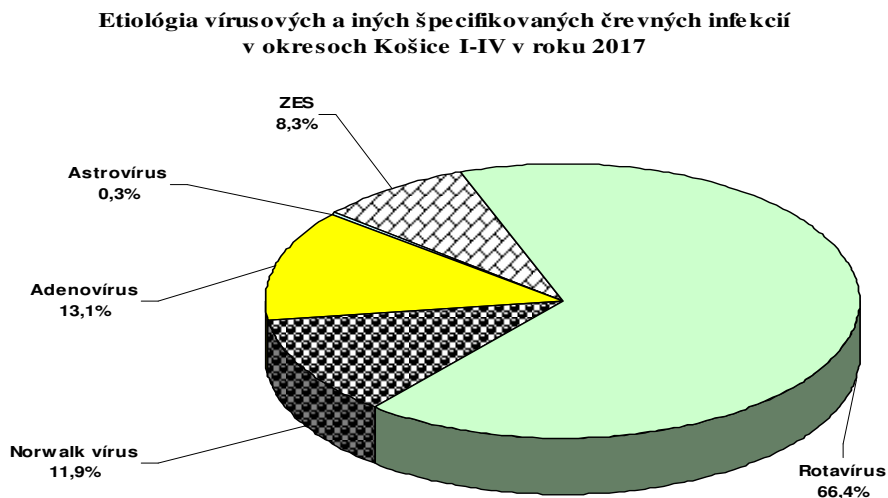
III.1.5. Iné bakteriálne otravy potravinami (A05)

Iné bakteriálne otravy potravinami zaznamenané neboli. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 39,20 ochorení.

III.1.6. Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie (A08)

V tejto skupine črevných infekcií bolo spolu hlásených 336 ochorení, chorobnosť 141,12/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 231,60 ochorení, priemer chorobnosti 98,26/100 000 obyvateľov. NN charakter malo 37 ochorení, ktoré sú popísané v časti III. 10. Nozokomiálne nákazy. Ochorelo 188 mužov a 148 žien.

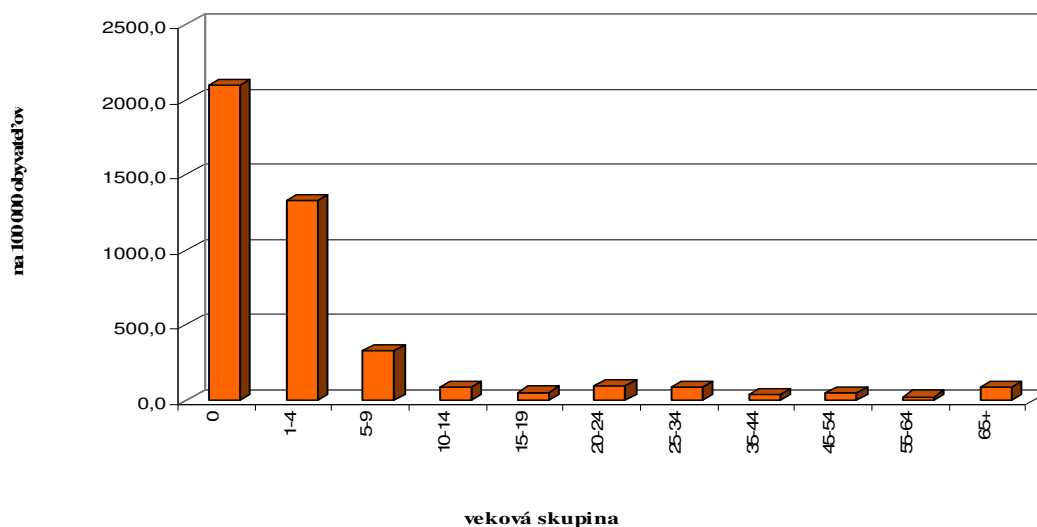
Na vzniku ochorení sa podieľal rotavírus v 223 prípadoch (66,37 %), norovírus v 40 prípadoch (11,90 %), adenovírus v 44 prípadoch (13,10 %) a astrovírus v 1 prípade (0,30 %). Ani v jednom prípade rotavírusovej enteritídy nebola chorá osoba očkovaná očkovacou látkou proti rotavírusom. V 14 prípadoch bola v biologickom materiáli laboratórne potvrdená prítomnosť dvoch vírusov (rotavírus a adenovírus 12x, norovírus a rotavírus 2x). Ochorenia boli 308x potvrdené na základe pozitívneho výsledku laboratórneho vyšetrenia a 28x na základe epidemiologickej súvislosti.

Výskyt ochorení bol zaznamenaný priebežne počas celého roka, najviac v mesiaci február (41 prípadov) a máj (45 prípadov). Z celkového počtu hlásených ochorení boli 2 ochorenia importované z Chorvátska a Grécka.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola hlásená vo vekovej skupine 0 ročných detí - 1999,85/100 000 obyvateľov (47 prípadov) a 1-4 ročných detí – 1388,75/100 000 obyvateľov (125 prípadov).

Vekovošpecifická chorobnosť na vírusové a iné špecifikované infekcie v okresoch Košice I-IV v roku 2017

Ochorenia sa vyskytovali sporadicky – 84,52 % (284 prípadov), 23 prípadov (5,68 %) bolo zaznamenaných v rámci 11 rodinných výskytov a 29 prípadov (8,63 %) pri epidémii.

Epidémia v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice – Šaca:

Dňa 7.8.2017 bol telefonicky hlásený vedúcou lekárkou zdravotníckeho zariadenia ÚVTOS Košice - Šaca epidemický výskyt gastroenteritíd u odsúdených. Epidemiologickým vyšetrením v ten istý deň bolo zistené, že z celkového počtu 800 odsúdených, bolo ošetrovaných 29 chorých osôb. Prvé príznaky (hnačky, bolesti brucha, ojedinele teplota a zvracanie) sa objavili v noci z 5.8.2017 na 6.8.2017, podľa udania chorých po konzumácii večere podávanej dňa 5.8.2017 – cestoviny so šampiňónovo-syrovou omáčkou. Ochorenia mali ľahký priebeh. Príznaky odzneli počas jedného dňa. U chorých boli vykonané výtery z rekta, príp. odber stolice na laboratórne vyšetrenie. V jednom prípade bol zo stolice izolovaný Adenovírus.

V stravovacej prevádzke bolo okrem nariadenia celkovej dezinfekcie odobratých 12 vzoriek stravy, zároveň bolo vykonaných 15 sterov z pracovného náradia a náčinia, pracovných plôch. Výsledky laboratórných vyšetrení na prítomnosť patogénnych mikroorganizmov boli negatívne. Všetci zamestnanci kuchyne (príslušníci a civilní zamestnanci) boli odoslaní k lekárovi na výter z rekta, príp. odber stolice s negatívnym výsledkom.

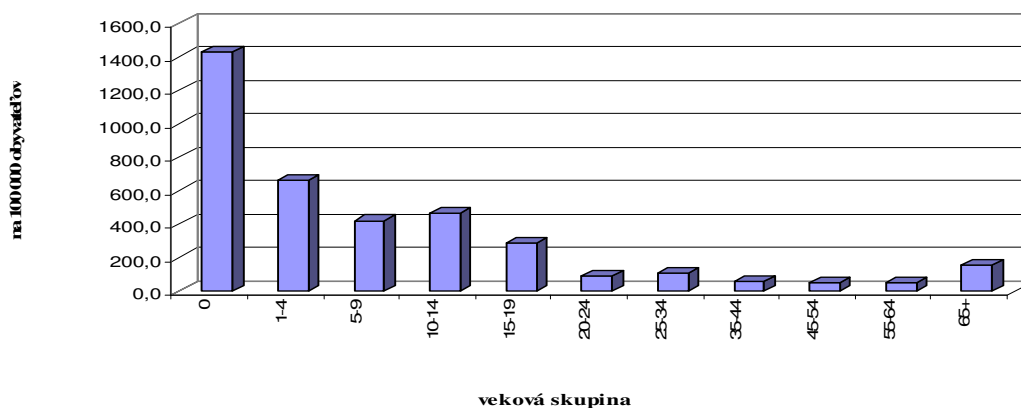
Na základe klinických príznakov, priebehu ochorenia a laboratórneho potvrdenia Adenovírusu boli ochorenia uzatvorené ako Adenovírusové enteritídy.

III.1.7. Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu (A09)

V roku 2017 bolo hlásených 387 ochorení, chorobnosť 162,54/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles oproti predchádzajúcemu roku o 27 % a pokles oproti 5 ročnému priemeru o 4 %. V 4 prípadoch malo ochorenie charakter NN. Ochorelo 168 mužov a 219 žien.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0-ročných detí – 1361,60/100 000 obyvateľov (32 prípadov) a 1-4 ročných detí – 688,82/100 000 obyvateľov (62 prípadov).

**Vekovošpecifická chorobnosť na hnačku a gastroenteritídu
v okresoch Košice I-IV v roku 2017**

Ochorenia sa vyskytovali po celý rok s najväčším výskytom v mesiaci marec (63 prípadov) a august (49 prípadov). Z celkového počtu hlásených prípadov boli 4 ochorenia importované (Egypt, Bulharsko, Chorvátsko, Taliansko).

Ochorenia sa vyskytovali sporadicky – 357x, 30 prípadov bolo zaznamenaných v rámci epidémie.

Epidémia na ZŠ, okres Košice II:

V čase od 26.02.2017 do 03.03.2017 bolo zaznamenaných 30 prípadov akútnej gastroenteritídy u žiakov a pedagógov ZŠ v okrese Košice II. Z celkového počtu exponovaných 500 osôb (451 žiakov a 49 zamestnancov) ochorelo 28 žiakov a 2 pedagógovia. Klinický priebeh ochorení - zvracanie, hnačky. Dvaja chorí boli hospitalizovaní na infekčnom oddelení DFN Košice, výsledky laboratórnych vyšetrení (TR, stolica) u nich boli negatívne.

Výsledky laboratórnych vyšetrení odobratých vzoriek stravy v kuchyni na prítomnosť patogénnych mikroorganizmov boli negatívne. 9 chorých zo ZŠ sa nestravovalo v školskej jedálni. V ZŠ boli nariadené protiepidemické opatrenia. Výchovno vzdelávací proces bol dočasne prerušený z dôvodu jarých prázdnin.

Epidémie alimentárnych nákaz -rodinné a iné menšie (2-5 prípadov)			RÚVZ so sídlom v Košiciach			
Dg.			Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí
Salmonella		S. typhimurium	0	0	0	0
	A02	S.enteritidis	7	15	6	0
		Iné sérovary	0	0	0	0
Kampylobakter	A04.5		0	0	0	0
Listéria	A32	Listéria monocytogenes	0	0	0	0
		Iné listérie	0	0	0	0
Yersinia	A04.6		0	0	0	0
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxin produkujúca E. coli (VTEC)	0	0	0	0
Bacillus	A05.4	B. cereus	0	0	0	0
		Iný bacillus	0	0	0	0
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0		0	0	0	0
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum	0	0	0	0
	A05.2	Cl. perfringens	0	0	0	0
		Iné clostridium	0	0	0	0
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella	0	0	0	0
	A03	Shigella	1	2	2	0
	A04.8	Iné bakteriálne agens	0	0	0	0
Parazity	B75	Trichinella	0	0	0	0
	A07.1	Giardia	0	0	0	0
	A07.2	Cryptosporidium	0	0	0	0
		Anisakis	0	0	0	0
		Iné parazity	0	0	0	0
Vírusy	A08.1	Norovírus	1	2	2	0
	B15	Hepatitída A	1	2	2	0
	A08 0,2,3,4.8	Iné vírusy /Rota	10	21	17	0
Iné agens		Histamin	0	0	0	0
		Morské biotoxíny	0	0	0	0
		Iné agens	0	0	0	0
Neznámy agens	A09		0	0	0	0

III.2. SKUPINA VÍRUSOVÝCH HEPATITÍD

V roku 2017 bolo zaznamenaných 36 prípadov vírusovej hepatitídy, z toho 25 akútnych foriem a 11 chronických foriem. Zároveň bolo hlásených 33 prípadov novozistených nosičov HBsAg.

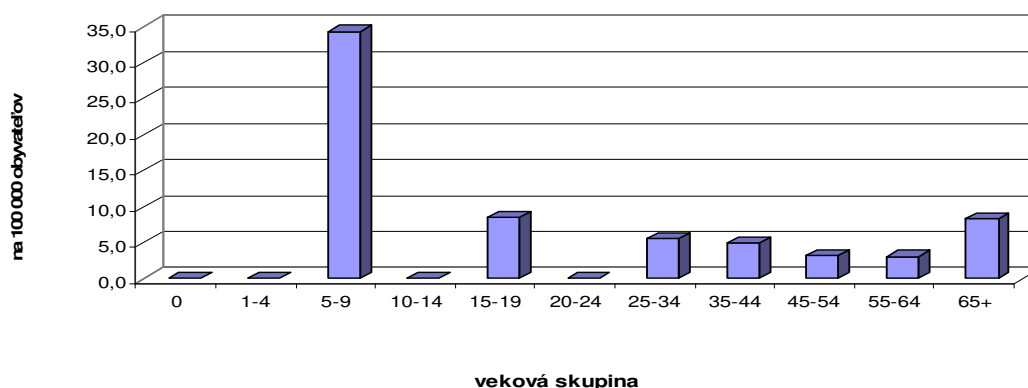
V skupine akútnych VH došlo k miernemu poklesu počtu ochorení oproti minulému roku (o 11 prípadov). Hlásené boli tieto druhy vírusových hepatitíd: VHA - 14 prípadov, VHB - 2 prípady, VHC - 4 prípady a VHE - 5 prípady.

III.2.1. Akútna hepatitída A (B15)

Potvrdených bolo 14 ochorení, chorobnosť 5,88/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 42 % oproti roku 2016. Priemer výskytu za posledných 5 rokov je 19,20 ochorení, priemerná chorobnosť 8,14/100 000 obyvateľov. Ochorelo 7 mužov a 7 žien.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 5-9 ročných – 33,32/100 000 obyvateľov (4 prípady) a vo vekovej skupine 15-19 ročných – 8,72/100 000 obyvateľov (1 prípad). U 0 ročných detí ochorenie zaznamenané nebolo.

**Vekovošpecifická chorobnosť na vírusovú hepatitídu A
v okresoch Košice I-IV v roku 2017**

Z hľadiska sezonality sa ochorenia vyskytovali počas celého roka s maximom výskytu v mesiacoch august (3x) a november (5x).

Rozdelenie chorých podľa kolektívu: 4x ZŠ, 1x SŠ a 9 dospelých osôb. V sledovanom roku nebolo zaznamenané ochorenie u zdravotníckych pracovníkov a ani ochorenie nozokomiálneho charakteru.

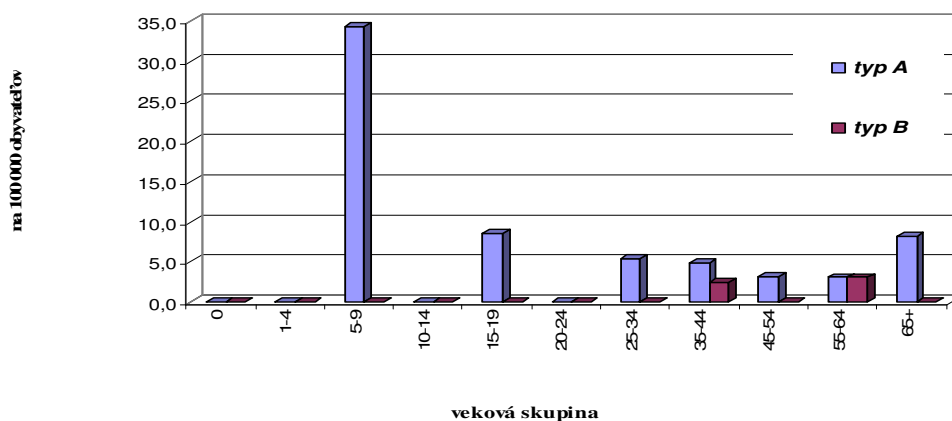
Výskyt ochorení bol v 12 prípadoch sporadický, 2 ochorenia boli potvrdené v rámci rodinného výskytu. Importované ochorenie hlásené nebolo. Všetky ochorenia boli potvrdené sérologicky testom ELISA (anti HAV IgM pozit.). V ohniskách nákazy bol nariadený lekársky dohľad s podaním očkovacej látky spolu 336 osobám. V jednom prípade došlo k ochoreniu po podaní očkovacej látky na 11. deň po aktívnej imunizácii očkovaciu látkou Havrix. V 3 prípadoch boli ochorenia aktívne vyhladané v rámci nariadeného lekárskeho dohľadu. Úmrtie na VHA v roku 2017 zaznamenané nebolo.

III.2.2. Akútna hepatitída B (B16)

V roku 2017 boli hlásené 2 akútne ochorenia na vírusovú hepatitídu typu B, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku to predstavuje pokles o 50 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 3,40 ochorení, priemer chorobnosti je 1,44/100 000 obyvateľov.

Ochorenia boli potvrdené u 35 ročnej ženy z okresu Košice IV a 64 ročného muža z okresu Košice I. Anamnéza na parenterálne zákroky bola v oboch prípadoch negatívna. Lekársky dohľad v ohnisku nákaz bol nariadený 1x. Ani v jednom prípade nebola chorá osoba očkovaná očkovacou látkou proti VHB.

**Vekovošpecifická chorobnosť na hepatitídu typu A a typu B
v okresoch Košice I-IV v roku 2017**

III.2.3. Akútna hepatitída C (B17)

V roku 2017 boli hlásené 4 ochorenia, chorobnosť na akútnu vírusovú hepatitídu typ C 1,68/100 000 obyvateľov, v minulom roku boli hlásené 3 prípady. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 3,40 ochorení, priemer chorobnosti 1,44/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 15-19 ročných (2x), chorobnosť 17,44/100 000 obyvateľov a 25-34 ročných (2x), chorobnosť 5,50/100 000 obyvateľov. Ochoreli 3 muži a 1 žena. V epidemiologickej anamnéze vo vzťahu k parenterálnym zákrokom bolo udané amatérske tetovanie (2x) a intravenózne užívanie drog (2x). V jednom prípade bolo ochorenie zistené počas preventívnej prehliadky v gravidite.

III.2.4. Akútna hepatitída typ E (B17.2)

V roku 2017 bolo podobne ako v predchádzajúcom roku potvrdených 5 ochorení, chorobnosť 2,10/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 25-34 ročných (1x), chorobnosť 2,75/100 000 obyvateľov, 35-44 ročných (1x), chorobnosť 2,75/100 000 obyvateľov, 45-54 ročných (1x), chorobnosť 2,75/100 000 obyvateľov, 65 ročných a viac (2x), chorobnosť 5,26/100 000 obyvateľov. Ochoreli 3 muži a 2 ženy. Cestovateľská anamnéza bola vo všetkých prípadoch bola negatívna. V 2 prípadoch bola v rámci epidemiologickej anamnézy udaná konzumácia nedostatočne tepelne spracovaných mäsových výrobkov. Ochorenia boli potvrdené sérologicky. V rámci protiepidemických opatrení bol nariadený lekársky dohľad 17 kontaktom.

III.2.5. Chronická vírusová hepatitída typu B (B18.1)

V sledovanom roku nebolo hlásené ochorenie. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 3,40 ochorení, priemer chorobnosti 1,45/100 000 obyvateľov.

III.2.6. Chronická vírusová hepatitída C (B 18.2)

V roku 2017 bolo potvrdených spolu 11 prípadov, chorobnosť 4,62/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to pokles o 15 % a oproti 5 ročnému priemeru pokles o 44 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 19,80 ochorení, priemer chorobnosti 8,38/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 25-34 ročných – 22,00/100 000 obyvateľov (8 prípadov) a 15-19 ročných – 8,72/100 000 obyvateľov (1 prípad). Ochorelo 9 mužov a 2 ženy. V 9 prípadoch bolo ochorenie potvrdené u osôb, ktoré sú t. č. vo výkone trestu odňatia slobody. V 2 prípadoch boli ochorenia zistené v rámci preventívnej prehliadky, z toho v jednom prípade počas gravidity. Z celkového počtu 11 prípadov ochorení bola pozitívna epidemiologická anamnéza vo vzťahu k parenterálnym zákrokom udaná v 9 prípadoch – i.v užívanie drog (1x), tetovanie (2x), tetovanie a piercing (1x), užívanie drog, tetovanie a piercing (1x), užívanie drog, tetovanie (4x). V 2 prípadoch bola anamnéza na parenterálne zákroky negatívna. Ochorenia boli potvrdené sérologicky HCV pozit. (genotyp 3a – 4x, genotyp 1a- 4x, genotyp 1b – 2x a nevyšetrený genotyp -1x).

**Analýza chronických hepatítid C vzhľadom na druh anamnézy
v okresoch Košice I - IV za rok 2017**

Veková skupina	VHC spolu	z toho						negatívna anamnéza
		pozitívna anamnéza					abs.	
		amb.	hospit.	kúpele	soc.zar.	*iné		
		abs.	abs.	abs.	abs.	abs.		
1	2	3	4	5	6	7	8	
0	0	0	0	0	0	0	0	
1 - 4	0	0	0	0	0	0	0	
5 - 9	0	0	0	0	0	0	0	
10 - 14	0	0	0	0	0	0	0	
15 - 19	1	0	0	0	0	1	0	
20 - 24	0	0	0	0	0	0	0	
25 - 34	8	0	0	0	0	6	2	
35 - 44	2	0	0	0	0	2	0	
45 - 54	0	0	0	0	0	0	0	
55 - 64	0	0	0	0	0	0	0	
65 +	0	0	0	0	0	0	0	
Spolu	11	0	0	0	0	9	2	

* iné: drogy, tetovanie, piercing,

III.2.7. Nosič vírusovej hepatitídy (Z22.5)

V roku 2017 bolo hlásených 33 prípadov novo zisteného nosičstva HBsAg, chorobnosť 13,86/100 000 obyvateľov. Nosičstvo bolo zistené u 20 mužov a 13 žien.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 35-44 ročných – 26,95/100 000 obyvateľov (11 prípadov) a 45-54 ročných – 21,56/100 000 obyvateľov (7 prípadov).

Nosičstvo bolo zistené v 21 prípadoch pri preventívnom vyšetrení, 7x pri preoperačnom vyšetrení, 4x počas gravidity a 1x v rámci vyšetrenia pred darovaním krvi. Anamnéza vo vzťahu k parenterálnym zákrokom bola v 16 prípadoch negatívna, 4x bolo udané prekonanie akútnej vírusovej hepatitídy typu B v detskom veku, intravenózne užívanie drog 1x, tetovanie 3x, operácia v minulosti 7x, v rámci vyšetrenia pred darovaním krvi 2x.

V jednom prípade bolo nosičstvo zistené u 25 ročnej zdravotnej sestry zamestnanej na neurochirurgickom pracovisku v lôžkovom zdravotníckom zariadení po očkovaní 3 dávkami očkovacej látky EUVAX B (1.10.2007, 2.11.2007, 25.3.2008), číslo šarže UVX05032. Chorá udávala transfúziu krvi v novorodeneckom veku.

Zaznamenané boli 3 importované nákazy (Čína, Egypt, Macedónsko). K 31.8.2017 bolo v okresoch Košice I-IV zaočkovaných 12 detí HBsAg pozitívnych matiek.

III.3. SKUPINA NÁKAZ PREVENTABILNÝCH OČKOVANÍM

V sledovanom období boli z ochorení proti ktorým sa vykonáva pravidelné povinné očkovanie zaznamenané sporadické ochorenia na pertussis, parotitídu a pneumokokové invazívne ochorenia (sepsa, pneumónia). Laboratórnym vyšetrením bol potvrdený prípad importovaného ochorenia na morbilli.

III.3.1. Diftéria-záškrt (A36)

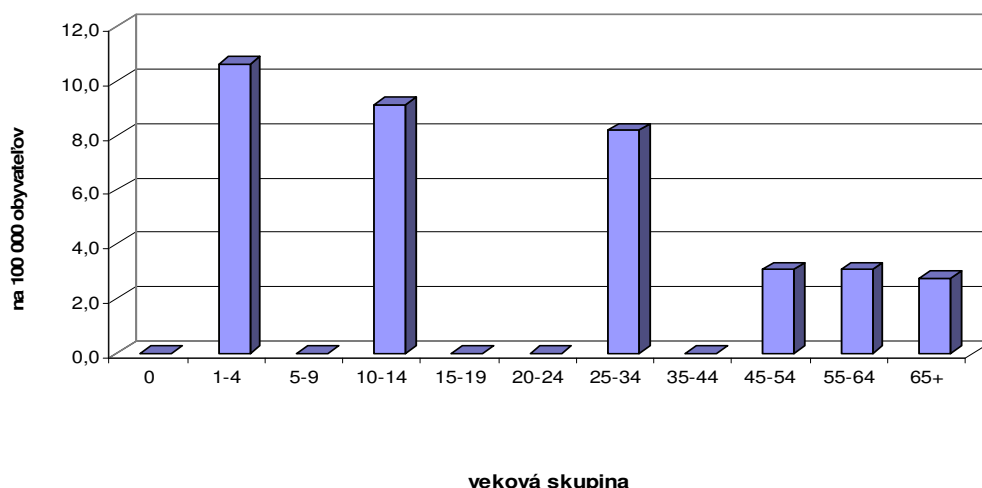
Od roku 1980 nebol na Slovensku hlásený výskyt tohto ochorenia. V Košiciach sa posledné 2 ochorenia vyskytli v roku 1973. V roku 2017 nebola zaznamenaná žiadna manifestná nákaza vyvolaná *C. diphteriae*. Zaočkovanosť proti záškrtu, divému kašľu a tetanu u najmladšieho ročníka 2015 dosiahla 95,2 %, preočkovanie v 6. roku života (ročník 2010) 95,0 %. V sledovanom roku neboli v laboratóriu RÚVZ izolované žiadne toxické, resp. netoxické kmene *C. diphteriae* u pacientov z okresu Košice mesto.

III.3.2. Pertussis-divý kašeľ (A37)

Divý kašeľ vyvolaný *Bordetella pertussis* - A37.0

Hlásených bolo 8 ochorení, chorobnosť 3,36/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles oproti roku 2015 o 11 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 20,00 ochorení, priemer chorobnosti 8,60/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 1-4 ročných – 11,11/100 000 obyvateľov (1 prípad), ďalej vo vekovej skupine 10-14 ročných – 9,11/100 000 (1 prípad).

**Vekovošpecifická chorobnosť na divý kašeľ
v okresoch Košice I-IV v roku 2017**

Očkovací status: 1x 3 dávky, 2x 4 dávka, 3x 5 dávok, 2x neočkovaný pre vek. V klinickom obraze chorých dominoval dlhotrvajúci kašeľ rôznej intenzity so záchvatmi cez deň aj v noci. Ochorenia sa vyskytovali priebežne počas celého roka s najväčším výskytom v mesiaci január (2x) a október (2x). Ochoreli 3 muži a 5 žien. Všetky prípady ochorení boli laboratórne potvrdené na základe serologického vyšetrenia protilátok IgA a IgG v ELISA teste. Očkovanie detskej populácie proti divému kašľu popísané v časti III.3.1.

III.3.3. Morbilli-Osýpky (B05)

Naposledy bolo 168 ochorení hlásených v roku 1998 a v roku 2011 jeden prípad importovaného ochorenia z Francúzska. V roku 2017 bol laboratórne potvrdený jeden prípad importovaného akútneho ochorenia, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov.

V ročníku narodenia 2015 dosiahla zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV 92,7 %, v ročníku narodenia 2014 94,1 % , v ročníku 2013 93,2 % a v ročníku 2005 96,7 %.

Osýpky s inými komplikáciami (B05.8)

Importované ochorenie bolo hlásené u 25 ročného muža s trvalým bydliskom v Taliansku. Pacient bol hospitalizovaný na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNLP Košice pre 4 dni trvajúce febrilitu, bolesti hrdla, exantém slizníc, exantém trupu a tváre a konjunktivitídu. V rámci epidemiologického vyšetrovania bolo zistené, že chorý študoval v rámci výmenného projektu odbor všeobecného lekárstva (6. ročník) na LF UPJŠ Košice v skupine s 5 ďalšími zahraničnými študentmi. V epidemiologickej anamnéze udaný pobyt v čase od 22.3 – 27.3.2017 v južnom Maďarsku (Szeged) a v Srbsku (Nový Sad) spolu s priateľkou, ktorá sa v čase epidemiologického vyšetrovania zdržiavala v Taliansku a ktorá udávala prekonanie osýpok v detstve. Počas pobytu v Maďarsku a v Srbsku boli ubytovaní v hoteloch, stravovali sa v reštauráciách a chorý hospitalizovaný nebol. Chorý si nebol vedomý, že by počas pobytu v zahraničí prišiel do kontaktu s chorým s exantémom. Pacient udával, že proti osýpkam nebol očkovaný. V Košiciach býval v ubytovni v izbe s jedným zahraničným spolubývajúcim, ktorý bol proti osýpkam zaočkovaný. Všetky osoby, s ktorými prišiel chorý do kontaktu boli odoslané k svojim ošetrovateľom na vyšetrenie a následne zaočkované Priorixom. V deň nahlásenia prípadu bol zabezpečený odber a sérologické vyšetrenie krvi (7.4.2017) od chorého v laboratóriu RÚVZ Košice s negatívnym výsledkom. Druhá vzorka séra (odber 18.4.2017) – IgM pozit., IgG hraničné. Ochorenie potvrdené v NRC pre morbilli, rubeolu a parotitídu na ÚVZ SR v Bratislave (pozitívna izolácia NK vírusu PCR vo výtere z hrdla, z nosa a v moči). Ochorenie bolo komplikované pridružením hepatopatie.

III.3.4. Rubeola-Ružienka (B06)

V roku 2017 ochorenie, ani podozrenie z ochorenia nebolo hlásené. Úroveň očkovania proti ružienke je popísaná v kapitole III.3.3.

III.3.5. Parotitis epidemica-Mumps (B26)

Po zavedení očkovania v roku 1987 nastúpil od roku 1990 klesajúci trend. Nulový výskyt trval od roku 2001 až do roku 2014.

V roku 2017 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles oproti roku 2016 o 33 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 5,80 ochorení, priemer chorobnosti 2,44/100 000 obyvateľov. Ochorel chlapec vo veku 12 rokov (očkovaný 2. dávkami) a žena vo veku 54 rokov (neočkovaná pre vek). Ochorenia boli hlásené v mesiaci február a júl. Vo všetkých prípadoch boli ochorenia potvrdené na základe pozitívnych výsledkov serologického vyšetrenia (IgM aj IgG pozit.). Importovaná nákaza zaznamenaná nebola. Úroveň očkovania proti parotitíde je popísaná v kapitole III.3.3.

III. 3.6. Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie (A40.3)

V roku 2017 boli potvrdené 3 prípady septikémie vyvolanej streptokokom pneumónie, chorobnosť 1,26/100 000 obyvateľov, z toho v jednom prípade malo ochorenie charakter nozokomiálne nákazy (popísané v časti III.10. Nozokomiálne nákazy).

Druhé ochorenie bolo potvrdené u 62 ročného muža z okresu Košice III, proti pneumokokom neočkovaného. V klinickom obraze prítomná zimnica, TT 38,5 st.C, produktívny kašeľ,

problémy s dýchaním a zápal pľúc. Z hemokultúry potvrdený *Streptococcus pneumoniae*, sérotyp 3. Ostatný prípad je komentovaný v časti „Úmrtia“.

III. 3.7. Zápal pľúc vyvolaný streptokokom pneumónie (J13)

V sledovanom období bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov. Ochorela 17 ročná študentka strednej školy z okresu Košice IV. V klinickom obraze respiračný infekť, zvracanie, dehydratácia, TT 39,2 st.C a bronchopneumónia. Z pleurálneho punkčátu PCR metódou potvrdený *Streptococcus pneumoniae*. Sérotyp nebolo možné určiť.

III.4. SKUPINA RESPIRAČNÝCH NÁKAZ

III.4.1. Tuberkulóza (A15-A19)

V roku 2017 bolo do systému EPIS hlásených 18 ochorení, chorobnosť 7,56/100 000 obyvateľov, čo predstavuje vzostup oproti počtu hlásených ochorení v predchádzajúcom roku o 64 % a oproti 5 ročnému priemeru vzostpu o 13 %.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 45-54 ročných – 15,40/100 000 obyvateľov (5 prípadov), ďalej vo vekovej skupine 55-64 ročných – 12,40/100 000 (4 prípady). Najviac ochorení bolo hlásených v mesiaci január – 8 prípadov (44,44 %) a február – 4 prípady (22,22 %). Ochorelo 11 mužov a 7 žien. Klinická forma – 16x tuberkulóza pľúc, 1x tuberkulóza periférna lymfadenopatia a 1x tuberkulóza čriev, peritonea a mezenterických čriev, ktorá je popísaná v časti „Úmrtia“. Ochorenia boli diagnostikované: kultivačne a RTG 5x, kultivačne a histologicky a RTG 3x, kultivačne 2x, RTG 2x, mikroskopicky 2x, mikroskopicky a RTG 1x, RTG a CT 1x, histologicky 1x, molekulárno a histologicky a RTG 1x.

III.4.2. Šarlach(A38)

V roku 2017 ochorenie hlásené nebolo. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 3,00 ochorení, priemer chorobnosti 1,27/100 000 obyvateľov.

III.4.3. Erysipelas-Ruža (A46)

Hlásených bolo 20 ochorení, chorobnosť 8,40/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2016 je to pokles o 41,18 %. Ochorelo 11 mužov a 9 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekových skupinách 65 rokov a viac – chorobnosť 34,19/100 000 obyvateľov (13 prípadov). Ochorenia sa vyskytovali v priebehu celého roka s maximom výskytu v mesiacoch september (4 prípady) a november (4 prípady). Výskyt ochorení mal sporadický charakter.

III.4.4. Nepneumonická Legionárska choroba (Pontiacká horúčka) (A48.2)

V roku 2017 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov, 32 ročného muža z okresu Košice II, ktorý pracuje ako konštruktér na pracovisku s inštalovanou vzduchotechnikou. Ochorenie zistené počas hospitalizácie vo VÚSCH a.s. Košice, kde bol prijatý s akútnym koronárnym syndrómom pre bolesti na hrudníku tlakového charakteru. V klinickom obraze ďalej prítomné opakované TT vo večerných hodinách do 38,8 st. C. a vodnaté hnačky s malou prímiesou čerstvej krvi. Ochorenie potvrdené sérologickým vyšetrením (protilátky proti legionelám) 2 vzoriek krvi (IgM pozit, IgG negat). Výsledky vyšetrenia moča na Leg. antigén – negat.

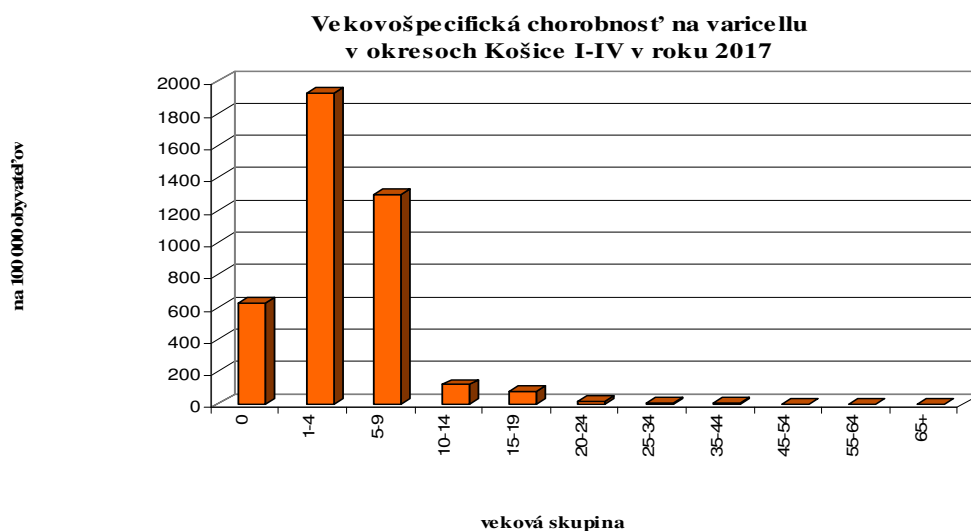
III.4.5. Infekcia herpes simplex – plazivec jednoduchý (B00)

V roku 2017 ochorenie nebolo hlásené.

III.4.6. *Varicella-Ovčie kiahne (B01)*

V roku 2017 bolo hlásených 374 ochorení, chorobnosť 157,08/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 14 % ako v predchádzajúcom roku a oproti 5 ročnému priemeru pokles o 28 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 516,00 ochorení, priemer chorobnosti 218,18/100 000 obyvateľov.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 1-4 ročných detí – 2033,13/100 000 obyvateľov (183 prípadov) a 5-9 ročných detí – 1257,83/100 000 obyvateľov (151). Ochorenia detí do 15 rokov tvorili 96,52 % (361 prípadov).

Ochorelo 185 mužov a 189 žien. Ochorenia sa vyskytovali po celý rok s maximom výskytu v období od marca do júna, kedy bolo hlásených 234 prípadov (62,57 %). Výskyt ochorení mal sporadický charakter, zaznamenali sa však aj menšie epidémie v predškolských a školských zariadeniach. Komplikácie hlásené neboli.

III.4.7. *Herpes zoster-Plazivec pásový (B02)*

V roku 2017 bolo hlásených 102 ochorení, chorobnosť 42,84/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 155 % oproti predchádzajúcemu roku a vzostup o 128 % oproti predchádzajúcemu 5 ročnému priemeru. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine starších ako 65 rokov – 128,87/100 000 obyvateľov (49 prípadov) a 15-19 ročných – 43,60/100 000 obyvateľov (5 prípadov). Ochorelo 49 mužov a 53 žien. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o kožnú formu ochorenia. Ochorenia sa vyskytovali počas celého roka s maximom výskytu v mesiaci júl – 20 prípadov, t.j. 19,60 %.

III.4.8. *Infekčná mononukleóza (B27)*

Hlásených bolo 44 ochorení, chorobnosť 18,48/100 000 obyvateľov, čo je oproti roku 2016 vzostup o 16 % a pokles o 4 % oproti predchádzajúcemu 5 ročnému priemeru. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 15-19 ročných – 156,96/100 000 obyvateľov (18 prípadov) a 1-4 ročných – 77,77/100 000 obyvateľov (7 prípadov). Ochorenia sa sporadicky vyskytovali po celý rok. Ochorelo 16 mužov a 28 žien. Vo všetkých prípadoch ochorenia mali uzlinovú formu.

III.4.9. *Chrípka a akútne respiračné ochorenia (J10, J11)*

V roku 2017 bolo spolu hlásených 77 092 akútnych respiračných ochorení a chrípke podobných ochorení, čo predstavuje vzostup počtu ochorení oproti predchádzajúcemu roku o 10,27 %. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť na chrípku a akútne respiračné ochorenia

bola vo vekovej skupine 0-5 ročných detí (446 816,49/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch).

Z celkového počtu ochorení bolo hlásených 2688 prípadov chrípky, chorobnosť 2512,72/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch, počet komplikácií bol 488 (0,63 %).

V tejto skupine ochorení v sledovanom roku vykazujeme 2 laboratórne potvrdené ochorenia na chrípku vyvolanú pandemickým vírusom A(H1N1), chorobnosť 0,84/100 000. V roku 2017 nebol zaznamenaný prípad SARI.

Chrípková sezóna 2016/2017 v okresoch Košice I-IV

Aktivitu chrípky v chrípkovej sezóne 2016/2017 v okresoch Košice I-IV a Košice okolie možno charakterizovať zvýšeným výskytom ochorení na akútne respiračné ochorenia (ARO) a chrípku v porovnaní s predchádzajúcou sezónou. Ochorenia sa vyskytovali sporadicky až na malé epidémie v predškolských a školských zariadeniach.

Priebeh sezóny:

V sezóne 2016/2017 bolo v **okresoch Košice I-IV** hlásených 69 057 ARO, čo predstavuje chorobnosť 63250,03/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Z toho ako chrípka bolo hlásených 2447 ochorení, chorobnosť 2241,2/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Z celkového počtu hlásených ARO tvorila chrípka 3,5%. Spolu bolo hlásených 337 komplikácií (0,5%).

V predchádzajúcej sezóne bolo hlásených 62 853 všetkých ARO, čo predstavuje chorobnosť 60 222,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Z toho ako chrípka bolo hlásených 2721 ochorení, chorobnosť 2665,5/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov.

V porovnaní s predchádzajúcou sezónou došlo k nárastu počtu hlásených ARO o 6 204, čo predstavuje 10% a poklesu chrípky o 279 prípadov, čo je 10,2% .

V okresoch Košice I-IV sa krivka chorobnosti pohybovala od najvyššej 3873,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (v 5. KT), kedy bolo hlásených 4203 ARO (z toho 211 chrípok) po 1147,9/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (v 15. KT), hlásených bolo 1535 ochorení ARO (z toho 21 chrípok).

Najviac komplikácií – 39 bolo hlásených v 7. KT, čo tvorilo 1,4% z celkového počtu hlásených ochorení v tomto KT.

Vekovo-špecifická chorobnosť:

Najvyššia vekovo - špecifická chorobnosť na ARO v okresoch Košice I-IV bola v okrese Košice III vo vekovej skupine **0-5 ročných** – 16706,1/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov pri počte 267 ochorení v 5 KT.

Najnižšia vekovo-špecifická chorobnosť na ARO v okresoch Košice I-IV bola v okrese Košice IV vo vekovej skupine 60+ 23,5/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov pri 2 hlásených ochoreniach v 15. KT.

Protiepidemická komisia:

Z dôvodu nárastu počtu hlásených ochorení na akútne respiračné ochorenia a chrípku bola dňa 07.02.2017 zvolaná Regionálna protiepidemická komisia pri Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach, na ktorej boli prijaté:

- A. Opatrenia odporúčané zdravotníckym zariadeniam na území okresov Košice I-IV a okresu Košice okolie:

1. Sledovať výskyt akútnych respiračných ochorení, chrípky a chrípke podobných ochorení v lôžkových zdravotníckych zariadeniach. Vzniknuté nozokomiálne nákazy, úmrtia, SARI ihneď telefonicky hlásiť na RÚVZ Košice, odbor epidemiológie ☎ 0918389841.
2. Izolovať chorých na chrípku od ostatných pacientov, zabezpečiť barierovú ošetrovateľskú techniku a vyradiť chorý zdravotnícky personál z pracovných činností.
3. V prípade nárastu akútnych respiračných ochorení, chrípky a chrípke podobných ochorení v nasledujúcich kalendárnych týždňoch zvážiť uplatnenie zákazu návštev v lôžkových zdravotníckych zariadeniach.
4. Obmedziť činnosť detských poradní a preventívnych prehliadok u detí a dospelých.

B. Opatrenia odporúčané ostatným zariadeniam a organizáciám na území okresov Košice I-IV a okresu Košice okolie z hľadiska zamedzenia vzniku a šíreniu chrípky a chrípke podobných ochorení:

1. Uzatvorenie predškolských a školských zariadení, ak absencia v zariadení dosiahne viac ako 30%. Pri absencii nad 20% konzultovať s RÚVZ Košice ďalšie protiepidemické opatrenia.
2. V zariadeniach s dlhodobým pobytom osôb postupovať pri uplatňovaní protiepidemických opatrení (izolovať chorých na chrípku od ostatných obyvateľov, vyradiť chorý personál, obmedziť prijímanie nových obyvateľov, zákaz návštev) podľa epidemiologickej situácie vo výskyte ARO, chrípky a chrípke podobných ochorení.

Vyučovaci proces:

V okresoch Košice I-IV bol z dôvodu viac ako 30% chorobnosti žiakov prerušený vyučovaci proces v 53 MŠ, 6 ZŠ a 9 SŠ.

Sentinelová surveillance SARI a chrípky A(H1N1):

V sledovanej sezóne bol RT-PCR potvrdený vírus chrípky A/California/7/2009-pdm(H1N1)-like v 2 prípadoch (Košice I). V chrípkovej sezóne 2016/2016 nebol na území okresov Košice I-IV zaznamenaný prípad SARI.

V období od 01.09.2016 do 31.08.2017 bolo proti chrípke u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb zaočkovaných v okresoch Košice I-IV spolu 648 osôb z celkového počtu 970 (66,8 %) osôb umiestnených v týchto zariadeniach. V administratívnej kontrole očkovania všeobecní lekári pre deti a dorast vykazujú zaočkovaných proti sezónnej chrípke 529 detí do 15 rokov.

Chrípka A (H1N1) (J10.9)

V roku 2017 boli potvrdené 2 prípady, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov. Ochoreli ženy vo veku 33 a 55 rokov z okresu Košice I. V klinickom obraze TT do 39 st.C, zimnica, triaška, silné bolesti hlavy, bolesti celého tela, kašeľ. V obidvoch prípadoch bol z výteru z nosohltanu izolovaný vírus chrípky A/California/7/2009(H1N1)pdm-like.

III.5. NEUROINFEKČIE

III.5.1. Meningokoková infekcia (A39)

V roku 2017 nebolo hlásené ochorenie, priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 0,60 ochorení, priemer chorobnosti 0,25/100 000 obyvateľov.

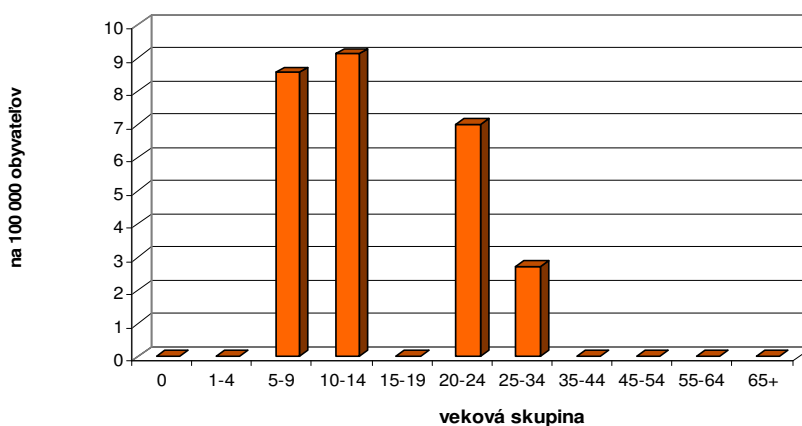
III.5.2. Creutzfeldtova – Jakobova choroba (A81.0)

Hlásené bolo 1 ochorenie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov, 61 ročnej ženy z okresu Košice III. V klinickom obraze prítomná výrazná porucha reči, problémy s chôdzou, slabosť dolných končatín a neprijímanie stravy. Na základe EEG nálezu bolo vyslovené podozrenie na priónové ochorenie a bol realizovaný odber likvoru za účelom vyšetrenia v NRC pre priónové ochorenia, ktoré potvrdilo prítomnosť mutácie 200K metionín/metionín. V epidemiologickej anamnéze bol udaný výskyt potvrdenej CJCH u brata chorej, ktorý na uvedené ochorenie exitoval.

III.5.3. Vírusová meningitída (A87)

V roku 2017 boli hlásené 4 ochorenia, chorobnosť 1,68/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to pokles o 33 % a oproti 5 ročnému priemeru je to pokles o 55 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 8,80 ochorení, priemer chorobnosti 3,75/100 000 obyvateľov. Ochorenia boli zaznamenané u 6, 14, 20 a 29 ročných osôb, v mesiacoch jún (1x) a august (3x). Ochorenia boli potvrdené na základe klinického obrazu a biochemických vyšetrení likvoru.

Vekovošpecifická chorobnosť na vírusovú meningitídu v okresoch Košice I-IV v roku 2017

III.5.4. Bakteriálny zápal mozgových plien a mozgu nezatriedený inde (G00)

V sledovanom roku bolo hlásených 9 ochorení, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 31 % oproti predchádzajúcemu roku a oproti 5 ročnému priemeru nárast o 5 %. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov 3,65/100 000 obyvateľov. Ochoreli 3 muži a 6 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0 ročných detí – 85,10/100 000 obyvateľov (2 prípady) a 55-64 ročných – 9,30/100 000 obyvateľov (3 prípady). Prípady boli zaznamenané v priebehu celého roka s maximom výskytu v mesiaci júl (3 prípady). Z celkového počtu ochorení malo 8 ochorení charakter NN, popísané v časti III.10. Nozokomiálne nákazy.

Streptokokový zápal mozgových plien (G00.2): 1 ochorenie nozokomiálneho charakteru, popísané v časti III.10. Nozokomiálne nákazy.

Stafylokokový zápal mozgových plien (G00.3): 8 ochorení, z toho 7 prípadov nozokomiálneho charakteru, popísané v časti III.10. *Nozokomiálne nákazy.*

Hlásené 1 ochorenie, chor. 0,4/100 000 obyvateľov, 23 ročného muža z minoritnej skupiny obyvateľstva z okresu Košice II. V klinickom obraze TT do 39 st.C, bolesti hlavy, zvracanie, petéchie na ploskách nôh, rúk, hrudníka. V cestovateľskej anamnéze udaný návrat z Anglicka. V epidemiologickej anamnéze intravenózne užívanie drogy. Z hemokultúry potvrdený *Staphylococcus aureus*.

III.5.5. Zápal mozgových plien pri bakteriálnych chorobách zatriedených inde (G01)

V roku 2017 nebolo hlásené ochorenie.

III.5.6. Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy (G04)

Ochorenie nebolo hlásené.

III.5.7. Porucha spánkového nervu (G51)

V sledovanom období boli hlásené 4 ochorenia, chorobnosť 1,68/100 000 obyvateľov, čo predstavuje oproti roku 2016 pokles o 33 % a oproti predchádzajúcemu 5 ročnému priemeru nárast o 11 %. Ochorenia sa vyskytli vo vekových skupinách 15-19 ročných (1 prípad, chorobnosť 8,72/100 000 obyvateľov), 20-24 ročných (1 prípad, chorobnosť 7,48/100 000 obyvateľov) a 65 rokov a viac (2 prípady, chorobnosť 5,26/100 000 obyvateľov). Ochoreli 2 muži a 2 ženy. Ochorenia sa vyskytli v mesiacoch január (2x), apríl (1x) a október (1x).

III.5.8. Zápalová polyneuropatia (G61)

Podobne ako v roku 2016 bolo hlásené 1 ochorenie na *Guillainov-Barrého syndróm (G 61.0)*, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov, Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov 0,50/100 000 obyvateľov.

Ochorenie bolo hlásené u 64 ročnej ženy z okresu Košice II, ktorá bola prijatá na neurologické oddelenie UN LP pre parestézie, zníženie až vymiznutie citlivosti na dolných končatinách a chabú obrnu. Prítomnosť enterálnych vírusov v odobratých vzorkách biologického materiálu sa nepotvrdila.

III.6. ZOONÓZY A NÁKAZY S PRÍRODNOU OHNISKOVOSŤOU

III.6.1. Tularémia (A21)

Ochorenie hlásené nebolo.

III.6.2. Brucelóza zapríčinená *Brucella abortus* (A23.1)

V roku 2017 neboli hlásené ochorenia.

III.6.3. Leptospiróza (A27)

V roku 2017 nebolo hlásené ochorenie. Priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov 0,40/100 000 obyvateľov.

III.6.4. Listerióza (A32)

Listériová septikémia (A 32.7)

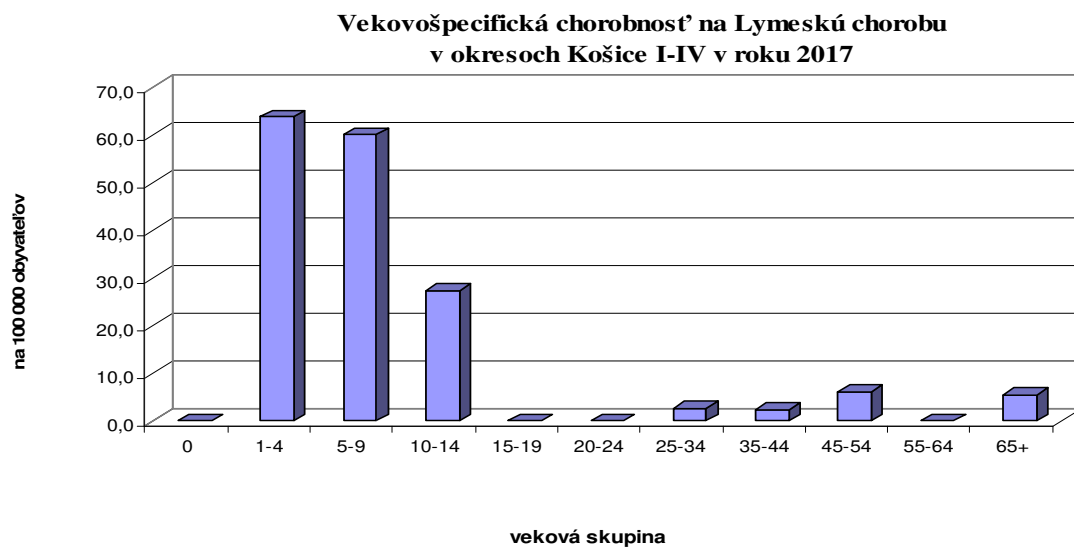
V roku 2017 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov, priemer chorobnosti za posledných 5 rokov 0,40/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo potvrdené u 79

ročného muža z okresu Košice I. Ochorenie zistené počas hospitalizácie na I. Internej klinike UNLP, pre prítomné subfebrility a vzostup zápalových markerov bola odobratá hemokultúra s pozitívnym výsledkom. V epidemiologickej anamnéze udaná konzumácia mäsa a mäsových výrobkov. Hemokultúra: *Listéria monocytogenes*, sérotyp 4a.

III.6.5. Lymeská choroba (A69.2, M01, G63.0)

Výskyt ochorení v roku 2017 predstavuje vzostup počtu ochorení oproti predchádzajúcemu roku o 41 %, priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 9,62/100 000 obyvateľov. Spolu bolo hlásených 24 ochorení, chorobnosť 7,14/100 000 obyvateľov. V 22 prípadoch sa jednalo o ECM, v 2 prípadoch bolo potvrdené III. štádium ochorenia – polyneuropatia. Ochorelo 16 mužov a 8 žien.

Ochorenia sa vyskytovali v období od apríla do októbra s maximom výskytu v mesiaci máj - 7 prípadov, 29,17 %. Profesionálne ochorenie hlásené nebolo. V anamnéze chorých v 18 prípadoch udané poštípanie kliešťom a v 3 prípadoch poštípanie iným hmyzom (komár). V 3 prípadoch akvizícia kliešťom alebo iným hmyzom neudaná. Vo vzťahu k lokalite akvizície chorých udaný v anamnéze v 21 prípadoch pobyt v lese a prírode. Ochorenia boli potvrdené v 10 prípadoch na základe výsledkov serologického vyšetrenia.

III 6.6. Infekcie *Chlamydia psittaci* – ornitóza (A70)

Posledné 2 ochorenia boli hlásené v roku 2008.

III..6.7. *Q*-horúčka (A78)

Ochorenie, ani podozrenie z ochorenia hlásené nebolo.

III.6.8. *Stredo európska kliešťová encefalitída* (A84.1)

V roku 2017 bolo hlásených 5 ochorení, chorobnosť 2,10/100 000, čo predstavuje nárast oproti predchádzajúcemu roku o 100 % a predchádzajúcemu 5 ročnému priemeru o 400 %. Priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 0,42/100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 muži vo veku 52, 45 rokov a 3 ženy vo veku 31, 44, 55 rokov. Prípady boli zaznamenané v mesiacoch apríl, máj, jún, júl a október. Ochorenia boli potvrdené sérologicky: Kl. encefalitída IgM pozit, IgG negat. V epidemiologickej anamnéze udaná akvizícia kliešťom 2x, konzumácia ovčieho syra 1x a pobyt v prírode bez akvizície kliešťom 2x.

III.6.9. Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom (A98.5)

Hlásených bolo 15 ochorení, chorobnosť 6,30/100 000 obyvateľov, v mesiacoch júl (2x), august (2x), september (2x) a november (9x). Ochorelo 8 mužov a 7 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 45-54 ročných – 15,40/100 000 obyvateľov (5 prípadov). Epidemiologická anamnéza bola v 9 prípadoch negatívna. V 5 prípadoch udaný častý pobyt v prírode a v jednom prípade možná profesionálna expozícia výlučkami hlodavcov. Ochorenia potvrdené sérologicky Hantavírus IgM a IgG pozit.

III.6.10. Toxoplazmóza (B58)

V roku 2017 boli hlásené 4 ochorenia, chorobnosť 1,68/100 000, čo predstavuje nárast oproti predchádzajúcemu roku o 300 % a predchádzajúcemu 5 ročnému priemeru o 68 %. Priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 0,42/100 000 obyvateľov. Ochoreli 4 ženy vo veku 41, 32, 16 a 26 rokov. Prípady boli zaznamenané v mesiacoch január, február, august a november. V epidemiologickej anamnéze udaný kontakt s mačkami, v jednom prípade aj so psom. Uzlinové formy ochorenia boli potvrdené serologicky Toxoplazmóza IgM pozit, IgG pozit a IgA pozit.

III.6.11. Tenióza (B68)

Ochorenie, ani podozrenie z ochorenia hlásené nebolo, posledný výskyt bol v r. 2002, kedy bolo hlásené 1 ochorenie.

III.6.12. Kontakt, alebo ohrozenie besnotou (Z20.3)

Počet osôb, ktoré boli poranené zvieratami resp. ohrozené besnotou pre kontakt so zvieratám podozrivým z besnoty oproti roku 2016 klesol o 35 % a oproti 5 ročnému priemeru klesol o 45 %. Spolu bolo hlásených 17 prípadov, chorobnosť 7,14/100 000 obyvateľov. Priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 13,16/100 000 obyvateľov.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola u 0 ročných detí – 85,10/100 000 obyvateľov (2 prípady) a vo vekovej skupine 15-19 ročných – 52,32/100 000 obyvateľov (6 prípadov). Poranenia boli hlásené v období od februára do októbra s maximom výskytu v mesiacoch máj a október – po 4 prípady. Poranenia spôsobili 11x neznámy pes, 3x neznáma mačka, 2x potkan a 1x neznáme zviera. Besnota u zvierat nebola potvrdená.

Poranenia boli lokalizované: 7x ruka, 3x predkolenie, 2x členok, 2x koleno, 1x noha, 1x tvár a 1x lýtko.

Rozdelenie podľa lokalizácie poranenia:

Miesto poranenia	abs.	%
ruka	7	41,18
predkolenie	3	17,65
členok	2	11,76
koleno	2	11,76
noha	1	5,88
tvár	1	5,88
lýtko	1	5,88
Spolu	17	100,0

Rozdelenie podľa druhu poranenia:

Druh poranenia	abs.	%
Pohryzenie	17	100,0
Poškrabanie	0	0,0
Spolu	17	100,0

Vo všetkých prípadoch bolo zahájené očkovanie vakcínou Verorab, pozri tabuľku. Antirabické sérum podané nebolo.

Druh zvierat'a	Potvrdená besnota	Druh poranenia	Počet zvierat	Počet poran. osôb			Poč. neočk.
					Verorab	Vakcína +sérum	
neznámy pes	0	pohryzenie	11	11	11	0	0
	0	poškriabanie	0	0	0	0	0
mačka	0	pohryzenie	3	3	3	0	0
	0	poškriabanie	0	0	0	0	0
potkan	0	pohryzenie	2	2	2	0	0
	0	poškriabanie	0	0	0	0	0
neznáme zviera	0	pohryzenie	1	1	1	0	0
Spolu	0		17	17	17	0	0

III.7. NÁKAZY KOŽE A SLIZNÍC

III.7.1. Tetanus (A33- A35)

Ochorenie, ani podozrenie z ochorenia nebolo hlásené.

III.7.2 Scabies – svrab (B86)

Spolu bolo hlásených 17 ochorení, oproti roku 2016 je to pokles o 11 % a oproti predchádzajúcemu 5 ročnému priemeru pokles o 29 %. Chorobnosť bola 7,14/100 000 obyvateľov, priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 10,16/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 15-19 ročných – 43,60/100 000 obyvateľov (5 prípadov) a 0 ročných detí – 42,55/100 000 obyvateľov (1 prípad). Výskyt ochorení bol po celý rok sporadický s maximom výskytu v mesiaci január (6 prípadov) a november (3 prípady). Ochorelo 9 mužov a 8 žien.

III.8. INÉ INFEKČIE NEZARADENÉ

III.8.1. Streptokokové septikémie (A40)

V roku 2017 bolo do systému EPIS hlásených 10 ochorení, chorobnosť 4,20/100 000 obyvateľov, oproti roku 2016 došlo k vzostupu o 25 %. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov je 2,46/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu ochorení malo 8 ochorení charakter NN a sú popísané v časti III.10. *Nozokomiálne nákazy.*

Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie (A40.3)

V sledovanom roku boli potvrdené 2 prípady, čo je 20,0 % z celkového počtu. Ochorenia sú komentované v časti III.3. *Skupina nákaz preventabilných očkovaním.*

III.8.3. Iné septikémie (A41)

V sledovanom období bolo hlásených spolu 105 ochorení, chorobnosť 44,10/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to vzostup o 36 % a oproti predchádzajúcemu 5 ročnému obdobiu vzostup o 15 %. Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine 0 ročných detí – 1489,25/100 000 obyvateľov (35 prípadov). Z celkového počtu hlásených septikémií 103 ochorení malo charakter NN a sú bližšie popísané v časti III.10. *Nozokomiálne nákazy.*

Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus (A41.0)

Hlásené ochorenie 62 ročného bezdomovca z okresu Košice I. V klinickom obraze prítomné febrilita, porucha vedomia. Z hemokultúry potvrdený Staphylococcus aureus MRSA.

Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi mikroorganizmami (A41.5)

Potvrdené ochorenie 84 ročného muža z okresu Košice II. V klinickom obraze TT do 40 st.C, zimnica, triaška, bolesti celého tela, zvracanie. Z hemokultúry potvrdené E. coli, ďalej nešpecifikované.

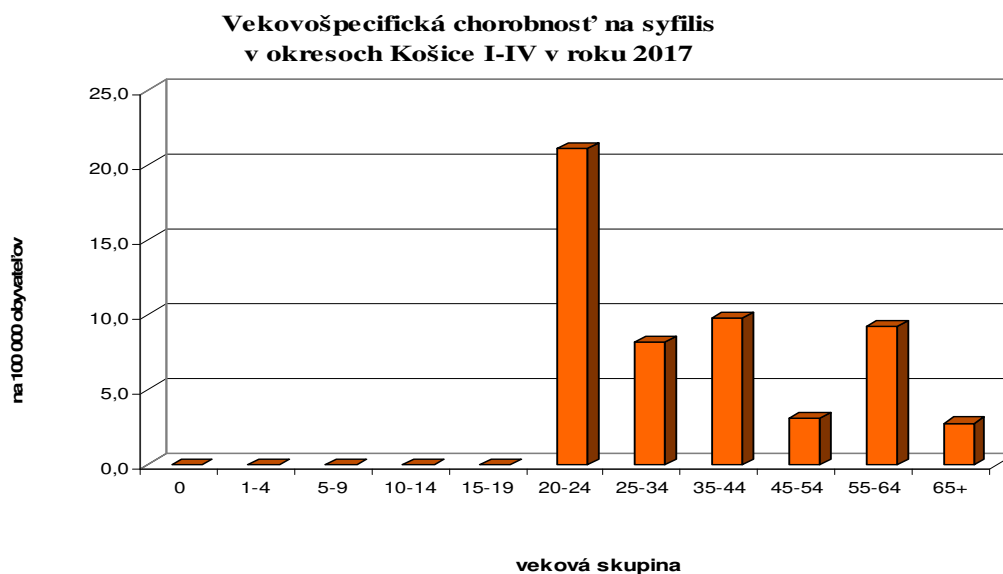
III. 8.4. Kandidóza (B37)

Zaznamenaných bolo 8 prípadov kandidovej septikémie (B 37.7), chorobnosť 3,36/100 000 obyvateľov. Všetky ochorenia mali charakter NN a sú komentované v časti III.10. *Nozokomiálne nákazy.*

III. 9 SEXUÁLNE PRENOSNÉ OCHORENIA

III.9.1. Syfilis (A51-A53)

Spolu bolo hlásených 15 prípadov, chorobnosť 6,30/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2016 došlo k poklesu počtu ochorení o 21 %, priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 11,90/100 000 obyvateľov a priemerný výskyt v predchádzajúcich 5 rokov je 28,00 ochorení. Ochorelo 11 mužov a 4 ženy. Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine 20-24 ročných – 22,44/100 000 obyvateľov (3 prípady).

Ochorenia boli hlásené ako:

- sekundárny syfilis kože a slizníc (A51.3) – 1x
- primárny genitálny syfilis (A51.0)- 2x
- latentný včasný syfilis (A51.5) – 2x
- neurosyfilis s príznakmi (A52.1)- 1x
- latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý (A53.0) –6x
- nešpecifikovaný syfilis (A53.9) – 3x

III.9.2. Gonokoková infekcia (A54)

Hlásených bolo 6 ochorení, chorobnosť 2,52/100 000 obyvateľov. Ochorelo 6 mužov. Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine 25-34 ročných – 14,96/100 000 obyvateľov (2 prípady). Ochorenia boli potvrdené serologickým vyšetrením.

Ochorenia boli hlásené ako gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscesu (A 54.0).

III.9.3. Iné sexuálne prenášané chlamýdiové infekcie (A 56)

Potvrdených bolo 9 ochorení, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov. Ochoreli 3 muži a 6 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 25-34 ročných – 19,25/100 000 obyvateľov (7 prípadov).

Ochorenia boli hlásené ako chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy (A56.0).

III.9.4. Trichomonóza (A 59))

Urogenitálna trichomonóza (A 59.0)

Hlásené 1 ochorenie, chor. 0,4/2100 000 obyvateľov, 42 ročnej ženy z okresu Košice IV. Ochorenie potvrdené mikroskopický.

III.9.5. Bezpríznakový stav infekcie HIV (Z21)

V roku 2017 bolo zistené a laboratórne potvrdené jedno nové bezpríznakové nosičstvo HIV infekcie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov. Nosičstvo bolo zistené u 34 ročného muža z okresu Košice IV. Spolu od roku 1985 evidujeme na území mesta 38 prípadov infekcie HIV, z toho v 5 prípadoch nákaza prešla do štádia AIDS a 1 nosič vírusu HIV zomrel.

ÚMRTIA:

V roku 2017 boli hlásené 2 úmrtia v príčinnej súvislosti s prenosným ochorením:

Úmrtie na **septikémiu vyvolanú streptokokom pneumónie** bolo hlásené u 29 ročného muža z okresu Košice I, ktorý bol vo výkone trestu odňatia slobody. V klinickom obraze bolesti bruchu, zvracanie, známky hepatálneho zlyhávania, porucha vedomia. Napriek intenzívnej liečbe pacient exitoval na septický šok a akútne zlyhanie pečene. Z hemokultúry potvrdený Streptococcus pneumoniae, sérotyp 8. Chorý nebol očkovaný proti streptokokom.

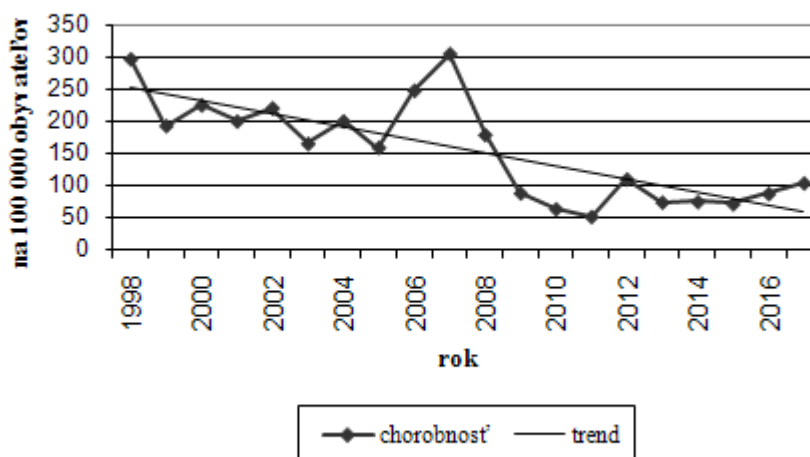
Hlásené bolo úmrtie na **tuberkulózu čriev, peritonea a mezenterických uzlín** 51 ročného muža z okresu Košice II, s postihnutím tráviaceho traktu. Ochorenie potvrdené histologicky a RTG nálezom. Aj napriek liečbe pacient exitoval na prvotnú príčinu. Pitva nerobená.

II. STRUČNÁ EPIDEMIOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA okresu KOŠICE – okolie v roku 2017

Skupina alimentárnych infekcií

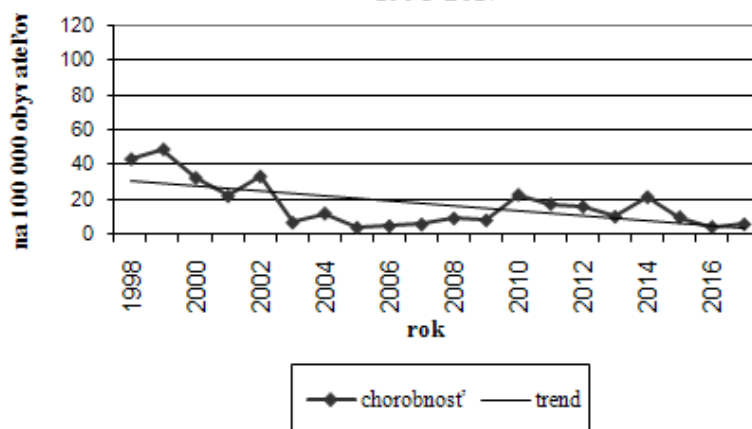
V skupine *salmonelóz* sa vyskytlo 131 prípadov ochorení, z toho 1 vylučovanie, chorobnosť 103,5/100 000 obyvateľov. Je to vzostup oproti roku 2016 o 20 %. Priemer výskytu infekcií v predchádzajúcich 5 rokoch bol 101,8 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov bol 82,95/100 000 obyvateľov. Prevládajúcim pôvodcom všetkých ochorení bola podbne ako v roku 2016 *S. enteritidis* (93,1 %). Ochorenia sa vyskytovali formou sporadických výskytov, 2 rodinných výskytov s 8 chorými, epidémie neboli zaznamenané.

Výskyt salmonelózy v okrese Košice okolie,
1998-2017

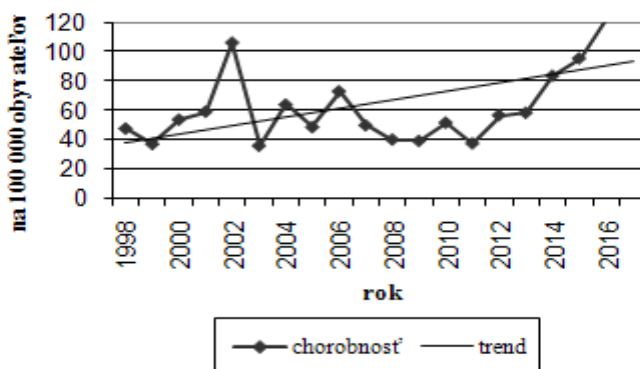
U *bacilovej dyzentérie* došlo k vzostupu o 40 % oproti roku 2016, hlásených bolo 7 ochorení, chorobnosť 5,5/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov bol 14,8 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov bol 12,2/100 000 obyvateľov.

Výskyt bacilovej dyzentérie v okrese Košice okolie,
1998-2017

V skupine *iných bakteriálnych črevných infekcií* bolo hlásených 202 ochorení, chorobnosť 159,6/100 000 obyvateľov, čo je o 32 % vzostup ako v roku 2016 a 98 % vzostup oproti 5 ročnému priemeru. Zaznamenané boli 2 importované nákazy z Chorvátska a Holandska.

Výskyt iných bakteriálnych črevných infekcií v okrese Košice okolie, 1998-2017

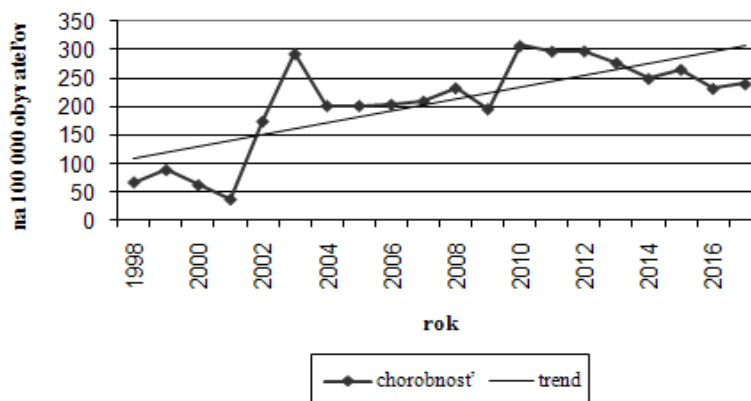

Bakteriálne otravy potravinami neboli hlásené.

U *vírusových a iných špecifikovaných črevných infekcií* bolo zaznamenaných 167 ochorení, chorobnosť 131,9/100 000 obyvateľov, čo je o 18 % viac ako v roku 2016 a o 37 % viac ako bol 5 ročný priemer.

V skupine *hnačkových ochorení pravdepodobne infekčného pôvodu* došlo k vzostupu počtu ochorení o 5 % oproti roku 2016. Spolu bolo hlásených 304 ochorení, chorobnosť 240,2/100 000 obyvateľov. V jednom prípade sa jednalo o importovanú nákazu z Grécka. Priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov bol 323,0/100 000 obyvateľov. Zaznamenaný bol epidemický výskyt so 17 ochoreniami.

Výskyt hnačky a gastroenteritídy v okrese Košice okolie, 1998-2017

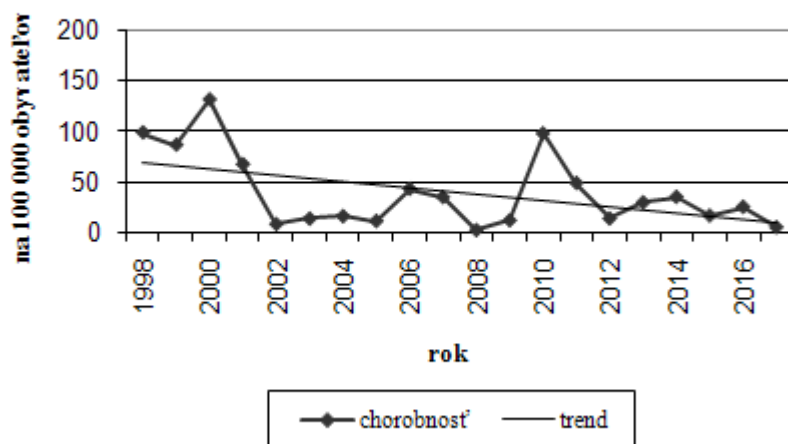

Skupina vírusových hepatítid

Hlásených bolo 7 akútnych *vírusových hepatítid typu A*, chorobnosť 5,5/100 000 obyvateľov, čo je o 78 % menej ako v roku 2016. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov

bol 29,8 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov bol 24,4/100 000 obyvateľov. Zaznamenaný bol epidemický výskyt v obci Veľká Ida.

**Výskyt hepatitídy typu A v okrese Košice okolie,
1998-2017**

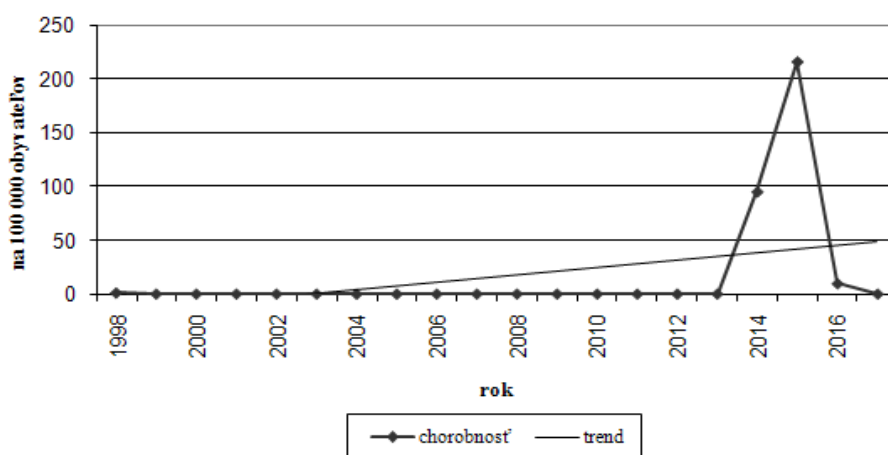

V roku 2016 nebolo hlásené ochorenie na *akútnu a chronickú VHB* ani na *akútnu VHC*. V sledovanom roku bol hlásený 1 prípad *akútnej VHE*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov, 1 prípad *chronickej VHC*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov a 18 prípadov *nosičstva HBsAg*, chorobnosť 14,2/100 000 obyvateľov.

Skupina nákaz preventabilných očkovaním

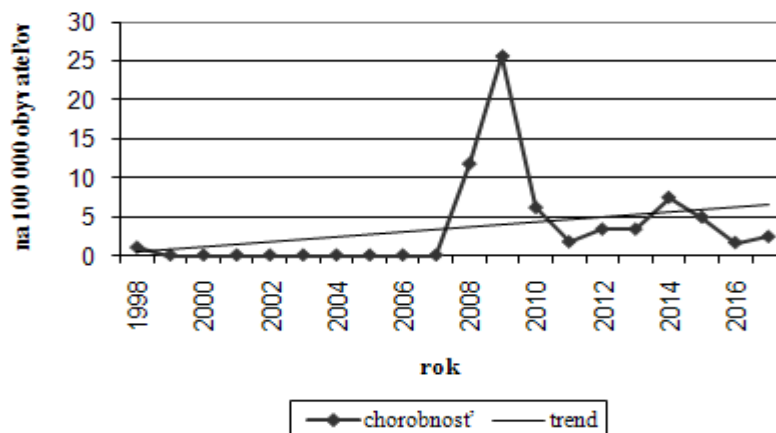
V roku 2017 pokračoval priaznivý trend výskytu nákaz preventabilných očkovaním. Ochorenie na *parotitídu* nebolo zaznamenané.

**Výskyt parotitídy v okrese Košice okolie,
1997-2016**

Hlásené boli 3 prípady ochorení na *pertussis*, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov, čo je o 50 % viac ako v roku 2016.

Výskyt pertussis v okrese Košice okolie,
1998-2017

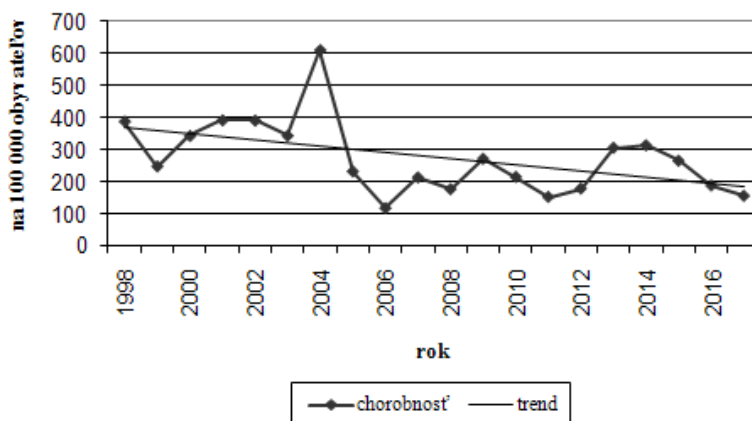
V sledovanom roku bola hlásená 1 septikémia vyvolaná *Str. pneumoniae*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov, 1 ochorenie na pneumokokový zápal mozgových plien, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov a 1 prípad zápalu pľúc vyvolaný *Str. pneumoniae*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov.

Skupina respiračných nákaz

V sledovanom roku boli hlásené 2 prípady tuberkulózy, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov a 2 prípady legionárskej choroby, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov. Z nákaz neovplyvnených očkovaním bol oproti roku 2016 zaznamenaný pokles ovčích kiahní o 16 % a vzostup infekčnej mononukleózy o 62 %. Hlásených bolo 5 ochorení na erysipelas, chorobnosť 3,95/100 000 obyvateľov a 39 ochorení na herpes zoster, chorobnosť 30,8/100 000 obyvateľov.

Ochorenie na šarlach nebolo zaznamenané.

Výskyt varicelly v okrese Košice okolie,
1998-2017

Osobitne boli po celý rok sledované akútne respiračné ochorenia. Spolu bolo hlásených 25 811 ochorení, z toho 1003 prípadov chrípky, chorobnosť 72 359,3/100 000 osôb

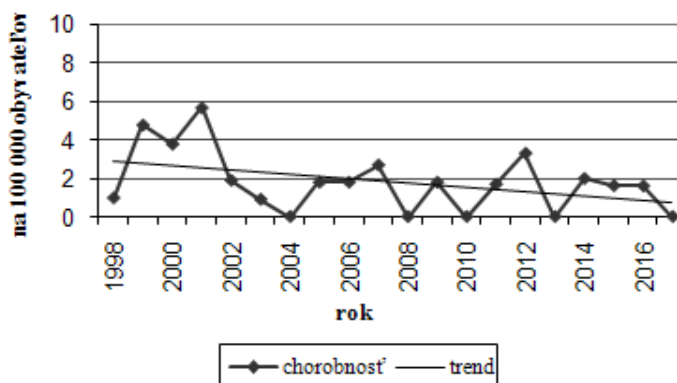
v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch. Je to vzostup o 13 % oproti minulému roku.

V sledovanom roku nebol hlásený ani jeden prípad ochorenia na *chrípku vyvolanú pandemickým vírusom A(H1N1)* ani na *SARI*.

Neuroinfekcie

V roku 2017 nebolo zaznamenané ochorenie na *meningokokovú infekciu*.

Výskyt meningokokovej infekcie v okrese Košice okolie, 1998-2017

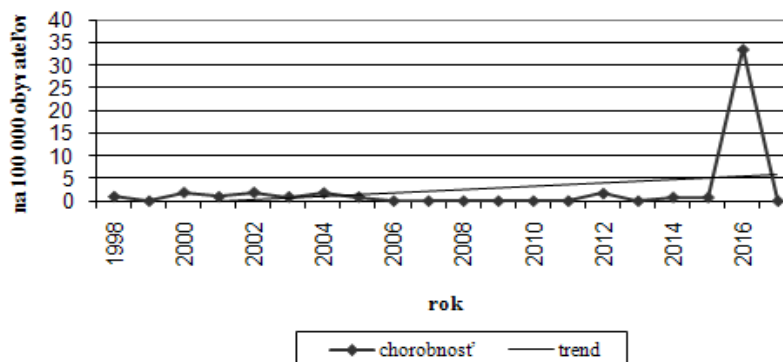

Hlásené boli 2 ochorenia na *vírusovú meningitídu*, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov, 2 prípady *nešpecifikovaného bakteriálneho zápalu mozgových plien*, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov a 3 ochorenia na *poruchy spánkového nervu*, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov. V sledovanom roku boli zaznamenané 2 prípady *zápalovej polyneuropatie*, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov.

Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Nebolo hlásené ani jedno ochorenie na *listeriózu*, *leptospirózu*, *Q-horúčku*, *antrax*, *tularémiu* a *kliešťovú encefalitídu*.

Výskyt kliešťovej encefalitídy v okrese Košice okolie 1998-2017

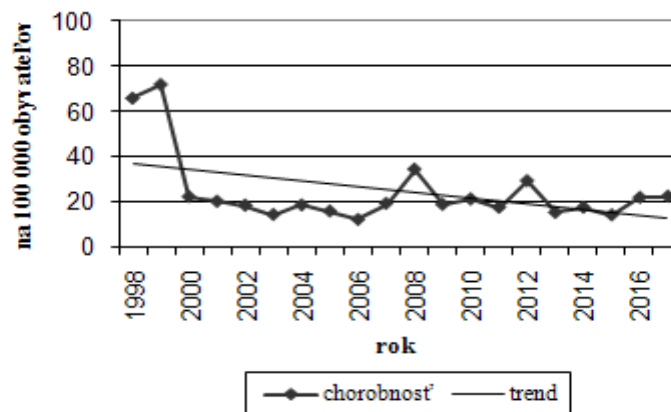

Zaznamenaných bolo 5 prípadov ochorení na *Lymesku chorobu (ECM)*, chorobnosť 3,95/100 000 obyvateľov a 1 ochorenie na *artritídu pri Lymeskej borelióze*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov.

V roku 2017 boli hlásené 3 ochorenia na *hemoragickú horúčku s renálnym syndrómom*, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov, 1 prípad *toxoplazmózy*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov a 1 prípad *toxokarózy*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov.

V súvislosti s *poranením alebo kontaktom so zvieratami podozrivými z besnoty* bolo ošetrovaných a vakcinovaných 28 osôb, chorobnosť 14,2/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 4 % oproti roku 2016.

Kontakt alebo ohrozenie besnotou v okrese Košice okolie, 1997-2016

Nákazy kože a slizníc

Ochorenie na *tetanus* a *plynovú flegmónu* nebolo hlásené.

Vo výskyte *svrabu* došlo k poklesu oproti roku 2016 o 20 %, hlásených bolo 20 ochorení. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov bol 21,2/100 000 obyvateľov.

Nákazy prenášané pohlavným stykom

V roku 2017 bolo hlásených 5 ochorení na *syfilis*, chorobnosť 3,95/100 000 obyvateľov, čo je o 2 ochorenia menej ako v roku 2016. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov bol 12,0 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov bol 9,9/100 000 obyvateľov. Zaznamenané boli 3 ochorenia na *gonokokovú infekciu*, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov a 2 ochorenia na *iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby*, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov.

Choroby vyvolané vírusom HIV

V roku 2017 bol v okrese zaznamenaný 1 prípad *choroby HIV vyúsťujúcej do encefalopatie*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov. Jednalo sa o importované ochorenie z Česka.

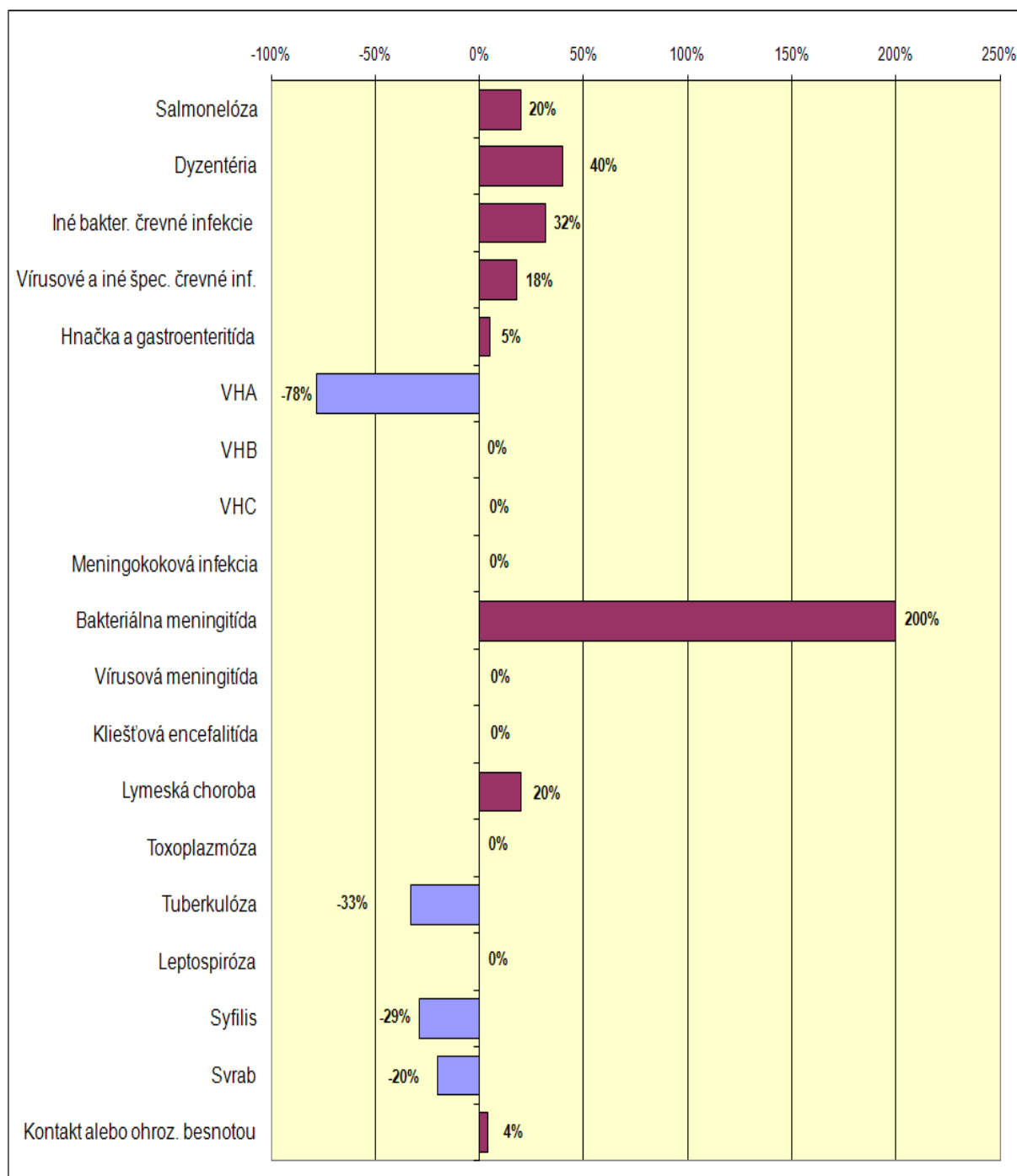
Spolu sú v okrese Košice okolie od roku 1985 evidované 4 prípady infekcie HIV, z toho v 2 prípadoch nákaza prešla do štádia AIDS.

**Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Košice okolie v roku 2017
a porovnávacie indexy**

Tabuľka I.1.

Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2017	Rok 2016	Index 2017/16	Priemer 12/16	Index 2017/P	Chorobnosť v r. 2017	Priemer chor. 12/16
		abs.	abs.	rel.	abs.	rel.	na 100 000	na 100 000
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A01	Brušný týfus a paratýfusy	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A02	Iné infekcie salmonelami	131	109	1,20	101,80	1,29	103,49	82,95
A03	Bacilová dyzentéria	7	5	1,40	14,80	0,47	5,53	12,15
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	202	153	1,32	102,20	1,98	159,58	83,23
A05	Iné bakteriálne otravy potravinami	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A08	Vírusové a iné špecif. črevné infekcie	167	142	1,18	121,80	1,37	131,93	99,50
A09	Hnačka a gastroenter. pr. inf. pôvodu	304	290	1,05	323,00	0,94	240,16	264,43
A15-19	Tuberkulóza	2	3	0,67	3,00	0,67	1,58	2,44
A37	Divý kašeľ	3	2	1,50	5,00	0,60	2,37	4,10
A38	Šarlach	0	0	0,00	1,40	0,00	0,00	1,14
A39	Meningokoková infekcia	0	2	0,00	2,00	0,00	0,00	1,64
A50-53	Syfilis	5	7	0,71	12,00	0,42	3,95	9,86
A69	Lymeská choroba+G63.0+M01.2	6	5	1,20	6,40	0,94	4,74	5,24
A70	Infekcie Chlamýdia psittaci	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A84.1	Stredoeur. kliešťová encefalitída	0	42	0,00	9,20	0,00	0,00	7,38
A87	Vírusová meningitída	2	0	0,00	4,60	0,43	1,58	3,80
B01	Ovčie kiahne	197	235	0,84	306,00	0,64	155,63	250,49
B02	Plazivec pásový	39	15	2,60	19,00	2,05	30,81	15,58
B05	Osýpky	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B06	Ružienka	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B15	Akútna hepatitída A	7	32	0,22	29,80	0,23	5,53	24,37
B16	Akútna hepatitída B	0	0	0,00	0,80	0,00	0,00	0,66
B17.1	Akútna hepatitída C	0	1	0,00	0,20	0,00	0,00	0,16
B18.1	Chronická vírusová hepatitída B	0	0	0,00	2,00	0,00	0,00	1,64
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	1	4	0,25	3,40	0,29	0,79	2,77
B26	Mumps	0	12	0,00	79,00	0,00	0,00	64,20
B27	Infekčná mononukleóza	21	13	1,62	23,00	0,91	16,59	18,86
B58	Toxoplazmóza	1	1	1,00	1,60	0,63	0,79	1,30
B86	Svrab	20	25	0,80	21,20	0,94	15,80	17,28
G00	Bakt. zápal mozg. plien nezar. inde	3	1	3,00	1,40	2,14	2,37	1,15
G51	Poruchy spánkového nervu	3	11	0,27	8,20	0,37	2,37	6,71
G61	Zápalová polyneuropatia	2	0	0,00	0,20	10,00	1,58	0,16
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	28	27	1,04	23,60	1,19	22,12	19,32

**Porovnanie výskytu prenosných ochorení v okrese Košice okolie
v roku 2017 oproti roku 2016
(pokles a vzostup v %)**

III. EPIDEMIOLOGICKÁ SITUÁCIA v okrese KOŠICE - okolie za rok 2017

III.1. SKUPINA ALIMENTÁRNYCH INFEKCIÍ

III.1.1. *Brušný týfus a paratýfus (A01)*

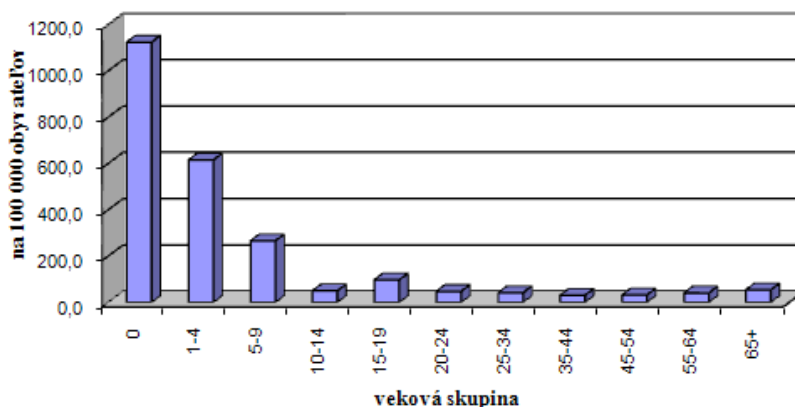
V roku 2017 nebolo hlásené ochorenie na brušný týfus a paratýfus. V okrese už nevidujeme žiadneho bacilonosiča brušného týfusu.

III.1.2. *Iné infekcie salmonelami (A02)*

V roku 2017 bolo zaznamenaných 131 ochorení (chorobnosť 103,5/100 000 obyvateľov), z toho 1 vylučovanie. Oproti minulému roku je to vzostup o 20 %. Priemerný výskyt ochorení v predchádzajúcich 5 rokoch bol 101,8, priemerná chorobnosť 82,95/100 000 obyvateľov. Ochorelo 69 mužov a 62 žien.

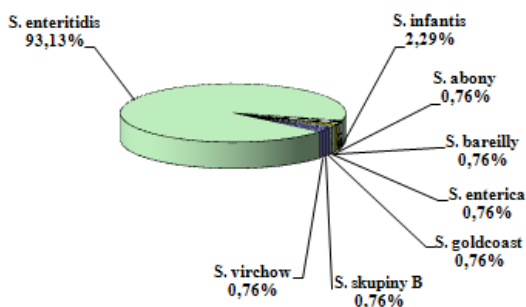
Najvyššia vekovo-spcifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných detí (1123,7/100 000 obyvateľov – 19 prípadov) a v skupine 1–4 ročných detí (615,2/100 000 obyvateľov – 40 prípadov).

Vekovošpecifická chorobnosť na salmonelózu
v okrese Košice okolie v roku 2017

Ochorenia sa vyskytovali sporadicky po celý rok, najviac v mesiacoch september (21 prípadov), október (16 prípadov) a jún (15 prípadov). Ako etiologický agens ochorení sa najčastejšie uplatnila už tradične *S. enteritidis* 122x (93,1 %). Vylučovanie salmonel bolo zistené u dospelaj ženy pri preventívnej prehliadke. Ochorenia sa vyskytovali formou sporadických výskytov, 2 rodinných výskytov s 8 chorými, epidémie neboli zaznamenané.

Rozdelenie salmonelóz podľa etiológie
v okrese Košice okolie v roku 2017

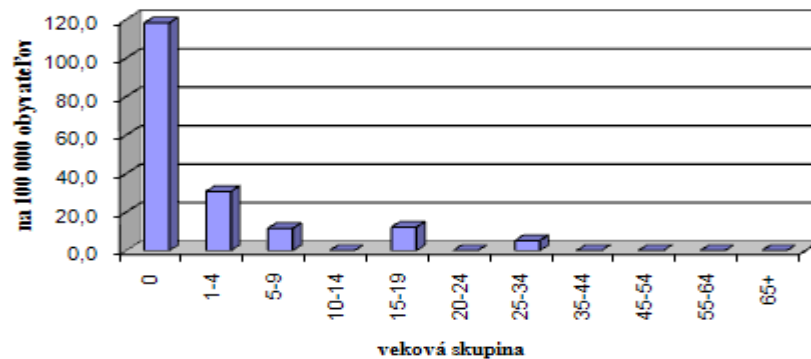
**Salmonelózy - frekvencia izolovaných typov od chorých
a vylučovateľov v roku 2017 v okrese Košice okolie**

P. č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		z toho			
				u chorých		u vylučovateľov	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	S. enteritidis	122	93,13	121	92,37	1	0,76
2.	S. infantis	3	2,29	3	2,29	0	0,00
3.	S. abony	1	0,76	1	0,76	0	0,00
4.	S. bareilly	1	0,76	1	0,76	0	0,00
5.	S. goldcoast	1	0,76	1	0,76	0	0,00
6.	S. enterica	1	0,76	1	0,76	0	0,00
7.	S. skupiny B	1	0,76	1	0,76	0	0,00
8.	S. virchow	1	0,76	1	0,76	0	0,00
Spolu		131	100,0	130	99,2	1	0,8

III.1.3. *Bacilová dyzentéria (A03)*

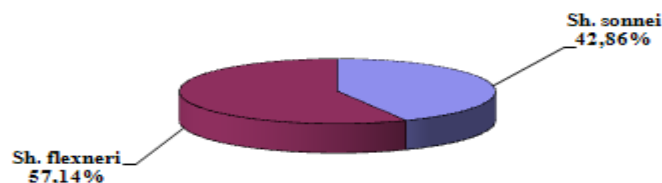
V sledovanom roku bolo hlásených 7 ochorení, chorobnosť 5,5/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2016 je to vzostup o 40 % a oproti 5 ročnému priemeru pokles o 53 %. Ochorenia sa vyskytli u 2 mužov a 5 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných detí (118,3/100 000 obyvateľov – 2 prípady).

**Vekovošpecifická chorobnosť na dyzentériu
v okrese Košice okolie v roku 2017**

Maximum ochorení bolo hlásených v mesiaci august (2 prípady). V etiológii prípadov sa uplatnila *Sh. flexneri* 4x (57,1 %) a *Sh. sonnei* 3x (42,9 %).

**Rozdelenie šigelóz podľa etiologie
v okrese Košice okolie v roku 2017**

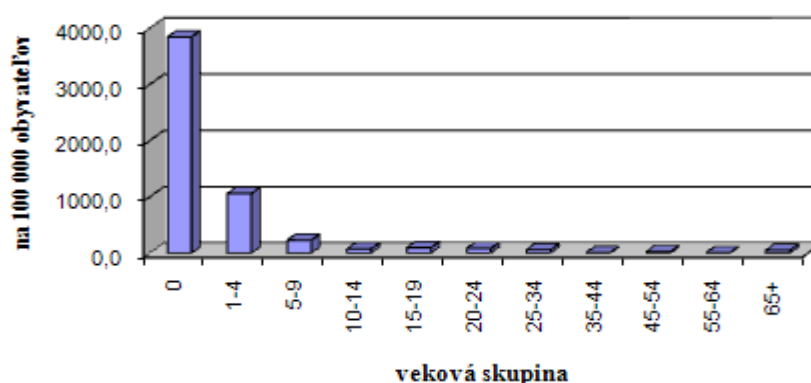

III.1.4. Iné bakteriálne črevné infekcie (A04)

V roku 2017 bolo hlásených 202 ochorení (chorobnosť 159,6/100 000 obyvateľov), čo je o 32 % viac ako v roku 2016. Priemer výskytu infekcií v predchádzajúcich 5 rokoch bol 102,2 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov bol 83,2/100 000 obyvateľov. Ochorelo 106 mužov a 96 žien.

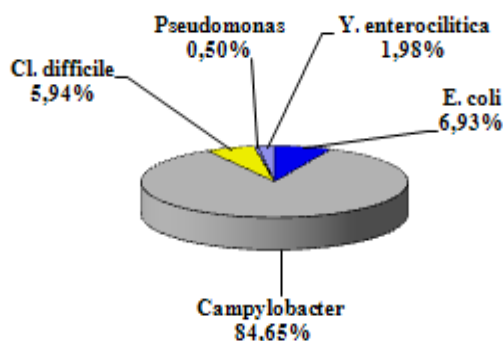
Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia u 0 ročných detí (3844,1/100 000 obyvateľov – 65 prípadov) a vo vekovej skupine 1–4 ročných detí (1061,2/100 000 obyvateľov – 69 prípadov).

Vekovošpecifická chorobnosť na iné bakteriálne črevné infekcie v okrese Košice okolie v roku 2017

Výskyt prípadov bol zaznamenaný priebežne počas celého roka, najviac v auguste (26 prípadov) a júni (25 prípadov). Ako etiologické agens boli kultivované: Campylobacter - 171x (84,7 %), enteropatogénne E. coli - 14x (6,9 %), Cl. difficile – 12x (5,9 %), Y. enterocolitica – 4x (1,98 %) a Pseudomonas – 1x (0,5 %). Zaznamenané boli 2 importované prípady ochorenia z Chorvátska a Holandska.

Rozdelenie iných bakteriálnych črevných infekcií podľa etiológie v okrese Košice okolie v roku 2017

Kampylobakteriálna enteritída (A04.5)

Zaznamenaných bolo 171 prípadov, chorobnosť 135,1/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 40 % oproti predchádzajúcemu roku. Ochorenia sa vyskytli u 90 mužov a 81 žien. Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine 0 ročných detí (3015,97/100 000 obyvateľov – 51 prípadov) a u 1-4 ročných detí (938,5/100 000 obyvateľov – 61 prípadov).

Výskyt ochorení bol zaznamenaný priebežne počas celého roka s maximom v mesiacoch august (25 prípadov) a máj (22 prípadov).

Enteritída zapríčinená *Yersinia enterocolitica* (A04.6)

Hlásené boli 4 prípady, chorobnosť 3,2/100 000 obyvateľov u 1 chlapca a 3 dievčat vo veku 0 – 14 rokov. Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine detí do 1 roka (59,1/100 000 obyvateľov – 1 prípad). Výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiacoch január a marec – máj.

III.1.5. Iné bakteriálne otravy potravinami (A05)

Od roku 2004 nebol v okrese zaznamenaný ani jeden prípad.

III.1.6. Giardióza (A07.1)

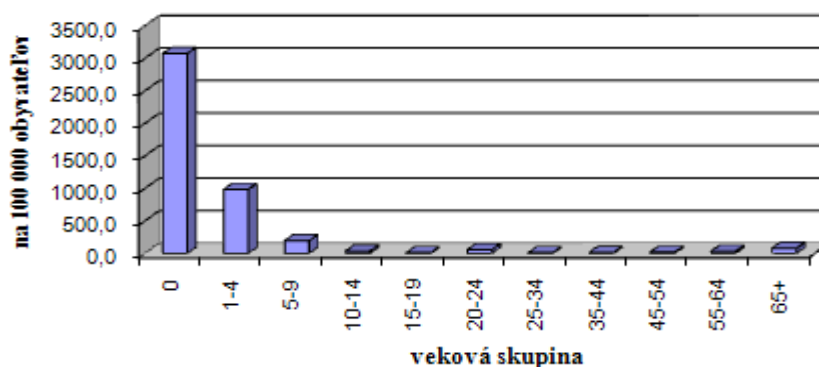
V sledovanom roku bolo hlásených 9 ochorení, chorobnosť 7,1/100 000 obyvateľov u detí vo veku 1–14 rokov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (46,1/100 000 obyvateľov pri 3 prípadoch). Z hľadiska sezonality sa najviac ochorení vyskytlo v mesiaci september (4 prípady).

III.1.7. Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie (A08)

V roku 2017 bolo zaznamenaných 167 prípadov, chorobnosť 131,9/100 000 obyvateľov hnačiek spôsobených vírusom, oproti predchádzajúcemu roku je to vzostup o 18 %. Priemer výskytu ochorení v predchádzajúcich 5 rokoch bol 121,8 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov bol 99,5/100 000 obyvateľov. Ochorelo 79 mužov a 88 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných detí (3075,3/100 000 obyvateľov pri 52 prípadoch) a vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (984,3/100 000 obyvateľov pri 64 prípadoch). Ochorenia sa vyskytovali v priebehu celého roka s maximom v mesiacoch jún (24 prípadov) a marec (21 prípadov).

V etiológii ochorení sa uplatnili rotavírusy v 120 prípadoch, norovírusy v 19 prípadoch, adenovírusy v 27 prípadoch a astrovírus v 1 prípade. Ani v jednom prípade nebol chorý očkovaný proti rotavírusom.

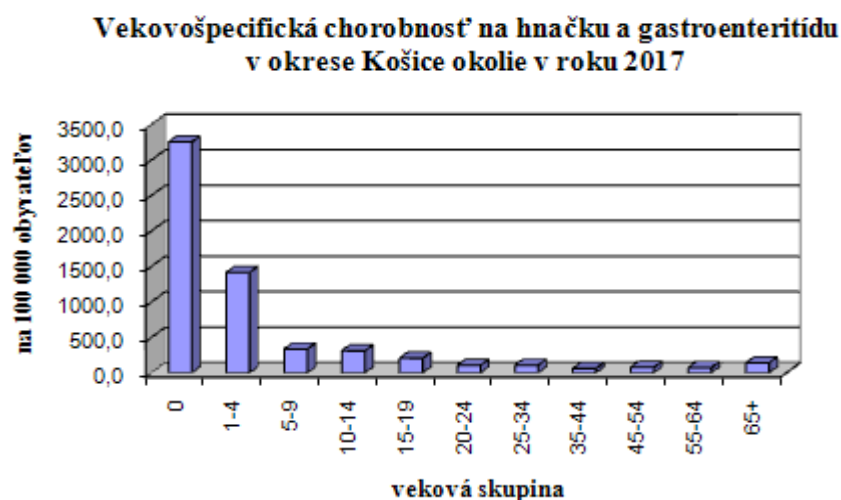
Vekovošpecifická chorobnosť na vírusové črevné infekcie v okrese Košice okolie v roku 2017

III.1.8. Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu (A09)

V priebehu roka 2017 bolo hlásených 304 ochorení, chorobnosť 240,2/100 000 obyvateľov, čo je vzostup oproti predchádzajúcemu roku o 5 %. Priemerný výskyt ochorení v predchádzajúcich 5 rokoch bol 323,0, priemerná chorobnosť 264,4/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli u 153 mužov a 151 žien.

Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine detí do 1 roka (3252,7/100 000 obyvateľov pri 55 ochoreniach) a vo vekovej skupine 1–4 ročných detí (1414,96/100 000 obyvateľov pri 92 ochoreniach).

Ochorenia sa vyskytovali sporadicky počas celého roka s maximom v mesiacoch máj (48 prípadov) a júl (41 prípadov). V jednom prípade sa jednalo o importovanú nákazu z Grécka.

Zaznamenaný bol **epidemický výskyt**:

Klinika infektológie a cestovnej medicíny (KICM) UN LP Košice hlásila hospitalizáciu 3 zamestnancov firmy sídliacej v obci Kechnec s akútnou gastroenteritídou. Prvé príznaky sa u chorých objavili dňa 20.5.2017 v ranných hodinách. Podľa informácií vedenia firmy ťažkosti udávalo až 17 zamestnancov nočnej zmeny po konzumácii večere dňa 19.5.2017 (vydávaná od 21,30-23,45 hod.), z toho 3 boli hospitalizovaní na KICM, 12 vyhľadalo lekárske ošetrovanie a 2 nevyhľadali lekársku pomoc. Dňa 19.5.2017 večeru konzumovalo spolu 61 zamestnancov – šampiónovu polievku, 42 osôb rybie filé s anglickou zeleninou a zemiakovou kašou a 19 osôb kuracie prsia na masle, zemiakové hranolky, ryžu. Chorí udávali konzumáciu zemiakovej kaše a ryby. Prvé príznaky (zvracanie, hnačky, kŕče brucha) sa objavili za cca 3 hodiny po konzumácii večere.

Protiepidemické opatrenia v stravovacom zariadení boli vykonané 22.5.2017 v spolupráci s odborom hygieny výživy. Všetci pracovníci stravovacej prevádzky boli odoslaní k svojim ošetrovujúcim lekárom na vyšetrenie - odber stolice na virologické vyšetrenie, výter z rekta, nosa a hrdla. Zároveň bolo odobratých 10 sterov z pracovného prostredia, náradia a náčinia a z rúk pracovníkov stravovacej prevádzky. V čase epidemiologického vyšetřovania už vzorky inkriminovanej stravy neboli k dispozícii. V zariadení bolo nariadené vykonávanie dezinfekcie po dobu 7 dní.

Výsledky laboratórnych vyšetření pracovníkov stravovacej prevádzky, ktorí mali nočnú zmenu dňa 19.5.2017, ako aj odobraté stery z prostredia a z rúk zamestnancov boli negatívne.

Epidémie alimentárných nákaz -rodinné a iné menšie (2-5 prípadov)						
Dg.			Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospital.	Počet úmrtí
Salmonella	A02	S. typhimurium	0			
		S. enteritidis	2	8	2	0
		Iné sérovary	0			
Kampylobakter	A04.5		0			
Listéria	A32	Listéria monocytogenes	0			
		Iné listérie	0			
Yersinia	A04.6		0			
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxín produkujúca E. coli (VTEC)	0			
Bacillus	A05.4	B. cereus	0			
		Iný bacillus	0			
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0		0			
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum	0			
	A05.2	Cl. perfringens	0			
		Iné clostrídium	0			
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella	0			
	A03	Shigella	0			
	A04.8	Iné bakteriálne agens	0			
Parazity	B75	Trichinella	0			
	A07.1	Giardia	0			
	A07.2	Cryptosporidium	0			
		Anisakis	0			
		Iné parazity	0			
Vírusy	A08.1	Norovírus	0			
	B15	Hepatitída A	0			
	A08 0,2,3,4,8	Iné vírusy	0			
Iné agens		Histamín	0			
		Morské biotoxíny	0			
		Iné agens	0			
Neznámy agens	A09		0			

III.2. SKUPINA VÍRUSOVÝCH HEPATITÍD

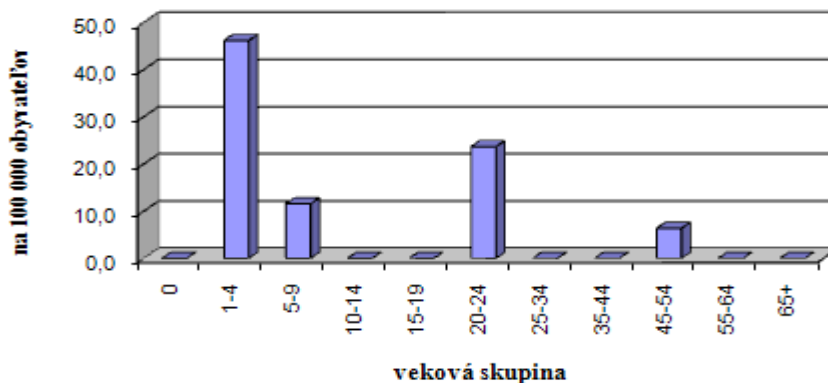
V roku 2017 bolo zaznamenaných 7 akútnych vírusových hepatitíd typu A a 1 akútna vírusová hepatitída typu E. Akútna vírusová hepatitída typu B ani typu C nebola hlásená. V sledovanom roku bol hlásený aj 1 prípad chronickej VHC a 18 prípadov nosičstva HBsAg. Chronická vírusová hepatitída typu B nebola zaznamenaná.

III.2.1. Akútna hepatitída A (B15)

V roku 2017 bolo hlásených 7 prípadov ochorení, chorobnosť 5,5/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 78 % oproti roku 2016. Priemer výskytu v ostatných 5 rokoch bol 29,8 ochorení, priemerná chorobnosť 24,4/100 000 obyvateľov. Ochoreli 3 muži a 4 ženy. Z hľadiska sezonality sa v mesiacoch august – október vyskytli po 2 prípady.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 1-4 ročných detí 46,1/100 000 obyvateľov (3 prípady) a vo vekovej skupine 20-24 ročných 23,7/100 000 obyvateľov (2 prípady).

**Vekovošpecifická chorobnosť na vírusovú hepatitídu typu A
v okrese Košice okolie v roku 2017**

Ochorenia boli hlásené z obcí Bočiar 1x a Veľká Ida 6x, u osôb vo veku 2x 1, 4, 7, 21, 22 a 50 rokov. Z celkového počtu chorých boli 3 deti mimo kolektívu, 1 žiak ZŠ a 3 dospelé osoby. V ohniskách vírusových hepatitíd bol LD s podaním očkovacej látky nariadený 446 kontaktom. Všetky ochorenia boli potvrdené sérologicky testom ELISA (anti HAV IgM pozit.). V sledovanom roku nebolo hlásené ochorenie u zdravotníckeho pracovníka.

Zaznamenaný bol **epidemický výskyt** v obci Veľká Ida:

V čase od 15.6. do 2.10.2017 ochorelo 6 osôb, z toho 4 z minoritnej sk. obyvateľstva vo veku 2x 1, 7 a 21 rokov a 2 osoby z majoritnej sk. vo veku 4 a 50 rokov. Zaznamenané bolo **1 ochorenie na 19. deň po očkovaní Havrixom**. V rámci protiepidemických opatrení bol 108 kontaktom v rodinách a 345 žiakom na prvom stupni ZŠ nariadený LD s podaním očkovacej látky. Zároveň bolo na škole rozhodnutím RH nariadené vykonávanie dezinfekcie.

III.2.2. Akútna hepatitída B (B16)

V roku 2017 nebolo hlásené ochorenie.

III.2.3 Akútna hepatitída C (B17.1)

V sledovanom roku nebolo hlásené ochorenie.

III.2.4 Akútna hepatitída E (B17.2)

V sledovanom roku bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov 67 ročného muža z obce Poproč. V anamnéze udaná konzumácia domácich zabíjačkových výrobkov. Ochorenie potvrdené sérologicky.

III.2.5. Chronická vírusová hepatitída B (B18.1)

V roku 2017 nebolo zaznamenané ochorenie.

III.2.6. Chronická vírusová hepatitída C (B18.2)

V sledovanom roku bol hlásený 1 prípad, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov u 35 ročného muža z obce Herľany. V anamnéze na parenterálne zákroky udaná tetováž a i.v. drogy. Ochorenie zistené počas hospitalizácie, potvrdené sérologicky, genotyp 3a.

III.2.7. Novozistené nosičstvo HBsAg (Z22.5)

V roku 2017 bolo hlásených 18 prípadov novozisteného nosičstva HBsAg u 12 mužov a 6 žien vo veku 19-50 rokov, z toho 2 vo výkone trestu odňatia slobody. Nosičstvá boli zistené

10x pri preventívnej prehliadke, 3x v gravidite, 3x v rámci predoperačných vyšetrení, 1x počas hospitalizácie, 1x pred darovaním krvi. Anamnéza na parenterálne zákroky bola v 9 prípadoch negatívna, 2x udaná operácia a 7x amatérske tetovanie. K 31.8.2017 bolo v okrese zaočkovaných 7 detí HBsAg pozitívnych matiek.

III.3 SKUPINA NÁKAZ PREVENTABILNÝCH OČKOVANÍM

III.3.1. Diftéria - záškrt (A36)

V roku 2017 sa nevyskytla žiadna manifestná nákaza vyvolaná *Corynebacterium diphtheriae*. Zaočkovanosť jednotlivých kontrolovaných ročníkov k 31.8.2017 bola na vysokej úrovni, u najmladšieho ročníka 2015 dosiahla 97,8 %. Pri preočkovaní - ročník 2010 dosiahla zaočkovanosť 97,7 % a ročník 2003 - 97,7 %.

V sledovanom roku neboli v laboratóriu RÚVZ izolované žiadne toxické, resp. netoxické kmene *C. diphtheriae* u pacientov z okresu Košice okolie.

III.3.2. Pertussis – divý kašeľ (A37)

V roku 2017 boli zaznamenané 3 ochorenia, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov, čo je o 50 % viac ako v minulom roku. Priemer výskytu v ostatných 5 rokoch bol 5,0 ochorení, priemerná chorobnosť 4,1/100 000 obyvateľov.

Ochoreli osoby vo veku 4, 44 a 56 rokov z obcí Hačava, Bidovce a Turňa nad Bodvou. Klinický priebeh ochorení charakterizoval záchvatovitý dusivý kašeľ a teplota.

Očkovací status: 1x 3 dávky, 1x 5 dávok a 1x sa údaj nepodarilo zistiť. Ochorenia boli potvrdené sérologicky. Očkovanie proti divému kašľu je popísané v kapitole III.3.1.

III.3.3. Morbilli - osýpky (B05)

Akútne ochorenie nebolo v okrese hlásené od roku 1999.

Stav zaočkovanosti k 31.8.2017 proti osýpkam, mumpsu a rubeole v sledovaných ročníkoch bol priaznivý. V ročníku narodenia 2015 dosiahla zaočkovanosť 97,3 %, v ročníku 2014 - 98,6 %, v ročníku 2013 – 97,7 % a v ročníku 2005 - 98,0 %.

III.3.4. Rubeola – ružienka (B06)

Od roku 1998 bol v okrese zaznamenaný nulový výskyt ochorení. Očkovanie proti rubeole je popísané v kapitole III.3.3.

III.3.5. Parotitída – mumps (B26)

V roku 2017 nebolo hlásené ochorenie.

III.3.6. Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie (A40.3)

V roku 2017 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov 65 ročnej neočkovanej ženy z obce Ďurkov. V klinickom obraze febrility septického charakteru, sťaženie dýchanie, zhoršenie chôdze, vysoké zápalové parametre, na USG pľúc pravostranná pneumónia. Z hemokultúry potvrdený *Streptococcus pneumoniae*, sérotyp 9N.

III.3.7. Pneumokokový zápal mozgových plien (G00.1)

V roku 2017 bolo zaznamenané 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov 8 mesačného dieťaťa z minoritnej sk. obyvateľstva z obce Moldava nad Bodvou. V predchorobí udaný pád z postele z výšky cca 50 cm, vyšetrené na traumatológii s negatívnym RTG nálezom. Dieťa očkované proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam dvomi dávkami vakcíny Synflorix (13.7.2017, 31.8.2017). Ochorenie potvrdené PCR vyšetrením likvoru *Str. pneumoniae*, sérotyp nevyšetrený.

III.3.8. Zápal pľúc vyvolaný *Streptococcus pneumoniae* (J13)

V sledovanom roku bolo zaznamenané 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov 57 ročného muža z obce Rozhanovce. V klinickom obraze respiračný infekt, hyperpyrexie, zvracanie, bronchopneumónia, TT 39 st.C. Z bronchoalveolárnej laváže potvrdený *S. pneumoniae*, sérotyp 14. Pacient proti pneumokokom nebol očkovaný.

III.4. SKUPINA RESPIRAČNÝCH NÁKAZ

III.4.1 Tuberkulóza (A15-A19)

V roku 2017 boli do systému EPIS hlásené 2 prípady, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov, čo je pokles oproti minulému roku o 33 %. Priemer výskytu ochorení za posledných 5 rokov bol 3,0 a priemerná chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov. Ochoreli osoby vo veku 25 a 34 rokov z obcí Nováčany a Veľká Ida, u ktorých sa jednalo o tbc pľúc. Ochorenia boli potvrdené 1x mikroskopicky a 1x molekulárno-biologicky.

III.4.2. Scarlatina - šarlach (A38)

V roku 2017 nebolo zaznamenané ochorenie.

III.4.3. Erysipelas – ruža (A46)

Hlásených bolo 5 ochorení, chorobnosť 3,95/100 000 obyvateľov u 3 mužov a 2 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 55-64 ročných (20,1/100 000 obyvateľov – 3 prípady) a nad 65 rokov (13,4/100 000 obyvateľov – 2 prípady). Ochorenia sa vyskytovali v priebehu celého roka s maximom v auguste (3 prípady).

III.4.4. Legionárska choroba (A48.1)

V sledovanom roku boli zaznamenané 2 ochorenia, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov:

- 31 ročná žena z obce Bohdanovce, v klinickom obraze suchý kašeľ, teplota do 38 st. C, liečená ATB. Nakoľko naďalej pretrvával kašeľ, auskultačne prítomné vrzgoty ľavostranne, bol odobraný materiál na sérologické vyšetrenie, z ktorého bola potvrdená *Legionella pneumophila*. RTG pľúc nerobené z dôvodu gravidity.
- 37 ročná žena z obce Seňa, ktorá pracuje 6 rokov ako operátor výroby v hale s klimatizáciou. V klinickom obraze kašeľ, teplota 39 st. C, hnačka, kvalitatívna porucha

vedomia. Cestou RZP prevezená na KICM UN LP, pri príjme schvátená, dezorientovaná, tachypnoická, dyspnoická, pozit. auskultačný nález na pľúcach. USG dokumentovalo rozsiahlu ľavostrannú pneumóniu, mierne zmeny i vpravo. Počas hospitalizácie došlo k akútnej respiračnej insuficiencii, prehlbeniu dyspnoe a hypoxémie, pacientka preložená na OAIM. Dňa 21.10.2017 bola v Aquacity Poprad, kde sa kúpala aj vo vonkajšom bazéne. Dg. Legionelóza s pneumóniou vľavo. Ochorenie potvrdené pozit. antigénom z moču.

III.4.5. *Varicella – ovčie kiahne (B01)*

V roku 2017 bolo hlásených 197 ochorení, chorobnosť 155,6/100 000 obyvateľov, čo je pokles oproti roku 2016 o 16 %. Priemer výskytu ochorení za posledných 5 rokov bol 306,0 a priemerná chorobnosť 250,5/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli u 101 mužov a 96 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná u 5–9 ročných detí (1155,0/100 000 obyvateľov – 100 prípadov) a u 1–4 ročných detí (799,8/100 000 obyvateľov – 52 prípadov). Až 96 % ochorení sa vyskytlo u detí do 15 rokov veku. Ochorenia sa vyskytovali v priebehu celého roka s maximom v mesiacoch november (51 prípadov) a marec (34 prípadov).

III.4.6. *Herpes zoster - plazivec pásový (B02)*

V sledovanom roku bolo hlásených 39 prípadov ochorení, chorobnosť 30,8/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 160 % oproti predchádzajúcemu roku. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine nad 65 rokov (60,4/100 000 obyvateľov – 9 prípadov). Z hľadiska sezonality sa najviac ochorení vyskytlo v mesiaci august (9 prípadov).

III.4.7. *Infekčná mononukleóza (B27)*

V roku 2017 bolo hlásených 21 ochorení, chorobnosť 16,6/100 000 obyvateľov, čo je o 62 % viac ako v predchádzajúcom roku. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (61,5/100 000 obyvateľov - 4 ochorenia) a vo vekovej skupine 15-19 ročných (60,8/100 000 obyvateľov – 5 ochorení). Vo všetkých prípadoch sa jednalo o uzlinovú formu, 12 ochorení bolo potvrdených sérologicky.

III.4.8. *Chrípka a akútne respiračné ochorenia (J10, J11)*

Počet ochorení na chrípku a akútne respiračné ochorenia stúpol oproti roku 2016 o 13 % (z 22 836 na 25 811 ochorení). Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť na chrípku a ARO v roku 2017 bola vo vekovej skupine 0-5 ročných detí (193 748,9/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch). Z celkového počtu ochorení bolo

hlásených 1003 prípadov chrípky, chorobnosť 2 811,8/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch, počet komplikácií bol 51 (0,2 %).

V tejto skupine neboli v sledovanom roku hlásené ochorenia na chrípku vyvolanú pandemickým vírusom A(H1N1) ani na SARI.

Chrípková sezóna 2016/2017

V okrese Košice okolie bolo hlásených 20 096 všetkých ARO, čo predstavuje chorobnosť 53 665,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Z toho ako chrípka bolo hlásených 818 ochorení, chorobnosť 2 184,4/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Z celkového počtu hlásených ARO tvorila chrípka 4 %. Spolu bolo hlásených 40 komplikácií.

V porovnaní s predchádzajúcou sezónou došlo k nárastu počtu hlásených ARO o 15 % a chrípky o viac ako 100 %.

Chorobnosť na ARO a chrípku v chrípkovej sezóne sa pohybovala od najvyššej 3 718,9/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov v 4. KT, kedy bolo hlásených 1 519 ARO (z toho 58 chrípok), po najnižšiu 983,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov v 44. KT, hlásených bolo 378 ARO (z toho 14 chrípok).

Najviac komplikácií (7) bolo hlásených v 45. KT, čo tvorilo 1,4 % z celkového počtu hlásených ochorení.

Najvyššia vekovo-súpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 15-19 ročných 7 954,4/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov pri počte 292 ochorení v 4. KT, najnižšia vo vekovej skupine 20-59 ročných 311,1/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov pri počte 48 ochorení v 18. KT.

V sledovanej sezóne bol v okrese Košice okolie prerušený vyučovací proces v 56 MŠ, 290 ZŠ a 2 SŠ. U klientov DD a DSS na území okresu bolo vykonané očkovanie proti sezónnej chrípke. Z celkového počtu 568 osôb bolo zaočkovaných 466, čo je 82,0 %. Zároveň bolo očkovanie vykonané aj u 844 detí do 15 rokov.

III.5. NEUROINFEKcie

III.5.1. Meningokoková infekcia (A39)

V sledovanom roku nebolo hlásené ochorenie.

III.5.2. Vírusová meningitída (A87)

V sledovanom roku boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov 13 a 36 ročných osôb z obcí Valaliky a Veľká Ida. Ochorenia boli potvrdené na základe klinického obrazu a biochemického vyšetrenia likvoru.

III.5.3. Nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien (G00.9)

V roku 2017 boli zaznamenané 2 ochorenia, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov 4 a 5 ročných detí z minoritnej sk. obyvateľstva z obce Jasov, ktoré boli prijaté na KPAIM a infekčné odd. DFN pre poruchu vedomia, pozit. meningeálne príznaky, svetloplachosť, teplotu, zvracanie a bolesti hlavy. Likvor svedčil pre purulentnú meningitídu, etiologické agens nezistené.

III.5.4. Poruchy spánkového nervu (G51)

V sledovanom roku boli hlásené 3 ochorenia, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov, čo je o 73 % menej ako v roku 2016. Ochorenia sa vyskytli u 2 chlapcov a 1 dievčaťa vo veku 3, 6 a 13 rokov z obcí Veľká Ida a 2x Jasov. Všetci chorí boli proti poliomyelitíde riadne očkovaní.

III.5.5. Guillainov-Barrého syndróm (G61.0)

Hlásené boli 2 ochorenia, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov:

- 6 ročné dieťa z obce Baška, u ktorého v neurologickom náleze prítomné vymiznutie citlivosti, nevybavenosť hlbokých šľachových reflexov, chabá obrna DK, 2 týždne pred prvými príznakmi prítomný respiračný infekť, preliečené ATB. Dieťa očkované 3 dávkami Infanrix Hexa (01.08.2011, 13.09.2011, 09.03.2012) a Infanrix Polio (28.06.2016). Výsledky laboratórných vyšetrení na kultiváciu enterálnych vírusov boli negatívne.
- 59 ročný muž z obce Kokšov-Bakša, ktorý bol prijatý na Neurologickú kl. UN LP pre parestézie, zníženie a vymiznutie citlivosti DK a HK a chabú obrnu. Prítomnosť enterálnych vírusov v odobratých vzorkách stolice sa nepotvrdila. Očkovanie proti detskej obrne sa nepodarilo zistiť.

III.6. ZOONÓZY A NÁKAZY S PRÍRODNOU OHNISKOVOSŤOU

III.6.1. Tularémia (A21)

V roku 2017 ochorenie nebolo hlásené.

III.6.2. Leptospiróza (A27)

V sledovanom roku nebolo zaznamenané ochorenie.

III.6.3. Listerióza (A32)

V roku 2017 ochorenie nebolo zaznamenané.

III.6.4. Lymeská choroba (A69.2, M01.2, G63.0)

V roku 2017 bolo hlásených 6 prípadov, chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov, čo je o 1 ochorenie viac ako v roku 2016. Ochoreli 5 muži a 1 žena v mesiacoch apríl, máj, júl-september. V 5 prípadoch sa jednalo o I. štádium ochorenia – ECM, v 1 prípade o artritídu pri Lymeskej borelióze. Epidemiologická anamnéza bola 2x negatívna, 4x udaná akvizícia kliešťá v mieste bydliska. V dvoch prípadoch bolo ochorenie potvrdené sérologicky.

III.6.5. Q - horúčka (A78)

Ochorenie ani v roku 2017 nebolo hlásené.

III.6.6. Stredoeurópska kliešťová encefalitída (A84)

V roku 2017 nebolo v okrese zaznamenané ochorenie.

III.6.7. Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom (A98.5)

V sledovanom roku boli hlásené 3 ochorenia, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov 21, 34 a 43 ročných mužov z obcí Seňa, Košická Belá a Moldava nad Bodvou. V anamnéze prvého chorého udaná práca v záhrade a pobyt v lese, v druhom prípade sa jednalo o osobu, ktorá žije v osade s nízkym hygienickým štandardom, kde je možný výskyt hlodavcov. V treťom prípade pacient pracuje ako strážca ochrany prírody, udával kúpanie na Bukovci, pitie vody z prameňa v lese, kontakt s netopiermi. Ochorenia potvrdené sérologicky ELISA IgM a IgG pozit.

III.6.8. Toxoplazmóza (B58)

V roku 2017 bol hlásený 1 prípad, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov, čo je rovnaká počet ako v roku 2016. Ochorela 18 ročná žena z minoritnej sk. obyvateľov z obce Valaliky. Jednalo sa o uzlinovú formu ochorenia. V epidemiologickej anamnéze udaný chov kozy a psa, konzumácia kozieho mlieka a syra. Ochorenie potvrdené sérologicky Toxoplasma IgM aj IgG pozit.

III.6.9. *Toxokaróza (B83.0)*

V sledovanom roku bol zaznamenaný 1 prípad, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov u ročného dieťaťa z minoritnej sk. obyvateľstva z obce Kecerovce. Dieťa bolo izolované na infekčnom odd. DFN s gastroenteritídou, rinotonzilitídou a siperopenickou anémiou. V laboratórnych výsledkoch výrazná eozinofília. V epidemiologickej anamnéze udaná hra na pieskovisku, v osade pohyb túlavých psov. Sérologické vyšetrenie Toxocara IgG pozit., nízka avidita.

III.6.10. *Kontakt alebo ohrozenie besnotou (Z20.3)*

Počet osôb, ktoré boli poranené zvieratami alebo ohrozené besnotou pre kontakt so zvieratami z besnoty podozrivým oproti predchádzajúcemu roku stúpol o 4 %, z 27 prípadov (chorobnosť 21,6/100 000 obyvateľov) v roku 2016 na 28 prípadov (chorobnosť 22,1/100 000 obyvateľov) v roku 2017. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 5-9 ročných detí (127,1/100 000 obyvateľov pri 11 prípadoch) a vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (123,0/100 000 obyvateľov pri 8 prípadoch).

Poranenia u ľudí boli hlásené po celý rok s maximom v mesiaci apríl (6 prípadov). Najpočetnejšie boli zastúpené psy – 21x, t.j. 75 %. Vzhľadom na lokalizáciu poranenia išlo najčastejšie o ruku – 8 poranení, t.j. 28,6 %. Antirabická vakcinácia bola vykonaná u všetkých 28 osôb vakcínou VERORAB. Besnota nebola potvrdená u žiadneho zo zvierat, ktoré spôsobili poranenia ľudí.

Analýza poranení podľa **druhu zvieratá a počtu vakcinovaných osôb:**

Druh zvieratá	Počet pohryzní		Počet vakcinovaných	
	abs.	%	abs.	%
pes	21	75,0	21	75,0
mačka	1	3,6	1	3,6
potkan	4	14,3	4	14,3
krtko	1	3,6	1	3,6
škrekok	1	3,6	1	3,6
Spolu	28	100,0	28	100,0

Rozdelenie poranení **podľa lokalizácie:**

Lokalizácia poranenia	Počet poranení	
	abs.	%
ruka	8	28,6
predkolenie	3	10,7
stehno	5	17,9
noha	2	7,1
tvár	3	10,7
predlaktie	2	7,1
lýtka	4	14,3
hlava	1	3,6
Spolu	28	100,0

II.7. NÁKAZY KOŽE A SLIZNÍC

III.7.1. *Tetanus (A35)*

V roku 2017 nebolo hlásené ochorenie.

III.7.2. Scabies - svrab (B86)

V roku 2017 bolo hlásených 20 prípadov, chorobnosť 15,8/100 000 obyvateľov, čo je pokles oproti roku 2016 o 20 %. Priemer výskytu ochorení za posledných 5 rokov bol 21,2 a priemerná chorobnosť 17,3/100 000 obyvateľov. Ochorelo 13 mužov a 7 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola v skupine 0 ročných detí (236,6/100 000 obyvateľov – 4 prípady) a v skupine 5-9 ročných detí (80,9/100 000 obyvateľov – 7 prípadov). Najviac ochorení bolo zaznamenaných v mesiaci marec (7 prípadov).

III.8. INÉ INFEKČIE - NEZARADENÉ

III.8.1. Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D (A40.2)

V sledovanom roku bol zaznamenaný 1 prípad, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov u 70 ročného muža z obce Paňovce. Pacient bol prijatý na JIS odd. pre horúčku, triašku a eleváciu zápalových parametrov. Z hemokultúry potvrdený *Enterococcus faecalis*.

III.8.2. Nešpecifikovaná septikémia (A41.9)

V roku 2017 bol hlásený 1 prípad, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov u 44 ročného muža z obce Nižná Myšľa. V klinickom obraze teplota 40 st. C, opakované zvracanie, nauzea, bolesti celého tela. Laboratórne vyšetrenia boli negatívne.

III.9. SEXUÁLNE PRENOSNÉ OCHORENIA

III.9.1. Choroba HIV vyúsťujúca do encefalopatie (B22.0)

V roku 2017 bol zaznamenaný 1 importovaný prípad z Česka, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov u 25 ročného muža. Encefalopatia pri HIV infekcii zistená vo väznici v Českej republike, následne bol preložený na KICM UNLP Košice s dg. serózna meningoencefalitída, spastická quadraparéza, ľahká mentálna retardácia. Z NRC telefonicky nahlásená HIV 1 pozitívita.

Spolu sú v okrese Košice okolie od roku 1985 evidované 4 prípady infekcie HIV, z toho v 2 prípadoch nákaza prešla do štádia AIDS.

III.9.2. Syfilis (A50-A53)

V roku 2017 bolo hlásených 5 ochorení, chorobnosť 3,95/100 000 obyvateľov, čo je pokles oproti roku 2017 o 29 %. Priemerný výskyt v predchádzajúcich 5 rokoch bol 12,0, priemerná chorobnosť 9,9/100 000 obyvateľov. Ochorenia boli zaznamenané u mužov vo veku 15, 32, 33, 67 a 72 rokov a boli hlásené ako:

- latentný včasný syfilis (A51.5) – 2x
- latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý (A53.0) – 2x
- nešpecifikovaný syfilis (A53.9) – 1x

III.9.3. Gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy (A54.0)

V roku 2017 boli zaznamenané 3 ochorenia, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov u mužov vo veku 2x 28 a 29 rokov. Ochorenia boli potvrdené kultivačne.

III.9.4. Chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy (A56.0)

V sledovanom roku boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov 23 a 25 ročných osôb. Ochorenia potvrdené PCR.

ÚMRTIA:

V roku 2017 nebolo v okrese Košice okolie zaznamenané žiadne úmrtie.

III.10. NOZOKOMIÁLNE NÁKAZY

V roku 2017 bolo hlásených **672** nozokomiálnych nákaz (NN). NN boli hlásené z týchto lôžkových zariadení (Tab. III.9.1):

1. Detská fakultná nemocnica Košice (DFN Košice) **134** NN, (r. 2016-94)
2. Letecká vojenská nemocnica, a.s. Košice (LVN Košice) **24** NN, (r. 2016-4)
3. Nemocnica Košice-Šaca a.s. 1.súkromná nemocnica (Nemocnica Košice-Šaca) **60** NN, (r. 2016-52)
4. Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice (UNLP Košice) **352** NN, (r. 2016 - 220)
5. Vysokošpecializovaný odborný ústav geriatrický sv. Lukáša, n.o. Košice (VŠOÚG) **7** NN, (r. 2016 - 2)
6. Východoslovenský onkologický ústav a.s. Košice (VOÚ) **3** NN, (r. 2016-7)
7. Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb a.s. Košice (VÚSCH) **92** NN, (r. 2016-15)

Proporcia hlásených NN na počet hospitalizovaných pacientov bola 0,51% (v r. 2016 – 0,31%), čo predstavuje nárast oproti predchádzajúcemu roku. (**Index 1,54**, v r. 2016 – 0,96). (tab. III.9.1, tab. III.9.2). **Incidencia 0,51%** nevyjadruje rozsah a závažnosť nemocničných nákaz, nakoľko sa jednalo len o pasívny zber údajov.

Nemocničné nákazy hlásili najmä tieto oddelenia (Tab. III. 9.2) :

	rok 2017	rok 2016
OAIM (KAIM)	158 (23,51%)	59 (13,50%)
chirurgické	107 (15,92%)	58 (13,27%)
interné	81 (12,05%)	51 (11,67%)
neonatólogia	46 (6,85%)	36 (8,24%)
hematologické	44 (6,55%)	22 (5,03%)
dlhodobo chorých	35 (5,21%)	8 (1,83)
infekčné	32 (4,76%)	27 (6,18%)
neurochirurgické	25 (3,72%)	18 (4,12%)
detské	23 (3,42%)	15 (3,43%)
neurologické	22 (3,27%)	15 (3,43%)

Počty hlásených NN podľa systémovej lokalizácie infekcie (Tab. III. 9.5 a Tab. III.9.6):

	rok 2017	rok 2016
1. Črevné infekcie	163 (24,26%)	146 (33,40%)
2. Infekcie krvného riečiska	120 (17,86%)	89 (20,37%)
3. Infekcie v mieste chir. výkonu a popáleniny	139 (20,70%)	82 (18,76%)
4. Respiračné infekcie	123 (18,30%)	60 (13,73%)
5. Urogenitálne infekcie	63 (9,38%)	32 (7,32%)
6. Infekcie kože a slizníc	9 (1,34%)	4 (0,92%)
7. Ostatné	55 (8,18%)	24 (5,49%)

1. Črevné infekcie – 163 NN. Najviac prípadov bolo nahlásených z interných oddelení 42x, infekčných oddelení 25x, detských oddelení 16x a oddelení dlhodobo chorých 16x (Tab. III.9.5). Najčastejšie sa jednalo o enterokolitídu zapríčinenú *Clostridium difficile* 121x a o rotavírusovú enteritídu 32x (Tab. III.9.3). Na oddeleniach boli zabezpečené protiepidemické opatrenia (dezinfekcia rúk personálu, používanie rukavíc, intenzívna dekontaminácia pracovných povrchov a nástrojov, izolácia nových prípadov).

2. Infekcia krvného riečiska (sepsy) – 120 NN. Najviac prípadov bolo hlásených z pracovísk neonatológie 35x, hematológie a onkohematológie 34x a OAIM 18x (Tab. III.9.5). Z hemokultúr boli najčastejšie izolované kmene Staphylococcus aureus 25x (z toho 16x MRSA), Staphylococcus epidermidis 25x (z toho 21x MRSE) a Staphylococcus haemolyticus 11x (z toho 9x MRSH) (Tab. III.9.6).

3. Infekcie v mieste chirurgického výkonu a popáleniny – 139 NN. Najviac infekcií hlásili chirurgické oddelenia 78x, OAIM 14x a Klinika popálenín a rekonštrukčnej chirurgie 13x (Tab. III.9.5). Na etiológii sa najčastejšie podieľali Staphylococcus aureus 17x (z toho 11x MRSA), Staphylococcus epidermidis 17x (z toho 14 MRSE), Escherichia coli 12x (z toho 1x ESBL+) a Klebsiella species 12x. (Tab. III.9.6)

4. Respiračné infekcie - 123 NN. Najviac prípadov bolo nahlásených z oddelení OAIM (KAIM) 78x (Tab. III.9.5). Najčastejšie boli izolované kmene Pseudomonas aeruginosa 26x (z toho 2x ESBL+ a 2x karbapeném rezistentný kmeň), Klebsiella pneumoniae 18x (z toho 8x ESBL+ a 4x karbapeném rezistentný kmeň). (Tab. III.9.6)

5. Urogenitálne infekcie – 63 NN. Najviac urogenitálnych infekcií hlásili OAIM (KAIM) 12x, chirurgické pracoviská 12x a interné oddelenia 12x. Sporadické prípady hlásili aj ostatné pracoviská (Tab. III.9.5).

Z moču boli najčastejšie izolované: E. coli 18x (z toho 6x ESBL+), Pseudomonas aeruginosa 12x (z toho 1x ESBL+) a Klebsiella pneumoniae 10x (z toho 6x ESBL+ a 1x karbapeném rezistentný kmeň). (Tab. III.9.6).

6. Infekcie kože a slizníc – 9 NN. Ochorenia boli hlásené z OAIM, 6x a interných oddelení 3x. Najčastejším vyvolávateľom bol Pseudomonas aeruginosa 3x. (Tab. III.9.6).

7. Ostatné infekcie – 55 NN. Tieto NN boli nahlásené najčastejšie z oddelení OAIM (KAIM) 22x, Kliniky neonatológie 9x a Neurochirurgickej kl. 5x.

Najčastejšie izolovaným etiologickým agens pri NN (Tab. III.9.6) boli mikroorganizmy rodu Staphylococcus 147x – druh Staphylococcus aureus 69x (z toho 51x MRSA), Staphylococcus epidermidis 56x (z toho 45x MRSE) a Staphylococcus haemolyticus 19x (z toho 15x MRSH). Ďalšími najčastejšími vyvolávateľmi NN boli: Clostridium difficile 121x, Pseudomonas aeruginosa 76x, Klebsiella pneumoniae 73x, E. coli 47x a rotavírus 32.

255 nozokomiálnych infekcií (t.j. 37,95 %) bolo vyvolaných polyrezistentnými mikrobiálnymi kmeňmi (z toho 204x multirezistentnými kmeňmi). 29x bola nozokomiálna nákaza vyvolaná kmeňmi Enterobacteriaceae produkujúcimi karbapenemázami (Klebsiella pneumoniae 23x, Pseudomonas aeruginosa 5x a E. coli 1x).

Na pracoviskách, kde bol zaznamenaný výskyt mikroorganizmov s klinicky a epidemiologicky významnými mechanizmami rezistencie voči antibiotikám boli prijaté protiepidemické opatrenia na zabránenie ich ďalšieho šírenia v zmysle Odborného usmernenia MZ SR pre diagnostiku a protiepidemické opatrenia pri výskyte bakteriálnych pôvodcov infekčných ochorení s klinicky a epidemiologicky významnými mechanizmami rezistencie.

POPIS EPIDÉMII:

V priebehu roka bola zaznamenaná 1 epidémia Septikémií vyvolaných Staphylococcus aureus (dg. A410) v lôžkovom zdravotníckom zariadení:

Klinika neonatológie DFN Košice

V priebehu mesiacov február a marec 2017 bol zaznamenaný protrahovaný výskyt Septikémií vyvolaných Staphylococcus aureus (dg. A410) u prematúrnych novorodencov hospitalizovaných na Klinike neonatológie – Oddelení JIRS Detskej fakultnej nemocnice Košice. V čase od 11.02.2017 do 13.03.2017 z počtu 34 exponovaných pacientov ochorelo 6

novorodencov. Klinický obraz: zhoršenie klinického stavu, vzostup laboratórných zápalových parametrov. Všetkým pacientom bola odobratá hemokultúra, kde bol kultivačne potvrdený *Staphylococcus aureus* MRSA. Na oddelení boli zabezpečené protiepidemické opatrenia (skrínigové vyšetrenia na týždennej báze, izolácia pacientov vo vyčlenenom boxe, vyčlenenie personálu pre ošetrovanie kolonizovaných, resp. infikovaných novorodencov, preškolenie pracovníkov). Zároveň boli odobraté cieleňé stery z predmetov, prostredia a plôch a vzorka dezinfekčného prípravku na dezinfekciu plôch.

Úmrtia

Zaznamenali sme jedno úmrtie v príčinnej súvislosti s NN.

- polymorbídny pacient, primárne prijatý na Chirurgickú kl. Nemocnice Košice – Šaca a.s., 1. súkromná nemocnica pre pravostrannú pyelonefritídu, vykonaná nefrestómia, drenáž hrudníka vpravo pre výpotok. Na kontrolnom rtg pneumónia vpravo, pre rozvoj respiračného zlyhania prijatý na OAİM. Kontrolný rtg bez pneumónie, drén vyvedený pod vodnú hladinu, následne preložený na JIS Chirurgickej kl. Počas USG vyšetrenia dochádza k zástave dychu, urgentne intubovaný, napojený na umelú pľúcnu ventiláciu (ďalej UPV), prijatý na OAİM za účelom UPV, resuscitačnej starostlivosti a monitoringu. Urgentne operovaný pre ileózný stav, vykonaná revízia dutiny brušnej. V pooperačnom období pacient napojený na UPV, pokračované v resuscitačnej starostlivosti, drenáži hrudníka bilat. pre pleurálny výpotok. Odpojenie od UPV nemožné pre pretrvávajúcu dychovú nedostatočnosť. Opakovane vykonané CT vyšetrenie hrudníka s nálezom infiltrátov bilat. s progresiou nálezu. Vykonaná bronchoalveolárna laváž, nasadená ATB liečba podľa citlivosti, napriek tomu však pretrváva nepriaznivý stav, febrility. Postupne sa pridružuje aj hemodynamická instabilita s nutnosťou podpory obehu 2 – kombináciou vasopresor, pri hypotenzii dochádza k rozvoju akútnej respiračnej insuficiencie s rozvratom vnútorného prostredia. Napriek intenzívnej starostlivosti resuscitačná liečba neúspešná a dňa 21. 10. 2017 konštatovaný exitus letalis. Pitva vykonaná nebola. Príčina smrti určená ošetrojúcou lekárkou – Pneumónia vyvolaná *Pseudomonas* (J15.1).

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

a. IV.I. ŠZD v zdravotníckych zariadeniach

Na území okresov Košice I–IV a okresu Košice okolie je **9 ústavných zdravotníckych zariadení** s počtom lôžok 2193 s danou stavebno – technickou charakteristikou:

- **monoblokový typ** – UNLP Košice, pracovisko Tr. SNP 1, Nemocnica Košice-Šaca, VÚSCH Košice, VŠOÚG
- **pavilónový typ** – UNLP Košice, pracovisko Rastislavova 43, VOÚ, Inštitút nukleárnej a molekulárnej medicíny, CPLDZ
- **zmiešaný typ** – DFN Košice a LVN Košice.

Charakteristika ústavnej zdravotnej starostlivosti

1. UNLP Košice s pracoviskami:

Rastislavova 43 s počtom lôžok 633, s 11 klinickými pracoviskami, 6 lôžkovými oddeleniami, s Urgentným príjmom, Klinikou rádiodiagnostiky a nukleárnej medicíny, Centrálnym prijímacím oddelením, Oddelením centrálnej sterilizácie, Ústavom patológie, Ústavom lekárskej mikrobiológie a klinickej mikrobiológie, Centrom asistovanej reprodukcie, Krvnou bankou, Oddelením laboratórnej medicíny, Oddelením liečebnej výživy a 14 odbornými ambulanciami. V r. 2017 bolo

hospitalizovaných 24560 pacientov. Rekonštrukčné a maliarske práce spočívajúce v obnove spŕch, výmeny obkladov a dlažieb sa vykonávali na Očnej klinike, Klinike dermatovenerológie a Klinike ortopédie a traumatológie pohybového ústrojenstva.

Tr. SNP 1 s 723 lôžkami na 13 klinikách a 3 lôžkových oddeleniach s Klinikou rádiodiagnostiky a zobrazovacích metód, Oddelením CS, s centrálnou prípravovňou postelí, s Oddelením urgentného príjmu, s Nemocničnou lekárňou, s Centrálnym operačným traktom so 16 operačnými sálami, s Dezinfekčnou stanicou, Združenou tkanivovou bankou (UNLP Košice a LF UPJŠ Košice), Oddelením klinickej farmakológie, Oddelením laboratórnej medicíny, Oddelením liečebnej výživy, Oddelením patológie, Centrom preventívnej a športovej medicíny a 13 odbornými ambulanciami. V r. 2017 bolo na tomto pracovisku hospitalizovaných 28340 pacientov. V sledovanom období prebiehali na Klinike infektológie a cestovnej medicíny stavebné a inštalačné úpravy s dispozičnými zmenami predsiení, čistiacich miestností, záchodov s novou elektroinštaláciou a rozvodmi vody, kanalizácie, odvetrania atď. Rekonštrukčné práce boli vykonávané aj na IV. internej klinike, Psychiatrickej klinike, Klinike stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie a Očnom oddelení.

2. **DFN Košice** s 240 lôžkami, 3 klinikami, 5 lôžkovými oddeleniami, s Centrálnym príjmom, 3 operačnými sálami, mliečnou kuchyňou, Nemocničnou lekárňou a 56 odbornými ambulanciami. V r. 2017 hospitalizovaných 8958 pacientov.
3. **Nemocnica Košice-Šaca** s 379 lôžkami, 4 klinikami, 11 lôžkovými oddeleniami, Jednodňovou zdravotnou starostlivosťou, s Oddelením CS, Diagnostickým centrom, Funkčnou diagnostikou, Gastrocentrom, HTO, Hyperbarickou oxygenoterapiou, Nemocničnou lekárňou, OKB, Oddelením liečebnej výživy a stravovania, Oddelením všeobecného lekárstva, Osteocentrom, Rádiodiagnostickým oddelením, Stomatologickým oddelením, Šport – artro centrom, Tkanivovou bankou, Nemocničnou pracovňou, s centrálnym operačným traktom, 23 odbornými ambulanciami, 2 laserovými pracoviskami, 1 infúznou jednotkou a 16 závodnými ambulanciami praktického lekára pre dospelých.
V r. 2017 bolo na tomto pracovisku hospitalizovaných 17690 pacientov.
4. **VŠOÚG** so 150 lôžkami s 2 oddeleniami, Hospicom a zariadením opatrovateľskej služby, 10 odbornými ambulanciami, SVALZ - FRO, centralizovanou sterilizačnou službou a pracovňou. Za sledované obdobie bolo v zariadení hospitalizovaných 1250 pacientov.
5. **VOU** so 158 lôžkami, 3 oddeleniami, 1 klinikou, 2 operačnými sálami, spoločnými vyšetrovacími a liečebnými zložkami - kobaltový ožarovač, lineárny urýchľovač, 2 zákrokovými miestnosťami, 9 ambulanciami, USG a CT pracoviskom, Nemocničnou lekárňou a s pracoviskom pre ambulantné podávanie cytostatickej liečby. V r. 2017 bolo v zariadení hospitalizovaných 5417 pacientov. Rekonštrukčné práce prebiehali na II. pavilóne na pracovisku brachyterapie, hygienická maľba a ďalšie opravy boli vykonané na Oddelení klinickej onkológie 1 a Oddelení radiačnej onkológie 1.
6. **VÚSCH** so 173 lôžkami, 4 klinickými pracoviskami, s COT s 10 operačnými sálami, Nemocničnou lekárňou, centrálnou sterilizáciou a s centrálnou prípravovňou postelí, detašovaným biochemickým laboratóriom, 9 odbornými ambulanciami a 1 medziklinickou ambulanciou. V r. 2017 bolo v tomto zariadení hospitalizovaných 11681 pacientov.
7. **LVN Košice** so 70 lôžkami na pracoviskách: Klinika gerontológie a geriatrickej, Oddelenie dlhodobých chorých. Ambulancie: praktických lekárov, ambulancia pracovného lekárstva, ambulancia PZS, chirurgická, dermatovenerologická, ORL, interná, gynekologická, stomatologická, psychiatrická a psychologická, očná,

neurologická, gastroenterologická alergologická, kardiologická a hematologická, infúzna jednotka a zo zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek (biochemické pracovisko, rehabilitačné a rádiodiagnostické pracovisko). Súčasťou zariadenia je aj Ústav leteckej a preventívnej medicíny s ambulanciami leteckého a preventívneho lekárstva, kardiologickou, internou, funkčnej diagnostiky, leteckej, dopravnej a klinickej psychológie. V r. 2017 tu bolo hospitalizovaných 1406 pacientov.

8. **Inštitút nukleárnej a molekulárnej medicíny, Košice** s 10 lôžkami. Okrem toho sa tam nachádzajú vyšetrovne, prijímacia ambulancia, špecializovaná ambulancia v odbore endokrinológia, RIA laboratórium. V r. 2017 tu bolo hospitalizovaných 338 pacientov.
9. **Centrum pre liečbu drogových závislostí Košice** s 36 lôžkami. V r. 2017 tu bolo hospitalizovaných 351 pacientov.

V uvedených zariadeniach je 6 pracovísk anestéziológie a intenzívnej medicíny, z toho sú 3 klinické pracoviská (I. KAIM UNLP Košice, KPAIM DFN Košice, KAIM VÚSCH), a 3 oddelenia (OAIM UNLP Košice, OAIM VOU Košice, OAIM Nemocnica Košice-Šaca), ďalej 16 JIS, 41 lôžkových oddelení chirurgického smeru a 43 lôžkových pracovísk nechirurgického smeru.

Ďalšie zdravotnícke zariadenia, kde sa vykonáva ŠZD:

10. NTS SR, pracovisko Tr. SNP 1, Košice

11. Dialyzačné pracoviská

a/ LOGMAN EAST, a.s., pracovisko Sládkovičova s 12 lôžkami, vykonaných 3198 dialýz, pracovisko Kalinčiakova s 22 lôžkami, vykonaných 11985 dialýz.

b/ Nefrologické a transplantačné centrum FMC - Dialyzačné služby s.r.o., pracovisko Tr. SNP 1 v Košice, 20 lôžok, vykonaných 9871 dialýz.

c/ MEDIALYZ, s.r.o., Masarykova 17, 13 lôžok, vykonaných 7033 dialýz.

Centrálne operačné trakty spolu s Oddeleniami CS sú v 3 zariadeniach: UNLP Košice, Nemocnica Košice-Šaca, VÚSCH a.s. Košice.

Oddelenia CS sú vybavené týmito sterilizačnými prístrojmi:

UNLP Košice, pracovisko Tr. SNP 1: parné sterilizačné prístroje 5x, formaldehydový 1x, etylénoxidový 1x, plazmový 1x

UNLP Košice, pracovisko Rastislavova 43: parné sterilizačné prístroje 2x, plazmový 1x

Nemocnica Košice-Šaca - parné sterilizačné prístroje 3x, formaldehydový 1x, plazmový 1x, VÚSCH: parné sterilizačné prístroje 2x, plazmový 1x.

VOÚ a DFN Košice nemajú zriadené oddelenie CS. Sterilizácia je zabezpečená na operačných sálach a na ostatných oddeleniach.

Charakteristika ambulantnej zdravotnej starostlivosti

K 31.12.2017 na území okresov Košice I-IV a okresu Košice okolie evidujeme tieto **neštátne ambulantné zdravotnícke zariadenia:**

8 ambulancií anestéziológie a intenzívnej medicíny, **19** ADOS, **4** ambulancie akupunktúry, **2** algeziologické ambulancie, **1** ambulanciu estetickej chirurgie, **1** ambulanciu funkčnej diagnostiky, **7** ambulancií klinickej a dopravnej psychológie, **2** ambulancie liečebného pedagóga, **7** ambulancií plastickej chirurgie (z toho 3x JZS), **2** ambulancie pracovného

lekárstva, 1 ambulanciu pre liečbu závislostí, 1 ambulancia spánkovej medicíny, 9 angiologických ambulancií (z toho 2 JZS), 314 ambulancií praktického lekára (209 ambulancií praktického lekára pre dospelých, 105 ambulancií praktického lekára pre deti a dorast), 1 centrum dopravnej psychológie, 1 centrum hemostázy, 2 črevné sprchy, 1 dermatokozmetické centrum, 5 dermatologických ambulancií (z toho 1 JZS), 24 dermatovenerologických ambulancií, 1 detskú endokrinologickú a diabetologickú ambulanciu, 1 detskú nefrologickú ambulanciu, 1 detskú ortopedickú ambulanciu, 17 diabetologických ambulancií, 4 dialyzačné pracoviská, 1 denzitometrické pracovisko, 12 endokrinologických ambulancií, 36 FRO ambulancií, 10 gastroenterologických ambulancií, 58 gynekologických ambulancií (z toho 2 JZS), 6 hematologických ambulancií, 1 hospic, 15 chirurgických ambulancií, 5 chránených dielní, 21 imunoalergologických ambulancií, 36 interných ambulancií, 14 JZS, 23 kardiologických ambulancií, 1 laserové centrum, 6 logopedických ambulancií, 6 nefrologických ambulancií, 37 neurologických ambulancií, 1 neurochirurgická ambulancia, 1 neurologickú a ortopedickú ambulanciu, 23 očných ambulancií, 8 onkologických ambulancií, 25 ORL ambulancií, 32 ortopedických ambulancií, 1 plazmatické centrum, 12 pneumologických ambulancií, 2 pracoviská alternatívnych vyšetrovacích metód, 48 psychiatrických ambulancií, 30 psychologických ambulancií, 21 RDG pracovísk z toho 4 zubné RDG, 1 mamografické pracovisko, 1 magnetická rezonancia, 12 reumatologických ambulancií, 3 pracoviská pre liečbu neplodnosti, 303 stomatologických ambulancií, 1 špeciálne – pedagogickú ambulanciu, 1 traumatologickú ambulanciu, 3 urogynekologické ambulancie z toho 1 JZS), 20 urologických ambulancií, 6 USG ambulancií, 20 staníc záchranej služby, 2 LSPP, 1 vrtuľníková záchranná služba a 44 laboratórií – cytologické, imunohistochemické, imunocytochemické, močové, klinickej biochémie, klinickej mikrobiológie, RIA, hematologické, alergologické a toxikologické, lekárskej genetiky, molekulovej genetiky, 3 združené ambulancie chirurgického smeru.

Neštátne zdravotnícke zariadenia poliklinického typu:

Poliklinika Centrum Košice s. r.o., Brigádnická 2, s 2 ambulanciami praktického lekára pre dospelých, 1 ambulanciou praktického lekára pre deti a dorast, 1 stomatologickou, 1 gynekologickou, s odbornými ambulanciami (kardiologická, interná, gastroenterologická, endokrinologická, ORL, očná, urologická, reumatologická, ortopedicko - osteologická) a so SVALZ: rádiodiagnostika 2x, denzitometria 1x, magnetická rezonancia 1x.

Poliklinika Procure a.s. Košice, ul. Jána Pavla II., s pracoviskom jednodňovej zdravotnej starostlivosti, s ambulanciami všeobecného lekára pre dospelých 3x, ambulanciami všeobecného lekára pre deti 2x, a s 23 odbornými ambulanciami (2x stomatologická, 2x gynekologická, interná, kardiologická, imunoalergologická, endokrinologická, diabetologická, gastroenterologická, neurologická, psychiatrická, psychologická, dermatologická, pracovného lekárstva, chirurgická, plastickej chirurgie, urologická, ortopedická, ORL, 2x očná, algeziologická), SVALZ: rádiológia.

Poliklinika TERASA s.r.o. Toryská 1, Košice s ambulanciou všeobecného lekára pre dospelých a všeobecného lekára pre deti, s biochemickým laboratóriom, s 8 odbornými ambulanciami (ORL, očná, telovýchovného lekárstva a preventívnej medicíny, funkčná diagnostika, interná a gastroenterologická, 2x gynekologická a stomatologická).

Poliklinika Moldava nad Bodvou, ul. ČSA 35, s 5 ambulanciami praktického lekára pre dospelých, 5 ambulanciami praktického lekára pre deti a dorast, 7 stomatologickými ambulanciami, 3 internými, 2 ORL, 2 chirurgickými, 3 ortopedickými, s rádiodiagnostickým pracoviskom, 1 endokrinologickou ambulanciou, 2 neurologickými, detskou alergologickou ambulanciou, 2 dermatovenerologickými, 2 gynekologickými, očnou, 2 psychiatrickými,

2 pľúcny, psychologickou, urologickou ambulanciou, s bio-laboratóriom, s ambulanciou FRO.

Ergomed poliklinika s.r.o. Moldavská 21/A s jednodňovou zdravotnou starostlivosťou, ambulanciou všeobecného lekára, odberovým laboratóriom, ADOS, rehabilitačným pracoviskom a 10 odbornými ambulanciami (kožná a imunoalergologická, neurologická, očná, interná a kardiologická, pracovné lekárstvo, ORL, ortopedická, psychologické pracovisko, psychiatrická a ambulancia dopravnej psychológie).

V okrese Košice – okolie sú zriadené **liečebné kúpele Štós**.

V prevádzke je **153 verejných lekární a 31 výdajní zdravotníckych pomôcok**.

Medzi zariadenia, v ktorých sa vykonáva ŠZD a patria pod Ministerstvo spravodlivosti sú:

- **Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Budovateľská 1, Košice-Šaca**, v ktorom sú 2 ambulancie všeobecného lekárstva, stomatologická ambulancia a lôžková časť pre odsúdených s 27 lôžkami, stacionár psychiatrie, psychológie a sexuológie.
- **Ústav na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody na Floriánskej 18 Košice** má ambulanciu všeobecného lekárstva, internú, psychiatrickú, pneumologickú a ftizeologickú, radiologické pracovisko, stacionár v odbore psychiatria a sexuológia a 19 lôžok.

V rámci ŠZD bolo vykonaných **716** kontrol so zameraním na kontrolu dodržiavania hygienicko – epidemiologického režimu, mikrobiálny monitoring, kontrolu účinnosti sterilizátorov a kontrolu dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov.

Dodržiavanie hygienicko – epidemiologického režimu:

RÚVZ so sídlom v Košiciach **uložil 1 pokutu** za správny delikt zistený pri výkone ŠZD v NZZ za nedodržanie hygienicko – epidemiologického režimu a nezabezpečenie opatrení na predchádzanie nemocničným nákazám. V NZZ neboli dodržané zásady hygienicko – epidemiologického režimu pri ošetrovaní pacientov. Lekárky a sestry mali aplikované gélové nechty a na rukách prstene. Na **4** klinických pracoviskách lôžkových oddelení a **2** poliklinikách boli zistené technické a stavebné nedostatky (neúčinná vzduchotechnika, poškodené omietky, okná, dvere, plesnivé steny v suterénnych priestoroch, poškodené keramické obklady a olejové nátery, poškodené medziokenné žalúzie a pod). Zistené technické nedostatky boli priebežne odstraňované v rámci prebiehajúcich rekonštrukčných prác.

Mikrobiálny monitoring nemocničného prostredia: v steroch z predmetov a plôch počas kontrol hygienicko - epidemiologického režimu neboli izolované **multirezistentné kmene**.

- Na kontrolu sterility bolo odobratých **513 vysterilizovaných predmetov**. Mikrobiálna kontaminácia bola zistená v **1 vzorke**, t.j. **0,19%** (r. 2016 0,68%) – kovový peán sterilizovaný v autokláve, balený v jednorazovom kombinovanom obale (izolovaný *Staphylococcus species*). Oproti roku 2016 bol zaznamenaný pokles pozitívnych vzoriek.
- Na kontrolu účinnosti vykonávanej dezinfekcie bolo z prostredia, predmetov a plôch odobratých **853 cielených sterov**, pozitívna mikrobiálna izolácia bola potvrdená v 64 vzorkách t.j. **7,50%**. Grampozitívne mikroorganizmy boli izolované 30x, gramnegatívne mikroorganizmy 34x. Oproti minulému roku (r. 2016 11,50%) bol zaznamenaný pokles pozitívnych vzoriek.
- **Kontrola mikrobiálnej čistoty ovzdušia** bola vykonávaná sedimentačnou metódou. Bolo odobratých **40 vzoriek**, 8x (**20,00%**) boli izolované plesne *Penicillium species*, Sterilné mycélium, *Cladosporium species*, čo je oproti roku r. 2016 45,00% pokles pozitívnych vzoriek.

- Na **kontrolu mikrobiálnej účinnosti** bolo odobratých **5 vzoriek dezinfekčných prípravkov**, ktoré boli účinné na vyšetované laboratórne kmene.

Objektivizácia nemocničného prostredia spojená s odberom vzoriek na laboratórne vyšetrenie bola vykonaná v týchto lôžkových zdravotníckych zariadeniach:

- **DFN Košice:** Klinika neonatológie, Klinika detí a dorastu
- **LVN Košice:** odborné ambulancie a oddelenie JZS,
- **Nemocnica Košice Šaca:** Klinika popálenín a JIS, Oddelenia chirurgických odborov,
- **UNLP Košice:** 53 oddelení (kliník), odborné ambulancie,
- **VÚSCH:** Klinika srdcovej chirurgie
- **NZZ:** JZS s ambulanciami, gastroenterologická ambulancia,
- **FMC – dialyzačné služby:** Nefrologicko - dialyzačné centrum FRESENIUS, Tr. SNP 1 Košice,
- **Verejná lekáreň**

Kontrola účinnosti sterilizačných prístrojov bola vykonaná v rámci platených služieb v štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach v:

- UNLP Košice s pracoviskami na Tr. SNP a Rastislavova 43 – 12x
- VOU - 12x,
- LVN Košice – 12x,
- VUSCH - 12x
- DFN Košice – 12x
- VŠOUG sv. Lukáša - 4x
- NZZ – 76x
- lekáreň - 2x
- iné (prevádzky s epidemiologicky závažnými činnosťami – pedikúry DSS, Ústav na výkon väzby) - 16x

Kontrolované boli:

- **264x** horúcovzduchové sterilizátory, z toho 1 sterilizátor vykazoval pozitívne výsledky skúšok biologických indikátorov (**0,39%**)
- **143x** parné sterilizátory
- **11x** plazmové sterilizátory

V pravidelných intervaloch bol vykonávaný odber vzoriek pitnej vody a **dialyzačných vôd** počas a po ukončení reverznej osmózy na mikrobiologické a fyzikálno - chemické vyšetrenia z pracovísk: MEDIALYZ, s.r.o. a DFN Košice. Spolu bolo odobratých **30 vzoriek**. Dialyzačné vody odobraté na mikrobiologické a biologické vyšetrenia boli hodnotené podľa Nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z. z. o požiadavkách na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu. Analýza chemických ukazovateľov v dialyzačných vodách bola vykonaná na základe požiadania zákazníka. Na základe laboratórneho vyšetrenia boli odobraté vzorky vyhodnotené ako vyhovujúce.

Kontrola dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov bola vykonaná v **53** zdravotníckych zariadeniach (na oddeleniach a klinikách lôžkových zariadení, na pracoviskách JZS a v ambulanciách NZZ, na ktorých sa vykonával ŠZD). Porušovanie zákona nebolo zistené.

V rámci výkonu ŠZD a platených služieb bolo vydaných **187 vyhodnotení výsledkov** laboratórných vyšetrení vrátane vyhodnotení kontrol účinnosti sterilizátorov.

Bolo vydaných **193 vyjadrení** k prevádzkovým poriadkom s hygienicko - epidemiologickým režimom a ďalších **271 vyjadrení, hodnotení a expertíz.**

V roku 2017 bolo riešených **5 podnetov**, 1 podnet bol na základe vykonaného ŠZD hodnotený ako opodstatnený.

b. IV.2. ŠZD v ohniskách nákaz

V súvislosti s výskytom nozokomiálnych nákaz bol ŠZD vykonaný

- v UNLP Košice, IV. Interná klinika - JIS, kde bol zaznamenaný výskyt VHA u hospitalizovaného pacienta,
- v UNLP Košice, Klinika úrazovej chirurgie, Klinika pneumológie, I. Interná klinika - výskyt entorobaktérií produkujúcich karbapenemázy u hospitalizovaných pacientov,
- vo VÚSCH a.s., Klinika kardiochirurgie, Klinika cievnej chirurgie, KAIM - výskyt entorobaktérií produkujúcich karbapenemázy u hospitalizovaných pacientov,
- v DFN Košice, Klinika pediatrie a intenzívnej medicíny – bol zaznamenaný výskyt Pseudomonas aeruginosa produkujúceho karbapenemázu u hospitalizovaného dieťaťa,
- v DFN Košice, Klinika detí a dorastu – výskyt rotavírusových infekcií,
- v DFN Košice, Klinika neonatológie – zaznamenaný výskyt septikémií.

Štátny zdravotný dozor pozostával z kontroly dodržiavania hygienicko - epidemiologického režimu a schválených prevádzkových poriadkov, odberu vzoriek z prostredia a odberu vzoriek dezinfekčného prostriedku. Na pracoviskách boli nariadené protiepidemické opatrenia s cieľom minimalizovať pravdepodobné cesty šírenia prenosu.

V. OSTATNÉ ČINNOSTI

a) Preventívne programy a projekty

Odbor epidemiológie sa podieľal na plnení Programov a projektov Úradu verejného zdravotníctva v Slovenskej republike (ďalej ÚVZ SR). Plnenie úloh za rok 2017 bolo vyhodnotené v osobitnej správe, ktorá bola zaslaná na ÚVZ SR v požadovanom termíne. V roku 2017 bolo zabezpečené plnenie 9 úloh: 6.1 Národný imunizačný program, 6.2 Surveillance infekčných chorôb, 6.3 Informačný systém prenosných ochorení, 6.4 Nozokomiálne nákazy, 6.5 Mimoriadne epidemiologické situácie, 6.6 Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV, 6.7 Prevencia HIV/AIDS, 6.8 Poradne očkovania, 6.9 Zvýšenie povedomia budúcich matiek o ochoreniach preventbailných očkovaním.

b) Špecializované činnosti

Odbor epidemiológie v roku 2017 nevykonával špecializované činnosti.

c) Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení

Súčasťou poradenského centra na RÚVZ so sídlom v Košiciach je Poradňa očkovania. Poradenstvo a konzultácie vykonáva 1x mesačne vo vyhradených hodinách po predchádzajúcej telefonickej objednávke resp. na základe dohody.

Poradňu očkovania v priebehu roka 2017 navštívilo 75 osôb. Za sledované obdobie sa riešilo 59 prípadov odmietnutia povinného pravidelného očkovania detí ktoré dosiahli určený vek zo strany rodičov.

d) Zdravotnovýchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

Zdravotnovýchovné aktivity pre zdravotníckych pracovníkov

1. Aktivity realizované v rámci Európskeho imunizačného týždňa 2017 realizované v od 24. 04. 2017 – do 30. 04. 2017.

2. Aktivity v rámci Národného programu prevencie HIV/AIDS a Svetového dňa boja proti AIDS boli vyhodnotené v rámci osobitnej správy.

3. Priebežné metodické usmerňovanie všeobecných lekárov pre detí a dorast a všeobecných lekárov pre dospelých v oblasti očkovania a prevencie prenosných ochorení.

4. V zmysle prílohy č. 6 Usmernenia HH SR „Koordinácia postupov pri zistení vysoko nebezpečnej nákazy v Slovenskej republike“ zo dňa 18.06.2015 pod č. OE/2312/2015 boli vykonané školenia všeobecných lekárov pre detí a dorast, všeobecných lekárov pre dospelých, operátorov krajského operačného strediska ZZS Košice a primárov CPO lôžkových zdravotníckych zariadení v Košickom kraji. Predmetom školenia boli postupy a používanie OOPP pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN.

5. V roku 2017 prebiehal 9. ročník kampane „**Save Lives: Clean Your Hands**“ ("Umývajte si ruky - zachrániť život"), ktorá je súčasťou programu WHO „First Global Patient Safety Challenge - Clean Care Is Safer Care“. V rámci tohtoročnej kampane bolo realizovaných 6 prednáškových aktivít s problematikou hygiena rúk zdravotníckych pracovníkov, pri ktorých bolo edukovaných spolu 416 zdravotníckych pracovníkov a študentov strednej zdravotníckej školy. Všetkým ústavným zdravotníckym zariadeniam bola poskytnutá informácia o tejto kampani a o možnosti zaregistrovať sa do siete nemocníc WHO.

6. V súlade s Odporúčaním Rady EÚ z 9. júna 2009 o bezpečnosti pacienta vrátane prevencie a kontroly infekcií č. 2009/151/01 bolo v období máj - jún 2017 realizované **Bodové prevalenčné sledovanie nozokomiálnych nákaz a užívania antibiotík v nemocniciach poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť**. Štúdiá bola realizovaná v štyroch zariadeniach: Nemocnica Košice – Šaca a.s. 1. súkromná nemocnica, Lúčna 57, Košice – Šaca, Východoslovenský onkologický ústav a.s., Rastislavova 43, Košice, Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s., Ondavská 8, Košice a Inštitút nukleárnej a molekulárnej medicíny, Rastislavova 43, Košice. Spolu bolo vyplnených 404 dotazníkov od pacientov, 29 dotazníkov z oddelení a štyri formuláre pre zariadenie, ktoré boli zadané do predpísaného softvéru. Gestorom projektu je RÚVZ so sídlom v Trenčíne, ktorý následne dotazníky spracuje a vyhodnotí za celú SR.

7. Odborné semináre pre zdravotníckych pracovníkov sú vykázané v tabuľke.

Zdravotnovýchovné aktivity pre laickú verejnosť

1. Školiace akcie v rámci kurzov pre získanie odbornej spôsobilosti v epidemiologicky závažných činnostiach, organizovaných Slovenským červeným krížom – územný spolok Košice mesto (MUDr. Seligová, PhD.)

2. Aktivity realizované v rámci Európskeho imunizačného týždňa 2017 realizované v od 24. 04. 2017 – do 30. 04. 2017.

3. Aktivity v rámci Národného programu prevencie HIV/AIDS a Svetového dňa boja proti AIDS.

Laická verejnosť bola edukovaná aj prostredníctvom médií (35) a webovej stránky RÚVZ Košice, kde boli zverejňované informácie o výskyte prenosných ochorení a možnosti

prevencie, o novinkách v oblasti očkovania a o aktuálnej situácii vo výskyte akútnych respiračných ochorení a chrípke podobných ochorení.

Účast' zamestnancov odboru epidemiológie na školiacich akciách a odborných podujatiach v roku 2017:

1. 21.03.2017 Bratislava – XIII. Vedecko-odborná konferencia NRC pre surveillance infekčných chorôb v SR (MUDr. Seligová, PhD., Mgr. Magdová)
2. 06.04.2017 Košice – Školenie primárov CPO Košického kraja a pracovníkov KOS ZZS Košice o postupoch pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN (aktívne MUDr. Seligová, PhD.)
3. 13.04.2017 Košice - Školenie k výkonu bodového prevalenčného sledovania NN a užívania ATB v nemocniciach poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť (Mgr. Magdová, Fecsuová, Križanová)
4. 24. – 25.04.2017 Tále – XXII. Červenkové dni preventívnej medicíny (aktívne MUDr. Tarkovská, Magdová)
5. 25.04.2017 Košice – Vzdelávacie podujatie Regionálnej lekárskej komory a Košického samosprávneho kraja (aktívne MUDr. Seligová, PhD., aktívne Fecsuová)
6. 04.05.2017 Košice – Školenie všeobecných lekárov pre deti a dorast a všeobecných lekárov pre dospelých (aktívne MUDr. Tarkovská, aktívne Mgr. Magdová, aktívne Fecsuová)
7. 10.05.2017 Košice – Školenie pre zdravotné sestry o hygiene rúk v ambulatnom zdravotníckom zariadení (aktívne Fecsuová)
8. 22.05.2017 Košice - Školenie pre zdravotníckych pracovníkov (aktívne Mgr. Magdová, aktívne Fecsuová)
9. 22.05.2017 Košice – Školenie pre študentov o hygiene (aktívne Križanová)
10. 02.06.2017 Košice – Školenie pre študentov o hygiene (aktívne Križanová)
11. 07.06.2017 Košice – XX. Východoslovenský vakcinačný deň L. Pasteura (pracovníci odboru epidemiológie, aktívne MUDr. Seligová, PhD.)
12. 12.07.2017 Bratislava - Rozporové konanie k návrhu Národného programu prevencie HIV/AIDS v Slovenskej republike na roky 2017 – 2020 (aktívne MUDr. Tarkovská)
13. 26. – 27.09.2017 Zlín- Odborné praktické školenie "Aktuální stav připravenosti ve zdravotnictví" (MUDr. Tarkovská)
14. 10.10.2017 Košice - "Povinné očkovanie" právno-eticko-medicínska diskusia (aktívne MUDr. Seligová, PhD.)
15. 11.10.2017 Tále – XVIII. Surveillance nemocničných nákaz (Križanová, Fecsuová, Lacková)

16. 14.12.2017 Trenčín - Pracovné stretnutie incidenčného sledovania NN (Fecsuová, Lacková)

17. 20.12.2017 Košice - Odborný súdnolekársky a patologickoanatomický seminár (MUDr. Seligová, PhD., Mgr. Magdová, Fecsuová)

18. Účasť zamestnancov odboru epidemiológie na seminároch RÚVZ so sídlom v Košiciach:
- semináre pre pracovníkov s VŠ vzdelaním 8x (aktívne MUDr. Seligová, PhD, MUDr. Tarkovská, Mgr. Magdová)
- semináre pre pracovníkov so SŠ vzdelaním 7x (aktívne Fecsuová, Najmíková, Križanová, Lacková).

Publikačná činnosť:

AFH - Abstrakty príspevkov z domácich vedeckých konferencií

* AVDIČOVÁ, Mária – KERLÍK, Jana – KRIŠTUFKOVÁ, Zuzana - SELIGOVÁ, Jana.: Výskyt a prevencia kliešťovej encefalitídy v SR. In: XIV. Vedecko – odborná konferencia národných referenčných centier pre surveillance infekčných chorôb v SR: Bratislava, 21.3.2017. - Bratislava : Slovenská zdravotnícka univerzita, 2017. - ISBN 978-80-89797-22-6. – S. 18-19.

* TARKOVSKÁ, Veronika – SELIGOVÁ, Jana - MOLČÁNYI, Tomáš: Epidémia kliešťovej encefalitídy s alimentárnym prenosom v okrese Košice okolie v roku 2016. In: XXII. Červenkové dni preventívnej medicíny: Tále, 24. - 25. apríla 2017. - Bratislava: A-medi management, s.r.o., 2017. - ISBN 978-80-89797-24-0. - S. 18.

* TARKOVSKÁ, Veronika – SELIGOVÁ, Jana - MOLČÁNYI, Tomáš: Epidémia kliešťovej encefalitídy s alimentárnym prenosom v okrese Košice okolie v roku 2016. In: Odborná konferencia s medzinárodnou účasťou. Problémy súvisiace s chovom zvierat vo svetle všeobecne záväzných predpisov: Štrbské pleso, 22.-23. júna 2017. – Košice: ELSEWA, spol. s.r.o., 2017. – ISBN 978-80-89385-41-6.- S 80.

e) Mimoriadne úlohy

V zmysle prílohy č. 6 Usmernenia HH SR „Koordinácia postupov pri zistení vysoko nebezpečnej nákazy v Slovenskej republike“ zo dňa 18.06.2015 pod č. OE/2312/2015 boli vykonané školenia všeobecných lekárov pre detí a dorast, všeobecných lekárov pre dospelých, operátorov krajského operačného strediska ZZS Košice a primárov CPO lôžkových zdravotníckych zariadení v Košickom kraji. Predmetom školenia boli postupy a používanie OOPP pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN.

V súlade s plánom hlavných úloh v oblasti prípravy na obranu, krízové situácie a na plnenie opatrení hospodárskej mobilizácie v rezorte zdravotníctva sa zamestnanci odboru epidemiológie zúčastnili praktických nácvikov zameraných na precvičenie postupov centrálného prijímacieho oddelenia pri zistení podozrenia na výskyt VNN v 2 lôžkových zdravotníckych zariadeniach (v Univerzitetnej nemocnici L. Pasteura Košice a v Detskej fakultnej nemocnici Košice) a na precvičení príjmu osoby podozrivej na VNN na Klinike infektológie a cestovnej medicíny v Univerzitetnej nemocnici L. Pasteura Košice.

V čase od 26. do 27.09.2017 sa zamestnankyňa odboru zúčastnila v Zlíne odborného praktického školenia „Aktuálny stav pripravenosti v zdravotníctve“, ktorého cieľom bolo venovať pozornosť aktuálnym témam krízovej pripravenosti zdravotníctva. Na podujatí boli prezentované okruhy na tému: systém biologickej ochrany v rezorte zdravotníctva SR,

odborné praktické školenie prostriedkov biologickej ochrany a zariadení a praktická ukážka činnosti zdravotníctva pri výskyte osoby s podozrením na vysoko nebezpečnú nákazu.

VI. Všeobecné kritéria

Príloha č.4

Činnosť odboru epidemiológie

Odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ Košice			Počet
1.	Epidemiologické vyšetřovanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	počet ohnísk zvýšený zdravotný dozor lekársky dohľad spolu:	2407 9 864 3280
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetřenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia: voda potraviny iné spolu:	0 5 10 0 0 15
3.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov (počet kontrolovaných PZS pri výkone kontroly očkovania) kontrola očkovania (počet očkovaných) ¹⁾ kontrola skladovania očkovacích látok prejednanie neúčasti na očkovaní priestupkové konanie spolu:	9 36626 9 126 0 36770
4.	Práca v EPIS-e	zadávanie prípadov kontrola a uzatváranie prípadov spracovanie dotazníkov k epidémii SRV spolu:	4069 4069 107 39 8284
5.	Analýza epidemiologickej situácie (uviesť počet)	týždenná mesačná ročná na požiadanie spolu:	312 84 7 106 509
6.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnú prednášky pre ZP spolu:	13 10 23

7.	Publikačná činnosť	Spolu ²⁾ :	3
8.	Účasť na konferenciách ³⁾	aktívna	15
		pasívna	22
		spolu:	37
9.	Práca na osobitných štúdiách a programoch ⁴⁾	príprava zadania	0
		zber podkladov	437
		sumarizácia	437
		analýza	0
		iné (príprava)	421
		spolu:	1295
10.	vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		0
11.	Posudková činnosť	štúdie projektovej dokumentácie	0
		konzultácie	0
		kolaudácia	0
		vydanie posudkov (čiastkové stanoviská)	0
		záväzné stanoviská	0
		spolu:	0
12.	Podnety	počet	5
13.	Sankcie	v zmysle § 12 odsek 2 opatrenia počet	0
14.	Rozhodnutia	v zmysle § 12 ods. 2	77
		v zmysle § 13 ods. 4	
15.	Odvolaania	počet	0

1) Ak sa v jednom ročníku kontrolovalo viac druhov očkovania, kontrolovaný očkovanec sa počíta 1x
2) publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch je uvedená v **texte výročnej správy za rok 2017**

3) účasť na konferenciách je uvedená v **texte výročnej správy za rok 2017**

4) práca na osobitných štúdiách a programoch:

- Bodové prevalenčné sledovanie NN a užívania antibiotík v nemocniciach poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť,

- Clean care is safety care – Kampaň rúk 2017

Vývoj vybraných prenosných ochorení na území okresov Košice I - IV za posledných 20 rokov

Kód MKC H	Ochorenie	Množstvo	ROK																			
			1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Črevné nákazy																						
A01	Brušný týfus a paratyfus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	931	957	645	917	955	853	577	426	422	559	298	167	116	156	341	155	156	178	158	265
		rel.	381,71	392,37	264,45	375,97	391,55	358,26	248,11	183,18	181,46	240,37	128,14	71,81	49,88	67,08	150,04	65,10	65,52	74,76	66,36	111,30
A03	Bacilová dysentéria	abs.	40	81	60	43	32	5	7	12	3	6	8	11	33	44	12	6	6	7	1	10
		rel.	16,40	33,21	24,60	17,63	13,12	2,1	3,01	5,16	1,29	2,58	3,44	4,73	14,19	18,92	5,28	2,52	2,52	2,94	0,42	4,20
A04	Iné bakt. črevné inf.	abs.	55	63	99	84	111	91	90	122	165	179	109	130	107	110	128	164	229	309	396	440
		rel.	22,55	25,83	40,59	34,44	45,51	38,22	38,7	52,46	70,95	76,97	46,87	55,90	46,01	47,30	56,32	68,88	96,18	129,78	166,32	184,80
A05	Iné bakt. otravy potravinami	abs.	73	13	200	33	0	0	0	0	0	31	0	0	0	0	0	196	0	0	0	0
		rel.	29,93	5,33	82,00	13,53	0,00	0	0	0,00	0,00	13,33	0,00	0,00	0,00	0,00	82,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A09	Hnačky a gastr.pr.inf.pôvodu	abs.	221	288	278	259	647	536	337	867	605	467	570	542	609	656	706	525	454	445	536	387
		rel.	90,61	118,08	113,98	106,19	265,27	225,12	144,91	372,81	260,15	200,81	245,10	233,06	261,87	282,08	310,64	220,50	190,68	186,9	225,12	162,54
Vírusové hepatitidy																						
B15	Akútna hepatitída A	abs.	34	80	223	82	26	5	4	6	60	27	5	41	132	9	18	20	17	16	25	14
		rel.	13,94	32,80	91,43	33,62	10,66	2,1	1,72	2,58	25,80	11,61	2,15	17,63	56,76	3,87	7,92	8,40	7,14	6,72	10,50	5,88
B16	Akútna hepatitída B	abs.	11	8	5	10	9	11	15	19	14	11	3	2	1	2	2	2	5	4	4	2
		rel.	4,41	3,28	2,05	4,1	3,69	4,62	6,45	8,17	6,02	4,73	1,29	0,86	0,43	0,86	0,88	0,84	0,00	1,68	1,68	0,84
B17.1	Akútna hepatitída C	abs.	7	8	14	28	23	10	1	4	2	2	1	1	1	0	3	1	6	4	3	4
		rel.	2,87	3,28	5,74	11,48	9,43	4,2	0,43	1,72	0,86	0,86	0,43	0,43	0,43	0,00	1,32	0,42	2,52	1,68	1,26	1,68
B19	Nešpecifikovaná vírusová hepatitída	abs.	23	22	18	13	4	11	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	9,43	9,02	7,38	5,33	1,64	4,62	2,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vzdušné nákazy																						
A15-A19	Tuberkulóza	abs.	*	*	*	52	26	40	40	25	31	19	14	13	11	13	20	7	8	34	11	18
		rel.	*	*	*	21,32	10,66	16,8	17,2	10,75	13,33	8,17	6,02	5,59	4,73	5,59	8,80	2,94	3,36	15,12	4,62	7,56
A36	Difteria	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A37	Divý kašeľ	abs.	0	0	0	0	0	1	1	0	0	4	59	102	29	14	49	14	17	11	9	8
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	0,43	0,00	0,00	1,72	25,37	43,86	12,47	6,02	21,56	5,88	0,00	4,62	3,78	3,36
A38	Šarlach	abs.	12	3	11	10	14	4	7	9	3	14	5	3	0	3	3	2	8	1	1	0
		rel.	4,92	1,23	4,51	4,1	5,74	1,68	3,01	3,87	1,29	6,02	2,15	1,29	0,00	1,29	1,32	0,84	3,36	0,42	0,42	0,00
B01	Ovčie kiahne	abs.	804	80	433	397	904	293	578	459	406	683	373	572	491	474	365	890	533	359	433	374
		rel.	329,64	32,80	177,53	162,77	370,64	123,06	248,54	197,37	174,58	293,69	160,39	245,96	211,13	203,82	160,60	373,80	223,86	150,78	181,86	157,08
B02	Plazivec pásový	abs.	33	44	49	56	66	64	98	57	76	67	54	46	47	64	54	52	45	33	40	102
		rel.	13,53	18,04	20,09	22,96	27,06	26,88	42,14	24,51	32,68	28,81	23,22	19,78	20,21	27,52	23,76	21,84	0,00	13,86	16,80	42,84
B05	Osýpky	abs.	168	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
		rel.	68,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42
B06	Ružienka	abs.	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B26	Mumps	abs.	8	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	22	3	2
		rel.	3,28	0,00	0,00	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,68	9,24	1,26	0,84
J10-J11	Chripka a akútne respiračné ochorenia	abs.	83356	80576	64656	60459	43027	76182	67283	66677	73689	83139	79648	97270	78055	73072	66577	87703	55719	83536	69911	77092
		rel.	34175,90	33036,10	26508,96	24788,2	17641,1	31996,4	28931,7	28671,11	31686,27	35749,77	34248,64	41826,10	33563,65	31420,96	29293,88	36835,26	53979,65	77241,76	69142,91	72064,91

Vývoj vybraných prenosných ochorení na území okresov Košice I - IV za posledných 20 rokov

Kód MKC H	Ochorenie	Množstvo	ROK																			
			1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
<i>Neuroinfekcie</i>																						
A39	Meningokoková infekcia	abs.	4	2	3	1	1	2	0	1	3	3	3	0	0	0	0	2	0	0	1	0
		rel.	1,64	0,82	1,23	0,41	0,41	0,84	0,00	0,43	1,29	1,29	1,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,84	0,00	0,00	0,42	0,00
A87	Vírusová meningitída	abs.	2	4	4	3	5	2	5	2	9	1	8	1	3	7	14	20	2	2	6	4
		rel.	0,82	1,64	6,56	1,23	2,05	0,84	2,15	0,86	3,87	0,43	3,44	0,43	1,29	3,01	6,16	8,40	0,84	0,84	2,52	1,68
A85-A86	Iné a nešpecifikované encefalitídy	abs.	0	6	1	3	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	2,46	0,41	1,23	0,41	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G00	Bakter. zápal mozg. plien nezatr. inde	abs.	13	4	6	8	2	5	4	8	6	11	6	9	7	6	9	8	4	9	13	9
		rel.	5,33	1,64	2,46	3,28	0,82	2,1	1,72	3,44	2,58	4,73	2,58	3,87	3,01	2,58	3,96	3,36	1,68	3,78	5,46	3,78
G61	Zápalová polyneuropatia	abs.	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	2	0	0	0	1	4	1	1
		rel.	0,00	0,00	0,41	0,41	0,00	0,00	0,43	0,43	0,43	0,00	0,00	0,43	0,86	0,00	0,00	0,00	0,42	1,68	0,42	0,42
<i>Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou</i>																						
A27	Leptospiróza	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0,00	2	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,84	0,00	0,00	0,00
A32	Listerióza	abs.	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1
		rel.	0,41	0,00	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	0,42
A69, G63.0 Mn1	Lymeská choroba	abs.	22	27	13	8	12	19	40	53	18	13	24	19	28	13	12	26	25	34	17	22
		rel.	9,02	11,07	5,33	3,28	4,92	7,98	17,2	22,79	7,74	5,59	10,32	8,17	12,04	5,59	5,28	10,92	10,50	14,28	7,14	9,24
A78	Q - horúčka	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A84.1	Stredoeurópska kliešťová encefalitída	abs.	11	4	0	2	2	1	14	0	0	2	1	1	2	0	1	3	1	3	0	5
		rel.	4,51	1,64	0,00	0,82	0,82	0,42	6,02	0,00	0,00	0,86	0,43	0,43	0,86	0,00	0,44	1,26	0,42	1,26	0,00	2,10
B58	Toxoplazmóza	abs.	3	5	8	7	3	6	1	5	5	1	1	5	3	0	1	2	0	1	1	4
		rel.	1,23	2,05	3,28	2,87	1,23	2,52	0,43	2,15	2,15	0,43	0,43	2,15	1,29	0,00	0,44	0,84	0,00	0,42	0,42	1,68
B68	Tenióza	abs.	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,82	0,41	0,00	0,00	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	80	68	74	57	55	36	32	35	32	38	27	32	42	24	34	28	31	36	26	17
		rel.	32,8	27,88	30,34	23,37	22,55	15,12	13,76	15,05	13,76	16,34	11,61	13,76	18,06	10,32	14,96	11,76	13,02	15,12	10,92	7,14
<i>Nákazy kože a slizníc</i>																						
A33 -	Tetanus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A48.0	Plynová flegmóna	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B86	Svrab Scabies	abs.	69	79	63	108	95	83	81	57	23	23	11	10	17	18	20	19	41	21	19	17
		rel.	28,26	32,39	25,83	44,28	38,95	34,86	34,83	24,51	9,89	9,89	4,73	4,30	7,31	7,74	8,80	7,98	17,22	8,82	7,98	7,14
<i>Iné</i>																						
A41	Iné septikémie	abs.	59	77	72	61	97	105	86	118	100	122	92	87	119	101	111	90	105	72	77	105
		rel.	24,19	31,57	29,52	25,01	39,77	44,1	36,98	50,74	43,00	52,46	39,56	37,41	51,17	43,43	48,84	37,80	44,10	30,24	32,34	44,10
A50.5	Syfilis	abs.	*	*	*	*	17	4	11	0	2	2	15	8	12	20	35	26	34	26	19	15
		rel.	*	*	*	*	6,97	1,68	4,73	0,00	0,86	0,86	6,45	3,44	5,16	8,60	15,40	10,92	14,28	10,92	7,98	6,30
Z21	Bezprízn. stav infekcie HIV	abs.	0	1	3	0	0	0	2	2	2	2	3	3	1	1	4	3	1	2	0	1
		rel.	0,00	0,41	1,23	0,00	0,00	0,00	0,86	0,86	0,86	0,86	1,29	1,29	0,43	0,43	1,76	1,26	0,42	0,84	0,00	0,42

* nesledovalo sa

Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okresoch Košice I - IV v roku 2017

Tabuľka I.2.

Kód MKCH	Ochorenie	Chorobnosť v roku 2017		z toho			
				muži		ženy	
		abs.	na 100000	abs.	na 100000	abs.	na 100000
1	2	3	4	5	6	7	8
A02	Iné infekcie salmonelami	265	111,30	119	103,53	146	116,80
A03	Bacilová dyzentéria	10	4,20	4	3,48	6	4,80
A04	Iné bakteriálne črevné inf.	440	184,80	215	187,05	225	180,00
A08	Vírusové a iné špecif. črevné infekcie	336	141,12	188	163,56	148	118,40
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdepod. inf. pôvodu	387	162,54	168	146,16	219	175,20
A15-19	Tuberkulóza	18	7,56	11	9,57	7	5,60
A32.7	Listériová septikémia	1	0,42	1	0,87	0	0,00
A37	Divý kašeľ	8	3,36	3	2,61	5	4,00
A40	Streptokoková septikémia	10	4,20	5	4,35	5	4,00
A41	Iné septikémie	105	44,10	61	53,07	44	35,20
A46	Ruža	20	8,40	11	9,57	9	7,20
A48.2	Nepneumonická Legionárska choroba	1	0,42	1	0,87	0	0,00
A50-A53	Syfilis	15	6,30	11	9,57	4	3,20
A54	Gonokoková infekcia	6	2,52	6	5,22	0	0,00
A56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové infekcie	9	3,78	3	2,61	6	4,80
A59.0	Urogenitálna trichomonóza	1	0,42	0	0,00	1	0,80
A69.2	Lymeská choroba	22	9,24	14	12,18	8	6,40
A81.0	Creutzfeldova-Jakobova choroba	1	0,42	0	0,00	1	0,80
A84.1	Stredoeurópska kliešťová encefalitída	5	2,10	2	1,74	3	2,40
A87	Vírusová meningitída	4	1,68	3	2,61	1	0,80
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	15	6,30	8	6,96	7	5,60
B01	Ovčie kiahne	374	157,08	185	160,95	189	151,20
B02	Plazivec pásový	102	42,84	49	42,63	53	42,40
B05.8	Osýpky s inými komplikáciami	1	0,42	1	0,87	0	0,00
B15	Akútna hepatitída A	14	5,88	7	6,09	7	5,60
B16	Akútna hepatitída B	2	0,84	1	0,87	1	0,80
B17.1	Akútna hepatitída C	4	1,68	3	2,61	1	0,80
B17.2	Akútna hepatitída E	5	2,10	3	2,61	2	1,60
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	11	4,62	9	7,83	2	1,60
B26.9	Parotitída	2	0,84	1	0,87	1	0,80
B27	Infekčná mononukleóza	44	18,48	16	13,92	28	22,40
B37	Kandidóza	8	3,36	3	2,61	5	4,00
B58	Toxoplazmóza	4	1,68	0	0,00	4	3,20
B86	Svrab	17	7,14	9	7,83	8	6,40
G00	Bakteriálny zápal mozg. plien	9	3,78	3	2,61	6	4,80
G51	Poruchy spánkového nervu	4	1,68	2	1,74	2	1,60
G61.0	Gullainov-Barrého syndróm	1	0,42	0	0,00	1	0,80
G63.0	Polyneuropatia pri inf. a parazitárnych chor. zahr. inde	2	0,84	2	1,74	0	0,00
J10.9	Chríпка A (H1N1)	2	0,84	0	0,00	2	1,60
J13	Zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae	1	0,42	0	0,00	1	0,80
Z20.3	Kont. alebo ohroz. besnotou	17	7,14	5	4,35	12	9,60
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV	1	0,42	1	0,87	0	0,00
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	33	13,86	20	17,40	13	10,40

Vekovo špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okresoch Košice I - IV v roku 2017

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	V e k o v é s k u p i n y											Spolu
			0	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 +	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	11	81	65	19	12	7	7	14	6	15	28	265
		rel.	468,05	899,91	541,45	173,09	104,64	52,36	19,25	34,30	18,48	46,50	73,64	111,30
A03	Bacilová dyzentéria	abs.	0	4	3	0	1	0	2	0	0	0	0	10
		rel.	0,00	44,44	24,99	0,00	8,72	0,00	5,50	0,00	0,00	0,00	0,00	4,20
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	42	84	31	25	28	16	28	23	20	27	116	440
		rel.	1787,10	933,24	258,23	227,75	244,16	119,68	77,00	56,35	61,60	83,70	305,08	184,80
A08	Vírusové a iné špecif. črevné infekcie	abs.	47	125	38	9	6	13	30	16	14	7	31	336
		rel.	1999,85	1388,75	316,54	81,99	52,32	97,24	82,50	39,20	43,12	21,70	81,53	141,12
A09	Hnačka a gastroent. pravdep. inf.pôvodu	abs.	32	62	49	51	34	13	38	22	15	15	56	387
		rel.	1361,60	688,82	408,17	464,61	296,48	97,24	104,50	53,90	46,20	46,50	147,28	162,54
A15-A19	Tuberkulóza	abs.	0	0	1	0	0	0	4	2	5	4	2	18
		rel.	0,00	0,00	8,33	0,00	0,00	0,00	11,00	4,90	15,40	12,40	5,26	7,56
A32.7	Listériová septikémia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,63
A37	Divý kašeľ	abs.	0	1	0	1	0	0	3	0	1	1	1	8
		rel.	0,00	11,11	0,00	9,11	0,00	0,00	8,25	0,00	3,08	3,10	2,63	3,36
A40	Streptokoková septikémia	abs.	1	0	0	0	0	0	4	1	1	3	0	10
		rel.	42,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,00	2,45	3,08	9,30	0,00	4,20
A41	Iné septikémie	abs.	35	1	1	2	0	0	2	6	7	23	28	105
		rel.	1489,25	11,11	8,33	18,22	0,00	0,00	5,50	14,70	21,56	71,30	73,64	44,10
A46	Ruža	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	4	2	13	20
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,45	12,32	6,20	34,19	8,40
A48.2	Nepneumonická Legionárska choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42
A50-A53	Syfílís	abs.	0	0	0	0	0	3	3	4	1	3	1	15
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,44	8,25	9,80	3,08	9,30	2,63	6,30
A54	Gonokoková infekcia	abs.	0	0	0	0	0	2	2	2	0	0	0	6
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,96	5,50	4,90	0,00	0,00	0,00	2,52
A56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby	abs.	0	0	0	0	0	1	7	1	0	0	0	9
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,48	19,25	2,45	0,00	0,00	0,00	3,78
A59.0	Urogenitálna trichomonóza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,45	0,00	0,00	0,00	0,42
A69.2	Lymeská choroba	abs.	0	6	7	3	0	0	1	1	2	0	2	22
		rel.	0,00	66,66	58,31	27,33	0,00	0,00	2,75	2,45	6,16	0,00	5,26	9,24
A81.0	Creutzfeldtova-Jakobova choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,10	0,00	0,42
A84.1	Stredo európska kliešťová encefalitída	abs.	0	0	0	0	0	0	1	1	2	1	0	5
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,75	2,45	6,16	3,10	0,00	2,10
A87	Vírusová meningitída	abs.	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	4
		rel.	0,00	0,00	8,33	9,11	0,00	7,48	2,75	0,00	0,00	0,00	0,00	1,68
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	abs.	0	0	0	0	1	0	3	3	5	2	1	15
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	8,72	0,00	8,25	7,35	15,40	6,20	2,63	6,30

Vekovo špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okresoch Košice I - IV v roku 2017

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											Spolu
			0	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 +	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
B01	Ovčie kiahne	abs.	14	183	151	13	9	2	1	1	0	0	0	374
		rel.	595,70	2033,13	1257,83	118,43	78,48	14,96	2,75	2,45	0,00	0,00	0,00	157,08
B02	Plazivec pásový	abs.	0	0	0	0	5	2	12	11	14	9	49	102
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	43,60	14,96	33,00	26,95	43,12	27,90	128,87	42,84
B05.8	Osýpky s inými komplikáciami	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42
B15	Akútna hepatitída A	abs.	0	0	4	0	1	0	2	2	1	1	3	14
		rel.	0,00	0,00	33,32	0,00	8,72	0,00	5,50	4,90	3,08	3,10	7,89	5,88
B16	Akútna hepatitída B	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,45	0,00	3,10	0,00	0,84
B17.1	Akútna hepatitída C	abs.	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	4
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	17,44	0,00	5,50	0,00	0,00	0,00	0,00	1,68
B17.2	Akútna hepatitída E	abs.	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	2	5
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,75	2,45	3,08	0,00	5,26	2,10
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	0	0	0	0	1	0	8	2	0	0	0	11
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	8,72	0,00	22,00	4,90	0,00	0,00	0,00	4,62
B26	Mumps	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	9,11	0,00	0,00	0,00	0,00	3,08	0,00	0,00	0,84
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	0	7	8	4	18	6	0	1	0	0	0	44
		rel.	0,00	77,77	66,64	36,44	156,96	44,88	0,00	2,45	0,00	0,00	0,00	18,48
B37	Kandidóza	abs.	6	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	8
		rel.	255,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,45	0,00	3,10	0,00	3,36
B58	Toxoplazmóza	abs.	0	0	0	0	1	0	2	1	0	0	0	4
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	8,72	0,00	5,50	2,45	0,00	0,00	0,00	1,68
B86	Svrab	abs.	1	1	1	1	5	0	2	3	1	1	1	17
		rel.	42,55	11,11	8,33	9,11	43,60	0,00	5,50	7,35	3,08	3,10	2,63	7,14
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	2	0	0	0	1	1	0	1	1	3	0	9
		rel.	85,10	0,00	0,00	0,00	8,72	7,48	0,00	2,45	3,08	9,30	0,00	3,78
G51	Poruchy spánkového nervu	abs.	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	4
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	8,72	7,48	0,00	0,00	0,00	0,00	5,26	1,68
G61.0	Guillainov-Barrého syndróm	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,10	0,00	0,42
G63.0	Polyneuropatia pri inf. a parazitárnych	abs.	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	8,72	0,00	2,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,84
J10.9	Chríпка A (H1N1)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,75	0,00	0,00	3,10	0,00	0,84
J13	Zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	8,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42
Z20.3	Kontakt alebo ohroz.besnotou	abs.	2	1	5	2	6	0	0	0	0	0	0	17
		rel.	85,10	11,11	41,65	18,22	52,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,63	7,14
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV	abs.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	abs.	0	0	0	0	0	1	6	11	7	6	2	33
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,48	16,50	26,95	21,56	18,60	5,26	13,86

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okresoch Košice I - IV v roku 2017

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiac												Spolu
			Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	5	7	14	15	21	31	41	24	31	38	26	12	265
		%	1,89	2,64	5,28	5,66	7,92	11,70	15,47	9,06	11,70	14,34	9,81	4,53	100,00
A03	Bacilová dyzentéria	abs.	1	0	0	1	0	0	2	3	2	1	0	0	10
		%	10,00	0,00	0,00	10,00	0,00	0,00	20,00	30,00	20,00	10,00	0,00	0,00	100,00
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	40	30	33	29	36	45	50	33	58	28	29	29	440
		%	9,09	6,82	7,50	6,59	8,18	10,23	11,36	7,50	13,18	6,36	6,59	6,59	100,00
A08	Vírusové a iné špecifick. črevné infekcie	abs.	15	41	30	17	45	33	12	55	19	17	22	30	336
		%	4,46	12,20	8,93	5,06	13,39	9,82	3,57	16,37	5,65	5,06	6,55	8,93	100,00
A09	Hnačka a gastroent. pravdep. inf.pôvodu	abs.	37	34	63	29	24	21	36	49	25	26	25	18	387
		%	9,56	8,79	16,28	7,49	6,20	5,43	9,30	12,66	6,46	6,72	6,46	4,65	100,00
A15-A19	Tubekulóza	abs.	8	4	1	1	2	1	0	0	1	0	0	0	18
		%	44,44	22,22	5,56	5,56	11,11	5,56	0,00	0,00	5,56	0,00	0,00	0,00	100,00
A32.7	Lísténiová septikémia	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A37	Divý kašeľ	abs.	2	0	0	1	0	1	1	1	0	2	0	0	8
		%	25,00	0,00	0,00	12,50	0,00	12,50	12,50	12,50	0,00	25,00	0,00	0,00	100,00
A40	Streptokoková septikémia	abs.	2	0	2	1	0	0	1	0	0	1	2	1	10
		%	20,00	0,00	20,00	10,00	0,00	0,00	10,00	0,00	0,00	10,00	20,00	10,00	100,00
A41	Iné septikémie	abs.	16	11	5	6	15	8	8	18	3	7	6	2	105
		%	15,24	10,48	4,76	5,71	14,29	7,62	7,62	17,14	2,86	6,67	5,71	1,90	100,00
A46	Ruža	abs.	0	0	0	3	2	0	3	2	4	2	4	0	20
		%	0,00	0,00	0,00	15,00	10,00	0,00	15,00	10,00	20,00	10,00	20,00	0,00	100,00
A48.2	Nepneumonická Legionárska choroba	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A50-A53	Syfilis	abs.	7	1	1	1	1	0	0	1	1	2	0	0	15
		%	46,67	6,67	6,67	6,67	6,67	0,00	0,00	6,67	6,67	13,33	0,00	0,00	100,00
A54	Gonokoková infekcia	abs.	0	0	1	0	1	1	2	0	1	0	0	0	6
		%	0,00	0,00	16,67	0,00	16,67	16,67	33,33	0,00	16,67	0,00	0,00	0,00	100,00
A56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby	abs.	0	2	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	9
		%	0,00	22,22	11,11	0,00	11,11	0,00	11,11	11,11	0,00	11,11	11,11	11,11	100,00
A59.0	Urogenitálna trichomonóza	abs.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	100,00
A69.2	Lymeská choroba	abs.	0	0	0	1	7	5	3	2	3	1	0	0	22
		%	0,00	0,00	0,00	4,55	31,82	22,73	13,64	9,09	13,64	4,55	0,00	0,00	100,00
A81.0	Creutzfeldtova-Jakobova choroba	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A84.1	Stredoeurópska kliešťová encefalitída	abs.	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	5
		%	0,00	0,00	0,00	20,00	20,00	20,00	20,00	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00	100,00
A87	Vírusová meningitída	abs.	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	0	0	4
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	75,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	abs.	3	0	0	1	0	2	4	3	0	1	1	0	15
		%	20,00	0,00	0,00	6,67	0,00	13,33	26,67	20,00	0,00	6,67	6,67	0,00	100,00
B01	Ovčie kiahne	abs.	31	23	42	66	85	41	22	10	15	8	22	9	374
		%	8,29	6,15	11,23	17,65	22,73	10,96	5,88	2,67	4,01	2,14	5,88	2,41	100,00

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okresoch Košice I - IV v roku 2017

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiac												Spolu
			Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
B02	Plazivec pásový	abs.	10	2	6	9	8	9	20	11	9	11	6	1	102
		%	9,80	1,96	5,88	8,82	7,84	8,82	19,61	10,78	8,82	10,78	5,88	0,98	100,00
B05.8	Osýpky s inými komplikáciami	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B15	Akútna hepatitída A	abs.	1	1	0	1	1	0	0	3	2	0	5	0	14
		%	7,14	7,14	0,00	7,14	7,14	0,00	0,00	21,43	14,29	0,00	35,71	0,00	100,00
B16	Akútna hepatitída B	abs.	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
		%	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B17.1	Akútna hepatitída C	abs.	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	0	4
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	25,00	25,00	25,00	0,00	0,00	100,00
B17.2	Akútna hepatitída E	abs.	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	2	0	5
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	0,00	20,00	0,00	20,00	40,00	0,00	100,00
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	5	0	0	0	2	0	0	1	0	2	1	0	11
		%	45,45	0,00	0,00	0,00	18,18	0,00	0,00	9,09	0,00	18,18	9,09	0,00	100,00
E26	Mumps	abs.	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
		%	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
E27	Infekčná mononukleóza	abs.	3	5	5	4	4	2	4	4	3	2	5	3	44
		%	6,82	11,36	11,36	9,09	9,09	4,55	9,09	9,09	6,82	4,55	11,36	6,82	100,00
E37	Kandidóza	abs.	0	1	1	2	1	0	0	1	2	0	0	0	8
		%	0,00	12,50	12,50	25,00	12,50	0,00	0,00	12,50	25,00	0,00	0,00	0,00	100,00
E58	Toxoplazmóza	abs.	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	4
		rel.	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	100,00
E86	Svrab	abs.	6	1	0	1	2	1	0	0	1	2	3	0	17
		%	35,29	5,88	0,00	5,88	11,76	5,88	0,00	0,00	5,88	11,76	17,65	0,00	100,00
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	1	0	1	1	0	0	3	1	1	0	0	1	9
		%	11,11	0,00	11,11	11,11	0,00	0,00	33,33	11,11	11,11	0,00	0,00	11,11	100,00
G51	Poruchy spánkového nervu	abs.	2	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	4
		%	50,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	100,00
G61.0	Guillainov-Barrého syndróm	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okresoch Košice I - IV v roku 2017

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiac												Spolu
			Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
G63.0	Polyneuropatia pri inf. a parazitárnych chor. zatriedených inde	abs.	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J10.9	Chrípka A (H1N1)	abs.	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
		%	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J13	Zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z20.3	Kontakt alebo ohroz.besnotou	abs.	0	2	1	1	4	1	2	1	1	4	0	0	17
		%	0,00	11,76	5,88	5,88	23,53	5,88	11,76	5,88	5,88	23,53	0,00	0,00	100,00
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	abs.	6	4	3	2	4	1	2	0	2	2	6	1	33
		%	18,18	12,12	9,09	6,06	12,12	3,03	6,06	0,00	6,06	6,06	18,18	3,03	100,00

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okresoch Košice I-IV v r. 2017

KT	Dg.	Vekové skupiny										SPOLU		Komplikácie		% hlásiacich lekárov	
		0 - 5		6 - 14		15 - 19		20-59		60 +		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	%	D	P
		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov						
1.	ARO	425,00	5 260,25	284	2 156,13	176	1 793,99	346	592,37	30	202,36	1 261	1 335,45	0	0,00	40,25	59,00
	CHPO	5	61,89	3	22,78	2	20,39	1	1,71	0	0,00	11	11,65	0	0,00	0,00	0,00
2.	ARO	843	8 889,50	647	4 184,98	409	3 551,92	944	1 301,02	149	809,08	2 992	2 550,77	9	0,30	50,00	69,25
	CHPO	15	158,18	29	187,58	21	182,37	35	48,24	4	21,72	104	88,66	0	0,00	0,00	0,00
3.	ARO	656	8 223,90	583	4 483,13	457	4 718,24	820	1 487,00	100	714,48	2 616	2 934,50	13	0,50	38,00	58,25
	CHPO	42	526,53	45	346,04	37	382,00	44	79,79	3	21,43	171	191,82	0	0,00	0,00	0,00
4.	ARO	841	9 484,75	920	6 364,39	533	4 950,48	987	1 700,35	118	800,93	3 399	3 622,18	22	0,65	40,00	64,75
	CHPO	42	473,67	100	691,78	48	445,82	92	158,49	6	40,73	288	306,91	0	0,00	0,00	0,00
5.	ARO	1 077	10 556,72	1 042	6 264,98	717	5 787,92	1 196	1 781,97	171	1 003,83	4 203	3 873,71	17	0,40	46,25	74,50
	CHPO	43	421,48	74	444,92	63	508,56	31	46,19	0	0,00	211	194,47	0	0,00	0,00	0,00
6.	ARO	897	10 315,46	959	6 764,78	556	5 265,76	1 346	1 606,11	215	1 010,79	3 973	2 932,55	8	0,20	57,75	63,50
	CHPO	40	460,00	92	648,97	50	473,54	116	138,42	3	14,10	301	222,17	0	0,00	0,00	0,00
7.	ARO	754	9 575,76	657	5 118,07	426	4 455,55	878	1 503,18	123	829,69	2 838	3 005,56	39	1,37	40,25	57,50
	CHPO	33	419,10	46	358,34	33	345,15	72	123,27	0	0,00	184	194,86	0	0,00	0,00	0,00
8.	ARO	946	10 272,32	819	0,00	459	5 329,20	1 123	2 422,40	204	1 666,00	3 551	3 310,10	10	0,28	56,75	67,25
	CHPO	32	347,48	61	0,00	50	183,80	69	195,10	0	0,00	212	176,40	0	0,00	0,00	0,00
9.	ARO	349	4 948,66	502	4 366,21	250	2 919,39	643	1 143,46	150	1 050,98	1 894	2 083,47	7	0,37	38,75	51,50
	CHPO	6	85,08	6	52,19	3	35,03	115	204,51	3	21,02	33	36,30	0	0,00	0,00	0,00
10.	ARO	596	6 594,35	552	3 746,31	244	2 223,34	844	934,30	163	710,92	2 399	1 642,75	4	0,17	62,25	66,00
	CHPO	0	0,00	1	6,79	3	27,34	5	5,53	3	13,08	12	8,22	0	0,00	0,00	0,00
11.	ARO	762	7 444,12	551	3 301,79	303	2 437,76	406	582,86	77	435,54	2 099	1 864,02	9	0,43	48,00	74,75
	CHPO	4	39,08	4	23,97	3	24,14	3	4,31	0	0,00	14	12,43	0	0,00	0,00	0,00
12.	ARO	686	7 182,07	506	3 249,49	265	2 284,87	397	710,58	58	409,02	1 912	2 116,93	12	0,63	38,50	69,75
	CHPO	2	20,94	5	32,11	2	17,24	10	17,90	0	0,00	19	21,04	0	0,00	0,00	0,00
13.	ARO	736	7 933,01	561	3 709,04	322	2 858,29	432	665,23	50	303,36	2 101	2 001,30	2	0,10	44,75	67,75
	CHPO	3	32,34	7	46,28	6	53,26	0	0,00	0	0,00	13	12,38	0	0,00	0,00	0,00
14.	ARO	675	7 143,72	517	3 356,22	294	1 908,56	438	652,60	53	0,00	1 977	1 822,11	17	0,00	46,25	69,00
	CHPO	3	31,75	10	64,92	10	64,92	8	11,92	0	0,00	31	28,57	0	0,00	0,00	0,00
15.	ARO	540	5 633,33	417	2 668,37	232	1 484,56	325	392,91	21	100,03	1 535	1 147,92	0	0,00	57,00	70,00
	CHPO	7	73,02	7	44,79	3	19,20	2	2,42	0	0,00	21	15,70	0	0,00	0,00	0,00

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okresoch Košice I-IV v r. 2017

KT	Dg.	Vekové skupiny										SPOLU		Komplikácie		% hlásiacich lekárov	
		0 - 5		6 - 14		15 - 19		20-59		60 +		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	%	D	P
		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov						
16.	ARO	613	6 174,36	429	2 650,50	230	1 421,01	369	568,22	42	254,82	1 683	1 603,14	11	0,65	44,75	72,50
	CHPO	1	10,07	0	0,00	1	6,18	2	3,08	1	6,07	5	4,76	0	0,00	0,00	0,00
17.	ARO	595	6 762,60	418	2 914,15	297	2 070,58	379	621,83	40	258,57	1 729	1 754,79	8	0,46	42,00	64,25
	CHPO	3	34,10	6	41,83	6	41,83	5	8,20	0	0,00	20	20,30	0	0,00	0,00	0,00
18.	ARO	494	6 356,69	372	2 936,20	236	1 862,75	375	675,59	31	0,00	1 508	1 680,54	0	0,00	38,25	56,75
	CHPO	6	77,21	6	47,36	7	55,25	7	12,61	0	0,00	26	28,97	0	0,00	0,00	0,00
19.	ARO	639	7 206,61	461	3 189,11	233	1 611,85	360	511,50	36	201,53	1 729	1 519,61	13	0,75	48,50	64,75
	CHPO	4	45,11	6	41,51	2	13,84	3	4,26	0	0,00	15	13,18	0	0,00	0,00	0,00
20.	ARO	465	5 264,57	311	2 159,78	173	1 201,42	316	489,34	28	170,83	1 293	1 238,56	0	0,00	44,50	64,50
	CHPO	2	22,64	1	6,94	1	6,94	2	3,10	0	0,00	6	5,75	0	0,00	0,00	0,00
21.	ARO	562	6 013,17	407	2 671,16	215	1 411,06	268	419,72	52	320,87	1 504	1 457,05	23	1,53	44,00	68,25
	CHPO	3	32,10	6	39,38	1	6,56	3	4,70	0	0,00	13	12,59	0	0,00	0,00	0,00
22.	ARO	401	4 436,80	296	2 008,89	189	1 282,70	323	440,75	38	204,30	1 247	1 052,58	17	1,36	50,50	66,00
	CHPO	4	44,26	2	13,57	5	33,93	2	2,73	0	0,00	13	10,97	0	0,00	0,00	0,00
23.	ARO	416	4 691,62	338	2 338,22	194	1 342,06	284	395,36	38	208,43	1 270	1 093,65	0	0,00	49,50	64,75
	CHPO	3	33,83	6	41,51	1	6,92	1	1,39	0	0,00	11	9,47	0	0,00	0,00	0,00
24.	ARO	430	5 344,79	311	2 371,16	188	1 433,37	330	513,90	44	269,97	1 303	1 255,19	2	0,15	44,25	58,75
	CHPO	3	37,29	4	30,50	3	22,87	2	3,11	0	0,00	12	11,56	0	0,00	0,00	0,00
25.	ARO	502	5 410,83	347	2 294,19	203	1 342,13	300	413,46	41	222,63	1 393	1 187,57	7	0,50	50,00	67,75
	CHPO	1	10,78	1	6,61	1	6,61	0	0,00	0	0,00	2	1,71	0	0,00	0,00	0,00
26.	ARO	445	4 513,33	285	1 773,05	166	1 032,72	297	393,58	43	224,51	1 236	1 013,20	3	0,24	52,00	72,00
	CHPO	0	0,00	2	12,44	2	12,44	1	1,33	0	0,00	5	4,10	0	0,00	0,00	0,00
27.	ARO	424	4 638,57	297	1 993,03	178	1 194,48	285	362,02	36	180,17	1 220	958,60	1	0,08	54,25	66,75
	CHPO	0	0,00	2	13,42	0	0,00	1	1,27	0	0,00	3	2,36	0	0,00	0,00	0,00
28.	ARO	396	4 190,98	240	1 558,01	138	895,86	269	380,24	27	150,37	1 070	935,60	1	0,09	48,75	69,00
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
29.	ARO	316	3 633,98	196	1 382,58	117	825,32	211	312,69	22	128,45	862	790,19	0	0,00	46,50	63,50
	CHPO	0	0,00	1	7,05	1	7,05	1	1,48	0	0,00	3	2,75	0	0,00	0,00	0,00
30.	ARO	235	2 933,47	123	941,80	62	474,73	273	648,70	18	168,52	711	1 045,08	0	0,00	29,00	58,50
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okresoch Košice I-IV v r. 2017

KT	Dg.	Vekové skupiny										SPOLU		Komplikácie		% hlásiacich lekárov	
		0 - 5		6 - 14		15 - 19		20-59		60 +		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	%	D	P
		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov						
31.	ARO	367	4 253,98	230	1 635,29	124	881,64	192	320,74	21	138,22	934	965,17	0	0,00	41,25	63,00
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
32.	ARO	102	1 742,34	162	1 697,41	75	785,84	157	318,20	30	239,56	526	659,46	0	0,00	34,00	42,75
	CHPO	0	0,00	3	31,43	0	0,00	2	4,05	1	7,99	6	7,52	0	0,00	0,00	0,00
33.	ARO	347	3 712,76	222	1 457,00	109	715,37	213	337,42	22	137,31	913	894,67	0	0,00	43,50	68,25
	CHPO	1	10,70	3	19,69	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	3,92	0	0,00	0,00	0,00
34.	ARO	268	3 818,66	176	1 538,25	87	760,39	202	345,83	20	134,91	753	797,46	0	0,00	40,25	51,25
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
35.	ARO	405	4 550,00	219	1 509,17	107	737,36	257	370,89	46	261,55	1 034	923,05	0	0,00	47,75	65,00
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
36.	ARO	562	5 399,98	376	2 216,07	220	1 296,63	365	500,54	49	264,75	1 572	1 333,51	0	0,00	50,25	76,00
	CHPO	3	28,83	4	23,58	3	17,68	4	5,49	0	0,00	14	11,88	0	0,00	0,00	0,00
37.	ARO	608	6 124,00	398	2 458,97	217	1 340,70	344	476,48	31	169,18	1 598	1 369,19	0	0,00	49,75	72,50
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
38.	ARO	568	6 690,00	427	3 084,93	255	1 842,29	205	412,45	26	206,10	1 481	1 843,21	0	0,00	34,25	62,00
	CHPO	8	94,23	7	50,57	3	21,67	4	8,05	0	0,00	22	27,38	0	0,00	0,00	0,00
39.	ARO	677	6 795,56	578	3 558,80	363	2 235,02	410	594,80	50	285,79	2 078	1 864,80	14	0,67	47,50	72,75
	CHPO	3	30,11	7	43,10	9	55,41	2	2,90	0	0,00	328	294,35	0	0,00	0,00	0,00
40.	ARO	798	7 519,19	601	3 473,61	342	1 976,66	436	823,14	53	394,24	2 230	2 604,30	9	0,40	36,50	77,50
	CHPO	1	9,42	4	23,12	4	23,12	6	11,33	0	0,00	15	17,52	0	0,00	0,00	0,00
41.	ARO	649	7 674,98	621	4 504,67	337	2 444,56	463	693,59	58	342,33	2 128	1 971,94	13	0,61	46,00	61,75
	CHPO	6	70,96	11	79,79	8	58,03	8	11,98	0	0,00	33	30,58	0	0,00	0,00	0,00
42.	ARO	971	9 299,27	734	4 311,86	429	2 520,15	416	730,36	39	269,77	2 589	2 811,72	7	0,27	39,25	76,25
	CHPO	6	57,46	10	58,74	6	35,25	3	5,27	0	0,00	25	27,15	0	0,00	0,00	0,00
43.	ARO	770	7 755,72	605	3 737,88	367	2 267,44	420	581,75	63	343,81	2 225	1 906,41	31	1,39	49,75	72,50
	CHPO	8	80,58	8	49,43	7	43,25	3	4,16	0	0,00	26	22,28	0	0,00	0,00	0,00
44.	ARO	790	7 302,47	565	3 203,54	294	1 666,97	424	538,58	66	330,31	2 139	1 680,70	9	0,42	54,25	79,00
	CHPO	4	36,97	4	22,68	2	11,34	1	1,27	0	0,00	11	8,64	0	0,00	0,00	0,00
45.	ARO	606	6 483,95	472	3 097,76	260	1 706,39	343	562,76	54	349,08	1 735	1 760,88	17	0,98	42,00	68,25
	CHPO	5	53,50	4	26,25	1	6,56	2	3,28	0	0,00	12	12,18	0	0,00	0,00	0,00

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okresoch Košice I-IV v r. 2017

KT	Dg.	Vekové skupiny										SPOLU		Komplikácie		% hlásiacich lekárov	
		0 - 5		6 - 14		15 - 19		20-59		60 +		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	%	D	P
		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov						
46.	ARO	686	6 838,90	499	3 051,42	281	1 718,33	320	436,66	29	155,91	1 815	1 532,02	0	0,00	50,50	73,25
	CHPO	3	29,91	5	30,58	2	12,23	0	0,00	0	0,00	10	8,44	0	0,00	0,00	0,00
47.	ARO	697	7 596,75	721	4 820,24	319	2 132,67	424	645,70	63	378,00	2 224	2 095,06	29	1,30	45,25	67,00
	CHPO	25	272,48	34	227,31	15	100,28	4	6,09	0	0,00	78	73,48	0	0,00	0,00	0,00
48.	ARO	581	7 509,26	640	5 073,88	377	2 988,83	634	1 034,06	85	546,22	2 317	2 337,65	31	1,34	42,25	56,50
	CHPO	56	723,78	53	420,18	36	285,41	62	101,12	0	0,00	207	208,84	0	0,00	0,00	0,00
49.	ARO	595	9 244,61	662	6 309,12	333	3 173,62	522	904,93	62	423,48	2 174	2 331,32	9	0,41	39,75	47,00
	CHPO	25	388,43	50	476,52	21	200,14	27	46,81	0	0,00	123	131,90	0	0,00	0,00	0,00
50.	ARO	561	9 206,03	637	6 411,92	372	3 744,48	615	1 324,36	82	695,73	2 267	3 019,82	36	1,59	32,00	44,50
	CHPO	42	689,22	48	483,16	44	442,90	60	129,21	0	0,00	194	258,42	0	0,00	0,00	0,00
51.	ARO	884	8 812,81	717	4 384,50	357	2 183,08	523	686,47	79	408,55	2 560	2 078,55	1	0,04	52,50	73,25
	CHPO	12	119,63	13	79,50	10	61,15	3	3,94	0	0,00	38	30,85	0	0,00	0,00	0,00
52.	ARO	410	6 336,53	285	2 701,79	180	1 706,39	350	602,96	19	128,96	1 244	1 325,68	9	0,72	40,00	47,25
	CHPO	12	185,46	15	142,20	22	208,56	35	60,30	0	0,00	84	89,52	0	0,00	0,00	0,00
Σ	ARO	30 618	446 816,49	24 895	222 845,24	14 267	127 709,70	21 161	31 978,13	22 711	135 221,61	77 092	72 064,91	488	0,63	45,60	50,04
	CHPO	527	7 690,65	818	7 322,25	558	4 994,88	761	1 150,01	24	142,90	2 688	2 512,72	0	0,00	0,00	0,00

Vývoj vybraných prenosných ochorení na území okresu Košice okolie za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
			3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
A01	Brušný týfus a paratýfus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	300	200	235	210	231	177	219	174	274	337	198	100	73	60	132	89	91	88	109	131
		rel.	295,20	192,06	224,14	199,08	219,45	164,61	199,29	158,34	246,6	303,30	178,20	88,00	63,51	51,60	109,56	73,87	74,62	71,28	87,20	103,49
A03	Bacilová dyzentéria	abs.	44	51	34	23	35	7	13	4	5	6	10	9	26	20	19	12	26	12	5	7
		rel.	43,30	48,98	32,43	21,80	33,25	6,51	11,83	3,64	4,50	5,40	9,00	7,92	22,62	17,20	15,77	9,96	21,32	9,72	4,00	5,53
A04	Iné bakt. črevné infekcie	abs.	48	38	56	62	112	38	70	53	81	55	44	44	59	43	68	70	102	118	153	202
		rel.	47,23	36,49	53,41	58,78	106,40	35,34	63,70	48,23	72,90	49,50	39,60	38,72	51,33	36,98	56,44	58,10	83,64	95,58	122,40	159,58
A05	Iné bakt. otravy potravinami	abs.	52	3	11	14	10	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	51,17	2,88	10,49	13,27	9,50	35,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A09	Hnačka a gastroent. pravdepod.inf.pôvodu	abs.	69	93	66	40	184	315	222	222	227	233	259	223	353	346	359	334	304	328	290	304
		rel.	67,90	89,31	62,95	37,92	174,80	292,95	202,02	202,02	204,30	209,70	233,10	196,24	307,11	297,56	297,97	277,22	249,28	265,68	232,00	240,16
B15	Akútna hepatitída A	abs.	100	90	137	71	9	15	18	13	48	39	3	14	112	57	17	36	43	21	32	7
		rel.	98,40	86,43	130,67	67,31	8,55	13,95	16,38	11,83	43,20	35,10	2,70	12,32	97,44	49,02	14,11	29,88	35,26	17,01	25,60	5,53
B16	Akútna hepatitída B	abs.	3	7	6	5	13	8	0	5	4	5	2	3	0	3	3	1	0	0	0	0
		rel.	2,95	6,72	5,72	4,74	12,35	7,44	0,00	4,55	3,60	4,50	1,80	2,64	0,00	2,58	2,49	0,83	0,00	0,00	0,00	0,00
B17.1	Akútna hepatitída C	abs.	0	0	1	4	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
		rel.	0,00	0,00	0,95	3,79	6,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,80	0,00
B19	Nešpecifikovaná vírusová hepatitída	abs.	9	7	5	5	1	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	8,90	6,70	4,75	4,74	0,95	2,79	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A15-19	Tuberkulóza	abs.	*	*	*	*	*	27	3	12	1	16	13	1	8	5	1	3	6	3	2	
		rel.	*	*	*	*	*	25,11	2,73	10,92	0,90	14,40	11,70	0,88	6,96	4,30	0,83	1,66	2,46	4,86	2,40	1,58
A36	Diftéria	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A37	Divý kašeľ	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	29	7	2	4	4	9	6	2	3
		rel.	0,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,70	25,52	6,09	1,72	3,32	3,32	7,38	4,86	1,60	2,37
A38	Šarlach	abs.	4	29	1	11	11	3	2	0	3	4	7	0	4	0	0	0	2	5	0	0
		rel.	3,94	27,85	0,95	10,43	10,45	2,79	1,82	0,00	2,70	3,60	6,30	0,00	3,48	0,00	0,00	0,00	1,64	4,05	0,00	0,00
B01	Ovčie kiahne	abs.	395	258	360	414	412	370	673	255	130	237	196	309	247	177	215	369	383	328	235	197
		rel.	388,68	247,76	343,37	392,47	391,40	344,10	612,43	232,05	117,00	213,30	176,40	271,92	214,89	152,22	178,45	306,27	314,06	265,68	188,00	155,63
B02	Plazivec pásový	abs.	41	21	48	42	40	34	43	37	25	32	34	18	18	27	23	21	23	13	15	39
		rel.	40,34	20,17	45,78	39,82	38,00	31,62	39,13	33,67	22,50	28,80	30,60	15,84	15,66	23,22	19,09	17,43	18,86	10,53	12,00	30,81
B05	Osýpky	abs.	74	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	72,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B06	Ružienka	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B26	Muraps	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	116	267	12	0
		rel.	0,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	95,12	216,27	9,60	0,00
J10-11	Chríпка a akútne respiračné ochorenia	abs.	33076	28128	23380	25852	19084	33624	36965	36484	36898	31879	36249	39800	25808	29769	25777	26499	22146	25230	22836	25811
		rel.	32545,50	27011,30	22299,80	24507,70	18129,80	31270,3	33638,2	33200,4	33208,2	28691,10	32624,10	35024,00	22711,04	25601,34	21394,9	21994,17	18159,72	20436,30	18268,80	20390,69

Vývoj vybraných prenosných ochorení na území okresu Košice okolie za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
A39	Meningokoková infekcia	abs.	1	5	4	6	2	1	0	2	2	3	0	2	0	2	4	0	2	2	2	0
		rel.	0,98	4,80	3,82	5,69	1,90	0,93	0,00	1,82	1,80	2,70	0,00	1,76	0,00	1,72	3,32	0,00	1,64	1,62	1,60	0,00
A87	Vírusová meningitída	abs.	3	4	5	2	1	2	1	4	4	5	9	5	0	3	3	15	2	3	0	2
		rel.	2,95	3,84	4,77	1,90	0,95	1,86	0,91	3,64	3,60	4,50	8,10	4,40	0,00	2,58	2,49	12,45	1,64	2,43	0,00	1,58
A85-86	Iné a nešpecifikované encefalitídy	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G00	Bakter. zápal mozg. plien nezatr. inde	abs.	3	4	1	0	4	4	2	0	2	6	5	0	0	1	1	3	2	0	1	3
		rel.	2,95	3,84	0,95	0,00	3,79	3,72	1,82	0,00	1,80	5,40	4,50	0,00	0,00	0,86	0,83	2,49	1,64	0,00	0,80	2,37
G61	Zápalová polyneuropatia	abs.	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,95	0,00	0,00	0,91	0,91	0,00	0,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	1,58
A27	Leptospiróza	abs.	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	2	0	2	2	0	3	1	0
		rel.	0,00	0,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00	0,00	0,00	1,80	0,00	1,74	0,00	1,66	1,66	0,00	2,43	0,80	0,00
A32	Listerióza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A69+G63+M01.2	Lymeská choroba	abs.	15	20	18	6	6	17	11	15	7	4	8	3	11	4	7	4	10	6	5	6
		rel.	14,80	19,21	17,17	5,69	5,70	15,81	10,01	13,65	6,30	3,60	7,20	2,64	9,57	3,44	5,81	3,32	8,20	4,86	4,00	4,74
A78	Q - horúčka	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A84.1	Stredo európska kliešťová encefalitída	abs.	1	0	2	1	2	1	2	1	0	0	0	0	0	2	0	1	1	1	42	0
		rel.	0,98	0,00	1,91	0,95	1,90	0,93	1,82	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,66	0,00	0,82	0,81	33,60	0,00	0,00
B58	Toxoplazmóza	abs.	7	6	7	5	2	0	3	2	3	5	0	0	2	0	1	0	3	3	1	1
		rel.	6,89	5,76	6,68	4,74	1,90	0,00	2,73	1,82	2,70	4,50	0,00	0,00	1,74	0,00	0,83	0,00	2,46	2,43	0,80	0,79
B68	Tenióza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	67	75	23	21	19	15	20	17	13	21	38	21	24	20	35	18	21	17	27	28
		rel.	65,93	72,02	21,94	19,91	18,05	13,95	18,20	15,47	11,70	18,90	34,20	18,48	20,88	17,20	29,05	14,94	17,22	13,77	21,60	22,12
A33-35	Tetanus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A48.0	Plynová flegmónia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A50-53	Syfilis	abs.	*	*	*	*	3	3,00	1	0	0	3	8	11	7	20	12	13	8	7	5	5
		rel.	*	*	*	*	2,85	2,79	0,91	0,00	0,00	2,70	7,04	9,57	6,02	16,6	9,96	10,66	6,48	5,60	3,95	3,95
B86	Svrab	abs.	30	16	65	52	38	21	27	23	18	11	10	19	6	1	8	4	53	16	25	20
		rel.	29,52	15,37	62,00	49,30	36,10	19,53	24,57	20,93	16,20	9,90	9,00	16,72	5,22	0,86	6,64	3,32	43,46	12,96	20,00	15,80
A41	Iné septikémie	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	1	0	5	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,72	0,00	0,83	0,00	4,05	0,00	0,79
Z21	Bezpríznačkový stav infekcie HIV	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,82	0,00	0,00	0,00

* nesledovalo sa

Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Košice okolie v roku 2017

Kód MKCH	Ochorenie	Chorobnosť v roku 2017		Muži		Ženy	
		abs.	na 100000	abs.	na 100000	abs.	na 100000
1	2	3	4	5	6	7	8
A02	Iné infekcie salmonelami	131	103,49	69	110,40	62	97,96
A03	Bacilová dyzentéria	7	5,53	2	3,20	5	7,90
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	202	159,58	106	169,60	96	151,68
A07.1	Giardióza	9	7,11	5	8,00	4	6,32
A08	Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie	167	131,93	79	126,40	88	139,04
A09	Hnačka a gastroent. pravdepod. inf. pôvodu	304	240,16	153	244,80	151	238,58
A15-19	Tuberkulóza	2	1,58	1	1,60	1	1,58
A37	Divý kašeľ	3	2,37	0	0,00	3	4,74
A40	Streptokoková septikémia	2	1,58	1	1,60	1	1,58
A41	Iná septikémia	1	0,79	1	1,60	0	0,00
A46	Ruža	5	3,95	3	4,80	2	3,16
A48.1	Legionárska choroba	2	1,58	0	0,00	2	3,16
A50-53	Syfilis	5	3,95	5	8,00	0	0,00
A54	Gonokoková infekcia	3	2,37	3	4,80	0	0,00
A56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby	2	1,58	1	1,60	1	1,58
A69.2	Lymeská choroba	5	3,95	5	8,00	0	0,00
A87	Vírusová meningitída	2	1,58	2	3,20	0	0,00
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	3	2,37	3	4,80	0	0,00
B01	Ovčie kiahne	197	155,63	101	161,60	96	151,68
B02	Plazivec pásový	39	30,81	21	33,60	18	28,44
B15	Akútna hepatitída A	7	5,53	3	4,80	4	6,32
B17.2	Akútna hepatitída E	1	0,79	1	1,60	0	0,00
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	1	0,79	1	1,60	0	0,00
B22.0	Choroba HIV vyúsťujúca do encefalopatie	1	0,79	1	1,60	0	0,00
B27	Infekčná mononukleóza	21	16,59	9	14,40	12	18,96
B58	Toxoplazmóza	1	0,79	0	0,00	1	1,58
B83.0	Toxokaróza	1	0,79	1	1,60	0	0,00
B86	Svrab	20	15,80	13	20,80	7	11,06
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	3	2,37	3	4,80	0	0,00
G51	Poruchy spánkového nervu	3	2,37	2	3,20	1	1,58
G61	Zápalová polyneuropatia	2	1,58	1	1,60	1	1,58
J13	Zápal pľúc vyvolaný Str. pneumoniae	1	0,79	1	1,60	0	0,00
M012	Artritída pri Lymeskej borelióze	1	0,79	0	0,00	1	1,58
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	28	22,12	17	27,20	11	17,38
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	18	14,22	12	19,20	6	9,48

Vekovo špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Košice okolie v roku 2017

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											Spolu
			0	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 +	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	19	40	23	4	8	4	8	6	5	6	8	131
		rel.	1123,66	615,20	265,65	49,60	97,28	47,32	41,44	30,72	31,75	40,14	53,68	103,49
A03	Bacilová dyzentéria	abs.	2	2	1	0	1	0	1	0	0	0	0	7
		rel.	118,28	30,76	11,55	0,00	12,16	0,00	5,18	0,00	0,00	0,00	0,00	5,53
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	65	69	20	6	8	7	12	2	4	1	8	202
		rel.	3844,10	1061,22	231,00	74,40	97,28	82,81	62,16	10,24	25,40	6,69	53,68	159,58
A07.1	Giardióza	abs.	0	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	9
		rel.	0,00	46,14	34,65	37,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,11
A08	Vírusové a iné špecifik. črevné infekcie	abs.	52	64	17	3	1	5	2	3	3	5	12	167
		rel.	3075,28	984,32	196,35	37,20	12,16	59,15	10,36	15,36	19,05	33,45	80,52	131,93
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu	abs.	55	92	29	25	17	9	21	12	12	11	21	304
		rel.	3252,70	1414,96	334,95	310,00	206,72	106,47	108,78	61,44	76,20	73,59	140,91	240,16
A15-19	Tuberkulóza	abs.	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,36	0,00	0,00	0,00	0,00	1,58
A37	Divý kašeľ	abs.	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	3
		rel.	0,00	15,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,12	0,00	6,69	0,00	2,37
A40	Streptokoková septikémia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,42	1,58
A41	Iná septikémia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,12	0,00	0,00	0,00	0,79
A46	Ruža	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	5
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,07	13,42	3,95
A48.1	Legionárska choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,18	5,12	0,00	0,00	0,00	1,58
A50-53	Syfilis	abs.	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	2	5
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	12,16	0,00	10,36	0,00	0,00	0,00	13,42	3,95
A54	Gonokoková infekcia	abs.	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,54	0,00	0,00	0,00	0,00	2,37
A56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby	abs.	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,83	5,18	0,00	0,00	0,00	0,00	1,58
A69.2	Lymeská choroba	abs.	0	0	3	0	2	0	0	0	0	0	0	5
		rel.	0,00	0,00	34,65	0,00	24,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,95
A87	Vírusová meningitída	abs.	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	12,40	0,00	0,00	0,00	5,12	0,00	0,00	0,00	1,58

Vekovo špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Košice okolie v roku 2017

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	V e k o v é s k u p i n y											Spolu
			0	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 +	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	abs.	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	3
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,83	5,18	5,12	0,00	0,00	0,00	2,37
B01	Ovčie kiahne	abs.	4	52	100	33	7	0	0	1	0	0	0	197
		rel.	236,56	799,76	1155,00	409,20	85,12	0,00	0,00	5,12	0,00	0,00	0,00	155,63
B02	Plazivec pásový	abs.	0	0	1	3	1	0	3	6	9	7	9	39
		rel.	0,00	0,00	11,55	37,20	12,16	0,00	15,54	30,72	57,15	46,83	60,39	30,81
B15	Akútna hepatitída A	abs.	0	3	1	0	0	2	0	0	1	0	0	7
		rel.	0,00	46,14	11,55	0,00	0,00	23,66	0,00	0,00	6,35	0,00	0,00	5,53
B17.2	Akútna hepatitída E	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,71
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,12	0,00	0,00	0,00	0,79
E22.0	Choroba HIV vyúsťujúca do encefalopatie	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,79
E27	Infekčná mononukleóza	abs.	0	4	4	4	5	2	2	0	0	0	0	21
		rel.	0,00	61,52	46,20	49,60	60,80	23,66	10,36	0,00	0,00	0,00	0,00	16,59
B58	Toxoplazmóza	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	12,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,79
B83.0	Toxokaróza	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	15,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,79
B86	Svrab	abs.	4	2	7	2	2	1	1	0	0	1	0	20
		rel.	236,56	30,76	80,85	24,80	24,32	11,83	5,18	0,00	0,00	6,69	0,00	15,80
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
		rel.	59,14	15,38	11,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,37
G51	Poruchy spánkového nervu	abs.	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	3
		rel.	0,00	15,38	0,00	24,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,37
G61	Zápalová polyneuropatia	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2
		rel.	0,00	0,00	11,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,69	0,00	1,58
J13	Zápal pľúc vyvolaný Str. pneumoniae	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,69	0,00	0,79
M01.2	Artritída pri Lymeovej borelióze	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,35	0,00	0,00	0,79
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	0	8	11	7	2	0	0	0	0	0	0	28
		rel.	0,00	123,04	127,05	86,80	24,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,12
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	abs.	0	0	0	0	1	0	7	8	2	0	0	18
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	12,16	0,00	36,26	40,96	12,70	0,00	0,00	14,22

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Košice okolie v roku 2017

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiac												Spolu	
			Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	10	5	11	13	7	15	10	10	10	21	16	6	7	131
		%	7,63	3,82	8,40	9,92	5,34	11,45	7,63	7,63	16,03	12,21	4,58	5,34	100,00	
A03	Bacilová dyzentéria	abs.	0	0	0	0	1	1	1	2	1	1	0	0	7	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	14,29	14,29	14,29	28,57	14,29	14,29	0,00	0,00	100,00	
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	19	6	13	15	24	25	21	26	13	17	12	11	202	
		%	9,41	2,97	6,44	7,43	11,88	12,38	10,40	12,87	6,44	8,42	5,94	5,45	100,00	
A07.1	Giardióza	abs.	0	0	0	1	0	2	0	1	4	0	0	1	9	
		%	0,00	0,00	0,00	11,11	0,00	22,22	0,00	11,11	44,44	0,00	0,00	11,11	100,00	
A08	Vírusové a iné špecifické črevné infekcie	abs.	4	10	21	15	10	24	13	11	7	15	20	17	167	
		%	2,40	5,99	12,57	8,98	5,99	14,37	7,78	6,59	4,19	8,98	11,98	10,18	100,00	
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu	abs.	18	15	21	23	48	22	41	27	27	28	25	9	304	
		%	5,92	4,93	6,91	7,57	15,79	7,24	13,49	8,88	8,88	9,21	8,22	2,96	100,00	
A15-19	Tuberkulóza	abs.	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	
		%	0,00	0,00	50,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
A37	Divý kašeľ	abs.	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3	
		%	66,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
A40	Streptokoková septikémia	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	100,00	
A41	Iná septikémia	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
A46	Ruža	abs.	1	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0	0	5	
		%	20,00	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00	0,00	60,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
A48.1	Legionárska choroba	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	
		%	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	100,00	
A50-53	Syfilis	abs.	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	5	
		%	20,00	20,00	0,00	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	0,00	20,00	0,00	100,00	
A54	Gonokoková infekcia	abs.	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	3	
		%	0,00	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	66,67	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
A56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	50,00	100,00	
A69.2	Lymeská choroba	abs.	0	0	0	0	2	0	1	1	1	0	0	0	5	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	40,00	0,00	20,00	20,00	20,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
A87	Vírusová meningitída	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	50,00	0,00	100,00	

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Košice okolie v roku 2017

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiac												Spolu
			Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	abs.	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	3
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	33,33	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B01	Ovčie kiahne	abs.	31	10	34	9	6	7	13	4	1	1	51	30	197
		%	15,74	5,08	17,26	4,57	3,05	3,55	6,60	2,03	0,51	0,51	25,89	15,23	100,00
B02	Plazivec pásový	abs.	4	1	4	4	4	1	1	9	5	3	3	0	39
		%	10,26	2,56	10,26	10,26	10,26	2,56	2,56	23,08	12,82	7,69	7,69	0,00	100,00
B15	Akútne hepatitída A	abs.	0	0	0	0	0	1	0	2	2	2	0	0	7
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,29	0,00	28,57	28,57	28,57	0,00	0,00	100,00
B17.2	Akútne hepatitída E	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B22.0	Choroba HIV vyúsťujúca do encefalopatie	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	100,00
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	1	1	4	3	3	0	0	1	1	3	3	1	21
		%	4,76	4,76	19,05	14,29	14,29	0,00	0,00	4,76	4,76	14,29	14,29	4,76	100,00
B58	Toxoplazmóza	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B83.0	Toxokaróza	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B86	Svrab	abs.	4	0	7	4	0	0	3	2	0	0	0	0	20
		%	20,00	0,00	35,00	20,00	0,00	0,00	15,00	10,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	3
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	33,33	100,00
G51	Poruchy spánkového nervu	abs.	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	3
		%	0,00	33,33	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	0,00	100,00
G61	Zápalová polyneuropatia	abs.	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
J13	Zápal pľúc vyvolaný Str. pneumoniae	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
M01.2	Artritída pri Lymeovej borelióze	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	4	1	4	6	4	2	1	2	0	2	1	1	28
		%	14,29	3,57	14,29	21,43	14,29	7,14	3,57	7,14	0,00	7,14	3,57	3,57	100,00
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	abs.	3	2	4	0	3	0	1	2	1	1	1	0	18
		%	16,67	11,11	22,22	0,00	16,67	0,00	5,56	11,11	5,56	5,56	5,56	0,00	100,00

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okrese Košice okolie v roku 2017

KT	ARO/ CHPO	Veková skupina										Spolu		Komplikácie	
		0-5		6 - 14		15-19		20 - 59		60+		abs.	rel.	abs.	%
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.	ARO	84	2770,4	137	2992,8	68	2675,7	131	594,3	49	735,1	469	1208,7	2	0,4
	CHPO	1	33,0	4	87,4	0	0,0	10	45,4	1	15,0	16	41,2		
2.	ARO	147	5454,2	196	4816,9	75	3320,0	166	836,7	36	600,1	620	1785,8	0	0,0
	CHPO	1	37,1	6	147,5	3	132,8	23	115,9	0	0,0	33	95,1		
3.	ARO	110	3627,9	233	5090,0	126	4957,9	276	1252,1	110	1650,3	855	2203,4	2	0,2
	CHPO	6	197,9	12	262,1	21	826,3	11	49,9	1	15,0	51	131,4		
4.	ARO	285	6507,4	543	8212,3	292	7954,4	290	1879,4	109	2336,2	1519	3718,9	4	0,3
	CHPO	12	274,0	17	257,1	10	272,4	17	110,2	2	42,9	58	142,0		
5.	ARO	331	7557,7	476	7199,0	268	7300,6	567	2143,5	199	2488,0	1841	3605,8	4	0,2
	CHPO	14	319,7	28	423,5	4	109,0	28	105,9	8	100,0	82	160,6		
6.	ARO	267	4953,3	479	5886,0	181	4006,1	204	841,3	74	1009,3	1205	2185,3	3	0,2
	CHPO	0	0,0	1	12,3	2	44,3	10	41,2	2	27,3	15	27,2		
7.	ARO	174	4304,0	280	4587,6	124	3659,4	313	1183,3	111	1387,8	1002	2044,3	0	0,0
	CHPO	2	49,5	12	196,6	4	118,0	20	75,6	2	25,0	40	81,6		
8.	ARO	247	6109,7	386	6324,3	132	3895,5	204	841,3	68	927,5	1037	2207,7	1	0,1
	CHPO	5	123,7	33	540,7	13	383,6	8	33,0	2	27,3	61	129,9		
9.	ARO	180	5936,5	237	5177,4	143	5626,8	234	884,6	76	950,2	870	2028,6	0	0,0
	CHPO	15	494,7	31	677,2	23	905,0	10	37,8	0	0,0	79	184,2		
10.	ARO	79	3349,9	69	1938,0	42	2124,8	119	599,8	39	650,1	348	1065,0	1	0,3
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	9	45,4	0	0,0	9	27,5		
11.	ARO	93	3067,2	122	2665,2	44	1731,3	65	421,2	21	450,1	345	1055,8	0	0,0
	CHPO	0	0,0	8	174,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	8	24,5		
12.	ARO	102	4325,2	166	4662,5	61	3086,0	93	527,4	23	431,3	445	1452,6	0	0,0
	CHPO	0	0,0	8	224,7	1	50,6	4	22,7	0	0,0	13	42,4		
13.	ARO	128	4221,5	188	4107,0	92	3620,0	100	567,1	34	637,6	542	1561,1	1	0,2
	CHPO	0	0,0	3	65,5	2	78,7	7	39,7	0	0,0	12	34,6		

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okrese Košice okolie v roku 2017

KT	ARO/ CHPO	Veková skupina										Spolu		Komplikácie	
		0-5		6 - 14		15-19		20 - 59		60+		abs.	rel.	abs.	%
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
14.	ARO	139	5157,4	160	3932,2	84	3718,4	150	680,5	62	930,2	595	1618,6	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	7	309,9	4	18,1	1	15,0	12	32,6		
15.	ARO	68	2018,4	145	2850,8	58	2054,0	163	672,2	33	450,1	467	1088,9	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	14	57,7	1	13,6	15	35,0		
16.	ARO	87	3689,1	151	4241,2	39	1973,0	89	448,6	22	366,7	388	1187,4	1	0,3
	CHPO	1	42,4	3	84,3	2	101,2	4	20,2	0	0,0	10	30,6		
17.	ARO	112	4155,6	190	4669,5	67	2965,9	67	379,9	31	581,4	467	1429,2	0	0,0
	CHPO	2	74,2	12	294,9	7	309,9	2	11,3	0	0,0	23	70,4		
18.	ARO	102	5046,1	143	4685,9	62	3659,4	48	311,1	21	450,1	376	1416,2	0	0,0
	CHPO	2	98,9	1	32,8	3	177,1	0	0,0	0	0,0	6	22,6		
19.	ARO	88	3731,5	128	3595,2	43	2175,4	71	322,1	25	375,1	355	1022,5	2	0,6
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
20.	ARO	64	2110,8	166	3626,4	48	1888,7	100	412,4	30	409,2	408	998,9	1	0,2
	CHPO	2	66,0	15	327,7	3	118,0	3	12,4	0	0,0	23	56,3		
21.	ARO	82	3042,5	104	2555,9	44	1947,7	50	324,0	15	321,5	295	963,0	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
22.	ARO	54	2003,6	120	2949,2	36	1593,6	79	398,2	27	450,1	316	910,2	0	0,0
	CHPO	1	37,1	3	73,7	2	88,5	0	0,0	0	0,0	6	17,3		
23.	ARO	96	2849,5	108	2123,4	39	1381,1	58	292,3	23	383,4	324	835,0	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	1	35,4	0	0,0	0	0,0	1	2,6		
24.	ARO	72	2671,4	119	2924,6	39	1726,4	58	292,3	22	366,7	310	892,9	1	0,3
	CHPO	2	74,2	4	98,3	1	44,3	2	10,1	0	0,0	9	25,9		
25.	ARO	80	2374,6	111	2182,4	47	1664,4	73	368,0	12	200,0	323	832,4	0	0,0
	CHPO	0	0,0	3	59,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	7,7		
26.	ARO	46	1706,8	51	1253,4	25	1106,7	56	282,3	12	200,0	190	547,3	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	5,0	0	0,0	1	2,9		

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okrese Košice okolie v roku 2017

KT	ARO/ CHPO	Veková skupina										Spolu		Komplikácie	
		0-5		6 - 14		15-19		20 - 59		60+					
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
27.	ARO	48	1781,0	43	1056,8	14	619,7	40	259,2	12	257,2	157	512,5	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
28.	ARO	27	890,5	52	1136,0	22	865,7	46	260,8	15	281,3	162	466,6	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
29.	ARO	42	1558,3	54	1327,1	12	531,2	39	294,9	10	250,1	157	549,1	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
30.	ARO	29	1229,7	31	870,7	13	657,7	29	263,1	6	180,0	108	440,7	0	0,0
	CHPO	0	0,0	1	28,1	0	0,0	1	9,1	0	0,0	2	8,2		
31.	ARO	27	1335,7	26	852,0	13	767,3	37	239,8	9	192,9	112	421,9	0	0,0
	CHPO	0	0,0	1	32,8	2	118,0	0	0,0	0	0,0	3	11,3		
32.	ARO	41	1521,2	45	1105,9	15	664,0	29	219,3	9	225,0	139	486,2	0	0,0
	CHPO	1	37,1	3	73,7	0	0,0	1	7,6	0	0,0	5	17,5		
33.	ARO	27	1335,7	17	557,1	13	767,3	55	311,9	14	262,6	126	440,7	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
34.	ARO	47	2325,1	34	1114,1	15	885,3	56	362,9	17	643,4	169	636,5	0	0,0
	CHPO	2	98,9	1	32,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	11,3		
35.	ARO	33	1632,5	29	950,3	17	1003,4	42	317,6	20	500,1	141	575,3	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
36.	ARO	74	3137,9	44	1235,8	20	1011,8	57	369,4	18	385,8	213	745,0	1	0,5
	CHPO	1	42,4	2	56,2	0	0,0	1	6,5	0	0,0	4	14,0		
37.	ARO	49	1818,1	64	1572,9	42	1859,2	55	311,9	13	243,8	223	682,5	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	17,0	0	0,0	3	9,2		
38.	ARO	24	360,1	48	1781,0	23	1018,1	84	2064,4	105	476,3	284	772,6	2	0,7
	CHPO	0	0,0	0	0,0	1	44,3	8	196,6	5	22,7	14	38,1		
39.	ARO	131	4860,5	211	5185,6	90	3984,0	97	628,6	14	300,1	543	1772,5	1	0,2
	CHPO	1	37,1	15	368,6	4	177,1	12	77,8	0	0,0	32	104,5		

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okrese Košice okolie v roku 2017

KT	ARO/ CHPO	Veková skupina										Spolu		Komplikácie	
		0-5		6 - 14		15-19		20 - 59		60+		abs.	rel.	abs.	%
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
40.	ARO	163	5375,9	213	4653,1	85	3344,6	143	720,8	31	516,8	635	1727,4	0	0,0
	CHPO	0	0,0	22	480,6	5	196,7	10	50,4	2	33,3	39	106,1		
41.	ARO	144	4749,2	187	4085,1	69	2715,0	122	614,9	26	433,4	548	1490,7	3	0,5
	CHPO	1	33,0	17	371,4	2	78,7	10	50,4	1	16,7	31	84,3		
42.	ARO	210	5194,5	318	5210,2	123	3629,9	135	765,5	31	581,4	817	2000,2	0	0,0
	CHPO	1	24,7	9	147,5	6	177,1	7	39,7	0	0,0	23	56,3		
43.	ARO	190	5127,0	209	3735,6	86	2768,7	167	841,8	50	833,5	702	1718,7	0	0,0
	CHPO	2	54,0	18	321,7	2	64,4	5	25,2	0	0,0	27	66,1		
44.	ARO	100	3710,3	105	2580,5	41	1814,9	140	635,1	55	825,2	441	1199,7	0	0,0
	CHPO	0	0,0	2	49,2	3	132,8	4	18,1	1	15,0	10	27,2		
45.	ARO	89	5283,5	110	4325,4	33	2337,3	125	567,1	24	360,1	381	1243,7	0	0,0
	CHPO	0	0,0	4	157,3	2	141,7	4	18,1	0	0,0	10	32,6		
46.	ARO	72	2374,6	128	2796,2	53	2085,5	97	628,6	26	557,3	376	1150,7	1	0,3
	CHPO	4	131,9	8	174,8	1	39,3	7	45,4	0	0,0	20	61,2		
47.	ARO	172	4254,5	226	3702,8	99	2921,6	75	567,1	12	300,1	584	1588,7	4	0,7
	CHPO	3	74,2	10	163,8	1	29,5	5	37,8	1	25,0	20	54,4		
48.	ARO	108	4007,2	137	3366,9	64	2833,1	144	653,2	35	525,1	488	1327,5	0	0,0
	CHPO	9	333,9	28	688,1	6	265,6	2	9,1	0	0,0	45	122,4		
49.	ARO	154	4960,2	150	3242,5	90	3527,1	100	645,7	21	435,0	515	1558,3	5	1,0
	CHPO	5	161,0	0	0,0	2	78,4	4	25,8	2	41,4	13	39,3		
50.	ARO	221	5824,0	301	5323,7	138	4424,9	98	738,2	16	386,7	774	2204,2	3	0,4
	CHPO	18	474,4	28	495,2	8	256,5	0	0,0	0	0,0	54	153,8		
51.	ARO	222	5850,4	265	4686,9	127	4072,2	105	791,0	45	1087,6	764	2175,7	3	0,4
	CHPO	10	263,5	22	389,1	5	160,3	0	0,0	0	0,0	37	105,4		
52.	ARO	90	2898,8	89	1923,9	31	1214,9	105	678,0	25	517,9	340	1028,8	5	1,5
	CHPO	10	322,10	0	0,00	0	0,00	12	77,5	0	0,0	22	66,6		
Spolu	ARO	5875	193748,9	8380	185528,4	3627	145352,7	6067	32420,0	1862	31938,3	25811	72359,3	51	0,2
	CHPO	134	4419,1	403	8922,2	159	6372,0	280	1496,2	27	463,1	1003	2811,8		

III.9 Nozokomiálne nákazy

Tab. III.9.1 Proporcia výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných na území okresov Košice I–IV a okresu Košice – okolie v roku 2017

Názov PZS	Počet NN	Počet hospit.	%
CPLDZ Košice	0	351	0,00
DFN Košice	134	8958	1,50
Inštitút nukleárnej a molekulárnej medicíny, Košice	0	338	0,00
Letecká vojenská nemocnica a.s., Košice	24	1406	1,71
Nemocnica Košice Šaca a.s. 1. súkromná nemocnica	60	17690	0,34
UN L. Pasteura Košice	352	52900	0,67
VŠOÚG sv. Lukáša n.o., Košice	7	1250	0,56
Východoslovenský onkologický ústav Košice a.s.	3	5417	0,06
Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb a.s. Košice	92	11681	0,79
Spolu lôžkové zariadenia	672	99991	0,67
FMC – dialyzačné služby	0	9871	0,00
LOGMAN East a.s.	0	15183	0,00
MEDIALYZ, s.r.o.	0	7033	0,00
Spolu dialyzačné pracoviská	0	32087	0,00
Spolu	672	132078	0,51

Tab. III.9.2 Proporcija výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných na území okresov Košice I–IV a okresu Košice – okolie v roku 2017

Oddelenie	Počet NN	Počet hospit.	%
angiológia	0	1264	0,00
chirurgické	107	12088	0,89
chirurgia cievna	3	1438	0,21
chirurgia srdcová	7	984	0,71
chirurgia plastická a rek.	0	1159	0,00
chirurgia úrazová	11	3320	0,33
CPLDZ	0	351	0,00
detské	23	3780	0,61
dialýza	0	32087	0,00
dlhodobo chorých	35	2077	1,69
dom ošetrovateľskej služby	0	137	0,00
FRO	7	3060	0,23
geriatria	7	834	0,84
gyn. - pôrodnice	8	10212	0,08
hematologické	44	561	7,84
hospic	0	61	0,00
infekčné	32	2294	1,40
interné	81	8362	0,97
kardiológia	3	6579	0,05
kožné	0	743	0,00
neonatológia	46	5437	0,85
neurochirurgia	25	2112	1,18
neurologické	22	5429	0,41
nukleárna medicína	0	338	0,00
OAIM	158	3198	4,94
očné	0	2085	0,00
onkologické	1	3233	0,03
onkologické detské	2	671	0,30
ORL	0	3468	0,00
ortopedické	11	4802	0,23
pneumológia	6	1146	0,52
popáleniny	19	568	3,35
pracovné lekárstvo	0	1263	0,00
psychiatrické	2	2530	0,08
stomatológia	0	1327	0,00
urologické	12	3080	0,39
Spolu	672	99991	0,67

Tab. III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy na území okresov Košice I–IV a okresu Košice – okolie v roku 2017

Diagnóza MKCH	Diagnóza – slovom	Počet abs.	Proporcia %
A 02.1	Salmonelová septikémia	1	0,15
A 04.5	Kamplyobakteriálna enteritída	1	0,15
A 04.7	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	121	18,00
A 08.0	Rotavírusová enteritída	32	4,76
A 08.1	Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	2	0,30
A 08.2	Adenovírusová enteritída	3	0,45
A 09	Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu	4	0,60
A 40.2	Septikémia vyvolaná Streptokokom zo skup. D	7	1,04
A 40.3	Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie	1	0,15
A 41.0	Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	25	3,72
A 41.1	Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	39	5,80
A 41.5	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi mikroorganizmami.	36	5,36
A 41.8	Iná špecifikovaná septikémia	1	0,15
A 41.9	Nešpecifikovaná septikémia	2	0,30
B 37.7	Kandidová septikémia	8	1,19
G00.2	Streptokoková meningitída	1	0,15
G 00.3	Stafylokoková meningitída	7	1,04
H 10.0	Mukopurulentná konjunktivitída	1	0,15
I 80	Zápal žíl	1	0,15
J 00	Akútny zápal nosohltana	2	0,30
J 02	Akútny zápal hltana	3	0,45
J 04.0	Akútny zápal hrtana	1	0,15
J 10	Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky	1	0,15
J 15.0	Pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae	19	2,83
J 15.1	Pneumónia vyvolaná Pseudomonas	25	3,72
J 15.2	Pneumónia vyvolaná Staphylococcus	16	2,38
J 15.4	Pneumónia vyvolaná inými streptokokmi	6	0,89
J 15.5	Pneumónia vyvolaná Escherichia coli	3	0,45
J 15.6	Pneumónia vyvolaná inými aeróbnymi gram-negatívnymi baktériami	8	1,19
J 15.8	Iná bakteriálna pneumónia	6	0,89
J 16.8	Pneumónia vyvolaná inými bližšie určenými infekčnými organizmami	4	0,60
J 18.0	Bližšie neurčená pneumónia	12	1,79
J 20	Akútny zápal priedušiek	1	0,15
J 20.5	Akútna bronchitída vyvolaná respiračným syncyriálnym vírusom	3	0,45
J 20.8	Akútna bronchitída vyvolaná inými špecifikovanými organizmami	1	0,15
J 20.9	Bližšie neurčená akútna bronchitída	8	1,19

J 40	Bronchitída neurčená ako akútna alebo chronická	1	0,15
L 89	Dekubitálny vred	9	1,34
N 10	Akútna tubuloinstersticiálna nefritída	9	1,34
N 30	Cystitída	6	0,89
N 30.0	Akútna cystitída	15	2,23
N 30.9	Nešpecifikovaná cystitída	16	2,38
N 39.0	Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	16	2,38
T 81.3	Rozpad operačnej rany nezatriedený inde	69	10,27
T 81.4	Infekcia po výkone nezatriedená inde	67	9,97
T 83.5	Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov	1	0,15
T 84.5	Infekcia a zápalová reakcia zapríčinená vnútornou kĺbovou protézou	3	0,45
T 85.7	Infekcia a zápalová reakcia zapríčinená inými vnútornými protetickými pomôckami, implantátmi a štepmi	3	0,45
Z 22.3	Nosič inej bližšie určenej bakteriálnej infekcie	16	2,38
Z 22.8	Nosič inej infekčnej choroby	29	4,31
Spolu		672	100,00

Tab. III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení na území okresov Košice I–IV a okresu Košice – okolie v roku 2017 (lôžkové zariadenia)

Oddelenie	CLPDZ		DFN		INMM		LVN		Nemocnica Šaca a.s.		UN L. Pasteura		VŠOÚG sv. Lukáša		VOÚ Košice		VÚSCH Košice		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
chirurgické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	3,74	103	96,26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	107	15,92
chirurgia cievna	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	100,00	3	0,45
chirurgia srdcová	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	100,00	7	1,04
chirurgia plastická a rek.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
chirurgia úrazová	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11	1,64
CPLDZ	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
detské	0	0,00	23	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	23	3,42
dialýza	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
dlhodobó chorých	0	0,00	0	0,00	0	0,00	17	48,57	11	31,43	0	0,00	7	20,00	0	0,00	0	0,00	35	5,21
dom ošetr. služby	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
FRO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	14,29	6	85,71	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	1,04
geriatria	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	1,04
gyn. - pôrodnice	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	12,50	5	62,50	0	0,00	2	25,00	0	0,00	8	1,19
hematologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	44	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	44	6,55
hospic	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
infekčné	0	0,00	22	68,75	0	0,00	0	0,00	0	0,00	10	31,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	32	4,76
interné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11	13,58	70	86,42	0	0,00	0	0,00	0	0,00	81	12,05
kardiológia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	100,00	3	0,45
kožné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
neonatológia	0	0,00	46	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	46	6,85
neurochirurgia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	25	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	25	3,72
neurologické	0	0,00	8	36,36	0	0,00	0	0,00	4	18,18	10	45,45	0	0,00	0	0,00	0	0,00	22	3,27
nukleárna medicína	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
OAIM	0	0,00	33	20,89	0	0,00	0	0,00	8	5,06	38	24,05	0	0,00	0	0,00	79	50,00	158	23,52
očné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

onkologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	1	0,15
onkologické detské	0	0,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,30
ORL	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
ortopedické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	9,09	10	90,91	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11	1,64
pneumológia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	0,89
popáleniny	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	19	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	19	2,83
pracovné lekárstvo	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
psychiatrické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,30
stomatológia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
urologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	12	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	12	1,79
Spolu	0	0,00	134	19,94	0	0,00	24	3,57	60	8,93	352	52,38	7	1,04	3	0,45	92	13,69	672	100,00

Tab. III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení na území okresov Košice I–IV a okresu Košice – okolie v roku 2017 (dialýzy)

Oddelenie	FMC - dialyzačné služby		LOGMAN East a.s.		MEDIALYZ s.r.o.		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
dialýza	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Spolu	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Tab. III.9.5 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okresoch Košice I-IV a okrese Košice – okolie/rok 2017

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie															
	črevná		respiračná		urogenitálna		kože a sliznic		infekcie v mieste chir.výkonu a popáleniny		sepsy		ostatné		SPOLU	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
chirurgické	8	4,91	4	3,25	12	19,05	0	0,00	78	56,12	4	3,33	1	1,82	107	15,92
chirurgia cievna	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	2,16	0	0,00	0	0,00	3	0,45
chirurgia srdcová	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	2,88	1	0,83	2	3,64	7	1,04
chirurgia plastická a rek.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
chirurgia úrazová	1	0,61	2	1,63	0	0,00	0	0,00	3	2,16	2	1,67	3	5,46	11	1,64
CPLDZ	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
detské	16	9,82	3	2,44	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	1,67	2	3,64	23	3,42
dialýza	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
dlhodobochorých	16	9,82	10	8,13	7	11,11	0	0,00	0	0,00	1	0,83	1	1,82	35	5,21
dom ošetr. služby	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
FRO	5	3,07	0	0,00	1	1,59	0	0,00	0	0,00	1	0,83	0	0,00	7	1,04
geriatria	4	0,00	0	0,00	2	3,17	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,82	7	1,04
gyn. – pôr.	1	0,61	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6		0	0,00	1	1,82	8	1,19
hematologické	8	4,91	1	0,81	0	0,00	0	0,00	0	0,00	34	28,33	1	1,82	44	6,55
hospic	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
infekčné	25	15,34	4	3,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	1,67	1	1,82	32	4,76
interné	42	25,77	6	4,88	12	19,05	3	33,33	3	2,16	14	11,67	1	1,82	81	12,1
kardiológia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	2,50	0	0,00	3	0,45
kožné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
neonatológia	1	0,61	1	0,81	0	0,00	0	0,00	0	0,00	35	29,17	9	16,36	46	6,85
neurochirurgia	13	7,98	1	0,81	3	4,76	0	0,00	3	2,16	0	0,00	5	9,09	25	3,72
neurologické	6	3,68	8	6,50	4	6,35	0	0,00	0	0,00	1	0,83	3	5,46	22	3,27
nukleárna med.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
OAIM	8	4,91	78	63,41	12	19,05	6	66,67	14	10,07	18	15,00	22	40,00	158	23,51
očné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
onkologické	0	0,00	1	0,81	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,15
onkologické detské	0	0,00	0	0,00	2	3,17	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,30
ORL	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
ortopedické	3	1,84	0	0,00	1	1,59	0	0,00	7		0	0,00	0	0,00	11	1,64
pneumológia	5	3,07	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,82	6	0,89
popáleniny	0	0,00	2	1,63	1	1,59	0	0,00	13	9,35	2	1,67	1	1,82	19	2,83
prac. lekárstvo	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
psychiatrické	0	0,00	2	1,63	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,30
stomatológia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
urologické	1	0,61	0	0,00	6	9,52	0	0,00	5	3,60	0	0,00	0	0,00	12	1,79
Spolu	163	24,26	123	18,30	63	9,38	9	1,34	139	20,70	120	17,86	55	8,18	672	100,00

Tab. III.9.6 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okresoch Košice I–IV a okrese Košice – okolie/rok 2017

Etiolog. agens	Lokalizácia infekcie															
	črevná		respiračná		urogenitálna		kože a slizníc		infekcie v mieste chir.výkonu a popáleniny		sepsy		ostatné		SPOLU	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Acinetobacter	0	0,00	1	0,81	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,15
Acinetobacter baumannii	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	2,16	2	1,67	0	0,00	5	0,74
Acinetobacter calcoaceticus	0	0,00	4	3,25	0	0,00	0	0,00	1	0,72	0	0,00	0	0,00	5	0,74
Adenovírus	3	1,84	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	0,45
Campylobacter jejuni	1	0,61	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,15
Candida albicans	0	0,00	4	3,25	0	0,00	0	0,00	1	0,72	2	1,67	0	0,00	7	1,04
Candida glabrata	0	0,00	0	0,00	1	1,59	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,15
Candida krusei	0	0,00	0	0,00	1	1,59	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,15
Candida lusitaniae	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	1,67	0	0,00	2	0,30
Candida parapsilosis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	2,50	0	0,00	3	0,45
Candida pelliculosa	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,83	0	0,00	1	0,15
Citrobacter freundii	0	0,00	1	0,81	0	0,00	0	0,00	1	0,72	0	0,00	0	0,00	2	0,30
Citrobacter sp.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,72	0	0,00	0	0,00	1	0,15
Clostridium difficile	121	74,23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	121	18,01
Corynebacterium striatum	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,72	0	0,00	0	0,00	1	0,15
E. coli	0	0,00	1	0,81	12	19,04	0	0,00	11	7,91	8	6,67	0	0,00	32	4,76
E. coli ESBL+	0	0,00	2	1,63	6	9,52	0	0,00	1	0,72	4	3,33	1	1,81	14	2,08
E. coli karbap. rezist.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,81	1	0,15
Enterobacter aerogenes ESBL+	0	0,00	1	0,81	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,15
Enterobacter cloacae	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,72	1	0,83	0	0,00	2	0,30
Enterobacter kobei	0	0,00	1	0,81	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,15
Enterobacter species	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	1,44	0	0,00	0	0,00	2	0,30
Enterococcus faecalis	0	0,00	1	0,81	7	11,11	1	11,11	11	7,91	3	2,50	0	0,00	23	3,42
Enterococcus faecium	0	0,00	4	3,25	4	6,35	0	0,00	9	6,48	4	3,33	0	0,00	21	3,13
Enterococcus species	0	0,00	0	0,00	2	3,17	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,30
Gramnegatívne iné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,72	0	0,00	0	0,00	1	0,15
Klebsiella pneumoniae	0	0,00	6	4,88	3	4,76	0	0,00	1	0,72	6	5,00	2	3,63	18	2,68
Klebsiella pneum. ESBL+	0	0,00	8	6,50	6	9,52	1	11,11	6	4,32	2	1,67	9	16,36	32	4,76
Klebsiella pneum. karbapenem rezis.	0	0,00	4	3,25	1	1,59	1	11,11	3	2,16	1	0,83	13	23,63	23	3,42
Klebsiella species	0	0,00	0	0,00	8	12,70	0	0,00	12	8,63	1	0,83	1	1,81	22	3,27
Klebsiella species ESBL+	0	0,00	1	0,81	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,15
Morganella morganii	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	11,11	2	1,44	0	0,00	0	0,00	3	0,45
Norwalk vírus	2		0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,30

Proteus mirabilis	0	0,00	2	1,63	0	0,00	1	11,11	5	3,60	0	0,00	0	0,00	8	1,19
Proteus mirabilis ESBL+	0	0,00	1	0,81	0	0,00	1	11,11	0	0,00	1	0,83	0	0,00	3	0,45
Pseudomonas aeruginosa	0	0,00	22	17,89	11	17,46	3	33,33	21	15,11	9	7,50	2	3,63	68	10,12
Pseud. aeruginosa ESBL+	0	0,00	2	1,63	1	1,59	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	0,45
Pseud. aeruginosa karbapenem rezist.	0	0,00	2	1,63	0	0,00	0	0,00	1	0,72	0	0,00	2	3,63	5	0,74
Rotavírus	32	19,63	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	32	4,76
RS vírus	0	0,00	4	3,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	0,60
Salmonella enteritidis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,83	0	0,00	1	0,15
Sarcina sp.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,83	0	0,00	1	0,15
Serratia sp.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	1,44	0	0,00	0	0,00	2	0,30
Staphylococcus aureus	0	0,00	2	1,63	0	0,00	0	0,00	6	4,32	9	7,50	1	1,81	18	2,68
Staphylococcus aureus MRSA	0	0,00	9	7,32	0	0,00	0	0,00	11	7,91	16	13,33	15	27,27	51	7,59
Staphylococcus epidermidis	0	0,00	1	0,81	0	0,00	0	0,00	3	2,16	4	3,33	3	5,45	11	1,64
Staphylococcus epid. MRSE	0	0,00	7	5,69	0	0,00	0	0,00	14	10,07	21	17,50	3	5,45	45	6,70
Staphylococcus haemolyticus	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,72	2	1,67	1	1,81	4	0,60
Staphylococcus haemolyt. MRSB	0	0,00	3	2,44	0	0,00	0	0,00	3	2,16	9	7,50	0	0,00	15	2,23
Staphylococcus hominis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,83	0	0,00	1	0,15
Staphylococcus plazmakoaguláza negat.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,83	0	0,00	1	0,15
Staphylococcus sp.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,83	0	0,00	1	0,15
Stenotrophomonas maltophilia	0	0,00	2	1,63	0	0,00	0	0,00	1	0,72	1	0,83	0	0,00	4	0,60
Streptococcus agalactiae	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,81	1	0,15
Streptococcus alfa haemolyticus	0	0,00	1	0,81	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,15
Streptococcus anaerobius	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,72	0	0,00	0	0,00	1	0,15
Streptococcus pneumoniae	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,83	0	0,00	1	0,15
Vírus chrípky B	0	0,00	1	0,81	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,15
Bez agens	4	2,45	1	0,81	0	0,00	0	0,00	2	1,44	0	0,00	0	0,00	7	1,04
Materiál neodobratý	0	0,00	24	19,51	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	1,67	0	0,00	26	3,87
SPOLU	163	24,26	123	18,30	63	9,38	9	1,34	139	20,68	120	17,86	55	8,18	672	100,00

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD v zdravotníckych zariadeniach v roku 2017 v okresoch Košice I-IV a Košice – okolie

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		komplex. previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. - OIKM/JIS	6/16	3	3	1	4	11
Lôžk. odd.- chirurg. smer	41	32	6	1	190	229
Lôžk. odd. - nechirurg. smer	43	39	7	3	115	164
Amb. všeobecní lekári	314	46	0	0	0	46
Amb. odborní lekári	643	28	1	2	38	69
Stomatológovia	303	109	0	0	57	166
Iné*	560	24	0	0	7	31
SPOLU	1926	281	17	7	411	716

* lekárne, stanice záchranej služby, ADOS, výdajne zdravotníckych pomôcok, SValZ, nelôžkové oddelenia nemocničných zdravotníckych zariadení (napr. Kúpele Štós a.s., oddelenia centrálnej sterilizácie, centrálné operačné sály, laboratórne pracoviská, krvná banka, a pod.).

**Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu
a z prostredia v okresoch Košice I-IV a Košice okolie za rok 2017**

Oddelenie	sterilný materiál			Prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
Dialyzačné	0	0	0,00	20	2	10,00
Gynekologicko – pôrodnice	0	0	0,00	30	2	6,66
Chirurgické	0	0	0,00	147	14	9,52
ORL	0	0	0,00	20	3	15,00
Interné	0	0	0,00	29	1	3,44
Urologické	0	0	0,00	24	0	0,00
Centrálnej sterilizácie	0	0	0,00	20	0	0
Stomatologické	0	0	0,00	34	3	8,82
Plastickej a rekonštrukčnej chirurgie	0	0	0,00	30	1	3,33
Očné	0	0	0,00	30	5	16,66
Ortopedické	0	0	0,00	12	2	16,66
Transplantačné	0	0	0,00	10	1	10,00
Neonatologické	0	0	0,00	67	10	14,92
Lekárne	0	0	0,00	7	1	14,29
Ambulancie	0	0	0,00	15	0	0,00
ODCH	0	0	0,00	15	0	0,00
FRO	0	0	0,00	20	0	0,00
Neurologické	0	0	0,00	52	3	5,77
Infekčné	0	0	0,00	12	1	8,33
Pľúcne	0	0	0,00	18	0	0,00
Klinika srdcovej chirurgie	0	0	0,00	24	2	8,33
Kožné	0	0	0,00	12	0	0,00
Psychiatrické	0	0	0,00	30	0	0,00
Hematologické a onkohematologické	0	0	0,00	12	2	16,66
ARO/KAİM	0	0	0,00	12	1	8,33
Patologické	0	0	0,00	10	0	0,00
Krvná banka	0	0	0,00	14	0	0,00
Klinika pracovného lekárstva	0	0	0,00	13	0	0,00
Centrálne príjmacie oddelenie	0	0	0,00	22	0	0,00
Neurochirurgické	0	0	0,00	15	2	13,33
OLM	0	0	0,00	27	2	7,40
RTG	0	0	0,00	10	0	0,00
Tkanivová banka	0	0	0,00	10	0	0,00
Popáleninové	0	0	0,00	30	6	20,00
SPOLU	0	0	0,00	853	64	7,50

Tab. IV.1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v okresoch Košice I-IV a Košice okolie za rok 2017

Názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v												% pozit.	
	jednoráz. kombin. obaloch		kazetách dózách		kontajne-roch		kazetách, dózách		v inom obale		voľne			
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P		
Kov	309	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0,32
Sklo	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Guma	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Textil	102	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Plasty	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Liečivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
endoskopy kateg.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0,00
Šitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Iné	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
SPOLU	504	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	513
% pozit		0,20												0,19

Tab. IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okresoch Košice I-IV a Košice okolie v roku 2017

názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU		% pozit
	HVS		autokláv		chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD				
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P			
Kov	0	0	264	1	0	0	0	0	45	0	0	0	3	0	312	1	0,32
Sklo	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0,00
Guma	0	0	6	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	9	0	0,00
Textil	0	0	102	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Plasty	0	0	30	0	0	0	0	0	15	0	0	0	0	0	45	0	0,00
Liečivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Endosk. I. kat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	6	0	0,00
Šitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Iné	0	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	0	0,00
SPOLU	0	0	441	1	0	0	0	0	63	0	0	0	9	0	513	1	0,19

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okresoch Košice I-IV a Košice okolie za rok 2017

	Výsledky testovania							
	Počet evid. prístroj.	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit	počet vyradených
AUT	259	143	55,21	0	0,00	0	0	0
HVZ	388	264	68,04	1	0,38	1	0	0
FS	1	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Plazma	4	11	100,00	0	0,00	0	0	0
EO	1	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Iný	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
SPOLU	653	418	64,01	1	0,24	1	0	0

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov v okresoch Košice I-IV a Košice - okolie za rok 2017

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	7	0	0,00	0	0	0
Pokožka a ruky pac.	0	0	0,00	0	0	0
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	0	0	0,00	0	0	0
Inkubátory	2	0	0,00	0	0	0
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie	0	0	0,00	0	0	0
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	54	0	0,00	0	0	0
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	36	0	0,00	0	0	0
Dezinfekčné roztoky	5	0	0,00	0	0	0
Lekárske roztoky a H ₂ O	0	0	0,00	0	0	0
Masti a gély	0	0	0,00	0	0	0
Pomôcky na stravovanie pacientov	0	0	0,00	0	0	0
Lôžkoviny a bielizeň	12	0	0,00	0	0	0
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	143	19	13,29	13	7	0
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	347	24	6,92	8	14	0
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	4	0	0,00	0	0	0
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	245	21	8,57	8	13	0
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	3	0	0,00	0	0	0
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	40	8	20,00	0	0	8
SPOLU	898	72	8,02	30	34	8

LEKÁRSKA MIKROBIOLÓGIA

PERSONÁLNE OBSADENIE OLM RÚVZ KOŠICE

Tabuľka č. 2: Personálne obsadenie OLM v SR v roku 2017

	ÚVZ SR	RÚVZ Banská Bystrica	RÚVZ Košice	CELKOM
Lekári bez špecializácie			0	
Lekári so špecializáciou			2	
Laborant s VŠ			4	
Laborant s VOV			0	
Lab. bez špecializácie			1	
Lab. so špecializáciou			6	
AHS			0	
Zdravot. prac. spolu			13	
VŠ – nelekári – špec.			0	
VŠ – nelekári – bez špec.			1	
Iní zdr. zam. ÚSV. – so			0	
Iní zdr. zam. ÚSV – bez			0	
Iní zdr. prac. spolu:			1	
Odb. zamestnanci ÚSV			0	
Pomocní zamestnanci			2	
Upratovačky			0	
Iní			0	
PRACOVNÍCI SPOLU			16	

Organizačné členenie OLM:

Vedúca OLM – MUDr. Viera Lengyelová

Národné referenčné centrá (NRC):

NRC pre diftériu - MUDr. Viera Lengyelová

NRC pre črevné parazitózy – MUDr. Beáta Nadzonová

NRC pre syfilis - MUDr. Beáta Nadzonová - je súčasťou Oddelenia laboratórnej diagnostiky epidemiologicky významných sexuálne prenosných chorôb

Oddelenia:

Oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie - MUDr. Viera Lengyelová

Oddelenie laboratórnej diagnostiky epidemiologicky významných sexuálne prenosných chorôb - MUDr. Beáta Nadzonová

Oddelenie bakteriológie, bioterorizmu a molekulárnej biológie – RNDr. Seliga Róbert PhD. - zástupca vedúceho

Ťažiskové úlohy OLM

V rámci laboratórnej diagnostiky súvisiacej s kontrolou prenosných ochorení odbor lekárskej mikrobiológie vykonáva nadstavbovú mikrobiologickú diagnostiku vybraných

nákaz, venuje sa štandardizácii a overovaniu laboratórných postupov akreditovaných vyšetrení, čím prispieva ku zvyšovaniu kvality preventívnych programov.

Laboratóriá odboru lekárskej mikrobiológie pracujú podľa požiadaviek normy STN EN ISO/EIC 17025:2005. Majú vydané osvedčenie o akreditácii na 9 skúšok a 12 ukazovateľov mikrobiologického vyšetovania biologických materiálov ľudského tela a odpadových vôd na dôkaz prítomnosti patogénnych mikroorganizmov a vírusov, ich identifikáciu a stanovenie hladiny ochranných a diagnostických protilátok vo vzorkách sér. Osvedčenie o akreditácii bolo udelené Slovenskou národnou akreditačnou službou 19. 8. 2013 a platí do 19. 8. 2018.

Laboratóriá všetkých NRC a oddelení prijali a vyšetřili 5533 vzoriek, vykonali 17695 vyšetření - ukazovateľov a 175993 analýz. Laboratóriá ďalej vykonávali testovania na zabezpečenie kvality výkonu vyšetření v počte 1701 ukazovateľov a 11729 analýz.

Odbor lekárskej mikrobiológie sa podieľa na riešení významných celospoločenských programov a projektov MZ SR.

Plní nasledovné úlohy:

a) Prostredníctvom svojich Národných referenčných centier (NRC), ktoré pracujú v celoslovenskej pôsobnosti vykonáva:

- národnú laboratórnú surveillance diftérie – NRC pre diftériu
- národnú laboratórnú surveillance syfilisu – NRC pre syfilis
- národnú laboratórnú surveillance črevných parazitóz – NRC pre črevné parazitózy

Zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu vrátane požadovaných analýz a hlásení do regionálnych pracovísk ECDC a WHO.

Metodicky a odborne usmerňuje a koordinuje ostatné regionálne úrady verejného zdravotníctva v SR pri plnení celoštátnych aj medzinárodných programov ochrany a podpory zdravia.

b) V spolupráci s NRC pre poliomyelitídu ÚVZ SR sa podieľa na surveillance ľudských enterovírusov plnením úlohy č.6.6. PP ÚVZ v SR: Environmentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV - aktívna účasť v programe na udržanie stavu bez poliomyelitídy v Slovenskej republike a úloh SZO v rámci celosvetového programu eradikácie poliomyelitídy.

c) V spolupráci s NRC pre chrípku ÚVZ SR sa podieľa na surveillance respiračných vírusov plnením úlohy č. 8.1. PP ÚVZ v SR: Diferenciálna diagnostika respiračných ochorení - aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z členstva v EISN - European Influenza Surveillance Network.

d) V spolupráci s NRC pre morbili, rubeolu a parotitídu na ÚVZ SR sa podieľa na surveillance morbíl aktívnou účasťou pri plnení úlohy č.8.4. PP ÚVZ v SR: Diagnostika exantémových ochorení – aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z procesu eliminácie osýpok v Slovenskej republike a vo svete.

e) V spolupráci s odborními epidemiológie a odborními podpory zdravia RÚVZ Košického a Prešovského kraja sa podieľa na komplexnom riešení prevencie HIV/AIDS účasťou na plnení úlohy: Národný program podpory zdravia - úloha č.9.1. z PP ÚVZ v SR.

Tabuľka č. 3: Akreditácia pracovísk OLM v SR a účasť na externej kontrole kvality skúšok v roku 2017

	ÚVZ SR	RÚVZ BB	RÚVZ KE
Akreditácia od/do			19.08.2013 - 19.08.2018
Počet akreditovaných skúšok			9
Počet akreditovaných ukazovateľov			12
Počet absolvovaných medzilaboratórnych porovnávacích testov			15

Tabuľka č.4: Prehľad druhov vyšetrení a inej laboratórnej činnosti, počtu vyšetrených vzoriek a analýz v laboratóriách OLM v SR v roku 2017

Druh vyšetrenia	Počet	2016		
		ÚVZ	BB	KE
Rizikové zásielky	vzoriek			7
	analýz			96
Bakteriológia	vzoriek			71
	analýz			633
Viroológia	vzoriek			1335
	analýz			55294
Antiinfekčná imunológia	vzoriek			3938
	analýz			117955
Parazitológia	vzoriek			10
	analýz			459
MŽP	vzoriek			-
	analýz			-
Mykológia	vzoriek			-
	analýz			-
BŽP	vzoriek			-
	analýz			-
Laboratórium molekulárnej diagnostiky	vzoriek			172
	analýz			1556
SPOLU	vzoriek			5533
	analýz			175993
Laboratórium bunkových kultúr	počet bunkových línií			-
	množstvo pripravenej bunkovej susp. x 10 ⁶			
Prípravňa pôd a tekutých médií	Pevné pôdy, l			-
	Tekuté pôdy, l			-
	Roztoky, l			-
SPOLU				-

Analýza činnosti jednotlivých pracovísk OLM

NRC PRE DIFTÉRIU

1. Národné referenčné centrum (NRC) pre diftériu bolo rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva SR v zmysle zákona č. 518/1990 zriadené 15. februára 1996. Od zriadenia plní úlohy dané v zmysle uvedeného zákona. Organizačne je začlenené na Odbore lekárskej mikrobiológie.

2. Personálne obsadenie

MUDr. Viera Lengyelová – vedúca NRC

Mgr. Anna Belyová – zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním II. stupňa

Mária Suleňová – zdravotnícky laborant so špecializáciou

3. Akreditácia

- podľa STN EN ISO/IEC 17025: 2005
- od roku 2006 s platnosťou do roku 2018
- počet skúšok: 2
- počet ukazovateľov: 2

4. Činnosť NRC

4.1. Odborná činnosť

4.1.1 Ťažiskové úlohy

V rámci nadstavbovej diagnostiky diftérie v celoslovenskej pôsobnosti zabezpečuje:

- overovanie a potvrdzovanie kmeňov *Corynebacterium diphtheriae*
- stanovovanie toxicity u potvrdených kmeňov *Corynebacterium diphtheriae*
- identifikáciu koryneformných baktérií
- stanovovanie hladiny difterického antitoxínu v ľudských sérach
- uchovávanie referenčných materiálov pre diagnostiku diftérie pre vlastnú potrebu a pre potrebu laboratórií OLM v SR, uchovávanie vzácných izolácií z oblasti koryneformných baktérií
- odbornú, metodickú a expertíznu činnosť
- informácie z oblasti laboratórnej diagnostiky diftérie
- informácie o epidemiologickej situácii v oblasti diftérie

Výsledky

V roku 2017 bolo v laboratóriu NRC pre diftériu vyšetrených 10 vzoriek, u ktorých bolo vykonaných 43 vyšetrení. 3 x bol identifikovaný kmeň *Corynebacterium diphtheriae* typ *gravis* – netoxický, 1 x kmeň *Corynebacterium diphtheriae* typ *mitis/belfanti* – netoxický. Na vyšetrenie hladiny difterického antitoxínu boli vyšetrené 4 séra.

Vyhodnotenie

Relatívne nízky počet identifikácií difterických kmeňov je dôsledkom priaznivej situácie v oblasti imunity populácie na diftériu. V poslednom prehľade imunity populácie bola dokázaná 88% odolnosť. Toto pomerne vysoké percento odolnosti nevyklučuje výskyt toxických kmeňov zavlečením na územie SR. Snahou spoločného postupu štátov Európskej

únie je rýchle a včasné rozpoznanie a diagnostika diftérie, ktorá je základným komponentom pri stanovovaní diagnózy pre dnes relatívne neznáme ochorenie, akým je záškrt.

Posledný prehľad imunity populácie na diftériu bol vykonaný v roku 2002. Je potrebné zvážiť vykonanie ďalšieho, za účelom kontroly stavu imunity populácie, ako aj za účelom kontroly účinnosti tretej revakcinačnej dávky zavedenej v roku 2004 u 13 - ročných detí, rovnako účinnosť revakcinácie dospelých, ktorí sú od roku 2007 preočkovávaní v 10 – 15 - ročných intervaloch.

4.1.2 Novozavedené metódy

V roku 2017 neboli zavedené nové metódy.

4.1.3 Medzilaboratórne porovnania – v roku 2017 sme sa nezúčastnili medzinárodného medzilaboratórneho porovnávania.

4.1.4 Iná odborná činnosť

V dôsledku priaznivej epidemiologickej situácie v Európe došlo v rokoch 2013 - 2017 k útlmu aktivít medzi jednotlivými národnými referenčnými centrami v rámci EÚ a koordinujúcim laboratóriom v Londýne – WHO Global Collaborating Centre for Diphtheria and Streptococcal Infections, ktoré je finančne naviazané na ECDC. Súvisí to s tým, že do popredia vystúpili iné závažné zdravotnícke problémy a tým aj finančné priority. NRC pre diftériu je v kontakte s profesorkou A. Efstratiou, vedúcou tohto nadnárodného laboratória a koordinátorkou všetkých aktivít súvisiacich s laboratórnou surveillancie diftérie.

NRC spolupracuje s odborom epidemiológie ÚVZ SR, s epidemiologickými pracoviskami RÚVZ v SR a oddeleniami klinickej mikrobiológie v SR.

5. Legislatívna činnosť – nevykonáva.

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť

- telefonické konzultácie

- dotazníky v rámci spätnej väzby so zákazníkmi využívajúcimi služby NRC.

7. Členstvá

Pracovníci NRC pre diftériu neboli vyzvaní k účasti v pracovných skupinách či výboroch.

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach

V roku 2017 sme sa nezúčastnili na žiadnej zahraničnej pracovnej ceste.

NRC PRE ČREVNÉ PARAZITÓZY

1. NRC zriadené Ministerstvom zdravotníctva SR rozhodnutím v zmysle zákona č.518/1990.

Dátum zriadenia – 1. 3. 1997

Organizačne je začlenené na Odbore lekárskej mikrobiológie.

2. Personálne obsadenie

MUDr. Beáta Nadzonová – vedúci NRC

Eva Andrasiová – zdravotnícky laborant so špecializáciou

Jozefína Hricová - zdravotnícky laborant so špecializáciou

3. Akreditácia

NRC pre črevné parazitózy je akreditované podľa normy STN EN ISO/17025:2005 od roku 2006 s platnosťou do roku 2018

počet skúšok – 2

počet ukazovateľov – 2

4. Činnosť NRC

4.1. Odborná činnosť

4.1.1. Ťažiskové úlohy

Národné referenčné centrum pre črevné parazitózy v rámci celoslovenskej pôsobnosti vykonáva:

- nastavbovú diagnostiku črevných parazitóz
- expertízu a metodickú činnosť
- zabezpečuje zácvičenie a výučbu v metódach danej problematiky
- poskytuje konzultačnú a diagnostickú činnosť pre epidemiologicky závažné situácie
- konfirmačné vyšetrenia pre laboratóriá oddelení lekárskej mikrobiológie (OLM) v SR v danej problematike
- uchováva referenčné materiály pre diagnostiku črevných parazitóz pre vlastnú potrebu a pre potrebu laboratórií OLM v SR, uchováva vzácne izolácie z oblasti črevných parazitov
- zabezpečuje laboratórnu časť surveillance črevných parazitóz
- zavádza a optimalizuje nové diagnostické postupy
- zabezpečuje zácvičenie v metódach danej problematiky
- zabezpečuje odborné stáže, semináre a predtestačné školenia
- zúčastňuje sa na medzinárodnej externej kontrole kvality.

4.2. Novozavedené metódy

NRC pre črevné parazitózy v roku 2017 nezaviedlo žiadne nové metódy.

4.3. Medzilaboratórne porovnania

NRC pre črevné parazitózy sa v roku 2017 nezúčastnilo medzinárodného medzilaboratórneho porovnávacieho vyšetrenia.

4.4. Iná odborná činnosť

V roku 2017 NRC pre črevné parazitózy vyšetřilo 10 vzoriek stolice, u ktorých bolo vykonaných 19 vyšetření. 9 vzoriek došlo s požiadavkou na koprologické vyšetřenie, z nich boli 2 vzorky s pozitívnym nálezom: Entamoeba sp. – 1x, Entamoeba coli - 1x, Ascaris lumbricoides – 1x.

Jedna vzorka stolice bola vyšetřená na prítomnosť antigénu Entamoeba histolytica s pozitívnym výsledkom.

1 vzorka séra bola vyšetřená na prítomnosť protilátok triedy IgG proti Entamoeba histolytica s pozitívnym výsledkom.

5. Legislatívna činnosť

NRC pre črevné parazitózy v roku 2017 nebolo požiadané o účasť na legislatívnej činnosti.

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť

NRC pre črevné parazitózy zabezpečoval zácvik a výučbu v metódach danej problematiky, poskytoval konzultačnú a diagnostickú činnosť pre epidemiologicky závažné situácie, zabezpečoval odborné stáže a predatestačné školenia.

7. Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách

Pracovníci NRC neboli členmi pracovných skupín odborných spoločností.

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach

Pracovníci NRC sa nezúčastnili žiadnej zahraničnej pracovnej cesty ani na odborných podujatiach.

NRC PRE SYFILIS

1. NRC bolo zriadené Ministerstvom zdravotníctva SR rozhodnutím zo dňa 3. 9. 2001, SOČ – 4554/2001/N.

Je súčasťou Oddelenia laboratórnej diagnostiky epidemiologicky významných sexuálne prenosných chorôb.

2. Personálne obsadenie

MUDr. Beáta Nadzonová – vedúca NRC

Mgr. Jana Uhliariková – zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním II. stupňa

Bc. Mária Demčišáková – zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním I. stupňa

Nadežda Semančíková – zdravotnícky laborant bez špecializácie

3. Akreditácia

Od roku 2007 s platnosťou do 19. 8. 2018 je akreditovaným pracoviskom podľa normy STN EN ISO/IEC 17025:2005

- 4 skúšky

- 7 ukazovateľov

4. Činnosť NRC

4.1. Odborná činnosť

4.1.1 Ťažiskové úlohy:

- vykonáva nadstavbovú sérologickú diagnostiku syfilisu na potvrdenie ochorenia,
- konfirmuje falošne pozitívne a negatívne výsledky sérologických vyšetrení,
- konfirmuje sérologické vyšetrenia pri pozitívnom skríningu pre oddelenia lekárskej mikrobiológie - OLM, hematologické a transfúzne oddelenia - HTO a Národnú transfúznú službu – NTS,
- zabezpečuje laboratórnu surveillance syfilisu v rámci SR,
- overuje nové diagnostické súbory určené na skríningové vyšetrenie v oblasti diagnostiky syfilisu,
- vyhodnocuje testy v súčinnosti s anamnézou pacienta a diagnostickými závermi (deti, dospelí, gravidné ženy, darcovia krvi).

Vyhodnotenie

V roku 2017 sme vyšetrili celkom 2674 vzoriek sér a likvorov, z toho prvýkrát potvrdených bolo 1513, z nich 639 (42,23%) bolo pozitívnych. Pri porovnaní s rokom

2016, kedy bolo celkovo vyšetrených 2552 vzoriek, z toho prvýkrát konfirmovaných bolo 1425, z nich 659 (46,24%) bolo pozitívnych, sme zaznamenali mierny vzostup konfirmovaných pacientov o 88 a počet pozitívnych poklesol o 20 oproti hodnotenému obdobiu v roku 2016 (tab.1,2).

Skonfirmovali sme 173 detí, z ktorých 109 (63%) malo prenesené materské protilátky IgG, u 2 sme Westernblot testom dokázali prítomnosť IgM protilátok, čo poukazuje na možnosť vrodeného syfilisu.

Z NTS a HTO bolo zaslaných na konfirmáciu 343 darcov krvi, z tohto počtu bolo 27 (7,87%) pozitívnych.

V NRC pre syfilis bolo v roku 2017 vykonaných 8190 vyšetrení (v roku 2016 bolo 7711 vyšetrení), čo predstavuje nárast o 479 vyšetrení oproti hodnotenému obdobiu minulého roku.

V rámci dispenzárnej starostlivosti sme vyšetřili 1161 vzoriek, z toho 831 (71,57%) bolo pozitívnych. V porovnaní s rokom 2016, kedy sme vyšetřili 1125 vzoriek, sme zaznamenali vzostup o 36 vzoriek.

Najvyšší počet pozitívnych vzoriek, čo sa týka krajov, bol zaznamenaný v Bratislavskom kraji, na druhom mieste bol Košický kraj, na treťom mieste Prešovský kraj a Žilinský kraj (tab.3).

Záver

S ohľadom na aktuálnu slovenskú i celosvetovú epidemiologickú situáciu je potrebné naďalej vykonávať dôslednú laboratórnu surveillance syfilisu s dôrazom na vylúčenie falošne pozitívnych skriningových vyšetření u niektorých diagnóz (malignity, autoimúnne ochorenia, vakcinácia, transplantácie, darcovia, tehotné, narkomani, HIV pozitívni).

Tab. č. 1 Počet vzoriek a vyšetření za rok 2017 a 2016

Rok	2017	2016
Počet vzoriek	2674	2552
Počet vyšetření	8190	7711

Tab. č. 2 Počet vyšetřených vzoriek u konfirmovaných pacientov za rok 2017

Konfirmovaní pacienti	vzorky		
	pozitívne	negatívne	spolu
dospelí	561	333	894
gravidné	49	54	103
deti	109	62	171
deti s IgM	2	0	2
NTS/HTO	27	316	343
spolu	748	765	1513

Tab. č. 3 Celkový počet vzoriek a počet pozitívnych vzoriek v jednotlivých krajoch SR za rok 2017

	BA	BB	KE	NR	PO	TR	TT	ZA	spolu
Počet vzoriek	937	226	453	155	273	209	148	273	2674
Z toho počet pozitívnych vzoriek	465	67	270	92	178	153	99	152	1476
Počet vyšetření	2861	728	1525	395	856	663	373	798	8190

4.1.2 Novozavedené metódy

V roku 2017 nebola zavedená žiadna nová metóda.

4.1.3 Medzilaboratórne testy

V roku 2017 sme sa nezúčastnili na externej kontrole kvality.

4.1.4 Iná odborná činnosť

Pracovisko udržiava odborný kontakt a spolupracuje s odbornými inštitúciami a pracoviskami.

5. Legislatívna činnosť

NRC pre syfilis nebolo požiadané o účasť na legislatívnej činnosti.

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť

NRC pre syfilis vykonávalo odbornú, metodickú a expertíznu činnosť:

- vykonávalo konzultácie s ošetrojúcimi lekármi, týkajúce sa štádia ochorenia, interpretácie výsledkov sérologických vyšetrení, interpretácie falošne pozitívnych a negatívnych výsledkov, liečebného a dispenzárneho postupu u dospelých, novorodencov, chorých pri koinfekcii s HIV, narkomanov a iných rizikových pacientov, odporúča časové intervaly ďalších potrebných odberov
- zabezpečovalo odborné stáže študentov a lekárov v rámci postgraduálnej prípravy.

7. Členstvo a zastúpenie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách

- registrácia v Slovenskej lekárskej komore.

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach

Vedúca NRC pre syfilis sa nezúčastnila na zahraničnej pracovnej ceste.

ODDELENIE VIROLÓGIE A ANTIINFEKČNEJ IMUNOLÓGIE

1. Oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie patrí k najstarším pracoviskám odboru lekárskej mikrobiológie. Antiinfekčná imunológia bola zriadená v päťdesiatych rokoch a kultivačná virológia v sedemdesiatych rokoch 20.storočia.

2. Personálne obsadenie

MUDr. Viera Lengyelová - vedúca oddelenia

Mgr. Anna Belyová - zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním II. stupňa

Mgr. Daniela Slimáková - zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním II. stupňa

Mária Suleňová - zdravotnícky laborant so špecializáciou

Jozefína Hricová - zdravotnícky laborant so špecializáciou

Mária Babková – zdravotnícky laborant so špecializáciou

Helena Maščáková - sanitárka

3. Akreditácia: áno

Od apríla 2008 je akreditovaným pracoviskom podľa normy STN EN ISO/IEC 17025:2005 s platnosťou do 19. 8. 2018.

Počet skúšok: 1

Počet ukazovateľov: 1

4. Činnosť oddelenia

4.1. Odborná činnosť

Oddelenie virológie pri RÚVZ so sídlom v Košiciach je subnárodným virologickým laboratóriom pre celý Východoslovenský región, ktorého činnosť metodicky riadi NRC pre poliomyelitídu a NRC pre chrípku pri ÚVZ SR v Bratislave.

Laboratórium antiinfekčnej imunológie je nadstavbovým sérologickým laboratóriom pre mesto Košice a Košický kraj.

4.1.1 Ťažiskové úlohy:

- aktívna účasť v programe na udržanie stavu bez poliomyelitídy v Slovenskej republike a úloh SZO v rámci celosvetového programu eradikácie poliomyelitídy – plnenie úlohy 6.6. PP ÚVZ SR – Environmentálna surveillancie poliomyelitídy a sledovanie VDPV.

Z tejto úlohy vyplývajú nasledujúce činnosti:

- environmentálna surveillancie poliomyelitídy a sledovanie VDPV (Vaccine Derived Polio Viruses) – vyšetřovanie odpadových vôd vo VS regióne na prítomnosť poliovírusov a iných enterálnych vírusov
- surveillancie akútnych chabých obrn – vyšetřovanie stolíc a iného biologického materiálu na prítomnosť poliovírusov a iných enterálnych vírusov od pacientov s výskytom ochorení napodobňujúcich poliomyelitídu, predovšetkým akútne chabé obrny (ACHO)
- sérologické vyšetřovanie protilátok proti vybraným enterálnym vírusom

Výsledky

V roku 2017 bolo vyšetřených 87 vzoriek odpadových vôd, všetky s negatívnym výsledkom.

V hodnotenom období sme vyšetřili 535 klinických materiálov na prítomnosť enterovírusov. V 3 vzorkách od 2 pacientov sme izolovali vírus ECHO 30 (1 x liquor, 2 x stolica). S diagnózou suspektná akútna chabá obrna (ACHO) od jedného pacienta do 15 rokov sme vyšetřovali 3 materiály s negatívnym výsledkom a nad 15 rokov od dvoch pacientov 6 materiálov taktiež s negatívnym výsledkom.

Protilátky proti vybraným enterovírusom (Coxsackievírus B1 - B6) sme vyšetřili v 307 vzorkách sér.

- Diferenciálna diagnostika respiračných ochorení – úloha č.8.1. PP ÚVZ SR - aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z členstva v EISN - European Influenza Surveillance Network:
- surveillancie chrípky a chrípke podobných akútnych respiračných ochorení – laboratórna diagnostika chrípky – izolačné pokusy na bunkových kultúrach, laboratórna diagnostika chrípky metódami molekulárnej biológie (RT-PCR), dôkaz protilátok proti vybraným respiračným vírusom.

Výsledky

Priamy dôkaz: pokus o izoláciu vírusov na bunkových kultúrach.

V roku 2017 bolo vyšetřených 400 materiálov od 381 pacientov s ochorením horných ciest dýchacích, z toho bolo 47 odberov od sentinelových lekárov, 12 pitevných materiálov od 4 pacientov, 4 materiály od 2 pacientov s diagnózou SARI.

86 materiálov bolo pozitívnych na vírusy chrípky, z toho bola identifikovaná 66-krát chrípka A a 20-krát chrípka B.

Za účelom bližšej identifikácie izolovaných kmeňov bolo 24 materiálov zaslaných do NRC pre chrípku na ÚVZ SR v Bratislave, kde boli identifikované nasledovne:

- 2-krát A/California/ 7/2009(H1N1) pdm-like,
- 5-krát A/HongKong//4801/2014(H3N2) -like (z toho 4-krát od sentinelových lekárov),

- 3-krát B/Brisbane/60/2008-like,
- 14-krát B/Phuket/3073/2013-like (z toho 2-krát od sentinelových lekárov).

Metódou RT-PCR boli dokázané vírusy chrípky nasledovne:

- 59-krát A(H3) (z toho 24-krát od sentinelových lekárov),
- 3-krát B (z toho 2-krát od sentinelových lekárov).

Rýchlotestom bolo vyšetrených 13 materiálov na chrípku A a B, z nich bolo 6 pozitívnych na chrípku A a 2 na chrípku B.

Nepriamy dôkaz: dôkaz protilátok.

V roku 2017 bolo na dôkaz protilátok proti respiračným vírusom vykonaných 3746 sérologických vyšetrení (638 vzoriek) metódou KFR. Štandardná sada vyšetrení obsahuje 6 antigénov (vírus chrípky A a B, adenovírus, RS-vírus, Mycoplasma pneumoniae, vírus parachrípky).

Pozitívne vyšetrenia: 14x chrípka A, 6x chrípka B, 9x RS-vírus, 5x mykoplasma a 2x adenovírus.

Metódou ELISA na dôkaz špecifických protilátok triedy IgM a IgG proti chrípke bolo vyšetrených 20 sér od 17 pacientov. Z toho malo 10 vzoriek zvýšenú hladinu protilátok triedy IgG proti chrípke A a v 5 vzorkách bola zvýšená hladina protilátok triedy IgG proti chrípke B.

Na vyžiadanie vyšetrujeme metódou KFR aj protilátky proti ornitóze, Q-horúčke, chlamýdiómu skupinovému antigénu a legionelám. V tomto roku sme vyšetřili 24 vzoriek, všetky s negatívnym výsledkom.

Materiál na vyšetrenie od pacientov s akútnym respiračným ochorením odoberajú ošetrujúci lekári v spolupráci s pracovníkmi odborov epidemiológie jednotlivých RÚVZ Košického a Prešovského kraja. Laboratórium pripravuje odberové médiá a v priebehu celého roka vykonáva laboratórnu diagnostiku chrípky a chrípke podobných ochorení metódou PCR, pokusom o izoláciu vírusov na bunkových kultúrach, rýchlotestom a nepriamym dôkazom – sérologicky. Hlásenie o výsledkoch posiela v týždenných intervaloch do NRC pre chrípku.

- Diferenciálna diagnostika hnačkových ochorení vírusovej etiológie metódou latexovej aglutinácie (Rota, Adeno).

Výsledky

V roku 2017 bola požiadavka na vyšetrenie 6 vzoriek stolice od pacientov s diagnózou hnačkové ochorenie suspektne vírusového pôvodu. 4 vzorky boli pozitívne na prítomnosť rotavírusov.

- Aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z procesu eliminácie osýpok v Slovenskej republike a vo svete – plnenie úlohy č.8.4. – Diagnostika exantémových ochorení.

Vyhodnotenie

Laboratórium vykonáva vyšetrenie protilátok triedy IgM a IgG u vzoriek sér dodaných od ošetrujúcich lekárov Košického a Prešovského kraja. V mesačných intervaloch k 20.dňu bežného mesiaca spracováva hlásenie v tabuľkovej forme o počte vyšetrených materiálov v stanovených vekových skupinách a zasiela elektronickou formou do NRC pre MRP ÚVZ SR.

Výsledky

V roku 2017 bolo vyšetrených 41 vzoriek sér a 3 vzorky liquoru na prítomnosť protilátok triedy IgM a IgG u osýpok, celkovo 88 vyšetrení. 1 vzorka bola pozitívna na prítomnosť protilátok triedy IgM.

Záver

Osýpky (morbili) je infekčné ochorenie, ktoré spôsobuje epidémie najmä v detskom veku. Očkovaním sa výskyt tohto ochorenia znížil na minimum, ale v porovnaní s ostatnými vakcinovanými nákazami sa osýpky sporadicky stále vyskytujú. Je potrebné sledovať výskyt tohto ochorenia vyšetrovaním protilátok triedy IgM a tým zabrániť vzniku lokálnych epidémií. Je žiadúce preto pokračovať v spolupráci s lekármi Košického a Prešovského kraja, s pracovníkmi jednotlivých oddelení epidemiológie RÚVZ a s NRC pre MRP na zabezpečení eliminácie osýpok v Slovenskej republike.

4.1.2 Novozavedené metódy

V roku 2017 nebola zavedená žiadna nová metóda.

4.1.3 Medzilaboratórne porovnania

V roku 2017 sa oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie zúčastnilo na dvoch medzilaboratórnych porovnávacích testoch.

4.1.4 Iná odborná činnosť

Účasť na riešení projektov.

Oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie plní tri úlohy vyplývajúce z PP RÚVZ v SR

Úloha č. 8.1. Diferenciálna diagnostika respiračných ochorení (Aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z členstva v EISN - European Influenza Surveillance Network).

Úloha č. 8.4. Diagnostika exantémových ochorení. (Aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z procesu eliminácie osýpok v Slovenskej republike a vo svete).

Úloha č.6.6. Environmentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV.(Aktívna účasť v programe na udržanie stavu bez poliomyelitídy v Slovenskej republike a úloh SZO v rámci celosvetového programu eradikácie poliomyelitídy).

Úloha č.7.8 Monitoring výskytu enterovírusov vo vodách určených na kúpanie. (spolupráca s ÚVZ SR a RÚVZ Prešovského a Košického kraja). V roku 2017 bolo spracovaných a zaslaných na vyšetrenie na ÚVZ SR 11 vôd určených na kúpanie.

Laboratórium ďalej vyšetrovalo prítomnosť protilátok proti vybraným druhom neurotropných vírusov komplement - fixačnou metódou (KFR).

Vyhodnotenie

V KFR reakcii proti vybraným druhom neurotropných vírusov bolo vyšetrených 146 vzoriek. Na herpesvírus 13 vzoriek, z toho boli 2 pozitívne, na varicelu 74 vzoriek, z toho bolo 8 pozitívnych, na parotitídu 59 vzoriek, žiadna nebola pozitívna. Na prítomnosť protilátok triedy IgM proti parotitíde v teste ELISA bolo vyšetrených 46 vzoriek, z toho bolo 14 pozitívnych. Na prítomnosť protilátok triedy IgM proti varicelle bolo vyšetrených 44 vzoriek, z nich bolo 8 pozitívnych.

5. **Legislatívna činnosť**

Neboli sme požiadaní o účasť na legislatívnej činnosti.

6. **Metodická, konzultačná a výuková činnosť**

Oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie zabezpečuje pre lekárov Východoslovenského regiónu predatestačnú prípravu vo virológii a antiinfekčnej imunológii. Spokojnosť s úrovňou práce predmetného laboratória bola zisťovaná dotazníkmi v rámci spätnej väzby so zákazníkmi využívajúcimi služby oddelenia.

7. Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách

Oddelenie spolupracuje s pracoviskami v rezorte Ministerstva zdravotníctva SR, s medzinárodnými inštitúciami spolupracuje prostredníctvom NRC pre poliomyelitídu, NRC pre chrípku a NRC pre MRP ÚVZ SR v Bratislave.

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach

Pracovníci oddelenia sa v roku 2017 nezúčastnili žiadnej zahraničnej pracovnej cesty.

ODDELENIE BAKTERIOLÓGIE, BIOTERRORIZMU A MOLEKULÁRNEJ BIOLÓGIE

1. Oddelenie bakteriológie odboru lekárskej mikrobiológie bolo v roku 2006 rozšírené o časť „bakteriologické zbrane a bioterorizmus“ a 1. 5. 2011 o laboratórium molekulárnej biológie. Od svojho zriadenia plní úlohy vyplývajúce z epidemiologickej situácie v meste Košice a úlohy, ktoré vyplývajú z oznámení zásielok a materiálov podozrivých z obsahu B.anthraxis v Košickom a Prešovskom kraji.

2. Personálne obsadenie

RNDr. Róbert Seliga PhD. – zástupca vedúceho
Mária Nitkulincová - zdravotnícky laborant so špecializáciou
Eva Sýkorová - zdravotnícky laborant so špecializáciou

3. Akreditácia: nie

4. Činnosť oddelenia

4.1. Odborná činnosť

Oddelenie bakteriológie, bioterorizmu a molekulárnej biológie v pôsobnosti Košického a Prešovského kraja vykonáva:

- laboratórnu diagnostiku B.anthraxis metódou polymerázovej reťazovej reakcie (PCR)

V pôsobnosti mesta Košice vykonáva:

- bakteriologickú diagnostiku respiračných a hnačkových ochorení pre potreby odboru epidemiológie RÚVZ so sídlom v Košiciach

- laboratórnu diagnostiku chrípky metódou PCR

4.1.1 Ťažiskové úlohy

Z poverenia hlavného hygienika zo dňa 28. 12. 2004 s účinnosťou od 15. 01. 2005 pracovisko vykonáva laboratórnu diagnostiku antraxu pre Košický a Prešovský kraj.

Priebežne podľa potreby vykonáva pre odbor epidemiológie RÚVZ so sídlom v Košiciach laboratórnu diagnostiku respiračných a hnačkových ochorení.

Výsledky

V roku 2017 bolo do laboratória doručených 7 materiálov na stanovenie prítomnosti antigénov B.anthraxis. Všetky boli negatívne.

V rámci bakteriologickej diagnostiky bolo vyšetrených 61 vzoriek, z toho 4 výtery z rekta, všetky bez prítomnosti patogénov a 57 vzoriek výterov z hrdla, nosa a iného klinického materiálu, v ktorých bol 12-krát izolovaný Staphylococcus aureus, 5-krát Streptococcus sp., 4-krát Escherichia coli, 1-krát Candida sp.

4.1.2 Novozavedené metódy

V roku 2017 nebola zavedená žiadna nová metóda.

4.1.3 Medzilaboratórne porovnania

V roku 2017 sa oddelenie nezúčastnilo na medzilaboratórnych porovnávacích testoch.

4.1.4 Iná odborná činnosť

Predmetné pracovisko sa venuje iba hore uvedenej odbornej činnosti.

5. **Legislatívna činnosť**

Neboli sme požiadaní o účasť na legislatívnej činnosti.

6. **Metodická, konzultačná a výuková činnosť**

V roku 2017 sa predatestačnej prípravy zúčastnili 1 lekár.

7. **Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách**

Spolupráca s mimorezortnými pracoviskami:

- Krajské riaditeľstvo HaZZ
- Krajské riaditeľstvo PZ

Informáciu o výsledku vyšetrení, okrem hore uvedených inštitúcií, ďalej dostávajú:

- Hlavný hygienik Slovenskej republiky
- Regionálny hygienik RÚVZ so sídlom v Košiciach
- Regionálny hygienik príslušného RÚVZ, z lokality ktorého pochádza podozrivá zásielka

8. **Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach**

Pracovníci oddelenia v roku 2017 neabsolvovali zahraničné služobné cesty.

ODDELENIE LABORATÓRNEJ DIAGNOSTIKY EPIDEMIOLOGICKY VÝZNAMNÝCH SEXUÁLNE PRENOSNÝCH CHORÔB

1. Oddelenie laboratórnej diagnostiky epidemiologickej významných sexuálne prenosných chorôb vzniklo v dôsledku zmeny organizačnej štruktúry odboru lekárskej mikrobiológie 1. 5. 2011. Do tohto oddelenia je začlenené NRC pre syfilis a pracovisko HIV/AIDS. Hodnotenie činnosti NRC pre syfilis je samostatnou kapitolou tejto výročnej správy.

Pracovisko HIV/AIDS bolo zriadené Ministerstvom zdravotníctva – Hlavným hygienikom SR v roku 1988.

2. **Personálne obsadenie**

MUDr. Beáta Nadzonová – vedúca oddelenia
Eva Andrásyová, - zdravotnícky laborant so špecializáciou
Eva Drabiková - sanitárka

3. **Akreditácia: nie**

4. Činnosť pracoviska

4.1. Odborná činnosť

Účasť na plnení úlohy č. 9.1. PP ÚVZ SR – Národný program podpory zdravia (NPPZ).

Pracovisko HIV/AIDS pre potreby Košického a Prešovského kraja vykonáva:

- vyšetrenia na anti - HIV protilátky a antigén metódou ELISA
- vydáva certifikáty o HIV negativite
- vykonáva poradenskú činnosť v rámci Poradne pre HIV/AIDS
- zabezpečuje záchvat a výučbu v metódach danej problematiky
- vykonáva konzultačnú činnosť v oblasti HIV/AIDS pre zdravotnícke pracoviská

4.1.1 Ťažiskové úlohy

Vyšetrovanie cestujúcich do zahraničia a vydávanie certifikátov o HIV negativite.

Vykonávanie vyšetrení na vlastnú žiadosť.

Vyšetrovanie anonymných žiadateľov.

Zdravotno - výchovná činnosť v oblasti prevencie HIV/AIDS.

Vyhodnotenie

V roku 2017 bolo vyšetrených 313 vzoriek, z toho 2 vzorky s pozitívnym výsledkom. Z uvedeného počtu bolo 32 vzoriek pre cestujúcich do zahraničia, ktorým bol vydaný certifikát o HIV – negativite. V rámci fungovania Poradne pre HIV/AIDS bolo vykonaných 281 odberov krvi, z toho 242 od anonymných žiadateľov o vyšetrenie a 8 odberov na vlastnú žiadosť. U všetkých bolo zároveň vykonané poradenstvo (predtestové a potestové).

4.1.2 Novozavedené metódy

V roku 2017 nebola zavedená žiadna nová metóda.

4.1.3 Medzilaboratórne porovnania

V roku 2017 sa pracovisko nezúčastnilo na medzilaboratórnych porovnávacích testoch.

4.1.4 Iná odborná činnosť

Účasť na plnení úlohy č.9.1. z PP ÚVZ SR - Národný program podpory zdravia (NPPZ).

5. Legislatívna činnosť

V roku 2017 sme neboli požiadaní o účasť na legislatívnej činnosti.

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť

V roku 2017 sa predatestačnej prípravy zúčastnil 1 lekár.

7. Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách

- RÚVZ v SR (pracoviská odborov epidemiológie, hygieny detí a mládeže, podpory zdravia)
- klinické a laboratórne pracoviská zdravotníckych zariadení Východoslovenského regiónu
- NRC pre HIV/AIDS

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach

Pracovníci oddelenia v roku 2017 neabsolvovali zahraničné služobné cesty.

Tabuľka č.1: Činnosť NRC a špecializovaných laboratórií OLM RÚVZ so sídlom v Košiciach v roku 2017

Názov pracoviska	Oblasť pôsobnosti	Spektrum vyšetrení	
RÚVZ so sídlom v Košiciach	SR	NRC pre diftériu	<ul style="list-style-type: none"> - overovanie a potvrdzovanie kmeňov <i>Corynebacterium diphtheriae</i> - stanovovanie typu a toxicity u potvrdených kmeňov <i>Corynebacterium diphtheriae</i> - identifikácia koryneformných baktérií - stanovovanie hladiny difterického antitoxínu v ľudských sérach - odborná, metodická a expertízna činnosť - prehľady imunity populácie na diftériu
	SR	NRC pre črevné parazitózy	<ul style="list-style-type: none"> - dôkaz prítomnosti cýst prvokov a vajícok helmintov - dôkaz antigénu a protilátok proti <i>E.histolytika</i> - kultivácia prvokov, ktoré netvorí cisty
	SR	NRC pre syfilis	<ul style="list-style-type: none"> - nešpecifická a špecifická diagnostika syfilisu - potvrdzujúce testy na potvrdenie diagnózy syfilisu - konfirmačné testy pri falošne pozitívnych alebo negatívnych skriningových vyšetreniach v teréne pre OLM - hodnotenie testov v súčinnosti s anamnézou pacienta a diagnostické závery (deti, dospelí a gravidné ženy) - konzultácie s odborníkmi v teréne o štádiách ochorenia, liečbe a algoritmoch vyšetrenia, odporúčanie ďalších postupov

Pokračovanie tab.č.1

Názov pracoviska	Oblasť pôsobnosti	Spektrum vyšetrení	
RÚVZ so sídlom v Košiciach	Košický a Prešovský kraj	Oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie	<ul style="list-style-type: none"> - virologické kultivačné vyšetrenie odpadových vôd, stolíc a iných biologických materiálov na prítomnosť poliovírusov a iných enterálnych vírusov - sérologické vyšetrenie na prítomnosť protilátok proti vybraným typom enterálnych vírusov - laboratórna diagnostika chrípky: izolačné pokusy na bunkových kultúrach, rýchlotesty, laboratórna diagnostika metódou RT-PCR - diferenciálna diagnostika hnačkových ochorení metódou latexovej aglutinácie - komplement - fixačná metóda na stanovenie protilátok proti respiračným a neurotrovným vírusom - dôkaz protilátok proti osýpkam triedy IgM a IgG

Pokračovanie tab.č.1

Názov pracoviska	Oblasť pôsobnosti	Spektrum vyšetrení	
RÚVZ so sídlom v Košiciach	<p>Košický a Prešovský kraj</p> <p>SR</p> <p>Košický a Prešovský kraj, mesto Košice</p>	<p>Oddelenie laboratórnej diagnostiky epidemiologicky významných sexuálne prenosných chorôb</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovisko HIV/AIDS - NRC pre syfilis <hr/> <p>Oddelenie bakteriológie, bioterorizmu a molekulárnej biológie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dôkaz protilátok HIV/AIDS metódou ELISA - dôkaz antigénu HIV metódou ELISA <p>pozri tabuľku č. 1</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - laboratórna diagnostika B. anthracis metódou polymerázovej reťazovej reakcie pre Košický a Prešovský kraj - bakteriologická diagnostika respiračných a hnačkových ochorení pre potreby odboru epidemiológie RÚVZ so sídlom v Košiciach

PODPORA ZDRAVIA

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Podľa organizačnej štruktúry RÚVZ Košice sa Odbor podpory zdravia člení na tri útvary: Oddelenie epidemiológie chronických ochorení, Oddelenie výchovy k zdraviu a Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia, ktoré zastrešuje a koordinuje činnosť všetkých poradní regionálneho úradu.

b. Personálne obsadenie odboru (tab. 1)

- **Oddelenie epidemiológie chronických ochorení:**
 - 1 lekár – vedúci odboru a vedúci oddelenia (*zlúčená funkcia*);
 - 1 iný vysokoškólák II. stupňa (verejné zdravotníctvo);
 - 1 AHE.
- **Oddelenie výchovy k zdraviu:**
 - 1 iný vysokoškólák III. stupňa (prírodovedný smer – biológia; humanitný smer – sociálna práca) – vedúci oddelenia;
 - 1 iný vysokoškólák II. stupňa (verejné zdravotníctvo);
 - 1 iný vysokoškólák II. stupňa (sociálna práca);
 - 1 iný vysokoškólák I. stupňa (sociálna práca).
- **Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia**
Na činnosti poradenského centra sa podieľali všetci zamestnanci Odboru podpory zdravia ako aj iné odbory RÚVZ Košice (hygiena výživy; epidemiológia; lekárska mikrobiológia; chemické analýzy).

B. Vzdelávanie pracovníkov

P. č.	Dátum a miesto absolvovania	Vzdelávacie a odborné aktivity – zameranie	Mená účastníkov
1.	24.1.2017 LF UPJŠ v Košiciach, Tr. SNP 1, Košice	Pracovné stretnutie členov tímu k medzinárodnej štúdii HBSC (So zdravím súvisiace správanie adolescentov v ich sociálnom kontexte) v súvislosti s pripravovaným zberom údajov 2016/2017. Organizátor: LF UPJŠ v Košiciach.	MUDr. Jana Kollárová
2.	9.2.2017 GES Club, Nám. L. Novomeského 13, Košice	X. regionálny odborný deň medicínsko-technických pracovníkov v Košiciach. Organizátor: Slovenská komora medicínsko-technických pracovníkov v zastúpení Regionálnej komory MTP Košice. (Aktívna účasť – prednášky: ¹ Kollárová, J., Holovková, M., Zajacová, A.: <i>Elektronické cigarety – bezpečná alternatíva?</i> ² Kollárová, J., Gregová, S., Fabianová, M.: <i>Fetálny alkoholový syndróm;</i> posterová prezentácia: ³ Šmídeková, I., Schnitzerová, E., Kollárová, J.: <i>Osteoporóza – vybrané výsledky prieskumu o informovanosti.</i>)	<u>MUDr. Jana Kollárová</u> ^{1,2} <u>Bc. Iveta Šmídeková</u> ³ RNDr. Eva Schnitzerová, PhD. PhDr. Soňa Gregová PhDr. Monika Fabianová Mgr. Mária Holovková Agnesa Zajacová

3.	23.2.2017 ÚVZ SR, Trnavská cesta 52, Bratislava	Školenie na tému „Prevencia je v našich rukách – najnovšie poznatky v oblasti ústnej hygieny detí a dorastu“ (s určením pre pracovníkov útvarov podpory zdravia/výchovy k zdraviu RÚVZ v SR). Organizátori: ÚVZ SR, Odbor podpory zdravia v spolupráci so Slovenskou komorou zubných lekárov a hlavnou odborníčkou MZ SR pre zubné lekárstvo prof. MUDr. N. Markovskou, CSc.	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
4.	23.2.2017 Mestský úrad, Štefánikovo nám. 1, Spišská Nová Ves	Regionálny okrúhly stôl – Regionálna platforma k politikám integrácie Rómov a podpory rómskej mládeže. Organizátor: Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity MV SR.	MUDr. Jana Kollárová
5.	6.3. – 7.3.2017 Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Limbová 2, Bratislava	Pracovné stretnutie k problematike nerovností v zdraví – k príprave Joint Action v oblasti nerovností v zdraví. Organizátor: Odbor verejného zdravotníctva MZ SR.	MUDr. Jana Kollárová
6.	14.3. – 15.3.2017 HTC building, rue Eugène Ruppert 11, Luxemburg, Luxembursko	Pracovné stretnutie expertnej skupiny EÚ pre sociálne determinanty zdravia a nerovností v oblasti zdravia. v oblasti nerovností v zdraví. (Nominovanie cez MZ SR.) Organizátor: Európska komisia.	MUDr. Jana Kollárová
7.	15.3. – 17.3.2017 Hotel Victoria, V. Žingora 9820, Martin	Konferencia X. Martinské dni verejného zdravotníctva. Organizátor: UK v Bratislave, Jesseniova LF v Martine – Ústav verejného zdravotníctva. Partneri podujatia: Pfizer a Sanofi Pasteur. (Aktívna účasť – prednáška: ¹ <u>Schnitzerová, E.</u> <i>Prieskum informovanosti o osteoporóze u osôb vo veku nad 50 rokov a účasť RÚVZ Košice na prevencii osteoporózy.</i>)	<u>RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.</u> ¹ Mgr. Mária Holovková
8.	22.3.2017 RÚVZ so sídlom v Trenčíne, Nemocničná 4, Trenčín	Zasadnutie pracovnej skupiny „Duševné zdravie a prevencia drogových závislostí“ (s celoslovenskou pôsobnosťou), zriadenej ÚVZ SR. (Účasť v rámci členstva v pracovnej skupine.) Organizátor: ÚVZ SR v spolupráci s RÚVZ Trenčín.	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
9.	24.3.2017 RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi A. Mickiewiczza 6, Spišská Nová Ves	Pracovné stretnutie v súvislosti s prípravou nového programu „Test zdravé srdce“ pre Poradňu zdravia (s určením pre vybrané RÚVZ v SR). Organizátor: RÚVZ Spišská Nová Ves v spolupráci s ÚVZ SR.	MUDr. Jana Kollárová
10.	3.4.2017 Penzión Pod lesom, Dolný Smokovec	Pracovné stretnutie k tvorbe stratégie podpory zdravia pre oblasť Vysokých Tatier a podtatranských oblastí v rámci medzinárodného programu RARE. Organizátori: SKIZP, O. Z. Ľudia v Tatrách.	MUDr. Jana Kollárová
11.	4.4.2017 RÚVZ so sídlom v Košiciach (detašované pracovisko, Rooseveltova 8)	Odborný seminár pre medicínsko-technických pracovníkov RÚVZ Košice. Organizátor: RÚVZ so sídlom v Košiciach. (Aktívna účasť – prednášky: ¹ <u>Kollárová, J.</u> , Holovková, M., Zajacová, A.: <i>Elektronické cigarety – (ne)bezpečná alternatíva?</i> ; ² <u>Kollárová, J.</u> : <i>Nové formy nelátkových závislostí</i> ;	<u>MUDr. Jana Kollárová</u> ^{1,2} <u>PhDr. Soňa Gregová</u> ³ PhDr. Monika Fabianová Mgr. Mária Holovková Agnesa Zajacová

		³ Gregová, S., Fabianová, M.: <i>Prevenia závislosti zo zdravotného aspektu (ukážka práce s „Drogovým kufrom“ a „Okuliarmi simulujúcimi opitost“)</i> .	
12.	9.4.2017 Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Limbová 2, Bratislava	Odborné pracovné stretnutie k problematike začlenenía služieb podpory zdravia do Centier integrovanej zdravotnej starostlivosti. Organizátor: Odbor programov, technickej pomoci a riadenia ľudských zdrojov MZ SR.	MUDr. Jana Kollárová
13.	10.4. – 11.4.2017 Veliteľstvo síl výcviku a podpory, Posádkový klub Trenčín, Hviezdoslavova 16, Trenčín	XVI. celoštátna odborná konferencia v Trenčíne. Organizátori: Slovenská komora medicínsko-technických pracovníkov v spolupráci s RK MTP Trenčín. (Aktívna účasť – posterové prezentácie: ¹ Šmídeková, I., Schnitzerová, E., Kollárová, J.: <i>Informovanosť o osteoporóze – vybrané výsledky prieskumu.</i> ² Holovková, M.: <i>Linka pomoci na odvykanie od fajčenia.</i>)	Bc. Iveta Šmídeková ¹ Mgr. Mária Holovková ²
14.	20.4.2017 RÚVZ so sídlom v Košiciach (detašované pracovisko, Rooseveltova 8)	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v Košickom kraji. Organizátor: RÚVZ so sídlom v Košiciach. (Aktívna účasť – prednášky: ¹ Kollárová, J., Holovková, M., Zajacová, A.: <i>Elektronické cigarety – (ne)bezpečná alternatíva?;</i> ² Kollárová, J.: <i>Nové formy nelátkových závislostí.</i>)	MUDr. Jana Kollárová ^{1,2} Mgr. Mária Holovková Agnesa Zajacová PhDr. Monika Fabianová RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
15.	21.4.2017 Congress hotel Centrum, Južná trieda 2/A, Košice	Regionálny okrúhly stôl – Regionálna platforma k politikám integrácie Rómov a podpory rómskej mládeže. Organizátor: Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity MV SR.	MUDr. Jana Kollárová
16.	23.4. – 26.4.2017 Helsinki, Fínsko	Pracovné stretnutie k problematike Centier integrovanej zdravotnej starostlivosti. (Nominovanie cez MZ SR.) Hlavný organizátor: Aalto University Helsinki.	MUDr. Jana Kollárová
17.	3.5.2017 Špeciálna základná škola, Inžinierska 24, Košice	Metodický deň 2017: Sekcia pre vzdelávaciu oblasť „Zdravie a pohyb“: Téma „Šport ako fenomén komplexného rozvoja osobnosti dieťaťa“ (s určením pre pedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti OÚ Košice). Organizátor: ŠZŠ Inžinierska 24, Košice. (Aktívna účasť – prednáška: Fabianová, M.: <i>Nepodceňujme správny vývin chrbtice u detí – problematika skoliózy.</i>)	PhDr. Monika Fabianová
18.	11.5.2017 RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi, A. Mickiewicza 6, Spišská Nová Ves	Pracovné stretnutie v súvislosti s prípravou nového programu „Test zdravé srdce“ pre Poradňu zdravia (s určením pre vybrané RÚVZ v SR). Organizátor: RÚVZ Spišská Nová Ves v spolupráci s ÚVZ SR.	MUDr. Jana Kollárová
19.	19.5.2017 LF UPJŠ, Tr. SNP 1, Košice	Odborný seminár – prednáška prof. PhDr. I. Čermáka, CSc. (z AV ČR) na tému „Vybrané zistenia z výskumu traumatizovaných adolescentných dievčat“. Organizátori: Ústav psychológie zdravia LF UPJŠ a výskumná sieť CoHeReNt za podpory APVV.	MUDr. Jana Kollárová RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.

20.	23.5.2017 TF v Košiciach KU v Ružomberku, Hlavná 89, Košice	Prvé prípravné stretnutie ľudí so skúsenosťou chudoby 2017: projekt EMIN 2 a možnosti zapojenia Slovenska do aktivít projektu. Organizátor: O. Z. Slovenská sieť proti chudobe.	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
21.	31.5.2017 Okresný úrad Košice, Komenského 52, Košice	Zasadnutie Krajskej komisie pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti (s pôsobnosťou v rozsahu Košického kraja), zriadenej MV SR – Okresným úradom Košice. (Účasť v rámci členstva v komisii.) Organizátor: MV SR – OÚ Košice.	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
22.	7.6.2017 Drosbach conference centre, rue Guillaume Kroll 12, Luxemburg, Luxembursko	Pracovné stretnutie – Health Infoday on Joint Actions 2017. (Nominovanie cez MZ SR.) Hlavný organizátor: Európska komisia (EC) – Výkonná agentúra pre spotrebiteľov, zdravie a potraviny (Chafea).	MUDr. Jana Kollárová
23.	10.6.2017 O. Z. Klub zdravého pohybu Bratislava, Areál CEVASERVIS 310, s. r. o., Cementárska 15, Stupava	Workshop Pilates a osteoporóza. Organizátor: O. Z. Klub zdravého pohybu Bratislava.	Bc. Iveta Šmídeková
24.	14.6. – 16.6.2017 Hotel Crowne Plaza Bratislava	5. medzinárodné stretnutie platformy EVIPNet (Evidence Informed Policy Network), zameranej na tvorbu politík založených na dôkazoch. Organizátor: Regionálny úrad SZO pre Európu v Kodani v spolupráci s Kanceláriou SZO v SR.	MUDr. Jana Kollárová
25.	27.6. – 28.6.2017 RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi, A. Mickiewicza 6, Spišská Nová Ves	Metodický seminár pre pracovníkov odboru Výchova k zdraviu/ Podpora zdravia k plneniu úloh Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020. Organizátori: ÚVZ SR, RÚVZ Spišská Nová Ves s podporou MZ SR.	MUDr. Jana Kollárová Bc. Iveta Šmídeková
26.	3.7.2017 Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Limbová 2, Bratislava	Pracovné stretnutie členov národnej skupiny EVIPNet. Organizátor: MZ SR – koordinátor EVIPNet – SZO Slovensko. (Aktívna účasť – prednáška: Kollárová, J.: <i>EVIPNet – súhrnná informácia.</i>)	MUDr. Jana Kollárová
27.	1.8. – 4.8.2017 Grand Hyatt Atlanta, Atlanta, Spojené štáty americké	Medzinárodný workshop zameraný na analýzu údajov získaných v rámci prieskumu užívania tabaku u mládeže – Global Youth Tobacco Survey 2016 (GYTS). (Nominácia cez MZ SR.) Organizátori: SZO a Stredisko pre kontrolu a prevenciu chorôb v USA (CDC/Centers for disease control and prevention).	MUDr. Jana Kollárová
28.	9.8.2017 RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi, A. Mickiewicza 6, Spišská Nová Ves	Pracovné stretnutie v súvislosti s prípravou nového programu „Test zdravé srdce“ pre Poradňu zdravia (s určením pre vybrané RÚVZ v SR). Organizátor: RÚVZ Spišská Nová Ves v spolupráci s ÚVZ SR.	MUDr. Jana Kollárová
29.	6.9.2017 RUVZ so sídlom v Žiline, Vojtecha Spanyola 27, Žilina	Pracovné stretnutie k projektu „Viem, čo zjem“. Organizátori: ÚVZ SR, Neuropea, s. r. o., Bratislava v spolupráci s RÚVZ Žilina	MUDr. Jana Kollárová

30.	13.9.2017 RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi, A. Mickiewicza 6, Spišská Nová Ves	Pracovné stretnutie v súvislosti s prípravou nového programu „Test zdravé srdce“ pre Poradňu zdravia (s určením pre vybrané RÚVZ v SR). Organizátor: RÚVZ Spišská Nová Ves v spolupráci s ÚVZ SR.	MUDr. Jana Kollárová
31.	29.9.2017 Univerzitná knihnica, TU v Košiciach, B. Němcovej 7, Košice	Panelová diskusia „Životné podmienky ľudí z marginalizovaných rómskych komunít“. Organizátor: EF Technickej univerzity v Košiciach.	MUDr. Jana Kollárová
32.	3.10.2017 RUVZ so sídlom v Trenčíne, Nemocničná 4, Trenčín	Pracovné stretnutie k riešeniu vybraných problémov vo verejnom zdravotníctve. Hlavný organizátor: SKIZP.	MUDr. Jana Kollárová
33.	1.11. – 4.11.2017 Stockholmsmässan, Štokholm, Švédsko	10 th European public health conference 10. európska konferencia verejného zdravia Organizátor: Európska asociácia verejného zdravia (EUPHA). (Aktívna účasť – posterová prezentácia: Kollárová, J.: <i>Using burden of disease data to identify public health practice priorities.</i>)	MUDr. Jana Kollárová
34.	7.11.2017 RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi, A. Mickiewicza 6, Spišská Nová Ves	Pracovné stretnutie v súvislosti s prípravou nového programu „Test zdravé srdce“ pre Poradňu zdravia (s určením pre vybrané RÚVZ v SR). Organizátor: RÚVZ Spišská Nová Ves v spolupráci s ÚVZ SR.	MUDr. Jana Kollárová
35.	8.11.2017 RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 1, Banská Bystrica	Pracovná porada pre užívateľov programu „Test zdravé srdce“ (pre RÚVZ z Banskobystrického, Košického a Prešovského kraja). Organizátori: RÚVZ Banská Bystrica v spolupráci s ÚVZ SR.	PhDr. Monika Fabianová
36.	9.11.2017 LF UPJŠ (Poslucháreň č. 1), Tr. SNP 1, Košice	Odborná konferencia Preventívna medicína V. – jednodňový kompaktný blok 54. východoslovenských lekárskeho dní pod záštitou MUDr. M. Kollára, prezidenta SLK a prof. MUDr. D. Pellu, PhD., dekana LF UPJŠ Košice. Organizátori: Slovenská lekárska komora, Nadácia Lekár, Lekár, a. s., LF UPJŠ v Košiciach.	MUDr. Jana Kollárová
37.	27.11.2017 RÚVZ so sídlom v Poprade, Zdravotnícka 3, Poprad	Zasadnutie pracovnej skupiny „Duševné zdravie a prevencia drogových závislostí“ (s celoslovenskou pôsobnosťou), zriadenej ÚVZ SR. (Účasť v rámci členstva v pracovnej skupine.) Organizátor: ÚVZ SR v spolupráci s RÚVZ Poprad.	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
38.	28.11.2017 RÚVZ so sídlom v Poprade, Zdravotnícka 3, Poprad	Zasadnutie pracovnej skupiny „Podpora zdravia seniorov“ (s celoslovenskou pôsobnosťou), zriadenej ÚVZ SR. (Účasť v rámci členstva v pracovnej skupine.) Organizátor: ÚVZ SR v spolupráci s RÚVZ Poprad.	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
39.	28.11.2017 RÚVZ so sídlom v Poprade, Zdravotnícka 3, Poprad	Zasadnutie pracovnej skupiny „Prevencia fajčenia“ (s celoslovenskou pôsobnosťou), zriadenej ÚVZ SR. (Účasť v rámci členstva v pracovnej skupine.) Organizátor: ÚVZ SR v spolupráci s RÚVZ Poprad.	MUDr. Jana Kollárová

40.	29.11.2017 Hotel Sorea, Kráľovské údolie 6, Bratislava	Odborný seminár „Možnosti a prekážky prechodu z nepracujúcej chudoby do práce“ – prípravné stretnutie k 4. verejnému vypočutiu (NR SR Bratislava, 30.11.2017). Organizátori: O. Z. Slovenská sieť proti chudobe v spolupráci s Inštitútom zamestnanosti Bratislava. (Aktívna účasť – prednáška: Schnitzerová, E.: Chudoba a zdravie.)	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
41.	30.11.2017 Národná rada Slovenskej republiky (kinosála), Nám. A. Dubčeka 1, Bratislava	4. verejné vypočutie „Sociálna Európa – právo každého na dôstojný život“. Organizátor: O. Z. Slovenská sieť proti chudobe v spolupráci s Inštitútom zamestnanosti Bratislava. Záštitu nad podujatím prevzala L. Ďuriš-Nicholsonová, podpredsedníčka NR SR. (Aktívna účasť – prednáška: Schnitzerová, E.: Dostupnosť zdravého životného štýlu u obyvateľov SR ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením.)	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
42.	1.12.2017 TF v Košiciach KU v Ružomberku, Hlavná 89, Košice	Konferencia „Nová paradigma: transformatívna stratégia EÚ, ktorá investuje do sociálnych práv, znižuje chudobu a nerovnosť, umožňuje život v dôstojnosti“. Hlavní organizátori: O. Z. Slovenská sieť proti chudobe; KU v Ružomberku, TF v Košiciach.	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
43.	2.12.2017 Magistrát mesta Košice, Tr. SNP 48/A, Košice	XIII. patientsky seminár v rámci XXI. košických chemoterapeutických dní – konferencie edukačného charakteru s medzinárodnou účasťou, pod záštitou ministra zdravotníctva SR JUDr. Ing. T. Druckera; primátora mesta Košice MUDr. R. Rašiho, PhD., MPH; dekana LF UPJŠ v Košiciach prof. MUDr. D. Pellu, PhD. Organizátori: Slovenská chemoterapeutická spoločnosť; Slovenská onkologická spoločnosť; Slovenská lekárska spoločnosť; SLS – Sekcia onkologických sestier; Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek; Východoslovenský onkologický ústav, a. s., Košice; LF UPJŠ Košice, Liga proti rakovine – pobočka Košice. (Participácia formou prezentácie mobilnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia – ponuky služieb účastníkom konferencie.)	PhDr. Monika Fabianová PhDr. Soňa Gregová
44.	14.12.2017 (náhradný termín namiesto 20.4.2017) RÚVZ so sídlom v Košiciach (detašované pracovisko, Rooseveltova 8)	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v Košickom kraji. Organizátor: RÚVZ so sídlom v Košiciach. (Aktívna účasť – prednášky: ¹Gregová, S., Fabianová, M.: Prevencia závislosti zo zdravotného aspektu (ukážka práce s „Drogovým kufrom“ a „Okuliarmi simulujúcimi opitost“).)	<u>PhDr. Soňa Gregová¹</u> PhDr. Monika Fabianová MUDr. Jana Kollárová RNDr. Eva Schnitzerová, PhD. Mgr. Mária Holovková

C. Rozbor činnosti

Číselný prehľad intervenčných a zdravotno-výchovných aktivít uvádza **tab. 2**.

1. PRIORITNÉ CELOSPOLOČENSKÉ INTERVENČNÉ AKTIVITY PODPORY ZDRAVIA

- Zvýšenie pohybovej aktivity

Činnosť v danej prioritě súvisí najmä s plnením *Aktualizovaného Národného programu podpory zdravia v SR, Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025* a *Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020*, a je možné ju charakterizovať z viacerých hľadísk. Na podporu a propagáciu pohybovej aktivity (odporúčanej, primeranej) vo vzťahu k obyvateľstvu (školskej mládeži, dospelaj populácii, seniorom) využívame najmä edukáciu, poradenstvo, výstupy cez médiá. Formou individuálneho a skupinového poradenstva sa podieľame na aktivitách PCOPZ, ktoré zahŕňajú organizovanie a uskutočňovanie akcií ako pre širokú verejnosť, tak aj pracovné kolektívy či iné cieľové skupiny. Hlavným zámerom aktivít bolo a je poukázať na význam pohybovej aktivity, jej priaznivý vplyv na zdravie, ak je pravidelnou súčasťou spôsobu života.

Uvedená priorita úzko súvisí aj s úlohou pod názvom „*Vyzvi srdce k pohybu*“, ktorá sa realizuje v rámci *CINDI programu SR*, bez časového obmedzenia, každé dva roky zväčša v jarnom období (pozri bod C.2.).

V súvislosti s propagáciou *Svetového dňa „Pohybom ku zdraviu“ – 10. máj* (zaradeného do kalendára významných dní SZO od roku 2003), ako aj plnením *Národného programu prevencie obezity – v oblasti pohybovej aktivity*, realizovala sa informačno-propagačná a intervenčná činnosť (edukačná, poradenská) v časovom období apríl až jún 2017. Aktivity v spádovom území RÚVZ Košice boli určené pre rôzne cieľové skupiny (podľa veku, profesie, záujmu, ako aj pre širokú verejnosť). Ich prehľad z hľadiska miesta konania, formy výkonu a intervenovaných osôb sa nachádza v nižšie uvedenej tabuľke. Uskutočnených bolo celkovo 24 aktivít na 14 miestach; s celkovou účasťou 736 osôb; spolupracujúcich inštitúcií bolo 17.

Prehľad zdravotno-výchovných aktivít k Svetovému dňu „Pohybom ku zdraviu“ (10. máj)				
P. č.	Kde (miesto)	Kedy	Cieľová skupina (účastníci)	Forma aktivity
1.	Základná škola, Hlavná 346, Nižná Myšľa, okres Košice-okolie	26.4.2017 (2 vyuč. h.)	žiaci 1. stupňa ZŠ (I. – IV. roč., v počte 50)	Výklad s besedou „ <i>Význam pohybu pre zdravie</i> “ a premietnutie DVD „ <i>Starostlivosť o zdravie</i> “ (viacematické edukačné aktivity pre 2 skupiny žiakov)
2.	Špeciálna základná škola, Vtáčkovce 2, okres Košice-okolie	2.5.2017 (2 vyuč. h.)	žiaci 1. a 2. stupňa ZŠ (I. – IX. roč., v počte 40)	Výklad s besedou „ <i>Význam pohybu pre zdravie</i> “ a premietnutie DVD „ <i>Starostlivosť o zdravie</i> “ (viacematické edukačné aktivity pre 2 skupiny žiakov)
3.	Špeciálna základná škola, Inžinierska 24, Košice	3.5.2017	pedagogickí zamestnanci škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti OÚ Košice (30 účastníkov)	Aktívna účasť na Metodickom dni 2017: Sekcia pre vzdelávaciu oblasť „ <i>Zdravie a pohyb</i> “: Téma „ <i>Šport ako fenomén komplexného rozvoja osobnosti dieťaťa</i> “. Prednáškou „ <i>Nepodceňujme správny vývin chrbtice u detí – problematika skoliózy</i> “, s distribúciou tematických zdravotno-výchovných materiálov z edície RÚVZ Košice (8 titulov)
4.	Telecom centrum, Poľská 4, Košice	3.5.2017	zamestnanci spoločnosti (90 záujemcov o poradenstvo)	Ponuka vybraných služieb mobilnej základnej Poradne zdravia ¹ a Poradne na odvykanie od fajčenia (aktivita v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice)
5.	Denné centrum pri MČ Košice-KVP, Cottbuská 36, Košice	3.5.2017 10.5.2017 15.5.2017 22.5.2017 29.5.2017	klienti denného centra (v celkovom počte 37)	Edukačno-poradenská aktivita pre seniorov „ <i>Pohybom proti osteoporóze</i> “ (teoretický výklad, názorná ukážka cvikov – rozcvička a precvičovanie zostavy cvikov)
6.	Denné centrum pri MČ Košice-Sever, Obrancov	4.5.2017 11.5.2017	klienti denného centra (v celkovom počte 51)	Edukačno-poradenská aktivita pre seniorov „ <i>Pohybom proti osteoporóze</i> “

	mieru 2, Košice	15.5.2017 22.5.2017 29.5.2017		(teoretický výklad, názorná ukážka cvikov – rozcvička a precvičovanie zostavy cvikov)
7.	Gymnázium Štefana Moyzesa, Školská 13, Moldava nad Bodvou, okres Košice-okolie	15.5.2017	študenti septimy (v počte 17)	Prednáška „Zdravý životný štýl a význam pohybovej aktivity“, s prezentáciou prístroja Bodystat (v rámci Dňa zdravia na škole)
8.	ARCUS – Špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a DSS, Skladná 4, Košice	18.5.2017	zamestnanci a klienti zariadenia (36 záujemcov o poradenstvo)	Ponuka štandardných služieb mobilnej základnej Poradne zdravia ¹ a Poradne na odvykanie od fajčenia
9.	KulturPark, Kukučínova 2, Košice	20.5.2017	verejnosť (návštevníci) – 50 záujemcov o poradenstvo (v rámci 2. slovenského dňa obezity 2017 s témou „BMI národa“ – osvetové podujatie Obezitologickej sekcie Slovenskej diabetologickej spoločnosti)	Ponuka vybraných služieb mobilnej základnej Poradne zdravia ¹ a Poradne na odvykanie od fajčenia (aktivita v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice a Slovenskou diabetologickou spoločnosťou – Obezitologickou sekciou)
10.	Assec Central Europe, a.s., Werferova 1, Košice	22.5.2017	zamestnanci spoločnosti (12 záujemcov o poradenstvo)	Ponuka vybraných služieb mobilnej základnej Poradne zdravia ¹ a Poradne na odvykanie od fajčenia (aktivita v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice)
11.	Zelený Dvor Košice	24.5.2017	zamestnanci RÚVZ Košice (v počte 106)	Športový deň – organizačné zabezpečenie Popis aktivity: Spoločná pešia, resp. cyklistická turistika na vymedzenej trase so štartom na sídlisku Dargovských hrdinov – lesopark-vodojem smerom do areálu Zeleného dvora. V cieľi každý z účastníkov mal možnosť dať si odmerať tlak krvi, pulzovú frekvenciu a realizovať vybrané voľné športové disciplíny (kolektívneho charakteru, ako cvičenie s lektorkou, bedminton, loptové hry), resp. priniesť si vlastné športové potreby. V rámci menu bol podávaný guláš s nealkoholickým nápojom.
12.	Štadión Technickej univerzity v Košiciach, Watsonova 4, Košice	25.5.2017	zamestnanci Hasičského a záchranného zboru v Košiciach – v počte 30 (v rámci Športového dňa)	Ponuka vybraných služieb mobilnej základnej Poradne zdravia ¹ a Poradne na odvykanie od fajčenia (aktivita v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice)
13.	Východoslovenská energetika, a.s., Mlynská 31, Košice	31.5.2017	zamestnanci spoločnosti (v počte 49)	Ponuka vybraných služieb mobilnej základnej Poradne zdravia ² (aktivita v spolupráci s Fitness klubom Katie De Chimp)
14.	U. S. Steel Košice, s.r.o., Vstupný areál U. S. Steel, Košice	3.6.2017	zamestnanci spoločnosti a ich rodinní príslušníci –138 záujemcov o poradenstvo (v rámci 6. ročníka „Family Safety Day“: „Kde pracuje môj otec, moja mama?“ – firemný rodinný deň)	Ponuka vybraných služieb mobilnej základnej Poradne zdravia ¹ a Poradne na odvykanie od fajčenia (aktivita v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice)

¹ Ponúkané služby zahŕňali: z biochemických vyšetrení stanovenie hladiny celkového cholesterolu, resp. pri štandardných službách aj vyšetrenie ďalších parametrov (triglyceridy, HDL, LDL, glukóza) z kapilárnej krvi prostredníctvom analyzátoru Reflotron alebo Accutrend Plus; meranie vybraných antropometrických parametrov (výška, hmotnosť, obvod pása, bokov), výpočet indexu telesnej hmotnosti – BMI a indexu centrálnej obezity – WHR; stanovenie percenta telesného tuku; meranie tlaku krvi, pulzu; u fajčiarov stanovenie hladiny oxidu uhoľnatého (CO) a karboxyhemoglobínu (COHb) vo výdychu prístrojom Smokerlyzer a zistenie stupňa závislosti prostredníctvom dotazníkových metód; individuálne poradenstvo k jednotlivým zložkám spôsobu života vrátane podpory pohybovej aktivity (vyplnenie anamnestických dotazníkov a rozhovor), distribúcia tlačenej zdravotno-výchovných materiálov a i.

² Ponúkané služby zahŕňali: vybrané antropometrické vyšetrenia (výška, hmotnosť, obvod pása, bokov); výpočet indexu BMI; stanovenie percenta tuku v tele vrátane merania viscerálneho tuku; meranie bazálneho metabolizmu; následné poradenstvo.

Informačno-propagačná činnosť v oblasti témy Svetového dňa „Pohybom ku zdraviu“ (10. máj) zahŕňala nasledovné aktivity:

– zaslanie listu vo veci: „10. máj – Svetový deň „Pohybom ku zdraviu“, ktorého obsahom bol tabelárny prehľad pripravovaných zdravotno-výchovných aktivít k danému

- významnému dňu za RÚVZ v Košice – v zmysle požiadavky ÚVZ SR (v apríli 2017);
- zaslanie oslovujúceho listu vo veci: „*Prevenca obezity – ponuka zdravotno-edukačných aktivít*“ (spolu so štyrmi tematickými informačnými letákmi), pre rôzne subjekty v územných obvodoch okresov Košice-mesto a Košice-okolie podľa rozdeľovníka (MŠ, ZŠ a materské/rodinné centrá), s dátumom odoslania adresátom 24.4.2017;
 - príprava nástennej propagácie prostredníctvom troch informačných panelov/tabúl so zámerom informovania zamestnancov a návštevníkov RÚVZ Košice o svetovom dni, a ich inštalácia vo vstupných priestoroch všetkých troch budov úradu;
 - organizačné zabezpečenie a propagácia *Športového dňa pre zamestnancov RÚVZ Košice* v lokalite Zelený dvor (s konaním dňa 24.5.2017), pozri tabuľkový prehľad aktivít – por. č. 11. Organizácia podujatia zahŕňala stretnutie s prevádzkarom Zeleného dvora; s fitness trénerkou; sprostredkovanie informácie zamestnancom formou vývesky na informačných tabuliach; e-mailom; zostavenie zoznamu zamestnancov/účastníkov; angažovanie sa aj v riešení ekonomickej stránky akcie a i.

Z ostatnej činnosti na podporu pohybovej aktivity u obyvateľstva môžeme uviesť nasledovné príklady:

Propagačnou formou sme podporili 4. ročník celoslovenskej kampane/súťaže „*Do práce alebo do školy na bicykli*“. Kampaň zastrešuje Ministerstvo dopravy a výstavby SR a jej vyhlasovateľom, organizátorom je Občianska cykloiniciatíva Banská Bystrica, s cieľom popularizovať rozvoj ekologických foriem dopravy, obzvlášť cyklo dopravy. Súťaž v rámci kampane (v čase od 1.5. do 31.5.2017) bola určená pre všetkých obyvateľov, slovenské mestá a obce, ktoré sa v zmysle štatútu súťaže oficiálne zaregistrovali na príslušnej internetovej stránke.

Informáciu o kampani sme zaslali (21.3.2017) rôznym inštitúciám v rámci spádového územia RÚVZ Košice (školám rôzneho stupňa, školským internátom, vybrané športové útvary, vybrané zdravotnícke zariadenia, vybrané úrady miestnej a regionálnej samosprávy a ďalšie organizácie, ako napr. ÚPSVaR Košice, Sociálna poisťovňa – pobočka Košice, KR PZ v Košiciach, Tepelné hospodárstvo, s. r. o., Košice, Tepláreň Košice, a. s., Východoslovenská energetika, a. s., Košice, GETRAG FORD Transmissions Slovakia s.r.o. Kechnec a i. (v celkovom počte cca 236). Zároveň sme kampaň spropagovali v marci aj na webovom sídle úradu pod rovnomenným titulom (s presmerovaním na vyhlasovateľa kampane).

Pri príležitosti *Týždňa dobrovoľníctva (16.9. – 22.9.2017)* sme v spolupráci s Domovom sociálnych služieb pri Slovenskom Červenom kríži, územnom spolku Košice-mesto, Komenského 19, Košice, zorganizovali zdravotno-výchovné podujatie pre deti a rodičov so športovo-zábavným a osvetovým programom, s tromi aktivitami dňa 19.9.2017:

- „*Pohyb hrou*“ so zameraním na pohybové a športové aktivity pre klientov zariadenia (deti a mladistvých s najvyšším stupňom zdravotného postihnutia) – názorná ukážka cvikov, precvičovanie, súťažné disciplíny (hod loptičkou, kolky, kop lopty do bránky, hádzanie kruhov na terč, prejdenie vymedzenej trasy s loptičkou na lyžičke, skladanie puzzle, odovzdávanie diplomov), s účasťou 18 detí;
- „*Význam pohybu pre zdravie*“ edukačná aktivita formou prednášky (teoretický výklad s besedou), s určením pre dospelých (rodičov klientov, známych, doplnkovo i pre personál zariadenia, s celkovou účasťou 7 osôb),
- distribúcia tematických zdravotno-výchovných materiálov pre dospelú populáciu (8 titulov rôznej produkcie).

V nadväznosti na vyššie uvedenú aktivitu pre klientov DSS pri SČK, ÚzS Košice-mesto, sme dňa 19.12.2017 zorganizovali akciu s názvom „*Predvianočná tvorivá dielňa*“ (maľovanie, tvorenie obrázkov prstovou technikou – arteterapia, doplnená muzikoterapiou),

ktorej sa zúčastnilo 21 detí zariadenia.

V roku 2017 sme sa v spolupráci s Klubom turistov „Medicína“ Košice; Klubom turistov mesta Košice; Základnou organizáciou Slovenského odborového zväzu Východoslovenského onkologického ústavu, a. s., Košice a Ligou proti rakovine, pobočkou Košice, podieľali na organizačnom zabezpečení športového podujatia **Onkokardioturistika – 30. ročník**, pre košickú verejnosť, s konaním dňa 9.4.2017. V celi **jarnej časti tohto ročníka**, ktorým bol areál Zeleného dvora, o nami ponúkané vybrané služby mobilnej Poradne zdravia (individuálne konzultácie, stanovenie celkového cholesterolu z kapilárnej krvi, meranie krvného tlaku, pulzu, výpočet indexov BMI a WHR) prejavilo záujem celkovo 51 účastníkov podujatia. V **jesennej časti 30. ročníka** na Alpinke sa dňa 22.10.2017 prostredníctvom mobilnej Poradne zdravia nechalo vyšetriť 36 účastníkov akcie.

Dalšou spoločnou športovo-osvetovou akciou s Ligou proti rakovine – pobočkou Košice bol **6. ročník** podujatia „**Radost' zo života víťazí nad chorobou**“, pod záštitou prof. RNDr. P. Sováka, CSc., rektora UPJŠ v Košiciach a MUDr. R. Rašiho, PhD., MPH, primátora mesta Košice. Akcia bola určená onkologickým pacientom a rodinným príslušníkom a konala sa v areáli Botanickej záhrady Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, Mánesova 23, dňa 27.5.2017. Súčasťou programu podujatia boli rôzne aktivity, ako poradenské služby onkológov, rehabilitačné cvičenia, cvičenie jogy, súťaže pre deti a dospelých, možnosť prehliadky Botanickej záhrady spojenej s výstavou motýľov a i. Ponuku vybraných služieb mobilnej Poradne zdravia (vrátane merania hladiny celkového cholesterolu) využilo celkovo 66 osôb. Pre fajčiarov bola k dispozícii mobilná Poradňa na odvykanie od fajčenia.

V rámci opätovného zintenzívnenia spolupráce *s materskými/rodinnými centrami* v košickom regióne sme ich počas roka 2017 oslovili písomnou cestou (zaslaním informačných listov a propagačných materiálov) pri viacerých príležitostiach, ako Svetový deň ústneho zdravia (20. marec), kampaň Vyzvi srdce k pohybu, Európsky deň ústneho zdravia (12. september), kampaň MOST a Svetový deň srdca (29. september) a v neposlednom rade listom k prevencii obezity s ponukou tematických zdravotno-výchovných aktivít (v apríli).

S mobilnou Poradňou zdravia sme v dňoch 22.11. a 5.12.2017 navštívili dve prevádzky Materského centra Haliganda v Košiciach, t. j. na Námestí košických mučeníkov 1 a na Čordákovej 50. U 10 žien a 2 mužov boli uskutočnené štandardné kompletné vyšetrenia vrátane poradenstva so zhodnotením rizika výskytu metabolického syndrómu.

Na základe spolupráce a dopytu po poradenských službách zo strany škôl, navštívili sme s mobilnou Poradňou zdravia 3 školy a poskytli sme zamestnancom vyšetrenia s poradenstvom v štandardnom rozsahu, resp. vyšetrenia vybraných parametrov. Išlo o tieto školy: Súkromná ZŠ Slobody 1, Košice, dňa 12.4.2017, s účasťou 10 pedagógov; ZŠ Ľ. Fullu, Maurerova 21, Košice, dňa 5.10.2017, s účasťou 24 pedagógov a rodičov; Súkromná stredná odborná škola Postupimská 37, Košice, dňa 9.10.2017, s účasťou 17 pedagógov a študentov.

Vyššie uvedenými aktivitami súčasne participujeme na plnení **úlohy č. 4.1 Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025** (skr. NAPPO) – priority **a) Podpora zdravého štartu do života**. Zameranie danej priority stavia na výchovnom vplyve poradenskej a konzultačnej činnosti v oblasti zdravého spôsobu života, prevencie obezity a ponuke služieb Poradne zdravia inštitúciám/zariadeniam, ako školy, materské/rodičovské centrá a pod. a kontaktným cieľovým skupinám (matky, rodičia, učitelia).

S mobilnou Poradňou zdravia sme intervenovali aj iné cieľové skupiny.

Napríklad na základe dopytu sme v hodnotenom období dvakrát navštívili *Denné centrum seniorov pri MČ Košice-Západ*, Laborecká 2, Košice. Poradenstvo s vyšetrením sme

poskytli celkovo 33 záujemcom (prevažovali ženy). U klientov boli uskutočnené štandardné kompletne vyšetrenia vrátane poradenstva so zhodnotením rizika výskytu metabolického syndrómu.

S požiadavkou o poradenské služby sa na nás obrátila *mestská časť Košice – Nad jazerom*. V rámci Dňa zdravia v Športovo rekreačnom areáli Galaktik (22.10.2017) sme ponúkli verejnosti vybrané služby Poradne zdravia (z biochemických parametrov bol meraný celkový cholesterol). Vyšetrených bolo 64 záujemcov.

Edukácia s poradenstvom k pohybovej aktivite pre seniorov na tému: „**Prevencia osteopénié a osteoporózy pohybom**“ (teoretický výklad, názorná ukážka cvikov – rozcvička a precvičovanie zostavy cvikov) sa realizuje priebežne počas celého roka v dvoch zariadeniach, t. j. v Dennom centre seniorov MČ Košice-Sídlisko KVP, Cottbuská 36, Košice (od mája 2016) a v Dennom centre seniorov MČ Košice-Sever, Obrancov mieru 2, Košice (od roku 2015). Stretnutia s klientmi oboch centier sa konajú cca v týždňových intervaloch, a ich náplňou je podpora pohybovej aktivity cez krátky cvičebný program na posilnenie pohybového systému (v tempe primeranom veku a zdravotnému stavu účastníkov). V hodnotenom období sa uskutočnilo v:

- DC MČ Košice-Sever – 41 stretnutí/skupinových poradenstiev (v období od 9.1.2017 do 14.12.2017), s celkovým počtom 409 účastí, s priemernou účasťou cca 10 osôb/1 akciu;
- DC MČ Košice-KVP – 44 stretnutí/skupinových poradenstiev (v období od 9.1.2017 do 13.12.2017), s celkovým počtom 330 účastí, s priemernou účasťou cca 8 osôb/1 akciu.

Činnosť zameraná na plnenie *Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020* je uvedená v **bode C.3. – Výskumná a prieskumná činnosť**.

- **Ozdravenie výživy**

Rizikové faktory výživy obyvateľstva sledujeme hlavne cez analýzy anamnestických dát od klientov *Poradenského centra ochrany a podpory zdravia* (ďalej len *PCOPZ*), vkladaných do Testu zdravé srdce. Edukáciou, propagáciou a poradenstvom v oblasti zásad správnej výživy sa snažíme zvyšovať celkové uvedomenie obyvateľstva, zlepšiť stravovacie návyky u všetkých jeho vekových skupín.

Téma ozdravenia výživy je v súlade s celoeurópskymi princípmi zahrnutými v dokumentoch, ako napr. *Zdravie 2020: Európsky politický rámec na podporu vládnych a spoločenských aktivít pre zdravie a prosperitu*, na národnej úrovni, napr. v *Strategickom rámci starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030; Akčnom pláne pre potraviny a výživu na roky 2017 – 2025*, resp. v úlohách spojených s ochranou a podporou zdravia obyvateľov SR. Nadväzujúc na uvedené spolupracujeme s Odborom hygieny výživy RÚVZ Košice prostredníctvom vybraných aktivít PCOPZ, t. j. *Poradne zdravia* (stabilnej aj mobilnej zložky) a *Poradne správnej výživy*. Činnosť si kladie za cieľ vplývať na zlepšenie stravovacích návykov vo vybraných populačných skupinách, realizovať monitoring, intervencie a tiež zisťovať ich výživový stav.

Zdravotno-výchovný charakter má z našej strany podpora Národnej stratégie SR pre program „*Ovocie a zelenina do škôl*“, ktorej ciele majú napomôcť zvýšiť konzumáciu ovocia a zeleniny u detí, vplývať na zmenu ich stravovacích návykov a predchádzať chorobám z nadhmotnosti a obezity. V spádovom území sa na vybraných MŠ, ZŠ, SŠ a VŠ realizujú interaktívne *skupinové edukačné aktivity* so zameraním na racionálnu výživu a zdravý spôsob života. Pre propagačné účely – ako doplnok edukácie – sa využívajú prezentačné materiály (letáky, skladačky, maľovanky) od rôznych editorov vrátane RÚVZ Košice a ÚVZ SR.

V kalendárnom roku 2017 boli edukačné aktivity realizované v materských a základných školách (I. a II. stupeň), v stredných školách vrátane gymnázií, v jednom zo stredoškolských internátov a na jednej z vysokých škôl. Na niektorých školách sa aktivity realizovali opakovane počas školských rokov 2016/2017 (2. polrok) a 2017/2018 (1. polrok). Intervenovaných bolo spolu 199 detí zo 6 materských škôl, 488 žiakov z 8 ZŠ, 242 študentov zo 6 SŠ a 9 študentov z 1 VŠ.

Ďalej sme v súvislosti s programom „Ovocie a zelenina do škôl“, v reakcii na požiadavku ÚVZ SR, zaslali odpočet sprievodných edukačných aktivít za školský rok 2016/2017 – sumárny prehľad za RÚVZ v Košickom kraji (t. j. RÚVZ so sídlom v Košiciach, Michalovciach, Rožňave, Spišskej Novej Vsi a Trebišove). Príslušné RÚVZ napĺňali ciele programu na lokálnej a regionálnej úrovni prostredníctvom činnosti dvoch odborných útvarov, t. j. Podpory zdravia/Výchovy k zdraviu a Hygieny detí a mládeže. Cieľovými skupinami pre intervencie boli deti MŠ, žiaci ZŠ, študenti SŠ a VŠ ako aj personál zariadení školského stravovania, doplnkovo učitelia a rodičia.

Uplatňované boli dve hlavné formy aktivít, t. j. *skupinová edukácia* pre deti a mládež (ako výklad s besedou, prednáška s diskusiou, s aplikáciou prvkov interaktívneho, zážitkového učenia, pracovných obrázkových listov, panelová diskusia, vedomostný kvíz, ponuka informačno-propagačných materiálov, projekcia DVD filmu), s konaním na vybraných školách, v niektorých regiónoch aj v stredoškolskom internáte, verejnej knižnici, materskom centre či na pôde RÚVZ (spolu 427 akcií, s počtom intervenovaných cca 7426 osôb, z toho 47 osôb v produktívnom veku). Niektoré z aktivít – tematicky prierezové – boli realizované súbežne s inými projektmi (napr. na RÚVZ Spišská Nová Ves s regionálnym projektom „Pozdravy – pohyb, zdravie, výživa“; na RÚVZ Michalovce a RÚVZ Košice s celoslovenským internetovým kurzom zdravého životného štýlu „Hravo ži zdravo“; na RÚVZ v Košice s celoslovenským projektom „Viem, čo zjem“).

Ďalšou formou aktivity/intervencie bol *štátny zdravotný dozor* vo vybraných zariadeniach stravovacích prevádzok určených pre deti a mládež (a vo výdajniach stravy) v MŠ a ZŠ v Košickom kraji. Jeho účelom bolo sledovanie podmienok skladovania a manipulácie s ovocím, zeleninou; kvality spoločného stravovania; informovanie o význame dodržiavania zásad správnej výživy, o potrebe zaraďovania ovocia, zeleniny do jedálnych lístkov ako aj súvisiaca metodická a edukačná činnosť smerom k prevádzkovateľom – personálu daných zariadení, príp. učiteľom a rodičom.

V školskom roku 2017/2018 sme sa zapojili do 2. ročníka celoslovenského projektu „*Viem, čo zjem*“ (ktorý je súčasťou celosvetového programu na podporu zdravej výživy detí „*Nestlé Healthy Kids Global Programme*“). Organizátorom projektu je Neuropea, s. r. o., Bratislava, odborným garantom ÚVZ SR, s odporúčaním MŠVVŠ SR. Zámerom projektu je popularizácia zdravého spôsobu života, zdravej výživy a pohybovej aktivity. Realizuje sa na zaregistrovaných základných školách, s prioritným určením pre žiakov III. – VI. ročníka. Vykonávateľmi edukačných aktivít sú lektori z RÚVZ v SR a pedagógovia zapojených škôl.

Na uvedenom projekte sme boli účastní už v predchádzajúcom ročníku, ktorý mal ešte pilotný charakter, so zapojením RÚVZ na krajskej úrovni. V mesiacoch január – február 2017 sme 1. ročník ukončili intervenciami v ZŠ s MŠ sv. Marka Križina, Rehoľná 2; ŠZŠ Odborárska 2; Súkromnej ZŠ Dneperská 1 a ZŠ Tomášikova 31.

V rámci prípravnej etapy 2. ročníka, zúčastnili sme sa pracovného stretnutia k projektu "Viem, čo zjem", ktorého organizátormi boli ÚVZ SR v spolupráci s Neuropea, s. r. o. A RÚVZ Žilina (s konaním na RÚVZ so sídlom v Žiline dňa 6.9.2017).

Vzdelávacie aktivity tohto ročníka projektu začali prvou lekciovou „*Vyvážená strava*“ a na prihlásených školách boli zabezpečované prostredníctvom pracovníkov RÚVZ v SR. V územnej pôsobnosti RÚVZ Košice miestom konania aktivít bolo 7 košických ZŠ. Na týchto školách bolo prostredníctvom lektoriek z RÚVZ Košice intervenovaných 48 tried, s celkovou

účasťou 776 žiakov (prevažne z III. – VI. roč.). Po ukončení výučby prvej lekcie na každej z intervenovaných škôl, na základe požiadavky ÚVZ SR a Neuropea, s. r. o., bol zasielaný „Záznam o priebehu školenia“ na ÚVZ SR.

Na webovom sídle jednej ZŠ boli zverejnené príspevky o projekte a spolupráci ZŠ s RÚVZ Košice (pozri odkaz na uverejnený príspevok, t. j. mesačný prehľad za október 2017 na webovom sídle RÚVZ Košice v priečinku O nás – Masmediálne príspevky).

V súvislosti so zisťovaním spätnej väzby u žiakov ohľadom výučby prvej lekcie projektu zastrešenej RÚVZ, bol podľa metodického pokynu ÚVZ SR realizovaný dotazníkový prieskum na vybraných školách (t. j. výber 1 ZŠ v pôsobnosti každého RÚVZ v SR). Za týmto účelom v regióne Košíc sa zber dát (prostredníctvom anonymného dotazníka efektivity) konal na jednej zo zapojených škôl – ZŠ Gemerská 2, u žiakov z III. – V. roč. Vyplnené dotazníky v celkovom počte 98 boli následne doručené ÚVZ SR k celoslovenskému vyhodnoteniu.

V rámci spolupráce RÚVZ Košice (Odboru podpory zdravia, Odboru hygieny výživy – Poradne správnej výživy) a **O. Z. Slovenská sieť proti chudobe** (angl. skr. SAPN) bol **vypracovaný projekt výskumu** pod názvom „*Dostupnosť zdravého životného štýlu u obyvateľov Slovenskej republiky ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením (Spotreba potravín, ich kvalita a stravovacie návyky v kontexte príjmu, statusu, sociálneho environmentu)*“, viac v **bode C.3. – Výskumná a prieskumná činnosť**.

Z medzinárodných dní venovaných problematike výživy sme sa sústredili na **Svetový deň potravy/výživy – 16. október** a **Svetový deň diabetu – 14. november** (s témou v roku 2017 „*Ženy a cukrovka: Naše právo na zdravú budúcnosť*“). Prehľad informačno-propagačnej a intervenčnej činnosti, ktorou sme podporili uvedené termíny sa nachádza v **bode C.2**.

Z hľadiska *masmediálneho pôsobenia* v oblasti prevencie chronických ochorení, zvýšenia kvality života a poradenskej činnosti, mali sme publikovaných 34 príspevkov (z toho 10 na webovom sídle RÚVZ Košice, v priečinku Aktuality, a 24 na webových stránkach iných inštitúcií).

- Zdravá rodina

Pre sprostredkovanie zdravotno-výchovných informácií slúžia iniciatívy rozmanitého charakteru (vo vzťahu k inštitúciám, pri hromadných akciách dostupných verejnosti, v prístupe k jednotlivcom) ako aj prostriedky masmediálnej komunikácie (tlač, rozhlas, televízia, internet).

V roku 2017 sme o *zdravotno-edukačných aktivitách, činnosti Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia* informovali rôzne inštitúcie, najmä predškolské zariadenia, základné a stredné školy, centrá voľného času, materské/rodinné centrá, denné centrá seniorov, samosprávu a iné v územných obvodoch okresov Košice-mesto a Košice-okolie, na základe ich záujmu, požiadavky, resp. aktuálnosti zdravotno-výchovných tém.

V rámci informačno-propagačnej činnosti boli vybrané inštitúcie cielene intervenované prostredníctvom zasielania oznamov a zdravotno-výchovných materiálov k aktivitám súvisiacim s verejným zdravím. Ďalej sme na požiadanie a podľa aktuálnosti poskytovali poradensko-konzultačnú činnosť, distribuovali informačno-propagačný materiál (letáky, plagáty, brožúry) a realizovali výpožičky videofilmov z našej filmotéky.

Medzi vybrané skupiny adresného pôsobenia, so zámerom vytvárania odborného potenciálu pre ďalšie rozširovanie zdravotno-výchovných informácií, patrili pedagógovia, dobrovoľníci z radov matiek, seniorov, rómski aktivisti, ale i poslucháči vysokoškolského štúdia, odboru Verejné zdravotníctvo na Lekárskej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach.

Výchovno-vzdelávacia činnosť bola orientovaná prioritne na školskú mládež, v rámci ktorej najviac preferovanými boli témy zdravý životný štýl a prevencia závislostí.

So všeobecne kladnou odozvou sa stretávajú naše intervencie pre rôzne pracovné kolektívy, u zamestnancov z verejného i neverejného sektora.

Príkladom činnosti zameranej na deti a kontaktnú dospelú populáciu je projektová úloha „**Zdravotno-výchovné pôsobenie u detí predškolského veku – stomatohygiena**“.

Pilotná časť projektovej úlohy (pod názvom „**Stomatohygiena u detí predškolského veku – zdravotno-výchovné pôsobenie a monitorovanie stavu orálneho zdravia**“), so začiatkom realizácie na regionálnej úrovni v roku 2008, sa stala komponentom celoslovensky riešeného projektu od roku 2009 do 2016. Obsahový rámec pilotnej časti nadväzoval na pôvodný celoslovenský projekt z roku 2005, bol však z hľadiska stratégie a metodického postupu doplnený a rozpracovaný na podmienky územných obvodov Košice-mesto a Košice-okolie. Hlavnými riešiteľmi a odbornými garantmi na regionálnej úrovni boli dve pracoviská: Odbor podpory zdravia pri RÚVZ so sídlom v Košiciach a Klinika stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie Lekárskej fakulty Univerzity P. J. Šafárika a Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach.

Spoluriešiteľmi boli vybrané materské školy (ďalej len MŠ) z Košíc a okolia (v celkovom počte 19, t. j. 9 mestských a 10 vidieckych, z toho 3 MŠ s deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia), ďalej *príslušná samospráva* podľa miestne spadajúcich MŠ (11 samosprávnych orgánov – zriaďovateľov škôl) a *iné oslovené subjekty (partneri a donori)* v celkovom počte 14, menovite Union zdravotná poisťovňa, a. s.; Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s.; Interpharm Slovakia, a. s.; EuDent, s. s r. o.; MČ Košice – Staré Mesto; KK Dent, s. s r. o. Prešov; Listerine®; Zdravé zuby – franšízová predajňa spoločnosti Profimed International, s. s r. o. Košice; Anežka centrum, s. s r. o.; Magistrát mesta Košice; Mesto Medzev a od roku 2010 aj PROFIMED International, s. s r. o.; GC EUROPE N.V. Slovakia a stomatológ MUDr. Milan Tomka.

Pilotná časť regionálneho projektu zahŕňala edukačné pôsobenie, dotazníkový prieskum (realizované cez RÚVZ Košice) a monitorovanie stavu orálneho zdravia (zabezpečené stomatológmi spolupracujúcimi na úlohe). Podľa metodického plánu, hlavnou cieľovou skupinou boli deti vo veku 3 – 6 rokov, ďalšiu cieľovú skupinu tvorili rodičia a učiteľky MŠ. Vytvorené boli dve intervenčné skupiny škôl s odlišne načasovanou intervenčnou etapou vzhľadom ku vstupnej a výstupnej kontrole stavu chrupu. *Cieľom tejto klinickej časti projektu* bolo zhodnotiť súčasný stav v kazivosti chrupu detí a posúdiť efektívnosť intervenčno-edukačného pôsobenia (s odstupom dvoch rokov). *Cieľom dotazníkového prieskumu*, ktorého respondentmi boli rodičia detí a učiteľky MŠ, bolo získať informácie o úrovni starostlivosti o chrup a skladbe stravy, z hľadiska jej relevantnosti pre ústne zdravie. Získané údaje sa využijú pre konkretizáciu prospektívneho zdravotno-edukačného pôsobenia.

V plnení úlohy regionálneho konceptu sa pokračuje (bez klinickej časti, ktorej výsledky boli publikované). Aktuálna činnosť plne reflektuje popis úlohy s celoslovenskou pôsobnosťou (t. j. znenie bodu 9.6 v programoch a projektoch úradov verejného zdravotníctva v SR).

Preventívne aktivity vzdelávacieho charakteru sú podľa požiadaviek určené rôznym cieľovým a vekovým skupinám, nielen – deťom a žiackej/študentskej populácii, učiteľkám a rodičom.

Z hľadiska metodického prístupu, zohľadňujúc vek cieľovej skupine, uplatňovaný je interaktívny a hravý spôsob (zahrňujúci výklad, besedu) s využitím rôznych výučbových pomôcok, ako magnetická tabuľa Flipchart s použitím symbolov a piktogramov (znázorňujúcich zdravé a pokazené zuby, ovocie, zeleninu, sladkosti), DVD, maľovanky,

detické zubné pasty, kefky, modely chrupu, ústne zrkadielka, tablety na detekciu zubného povlaku a i.

V územnej pôsobnosti RÚVZ Košice, o osvetu v oblasti ústneho zdravia prejavujú záujem materské školy, základné školy (mnohé opakovane) a iné inštitúcie. V roku 2017 sme intervenovali v 36 MŠ (cca 1323 detí), v 26 ZŠ (cca 2256 žiakov) vrátane 1 osemročného gymnázia, v 1 školskom internáte (40 študentov SŠ) a v 1 VŠ (12 študentov).

Spolupráca so školami v danej oblasti je priebežne propagovaná cez príspevky na ich webových stránkach (najmä MŠ, ZŠ).

Pri príležitosti významného termínu *Svetový deň ústneho zdravia – 20. marec*, vyhláseného Svetovou organizáciou zubných lekárov, v roku 2017 pod heslom „*Rob správne rozhodnutia v starostlivosti o svoje ústa*“, boli realizované aktivity primárne pre deti a mládež. *Informačno-propagačné aktivity* zahŕňali:

- umiestnenie prezentačného materiálu na webovom sídle RÚVZ Košice (v časti Hlavné menu – Aktuality) pod titulom „*Svetový deň ústneho zdravia 20. marec: Všetko sa začína tu! Zdravé ústa. Zdravé telo.*“ (z edície Kancelárie SZO v SR a Slovenskej komory zubných lekárov), so sprievodným slovom a ponukou edukačných aktivít, s určením pre verejnosť;
- nástenné vystavenie rovnomenného materiálu (pozri odrážku vyššie) v priestoroch vestibulu ústredného pracoviska RÚVZ Košice a oboch detašovaných pracovísk, s určením pre zamestnancov úradu a verejnosť;
- zaslanie listu vo veci „*Informácia o Svetovom dni ústneho zdravia (20. marec) – žiadosť o spropagovanie témy a ponuka edukačných aktivít*“ (zo dňa 15.3.2017) – s určením pre všetky materské, základné, stredné školy, školské internáty a materské centrá v územnej pôsobnosti RÚVZ Košice .

Edukačná činnosť zameraná na podporu ústneho zdravia a propagáciu termínu bola rozvrhnutá na dlhší časový úsek (od 14.2. do 28.4.2017), kvôli vyhovaniu záujmu a požiadavkám viacerých škôl v regióne Košíc. Aktivity sa konali v 22 školách a školských zariadeniach (1 osemročné gymnázium, 1 školský internát, 9 ZŠ a 11 MŠ) a v rámci nich bolo intervenovaných spolu 1446 osôb, z toho 40 študentov SŠ, 937 žiakov ZŠ a 469 detí MŠ. Súčasťou edukácie bola distribúcia informačno-propagačných materiálov k danej tematike (letákov, skladačiek, maľovaniek), od rôznych editorov vrátane RÚVZ Košice a ÚVZ SR. Prehľad škôl a školských zariadeniach, kde sme uskutočnili aktivity, uvádza nasledujúca tabuľka.

P. č.	Zdravotno-výchovné aktivity k Svetovému dňu ústneho zdravia (20. marec) – prehľad navštívených škôl a školských zariadení
1.	MŠ Budapeštianska 1, Košice (4 aktivity, edukovaných 54 detí predškolského veku)
2.	MŠ Galaktická 9, Košice (2 aktivity, edukovaných 38 detí predškolského veku)
3.	MŠ Kalinovská 9, Košice (2 aktivity, edukovaných 55 detí predškolského veku)
4.	MŠ Mládežnícka 2, Košice (2 aktivity, edukovaných 50 detí predškolského veku)
5.	MŠ Ovrúčská 14, Košice (2 aktivity, edukovaných 40 detí predškolského veku)
6.	MŠ Park mládeže 4, Košice (3 aktivity, edukovaných 70 detí predškolského veku)
7.	MŠ Nešporova 28, Košice (1 aktivita, edukovaných 34 detí predškolského veku)
8.	MŠ Tatranská 23, Košice (2 aktivity, edukovaných 44 detí predškolského veku)
9.	MŠ Turgenevova 38, Košice (1 aktivita, edukovaných 28 detí predškolského veku)
10.	MŠ Geča 12, okres Košice-okolie (1 aktivita, edukovaných 28 detí predškolského veku)
11.	MŠ Repíkova 8, Šebastovce, okres Košice-okolie (2 aktivity, 28 detí predškolského veku)
12.	ZŠ s MŠ Školská 3, Poproč, okres Košice-okolie (8 aktivít, edukovaných 130 žiakov I. – IX. roč.)
13.	ZŠ Hroncova 23, Košice (9 aktivít, edukovaných 188 žiakov I. stupňa)
14.	ZŠ Krosnianska 4, Košice (3 aktivity, edukovaných 65 žiakov I. roč.)
15.	ZŠ Krosnianska 2, Košice (6 aktivít, edukovaných 152 žiakov I. roč.)
16.	ZŠ, Ruskov 32, okres Košice-okolie (2 aktivity, edukovaných 60 žiakov I. – IV. roč.)
17.	ZŠ Slobody 1, Košice (4 aktivity, edukovaných 76 žiakov I. – IV. roč.)

18.	Špeciálna ZŠ Odborárska 2, Košice (2 aktivity, edukovaných 44 žiakov I. – IV. roč.)
19.	Spojená škola sv. Košických mučeníkov, Čordákova 50, Košice (4 aktivity, edukovaných 80 žiakov V. – IX. roč.)
20.	Gymnázium M. R. Štefánika, L. Novomeského 4, Košice (3 aktivity, edukovaných 69 študentov primy a sekundy)
21.	Gymnázium a ZŠ S. Máraiho, Kuzmányho 6, Košice (4 aktivity, edukovaných 73 žiakov 1. stupňa.)
22.	Školský internát, Jedlíkova 11, Košice (1 aktivita, edukovaných 40 študentov I. – IV. roč.)

V zmysle požiadavky bola správa o činnosti k *Svetovému dňu ústneho zdravia* zaslaná ÚVZ SR v apríli 2017.

K ďalšiemu významnému dňu *Európsky deň ústneho zdravia – 12. september*, vyhláseného Radou Európskych dentistov, sme opäť listom vo veci „*Informácia o významnom termíne venovanom problematike ústneho zdravia – ponuka edukácie a žiadosť o spoluprácu v propagačnej oblasti*“ (zo dňa 8.9.2017), kontaktovali materské a základné školy v Košiciach a okolí ako aj materské centrá v Košiciach. Záujem o edukáciu zo strany škôl bol veľký, preto sa aktivity realizovali v širšom časovom období, podobne ako pri vyššie zmienenom svetovom dni.

Aktivity sa konali v 31 školách a školských zariadeniach (11 ZŠ a 20 MŠ) a v rámci nich bolo intervenovaných spolu 2173 osôb, z toho 1319 žiakov ZŠ a 854 detí MŠ. Prehľad škôl a školských zariadeniach, kde sme uskutočnili aktivity, uvádza nasledujúca tabuľka.

P. č.	Zdravotno-výchovné aktivity k <i>Európskemu dňu ústneho zdravia (12. september)</i> – prehľad navštívených škôl a školských zariadení
1.	MŠ Cottbuská 34, Košice (2 aktivity, edukovaných 43 detí predškolského veku)
2.	MŠ Čordákova 17, Košice (2 aktivity, edukovaných 40 detí predškolského veku)
3.	MŠ Dénešova 53, Košice (3 aktivity, edukovaných 95 detí predškolského veku)
4.	MŠ Družicová 5 (2 aktivity, edukovaných 74 detí predškolského veku)
5.	MŠ Galaktická 9, Košice (1 aktivita, edukovaných 21 detí predškolského veku)
6.	MŠ Hečkova 13, Košice (3 aktivity, edukovaných 55 detí predškolského veku)
7.	MŠ Humenská 51, Košice (2 aktivity, edukovaných 48 detí predškolského veku)
8.	MŠ Juhoslovanská 4 (2 aktivity, edukovaných 74 detí predškolského veku)
9.	MŠ Kežmarská 46, Košice (2 aktivity, edukovaných 34 detí predškolského veku)
10.	Evanjelická MŠ Muškátova 7, Košice (4 aktivity, edukovaných 70 detí predškolského veku)
11.	Súkromná MŠ Ovrúčská 14, Košice (2 aktivity, edukovaných 41 detí predškolského veku)
12.	MŠ Kovaľská 12/A, Košice-Poľov (1 aktivita, edukovaných 30 detí predškolského veku)
13.	MŠ Zádielska 4, Košice (1 aktivita, edukovaných 32 detí predškolského veku)
14.	MŠ Kostolná 8, Geča, okres Košice-okolie (1 aktivita, edukovaných 29 detí predškolského veku)
15.	MŠ Jasov 62 (1 aktivita, edukovaných 19 detí predškolského veku)
16.	MŠ Kechnec 262, okres Košice-okolie (3 aktivity, edukovaných 38 detí predškolského veku)
17.	MŠ Košické Olšany 133, okres Košice-okolie (1 aktivita, edukovaných 14 detí predškolského veku)
18.	MŠ Kostolná 280, Ruskov, okres Košice-okolie (2 aktivity, edukovaných 60 detí predškolského veku)
19.	MŠ Repíková 58, Šebastovce, okres Košice-okolie (1 aktivita, edukovaných 12 detí predškolského veku)
20.	MŠ Kokšov-Bakša 178, okres Košice-okolie (1 aktivita, edukovaných 25 detí predškolského veku)
21.	ZŠ Belehradská 21, Košice (3 aktivity, edukovaných 66 žiakov I. roč.)
22.	ZŠ sv. Cyrila a Metoda, Bernolákova 18, Košice (2 aktivity, edukovaných 70 žiakov I. roč.)
23.	Súkromná ZŠ Didacticus, Palackého 14, Košice (2 aktivity, edukovaných 18 žiakov I. roč.)
24.	Súkromná ZŠ Dneperská 1, Košice (10 aktivít, edukovaných 225 žiakov I. roč.)
25.	ZŠ Krosnianska 4, Košice (5 aktivity, edukovaných 153 žiakov I. roč.)
26.	ZŠ Nám. L. Novomeského 2, Košice (5 aktivít, edukovaných 303 žiakov I. – III. roč.)
27.	ZŠ Požiarnicka 3, Košice (2 aktivity, edukovaných 50 žiakov II. roč.)
28.	ZŠ Staničná 13, Košice (6 aktivít, edukovaných 254 žiakov I., II. a IV. roč.)
29.	ZŠ s MŠ M. R. Štefánika, Budimír 11, okres Košice-okolie (4 aktivity, edukovaných 54 detí predškolského veku a žiakov I. roč.)
30.	ZŠ s MŠ Školská 7, Čečejevce, okres Košice-okolie (1 aktivita, edukovaných 26 žiakov I. – IV. roč.)
31.	ZŠ Školská ul. 301/16, Turňa nad Bodvou, okres Košice-okolie (4 aktivity, edukovaných 100 žiakov 1. stupňa)

Z odborných podujatí sme sa zúčastnili školenia na tému „Prevencia je v našich rukách – najnovšie poznatky v oblasti ústnej hygieny detí a dorastu“ (ÚVZ SR, Trnavská cesta 52, Bratislava, 23.2.2017), s určením pre pracovníkov útvarov podpory zdravia/výchovy k zdraviu RÚVZ v SR. Organizátori: ÚVZ SR, Odbor podpory zdravia v spolupráci so Slovenskou komorou zubných lekárov a hlavnou odborníčkou MZ SR pre zubné lekárstvo prof. MUDr. N. Markovskou, CSc.

- Znevýhodnené skupiny

Úloha súvisí s Revidovaným akčným plánom Dekády začleňovania rómskej populácie na roky 2015-2020 (s prioritou zdravie), so Stratégiou Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 (s oblasťou zabezpečenia výchovy k zdraviu u obyvateľov segregovaných a separovaných rómskych osád, zameranej na prevenciu ochorení, zvýšenie zdravotného povedomia a podporu zdravého životného štýlu) a so spoluprácou na projekte „Zdravé komunity“, ktorý koordinuje MZ SR a Zdravé komunity, n. o.

V problematike marginalizovaných skupín sme v hodnotenom období brali účasť na 8 podujatiach, z toho aktívne na dvoch (dvakrát formou prednášok). Menovite sú uvedené v **bode B. Vzdelávanie pracovníkov** (pod por. č. 4, 15, 19, 20, 31, 40, 41, 42).

V edukačnej činnosti sa spolupracuje so školami s vyššou koncentráciou žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, príkladom sú Špeciálna ZŠ, Inžinierska 24, Košice; ZŠ Hlavná 346, Nižná Myšľa; Špeciálna ZŠ, Vtáčkovce 2; Špeciálna ZŠ, Rovníková 11, Košice; ZŠ Ľ. Podjavorinskej 1, Košice a v neposlednom rade Špeciálna ZŠ internátna, Abovská 244, Ždaňa. Spolupráca sa rozvíja aj s detskými domovmi v územnej pôsobnosti, v zdravotno-edukačných aktivitách pre klientov/deti a mládež, zamestnancov zariadení ako aj profesionálnych rodičov.

Väčšina výchovno-vzdelávacích aktivít u sociálne znevýhodnených skupín detí a mládeže bola širšie tematicky ladená. Žiaci boli jednorazovo či opakovane intervenovaní ohľadom tém, ako zdravý spôsob života a hygiena životného prostredia, stomatohygiena, výchova k zodpovednému partnerstvu, manželstvu, rodičovstvu, prevencia závislostí a i.

Konkrétne, na štyroch základných školách (t. j. ZŠ Ľ. Podjavorinskej 1, Luník IX; Špeciálnej ZŠ Rovníková 11 v Košiciach; Špeciálnej ZŠ Inžinierska 24 v Košiciach a Špeciálnej ZŠ internátnej, Abovská 244, Ždaňa, okres Košice-okolie), pre žiakov z 2. stupňa, s celkovou účasťou 163, bola uskutočnená edukácia orientovaná na témy Zdravý spôsob života, Prevencia drogových závislostí (u niektorých skupín s využitím DVD projekcie filmu „Aj my Rómovia dokážeme veľké veci“).

Edukačné aktivity zamerané špecificky na problematiku dospievania, výchovu k zodpovednému partnerstvu, rodičovstvu a na primárnu prevenciu infekcie HIV/AIDS, s určením pre starších žiakov, sme realizovali na dvoch základných školách (ZŠ Ľ. Podjavorinskej 1, Luník IX, Košice a Špeciálna ZŠ Rovníková 11, Košice), celkovo pre 104 žiakov.

Prehľad realizovaných edukačných aktivít k problematike sexuálneho a reprodukčného zdravia na školách v územnej pôsobnosti RÚVZ Košice, u žiakov z marginalizovaného prostredia, v roku 2017

P. č.	Dátum	Inštitúcia	Ročník/počet edukovaných	Počet edukačných aktivít
1.	4.12.2017	Špeciálna ZŠ Rovníková 11, Košice	V. – IX. roč./36	2
2.	5.12.2017 ⁽¹⁾ 7.12.2017 ⁽²⁾	ZŠ Ľ. Podjavorinskej 1 (Luník IX), Košice	VIII. roč./35 ⁽¹⁾ IX. roč./33 ⁽²⁾	4 ⁽¹⁾ 4 ⁽²⁾
SPOLU			104 žiakov ZŠ	10

Pozn.: ¹ Prvá akcia v poradí. ² Druhá akcia v poradí.

Z informačno-propagačnej oblasti, vo vzťahu k danej cieľovej skupine, môžeme spomenúť dve kampane:

V súvislosti s *Európskym imunizačným týždňom (24. – 30. apríl 2017)* – s témou „*Vakcíny fungujú*“, organizoval sa *12. ročník kampane* SZO pre zvýšenie povedomia o dôležitosti očkovania ako najjednoduchšej, bezpečnej a efektívnej forme prevencie prenosných ochorení. Tento ročník bol pod heslom „*Očkovanie chráni zdravie v každom období života*“, ideovo nadväzoval na predošlé ročníky so zameraním na opatrenia, ktoré je potrebné prijať, aby bola zabezpečená primeraná ochrana pred výskytom a šírením závažných infekčných nákaz v európskom regióne.

V oblasti propagácie témy a hesla kampane boli z našej strany okrem iného uskutočnené zdravotno-edukačné aktivity (formou prednášok a besied), ktoré sa konali na štyroch základných školách (pre sociálne znevýhodnené skupiny žiakov) t. j. na:

- Špeciálnej ZŠ Inžinierska 24, Košice, 2 prednášky na tému „*Prenosné ochorenia a význam očkovania*“ (24.4.2017) – intervenovaných spolu 40 žiakov (1. a 2. stupňa);
- ZŠ Nižná Myšľa, Hlavná 346, okres Košice-okolie, 2 prednášky na tému „*Prenosné ochorenia a význam očkovania*“ (26.4.2017) – intervenovaných spolu 50 žiakov (1. stupňa z I. – IV. roč.);
- Špeciálnej ZŠ Rovníková 11, Košice, 2 prednášky na tému „*Zdravý životný štýl a význam očkovania*“ (27.4.2017) – intervenovaných spolu 54 žiakov (1. a 2. stupňa);
- Špeciálnej ZŠ Vtáčkovce 2, okres Košice-okolie, 2 prednášky na tému „*Prenosné ochorenia a význam očkovania*“ (2.5.2017) – intervenovaných spolu 40 žiakov (1. a 2. stupňa).

9. ročník kampane „Umývaj si ruky – zachrániš život“ v rámci programu SZO „*Čistá starostlivosť je bezpečná starostlivosť*“, ktorý sa uskutočnil 5. mája 2017, so zámerom poukázať na význam správnej hygieny a dezinfekcie rúk v rámci prevencie šírenia infekcií nielen v zdravotníckych zariadeniach, sme podporili osvetovými aktivitami na štyroch školách. Konkrétne išlo o Špeciálnu ZŠ Inžinierska 24, Košice (dve prednášky na tému „*Hygiena rúk, choroby z nečistoty a význam očkovania*“ pre žiakov I. až IX. ročníka v počte 40); ZŠ, Hlavná 346, Nižná Myšľa (dve prednášky na tému „*Hygiena rúk, prenosné ochorenia a význam očkovania*“ pre žiakov I. až IV. ročníka v počte 50); Špeciálnu ZŠ Rovníková 11, Košice (dve prednášky na tému „*Hygiena rúk, prenosné ochorenia a význam očkovania*“ pre žiakov I. až IX. ročníka v počte 54); Špeciálnu ZŠ, Vtáčkovce 2 (dve prednášky na tému „*Hygiena rúk, choroby z nečistoty a význam očkovania*“ pre žiakov 1. a 2. stupňa v počte 40).

- **Prevencia závislostí** (tabak, alkohol, drogy)

Zvýšenú pozornosť v rámci primárnej prevencie drogových závislostí venujeme vybraným skupinám obyvateľstva, ktoré sú vystavené riziku poškodenia zdravia v dôsledku užívania návykových látok, prioritne deťom a mládeži, ženám v reprodukčnom veku a sociálne znevýhodneným skupinám obyvateľstva. Činnosť sa opiera najmä o *Národnú protidrogovú stratégiu na obdobie 2013 – 2020* (spolu s *Akčným plánom realizácie NPS SR na obdobie rokov 2017 – 2020* v rezorte zdravotníctva), *Národný program kontroly tabaku (2007)*, *Národný akčný plán pre problémy s alkoholom na roky 2013 – 2020*, *Národný program duševného zdravia (2004)*.

Často využívanými formami sú:

- výchovno-vzdelávacia a poradenská činnosť (napr. edukácia pre rôzne vekové skupiny, výkon Poradne na odvykanie od fajčenia);
- propagačná a edičná činnosť – tvorba a distribúcia informačných materiálov pre školskú mládež, kontaktné dospelé osoby (učitelia, rodičia atď.) a iné cieľové skupiny;

- účasť na informačných kampaniach (napr. pri príležitosti významných termínov s protidrogovou tematikou);
- participácia na preventívnych programoch, projektoch, úlohách zameraných na škodlivosť návykových látok a na zmysluplné využívanie voľného času (vrátane prípravy, koordinácie, realizácie, vyhodnocovania) v spolupráci s inými subjektmi;
- pôsobenie cez mienkotvorné médiá v oblasti propagácie aktivít a spôsobu života bez drog.

Edukačná činnosť vo vzťahu k školám je zameraná všeobecne na prevenciu drogových závislostí vrátane prevencie závislosti od legálnych drog. Za hodnotené obdobie, rok 2017, sme v rámci územnej pôsobnosti RÚVZ Košice uskutočnili výchovno-vzdelávacie akcie v 4 materských školách (s celkovou účasťou 145 detí), v 16 základných školách, 7 stredných školách (na viacerých opakovane) a na 1 VŠ, s celkovou účasťou cca 2159 žiakov a študentov. Z didaktického hľadiska, podujatia zväčša pozostávali z teoretického výkladu, besedy, individuálnej i skupinovej práce. Rešpektujúc vekové kritérium, žiakom boli v rámci intervencií premietnuté videofilmy a distribuované zdravotno-výchovné materiály. Na prvom stupni ZŠ a v MŠ sa z hľadiska edukačných cieľov volila hravá forma oboznamovania sa s danou problematikou (využívanie prostriedkov, ako mimická bábka Adamko, maľovanky, premietnutie DVD – animovanej agitky „Kde bolo tam bolo, fajčenie škodilo“ a i). U žiakov druhého stupňa ZŠ a na SŠ sa zisťovala spätná väzba, resp. prostredníctvom dotazníkovej metódy sa mapovali názory, postoje a poznatková úroveň z problematiky drog, drogových závislostí a osobitne tabakizmu. Študenti – fajčiari (na báze dobrovoľnosti) mali možnosť si otestovať na prístroji Smokerlyzer percentuálne množstvo alveolárneho CO vo výdychu.

V spojitosti s **propagačnou činnosťou** vo vzťahu k **významným termínom** venovaným problematike zdravia a drogovej prevencie, reflektovali sme na nasledovné dni:

Svetový deň bez tabaku – 31. máj, pri príležitosti ktorého sme uskutočnili aktivity zamerané na prevenciu tabakizmu a zanechanie fajčenia, t. j.:

- **edukačné aktivity** (výklady s besedou a s učebnými pomôckami: prezentácia, drogový kufor, okuliare simulujúce opitosť) na tému „*Primárna prevencia drogových závislostí: legálne drogy*“, na ZŠ s MŠ Školská 3, Poproč, okres Košice-okolie (dňa 2.6.2017), v rozsahu 4 vyuč. h., t. j. pre 4 skupiny žiakov z V. – IX. ročníka (v celkovom počte 102);
- **edukačné aktivity** (výklady s besedou a s učebnými pomôckami: prezentácia, drogový kufor, okuliare simulujúce opitosť, prístroj Smokerlyzer) na tému „*Primárna prevencia drogových závislostí: legálne drogy*“, na Gymnáziu, Šrobárova 1, Košice (dňa 27.6.2017), v rozsahu 3 vyuč. h., t. j. pre 3 skupiny študentov z I. ročníka (v celkovom počte 72)¹;
- **edukačné aktivity** (výklady s besedou, premietnutím DVD „*Kde bolo tam bolo, fajčenie škodilo*“ a distribúciou tematických zdravotno-výchovných materiálov) na tému *Zdravý životný štýl – primárna prevencia drogových závislostí: podpora nefajčenia*, v MŠ Dénešova 53, Košice (dňa 19.7.2017), pre 2 skupiny detí (v celkovom počte 40);
- **prezentáciu témy svetového dňa a Poradne na odvykanie od fajčenia na informačných tabuliach** v troch budovách RÚVZ Košice s určením pre zamestnancov a návštevníkov úradu.

¹ V rámci vyššie uvedenej edukačnej akcie na gymnáziu sa u záujemcov (fajčiarov) realizovala intervenčná činnosť zahrňujúca stanovenie hladiny oxidu uhoľnatého (CO) a karboxyhemoglobínu (COHb) vo výdychu prístrojom Smokerlyzer a zistenie stupňa závislosti prostredníctvom dotazníkových metód; individuálne poradenstvo k jednotlivým zložkám spôsobu života (vyplnenie anamnestických dotazníkov a rozhovor), distribúciu tlačenej zdravotno-výchovných materiálov a i.

Významný termín **Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nelegálnemu obchodovaniu s nimi – 26. jún** sme dali do pozornosti žiakom a študentom edukačnými aktivitami (teoretickým výkladom s besedou, s učebnými pomôckami: prezentácie, drogový kufor, okuliare simulujúce opitosť, prístroj Smokerlyzer) na 1 ZŠ s témou *Primárna prevencia drogových závislostí – nelegálne drogy* (v rozsahu 2 vyuč. h./2 skupiny žiakov);

na 1 SŠ s dvomi témami „*Primárna prevencia drogových závislostí: legálne drogy*“; „*Primárna prevencia drogových závislostí: nelegálne drogy*“ (obe témy v rozsahu po 3 vyuč. h./3 skupiny študentov), podľa požiadaviek škôl. Aktivity boli uskutočnené menovite na týchto školách: ZŠ s MŠ Školská 3, Poproč, okres Košice-okolie (2.6.2017), s celkovou účasťou 42 žiakov z VIII. a IX. roč.; Gymnázium, Šrobárova 1, Košice (27.6.2017), v rámci dvoch vzdelávacích blokov vzhľadom na ich zameranie: legálne/nelegálne drogy, s celkovou účasťou 144 študentov z I. roč.

Medzinárodný deň povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme – 9. september sme z hľadiska preventívno-edukačných cieľov dali do povedomia širokej verejnosti prostredníctvom informačného letáka pod rovnomenným názvom, umiestnením na webovú stránku RÚVZ Košice.

V spolupráci s Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Košiciach sme sa podieľali na edukačnom podujatí s protidrogovou tematikou pod názvom „*Svoj život si riadiš ty!*“, na Strednej zdravotníckej škole, Moyzesova 17 v Košiciach, dňa 25.10.2017. Program podujatia pozostával zo vzdelávacích blokov, kde na skladbe interaktívnych prednášok sa podieľali viacerí lektori (policajt, psychológ, zdravotnícki pracovníci), a jeho súčasťou boli aj ukážky činnosti služobnej kynológie pri vyhľadávaní drog. Náš vstup bol zameraný na dve témy: „*Prevencia drogových závislostí*“ (s učebnými pomôckami: drogový kufor a okuliare simulujúce opitost’); „*Nové formy a druhy nelátkových závislostí*“ (formou teoretického výkladu s použitím prezentácie a nadväzujúcou besedou). Účastníkmi boli študenti I. ročníka (zo 4 tried) v celkovom počte 121. Obe témy boli prezentované paralelne, štyrikrát po sebe, pre každú z tried zvlášť (v celkovom rozsahu po 4 vyuč. h.).

Súvisiacim vzdelávacím podujatím bola preventívna školská akcia „*Človek a jeho zdravie*“ na Strednej zdravotníckej škole, Moyzesova 17, Košice, dňa 15.11.2017. Dané podujatie malo širší tematický záber – praktické ukážky v poskytovaní prvej pomoci, prevencia násilia páchaného na ženách a deťoch, zvýšenie všeobecného právneho povedomia, prevencia závislosti od alkoholu, a participovali na ňom viacerí externí lektori. Nami bola zastrešená prednáška pod názvom „*Fetálny alkoholový syndróm*“ pre študentov 4 tried z II. ročníka (v celkovom počte 84). Obsahom témy boli informácie o výskyte tohto syndrómu, o hlavných rizikových faktoroch jeho vzniku, o jeho prejavoch u novorodencov a starších detí, možnostiach prevencie a terapie, s cieľom zvýšiť zdravotné povedomie študentov a profesionálnu vnímavosť k danému problému.

Ďalšia edukačná akcia sa konala na Evanjelickom Gymnáziu J. A. Komenského, Škultétyho 10, Košice, bola zameraná na tému „*Fetálny alkoholový syndróm*“ (16.11.2017), s určením pre študentov I. ročníka (v rozsahu 2 vyuč. h./2 skupiny žiakov), v celkovom počte 42.

Činnosť v súvislosti s významným termínom **Európsky týždeň boja proti drogám (tretí novembrový týždeň)** spočívala v *edukačných a edukačno-poradenských aktivitách* zameraných na prevenciu látkových/nelátkových závislostí (formou interaktívnych prednášok, besied, poradenstva v prevencii fajčenia, využitia výučbových pomôcok: drogového kufra, okuliarov simulujúcich opitost’, informačno-propagačných materiálov – letákov, skladačiek od rôznych editorov vrátane RÚVZ Košice). V problematike prevencie fajčenia bolo v ponuke poradenstvo pre fajčiarov (s meraním hladiny oxidu uhoľnatého a karboxyhemoglobínu vo výdychu).

Daný termín bol verejnosti spropagovaný pod rovnomenným názvom na webovom sídle RÚVZ Košice (www.ruvzke.sk, v časti Hlavné menu – Aktuality, s presmerovaním na webové sídlo ÚVZ SR).

Akcie v regióne Košíc boli uskutočnené v časovom období od 25.10. do 14.12.2017. Spolu bolo vykonaných 38 aktivít, edukovaných 794 osôb (z toho 460 žiakov ZŠ, 322 študentov SŠ, 12 študentov VŠ) a spolupracovalo sa so 14 inštitúciami (t. j. 7 ZŠ, 3 SŠ,

Lekárska fakulta Univerzity P. J. Šafárika, Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Košiciach, Verejná knižnica J. Bocatia v Košiciach, Miestnym úradom MČ Košice-Juh).

Prehľad zdravotno-výchovných aktivít k Európskemu týždňu boja proti drogám (tretí novembrový týždeň)				
P. č.	Miesto konania (inštitúcia)	Termín konania	Cieľová skupina (počet edukovaných)	Forma, názov a počet aktivít
1.	Stredná zdravotnícka škola, Moyzesova 17, Košice	25.10.2017 (4 vyuč. h.)	študenti I. roč., v počte 121	(4x) prednášky s besedou na tému „ <i>Nové formy a druhy nelátkových závislostí</i> “, v rámci projektu „ <i>Svoj život si riadiš Ty</i> “, realizovaného v spolupráci s KR PZ v Košiciach (učebná pomôcka: výučbová prezentácia) (4x) prednášky s besedou na tému „ <i>Prevencia drogových závislostí so zameraním na nelegálne drogy</i> “, v rámci projektu „ <i>Svoj život si riadiš Ty</i> “, realizovaného v spolupráci s KR PZ v Košiciach (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, drogový kufor)
2.	Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach, Rooseveltova 8, Košice (detašované pracovisko)	25.10.2017 (2 vyuč. h.)	študenti I. ročníka št. odboru Verejné zdravotníctvo Mgr. stupňa dennej formy štúdia na Lekárskej fakulte Univerzity P. J. Šafárika (12 študentov)	(1x) seminár na tému „ <i>Aktuálne intervenčné programy zamerané na prevenciu vybraných látkových závislostí – alkohol, nelegálne drogy</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, drogový kufor, okuliare simulujúce opitost')
3.	Súkromná stredná odborná škola, Postupimská 37, Košice	6.11.2017 (2 vyuč. h.)	študenti I. ročníka (51 študentov)	(2x) prednášky s besedou na tému „ <i>Primárna prevencia drogových závislostí</i> “, v rámci projektu „ <i>Svoj život si riadiš Ty</i> “, realizovaného v spolupráci s KR PZ v Košiciach (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, drogový kufor, okuliare simulujúce opitost')
4.	Základná škola, Ľ. Podjavorinskej 1, Košice (MČ Luník IX)	8.11.2017 (2 vyuč. h.)	žiaci VII. a IX. ročníka (51 študentov)	(2x) prednášky s besedou s poradenstvom na tému „ <i>Prevencia drogových závislostí so zameraním na nelegálne drogy</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, drogový kufor, okuliare simulujúce opitost', smokerlyzer)
5.	Stredná zdravotnícka škola, Moyzesova 17, Košice	15.11.2017 (4 vyuč. h.)	študenti II. ročníka (84 študentov)	(4x) prednášky s besedou na tému „ <i>Fetálny alkoholový syndróm</i> “, v rámci školského projektu „ <i>Človek a jeho zdravie</i> “ (učebná pomôcka: výučbová prezentácia)
6.	Evanjelické gymnázium J. A. Komenského, Škultétyho 10, Košice	16.11.2017 (2 vyuč. h.)	študenti I. ročníka (42 študentov)	(2x) prednášky s besedou na tému „ <i>Fetálny alkoholový syndróm</i> “ (učebná pomôcka: výučbová prezentácia)
7.	Súkromná základná škola Didacticus, Palackého 14, Košice	21.11.2017 (2 vyuč. h.)	žiaci VI. – VII. ročníka (24 žiakov)	(1x) prednáška s besedou na tému „ <i>Prevencia drogových závislostí so zameraním na legálne drogy</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, drogový kufor, okuliare simulujúce opitost', smokerlyzer)
8.	Špeciálna základná škola, Rovníková 11, Košice	23.11.2017 (2 vyuč. h.)	žiaci VI. – IX. ročníka (36 žiakov)	(2x) prednášky s besedou a poradenstvom na tému „ <i>Prevencia drogových závislostí so zameraním na legálne drogy</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, DVD pod názvom „ <i>Aj my Rómovia dokážeme veľké veci</i> “, drogový kufor, okuliare simulujúce opitost', smokerlyzer)
9.	Verejná knižnica Jána Bocatia, kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja, Hviezdoslavova 5, Košice	24.11.2017	výber žiakov z V. – IX. ročníka (spolu 46 žiakov) zo Špeciálnej základnej školy internátnej, Abovská 244, Ždaňa, okres Košice-okolie	(4x) prednášky s besedou a poradenstvom v prevencii fajčenia na tému „ <i>Prečo povedať tabaku „nie!“</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, smokerlyzer)

10.	Základná škola, Hlavná 5, Družstevná pri Hornáde, okres Košice-okolie	28.11.2017 (3 vyuč. h.)	žiaci V. – IX. ročníka (176 žiakov)	(6x) prednášky s besedou a poradenstvom, z toho (3x) na tému „Prevenčia drogových závislostí so zameraním na legálne drogy“ (pre žiakov V. – VI. ročníka); (3x) na tému „Prevenčia drogových závislostí so zameraním na nelegálne drogy“ (pre žiakov VII. – IX. ročníka); Použité učebné pomôcky: výučbové prezentácie, drogový kufor, okuliare simulujúce opitost', smokerlyzer.
11.	Základná škola, Severná 21, Moldava nad Bodvou, okres Košice-okolie	1.12.2017 (3 vyuč. h.)	žiaci VIII. – IX. ročníka (76 žiakov)	(3x) prednášky s besedou na tému „Prevenčia drogových závislostí so zameraním na nelegálne drogy“ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, drogový kufor, okuliare simulujúce opitost')
12.	Špeciálna základná škola, Inžinierska 24, Košice	7.12.2017 (2 vyuč. h.)	žiaci I. – IX. ročníka (51 žiakov)	(2x) prednášky s besedou na tému „Prevenčia drogových závislostí“ (učebná pomôcka: výučbová prezentácia)
13.	Stredná odborná škola, Ostrovskeho 1, Košice	14.12.2017 (1 vyuč. h.)	výber študentov z I. – III. ročníka (24 študentov)	(1x) prednáška s besedou a poradenstvom v prevencii fajčenia na tému „Prečo povedať tabaku „nie!““ (učebná pomôcka: výučbová prezentácia, smokerlyzer), aktivita organizovaná v spolupráci s Miestnym úradom MČ Košice-Juh, Smetanova 4, Košice

Správu ohľadom odpočtu aktivít k *Európskemu týždňu boja proti drogám* sme na základe požiadavky zaslali ÚVZ SR v požadovanom termíne (v decembri 2017).

Z hľadiska *masmediálneho pôsobenia*, v roku 2017 bola problematika prevencie drogových závislostí spropagovaná prostredníctvom 10 titulov (ako *Protidrogová prevencia; 2. ročník celoslovenskej súťaže – Najlepšia protidrogová nástenka; Miluj život, nie drogu!; Zdravý životný štýl; Svoj život si riadiš ty! – Prevenčia drogových závislostí; Človek a jeho zdravie; Európsky týždeň boja proti drogám – tretí novembrový týždeň; O škodlivosti fajčenia: prednáška pri príležitosti Európskeho týždňa boja proti drogám; Beseda o legálnych a nelegálnych drogách; Beseda o škodlivosti fajčenia*), z toho 2 tituly boli uverejnené na webovom sídle RÚVZ Košice (z edície ÚVZ SR), 7 bolo uverejnených na webových sídlach iných subjektov (t. j. ZŠ s MŠ M. R. Štefánika, Budimír 11; ZŠ Košická Belá 235; ŠZŠ Rovníková 11, Košice; SZŠ Moyzesova 17, Košice; ZŠ Severná 21, Moldava nad Bodvou; Súkromná ZŠ Didacticus, Palackého 14, Košice) a 1 na facebookovej stránke Verejnej knižnice J. Bocatia, Hviezdoslavova 5, Košice. Odkazy na príslušné tituly sa nachádzajú v mesačných prehľadoch uverejnených príspevkov v médiách, pozri www.ruvzke.sk (položka Hlavné menu – O nás – Masmediálne príspevky: 01/2017, 02/2017, 05/2017, 11/2017, 12/2017; položka Servis – Poradne zdravia – Poradňa na odvykanie od fajčenia). Informácie o uskutočnených aktivitách sa na webových stránkach spolupracujúcich subjektov uverejňujú priebežne.

V informačno-propagačnej oblasti sme v rámci plánovanej spolupráce so Štátnou vedeckou knižnicou v Košiciach pripravili príspevok – poster s titulom: Schnitzerová, E., Kollárová, J. *Tabak – vybrané fakty* (s textovou a fotodokumentačnou časťou, v rozsahu 18 strán formátu A₄), s odoslaním v novembri 2017 pre ŠVK v Košiciach. Uvedený príspevok je určený na plánovanú posterovú výstavu zameranú na prevenciu drogových závislostí, organizovanú v spolupráci s menovanou knižnicou a Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Košiciach. Pôvodný termín realizácie výstavy k príležitosti *Európskeho týždňa boja proti drogám (tretí novembrový týždeň)* v roku 2017 v priestoroch Kultúrno-vzdelávacieho centra ŠVK na Pribinovej 1 v Košiciach bol z objektívnych dôvodov zo strany ŠVK Košice presunutý na rok 2018.

Z informačných kampaní medzirezortného významu, na ktorých sme boli účastní propagáčnou a edukačnou formou, môžeme spomenúť **edukačný program BECEP – Bezpečnosť cestnej premávky** (využívajúci formu edukačnej kampane a výchovných opatrení).

Realizuje sa na základe Národného plánu SR pre bezpečnosť cestnej premávky na roky 2011 – 2020. Aktivity v rámci programu BECEP (s využitím DVD a informačných materiálov) sú zamerané na prevenciu rizika požitia alkoholu, omamných látok, liečiv počas vedenia vozidla, na používanie reflexných a ochranných prvkov, cyklistických prilb a na prevenciu dopravných úrazov prioritne u detí a mládeže.

V **Poradni na odvykanie od fajčenia** (skr. POF) sme v hodnotenom období poskytli poradenstvo individuálnou formou pre 222 klientov (81 mužov, 141 žien). Dominoval produktívny vek a záujem o jednorazovú intervenciu. V rámci edukačnej činnosti, skupinové poradenstvo využilo celkovo cca 67 žiakov zo základných a stredných škôl.

Poradenstvo formou telefonickej Linky pomoci na odvykanie od fajčenia v rozsahu SR sa vykonávalo podľa zákona č. 89/2016 Z. z. o výrobe, označovaní a predaji tabakových výrobkov a súvisiacich výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 8 ods. 1 pís. b). Na základe rozhodnutia hlavného hygienika SR a metodického pokynu ÚVZ SR, linku pomoci prevádzkujú všetky RÚVZ v SR podľa stanoveného harmonogramu, v 2-týždenných intervaloch počas pracovných dní v čase od 8:00 do 15:00 h. RÚVZ Košice disponoval telefónnou linkou v období od 2.6.2017 do 16.6.2017. Počet volaní (prichádzajúcich hovorov) bolo celkovo 88. Po skončení prevádzky telefonickej služby na RÚVZ Košice, zabezpečilo sa odovzdanie mobilného telefónu spolu s príslušenstvom osobným doručením na RÚVZ Trebišov (16.6.2017). Ten v rámci zostaveného harmonogramu pokračoval konzultačno-poradenskej činnosti cez linku pomoci.

V rámci **projektu globálneho monitorovania užívania tabaku** (vypracovaného a koordinovaného SZO a Centrom pre kontrolu chorôb a prevenciu v Atlante, USA), sme v zmysle inštrukcií ÚVZ SR a metodického usmernenia Ústavu verejného zdravotníctva JLF UK v Martine, participovali na medzinárodnej štúdii „**Global Youth Tobacco Survey na Slovensku (GYTS)**“ – celosvetovom prieskume užívania tabaku u školskej mládeže na Slovensku (pozri **bod C.3. – Výskumná a prieskumná činnosť**).

V roku 2017 sme sa zúčastnili viacerých **odborných a vzdelávacích podujatí**, tematicky korešpondujúcich s danou prioritou (v celkovom počte 10, z toho aktívne na 5 podujatiach, prostredníctvom 8 prednášok a 1 postera). Odkazy na podujatia sa nachádzajú v **bode B. Vzdelávanie pracovníkov** (pod poradovými č. 2, 8, 11, 13, 14, 21, 27, 37, 39, 44).

V súvislosti s naším členstvom v **Komisii pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti** Okresného úradu Košice (s pôsobnosťou v rozsahu Košického kraja) sme na základe požiadavky MV SR – OÚ Košice zaslali vyhodnotenie aktivít RÚVZ so sídlom v Košiciach v oblasti prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti, realizovaných v rámci spádového územia (t. j. v územných obvodoch okresov Košice-mesto a Košice-okolie) za rok 2016 (s odoslaním v januári 2017).

2. VEREJNÉ KAMPANE A ZDRAVOTNO-VÝCHOVNÉ AKTIVITY PRI PRÍLEŽITOSTI VÝZNAMNÝCH DNÍ

Zámerom aktivít iniciovaných a organizovaných v rámci *kalendára významných termínov* je informovať verejnosť (laickú či odbornú) o prioritných problémoch týkajúcich sa zdravia. Ich realizácia spočívala vo využití rôznych edukačno-intervenčných prístupov, masmediálneho priestoru a edičnej činnosti.

Propagačnou formou sme podporili nasledovné *informačné kampane a významné termíny*:

Významný termín **Svetový deň rakoviny – 4. február**, vyhlásený Medzinárodnou úniou proti rakovine. V rokoch 2016 – 2018 sa tento termín nesie v duchu hesla „*My to dokážeme. Ja to dokážem.*“. Realizované zdravotno-výchovné aktivity boli dvojakého druhu:

1. Informačno-propagačná činnosť:

- prostredníctvom informačného materiálu pod názvom „*Svetový deň proti rakovine – 4. február*“ (prezentácie so základnými informáciami zameranými na primárnu prevenciu rakoviny), s určením pre širokú verejnosť, z edície RÚVZ Košice 2016, uverejneného na webovom sídle úradu;
- zostavenie tematických informačných panelov k téme prevencie rakoviny (t. j. nástenné vystavenie informačných materiálov), umiestnených vo vstupných priestoroch všetkých troch budov RÚVZ Košice (na ústrednom pracovisku na Ipeľskej 1 a na oboch detašovaných pracoviskách – Rooseveltova 8 a Senný trh 4 v Košiciach), s určením pre zamestnancov úradu a verejnosť;
- distribúcia informačno-propagačných materiálov spojenú s odborným poradenstvom a konzultáciami, zameranými na primárnu prevenciu onkologických ochorení, s určením pre všetkým klientov základnej Poradne zdravia, ktorí poradňu navštívili v mesiaci február 2017.

2. Skupinová edukačná činnosť – prostredníctvom interaktívnych prednášok s besedou, najmä pre cieľovú skupinu žiakov základných a stredných škôl a študentov LF UPJŠ v Košiciach, z čoho môžeme spomenúť napríklad:

- dve prednášky na tému „*Zdravý životný štýl*“ v ZŠ Ruskov 32, okres Košice-okolie, pre žiakov III. – IV. roč. (v počte 58) dňa 14.2.2017;
- dve prednášky na tému „*Zdravý životný štýl a poruchy príjmu potravy*“ (s prezentáciou prístroja Bodystat) v Premonštrátskom gymnáziu, Kováčska 28, v Košiciach, pre študentov I. – II. roč. (v počte 45) dňa 16.3.2017;
- prednáškové vstupy na tému „*Prevencia onkologických ochorení*“ (v rámci seminárov február – marec 2017) pre študentov I. roč. bakalárskeho štúdia odboru Verejné zdravotníctvo na Lekárskej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach (v počte 9).

V roku 2017 sme sa zapojili do **7. ročníka celonárodnej kampane** na zvýšenie pohybovej aktivity dospeléj populácie „*Vyzvi srdce k pohybu*“. Gestorom kampane na národnej úrovni je RÚVZ v Banskej Bystrici. Kampaň sa ako intervenčný projekt realizuje v rámci SZO – CINDI programu SR. Záštitu nad ňou v tomto ročníku prevzali ÚVZ SR a Slovenská epidemiologická a vakcinologická spoločnosť. Cieľom predmetnej akcie je upriamiť pozornosť verejnosti na význam pohybu ako dôležitého faktora v podpore zdravia a prevencii civilizačných ochorení, a povzbudiť čo najviac ľudí, aby zaradili do svojho voľného času pohybovú aktivitu akéhokoľvek druhu. Jej súčasťou bola súťaž, ktorá trvala od 20.3. do 11.6.2017 (s určením pre osoby nad 18 rokov, s možnosťou zapojenia detských podporovateľov vo veku 7 – 18 rokov).

V spádovom území RÚVZ Košice (územné obvody okresov Košice-mesto a Košice-okolie) sa na organizačnom zabezpečení kampane podieľal Odbor podpory zdravia. Účasť zahŕňala propagačné a intervenčné aktivity realizované aj v spolupráci s inými regionálnymi inštitúciami. Propagácia a poradenstvo k súťaži, s distribúciou plagátov a prihlášok do súťaže, sa vykonávalo priebežne, najmä ako súčasť edukačných aktivít k zdravému spôsobu života a akcií mobilnej Poradne zdravia, s určením pre rôzne cieľové skupiny (z hľadiska veku, profesie, záujmu, ako aj pre širokú verejnosť). Účastníci súťaže mali možnosť absolvovať v Poradni zdravia vstupné a výstupné vyšetrenie (t. j. pred a po súťaži).

V rámci informačno-propagačnej činnosti sme v úvode kampane písomne oslovili a požiadali o spoluprácu v oblasti propagácie viaceré inštitúcie. Sprievodný list s metodickým usmernením a webovými odkazmi na propozície súťaže (dva plagáty) a účastnícky list (prihlášku) sme zaslali rôznym inštitúciami v regióne Košíc (15.3. a 17.3.2017). K osloveným

patrili, napr. školy rôzneho stupňa (ZŠ, SŠ, VŠ), študentské domovy, miestna samospráva (Úrad Košického samosprávneho kraja; Magistrát mesta Košice; miestne úrady MČ v Košiciach a vybrané obecné a mestské úrady v okrese Košice-okolie) a ďalšie subjekty (Kulturpark v Košiciach; mestské kultúrne strediská v Medzeve a Moldave nad Bodvou; vybrané športové útvary v regióne Košíc; Jednota dôchodcov Slovenska; denné centrá seniorov; materské centrá; knižnice v Košiciach; KR PZ v Košiciach; KR HaZZ v Košiciach; Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., pobočka Košice; Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s., pobočka Košice; Sociálna poisťovňa, pobočka Košice; Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice; Tepláreň Košice, a. s.; Tepelné hospodárstvo, s. r. o.; U.S. Steel Košice, s. r. o.; Východoslovenská energetika, a. s.; T-Systems Slovakia, s. r. o.; GETRAG FORD Transmissions Slovakia, s. r. o., Kechnec a i.

Informovanie verejnosti bolo zabezpečené aj cez webové sídlo RÚVZ Košice, príspevkom pod názvom „Vyzvi srdce k pohybu 2017 – celonárodná súťaž“, t. j. sprievodnou informáciou vlastnej produkcie a priloženými plagátmi s prihláškou z edície gestora kampane (v priečinku Hlavné menu – Aktuality).

Oznam o kampani bol daný do pozornosti aj zamestnancom RÚVZ Košice formou nástennej propagácie na informačných tabuliach úradu, ako aj prostredníctvom e-mailovej distribučnej služby (14.3.2017).

Doručené vyplnené účastnícke listy na RÚVZ Košice za spádový región boli zaslané gestorovi úlohy – RÚVZ Banská Bystrica za účelom centrálného vyhodnotenia aj žrebovania o ceny (27.6.2017). Na základe predbežnej analýzy účastníckych listov z celého Slovenska, z hľadiska účasti podľa krajov, v poradí 4. miesto patrí Košickému kraju (s 90 účastníkmi súťaže).

Svetový deň vrodených vývinových chýb – 3. marec sme verejnosti pripomenuli prostredníctvom informačného letáka pod názvom „3. marec – Svetový deň vrodených vývinových chýb: Čo by ste mali vedieť o vrodených vývinových chybách“, z edície RÚVZ Košice, uverejneného na webovom sídle RÚVZ Košice (v položke Aktuality).

„**Týždeň mozgu – Brain Awareness Week**“ (13. – 19. marec 2017), celosvetovo organizovanú od roku 1996, na Slovensku po desiatykrát. Iniciátormi na národnej úrovni boli Slovenská Alzheimerova spoločnosť, Centrum MEMORY, n. o. a Neuroimunologický ústav SAV. Záštitu nad kampanou prevzal ÚVZ SR. Jej hlavným zámerom bolo zvýšiť záujem verejnosti a najmä starších ľudí o zdravé starnutie, prevenciu mozgových ochorení a o tréning pamäťových a kognitívnych schopností človeka. V rámci našej účasti sme akciu dali do povedomia verejnosti rôzneho veku viacerými druhmi aktivít:

- o *seniorom* sme zorganizovali edukačné podujatia s ukázkami tréningu pamäti a testov ďalších kognitívnych schopností a vo vybraných prípadoch aj poradenské a pohybovotanečné aktivity v 7 zariadeniach/denných centrách, na témy:
 - „Význam zdravého životného štýlu v prevencii mozgových demencií“ (Poradňa zdravia a prednáška s besedou) 9.3.2017, v Dennom centre MČ Košice-Západ, Laborecká 2, Košice – pre 20 seniorov;
 - „Týždeň mozgu“ (prednáška s besedou, tréning pamäti pohybom) 13.3.2017, v Dennom centre MČ Košice-KVP, Cottbuská 36 – pre 8 seniorov;
 - „Týždeň mozgu“ (prednáška s besedou, tréning pamäti pohybom) 15.3.2017, v Dennom centre MČ Košice-Juh, Milosrdenstva 4 – pre 20 seniorov;
 - „Týždeň mozgu“ (prednáška s besedou, tréning pamäti pohybom), 15.3.2017, v Dennom centre MČ Košice-Krásna, Opátska 18, Košice – pre 20 seniorov;
 - „Týždeň mozgu“ (prednáška s besedou, tréning pamäti pohybom) 16.3.2017, v Dennom centre MČ Košice-Sever, Obrancov mieru 2, Košice – pre 11 seniorov;

- „*Týždeň mozgu*“ (prednáška s besedou, tréning pamäti pohybom) 17.3.2017, v Dennom centre MČ Košice-Šaca, Železiarenská 7, Košice – pre 16 seniorov;
- „*Týždeň mozgu*“ (prednáška s besedou, tréning pamäti pohybom) 27.3.2017, v Dennom centre MČ Košice-Vyšné Opátske, Nižná Úvrat' 25, Košice – pre 30 seniorov;
- o *deťom a školákom* boli venované *edukačné aktivity* na 4 školách v Košiciach a okolí, na témy:
 - „*Mozog náš každodenný*“ (2x výklad s besedou a kognitívne aktivity) 14.3.2017, v ZŠ s MŠ Budimír 11, okres Košice-okolie – pre 43 žiakov V. roč.;
 - „*Mozog náš každodenný*“ (4x výklad s besedou a kognitívne aktivity) v dňoch 14.3.2017 a 17.3.2017, v ZŠ Belehradská 21, Košice – pre 82 žiakov IV. a IX. roč.;
 - „*Mozog náš každodenný*“ (3x výklad s besedou a kognitívne aktivity) 15.3.2017, v Špeciálnej ZŠ Odborárska 2, Košice – pre 63 žiakov 2.stupňa;
 - „*Mozog náš každodenný*“ (4x výklad s besedou a kognitívne aktivity) v dňoch 17.3.2017 a 23.3.2017, v ZŠ Krosnianska 4, Košice – pre 80 žiakov VI. – IX. roč.;
- o *študentom z 2 SŠ a 1 VŠ* boli prezentované témy:
 - „*Žijeme život prospievajúci mozgu?*“ (1x prednáška s besedou a ukázkou činnosti Poradne zdravia) 15.3.2017, na RÚVZ so sídlom v Košiciach, Rooseveltova 8, Košice – pre 65 študentov I. roč. SZŠ Moyzesova 17, Košice a 2 pedagogičky;
 - „*Zdravý životný štýl a prevencia drogových závislostí (legálne a nelegálne drogy). Účinok psychoaktívnych látok na činnosť mozgu*“ (4x prednáška s besedou) 16.3.2017 – pre 90 študentov I. a II. roč. a 4 pedagógov Premonštrátskeho gymnázia, Kováčska 28, Košice;
 - „*Žijeme život prospievajúci mozgu?*“ (1x prednáška s besedou, vedomostné a kognitívne aktivity) 17.3.2017, na Lekárskej fakulte Univerzity P. J. Šafárika Košice, Šrobárova 2, Košice – pre 9 študentov I. roč. Bc. štúdia odb. VZ;
- o *širokej verejnosti, resp. vybraným profesijným skupinám* boli propagované informácie a prezentované aktivity v médiách, napr.:
 - umiestnením titulu „*Medzinárodná kampaň Týždeň mozgu 13. – 19. marca 2017*“ na webovom sídle RÚVZ so sídlom v Košiciach, v položke Aktuality (t. j. odkaz s presmerovaním na stránku Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti) od 3.3.2017;
 - fotozábermi „*Týždeň mozgu 2017*“ na webovej stránke ZŠ s MŠ Budimír 11, okres Košice-okolie, v časti Fotoalbum, s uverejnením od 15.3.2017;
 - prostredníctvom nástenného vystavenia informačných materiálov v priestoroch vestibulu ústredného pracoviska RÚVZ Košice a oboch detašovaných pracovísk, s určením pre zamestnancov úradu a verejnosť;
 - propagačno-poradenskou aktivitou „*Týždeň mozgu 2017*“ – spojenou s ponukou služieb Poradne zdravia v dňoch 15.3. a 16.3.2017, s určením pre verejnosť a cvičencov vo Fitness centre Forma club/Family Gym Cassovar, Zriedlová 11, Košice. V Poradni zdravia bolo intervenovaných 19 záujemcov.

Na akciách RÚVZ Košice pri príležitosti „*Týždňa mozgu 2017*“ sa zúčastnilo 582 účastníkov (268 žiakov ZŠ, 155 študentov SŠ, 9 študentov VŠ, 125 seniorov, 25 osôb v produktívnom veku) a ďalší, t. j. zamestnanci RÚVZ, verejnosť a i. (nezahrnutí do počtu).

Na základe požiadavky bola pred začatím kampane zaslaná prihláška aktivít do kampane Týždeň mozgu 2017 za RÚVZ so sídlom v Košiciach (e-mailom 1.3.2017) pre ÚVZ SR a Slovenskú Alzheimerovu spoločnosť. Rovnakým adresátom bol zaslaný aj odpočet činnosti – súhrn aktivít v rámci menovanej kampane (formou vyplneného dotazníka) za RÚVZ so sídlom v Košiciach, s priloženým výberom fotiek (e-mailom 27.3.2017 – t. j. po ukončení nami naplánovaných aktivít).

O aktivity tohto zamerania je záujem, preto v informovaní verejnosti sa pokračuje

i mimo kampane.

Popis aktivít k *Svetovému dnu ústneho zdravia – 20. marec* sa nachádza v **bode C.1 – Zdravá rodina**.

Z významných termínov v oblasti životného prostredia sme dali do pozornosti *Svetový deň vody – 22. marec* (vyhlásený OSN v roku 1993) s témou pre rok 2017 „*Odpadová voda*“. Odbor hygieny životného prostredia a zdravia RÚVZ Košice organizoval v daný deň pre záujemcov z radov verejnosti príjem vzoriek vody z individuálnych vodných zdrojov (studní) na bezplatný laboratórny rozbor v ukazovateľoch dusitanu a dusičnanu. Zároveň bolo poskytované odborné poradenstvo v problematike pitnej vody. Ďalšia aktivita vyplynula z požiadavky ZŠ Požiarnická 3, Košice. Odbor podpory zdravia v spolupráci s Odborom mikrobiológie životného prostredia realizovali dve interaktívne edukácie na tému „*Svetový deň vody*“ – výklad s besedou a praktickú ukážku laboratórnej práce pri spracovaní vôd, s určením pre žiakov II. ročníka v počte 45 (4.4.2017).

Svetový deň zdravia – 7. apríl, s témou pre rok 2017 „*Depresia – hovorme o nej*“, sme dali do povedomia rôznym cieľovým skupinám cez informačno-propagačné aktivity. Činnosť bola zabezpečená formou propagácie svetového dňa pre verejnosť:

- uverejnením informačného materiálu „*Depresia – hovorme o nej*“ (letáka z edície ÚVZ SR), so sprievodným slovom k svetovému dnu, na webovom sídle RÚVZ Košice (v priečinku Hlavné menu – Aktuality);
- zostavením troch tematických panelov k téme „*Depresia – hovorme o nej*“ (nástenným vystavením informačných materiálov), umiestnených vo vstupných priestoroch všetkých troch budov RÚVZ Košice (v budove ústredného pracoviska na Ipeľskej 1 a v oboch detašovaných pracoviskách na Rooseveltovej 8 a Sennom trhu 4 v Košiciach), s určením pre zamestnancov úradu a verejnosť;
- oslovujúcim informačným e-mailom pre rôzne subjekty v územných obvodoch okresov Košice-mesto a Košice-okolie ohľadom žiadosti o spoluprácu pri propagácii témy Svetového dňa zdravia (7. apríl), so zaslaním 15.3.2017. K adresátom patrili, napr. školy rôzneho stupňa (ZŠ, SŠ, VŠ), študentské domovy, miestna/regionálna samospráva a iné subjekty (napr. vybrané kultúrne strediská, športové útvary; Jednota dôchodcov Slovenska; denné centrá seniorov; materské centrá; knižnice v Košiciach a ďalšie vybrané inštitúcie verejného a súkromného sektora);
- poradenskou činnosťou v rámci základnej Poradne zdravia boli klientom sprostredkované informácie k téme dňa.

V súvislosti s *Európskym imunizačným týždňom (24. – 30. apríl 2017)* – s témou „*Vakcíny fungujú*“ sa organizoval *12. ročník kampane SZO* pre zvýšenie povedomia o dôležitosti očkovania ako najjednoduchšej, bezpečnej a efektívnej forme prevencie prenosných ochorení. Tento ročník bol pod heslom „*Očkovanie chráni zdravie v každom období života*“, ideovo nadväzoval na predošlé ročníky so zameraním na opatrenia, ktoré je potrebné prijať, aby bola zabezpečená primeraná ochrana pred výskytom a šírením závažných infekčných nákaz v európskom regióne.

V oblasti propagácie témy a hesla kampane pre verejnosť boli z našej strany uskutočnené nasledovné aktivity:

- na webovom sídle RÚVZ Košice (v priečinku Aktuality) bol uverejnený titul „*Európsky imunizačný týždeň – 12. ročník*“ (sprievodné slovo, odkaz na stránku SZO, tri postery produkcie SZO a jeden informačný leták „*Európsky imunizačný týždeň 2017: Očkovanie – ochrana pred nákazami: Poradňa očkovania pri RÚVZ so sídlom v Košiciach*“, reedícia od kol. Odboru epidemiológie a Odboru podpory zdravia RÚVZ Košice);
- e-mailovou cestou boli oslovené tri skupiny adresátov (materské centrá, materské a základné školy v územných obvodoch okresov Košice-mesto a Košice-okolie), formou

informácie o Európskom imunizačnom týždni (s odkazom na vyššie uvedený titul uverejnený na webovom sídle RÚVZ Košice), so žiadosťou o spoluprácu v propagačnej oblasti (s odoslaním dňa 20.4.2017);

- e-mailovou cestou bol obdobne oslovený koordinátor projektu Zdravé regióny pre mesto Košice a okres Košice-okolie, so žiadosťou o spoluprácu v propagačnej oblasti, za účelom využitia tematických letákov v rómskych osadách v rámci poradenskej činnosti;
- zdravotno-edukačné aktivity (formou prednášok a besied) sa konali na štyroch základných školách (pre sociálne znevýhodnené skupiny žiakov) a na jednej vysokej škole v územnej pôsobnosti RÚVZ Košice, t. j. na:
 - Špeciálnej ZŠ Inžinierska 24, Košice, 2 prednášky na tému „*Prenosné ochorenia a význam očkovania*“ (24.4.2017) – intervenovaných spolu 40 žiakov (1. a 2. stupňa);
 - ZŠ Nižná Myšľa, Hlavná 346, okres Košice-okolie, 2 prednášky na tému „*Prenosné ochorenia a význam očkovania*“ (26.4.2017) – intervenovaných spolu 50 žiakov (1. stupňa z I. – IV. roč.);
 - Špeciálnej ZŠ Rovníková 11, Košice, 2 prednášky na tému „*Zdravý životný štýl a význam očkovania*“ (27.4.2017) – intervenovaných spolu 54 žiakov (1. a 2. stupňa);
 - Špeciálnej ZŠ Vtáčkovce 2, okres Košice-okolie, 2 prednášky na tému „*Prenosné ochorenia a význam očkovania*“ (2.5.2017) – intervenovaných spolu 40 žiakov (1. a 2. stupňa);
 - LF UPJŠ v Košiciach, 1 prednáška na tému „*Význam očkovania, kolektívna imunita, mýty o očkovaní*“, spojená s vyplňaním dotazníkov v rámci projektu „*Očkovanie hrou*“ (27.4.2017) – pre 9 študentov (1. ročníka odboru Verejné zdravotníctvo, bakalárskeho stupňa).

Na základe požiadavky Odboru epidemiológie RÚVZ Košice (nadväzujúc na list ÚVZ SR zo dňa 15.5.2017), bol pripravený podklad vo veci: „*Európsky imunizačný týždeň 2017 – žiadosť o zaslanie odpočtu aktivít*“, ktorého obsahom bol tabelárny prehľad realizovaných zdravotno-výchovných aktivít s fotodokumentáciou k danému významnému termínu za Odbor podpory zdravia, s určením pre Odbor epidemiológie (interne odoslaný e-mailom dňa 22.5.2017).

9. ročník kampane „Umývaj si ruky – zachrániš život“ v rámci programu SZO „*Čistá starostlivosť je bezpečná starostlivosť*“, ktorý sa uskutočnil 5. mája 2017, so zámerom poukázať na význam správnej hygieny a dezinfekcie rúk v rámci prevencie šírenia infekcií nielen v zdravotníckych zariadeniach, sme podporili osvetovými aktivitami na štyroch školách. Konkrétne išlo o Špeciálnu ZŠ Inžinierska 24, Košice (dve prednášky na tému „*Hygiena rúk, choroby z nečistoty a význam očkovania*“ pre žiakov I. až IX. ročníka v počte 40); ZŠ, Hlavná 346, Nižná Myšľa (dve prednášky na tému „*Hygiena rúk, prenosné ochorenia a význam očkovania*“ pre žiakov I. až IV. ročníka v počte 50); Špeciálnu ZŠ Rovníková 11, Košice (dve prednášky na tému „*Hygiena rúk, prenosné ochorenia a význam očkovania*“ pre žiakov I. až IX. ročníka v počte 54); Špeciálnu ZŠ, Vtáčkovce 2 (dve prednášky na tému „*Hygiena rúk, choroby z nečistoty a význam očkovania*“ pre žiakov 1. a 2. stupňa v počte 40).

Činnosť smerom k podpore **Svetového dňa „Pohybom ku zdraviu“ – 10. máj** je podrobne rozpisovaná v **bode C.1. – Zvýšenie pohybovej aktivity**.

V spolupráci s **Ligou proti obezite, n. o.** a Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice, sme sa zapojili **do 2. ročníka osvetového podujatia Slovenský deň obezity**. Organizovala ho Obezitologická sekcia Slovenskej diabetologickej spoločnosti v rámci **Európskeho dňa obezity – 21. máj** (vyhláseného Európskou asociáciou pre štúdium obezity, angl. skr. EASO).

2. ročník Slovenského dňa obezity s témou „*BMI národa*“ sa v Košiciach uskutočnil pod záštitou Kancelárie SZO v SR, MZSR a primátora Košíc dňa **20.5.2017** v priestoroch

Kulturparku na Kukučínovej 2. Hlavným cieľom informačnej kampane tohto podujatia bolo zvýšiť povedomie verejnosti o obezite, jej rizikách a prevencii zdravým spôsobom života.

Na podujatí sme participovali ponukou vybraných služieb mobilnej Poradne zdravia (t. j. meraním celkového cholesterolu, glukózy, krvného tlaku a iných parametrov, s následným poradenstvom na optimalizáciu zložiek spôsobu života). Služby poradne využilo 50 záujemcov.

Propagačná činnosť v spojitosti s významnými termínmi venovanými problematike zdravia a drogovej prevencie, ako **Svetový deň bez tabaku – 31. máj, Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nelegálnemu obchodovaniu s nimi – 26. jún, Medzinárodný deň povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme – 9. september, Európsky týždeň boja proti drogám – tretí novembrový týždeň**, je uvedená v bode C.1. – **Prevencia závislostí** (tabak, alkohol, drogy).

Odpočet aktivít k významnému dňu **Európsky deň ústneho zdravia – 12. september** obsahuje bod C.1. – **Zdravá rodina**.

11. ročník celonárodnej kampane MOST (Mesiac o srdcových témach) a Svetový deň srdca – 29. september (významný termín SZO a Svetovej federácie srdca) sme verejnosti pripomenuli prostredníctvom viacerých akcií. Zámerom kampane MOST je informovať verejnosť o závažných rizikových faktoroch srdcovo-cievnych ochorení. V rámci SR jej iniciátormi boli Slovenská nadácia srdca, Slovenská kardiologická spoločnosť a Únia pre zdravšie srdce. Ťažisková akcia, organizovaná RÚVZ Košice v spolupráci so Slovenským Červeným krížom, územným spolkom Košice-mesto (ďalej len SČK), Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach a Strednou zdravotníckou školou, Kukučínova 40, Košice, mala poradensko-edukačný charakter a konala sa v Obchodnom dome TESCO, Hlavná 111, Košice, dňa 28.9.2017 (v čase od 9:00 do 15:00 h). Bola určená návštevníkom, zákazníkom aj zamestnancom prevádzky TESCO. Hlavnou náplňou podujatia bola prezentácia poradenských služieb mobilnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia, s ponukou vybraných fyzikálnych, antropometrických a biochemických vyšetrení (napr. stanovenie tlaku krvi, pulzu, % telesného tuku, indexu BMI, hladiny celkového cholesterolu z kapilárnej krvi, u fajčiarov stanovenie koncentrácie alveolárneho oxidu uhoľnatého a karboxyhemoglobínu vo výdychu, vyplňanie anamnestických dotazníkov a následné poradenstvo v oblasti zdravého spôsobu života). O poradenské služby a vyšetrenia prejavilo záujem 92 klientov. SČK (prostredníctvom dvoch dobrovoľníčok – stredoškolských študentiek) prispelo do programu podujatia prezentáciou aktivít organizácie a ukázkami poskytovania predlekárskej prvej pomoci s využitím zdravotníckych pomôcok a špeciálnej resuscitačnej figuríny. Študenti z menovanej strednej školy (v počte 2) formou „hliadky“ zabezpečili na meracom mieste technickú výpomoc a propagáciu akcie.

K ďalším akciám pre verejnosť patrili tieto:

- Dňa 13.9.2017 sme na Úrade Košického samosprávneho kraja, Nám. Maratónu mieru 1, v Košiciach, zorganizovali v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach, akciu mobilnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia, s určením pre zamestnancov a stránky úradu. Poradenské služby (vyšetrenie hladiny celkového cholesterolu, glukózy, tlaku krvi, pulzu, % tuku v tele a ďalších antropometrických ukazovateľov) využilo 60 klientov;
- Obdobná poradensko-edukačná akcia sa uskutočnila v Deň srdca (29.9.2017) v OD Madaras v Spišskej Novej Vsi, opäť spoločne so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach. Mali sme zriadené jedno meracie miesto, s určením pre návštevníkov/zákazníkov a zamestnancov prevádzky (v čase 9:00 – 16:00 h). Poradenstva v otázkach zdravého spôsobu života (s vyšetrením tlaku krvi, pulzu, celkového cholesterolu, glukózy, % tuku v tele a ďalších parametrov), sa zúčastnilo

celkovo 46 záujemcov;

- Na RÚVZ Košice v rámci „Dňa otvorených dverí“ v stabilnej Poradni zdravia na Rooseveltovej 8 (29.9.2017 v čase 7:30 – 12:00 h) sme záujemcom v počte 7 poskytli štandardné služby – vyšetrenie parametrov na stanovenie metabolického syndrómu (z biochemických ukazovateľov sa okrem celkového cholesterolu stanovovala aj hladina HDL, triglyceridov a glukózy z kapilárnej krvi).

Z informačno-propagačných aktivít k danému významnému termínu a sprievodnej kampani môžeme menovať nasledovné:

- zhotovenie dvoch tematických posterov v budovách RÚVZ Košice (na Rooseveltovej 8 a Ipeľskej 1 v Košiciach);
- uverejnenie informačného materiálu na webovom sídle RÚVZ Košice, v položke Aktuality, pod titulom „Kampaň MOST 2017 – Svetový deň srdca – 26. september“ (upútavky „Deň srdca“ spolu so sprievodným slovom, z edície RÚVZ Košice);
- zaslanie listu vo veci: „Informácia o aktivitách pri príležitosti Svetového dňa srdca (29. september) – ponuka služieb a žiadosť o spoluprácu v propagačnej oblasti“, ktorého obsahom bola propagácia významného termínu Svetového dňa srdca, kampane MOST, súvisiacej problematiky a plánovaných poradenských aktivít pre verejnosť (22.9.2017). List bol adresovaný miestnej samospráve, denným centráram seniorov a materských centráram v územnej pôsobnosti RÚVZ Košice.

Svetový deň duševného zdravia – 10. október sme spropagovali cez webové sídlo RÚVZ Košice sprievodným slovom a prezentačným materiálom „*Psychické poruchy v SR 2016 (podľa NCZI 2016)*“, z edície ÚVZ SR (s uverejnením od 5.10.2017). Zároveň sme vo vstupnej časti budovy RÚVZ Košice na Rooseveltovej 8 pripravili tematický panel k významnému dňu.

Pri príležitosti **Svetového dňa potravy – 16. október** sme na Súkromnej strednej odbornej škole, Postupimská 37, Košice, realizovali preventívnu edukačnú akciu k téme „*Zdravý životný štýl*“, pozostávajúcu z dvoch blokov (9.10.2017). Prednášky s besedou sa zúčastnilo 45 študentov III. ročníka a nadväzujúcej ukážky práce mobilnej Poradne zdravia (s vyšetrením hladiny celkového cholesterolu a antropometrie) sa zúčastnilo 17 osôb (študenti a pedagógovia).

V Materskej škole na Oštepovej 1 v Košiciach sme vykonali v dvoch dňoch (25.9. a 26.9.2017) po dve interaktívne edukácie na tému „*Zdravie, výživa a zdravý životný štýl*“ (s využitím výučbovej prezentácie a zdravotno-výchovných omaľovánok z edície RÚVZ Košice), pre 4 – 6-ročné deti v celkovom počte 65.

Mesiac úcty k starším – október bol, v zmysle plnenia *Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020* a podľa usmernenia ÚVZ SR, venovaný téme „*Deň zdravia seniorov na vidieku*“, so zameraním na vekovú kategóriu 50+. Realizované boli poradensko-edukačné aktivity vo vybraných obciach v územnom obvode okresu Košice-okolie, v časovom období od 23.10.2017 do 14.11.2017. Spolu bolo vykonaných 8 aktivít na 8 miestach a intervenovaných bolo spolu 88 osôb vo veku 50 – 88 rokov. Spolupracujúcich inštitúcií bolo 10 (t. j. Všeobecná zdravotná poisťovňa – pobočka Košice, denné centrá/kluby dôchodcov pri miestnej samospráve, okresná organizácia Jednoty dôchodcov na Slovensku Košice-okolie, miestne organizácie JDS v Slanci a Poproči). Realizovanou činnosťou bola ponuka služieb mobilnej Poradne zdravia (štandardné vyšetrenia s poradenstvom k zdravému spôsobu života). Štandardné vyšetrenia na rizikové faktory kardiovaskulárnych ochorení zahŕňali zisťovanie parametrov, ako celkový cholesterol, triacylglyceroly, HDL, glukóza; tlak krvi, pulz; BMI, WHR, percento telesného tuku, telesná výška, hmotnosť, obvod pása, bokov; u fajčiarov stanovenie hladiny oxidu uhoľnatého a karboxyhemoglobínu vo výdychu; zistenie anamnézy cez dotazník k TZS; odborné poradenstvo spojené s distribúciou tlačených

zdravotno-výchovných materiálov k danej tematike (letákov, skladačiek) od rôznych editorov vrátane ÚVZ SR a RÚVZ Košice. Z hľadiska prehľadu, aktivity sa konali v okrese Košice-okolie v spolupráci s nasledovnými inštitúciami:

- *Obecný úrad Sokolany, Sokolany 193, Haniska – Denné centrum seniorov* (v Kultúrnom dome v Sokolanoch, 23.10.2017) – poradenské služby poskytnuté 6 klientom DC (3 muži, 3 ženy);
- *Obecný úrad Kostolany nad Hornádom, Košická ul. č. 34, Kostolany nad Hornádom – Denné centrum seniorov* (v Jedálni starej školy v Kostolanoch nad Hornádom, 30.10.2017) – poradenské služby poskytnuté 9 klientom DC (1 muž, 8 žien);
- *Obecný úrad Sokol, Kostolianska ul. č. 159/10, Sokol – Denné centrum seniorov* (v Obecnom úrade Sokol, 6.11.2017) – poradenské služby poskytnuté 2 klientom DC (2 muži);
- *Obecný úrad Slanec, Hlavná 55/114, Slanec – Miestna organizácia JDS Slanec* (v Infocentre v Slanci, 7.11.2017) – poradenské služby poskytnuté 9 členom miestnej organizácie JDS (3 muži, 6 žien);
- *Obecný úrad Družstevná pri Hornáde, Hlavná 38, Družstevná pri Hornáde – Denné centrum seniorov* (v Infocentre v Družstevnej pri Hornáde, 8.11.2017) – poradenské služby poskytnuté 7 klientom DC (3 muži, 4 ženy);
- *Obecný úrad Poproč, Školská 2, Poproč – Miestna organizácia JDS Poproč* (v Komunitnom centre, Brezová ul. č. 20, Poproč, 10.11.2017) – poradenské služby poskytnuté 19 členom miestnej organizácie JDS (10 mužov, 9 žien);
- *Mestský úrad v Medzeve, Štóska 6, Medzev – Denné centrum seniorov* (v Mestskom úrade, Štóska 6, Medzev, 13.11.2017) – poradenské služby poskytnuté 17 klientom DC (3 muži, 14 žien);
- *Mestský úrad v Moldave nad Bodvou, Školská 2, Moldava nad Bodvou – Denné centrum seniorov* (v Klube dôchodcov, Hlavná 81, Moldava nad Bodvou, 14.11.2017) – poradenské služby poskytnuté 19 klientom DC (5 mužov, 14 žien).

Uvedeným aktivitám predchádzala informačno-propagačná činnosť – písomné oslovenie vybraných inštitúcií (denných centier seniorov a miestnych samospráv) v územnom obvode okresu Košice-okolie v oblasti propagácie informácie o významnom termíne „Mesiac úcty k starším (október)“ a ponuke služieb Poradne zdravia. List bol inštitúciám zaslaný elektronicky dňa 3.10.2017. Cieľovou skupinou boli seniori, členovia JDS a zamestnanci samosprávy (osoby vo veku 50+).

Po ukončení činnosti k danému termínu bol pre ÚVZ SR v zmysle požiadavky zaslaný listu vo veci: „*Október – Mesiac úcty k starším 2017 – zaslanie odpočtu aktivít*“ (s odoslaním 20.11.2017). Súčasťou odpočtu bol okrem správy aj tabelárny výkaz poradenských vyšetrení.

K **Svetovému dňu diabetu – 14. november**, významnému termínu Medzinárodnej diabetickej federácie (skr. IDF), podporovaného SZO (v roku 2017 s témou „*Ženy a cukrovka: Naše právo na zdravú budúcnosť*“), sme uskutočnili túto činnosť:

- oslovili sme stredné školy a internáty v spádovom území listom ohľadom informácie o svetovom dni a žiadosti o spoluprácu pri jeho propagovaní (s odoslaním 14.11.2017). Obsahom listu boli aj odkazy na štyri informačné materiály (3 z edície ÚVZ SR a 1 z edície RÚVZ Košice);
- na webovom sídle RÚVZ Košice (v položke Aktuality) bol verejnosti k dispozícii prezentačný materiál pod názvom „*Svetový deň diabetu – 14. november*“, z edície RÚVZ Košice;
- počas všetkých výjazdov mobilnej Poradne zdravia v mesiaci november 2017 sme v rámci poradenstva akcentovali problematiku prevencie diabetu;
- realizovali sme edukačné aktivity spojené s distribúciou informačných materiálov,

s konaním v:

- MŠ Turgenevova 38, Košice, na tému „Zdravá výživa“ pre 24 detí (6.11.2017);
- ZŠ Staničná 13, Košice, k téme „Zdravý životný štýl s akcentom na zdravú výživu“ pre 78 žiakov VI. – VIII. ročníka (3 aktivity 23.10.2017);
- Súkromná ZŠ Slobody 1, Košice, na tému „Zdravá výživa, zdravý životný štýl, životné prostredie“ pre 40 žiakov VII – IX. roč. (2 aktivity 1.12.2017);
- ZŠ Krosnianska 4, Košice, na tému „Zdravý životný štýl“ pre 70 žiakov II. roč. (2 aktivity 11.12.2017);
- ZŠ Košická Belá 235, okres Košice-okolie, na tému „Zdravý životný štýl“ pre 48 žiakov IV. – IX. roč. (2 aktivity 15.12.2017);
- ESET, s. r. o. (Aupark), Protifašistických bojovníkov 11, Košice, na tému „Zdravý životný štýl“ (v rámci Dní zdravia) pre 16 zamestnancov spoločnosti (29.11.2017);
- inštalovaný bol monotematický poster vo vstupnom priestore budovy RÚVZ Košice na Rooseveltovej 8 (10.11.2017);
- distribuované boli informačné materiály k prevencii diabetu a propagačné materiály o základnej Poradni zdravia do ambulancií prvého kontaktu, diabetologických ambulancií a na interné ambulancie v Košiciach a okolí (spolu do 38 ambulancií v termíne od 14.11. do 25.11.2017);
- zostavili sme odpočet aktivít realizovaných pri príležitosti *Svetového dňa diabetu 2017* za RÚVZ v Košickom kraji (na základe požiadavky ÚVZ SR), s odoslaním 18.12.2017.

Svetový deň AIDS – 1. december (v roku 2017 s témou „Právo na zdravie“, sloganom „Všetci sa počítajú“, s dôrazom na zvyšovanie vplyvu intervencií prostredníctvom transparentnosti, zodpovednosti a partnerstiev) sme dali do pozornosti školskej populácii prostredníctvom edukačných aktivít na témy Prevencia infekcie HIV/AIDS; Výchova k zodpovednému partnerstvu, manželstvu, rodičovstvu (na 3 ZŠ a 2 SŠ). Uskutočnených bolo celkovo 15 aktivít v období od 30.11. do 14.12.2017. Intervenovaných bolo spolu 225 žiakov/študentov, z toho 150 na ZŠ a 75 na SŠ.

Výchovno-vzdelávacou činnosťou vo vzťahu k školám sme participovali na **11. ročníku celoslovenskej kampane Červené stužky** (v čase od 1. septembra do 1. decembra 2017, t. j. do termínu Svetového dňa boja proti AIDS). Kampaň sa realizovala pod záštitou Kancelárie SZO na Slovensku a s podporou MŠVVaŠ SR (v rámci rozvojového projektu „Zdravie a bezpečnosť v školách 2017“). Akciami vo vzťahu k plneniu NPP HIV v SR v ods. Aktivita č. 1, 3 a 4 sme zároveň podporili plnenie Aktivity č. 15 pod názvom *Celoslovenská školská preventívna kampaň „Červené stužky“*.

Informovanie verejnosti bolo zabezpečené prostredníctvom umiestnenia informácie pod titulom „Svetový deň AIDS – 1. december (2017)“, doloženej letákom „HIV/AIDS – príznaky – prenos“, na webovom sídle RÚVZ Košice (v časti Hlavné menu – Aktuality), z edície Odboru epidemiológie (RÚVZ Košice).

3. VÝSKUMNÁ A PRIESKUMNÁ ČINNOSŤ

S cieľom podieľať sa na znižovaní výskytu rizikových faktorov, ktoré súvisia so životným štýlom jednotlivca či skupín obyvateľstva, participujeme súčasne na plnení viacerých programov, t. j. *aktualizovaného Národného programu podpory zdravia v SR z roku 2014; Národného programu prevencie obezity (2008) vrátane Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025; Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020; CINDI programu SR; Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020* a i. Jedným zo základných východiskových dokumentov, ktorý aktuálne určuje smerovanie nielen preventívnych programov podpory zdravia a prioritných oblastí pôsobenia je *Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030*.

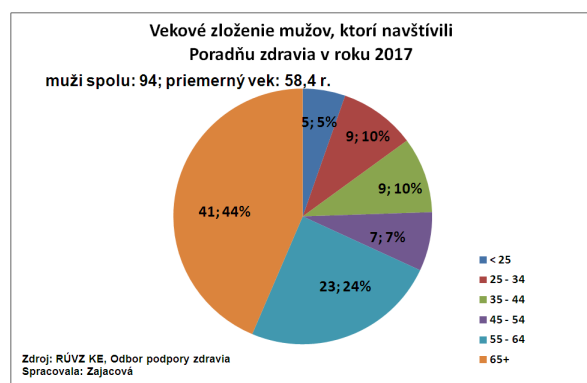
Účasťou na preventívnych programoch verejného zdravotníctva spolupracujeme v rámci Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v poradenskej činnosti s Odborom hygieny výživy – Oddelením fyziológie výživy.

V praxi, prevenciu vybraných chronických ochorení realizujeme ovplyvňovaním informovanosti a zdravotného uvedomenia obyvateľov v zmysle zásad zdravého spôsobu života, uplatňujúc najmä zdravotno-výchovnú edukáciu a činnosti Poradne zdravia (stabilnej a mobilnej zložky). V poradni sú klienti, resp. záujemcovia vyšetrení v zmysle štandardnej metodiky za účelom identifikovania rizikových faktorov srdcovocievnych ochorení (metabolického syndrómu). Na základe zistených údajov, nadväzujúce odborné poradenstvo je zamerané na zlepšenie nameraných hodnôt a optimalizáciu zložiek životného štýlu nefarmakologickou cestou.

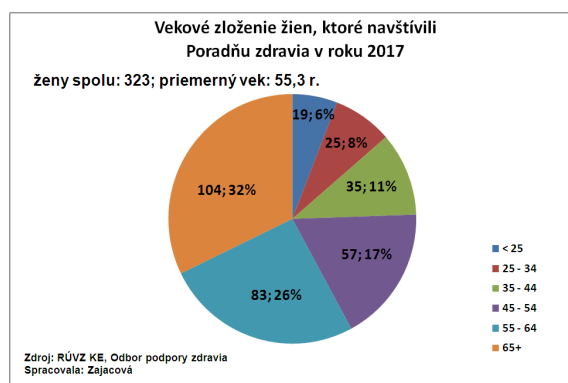
V rámci prevencie chronických ochorení a realizácie individuálneho poradenstva bolo v roku 2017 v Poradni zdravia vyšetrených spolu 1860 osôb, z toho 564 mužov a 1296 žien. Práca bola zameraná najmä na monitoring zdravotného stavu klientov, ktorí poradňu navštívili. U klientov v počte 417 (94 mužov a 323 žien) bola odobratá kapilárna krv na vyšetrenie parametrov sledovaných pri metabolickom syndróme (glukóza, celkový cholesterol, HDL, triglyceridy), prístrojom Reflotron, a boli im uskutočnené aj antropometrické merania s určením percenta tuku v tele a meranie krvného tlaku. Klienti zároveň vyplnili dotazník, týkajúci sa životného štýlu. Na základe nameraných hodnôt sa individuálne hodnotili výsledky a hľadali možnosti pozitívneho ovplyvnenia zníženia rizika metabolického syndrómu (ďalej len *MS*). U ostatných klientov bola z kapilárnej krvi vyšetrená len hladina celkového cholesterolu, resp. aj hladina glukózy (u 296 mužov, 590 žien), a uskutočnené antropometrické merania s určením percenta tuku v tele a meranie krvného tlaku. Všetkým klientom bolo poskytnuté individuálne poradenstvo.

Analýza rizikových faktorov metabolického syndrómu vybraných klientov Stabilnej poradne zdravia v roku 2017

Súbor tvorilo 94 mužov a 323 žien, u ktorých boli zrealizované vyšetrenia všetkých biochemických a antropometrických parametrov. Vekové zloženie súboru je znázornené na **grafoch č. 1 a 2**.

Graf 1

Graf 2

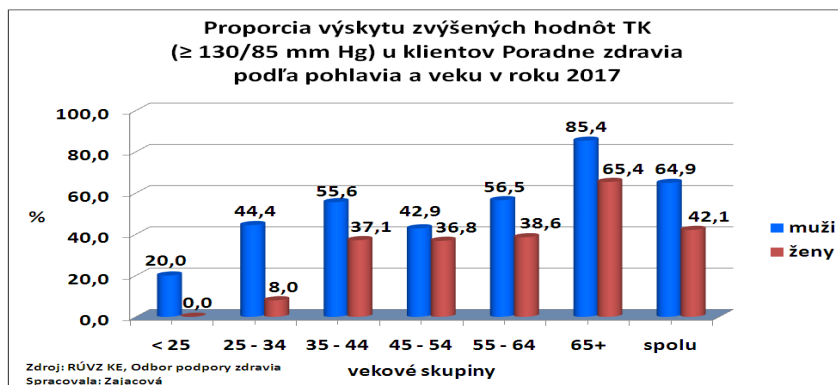
Metabolický syndróm je definovaný ako súbežný výskyt viacerých klinických príznakov, v ktorého jadre je abdominálna obezita. Je významným rizikovým faktorom rozvoja kardiovaskulárnych ochorení a diabetes mellitus II. typu.

Diagnostické kritériá metabolického syndrómu sú:

1. Abdominálna obezita definovaná na základe obvodu pása: muži > 94 cm, ženy > 80 cm
2. Triacylglyceroly (TAG): $\geq 1,7$ mmol/l
3. HDL cholesterol: muži: < 1,0 mmol/l, ženy: < 1,3 mmol/l

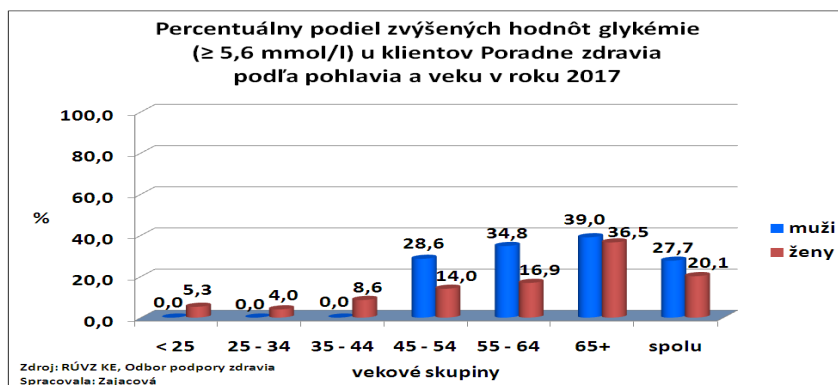
4. Zvýšený krvný tlak: $\geq 130/85$ mmHg
 5. Glykémia nalačno: $\geq 5,6$ mmol/l

Pri splnení dvoch z uvedených kritérií je pravdepodobnosť definície metabolického syndrómu vysoká, s prítomnosťou ďalších kritérií ďalej stúpa.

Graf 3

Na **grafe č. 3** je znázornený percentuálny podiel zvýšených hodnôt tlaku krvi podľa veku a pohlavia. Najvyšší podiel zvýšených hodnôt TK bol u mužov vo vekovej skupine 65 a viacročných (85,4 %). U žien bola proporcia výskytu zvýšeného TK vo všetkých vekových kategóriách podstatne nižšia až na vekovú kategóriu 65 a viacročných, v ktorej podiel žien so zvýšenými hodnotami tlaku krvi bol 65,4 %.

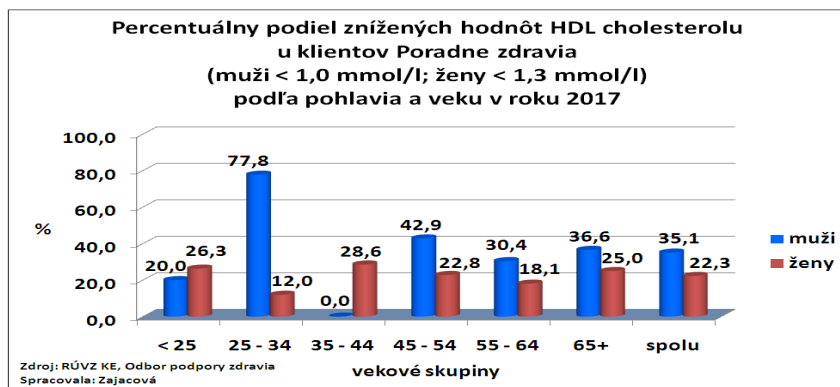

Graf 4

Z **grafu č. 4** vyplýva, že najvyšší podiel zvýšenej hladiny cukru v krvi $\geq 5,6$ mmol/l bol u mužov aj u žien vo vekovej skupine viac ako 65 rokov (u mužov 39,0 %; u žien 36,5 %).

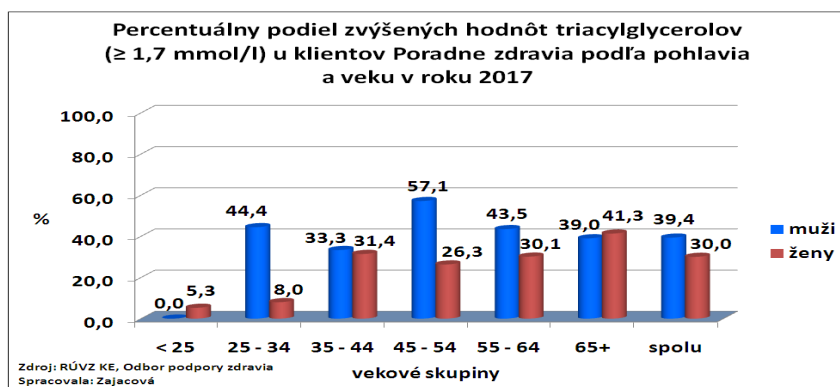
Percentuálny podiel znížených hodnôt HDL cholesterolu (77,8 %) bol u mužov vo vekovej skupine 25 – 34-ročných. U žien bol podiel znížených hodnôt HDL cholesterolu najvyšší vo vekovej skupine 35 – 44-ročných, kde dosahoval 28,6 % (**graf č. 5**).

Vzhľadom na skutočnosť, že tento ukazovateľ je považovaný v odbornej verejnosti za najvýznamnejší rizikový faktor metabolického syndrómu a zároveň je to faktor ovplyvniteľný zmenou životného štýlu (pozitívny vplyv má fyzická aktivita a nefajčenie), tento výsledok sa zohľadňuje najmä pri individuálnom poradenstve a pri ďalších intervenčných aktivitách a činnosti poradne.

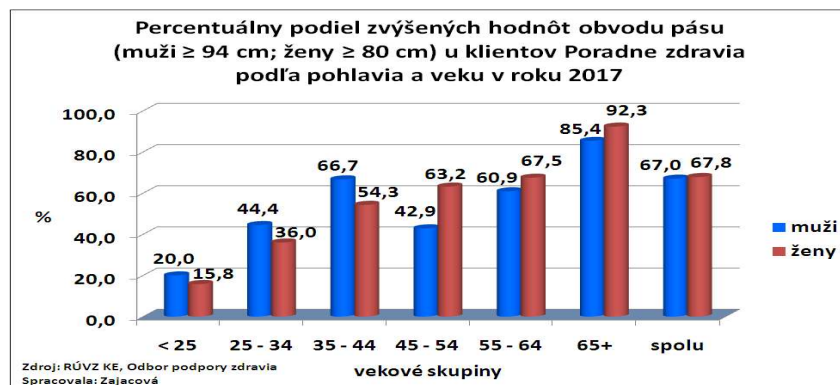

Graf 5

Percentuálny podiel zvýšených hodnôt triacylglycerolov (**graf č. 6**) bol najvyšší u mužov vo vekovej kategórii 45 – 54-ročných (57,1 %). U žien bol najvyšší percentuálny podiel zvýšených hodnôt zistený vo vekovej skupine 65+ (41,3 %). V rámci individuálneho poradenstva bola u klientov so zvýšenými hodnotami triacylglycerolov venovaná pozornosť najmä možným pozitívnym zmenám v zložení stravy.

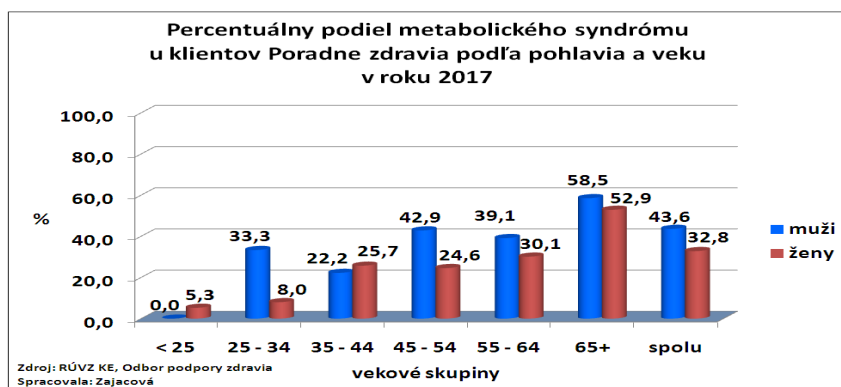

Graf 6

Graf 7

U ukazovateľa „obvod pásu“ (**graf č. 7**) sa zistilo, že podiel zvýšených hodnôt stúpa s vekom, s maximom vo vekovej skupine 65 a viac rokov (muži 85,4 %; ženy 92,3 %).

Graf 8

Percentuálny podiel klientov stabilnej poradne zdravia v roku 2017, ktorí spĺňali kritériá parametrov pre metabolický syndróm (**graf č. 8**) bol u mužov 43,6 % a u žien 32,8 %. Najvyšší percentuálny podiel metabolického syndrómu bol u mužov aj u žien vo vekovej skupine 65 a viac rokov (muži 58,5 %; ženy 52,9 %).

V nasledujúcej tabuľke je uvedená analýza výsledkov údajov získaných od klientov stabilnej a mobilnej poradne zdravia RÚVZ Košice v roku 2017, spracované na základe odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie pre vykonávanie surveillance rizikových faktorov.

Analýza výsledkov vyšetrení všetkých klientov poradne

Rizikový faktor	Počet dotazovaných	Spolu	Muži	Ženy
OPZ rok 2017				
Fajčenie	počet dotazovaných	1860	564	1296
	z toho fajčiarov	222	81	141
	percentuálne vyjadrenie	11,94	14,36	10,88
BMI	počet vyšetrených	1853	562	1291
	nadváha – BMI ≥ 25 , <30	618	258	360
	percentuálne vyjadrenie	33,35	45,90	27,89
	obezita – BMI ≥ 30	350	103	247
percentuálne vyjadrenie	18,89	18,33	19,13	
Krvný tlak	počet vyšetrených	1793	552	1241
	z toho TK $\geq 140/90$ mmHg	260	107	153
	percentuálne vyjadrenie	14,58	19,38	12,33
Cholesterol celkový (skr. CCH)	počet vyšetrených	1860	564	1296
	z toho CCH $\geq 5,2$ mmol/l	493	188	605
	percentuálne vyjadrenie	42,63	33,33	46,68
Glukóza	počet vyšetrených	886	296	590
	z toho glukóza $\geq 6,0$ mmol/l	159	63	96
	percentuálne vyjadrenie	17,95	21,28	16,27
Konzumácia alkoholu	počet dotazovaných	417	94	323
	vôbec	95	12	83
	príležitostná	319	79	240
	pravidelná	3	3	0
Fyzická aktivita	počet dotazovaných	417	94	323
	žiadna	31	7	24
	rekreačná	286	68	218
	pravidelná	100	19	81
Príjem ovocia a zeleniny	počet dotazovaných	417	94	323
	do 2 porcií/deň	173	41	132
	3 – 5 porcií/deň	215	45	170
	> 5 porcií/deň	29	8	21

Z medziodborových, resp. medzirezortných prieskumno-výskumných úloh môžeme uviesť nasledovné:

V rámci spolupráce RÚVZ Košice (Odboru podpory zdravia, Odboru hygieny výživy – Poradne správnej výživy) a **O. Z. Slovenská sieť proti chudobe** (angl. skr. SAPN) bol **vypracovaný projekt výskumu** pod názvom „*Dostupnosť zdravého životného štýlu u obyvateľov Slovenskej republiky ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením (Spotreba potravín, ich kvalita a stravovacie návyky v kontexte príjmu, statusu, sociálneho environmentu)*“.

Prípravná fáza v roku 2016 zahŕňala komunikáciu a pracovné stretnutia so zainteresovaným externým subjektom SAPN (objednávateľ/realizátor projektu), internú spoluprácu v rámci RÚVZ Košice (zostavovateľ/realizátor projektu) a:

- spracovanie anotácie výskumného projektu;
- zostavenie projektu a metodiky (t. j. nástroja pre zber dát – dotazník/rozhovor).

V roku 2017 bola uskutočnená prieskumná činnosť – zber dát anonymným dotazníkom na vybranom súbore respondentov (zabezpečilo SAPN). Na vyhodnocovaní dát z prieskumu participovali oba spolupracujúce subjekty (RÚVZ Košice a SAPN), sólovo podľa jednotlivých okruhov dotazníka (uvedená etapa trvá). V rámci RÚVZ Košice, na Odbore podpory zdravia boli dáta z dotazníkového prieskumu – 24-hodinových jedálničkov respondentov zadávané do programu Alimenta 4.3e. V nadväznosti na to sa Odbor hygieny výživy podieľal na zhodnocovaní generovaných výstupov z uvedeného programu (t. j. vyhodnocovaní nutričného zloženia a energetického príjmu z celodennej stravy respondentov vo vzťahu k Odporúčaným výživovým dávkam pre obyvateľstvo v SR – 9. revízie). Zo strany Odboru podpory zdravia boli spolupracujúcej organizácii SAPN (v zmysle dohody) zaslané všetky vyhodnotené jedálničky respondentov, v celkovom počte 298. Respondentom, ktorí vyplnili 24-hodinový jedálny lístok, bola ponúknutá možnosť konzultovať zistené výsledky a odporúčania zo strany Poradne správnej výživy pri RÚVZ Košice.

Všetky zhodnotené jedálničky budú aj štatisticky spracované.

V súvislosti s **projektom globálneho monitorovania užívania tabaku** (vypracovaného a koordinovaného SZO a Centrom pre kontrolu chorôb a prevenciu v Atlante, USA) sme sa v roku 2016 v zmysle inštrukcií ÚVZ SR a metodického usmernenia Ústavu verejného zdravotníctva JLF UK Martin, zapojili do medzinárodnej štúdie „*Global Youth Tobacco Survey na Slovensku (GYTS)*“ – celosvetového prieskumu užívania tabaku u školskej mládeže na Slovensku a realizovali sme zber dát prostredníctvom dotazníka na vzorke respondentov vo veku 13 – 15 rokov (t. j. žiakov VII. – IX. roč. ZŠ, resp. sekundy – kvarty osemročného gymnázia). Naša participácia na úlohe v roku 2017 zahŕňala:

- aktívnu účasť na medzinárodnom workshope k prieskumu užívania tabaku u mládeže – GYTS 2016 (Atlanta, USA, 1.8. – 4.8.2017), na základe nominácie cez MZ SR;
- finálnu úpravu národnej správy „*Slovakia 2017 Country Report Global Youth Tobacco Survey (GYTS)*“, k výsledkom prieskumu užívania tabaku mládeže – GYTS z roku 2016, na základe pokynov/mustry z workshopu v Atlante (august 2017), v spolupráci s gestorom a koordinátorom prieskumu v SR doc. MUDr. T. Baškom, PhD. z JLF UK v Martine a jej odoslanie Európskej úradovni SZO v Kodani na pripomienkovanie (13.10.2017).

V oblasti prevencie chronických ochorení dlhodobo participujeme na pozitívnom ovplyvňovaní zdravotného uvedomenia a zvyšovaní informovanosti obyvateľstva o rizikových faktoroch kardiovaskulárnych ochorení. Reflektujúc na prioritu **aktualizovaného NPPZ v SR – Kardiovaskulárne ochorenia**, bol (v roku 2015) vypracovaný návrh projektu s názvom „*Zisťovanie rizika výskytu kardiovaskulárnych ochorení u vybraných cieľových skupín skríningovým vyšetrením rizikových faktorov ako aj príjmu soli zo stravy*“. Projekt je pilotný a vychádza z cieľov zmienenej NPPZ a plnenia uznesenia č. 1 z 3. zasadnutia

Ústrednej koordinačnej rady na ochranu a podporu zdravia. Na jeho riešení participujú viaceré odbory RÚVZ Košice, ako hygiena výživy, hygiena detí a mládeže, preventívne pracovné lekárstvo, hygiena životného prostredia, chemické analýzy (alternatívne odbor mikrobiológie životného prostredia). Cieľovou skupinou projektu sú zamestnanci z troch rôznych typov pracovísk (priemyselné odvetvie, materské školy a zariadenie sociálnych služieb). Obsahovo je zameraný na výživovú hodnotu a pestrosť stravy (vo vzťahu k odporúčaným výživovým dávkam) vo vybraných zariadeniach a prevenciu rizikových faktorov kardiovaskulárnych ochorení na individuálnej/ skupinovej úrovni.

Pracovníci Odboru hygieny detí a mládeže sa v roku 2017 podieľali na danej úlohe v rámci plnenia mimoriadnych úloh stanovených ÚVZ SR, a to prostredníctvom:

- monitoringu obsahu kuchynskej soli v pokrmoch v zariadení školského stravovania pri materskej škole;
- monitoringu hygienického stavu priestorov, určených na výučbu telesnej výchovy na základných školách, vrátane vonkajších telovýchovných plôch, z hľadiska dodržania požiadaviek príslušnej legislatívy. Monitoring prebiehal v čase od 18.9. do 28.9.2017.

Najnovšou úlohou Odboru podpory zdravia, s plnením ktorej sa začalo v roku 2017, bol **Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020** (skr. NAPPPA). Predmetný akčný plán vychádza zo *Stratégie pohybovej aktivity SZO pre Európsky región na roky 2016 – 2025*, z *Globálneho akčného plánu SZO pre prevenciu a kontrolu neprenosných ochorení 2013 – 2020*, *Aktualizovaného NPPZ v SR*, *Koncepcie štátnej politiky v oblasti športu – Slovenského športu 2020* ako aj z iných dokumentov, týkajúcich sa podpory pohybovej aktivity. Hlavným zámerom NAPPPA na roky 2017 – 2020 je zlepšenie úrovne verejného zdravia podporou pohybovej aktivity a znižovanie ovplyvniteľných rizikových faktorov súvisiacich s nedostatočnou pohybovou aktivitou.

V prípravnej etape plnenia úloh, vyplývajúcich z NAPPPA, brali sme účasť na metodickom seminári pre pracovníkov odboru *Výchova k zdraviu/ Podpora zdravia k plneniu úloh NAPPPA na roky 2017 – 2020* (RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi, A. Mickiewicza 6, Spišská Nová Ves, 27.6. – 28.6.2017). Organizátormi podujatia boli ÚVZ SR, RÚVZ Spišská Nová Ves s podporou MZ SR.

V pláne je realizácia dvoch multisektorových úloh NAPPPA:

- 5.1.1 „*Sledovanie vybraných ukazovateľov zdravia u stredoškolákov, testovanie telesnej zdatnosti a držania tela: Hodnotenie úrovne pohybovej aktivity, stravovacích návykov a životného štýlu v súvislosti s nameranými ukazovateľmi: Edukácia so zameraním na podporu vhodnej pohybovej aktivity a zlepšenie životosprávy*“;
- 5.1.3 „*Testovanie telesnej zdatnosti, hodnotenie držania tela a meranie antropometrických ukazovateľov u žiakov základných škôl: Hodnotenie úrovne pohybovej aktivity, stravovacích návykov a životného štýlu v súvislosti s nameranými ukazovateľmi: Edukácia so zameraním na podporu vhodnej pohybovej aktivity a zlepšenie životosprávy*“.

Gestormi oboch úloh sú MZ SR, ÚVZ SR a riešiteľmi RÚVZ v SR. Plnenie na národnej úrovni začne v školskom roku 2017/2018. Cieľovou skupinou sú študenti I. ročníka (pre vstupný prieskum) a III. ročníka (pre výstupný prieskum v šk. roku 2019/20) stredných škôl (gymnázií, stredných odborných škôl s maturitou a bez maturity) – súbor 60 študentov na každý RÚVZ v SR. V školskom roku 2018/2019 budú ďalšou cieľovou skupinou žiaci VIII. roč. základných škôl – súbor 60 žiakov na každý RÚVZ v SR. Najbližšie, zber vstupných dát na vybraných SŠ bude prebiehať v 2. polroku školského roka 2017/2018 (v jarných mesiacoch) v triedach I. ročníka. Následne sa na zapojených školách bude realizovať edukačná časť úlohy – prednášky/besedy na tému „*Benefity optimálnej pohybovej aktivity*“.

V súvislosti s metodikou úlohy, zaslali sme na ÚVZ SR požadovaný zoznam vybraných stredných škôl pre účely hlavného prieskumu (e-mailami 23.6. a 11.7.2017).

Následne, opäť na základe požiadavky gestora/ÚVZ SR, bola zaslaná spätná väzba/stanovisko k obsahu vyššie uvedeného metodického seminára a plnenia úlohy (e-mailom 3.8.2017).

Kompletný *prehľad účastí na odborných a vzdelávacích podujatiach* v roku 2017 podáva **bod B. Vzdelávanie pracovníkov.**

Z *publikačnej činnosti* v roku 2017 uvádzame nasledovné tituly:

- BAŠKA, Tibor, KOLLÁROVÁ, Jana: *Slovakia 2017 Country Report Global Youth Tobacco Survey (GYTS)*. Zaslané na uverejnenie (adresát: Európska úradovňa SZO v Kodani);
- SCHNITZEROVÁ, Eva: Prieskum informovanosti o osteoporóze u osôb vo veku nad 50 rokov a účasť RÚVZ Košice na prevencii osteoporózy. In: HUDEČKOVÁ, Henrieta, ŠVIHROVÁ, Viera, BAŠKA, Tibor (eds.). *Aktuálne problémy verejného zdravotníctva vo výskume a praxi III., recenzovaný zborník vedeckých a odborných prác*. I. vyd. Martin: Jesseniova lekárska fakulta v Martine Univerzity Komenského v Bratislave, 2017. [CD-ROM]. ISBN 978-80-89797-21-9;
- SCHNITZEROVÁ, Eva: Dostupnosť zdravého životného štýlu u obyvateľov SR ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením. *Príspevok k 4. verejnému vypočutiu „Sociálna Európa – právo každého na dôstojný život“, s konaním v Národnej rade SR (kinosále), Nám. A. Dubčeka 1, Bratislava, 30.11.2017*. Zaslané na uverejnenie (adresát: O. Z. Slovenská sieť proti chudobe).

4. ĎALŠIE ŠPECIFICKÉ PROGRAMY, PROJEKTY ALEBO ÚLOHY RIEŠENÉ NA REGIONÁLNEJ ÚROVNI

Prostredníctvom poradenstva vykonávaného na individuálnej i skupinovej úrovni, zameraného na ovplyvňovanie zložiek životného štýlu jedincov, podieľame sa na aktivitách *základnej mobilnej Poradne zdravia* a *Poradne na odvykanie od fajčenia*. V hodnotenom období sme zorganizovali a uskutočnili *akcie výjazdovou formou* pre pracovné kolektívy, seniorov a ostatnú verejnosť, *pri ktorých sa spolupracovalo s rôznymi inštitúciami v regióne*.

V spolupráci so *Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach* (ďalej len *VšZP*) sme v hodnotenom období uskutočnili spoločné akcie mobilnej Poradne zdravia s konaním na 26 miestach. Dominovala orientácia na klientelu najmä v produktívnom veku z rôznych profesií. Pri niektorých aktivitách boli oslovené záujmové skupiny, resp. verejnosť. Klientom boli poskytnuté služby zahrňujúce individuálnu konzultáciu v otázkach ozdravenia spôsobu života, meranie celkového cholesterolu (príp. ďalších parametrov) z kapilárnej krvi, pulzu, krvného tlaku, výpočet BMI, WHR, percenta telesného tuku a u fajčiarov poradenstvo na odvykanie od fajčenia. Na realizovaných akciách bolo prostredníctvom mobilnej Poradne zdravia intervenovaných spolu 1227 klientov, z toho 444 mužov a 783 žien. Prehľad akcií z hľadiska konkrétneho miesta konania a početnosti klientov základnej Poradne zdravia podľa pohlavia a vekových kategórií ako aj početnosti klientov Poradne na odvykanie od fajčenia uvádza **tab. 1**.

Tab. 1 Poradenské aktivity realizované v spolupráci so VšZP, a. s., krajskou pobočkou Košice

P. č.	Dátum	Miesto konania (inštitúcia)	Klienti základnej Poradne zdravia (PZ) podľa pohlavia a vekových skupín						SPOLU podľa pohlavia		SPOLU	Počet fajčiarov z počtu klientov základnej PZ – klienti POF		
			do 30 r.		31 – 64 r.		od 65 r.		M	Ž		M	Ž	Spolu
			M	Ž	M	Ž	M	Ž						
1.	19.4.2017	Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s., pobočka Košice, Štúrova 7 (Deň zdravia – pre zamestnancov)	0	0	4	30	0	0	4	30	34	0	5	5

2.	20.4.2017	VŠZP, a. s., krajská pobočka Košice, Senný trh 4 (Deň zdravia – pre zamestnancov)	1	6	6	41	1	1	8	48	56	0	3	3
3.	3.5.2017	Slovak Telekom, Pofská 4, Košice (Dni zdravia – pre zamestnancov)	7	23	20	40	0	0	27	63	90	2	8	10
4.	20.5.2017	KulturPark, Kukučínova 2, Košice (2. slovenský deň obezity – aktivita pre verejnosť realizovaná v spolupráci so Slovenskou diabetologickou spoločnosťou – Obezitologickou sekciou)	4	7	12	17	5	5	21	29	50	1	1	2
5.	22.5.2017	Asseco Central Europe, a.s., Werferova 3, Košice, (Deň zdravia – pre zamestnancov)	1	3	6	2	0	0	7	5	12	1	0	1
6.	25.5.2017	Deň zdravia Hasičského záchranného zboru, v priestoroch štadióna TU v Košiciach, Watsonova 4 (pre zamestnancov)	4	1	16	6	3	0	23	7	30	4	3	7
7.	3.6.2017	U. S. Steel Košice, s. r. o., Vstupný areál U. S. Steel (6. ročník Family Safety Day – pre zamestnancov a ich rodiny)	10	15	33	75	2	3	45	93	138	2	10	12
8.	5.6.2017 6.6.2017 8.6.2017	RÚVZ so sídlom v Košiciach, Ipeľská 1, Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov)	0	4	6	62	0	1	6	67	73	1	9	10
9.	7.6.2017	TEKO, Teplárenská 3, Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov)	3	2	30	36	0	0	33	38	71	6	6	12
10.	13.6.2017	VSE a. s. – Logistika, Teplárenská 15, Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov)	1	1	31	22	0	0	32	23	55	5	2	7
11.	23.6.2017	Botanická záhrada Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, Mánesova 23 (Deň zdravia – pre zamestnancov univerzity)	1	10	7	37	1	3	9	50	59	1	3	4
12.	17.8.2017	Štós – kúpele 235, v Štóse, okres Košice-okolie (Deň zdravia – pre kúpeľných hostí, zamestnancov a verejnosť)	1	0	2	22	5	23	8	45	53	0	2	2
13.	13.9.2017	Úrad Košického samosprávneho kraja, Nám. Maratónu mieru 1, Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov a verejnosť)	2	0	11	40	4	3	17	43	60	5	5	10
14.	19.9.2017	SPP, a. s., Moldavská cesta 12, Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov)	2	1	7	7	0	0	9	8	17	2	1	3
15.	28.9.2017	Obchodný dom TESCO Košice, Hlavná 111 Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov a verejnosť)	1	7	4	59	2	19	7	85	92	0	20	20
16.	29.9.2017	Obchodný dom Madaras, Mlynská 39, Spišská Nová Ves (Deň zdravia – pre zamestnancov a verejnosť)	5	2	7	20	4	8	16	30	46	2	4	6
17.	10.10.2017 11.10.2017 12.10.2017	Getrag Ford Transmissions Slovakia, s. r. o., Kechnec, Perínska cesta 282 (Dni zdravia – pre zamestnancov)	29	7	89	39	0	0	118	46	164	29	5	34
18.	23.10.2017	Denné centrum Sokofany, okr. Košice-okolie (Deň zdravia – pre seniorov)	0	0	3	6	0	0	3	6	9	1	0	1
19.	30.10.2017	Denné centrum Kostofany nad Hornádom, okr. Košice-okolie (Deň zdravia – pre seniorov)	0	0	1	2	1	7	2	9	11	0	1	1
20.	6.11.2017	Denné centrum Sokof, okr. Košice-okolie (Deň zdravia – pre seniorov)	0	0	1	2	1	1	2	3	5	1	2	3
21.	7.11.2017	Denné centrum Slanec, okr. Košice-okolie (Deň zdravia – pre seniorov)	0	0	0	1	3	6	3	7	10	0	0	0
22.	8.11.2017	Denné centrum Družstevná pri Hornáde, okr. Košice-okolie (Deň zdravia – pre seniorov)	0	0	2	6	1	1	3	7	10	0	0	0
23.	10.11.2017	Denné centrum Poproč, okr. Košice-okolie (Deň zdravia – pre seniorov)	0	0	4	2	6	7	10	9	19	3	2	5

24.	13.11.2017	Denné centrum Medzev, okres Košice-okolie (Deň zdravia – pre seniorov)	0	0	1	10	2	7	3	17	20	1	3	4
25.	14.11.2017	Denné centrum Moldava nad Bodvou, okres Košice-okolie (Deň zdravia – pre seniorov)	0	0	0	2	5	12	5	14	19	1	0	1
26.	29.11.2017	ESET, s.r.o., Aupark, Protifašistických bojovníkov 11, Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov)	7	0	15	1	1	0	23	1	24	0	0	0
SPOLU			80	89	318	587	46	107	444	783	1227	68	95	163

Vysvetlivky: M – muž, Ž – žena; POF – Poradňa na odvykanie od fajčenia

Pre zamestnancov RÚVZ Košice bola Odborom podpory zdravia (PCOPZ) v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice, organizovaná trojdňová poradenská akcia (pozri tab. 1 – porad. č. 8), primárne zameraná na prevenciu rizika metabolického syndrómu, s doplnením o služby externe zabezpečené cez poisťovňu (očné vyšetrenie a zubné poradenstvo). Akcia sa konala v dňoch 5.6., 6.6. a 8.6.2017, a zamestnancom bola vopred spropagovaná prostredníctvom oznamu Odboru podpory zdravia – PCOPZ o ponúkaných poradenských službách v rámci Dní zdravia na RÚVZ Košice (zo dňa 29.5.2017). Poradenské služby absolvovalo 73 zamestnancov úradu.

Uvádzaný prehľad poukazuje na *využívanie poradenských služieb rôznymi cieľovými skupinami klientov.*

V spolupráci s *Ligou proti rakovine – pobočkou Košice* a ďalšími partnermi, ako napr. Klub turistov „Medicína“ Košice, Klub turistov mesta Košice, sme sa v roku 2017 podieľali na usporiadaní štyroch turisticko-osvetových akcií s určením pre onkologických pacientov, príbuzných a turistov.

Prvou v poradí bola *Onkokardioturistika (30. ročník – jarná časť)* v areáli Zelený dvor, dňa 9.4.2017. O služby mobilnej Poradne zdravia (individuálne konzultácie, stanovenie celkového cholesterolu z kapilárnej krvi, meranie krvného tlaku, pulzu, výpočet indexov BMI, WHR) prejavilo záujem celkovo 51 účastníkov podujatia.

Druhou spoločnou akciou s Ligou proti rakovine bol 6. ročník športovo-osvetového podujatia „*Radosť zo života víťazí nad chorobou*“, usporiadaný pre onkologických pacientov, ich rodinných príslušníkov a priateľov. Akcia sa konala v priestoroch Botanickej záhrady Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach dňa 27.5.2017. Vybrané vyšetrenia s poradenstvom boli poskytnuté pre 66 účastníkov.

V II. polroku 2017 sme sa podieľali na organizačnom zabezpečení *jesennej časti Onkokardioturistiky (30. ročníka)* pre košickú verejnosť, tradične s konaním v areáli Čermel – Alpinka, dňa 22.10.2017. O vybrané služby mobilnej Poradne zdravia (pozri jarnú časť podujatia) prejavilo záujem celkovo 36 účastníkov podujatia.

V poradí štvrtou akciou, na ktorej sme spolupracovali bola konferencia edukačného charakteru s medzinárodnou účasťou – XIII. patientsky seminár v rámci XXI. košických chemoterapeutických dní (Magistrát mesta Košice, 2.12.2017). Organizátormi boli: Slovenská chemoterapeutická spoločnosť; Slovenská onkologická spoločnosť; Slovenská lekárska spoločnosť; SLS – Sekcia onkologických sestier; Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek; Východoslovenský onkologický ústav, a. s., Košice; LF UPJŠ Košice, Liga proti rakovine – pobočka Košice. Účastníkom podujatia sme prezentovali vybrané služby mobilnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia.

Pokračovalo sa v spolupráci so *Slovenským Červeným krížom, územným spolkom Košice-mesto* (ďalej len SČK). Spoločnou akciou sme podporili *11. ročník celonárodnej kampane MOST (Mesiac o srdcových témach)* a *Svetový deň srdca – 29. september* (konkretizáciu akcie uvádza bod C.2.).

V rámci ďalšej spolupráce s SČK je v pláne z ich strany na rok 2018 organizovať aktivity pre miestne spolky SČK v mestských častiach Košíc. Participácia RÚVZ Košice bude

spočívať vo vyššie zmienenej preventívno-edukačnej činnosti, t. j. v poradenských, výchovno-vzdelávacích a informačno-propagačných aktivitách. Súčasťou uvedeného je využívanie informačno-propagačných materiálov (letákov, brožúr, plagátov) rôzneho tematického zamerania, určenia a edície. Ponuka aktivít bola na základe požiadavky zaslaná pre SČK e-mailom dňa 6.10.2017.

V spolupráci s *Ligou proti obezite, n. o.* a Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice, sme sa zapojili *do 2. ročníka osvetového podujatia Slovenský deň obezity* (pozri **bod C.2.**).

Zdravotno-výchovné vzdelávacie aktivity v regióne boli prioritne orientované na školskú mládež. Z hľadiska prístupu, dominovali skupinové intervenčné metódy – prednášková činnosť doplnená o aktivizačné metódy, uskutočnená na aktuálne témy prevencie (zdravý životný štýl a výživa; stomatohygiena; prevencia závislostí od legálnych a nelegálnych drog; podpora duševného zdravia; environmentálna výchova; prvá pomoc a prevencia úrazov; výchova k zodpovednému partnerstvu a rodičovstvu; prevencia pohlavne prenosných nákaz a infekcie HIV/AIDS; prevencia vybraných infekčných ochorení – chrípky, vírusovej hepatitídy typu A; prevencia vybraných chronických neinfekčných ochorení atď.). Kvôli zvýšeniu účinnosti nášho vplyvu tvoríme a distribuujeme propagačno-náučný materiál najmä letáky a plagáty, využívame videoprojekciu, uplatňujeme rôzne formy skupinovej práce, spätnej väzby a pod.

Poradensko-konzultačnú činnosť v oblasti zdravotno-výchovnej metodiky, práce s informačno-propagačným materiálom (letáky, plagáty, brožúry) a v oblasti výpožičky videofilmov z našej filmotéky, poskytujeme na požiadanie, resp. podľa aktuálnosti.

Ďalším príkladom informačno-propagačnej činnosti a vzdelávania *vo vzťahu k školám* je aj organizovanie a praktická realizácia *exkurzií na pôde RÚVZ Košice – Odboru podpory zdravia a PCOPZ* (v základnej Poradni zdravia a Poradni na odvykanie od fajčenia). V hodnotenom období o takúto formu spolupráce prejavila záujem LF UPJŠ Košice. Súčasťou exkurzie bola edukácia (prednáška s diskusiou) k téme „*Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia RÚVZ Košice*“ spojená s praktickými ukázkami vybraných služieb oboch poradní, s možnosťou absolvovať vybrané biochemické a somatometrické vyšetrenia. Účastníkmi boli študenti I. roč. Bc. štúdia odboru Ošetrovatelstvo, v počte 34 (22.11.2017).

Na *podporu stratégie aktívneho starnutia* sme zdravotno-výchovnú činnosť (poradenskú spojenú s edukáciou) vo vzťahu k seniorom v denných centrách (ďalej len DC), resp. ostatných zariadeniach upriamili najmä na oblasť zdravého životného štýlu.

Napríklad na základe dopytu sme v roku 2017 s mobilnou Poradňou zdravia navštívili dvakrát *Denné centrum seniorov pri MČ Košice-Západ*, Laborecká 2, Košice. Poradenstvo so štandardným vyšetrením sme poskytli celkovo pre 33 záujemcov (prevažovali ženy).

S dvomi dennými centrami seniorov v Košiciach, t. j. DC pri MČ Košice-Sever, Obrancov mieru 2, Košice a DC pri MČ Košice-KVP, Cottbuská 36, Košice, sa nadviazala intenzívna spolupráca v oblasti edukačno-poradenských aktivít zameraných na *Preveniu osteopénie a osteoporózy pohybom* (viac v **bode C.1. – Zvýšenie pohybovej aktivity**).

Informačno-propagačné akcie smerom k seniorom pri príležitosti vybraných významných termínov a sprievodných kampaní, ako „*Týždeň mozgu – Brain Awareness Week*“ (13. – 19. marec 2017), *Svetový deň „Pohybom ku zdraviu“ – 10. máj*, *Svetový deň srdca – 29. september*, *Mesiace úcty k starším – október*, *Svetový deň duševného zdravia – 10. október* a i., sú bližšie popísané v **bode C.2.** Tamtiež sú uvedené ďalšie príklady spolupráce s rôznymi organizáciami (t. j. so Slovenskou nadáciou srdca, Úniou pre zdravšie srdce Slovenska, Slovenskou Alzheimerovou spoločnosťou, Jednotou dôchodcov Slovenska, miestnou samosprávou, dennými centrami, Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, školami rôzneho stupňa a i.).

V súvislosti s oblasťou *NPPZ*, týkajúcej sa *preventívnych opatrení na znižovanie výskytu infekčných ochorení*, boli nami uskutočnené zdravotno-výchovné aktivity zamerané hlavne na zvyšovanie informovanosti mladej generácie ohľadom prevencie sexuálne prenosných nákaz, infekcie HIV/AIDS, ochorení preventabilných očkovaním a významu očkovania.

Na prevencii infekcie HIV/AIDS sme sa podieľali realizáciou aktivít v súlade s vybranými úlohami *Národného programu prevencie HIV/AIDS v Slovenskej republike na roky 2017 – 2020* (ďalej len *NPP HIV/AIDS v SR*), t. j. bodu 5. *Aktivity na zabezpečenie plnenia úloh NPP HIV/AIDS*, bodu 5.1. *Preventívne aktivity – Aktivity č. 1, 3, 4, 5 a doplnkovo 15*.

Preventívne **edukačné aktivity** realizované na školách v roku 2017 mali charakter teoretického výkladu s besedou, resp. panelovej diskusie k stanoveným tematickým blokom a boli zamerané na témy, ako Dospievanie; Výchova k zodpovednému partnerstvu, manželstvu, rodičovstvu; Prevencia sexuálne prenosných nákaz vrátane infekcie HIV/AIDS; význam Poradne prevencie HIV/AIDS (dve posledne menované témy s určením pre starších žiakov ZŠ a študentov SŠ/VŠ). Na základných školách boli aktivity organizované zväčša osobitne pre chlapcov a dievčatá. Predmetná problematika bola zakomponovaná i do širšieho tematického rámca – Zdravý spôsob života a prevencia drogových závislostí.

Uskutočnených bolo celkovo 63 *edukačných aktivít* (z toho 47 na ZŠ, 14 na SŠ a 2 na VŠ). *Intervenovaných* bolo *spolu 1306 osôb* (921 žiakov z 14 ZŠ; 364 študentov zo 6 SŠ a 21 študentov z 1 VŠ), pozri tab. 1.

Tab. 1

Prehľad realizovaných edukačných aktivít k problematike sexuálneho, reprodukčného zdravia a súvisiacich tém na školách v územnej pôsobnosti RÚVZ Košice v roku 2017

P. č.	Dátum	Inštitúcia	Ročník/počet edukovaných	Počet edukačných aktivít
1.	31. 1. 2017 ⁽¹⁾ 11. 5. 2017 ⁽²⁾ 14. 6. 2017 ⁽³⁾	ZŠ s MŠ M. R. Štefánika, Budimír 11, okres Košice-okolie	VIII. roč./38 ⁽¹⁾ VIII. a IX. roč./47 ⁽²⁾ IX. roč./25 ⁽³⁾	2 ⁽¹⁾ 2 ⁽²⁾ 1 ⁽³⁾
2.	7. 2. 2017 ⁽¹⁾ 20. 10. 2017 ⁽²⁾	Súkromná ZŠ Dneperská 1, Košice	IV. roč./70 ⁽¹⁾ IV. roč./60 ⁽²⁾	3 ⁽¹⁾ 3 ⁽²⁾
3.	15. 2. 2017	ZŠ Krosnianska 4, Košice	IV. roč./75	3
4.	17. 2. 2017	ZŠ Košická Belá 235, okres Košice-okolie	VI. – IX. roč./38	2
5.	16. 3. 2017	Premonštrátske gymnázium, Kováčska 28, Košice	II. roč./45	2
6.	20. 4. 2017	ZŠ Hroncova 23, Košice	IV. roč./15	1
7.	2. 6. 2017	ZŠ s MŠ Školská 3, Poproč, okres Košice-okolie	VIII. a IX. roč./42	2
8.	27. 6. 2017	Gymnázium, Šrobárova 1, Košice	I. roč./72	3
9.	25. 10. 2017	Stredná zdravotnícka škola, Moyzesova 17, Košice	I. roč./121	4
10.	6. 11. 2017	Súkromná stredná odborná škola, Postupimská 37, Košice	I. roč./51	2
11.	8. 11. 2017 ⁽¹⁾ 5. 12. 2017 ⁽²⁾ 7. 12. 2017 ⁽³⁾	ZŠ Ľ. Podjavorinskej 1 (Luník IX), Košice	VII. a IX. roč./51 ⁽¹⁾ VIII. roč./35 ⁽²⁾ IX. roč./33 ⁽³⁾	2 ⁽¹⁾ 4 ⁽²⁾ 4 ⁽³⁾
12.	20. 11. 2017	Súkromná ZŠ Didacticus, Palackého 14, Košice	VI. – VIII. roč./24	1
13.	23. 11. 2017 ⁽¹⁾ 4. 12. 2017 ⁽²⁾	Špeciálna ZŠ Rovníková 11, Košice	VI. – IX. roč./36 ⁽¹⁾ V. – IX. roč./36 ⁽²⁾	2 ⁽¹⁾ 2 ⁽²⁾
14.	24. 11. 2017	Špeciálna ZŠ internátna, Abovská 244, Ždaňa, okres Košice-okolie	V. – IX. roč./46	4
15.	28. 11. 2017	ZŠ Hlavná 5, Družstevná pri Hornáde, okres Košice-okolie	VII. – IX. roč./98	3

16.	30. 11. 2017	ZŠ Staničná 13, Košice	IX. roč./46	2
17.	1. 12. 2017	Gymnázium, Park mládeže 5, Košice	II. roč./51	2
18.	1. 12. 2017	ZŠ Severná 21, Moldava nad Bodvou, okres Košice-okolie	VIII. – IX. roč./76	3
19.	7. 12. 2017	Špeciálna ZŠ Inžinierska 24, Košice	V. – IX. roč./30	1
20.	14. 12. 2017	Stredná odborná škola, Ostrovského 1, Košice	I. – III. roč./24	1
21.	27. 4. 2017 ⁽¹⁾ 25. 10. 2017 ⁽²⁾	Lekárska fakulta Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, Šrobárova 2, Košice (ÚSBM)	I. roč. – Bc. st./9 ⁽¹⁾ I. roč. – Mgr. st./12 ⁽²⁾	1 ⁽¹⁾ 1 ⁽²⁾
SPOLU		921 žiakov ZŠ, 364 študentov SŠ a 21 študentov VŠ		63

Pozn.: ¹Prvá akcia v poradí. ²Druhá akcia v poradí. ³Tretia akcia v poradí.

Informačno-propagačná činnosť k *Svetovému dňu AIDS – 1. december* je uvedená v **bode C.2.**

Verejnosti bola v roku 2017 *masmediálne propagovaná problematika* prevencie infekcie HIV/AIDS a súvisiacich tém prostredníctvom 13 titulov (z toho 1 titul bol uverejnený v denníku Košický Korzár, 5 na webovom sídle RÚVZ Košice, 6 na webových sídlach iných subjektov a 1 na facebookovej stránke Verejnej knižnice J. Bocatia, Hviezdoslavova 5, Košice. Odkazy na tituly sa nachádzajú v mesačných prehľadoch príspevkov uverejnených v médiách za RÚVZ Košice na stránke www.ruvzke.sk (položka Hlavné menu – O nás – Masmediálne príspevky, pozri 01/2017, 02/2017, 05/2017, 11/2017, 12/2017; položka Servis – Poradne zdravia – Poradňa prevencie HIV/AIDS). Informácie o uskutočnených aktivitách sa na webových stránkach spolupracujúcich subjektov uverejňujú priebežne.

V rámci spolupráce s Odborom epidemiológie RÚVZ Košice plníme úlohu č. **6.9** „*Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania – Očkovanie hrou*“, ktorá je súčasťou Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2017 a ďalšie roky a vyplynula zo štúdie realizovanej v roku 2013 pod názvom „*Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov a budúcich rodičov k očkovaniu*“. Gestorom úlohy je RÚVZ Komárno.

V zmysle manuálu k pilotnému projektu cieľovou skupinou sú študenti vyšších ročníkov stredných škôl. V našej územnej pôsobnosti bolo vzdelávanie interaktívnou formou realizované v období od 19.5.2017 do 5.6.2017, prostredníctvom zamestnancov Odboru epidemiológie a Odboru podpory zdravia. Intervenovaných bolo celkovo 102 študentov z dvoch škôl rôzneho stupňa, konkrétne študenti III. ročníka Strednej zdravotníckej školy, Moyzesova 17, Košice (v počte 93) dňa 5.6.2017; študenti I. ročníka bakalárskeho štúdia v odbore Verejné zdravotníctvo na Lekárskej fakulte UPJŠ, Tr. SNP 1, Košice (v počte 9) dňa 19.5.2017. Efekt intervencie bol overovaný formou vyplnenia dotazníka I. (pred edukáciou) a dotazníka II. (po edukácii). Celkovo bolo vyplnených 204 dotazníkov (I. a II.). Podľa pokynov z vyššie uvedeného školenia boli vyplnené dotazníky zaslané na RÚVZ so sídlom v Komárne.

5. SPOLUPRÁCA SO ŠTÁTNYM, VEREJNÝM, SÚKROMNÝM A TRETÍM SEKTOROM

Pri aktivitách s ťažiskom vo výchovno-vzdelávacej a komunikačnej oblasti sme okrem inštitúcií verejného sektora často spolupracovali s neziskovými, verejno-prospešnými organizáciami, záujmovými skupinami (Liga proti rakovine – pobočka Košice; Liga proti obezite, n. o.; Slovenská nadácia srdca; Únia pre zdravšie srdce; Slovenský Červený kríž;

Jednota dôchodcov Slovenska – cestou aktivít v denných centrách a domovoch sociálnych služieb; materské/rodinné centrá a i.).

Prednostne sa aktivizujeme na úrovni krajskej, resp. regionálnej, obvodnej i miestnej (spoluprácou s príslušnou miestnou/regionálnou samosprávou, so subjektmi z oblasti školstva, zdravotníctva, kultúry, sociálnych vecí, vnútra, spoluprácou s Okresným úradom v Košiciach, Úradom Košického samosprávneho kraja, Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Košiciach a i.). V ostatných rokoch sa zintenzívnila súčinnosť so zdravotnými poisťovňami najmä so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach; so Slovenským Červeným krížom, územnými spolkami Košice-mesto a Košice-okolie; O. Z. Slovenská sieť proti chudobe. Nadregionálny význam má spolupráca s Univerzitou P. J. Šafárika v Košiciach – Lekárskou fakultou, resp. inými vysokými školami z regiónu a mimo neho, ako aj s Kanceláriou Svetovej zdravotníckej organizácie na Slovensku.

Rozmanitosť spolupracujúcich subjektov uvádzame v popise činnosti v **bodoch C.1. – C.4., C.6.**

6. INÉ ČINNOSTI ODBORU (LEGISLATÍVA, ČLENSTVO V PRACOVNÝCH SKUPINÁCH, ORGANIZOVANIE KONFERENCIÍ, SEMINÁROV...)

Pre potreby odborného-metodického usmernenia, konali sa zasadnutia pracovných skupín s celoslovenskou pôsobnosťou, zriadených ÚVZ SR. Za RÚVZ Košice sme sa v rámci členstva zúčastnili troch pracovných skupín:

- pracovnej skupiny **Duševné zdravie a prevencia drogových závislostí** (so zasadnutím v Trenčíne 22.3.2017 a Poprade 27.11.2017);
- pracovnej skupiny **Prevencia fajčenia** (so zasadnutím v Poprade 28.11.2017);
- pracovnej skupiny **Podpora zdravia seniorov** (so zasadnutím v Poprade 28.11.2017).

Hlavným organizátorom stretnutí bol ÚVZ SR, Odbor podpory zdravia.

Tvorbe nového programu „**Test zdravé srdce**“ pre Poradňu zdravia sa týkali viaceré pracovné stretnutia, organizátorom ktorých bol RÚVZ Spišská Nová Ves v spolupráci s ÚVZ SR (v Spišskej Novej Vsi v dňoch 24.3.2017, 11.5.2017, 9.8.2017, 13.9.2017, 7.11.2017), s účasťou zástupcov vybraných RÚVZ v SR. Ďalším podujatím v poradí bola pracovná porada pre užívateľov programu „**Test zdravé srdce**“, ktorá sa konala na RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 1, Banská Bystrica, 8.11.2017 (pre RÚVZ z Banskobystrického, Košického a Prešovského kraja). Organizátormi boli RÚVZ Banská Bystrica v spolupráci s ÚVZ SR.

V súvislosti s našim členstvom v **Krajskej komisii pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti** Okresného úradu Košice (s pôsobnosťou v rozsahu Košického kraja) sme na základe požiadavky MV SR – OÚ Košice zaslali vyhodnotenie aktivít RÚVZ so sídlom v Košiciach v oblasti prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti, realizovaných v rámci spádového územia (t. j. v územných obvodoch okresov Košice-mesto a Košice-okolie) za rok 2016 (s odoslaním v januári 2017).

Zasadnutie menovanej komisie, ktorého sme sa zúčastnili, sa konalo na Okresnom úrade v Košiciach dňa 31.5.2017.

Každoročne na základe spolupráce s **Magistrátom mesta Košice** predkladáme písomný podklad pre **zápis do Kroniky mesta Košice** (stručnú charakteristiku činnosti RÚVZ Košice, zaznamenané zmeny, výsledky, ktorými sme sa podieľali na rozvoji mesta Košice za uplynulý rok). Materiál bol magistrátu postúpený v apríli 2017.

Participujeme **na procese praktickej výučby študentov Univerzity P. J. Šafárika – Lekárskej fakulty**, ktorú zabezpečuje RÚVZ Košice ako špecializované výučbové zariadenie

(výučbová základňa LF UPJŠ). Externe sa participuje **aj na pedagogickej činnosti** Lekárskej fakulty UPJŠ, Ústavu sociálnej a behaviorálnej medicíny, konkrétne na výučbe (vybraných prednáškach a cvičeniach) predmetov *Determinanty zdravia I.; Výchova k zdraviu a ochrana zdravia; Podpora zdravia a intervenčné programy* v študijnom odbore Verejné zdravotníctvo.

V zmysle požiadaviek ÚVZ SR sme zaslali materiály, ktoré sa týkali napríklad:

- vyhodnotenia činnosti a úloh za rok 2016 súvisiacich s plnením dokumentu „Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2016 a na ďalšie roky;
- spracovania výročnej správy za odbor podpory zdravia/výchovy k zdraviu RÚVZ Košice za rok 2016;
- spracovania krajskej výročnej správy za útvary podpory zdravia/výchovy k zdraviu regionálnych úradov verejného zdravotníctva v Košickom kraji za rok 2016;
- spracovania výkazníckych tabuliek odboru podpory zdravia za rok 2016, následne za I. polrok 2017, s určením pre ÚVZ SR (v polročnej/ročnej periodicite);
- predkladania *prehľadov príspevkov uverejnených v masmédiách* za RÚVZ Košice (s mesačnou periodicitou vždy k 7. dňu nasledujúceho mesiaca s odpočtom za uplynulý mesiac);
- odpovede v nadväznosti na úlohu č. 3 zo záverov Záznamu z celoslovenskej porady vedúcich odborov výchovy k zdraviu/podpory zdravia (Ráztočno, 2016), týkajúcej sa projektu „*Viem, čo zjem*“ – spracovania silných a slabých stránok realizovaného projektu spolu s návrhom odporúčaní (vo februári 2017);
- odpovede vo veci predloženia návrhu *SWOT analýzy* (slabých a silných stránok) *k vybraným cieľom Národného programu aktívneho starnutia*, t. j. k cieľom č. 1, 2, 4, 6 – kap. 7.1 (vo februári 2017);
- predloženia návrhu úloh do nového *Národného akčného plánu pre problémy s alkoholom na roky 2017 – 2020*, za oblasť preventívnych aktivít v pôsobnosti RÚVZ a ÚVZ SR (v marci 2017);
- predloženia aktualizovaných *kontaktov za PCOPZ* pri RÚVZ Košice (v apríli 2017);
- vypracovania *SWOT analýzy Poradenského centra ochrany a podpory zdravia* (v máji 2017);
- odpovede na žiadosť o *zaslanie počtu klientov z Poradne zdravia* (podľa zadaných kritérií), v septembri 2017;
- odpovede na požiadavku vo veci „*Dni zdravia pre seniorov*“ – *pripomienkovanie letáka*“ (v septembri 2017);
- priebežného predkladania vyplnených záznamov o priebehu školení na školách v rámci projektu „*Viem, čo zjem*“ (termínovo podľa harmonogramu akcií);
- *zoznamu vybraných stredných škôl* pre účely hlavného prieskumu v súvislosti s metodikou úlohy *k Národnému akčnému plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020* (v júni a júli 2017);
- *spätnej väzby/stanoviska k obsahu metodického seminára* (Spišská Nová Ves, 2017) a plnenia úloh Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020 (v auguste 2017);
- odpočtu sprievodných edukačných aktivít programu „*Ovocie a zelenina do škôl*“, za školský rok 2016/2017 – sumárny *prehľad* za RÚVZ v Košickom kraji, t. j. RÚVZ so sídlom v Košiciach, Michalovciach, Rožňave, Spišskej Novej Vsi a Trebišove (v októbri 2017);
- odpovede v nadväznosti na závery Záznamu zo zasadnutia pracovnej skupiny „*Duševné zdravie a prevencia drogových závislostí*“ (Poprad, 2017), *ohľadom pripomienkovania Manuálu pre nadstavbovú poradňu prevencie závislostí* (v decembri 2017);
- odpočtu edukačných aktivít pri príležitosti „*Svetového dňa diabetu – 14. november*“ –

sumárny prehľad za RÚVZ v Košickom kraji, t. j. RÚVZ so sídlom v Košiciach, Michalovciach, Rožňave, Spišskej Novej Vsi a Trebišove (v decembri 2017);

- prehľadov aktivít (plánovaných/realizovaných) k vybraným významným termínom, informačným kampaniam pre verejnosť (napr. *Týždeň mozgu 2017*, *Svetový deň ústneho zdravia*, *Svetový deň Pohybom ku zdraviu*, *kampaň MOST – Deň srdca 2017*, *Mesiac úcty k starším*, *Svetový deň diabetu*, *Európsky týždeň boja proti drogám*).

Členstvo:

- v pracovnej skupine „*Podpora zdravia seniorov*“ pri ÚVZ SR (celoslovenská pôsobnosť);
- v pracovnej skupine „*Duševné zdravie a prevencia drogových závislostí*“ pri ÚVZ SR (celoslovenská pôsobnosť);
- v pracovnej skupine „*Prevencia fajčenia*“ pri ÚVZ SR (celoslovenská pôsobnosť);
- v pracovnej skupiny *pre Infobody Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti*, o. z. (celoslovenská pôsobnosť);
- v *Komisii pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti* Okresného úradu Košice (s pôsobnosťou v rozsahu Košického kraja);
- v odbornej poradnej skupine pre oblasť „*Košice – Zdravé a čisté mesto*“ Programu rozvoja mesta Košice 2015 – 2020 s výhľadom do roka 2025 (s pôsobnosťou v rozsahu mesta Košice), zriadenej Mestom Košice;
- v odbornej poradnej skupine pre oblasť "Košice – Sociálne mesto" Programu rozvoja mesta Košice 2015 – 2020 s výhľadom do roka 2025 (s pôsobnosťou v rozsahu mesta Košice), zriadenej Mestom Košice;
- v expertnej skupine EÚ pre sociálne determinanty zdravia a nerovnosti v zdraví.

7. ČINNOSŤ PORADENSKÉHO CENTRA OCHRANY A PODPORY ZDRAVIA

7.1. Základná poradňa

Vyhodnotenie skríningu zdravotného stavu vyšetrených klientov v poradni zdravia

Základné poradenstvo bolo klientom poskytované dvomi spôsobmi, formou stabilnej a mobilnej poradne zdravia. Pri stabilnej sa poskytovali služby a poradenstvo v stanovených hodinách, väčšinou po predchádzajúcom dohovore s klientom, v priestoroch odboru PZ – oznamy boli zverejnené v médiách a sú nepretržite prístupné na internete, informácie boli poskytované aj telefonicky. Mobilná forma vychádzala zo snahy o ústretovosť najmä v prípade kolektívov a iných skupín záujemcov (ekonomicky činné obyvateľstvo, mimovládne neformálne zoskupenia, celoslovensky koordinované akcie v obchodných reťazcoch a pod.). Veková skladba a spoločenské rozvrstvenie je rôznorodé – od študentov po ľudí v produktívnom a poproduktívnom veku. Činnosť základnej poradne zdravia sa realizovala v súlade s odporúčanou metodikou, štatistické spracovanie a vyhodnocovanie sa vykonávalo zadávaním údajov do programu „Test zdravé srdce“.

V základnej poradni zdravia bolo v roku 2017 vyšetrených spolu 1860 osôb, z toho 564 mužov a 1296 žien. Prvovyšetrených bolo 1179 osôb (63,39 %) a 681 klientov (36,61 %) sa zúčastnilo kontrolných vyšetrení. Vo vekovej kategórii 15 – 19 rokov bolo vyšetrených spolu 39 klientov, vo veku 20 – 24 rokov evidujeme 89 klientov, v kategórii 25 – 34-ročných to bolo 282 klientov, vo veku 35 – 44 rokov 387 klientov, v skupine 45 – 54-ročných 310 osôb, v kategórii 55 – 64 rokov sme zaznamenali 353 záujemcov a v kategórii 65 a viacročných bolo vyšetrených 400 klientov.

V poradni bolo prvýkrát vyšetrených 1179 klientov, z toho 372 mužov (31,55 %) a 807 žien (68,45 %). Opakovane (kontrolne) vyšetrených bolo 379 (t. j. 20,38 % z celkového počtu klientov), z toho 78 mužov (20,58 %) a 301 žien (79,42 %).

Zvýšené hodnoty celkového cholesterolu sa u mužov vyskytli z 564 vyšetrení u 227 (40,25 %) a u žien z 1296 vyšetrení u 720 (55,56 %). Najpočetnejší výskyt zvýšených hodnôt bol u mužov vo vekovej skupine 35 – 44-ročných a u žien vo vekových skupinách 55 – 64 a 65 a viacročných.

Zvýšené hodnoty glukózy sa vyskytli u mužov z 296 vyšetrení u 113 (38,18 %), najviac vo vekovej skupine 35 – 44-ročných. U žien sme namerali zvýšené hodnoty glukózy z 590 vyšetrení u 168 (28,47 %), najviac v skupine 65 a viacročných.

Zvýšené hodnoty triacylglyceridov sa u mužov vyskytli z 92 vyšetrení 39-krát (42,40 %), najviac vo vekovej skupine 65 a viac rokov. U žien z 335 vyšetrení sa zvýšené hodnoty vyskytli 104-krát (31,04 %), s najväčším podielom v skupine 65 a viacročných.

Znížené hodnoty HDL cholesterolu sme u mužov zistili z 92 meraní 36-krát (39,13 %), najviac vo vekovej skupine 65 a viacročných, u žien z 335 vyšetrení boli znížené hodnoty zastúpené 94-krát (28,06 %), najviac u 65 a viacročných.

Zvýšené hodnoty BMI sme u mužov zistili z 562 meraní u 389 (62,22 %), najviac vo vekovej skupine 35 – 44-ročných. U žien z 1291 vyšetrení sa zvýšené hodnoty vyskytli 611-krát (47,33 %), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65 a viacročných klientok.

- Návštevnosť jednotlivých poradní Poradenského centra ochrany a podpory zdravia (skr. PCOPZ) uvádza **tab. č. 6**.
- Celkový prehľad výkonov v PCOPZ uvádza **tab. č. 7**.
- Ďalšie podrobné analýzy biochemických vyšetrení sú obsahom **tab. č. 8a, 8b, 9a, 9b**.
- Podrobné výsledky skríningu tlaku krvi sú obsahom **tab. č. 10a, 10b, 11a, 11b**.
- Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia v priebehu roku 2016 je predmetom **tab. č. 12a**.
- V **tab. č. 12b** je analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov, u ktorých boli zvýšené hodnoty ukazovateľov zistené pri prvom vyšetrení.

7. 2. Nadstavbové poradne

V rámci Poradenského centra ochrany a podpory zdravia (PCOPZ) zriadeného a prevádzkovaného v Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach v roku 2017 pôsobili nadstavbové poradne:

- poradňa zdravej výživy;
- poradňa odvykania od fajčenia;
- poradňa hubárska;
- poradňa HIV/AIDS;
- poradňa očkovania;
- poradňa genetickej toxikológie pre prevenciu rakoviny.

Poradňa zdravej výživy:

Cieľ poradne: Zlepšenie stravovacích návykov u obyvateľov

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Oboznámenie klientov poradne s Odporúčanými výživovými dávkami pre jednotlivé skupiny obyvateľstva SR.
2. Poskytovanie informácií o zásadách správnej výživy.
3. Možnosť stanovenia percenta tuku v tele, meranie tlaku krvi.

4. Výpočet energetickej a biologickej hodnoty celodennej stravy z napísaného jedálnička a jej vyhodnotenie vo vzťahu k odporúčaným výživovým dávkam.
5. Poskytovanie poradenstva zameraného na ozdravenie výživy.

V spolupráci s Oddelením fyziológie výživy bolo pre poradňu zdravej výživy hodnotených 301 klientov (90 mužov, 211 žien). Všetci klienti vypísali retrospektívnu 24-hodinovú spotrebu potravín podľa predtlaču, vyplnili klinicko-somatometrický dotazník a dotazník o životospráve. Na Slovenskom Červenom kríži bolo poskytnuté poradenstvo 572 klientom.

Hubárska poradňa

Cieľ poradne: Minimalizovanie výskytu otráv z konzumu húb

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Určovanie druhu donesených nazbieraných čerstvých húb.
2. Informácie o ich správnej kuchynskej úprave.
3. Kurz pre záujemcov o zber a predaj čerstvých húb.
4. Preskúšanie znalostí a vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti pre predaj čerstvých húb.

V hubárskej sezóne roku 2017 hubárska poradňa poradila spolu 178 klientom. V sledovanom roku bolo 40 novo evidovaných klientov.

Poradňa odvykania od fajčenia

Cieľ poradne: Poskytovať poradenské služby (nefarmakologického charakteru) v oblasti prevencie tabakizmu; zrozumiteľným spôsobom, v zmysle najnovších vedeckých poznatkov, objasňovať vplyvy nikotínovej závislosti na zdravie a kvalitu života, informovať o preventívnych spôsoboch riešenia problému závislosti s návrhom vhodnej metódy podľa individuálnych potrieb klienta.

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Poradňa svojimi službami vo vzťahu ku klientovi plní úlohu skríningovo-depistážnu poradenskú a informačno-edukačnú.
2. Výber a použitie štandardných a individuálnych metód podľa potrieb a aktuálnej situácie klienta. Na základe aktuálnej situácie klienta (napr. stupňa závislosti od nikotínu, intenzity motivácie vzdať sa návyku), volí sa prístup okamžitej abstinencie alebo postupného, kontrolovaného odvykania od fajčenia.
3. Využitie dotazníkových metód a individuálneho rozhovoru na zistenie všeobecnej a behaviorálnej anamnézy s určením stupňa závislosti od nikotínu.
4. Stanovenie koncentrácie alveolárneho oxidu uhoľnatého vo výdychu s následným určením percenta karboxyhemoglobínu v krvi (COHb v %) prístrojom Smokerlyzer, meranie tlaku krvi, pulzu, prípadne ďalšie vyšetrenia podľa zdravotnej indikácie.
5. Intervenčné aktivity využívajúce prvky kognitívno-behaviorálneho prístupu s dôrazom na zmenu životného štýlu klienta, hľadanie alternatív na zvládnutie záťažových situácií rizikových pre tabakizmus, na prevenciu recidívy. Základom intervencie je konštruktívny motivačný rozhovor medzi poradcom a klientom, založený na princípe podpory, interaktivity a partnerského vzťahu, na procese učenia, nácviku, pri súčasnom dodržiavaní etických princípov poradenstva.

V hodnotenom období sme v Poradni na odvykanie od fajčenia poskytli individuálne

poradenstvo pre 222 záujemcov (81 mužov a 141 žien). Najvyššie zastúpenie tvorili klienti vo vekovej skupine 35 – 44-ročných, čo je 23,42 % z celkového počtu intervenovaných. V sledovanom období bolo 222 novo evidovaných klientov. Dominoval produktívny vek a záujem o jednorazovú intervenciu. Podrobná analýza klientov poradne podľa veku je v **tab. č. 6**.

Poradenstvo formou Linky pomoci na odvykanie od fajčenia sa vykonávalo podľa zákona č. 89/2016 Z. z. o výrobe, označovaní a predaji tabakových výrobkov a súvisiacich výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 8 ods. 1 pís. b). Na základe rozhodnutia hlavného hygienika SR a metodického pokynu ÚVZ SR (ďalej len *MP*):

- linku pomoci prevádzkujú všetky RÚVZ v SR podľa stanoveného harmonogramu, v 2-týždňových intervaloch počas pracovných dní;
- dvojtýždňový výkon poradenstva sa uskutočňuje prostredníctvom telefonickej linky zriadenej na tento účel;
- vzor evidencie hovorov, predpísaná forma vedenia hovoru určuje MP (vrátane minimal data setu a protokolu o odovzdaní/prevzatí mobilného telefónu medzi jednotlivými RÚVZ v SR).

RÚVZ Košice disponoval telefónnou linkou v období od 2.6.2017 do 16.6.2017. Počet prichádzajúcich hovorov bol celkovo 88. Z uvedeného počtu bolo 46 opodstatnených volaní (z toho 63,04 % mužov a 36,96 % žien). Klienti boli vo vekovom rozmedzí od 12 do 81 rokov.

Poradňa HIV/AIDS

Cieľ poradne: Vykonávať účinné poradenstvo v súvislosti s HIV/AIDS, spolupracovať s inými odbormi v rámci RÚVZ, spolupracovať s poradňami HIV/AIDS v rámci Košického a Prešovského kraja, vykonávať poradenstvo pomocou telefonickej linky „Linka pomoci HIV/AIDS“, spolupracovať s klinickými pracoviskami v rámci regiónu Východného Slovenska a s inými vládnyimi a mimovládnyimi organizáciami pri organizovaní Svetového dňa boja proti AIDS.

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Predtestové poradenstvo u osôb, ktoré vyhľadali pomoc kvôli svojmu minulému alebo súčasnému rizikovému správaniu.
2. Odber venóznej krvi, realizácia skriningového vyšetrenia protilátok proti HIV.
3. Vyhodnotenie výsledkov a potestové poradenstvo.
4. Poradenstvo pre osoby s HIV/AIDS, pre ich partnerov a rodinných príslušníkov.
5. Poradenstvo u intravenózných narkomanov s odporúčením na vyšetrenie aj protilátok proti HCV.
6. Skontaktovanie testovaného klienta s klinickým lekárom – špecialistom v danej problematike (v indikovaných prípadoch).
7. Vypracovávanie zdravotno-výchovných materiálov o ochorení a prevencii HIV/AIDS.
8. Organizačné zabezpečenie a realizácia interaktívneho projektu „Hrou proti AIDS“ určeného pre základné a stredné školy.

V roku 2017 navštívilo poradňu 242 klientov, ktorým okrem odberu krvi a sérologického vyšetrenia na anti-HIV protilátky, bolo poskytnuté predtestové a potestové poradenstvo. V dvoch prípadoch bolo dané odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení.

Poradňa očkovania

Ciel' poradne: Poukázať na význam špecifickej profylaxie, vďaka ktorej došlo k redukcii, eliminácii až eradikácii niektorých infekčných ochorení a k následnému zlepšeniu kvality života. Zlepšením úrovne informovanosti o ochoreniach preventabilných očkovaním dosiahnuť zníženie počtu odmietaní očkovania.

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Poradenstvo v problematike povinného pravidelného očkovania detí, ktoré dosiahli určitý vek v zmysle očkovacieho kalendára pre povinné pravidelné očkovanie detí a dospelých a príslušnej legislatívy.
2. Poradenstvo v očkovaní pred cestou do zahraničia.
3. Poradenstvo v problematike odporúčaného očkovania.
4. Poradenstvo v očkovaní osôb, ktoré sú profesionálne vystavené zvýšenému nebezpečenstvu vybraných nákaz.
5. Poradenstvo v očkovaní detí s kontraindikáciami.
6. Poradenstvo vo všetkých ďalších problémoch spojených s očkovaním.
7. Poskytovanie informácií a konzultácií o priebehu ochorení preventabilných očkovaním, indikáciách a kontraindikáciách očkovania, zložení vakcín, nežiaducich reakciách.

V roku 2017 bolo poskytnuté odborné poradenstvo 155 klientom.

Poradňa genetickej toxikológie pre prevenciu rakoviny.

Ciel' poradne: Poskytovať - v rámci včasnej prevencie rakoviny - jednotlivcom, skupinám a odborným záujemcom poradenstvo a najnovšie poznatky ako aj hodnotenia z vlastných vyšetrení a anamnestických analýz v problematike pôsobenia rôznych priamych aj nepriamych genotoxických faktorov a vplyvov na genetický materiál populácie.

Zabezpečiť informovanosť laickej aj odbornej verejnosti v tejto špecializácii a predchádzať tak vzniku nádorových ochorení, odporúčaním správnych nutričných, so zdravím súvisiacich, organizačných a technologických prístupov. V indikovaných prípadoch vykonať aj vyšetrenia úrovne chromozomálnych poškodení (aberácií).

U osôb chorých a liečených na nádorové ochorenia alebo po liečení odporučiť v rámci terciárnej prevencie opatrenia a prístupy na zníženie pravdepodobnosti recidívy a zlepšenie kvality ich života. Všetky poznatky a epidemiologické súvislosti z poradenstva systematicky vyhodnocovať a uplatňovať v poradenskej praxi, publikovať a šíriť prednáškovou aj publikačnou cestou a osvetou.

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Odborné informácie, prednášky, školenia, anamnestické a cytogenetické.
2. Vyšetrenia súvisiace s rizikom mutagenity a prevenciou rakoviny.
3. Analýza anamnestických údajov a epizód rizika mutagenity.
4. Stanovenie aktuálneho rizikového profilu a prognózy.
5. Odporúčania a intervenčné opatrenia pre zníženie rizika.
6. Skrining chromozomálnych poškodení z krvi výlučne v indikovaných prípadoch.
7. Monitoring chromozomálnych poškodení u populácie v riziku.

V roku 2017 poradňa eviduje 196 klientov, z toho 138 mužov a 58 žien. RÚVZ navštívilo 64 klientov. CALPL vyšetrenie bolo zrealizované u 113 osôb. Súčasťou výkonov v poradni bolo aj anamnestické vyšetrenie – profil rizika mutagenity, poradenstvo a založenie karty klienta.

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2017

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2017

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2017

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2017

RÚVZ Košice

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť – kvalifikácia (špecializačná skúška)	Prac. miesta úväzok	Počet osôb
Vedúci odboru PZ/vedúci oddelenia ECHO/vedúci PCOPZ	lekár – špecializačná skúška z verejného zdravotníctva	1,00	1
Lekár – metodológ			
Verejný zdravotník I. stupňa			
Verejný zdravotník II. stupňa	VŠ II. stupňa – verejné zdravotníctvo; rigorózna sk. s obhajob. práce – verejné zdravotníctvo ¹	1,00 ¹	1 ¹
	VŠ II. stupňa – verejné zdravotníctvo	1,00	1
DAHE			
AHE	PŠŠ z Epi	1,00	1
Zdravotná sestra			
Iný zdravotnícky pracovník	VŠ III. stupňa – prírodovedec-biológ, sociálna práca – dizertač. práca s obhajob.; špecializačná skúška z HŽaPP; ŠIS v PZ; rigorózna sk. s obhajob. práce – biológia	1,00	1
	VŠ II. stupňa – sociálna práca; rigorózna sk. s obhajob. práce – sociálna práca	1,00	1
	VŠ I. stupňa – sociálna práca	1,00	1
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		7,00	7

¹Verejný zdravotník II. stupňa (rigorózna skúška z verejného zdravotníctva) v období od 1.1.2017 do 31.1.2017 s prac. úväzkom 0,80 a v období od 1.2.2017 do 31.12.2017 s prac. úväzkom 1,00.

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2017

tab. č. 2

Poradové číslo	NÁZOV AKTIVITY	Počty aktivít/poslucháčov vzhľadom k jednotlivým cieľovým skupinám									
		deti a mládež		produktívny vek		poproduktívny vek		SPOLU			
		počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov		
1.	Realizácia besied, prednášok a iných zdravotno-výchovných metód (panelová diskusia, tvorivé dielne, bábka, interaktívne hry, súťaže, kampane...) pre vybrané cieľové skupiny obyvateľstva so zameraním na zdravotnú osvetu a zvyšovanie zdravotného uvedomenia	Zvýšenie pohybovej aktivity	16	175	37	600	98	775	151	1550	
		Ozdravenie výživy a zlepšenie pitného režimu	101	1895	37	68	1	9	139	1972	
		Prevenčia sociálno-patologických javov									
		- Fajčenie	30	622	9	21	1		40	643	
		- Alkohol	28	678	3	22			31	700	
		- Drogy – látkové závislosti	36	717	14	50	1	7	51	774	
		- nelátkové závislosti	4	121	2	9			6	130	
		Podpora zdravia obyvateľov rómskych osád	18	385	4	12	1		23	397	
		Výchova k partnerstvu a rodičovstvu	17	329	1				18	329	
		Zdravé starnutie			2	12	57	493	59	505	
		Duševné zdravie	27	444	18	53	20	134	65	631	
		Prevenčia úrazov a prvá pomoc	15	432					15	432	
		Prevenčia sexuálne prenosných chorôb (vrátane HIV/AIDS)	12	226	7	22	1		20	248	
		Stomatohygiena	157	3668	9	22	1		167	3690	
		Prevenčia civilizačných ochorení									
		- srdcovo-cievne			23	94	15	20	38	114	
		- diabetes mellitus	1		39	55			40	55	
		- osteoporóza			6	3	89	739	95	742	
		- onkologické ochorenia									
		- alergické ochorenia									
- iné	5		29	59			34	59			
Iné témy (napr. chrípka, salmonelóza, ...a pod.)	16	304	38	25	59	7	113	336			
SPOLU	483	9996	278	1127	344	2184	1105	13307			

			Počet aktivít	
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti svetových dní podľa WHO)			402
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)			917
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	TV vysielanie		
		Rozhlas		1
		Printové média		1
		Webová stránka RÚVZ		25
		Iné formy		25
5.	Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma)	Plagáty, letáky, skladačky...		26
		Brožúry, manuály...		
		Informačné panely		17
		Iné		30
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)		Počet publikácií	
				2
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet		Počet zapožičaní	
				10
			Počet absolvovaných školení	
			Aktívna účasť	Pasívna účasť
8.	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ... (pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov)	regionálne	7	8
		celoštátne	7	16
		medzinárodné	5	2
		v rámci RÚVZ	6	57
		SPOLU	25	83

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy		Počet
		Medzinárodné projekty, štúdie ...	4
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	26
		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	6
		Iné (viazané na jeden subjekt , alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)	8
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviesť len číslo v koľkých pracovných skupinách ste)		Počet členstiev
			9
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		Počet subjektov
			914
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom		Počet materiálov
		Vlastné vytvorené	59
		Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	10
		Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	5
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbor)		Počet písomností
		Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy)	51
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	69
		Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	42
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5= 15 dní)	Počet študentov	Počet dní
		12	39

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2017 do 31.12.2017

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	9	2,4	1,6	29	3,6	1,3	38	3,2	1,0
20-24	23	6,2	2,4	57	7,1	1,8	80	6,8	1,4
25-34	90	24,2	4,4	121	15,0	2,5	211	17,9	2,2
35-44	96	25,8	4,4	170	21,1	2,8	266	22,6	2,4
45-54	45	12,1	3,3	126	15,6	2,5	171	14,5	2,0
55-64	49	13,2	3,4	144	17,8	2,6	193	16,4	2,1
65 a viac	60	16,1	3,7	160	19,8	2,8	220	18,7	2,2
SPOLU :	372	100,0		807	100,0		1179	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	12	15,4	8,0	9	3,0	1,9	21	5,5	2,3
35-44	18	23,1	9,4	34	11,3	3,6	52	13,7	3,5
45-54	13	16,7	8,3	69	22,9	4,7	82	21,6	4,1
55-64	12	15,4	8,0	101	33,6	5,3	113	29,8	4,6
65 a viac	23	29,5	10,1	88	29,2	5,1	111	29,3	4,6
SPOLU :	78	100,0		301	100,0		379	100,0	

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	3	1,9	2,1	3	1,4	1,6
20-24	6	11,5	8,7	18	11,3	4,9	24	11,3	4,3
25-34	8	15,4	9,8	17	10,6	4,8	25	11,8	4,3
35-44	4	7,7	7,2	28	17,5	5,9	32	15,1	4,8
45-54	4	7,7	7,2	18	11,3	4,9	22	10,4	4,1
55-64	12	23,1	11,5	31	19,4	6,1	43	20,3	5,4
65 a viac	18	34,6	12,9	45	28,1	7,0	63	29,7	6,2
SPOLU:	52	100,0		160	100,0		212	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	1	0,6	1,2	1	0,5	0,9
20-24	0	0,0	0,0	1	0,6	1,2	1	0,5	0,9
25-34	0	0,0	0,0	7	4,2	3,0	7	3,4	2,5
35-44	5	12,8	10,5	11	6,5	3,7	16	7,7	3,6
45-54	3	7,7	8,4	34	20,2	6,1	37	17,9	5,2
55-64	11	28,2	14,1	52	31,0	7,0	63	30,4	6,3
65 a viac	20	51,3	15,7	62	36,9	7,3	82	39,6	6,7
SPOLU:	39	100,0		168	100,0		207	100,0	

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
Základné	13	2,2	1,2	35	2,8	0,9	48	2,6	0,9
Učňovské	24	4,3	1,7	51	4,1	1,1	75	4,2	1,1
Stredoškolské s maturitou	242	43,6	4,1	692	55,8	2,8	934	52,0	2,8
Vysokoškolské	269	48,5	4,2	460	37,1	2,7	729	40,6	2,7
Neregistrované	7	1,3	0,9	3	0,2	0,3	10	0,6	0,3
SPOLU:	555	100,0		1241	100,0		1796	100,0	

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tab.č. 6

		do 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65 +		Spolu
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
Základná poradňa	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	9	29	23	57	90	121	96	170	45	126	49	144	60	160	1179
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	9	30	28	61	134	148	146	241	75	235	72	281	100	300	1860
	Počet návštev	0	0	9	30	28	61	134	148	146	241	75	235	72	281	100	300	1860
Poradňa zdravej výživy	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	2	14	9	16	16	36	23	51	16	46	12	27	12	21	301
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odb. poradenstvo v sledovanom roku	0	0	2	14	9	16	16	36	23	51	16	46	12	27	12	21	301
	Počet návštev	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Počet návštev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poradňa odvykania od fajčenia	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	1	1	5	8	21	23	19	33	15	31	11	30	9	15	222
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	1	1	5	8	21	23	19	33	15	31	11	30	9	15	222
	Počet návštev	0	0	1	1	5	8	21	23	19	33	15	31	11	30	9	15	222
Poradňa podpory psychického zdravia	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Počet návštev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poradňa pre deti a mládež	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Počet návštev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

		do 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65 +		Spolu	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž				
Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Počet návštev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poradňa nefarmakolog. ovplyvňovania TK	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Počet návštev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poradňa protidrogová a HIV/AIDS	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	10	6	36	14	88	17	40	9	12	4	4	0	1	1	242	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	10	6	36	14	88	17	40	9	12	4	4	0	1	1	242	
	Počet návštev	0	0	20	12	72	28	176	34	80	18	24	8	8	0	2	2	484	
Poradňa pre HbSAg pozitívne rodiny	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Počet návštev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Poradňa pre tehotné a dojčiace matky	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Počet návštev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2017 tab.č.7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
<p>1. Merania a iné výkony v poradni zdravia</p> <p>Počet klientov TZS (počet prvovýšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS): 1860</p> <p>Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS): 49</p>	Antropometrické meranie	1853	49
	- výška		
	- váha	1853	49
	- BMI	1853	49
	- obvod pása	1793	49
	- obvod bokov	1793	49
	- WHR	1793	49
	- WHtR		
	- % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	1750	49
	- Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jedným meraním sa vykazuje ako jeden výkon	669	
	Biochemické vyšetrenia	1860	
	- Celkový cholesterol		
	- HDL cholesterol	427	
	- LDL cholesterol	424	
	- Triacylglyceroly	427	
	- Glukóza	886	
	- Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.)		
	Somatické vyšetrenia	1844	49
	- Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon)		
	Vyšetrenie smokerlyžérom	222	3
	Vyšetrenie spirometrom		
	Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	1179	
	Osobná a rodinná anamnéza	390	
Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody			
Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	419		
Odborné poradenstvo a konzultácie	1860		
Iné (telefonické, istom, e-mailom a pod.)			
Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení			
Iné			

		Počet výkonov
2. Poradňa zdravej výživy Počet klientov: 301	Odborné poradenstvo	301
	Založenie karty klienta	0
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	301
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0
	Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre HVBPKV)	300
3. Poradňa odvykania od fajčenia Počet klientov: 222	Odborné poradenstvo	222
	Založenie karty klienta	222
	Meranie spirometrom	
	Meranie smokerlyzérrom	222
	Meranie krvného tlaku, pulzu	222
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)	222
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Telefonické poradenstvo	88
Iné		
4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity Počet klientov:	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Meranie spirometrom	
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti	
	Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti	
	Vyšetrenie EKG	
	Meranie flexibility	
	Držanie tela	
	Pohybová inštrukcia	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
Iné		
5. Poradňa podpory psychického zdravia Počet klientov:	Odborné poradenstvo	
	Psychologické vyšetrenie	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení.	
	Založenie karty klienta	
	Iné	
6. Poradňa pre deti a mládež Počet klientov:	Odborné poradenstvo	
	Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	
	Založenie karty klienta	
	Iné	

pokračovanie tab.7.

		Počet výkonov
7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti Počet klientov: 242	Odborné poradenstvo	242
	Odber krvi na HIV/AIDS	242
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	2
	Založenie karty klienta	242
	Iné	
8. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci Počet klientov:	Odborné poradenstvo	
	Vyšetrenie pracovného rizika	
	Založenie karty klienta	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Iné	
SPOLU počet výkonov		26518

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	7	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	3	8	0
	rel.	3,1	1,4	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7	1,4	3,3	0,0
	+-%	2,3	1,9	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	1,6	2,2	0,0
20-24	abs.	16	7	10	3	5	1	4	2	5	0	4	2	4	2	3	2	9	14	21	2
	rel.	7,1	4,7	10,8	4,2	17,9	4,2	12,9	9,5	12,2	0,0	14,8	8,0	20,0	6,3	9,4	10,5	5,5	6,8	8,6	1,9
	+-%	3,4	3,4	6,3	4,6	14,2	8,0	11,8	12,6	10,0	0,0	13,4	10,6	17,5	8,4	10,1	13,8	3,5	3,4	3,5	2,6
25-34	abs.	63	27	29	7	5	3	2	6	6	2	0	8	2	6	4	4	51	38	78	10
	rel.	28,1	18,2	31,2	9,7	17,9	12,5	6,5	28,6	14,6	20,0	0,0	32,0	10,0	18,8	12,5	21,1	31,3	18,4	31,8	9,3
	+-%	5,9	6,2	9,4	6,8	14,2	13,2	8,6	19,3	10,8	24,8	0,0	18,3	13,1	13,5	11,5	18,3	7,1	5,3	5,8	5,5
35-44	abs.	54	42	20	17	2	2	3	1	4	0	3	1	2	2	3	1	43	52	73	19
	rel.	24,1	28,4	21,5	23,6	7,1	8,3	9,7	4,8	9,8	0,0	11,1	4,0	10,0	6,3	9,4	5,3	26,4	25,1	29,8	17,8
	+-%	5,6	7,3	8,4	9,8	9,5	11,1	10,4	9,1	9,1	0,0	11,9	7,7	13,1	8,4	10,1	10,0	6,8	5,9	5,7	7,2
45-54	abs.	22	23	7	13	2	2	4	0	3	1	2	2	1	3	3	1	17	28	29	14
	rel.	9,8	15,5	7,5	18,1	7,1	8,3	12,9	0,0	7,3	10,0	7,4	8,0	5,0	9,4	9,4	5,3	10,4	13,5	11,8	13,1
	+-%	3,9	5,8	5,4	8,9	9,5	11,1	11,8	0,0	8,0	18,6	9,9	10,6	9,6	10,1	10,1	10,0	4,7	4,7	4,0	6,4
55-64	abs.	24	25	10	16	4	8	9	3	12	0	9	3	4	8	9	3	14	35	21	25
	rel.	10,7	16,9	10,8	22,2	14,3	33,3	29,0	14,3	29,3	0,0	33,3	12,0	20,0	25,0	28,1	15,8	18,6	16,9	8,6	23,4
	+-%	4,1	6,0	6,3	9,6	13,0	18,9	16,0	15,0	13,9	0,0	17,8	12,7	17,5	15,0	15,6	16,4	4,3	5,1	3,5	8,0
65 a viac	abs.	38	22	16	16	10	8	9	9	11	7	9	9	7	11	10	8	23	37	15	37
	rel.	17,0	14,9	17,2	22,2	35,7	33,3	29,0	42,9	26,8	70,0	33,3	36,0	35,0	34,4	31,3	42,1	14,1	17,9	6,1	34,6
	+-%	4,9	5,7	7,7	9,6	17,7	18,9	16,0	21,2	13,6	28,4	17,8	18,8	20,9	16,5	16,1	22,2	5,3	5,2	3,0	9,0
SPOLU: 100%		224	148	93	72	28	24	31	21	41	10	27	25	20	32	32	19	163	207	245	107

Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	21	8	6	0	3	0	1	2	1	2	1	2	2	1	1	2	26	3	23	5
	rel.	5,3	1,9	2,5	0,0	2,7	0,0	0,9	4,3	0,7	7,4	1,0	3,4	1,8	1,9	0,7	9,1	6,0	0,8	6,9	1,2
	+-%	2,2	1,3	2,0	0,0	3,0	0,0	1,7	5,8	1,5	9,9	1,9	4,7	2,5	3,7	1,4	12,0	2,2	0,9	2,7	1,0
20-24	abs.	43	14	22	2	16	2	13	5	17	1	17	1	15	3	18	0	51	6	49	8
	rel.	10,9	3,4	9,1	2,0	14,3	4,1	11,4	10,6	12,7	3,7	16,5	1,7	13,8	5,8	12,9	0,0	11,8	1,6	14,6	1,9
	+-%	3,1	1,7	3,6	2,7	6,5	5,5	5,8	8,8	5,6	7,1	7,2	3,4	6,5	6,3	5,6	0,0	3,0	1,3	3,8	1,3
25-34	abs.	90	31	39	7	17	1	15	3	17	1	15	3	17	1	17	1	90	31	77	37
	rel.	22,9	7,5	16,2	7,0	15,2	2,0	13,2	6,4	12,7	3,7	14,6	5,2	15,6	1,9	12,2	4,5	20,7	8,4	23,0	8,6
	+-%	4,2	2,5	4,6	5,0	6,6	4,0	6,2	7,0	5,6	7,1	6,8	5,7	6,8	3,7	5,4	8,7	3,8	2,8	4,5	2,7
35-44	abs.	102	68	61	18	20	8	21	7	26	2	20	8	19	9	27	1	110	59	95	70
	rel.	26,0	16,4	25,3	18,0	17,9	16,3	18,4	14,9	19,4	7,4	19,4	13,8	17,4	17,3	19,4	4,5	25,3	16,0	28,4	16,3
	+-%	4,3	3,6	5,5	7,5	7,1	10,3	7,1	10,2	6,7	9,9	7,6	8,9	7,1	10,3	6,6	8,7	4,1	3,7	4,8	3,5
45-54	abs.	50	76	33	18	11	7	12	6	12	6	11	7	11	7	13	5	67	57	45	74
	rel.	12,7	18,4	13,7	18,0	9,8	14,3	10,5	12,8	9,0	22,2	10,7	12,1	10,1	13,5	9,4	22,7	15,4	15,4	13,4	17,2
	+-%	3,3	3,7	4,3	7,5	5,5	9,8	5,6	9,5	4,8	15,7	6,0	8,4	5,7	9,3	4,8	17,5	3,4	3,7	3,7	3,6
55-64	abs.	33	111	41	19	18	13	26	5	24	7	17	14	19	12	27	4	47	96	25	105
	rel.	8,4	26,8	17,0	19,0	16,1	26,5	22,8	10,6	17,9	25,9	16,5	24,1	17,4	23,1	19,4	18,2	10,8	26,0	7,5	24,4
	+-%	2,7	4,3	4,7	7,7	6,8	12,4	7,7	8,8	6,5	16,5	7,2	11,0	7,1	11,5	6,6	16,1	2,9	4,5	2,8	4,1
65 a viac	abs.	54	106	39	36	27	18	26	19	37	8	22	23	26	19	36	9	43	117	21	131
	rel.	13,7	25,6	16,2	36,0	24,1	36,7	22,8	40,4	27,6	29,6	21,4	39,7	23,9	36,5	25,9	40,9	9,9	31,7	6,3	30,5
	+-%	3,4	4,2	4,6	9,4	7,9	13,5	7,7	14,0	7,6	17,2	7,9	12,6	8,0	13,1	7,3	20,5	2,8	4,7	2,6	4,4
SPOLU: 100%		393	414	241	100	112	49	114	47	134	27	103	58	109	52	139	22	434	369	335	4

Výsledky biochemických vyšetření opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Muži

Tab.č.9a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	5	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	1	5	0
	rel.	4,4	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,5	0,8	3,7	0,0
	+-%	3,8	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,2	1,6	3,2	0,0
25-34	abs.	32	12	20	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	29	39	5
	rel.	28,3	15,2	22,2	36,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,5	24,4	28,9	8,9
	+-%	8,3	7,9	8,6	14,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,3	7,7	7,6	7,5
35-44	abs.	32	18	27	11	4	1	5	0	5	0	4	1	3	2	5	0	18	32	37	12
	rel.	28,3	22,8	30,0	26,8	16,0	6,7	20,0	0,0	20,8	0,0	26,7	4,0	18,8	8,3	22,7	0,0	24,7	26,9	27,4	21,4
	+-%	8,3	9,2	9,5	13,6	14,4	12,6	15,7	0,0	16,2	0,0	22,4	7,7	19,1	11,1	17,5	0,0	9,9	8,0	7,5	10,7
45-54	abs.	16	14	12	6	1	3	1	3	2	2	0	4	1	3	1	3	11	19	21	9
	rel.	14,2	17,7	13,3	14,6	4,0	20,0	4,0	20,0	8,3	12,5	0,0	16,0	6,3	12,5	4,5	16,7	15,1	16,0	15,6	16,1
	+-%	6,4	8,4	7,0	10,8	7,7	20,2	7,7	20,2	11,1	16,2	0,0	14,4	11,9	13,2	8,7	17,2	8,2	6,6	6,1	9,6
55-64	abs.	11	12	14	1	9	2	6	5	5	6	2	9	6	5	5	6	8	15	15	8
	rel.	9,7	15,2	15,6	2,4	36,0	13,3	24,0	33,3	20,8	37,5	13,3	36,0	37,5	20,8	22,7	33,3	11,0	12,6	11,1	14,3
	+-%	5,5	7,9	7,5	4,7	18,8	17,2	16,7	23,9	16,2	23,7	17,2	18,8	23,7	16,2	17,5	21,8	7,2	6,0	5,3	9,2
65 a viac	abs.	17	23	15	8	11	9	13	7	12	8	9	11	6	14	11	9	17	23	18	22
	rel.	15,0	29,1	16,7	19,5	44,0	60,0	52,0	46,7	50,0	50,0	60,0	44,0	37,5	58,3	50,0	50,0	23,3	19,3	13,3	39,3
	+-%	6,6	10,0	7,7	12,1	19,5	24,8	19,6	25,2	20,0	24,5	24,8	19,5	23,7	19,7	20,9	23,1	9,7	7,1	5,7	12,8
SPOLU:	100%	113	79	90	41	25	15	25	15	24	16	15	25	16	24	22	18	73	119	135	56

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	1	0	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	rel.	0,5	0,0	0,6	0,0	0,8	0,0	0,8	0,0	0,9	0,0	1,1	0,0	1,0	0,0	0,7	0,0	0,4	0,0	0,6	0,0
	+-%	1,1	0,0	1,1	0,0	1,6	0,0	1,5	0,0	1,7	0,0	2,1	0,0	1,9	0,0	1,4	0,0	0,8	0,0	1,2	0,0
20-24	abs.	4	0	2	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	4	0	3	1
	rel.	2,0	0,0	1,1	0,0	0,8	0,0	0,8	0,0	0,9	0,0	1,1	0,0	1,0	0,0	0,7	0,0	1,6	0,0	1,8	0,3
	+-%	2,1	0,0	1,5	0,0	1,6	0,0	1,5	0,0	1,7	0,0	2,1	0,0	1,9	0,0	1,4	0,0	1,6	0,0	2,0	0,6
25-34	abs.	18	9	15	2	6	1	6	1	6	1	6	1	6	1	7	0	22	4	21	5
	rel.	9,8	2,9	8,3	2,9	5,0	1,8	4,7	2,1	5,3	1,7	6,3	1,3	5,9	1,4	5,0	0,0	8,9	1,7	12,7	1,6
	+-%	4,3	1,9	4,0	4,0	3,9	3,5	3,7	4,1	4,1	3,4	4,9	2,5	4,6	2,7	3,6	0,0	3,6	1,6	5,1	1,4
35-44	abs.	37	34	21	12	9	3	7	5	9	3	7	5	7	5	9	3	47	24	38	32
	rel.	20,2	11,1	11,6	17,6	7,6	5,5	5,5	10,6	7,9	5,2	7,4	6,3	6,9	6,9	6,4	9,4	19,1	9,9	22,9	10,0
	+-%	5,8	3,5	4,7	9,1	4,8	6,0	4,0	8,8	5,0	5,7	5,3	5,4	4,9	5,9	4,1	10,1	4,9	3,8	6,4	3,3
45-54	abs.	38	71	42	12	27	9	29	7	25	11	20	16	23	13	30	6	62	47	45	63
	rel.	20,8	23,2	23,2	17,6	22,7	16,4	22,8	14,9	21,9	19,0	21,1	20,3	22,5	18,1	21,4	18,8	25,2	19,4	27,1	19,7
	+-%	5,9	4,7	6,1	9,1	7,5	9,8	7,3	10,2	7,6	10,1	8,2	8,9	8,1	8,9	6,8	13,5	5,4	5,0	6,8	4,4
55-64	abs.	36	101	56	17	39	13	40	12	34	17	30	22	37	15	43	8	61	76	43	94
	rel.	19,7	33,0	30,9	25,0	32,8	23,6	31,5	25,5	29,8	29,3	31,6	27,8	36,3	20,8	30,7	25,0	24,8	31,4	25,9	29,5
	+-%	5,8	5,3	6,7	10,3	8,4	11,2	8,1	12,5	8,4	11,7	9,3	9,9	9,3	9,4	7,6	15,0	5,4	5,8	6,7	5,0
65 a viac	abs.	49	91	44	25	36	29	43	22	38	26	30	35	27	38	49	15	49	91	15	124
	rel.	26,8	29,7	24,3	36,8	30,3	52,7	33,9	46,8	33,3	44,8	31,6	44,3	26,5	52,8	35,0	46,9	19,9	37,6	9,0	38,9
	+-%	6,4	5,1	6,2	11,5	8,3	13,2	8,2	14,3	8,7	12,8	9,3	11,0	8,6	11,5	7,9	17,3	5,0	6,1	4,4	5,3
SPOLU:	100%	183	306	181	68	119	55	127	47	114	58	95	79	102	72	140	32	246	242	166	319

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tab. č. 10a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	4	2	12	18	6	5	5	52
	rel.	0,0	44,4	8,7	13,3	18,8	13,3	10,4	8,3	14,0
	+-%	0,0	32,5	11,5	7,0	7,8	9,9	8,6	7,0	3,5
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	1	7	26	17	10	8	7	76
	rel.	0,0	11,1	30,4	28,9	17,7	22,2	16,7	11,7	20,5
	+-%	0,0	20,5	18,8	9,4	7,6	12,1	10,5	8,1	4,1
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	1	7	18	24	9	7	16	82
	rel.	0,0	11,1	30,4	20,2	25,0	20,0	14,6	26,7	22,1
	+-%	0,0	20,5	18,8	8,3	8,7	11,7	10,0	11,2	4,2
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	3	7	26	31	14	19	20	120
	rel.	0,0	33,3	30,4	28,9	32,3	31,1	29,6	33,3	32,3
	+-%	0,0	30,8	18,8	9,4	9,4	13,5	13,8	11,9	4,8
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	8	6	5	7	10	36
	rel.	0,0	0,0	0,0	8,9	6,3	11,1	14,6	16,7	9,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	5,9	4,8	9,2	10,0	9,4	3,0
6. Hypertenzia III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	1	2	2	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2	4,2	3,3	1,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3	5,7	4,5	1,2
S P O L U	abs.	0	9	23	90	96	45	48	60	371
HYPERTENZIA	abs.	0	3	7	34	37	20	28	32	161
	rel.	0,0	33,3	30,4	37,8	38,5	44,4	58,3	53,3	43,4
	+-%	0,0	30,8	18,8	10,0	9,7	14,5	13,9	12,6	5,0

Tab. č. 10b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny	abs.	0	22	39	54	72	22	27	15	251
	rel.	0,0	75,9	68,4	44,6	42,4	17,6	19,0	9,4	31,2
(<120 a <80)	+-%	0,0	15,6	12,1	8,9	7,4	6,7	6,5	4,5	3,2
2. Normálny	abs.	0	4	8	31	38	26	25	21	153
	rel.	0,0	13,8	14,0	25,6	22,4	20,8	17,6	13,1	19,0
(120-129 alebo 80-84)	+-%	0,0	12,6	9,0	7,8	6,3	7,1	6,3	5,2	2,7
3. Vyšší normálny	abs.	0	2	4	23	26	32	28	33	148
	rel.	0,0	6,9	7,0	19,0	15,3	25,6	19,7	20,6	18,4
(130-139 alebo 85-89)	+-%	0,0	9,2	6,6	7,0	5,4	7,7	6,5	6,3	2,7
4. Hypertenzia I	abs.	0	1	6	11	25	33	52	64	192
	rel.	0,0	3,4	10,5	9,1	14,7	26,4	36,6	40,0	23,9
(140-159 alebo 90-99)	+-%	0,0	6,6	8,0	5,1	5,3	7,7	7,9	7,6	2,9
5. Hypertenzia II	abs.	0	0	0	1	7	11	10	23	52
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,8	4,1	8,8	7,0	14,4	6,5
(160-179 alebo 100-109)	+-%	0,0	0,0	0,0	1,6	3,0	5,0	4,2	5,4	1,7
HYPERTENZIA III	abs.	0	0	0	1	2	1	0	4	8
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,8	1,2	0,8	0,0	2,5	1,0
(>179 alebo >109)	+-%	0,0	0,0	0,0	1,6	1,6	1,6	0,0	2,4	0,7
S P O L U	abs.	0	29	57	121	170	125	142	160	804
	abs.	0	1	6	13	34	45	62	91	252
HYPERTENZIA	rel.	0,0	3,4	10,5	10,7	20,0	36,0	43,7	56,9	31,3
	+-%	0,0	6,6	8,0	5,5	6,0	8,4	8,2	7,7	3,2
CELKOM	abs	0	38	80	211	266	170	190	220	1175

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tab.č.11a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	4	2	18	27	8	8	10	77
	rel.	0,0	44,4	7,7	13,5	18,8	10,8	11,6	10,4	14,0
	+-%	0,0	32,5	10,2	5,8	6,4	7,1	7,6	6,1	2,9
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	1	8	38	24	12	17	12	112
	rel.	0,0	11,1	30,8	28,6	16,7	16,2	24,6	12,5	20,3
	+-%	0,0	20,5	17,7	7,7	6,1	8,4	10,2	6,6	3,4
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	1	8	31	38	20	10	20	128
	rel.	0,0	11,1	30,8	23,3	26,4	20,7	14,5	20,8	23,2
	+-%	0,0	20,5	17,7	7,2	7,2	10,1	8,3	8,1	3,5
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	3	8	37	46	25	25	29	173
	rel.	0,0	33,3	30,8	27,8	31,9	33,8	36,2	30,2	31,4
	+-%	0,0	30,8	17,7	7,6	7,6	10,8	11,3	9,2	3,9
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	9	8	8	8	22	55
	rel.	0,0	0,0	0,0	6,8	5,6	10,8	11,6	22,9	10,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	4,3	3,7	7,1	7,6	8,4	2,5
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	1	1	1	3	6
III	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	1,4	1,4	3,1	1,1
(>179 alebo >109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	2,6	2,8	3,5	0,9
S P O L U	abs.	0	9	26	133	144	74	69	96	551
	abs.	0	3	8	46	55	34	34	54	234
HYPERTENZIA	rel.	0,0	33,3	30,8	34,6	38,2	45,9	49,3	56,3	42,5
	+-%	0,0	30,8	17,7	8,1	7,9	11,4	11,8	9,9	4,1

Tab.č.11b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	22	42	71	101	60	56	27	379
	rel.	0,0	75,9	70,0	48,3	42,6	26,8	21,5	9,9	30,8
	+-%	0,0	15,6	11,6	8,1	6,3	5,8	5,0	3,5	2,6
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	4	8	35	50	59	57	37	250
	rel.	0,0	13,8	13,3	23,8	21,1	26,3	21,9	13,6	20,3
	+-%	0,0	12,6	8,6	6,9	5,2	5,8	5,0	4,1	2,2
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	2	4	26	39	46	46	57	220
	rel.	0,0	6,9	6,7	17,7	16,5	20,5	17,7	20,9	17,9
	+-%	0,0	9,2	6,3	6,2	4,7	5,3	4,6	4,8	2,1
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	1	6	13	37	44	78	102	281
	rel.	0,0	3,4	10,0	8,8	15,6	19,6	30,0	37,4	22,8
	+-%	0,0	6,6	7,6	4,6	4,6	5,2	5,6	5,7	2,3
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	1	8	14	20	42	85
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,7	3,4	6,3	7,7	15,4	6,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	1,3	2,3	3,2	3,2	4,3	1,4
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	1	2	1	3	8	15
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,7	0,8	0,4	1,2	2,9	1,2
	+-%	0,0	0,0	0,0	1,3	1,2	0,9	1,3	2,0	0,6
S P O L U	abs.	0	29	60	147	237	224	260	273	1230
HYPERTENZIA	abs.	0	1	6	15	47	59	101	152	381
	rel.	0,0	3,4	10,0	10,2	19,8	26,3	38,8	55,7	31,0
	+-%	0,0	6,6	7,6	4,9	5,1	5,8	5,9	5,9	2,6
CELKOM	abs	0	38	86	280	381	298	329	369	1781

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tab. č. 12a

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži	Abs	48	11	13	22	31	10	12	0	15	16	8	5	
	Pokles	Rel	26,5	23,4	38,2	12,3	17,3	30,3	37,5	0,0	46,9	50,0	4,4	2,9
		+-%	6,4	12,1	16,3	4,8	5,5	15,7	16,8	0,0	17,3	17,3	3,0	2,5
		Abs	63	23	3	118	119	9	11	33	3	6	156	153
	Nezmenené	Rel	34,8	48,9	8,8	65,9	66,5	27,3	34,4	100,0	9,4	18,8	86,7	90,0
		+-%	6,9	14,3	9,5	6,9	6,9	15,2	16,5	0,0	10,1	13,5	5,0	4,5
	Nárast	Abs	70	13	18	39	29	14	9	0	14	10	16	12
		Rel	38,7	27,7	52,9	21,8	16,2	42,4	28,1	0,0	43,8	31,3	8,9	7,1
		+-%	7,1	12,8	16,8	6,0	5,4	16,9	15,6	0,0	17,2	16,1	4,2	3,9
		Celkom	100%	181	47	34	179	179	33	32	33	32	32	180
Ženy	Abs	104	49	53	70	84	32	52	0	78	76	19	29	
	Pokles	Rel	23,8	26,6	35,1	16,0	19,2	23,0	38,2	0,0	57,4	55,9	4,3	7,1
		+-%	4,0	6,4	7,6	3,4	3,7	7,0	8,2	0,0	8,3	8,3	1,9	2,5
		Abs	160	77	31	226	244	33	35	139	16	12	349	310
	Nezmenené	Rel	36,6	41,8	20,5	51,6	55,7	23,7	25,7	100,0	11,8	8,8	79,1	75,6
		+-%	4,5	7,1	6,4	4,7	4,7	7,1	7,3	0,0	5,4	4,8	3,8	4,2
	Nárast	Abs	173	58	67	142	110	74	49	0	42	48	73	71
		Rel	39,6	31,5	44,4	32,4	25,1	53,2	36,0	0,0	30,9	35,3	16,6	17,3
		+-%	4,6	6,7	7,9	4,4	4,1	8,3	8,1	0,0	7,8	8,0	3,5	3,7
		Celkom	100%	437	184	151	438	438	139	136	139	136	441	410
Spolu	Abs	152	60	66	92	115	42	64	0	93	92	27	34	
	Pokles	Rel	24,6	26,0	35,7	14,9	18,6	24,4	38,1	0,0	55,4	54,8	4,3	5,9
		+-%	3,4	5,7	6,9	2,8	3,1	6,4	7,3	0,0	7,5	7,5	1,6	1,9
		Abs	223	100	34	344	363	42	46	172	19	18	505	463
	Nezmenené	Rel	36,1	43,3	18,4	55,8	58,8	24,4	27,4	100,0	11,3	10,7	81,3	79,8
		+-%	3,8	6,4	5,6	3,9	3,9	6,4	6,7	0,0	4,8	4,7	3,1	3,3
		Abs	243	71	85	181	139	88	58	0	56	58	89	83
	Nárast	Rel	39,3	30,7	45,9	29,3	22,5	51,2	34,5	0,0	33,3	34,5	14,3	14,3
		+-%	3,9	6,0	7,2	3,6	3,3	7,5	7,2	0,0	7,1	7,2	2,8	2,8
		Celkom	100%	618	231	185	617	617	172	168	172	168	621	580

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

tab. č. 12b

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži	Abs	28	3	10	16	23	2	4	0	9	8	7	4	
	Pokles	Rel	50,0	50,0	83,3	22,2	29,1	22,2	50,0	0,0	64,3	80,0	6,7	9,5
		+-%	13,1	40,0	21,1	9,6	10,0	27,2	34,6	0,0	25,1	24,8	4,8	8,9
		Abs	22	1	0	48	52	1	4	12	2	2	94	36
	Nezmenené	Rel	39,3	16,7	0,0	66,7	65,8	11,1	50,0	100,0	14,3	20,0	89,5	85,7
		+-%	12,8	29,8	0,0	10,9	10,5	20,5	34,6	0,0	18,3	24,8	5,9	10,6
	Nárast	Abs	6	2	2	8	4	6	0	0	3	0	4	2
		Rel	10,7	33,3	16,7	11,1	5,1	66,7	0,0	0,0	21,4	0,0	3,8	4,8
		+-%	8,1	37,7	21,1	7,3	4,8	30,8	0,0	0,0	21,5	0,0	3,7	6,4
	Celkom	100%	56	6	12	72	79	9	8	12	14	10	105	42
Ženy	Abs	92	19	21	42	51	2	20	0	32	30	10	21	
	Pokles	Rel	38,8	54,3	61,8	37,8	37,5	4,1	71,4	0,0	68,1	85,7	5,7	11,5
		+-%	6,2	16,5	16,3	9,0	8,1	5,5	16,7	0,0	13,3	11,6	3,5	4,6
	Nezmenené	Abs	89	12	5	56	79	7	4	56	6	2	139	145
		Rel	37,6	34,3	14,7	46,8	58,1	14,3	14,3	100,0	12,8	5,7	79,9	79,2
		+-%	6,2	15,7	11,9	9,3	8,3	9,8	13,0	0,0	9,5	7,7	6,0	5,9
	Nárast	Abs	56	4	8	17	6	40	4	0	9	3	25	17
		Rel	23,6	11,4	23,5	15,3	4,4	81,6	14,3	0,0	19,1	8,6	14,4	9,3
		+-%	5,4	10,5	14,3	6,7	3,5	10,8	13,0	0,0	11,2	9,3	5,2	4,2
	Celkom	100%	237	35	34	111	136	49	28	56	47	35	174	183
Spolu	Abs	120	22	31	58	74	4	24	0	41	38	17	25	
	Pokles	Rel	41,0	53,7	67,4	31,7	34,4	6,9	66,7	0,0	67,2	84,4	6,1	11,1
		+-%	5,6	15,3	13,5	6,7	6,4	6,5	15,4	0,0	11,8	10,6	2,8	4,1
		Abs	111	13	5	100	131	8	8	68	8	4	233	181
	Nezmenené	Rel	37,9	31,7	10,9	54,6	60,9	13,8	22,2	100,0	13,1	8,9	83,5	80,4
		+-%	5,6	14,2	9,0	7,2	6,5	8,9	13,6	0,0	8,5	8,3	4,4	5,2
	Nárast	Abs	62	6	10	25	10	46	4	0	12	3	29	19
		Rel	21,2	14,6	21,7	13,7	4,7	79,3	11,1	0,0	19,7	6,7	10,4	8,4
		+-%	4,7	10,8	11,9	5,0	2,8	10,4	10,3	0,0	10,0	7,3	3,6	3,6
	Celkom	100%	293	41	46	183	215	58	36	68	61	45	279	225

OCHRANA ZDRAVIA PRED ŽIARENÍM

ANALÝZA SITUÁCIE V RADIAČNEJ OCHRANE V KOŠICKOM A PREŠOVSKOM KRAJI

1. VŠEOBECNÁ ČASŤ

1.1 VŠEOBECNÝ POPIS ČINNOSTI ODDELENIA A CELKOVÉ ZHODNOTENIE ČINNOSTI

Medzi základné úlohy štátneho zdravotného dozoru patrí radiačná ochrana, to znamená ochrana zdravia ľudí pred účinkami ionizujúceho žiarenia pri všetkých činnostiach vedúcich k ožiareniu za normálnych podmienok a v prípade straty kontroly nad zdrojom žiarenia. V rámci radiačnej ochrany je potrebné regulovať radiačnú záťaž pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia a obyvateľstva ako celku, zabrániť vzniku nestochastických účinkov a udržiavať riziko stochastických účinkov na najnižšej možnej miere. Je potrebné zabezpečiť, aby činnosti vedúce k ožiareniu vykonávali iba osoby so zodpovedajúcou zdravotnou a odbornou spôsobilosťou, pričom musí byť zaistená i odborná lekárska starostlivosť pre pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia a v prípade straty kontroly nad zdrojom žiarenia i pre obyvateľstvo. Činnosť odborníkov v ochrane zdravia pred účinkami ionizujúceho žiarenia je sledovaná orgánmi Európskej únie a Medzinárodnej komisie pre atómovú energiu. Táto skutočnosť kladie vysoké nároky na odbornú úroveň pracovníkov odboru. Ochrana zdravia pred ionizujúcim žiarením je taktiež sledovaná a pripomienková zo strany mimovládnych ekologických organizácií.

Mimoriadne dôležitou súčasťou systému zdravotnej starostlivosti je bezpečnosť pacientov a racionálne znižovanie dávok ionizujúceho žiarenia pri zachovaní poskytovaných diagnostických informácií, prípadne ich rozšírení. Pracoviská odborov ochrany zdravia pred žiarením spolupracujú pri zavádzaní programov kvality pri lekárskom ožiarení na jednotlivých rádiodiagnostických pracoviskách a dbajú na dodržiavanie predpísaných pracovných postupov pri rôznych typoch vyšetrení.

Veľký význam má aj kontrola dovozu zdrojov ionizujúceho žiarenia na územie Slovenskej republiky, ako aj ich vývozu zo Slovenskej republiky. Každý členský štát Európskej únie musí mať vybudované zariadenia na uskutočňovanie nepretržitého sledovania úrovni radiačnej kontaminácie atmosféry, hydrosféry, pôdy a článkov potravinového reťazca. V súvislosti so sledovaním prírodnej rádioaktivity je činnosť zameraná na stanovenie radónu v podlaží, ako aj na meranie objemovej aktivity radónu v ovzduší, v obytných a v pracovných priestoroch (napr. verejnosti prístupné jaskyne). V stavebných materiáloch sa stanovuje obsah prírodných rádionuklidov a vyhodnocuje sa index hmotnostnej aktivity.

Podľa § 45 ods. 3 zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. bolo v roku 2017 vydaných 67 povolení na činnosti vedúce k ožiareniu.

Pracovníci Odboru ochrany zdravia pred žiarením v roku 2017 vypracovali 2 posudky týkajúce sa odhadu dávky v plode u žien vyšetrených v zdravotníckych zariadeniach.

1.2 PERSONÁLNE ZLOŽENIE ODDELENIA

Organizačne je práca na odbore rozdelená do dvoch oddelení. Pretrvávajúcim problémom je nedostatočné personálne obsadenie odboru. K 31.12.2017 vykonávalo činnosť 8 pracovníkov.

Členenie odboru ochrany zdravia pred žiarením:

Vedúci odboru

1. Oddelenie röntgenov, uzavretých a otvorených žiaričov
DAHE - 3

2. Oddelenie rádioaktivity a monitorovania životného prostredia
Vedúci oddelenia
VŠ - 2
lab. - 2

Počet pracovníkov odboru v roku 2017: 8

3 VŠ
3 DAHE
2 lab.

1.3 VÝKON ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU PODĽA VYKONÁVANÝCH ČINNOSTÍ VEDÚCICH K OŽIARENIU

V rámci okresom Košice-mesto a Košice-okolie je sledovaných 407 pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, z ktorých 268 je v zdravotníckych zariadeniach. V sledovaných okresoch sa prevádzkujú aj technické rtg prístroje a pracoviská, na ktorých sa využívajú uzavreté zdroje ionizujúceho žiarenia.

1.3.1 Výsledky dozoru na pracoviskách v zdravotníctve

Zdravotnícke rádiodiagnostické a rádioterapeutické pracoviská

Na rádiodiagnostických pracoviskách bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonaných 65 obhliadok. Pri obhliadkach sa uskutočňovali dozimetrické merania prostredia, merania základných parametrov röntgenových zariadení, kontrola príslušnej dokumentácie röntgenového pracoviska. Zistené nedostatky boli oznámené štatutárnemu zástupcovi zariadenia, alebo majiteľovi prístroja. Zodpovední pracovníci priamo na zázname určili termín odstránenia nedostatkov.

Stomatologické röntgenové pracoviská

V uplynulom roku bolo schválených 10 nových súkromných stomatologických pracovísk s intraorálnymi röntgenovými prístrojmi a tri pracoviská s panoramatickým röntgenovými prístrojmi.

V oblasti stomatologických röntgenových pracovísk je situácia najlepšia, nakoľko väčšina týchto pracovísk má nové röntgenové prístroje, ktorých vek nepresahuje 5 až 7 rokov. Posudzované súkromné stomatologické pracoviská spĺňajú všetky požadované kritériá z hľadiska ochrany zdravia pred ionizujúcim žiarením.

Nukleárna medicína

Najväčší rozsah prác s otvorenými rádioaktívnymi žiaričmi je v zdravotníctve vykonávaný na pracoviskách nukleárnej medicíny. V Košiciach sa nachádza jedno oddelenie nukleárnej medicíny.

Na tomto oddelení sú najčastejšie používanými nasledujúce otvorené zdroje ionizujúceho žiarenia - ^{99m}Tc , ^{125}I , ^{131}I , ^{99}Y , ^{201}Tl , ^{51}Cr , ^{57}Co , ^{58}Co , ^{153}Gd . V roku 2011 bolo spektrum otvorených žiaričov doplnené o ^{153}Gd , ktorý sa bude využívať ako zdroj pre korekciu atenuácie pri scintigrafickom zobrazení.

Kvapalný odpad, ako exkrementy pacientov sa dostávajú do kanalizácie vo vyhradenom WC ako súčasť kontrolovaného pásma. Nie je vypúšťaný okamžite do kanalizácie, ale zadržuje sa osobitne vo vymieracej nádrži na tekutý rádioaktívny odpad, ktorá

je súčasťou systému ROEDIGER VACUUM. V nej sedimentujú, 123 dní sa zachytáva aj ostatná odpadová voda. Odpadové látky sa z vymieracej nádrže vypúšťajú do verejnej kanalizácie príslušnou kanalizačnou vetvou. Tuhý rádioaktívny odpad sa ukladá do špeciálnych pevných plastových nádob. Odpad je ukladaný podľa druhu rádionuklidov v sklade rádioaktívneho odpadu, kde sa skladuje tak dlho pokiaľ, jeho aktivita neklesne na hodnotu, ktorá dovoľí jeho odsun do životného prostredia, ako neaktívny odpad.

1.3.2 Výsledky dozoru na pracoviskách veterinárnej medicíny

V súčasnosti máme v okresoch Košice-mesto a Košice-okolie evidovaných 6 veterinárnych pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. Tieto pracoviská prevádzkujú súkromní veterinárni lekári vo svojich veterinárnych ambulanciách.

1.3.3 Výsledky dozoru na ostatných pracoviskách so zdrojmi žiarenia

Pracoviská s uzavretými rádioaktívnymi žiaričmi

V okresoch Košice-mesto a Košice-okolie bolo používaných 106 kusov uzavretých rádioaktívnych žiaričov. Najrozšírenejšie je používanie uzavretých žiaričov v U. S. Steel Košice, ako súčasť zariadení na riadenie a kontrolu technologických procesov, na meranie kvality finálnych výrobkov a ako súčasť rozličných meracích prístrojov.

V roku 2017 boli v U. S. Steel Košice zrušené štyri pracoviská, na ktorých sa používalo 8 kusov uzavretých žiaričov. Likvidácia uzavretých žiaričov bola realizovaná firmou, ktorá má na takéto činnosti oprávnenie.

Číselný prehľad podnikov, závodov, ústavov a organizácií, ktoré používajú uzavreté žiariče je uvedený v tabuľke.

Technické röntgenové a defektoskopické pracoviská

Používanie technických röntgenových prístrojov v priemysle je zamerané predovšetkým na defektoskopické skúšky pri sledovaní a kontrole zvarov, materiálov a výrobkov nedeštruktívnym spôsobom a na mikro a makroštruktúrnú analýzu surovín a materiálov.

Na území okresov Košice-mesto a Košice-okolie sa nachádza 8 rtg defektoskopických prístrojov a 4 pracoviská rádionuklidovej defektoskopie s uzavretými rádioaktívnymi žiaričmi.

Školstvo

Vo výskumných ústavoch a na vysokých školách (Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie a Prírodovedecká fakulta UPJŠ) sa rádioaktívne látky využívajú v malej miere. Prírodovedecká fakulta UPJŠ Košice využíva aj ožarovacie zariadenie CHISOSTAT s uzavretým žiaričom ^{60}Co . Uvedené ožarovacie zariadenie sa využíva na ožarovanie experimentálnych zvierat a sterilizáciu laboratórných potrieb a pomôcok pre výskumnú a pedagogickú činnosť. Z otvorených žiaričov sa používajú ^3H , ^{32}P , ^{14}C a ^{131}I .

Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie Košice využíva vo svojej činnosti 9 röntgenových prístrojov, ktoré sa využívajú vo veterinárnej praxi pri ošetrovaní zvierat – 3 pojazdné röntgenové prístroje, 2 prenosné röntgenové prístroje, 3 intraorálne röntgenové prístroje a 1 panoramatický röntgenový prístroj. V roku 2017 Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie Košice požiadala o vydanie povolenia na prevádzku intraorálneho röntgenového prístroja na Klinike malých zvierat.

Pracoviská s otvorenými rádioaktívnymi žiaričmi

V okresoch Košice-mesto a Košice-okolie sú na pracoviskách klinickej biochémie zriadené RIA laboratória. V evidencii sa nachádzajú 2 pracoviská, z toho jedno súkromné v zrekonštruovaných priestoroch na Kukučínovej ulici v Košiciach. Na uvedených pracoviskách sa používa rádionuklid ^{125}I .

Rádioaktívny odpad z pracovísk je skladovaný do doby jeho vymretia v špeciálne určených a kontrolovaných priestoroch. Po vymretí je tento odpad likvidovaný ako komunálny v zmysle príslušnej legislatívy.

1.3.4 Dozor na pracoviskách s prírodnými zdrojmi žiarenia

Radón v pobytových a pracovných priestoroch a v pôdnom vzduchu (v životnom prostredí)

Objemová aktivita radónu (OAR) v pobytových a pracovných priestoroch a objemová aktivita radónu v pôdnom vzduchu v roku 2017 nebola stanovovaná v žiadnom objekte ani v žiadnej lokalite okresov Košice - mesto a Košice - okolie.

Jahodná – okolie prieskumných vrtov a priľahlé lokality

V súvislosti s negatívnymi reakciami rôznych ochranárskych organizácií na geologicko-prieskumnú činnosť v lokalite Jahodná - Kurišková boli aj v roku 2017 uskutočnené merania a odbery vzoriek v lokalitách Jahodná, Košická Belá, Alpinka, Myslava a Nižný Klátov.

V 11 odberových miestach bolo vykonaných 104 meraní príkonu dávkového ekvivalentu (PDE). Nebolo zaznamenané významné zvýšenie rádioaktivity oproti dlhodobým priemerom charakteristickým pre dané lokality. Príkon dávkového ekvivalentu sa v týchto miestach pohyboval v intervale $\text{PDE} = 99 \pm 4 \text{ nSv.h}^{-1}$ (chata Jahodná na Jahodnej) až $\text{PDE} = 175 \pm 5 \text{ nSv.h}^{-1}$ (na Jahodnej, na ryhe (ryha = miesto s najvyššou koncentráciou uránovej rudy)).

V lokalitách Jahodná – rampa, Jahodná – ryha a Jahodná – chata boli rozmiestnené termoluminiscenčné dozimetre (TLD). Tie sa v kvartálnych intervaloch pravidelne vymieňali. Hodnoty PDE prírodného pozadia v lokalitách Jahodná sa pohybovali v intervale $58 - 144 \text{ nSv.h}^{-1}$.

Pitné vody boli odobraté zo šiestich priľahlých lokalít. Stanovovali sa ukazovatele - objemová aktivita ^{222}Rn , objemová aktivita ^{226}Ra , koncentrácia prírodného uránu $c_{\text{U}_{\text{nat}}}$. Maximálna hodnota objemovej aktivity radónu – ^{222}Rn $a_{\text{V},^{222}\text{Rn}} = 167,5 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 12\%$ bola zistená vo vzorke vody - vlastný vodný zdroj, chata Klatovianka, Nižný Klátov. Hodnoty objemovej aktivity ^{226}Ra vo všetkých vodách boli pod detekčným limitom. Maximálna hodnota koncentrácie prírodného uránu $c_{\text{U}_{\text{nat}}} = 0,009 \pm 0,001 \text{ mg.l}^{-1}$ bola stanovená vo vode z vlastného vodného zdroja na chate Klatovianka, Nižný Klátov.

Povrchové vody a ich sedimenty boli odoberané z piatich lokalít: Jahodná – rampa, Košická Belá – potok Belá, Košice - Alpinka – Čermel'ský potok, Košice – Myslava – Myslavský potok a Nižný Klátov – potok Vrbica. Bolo odobratých 5 vzoriek povrchových vôd a 5 vzoriek ich sedimentov. V povrchových vodách sa stanovovala objemová aktivita ^{226}Ra a koncentrácia prírodného uránu $c_{\text{U}_{\text{nat}}}$. Všetky namerané hodnoty týchto ukazovateľov boli pod detekčným limitom. Vo vzorkách sedimentov nebolo oproti dlhodobým priemerom zaznamenané významné zvýšenie rádioaktivity. Maximálna hodnota aktivity ^{137}Cs bola nameraná vo vzorke odobratej 20.6.2017 z lokality Alpinka – Čermel'ský potok - $5,78 \pm 0,13 \text{ Bq.kg}^{-1}$.

Odobratých bolo aj 25 vzoriek pôd z 9 lokalít. Maximálna hodnota aktivity ^{137}Cs bola nameraná vo vzorke odobratej z miesta s najvyššou koncentráciou uránovej rudy – s označením Jahodná - ryha - $51,72 \pm 1,75 \text{ Bq.kg}^{-1}$.

Zároveň bol vykonaný odber 8 vzoriek porastov, ktoré sa v súčasnosti premeriavajú.

1.4 ČINNOSŤ PRESAHUJÚCA RÁMEC VÝKONU ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU, OSOBITNÁ ČINNOSŤ A AGENDA

1.4.1 Mimoriadne situácie

Zamestnanci Odboru ochrany zdravia pred žiarením v roku 2017 riešili 6 mimoriadnych udalostí. V troch prípadoch sme sa podieľali na riešení mimoriadnej situácie v súvislosti so zaistením rádioaktívne kontaminovaného materiálu v kovovom šrote a jeden prípad bola rúra s rádioaktívnym inkrustom. Kontaminované predmety boli odovzdané firme JAVYS, a.s., Bratislava na ďalšie meranie a analýzu. V dvoch prípadoch sme sa podieľali aj na riešení mimoriadnej situácie so zaistením rádioaktívne kontaminovaného vagóna. Kontaminované vagóny boli vrátané do krajiny pôvodu.

7. ČINNOSŤ RADIAČNEJ MONITOROVACEJ SIETE

Rádioaktivita stavebných materiálov

Na obsah prírodných rádionuklidov sa vyšetřili 4 vzorky stavebných materiálov a surovín z lokalít v rámci okresov Košice – mesto a Košice - okolie. V odobratých vzorkách sa stanovovali aktivity rádionuklidov ^{226}Ra , ^{232}Th , ^{40}K , z ktorých sa vypočítaval index hmotnostnej aktivity - I. Prekročenie úrovne 120 Bq.kg^{-1} pre ^{226}Ra bolo zistené v jednej odobratej vzorke. Hodnota $134,22 \pm 0,67 \text{ Bq.kg}^{-1}$ bola zaznamenaná vo vzorke Granulátu 02-2017, zo spoločnosti U. S. STEEL s.r.o., Košice.

Prírodná rádioaktivita vo vodách a vodných sedimentoch

Vzorky vôd boli odoberané z verejných vodovodov, minerálnych prameňov a z povrchových tokov.

Rádioaktivita pitných vôd

Z okresu Košice – mesto bolo odobratých 35 vzoriek pitných vôd, z okresu Košice – okolie 64 vzoriek vôd a vykonalo sa v nich 155 vyšetření.

V ukazovateli celková objemová aktivita alfa smerná hodnota $0,10 \text{ Bq.l}^{-1}$ bola prekročená v 3 vzorkách pitnej vody. Vo vzorke odobratej v kultúrnom dome v obci Ždaňa - $a_{v,ca} = 0,12 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 35 \%$, vo vzorke odobratej v kultúrnom dome v obci Skároš - $a_{v,ca} = 0,17 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 29 \%$ a znova bolo zistené prekročenie indikačnej hodnoty vo vzorke vody odobratej z verejného vodovodu na obecnom úrade v Trstenom pri Hornáde - $a_{v,ca} = 0,21 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 23 \%$, kde bol začatý proces optimalizácie v súlade s vyhláškou č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou.

V ukazovateli celková objemová aktivita beta namerané hodnoty neprekročili smernú hodnotu $0,50 \text{ Bq.l}^{-1}$. Maximálna hodnota bola zistená vo vzorke vody odobratej v Teplárni a.s. Košice – $a_{v,\beta} = 0,31 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 24 \%$.

V ukazovateli objemová aktivita radón - ^{222}Rn bola indikačná hodnota 100 Bq.l^{-1} prekročená v dvoch vzorkách vody z jedného odberového miesta. Vzorky boli odobraté v kuchyni MŠ (obecný rezervoár) v Hýľove – (okres Košice – okolie) - $a_{v,^{222}\text{Rn}} = 233,0 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 12\%$ (odber 4. 4. 2017) a $a_{v,^{222}\text{Rn}} = 223,5 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 12\%$ (odber 20. 6. 2017). V odberovom

mieste, z ktorého boli odobraté vzorky vody, v ktorých boli prekročené indikačné hodnoty rádiologických ukazovateľov, už prebiehal proces optimalizácie (podľa vyhlášky 247/2017 Z. z.) za účelom identifikácie zdroja vody, ktorý je zodpovedný za zvýšený obsah rádionuklidov v pitnej vode. Smerné hodnoty ostatných rádiologických ukazovateľov (celková objemová aktivita alfa, celková objemová aktivita beta, objemová aktivita rádia - ^{226}Ra) prekročené neboli a preto bolo prevádzkovateľovi doporučené znížiť obsah radónu vo vode prevzdušňovaním, prevarovaním alebo riedením s „neradónovou“ vodou. Dňa 6.11.2017 bol vykonaný ďalší odber z tohto odberového miesta a nameraná hodnota $a_{V,222\text{Rn}} = 22,6 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 16\%$ už neprekročila indikačnú hodnotu radónu - ^{222}Rn 100 Bq.l^{-1} . V ostatných vyšetrených pitných vodách odobratých v okrese Košice – mesto a Košice – okolie objemová aktivita radónu - ^{222}Rn nepresiahla hodnotu 50 Bq.l^{-1} .

V doplnkovom ukazovateli objemová aktivita rádia - ^{226}Ra zvýšené hodnoty rádioaktivity neboli zaznamenané.

V odberových miestach Krásna nad Hornádom (f. TAMAS) a Trstené pri Hornáde (obecný úrad) boli odobraté vzorky pitných vôd na stanovenie rádionuklidu trícium - ^3H . Stanovenia vykonal ÚVZ SR v Bratislave. Aktivita trícia - ^3H v pitných vodách sa pohybovala pod úrovňou detekčného limitu použitej aparatury.

Rádioaktivita minerálnych vôd

Vzhľadom na geologickú stavbu územia okresov existuje potenciálna možnosť zvýšenej rádioaktivity vo vodách z lokalít nachádzajúcich sa na tomto území a to hlavne v minerálnych prameňoch a individuálnych vrtoch. V okresoch Košice – mesto a Košice – okolie boli odobraté vzorky z vrtu G-5 Gajdovka na Aničke v Košiciach, z vrtu v dedine a zo studne za dedinou v Herľanoch a z vrtu KE-8 v katastri obce Buzica. Oproti dlhodobým priemerom však neboli zaznamenané významnejšie odchýlky.

Z vyššie uvedených lokalít boli odobraté 4 vzorky minerálnych vôd. Vykonal sa v nich 8 vyšetrení. Vzorky pre stanovenie ukazovateľov celková objemová aktivita alfa a celková objemová aktivita beta z dôvodu nefunkčnosti meracieho zariadenia neboli odobrané.

V stanovovaných ukazovateľoch - objemová aktivita radónu - ^{222}Rn , objemová aktivita rádia - ^{226}Ra - sa rádioaktivita minerálnych vôd pohybovala na úrovni dlhodobých priemerných hodnôt charakteristických pre daný zdroj vody. Maximálna hodnota objemovej aktivity radónu - ^{222}Rn - $a_{V,222\text{Rn}} = 74,7 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 13 \%$ a objemovej aktivity rádia - ^{226}Ra - $a_{V,226\text{Ra}} = 0,206 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 17 \%$ boli zaznamenané vo vzorke vody z vrtu G-5 Gajdovka na Aničke v Košiciach.

Rádioaktivita geotermálnych vôd

Rádioaktivita termálnych vôd z územia Košice - mesto a Košice - okolie v roku 2017 nebola vyšetovaná.

Rádioaktivita povrchových vôd a ich sedimentov

Vzorky povrchových vôd boli odobrané v lokalite Krásna nad Hornádom z rieky Hornád v mesačných intervaloch. Odobratých bolo 11 vzoriek povrchových vôd a uskutočnilo sa v nich 33 vyšetrení rádioaktivity (celková objemová aktivita alfa, celková objemová aktivita beta, objemová aktivita ^{137}Cs). V meraných vzorkách povrchových vôd neboli zaznamenané zvýšené hodnoty rádioaktivity. Maximálna hodnota v ukazovateli celková objemová aktivita alfa bola zistená vo vzorke vody odobratej 28.2.2017 - $a_{V,\alpha} = 0,12 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 52\%$ a maximálna hodnota v ukazovateli celková objemová aktivita beta bola stanovená vo vzorke vody odobratej 23.8.2017 - $a_{V,\beta} = 0,16 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 20\%$. Hodnoty objemovej aktivity ^{137}Cs , stanovované gamaspektrometricky, sú pod detekčným limitom.

V odberových miestach Krásna nad Hornádom (rieka Hornád) a Trstené pri Hornáde (rieka Hornád) boli odobraté vzorky povrchových vôd na stanovenie rádionuklidu trícium - ^3H . Stanovenia vykonal ÚVZ SR v Bratislave. Aktivita trícia - ^3H v povrchových vodách sa pohybovala pod úrovňou detekčného limitu použitej aparatury.

Spolu so vzorkami povrchových vôd sa z odberových miest odoberali aj vzorky riečnych sedimentov. Vo vzorkách sa stanovovali hmotnostné aktivity prírodných rádionuklidov a ^{137}Cs . Hodnoty aktivít prírodných rádionuklidov ^{40}K , ^{226}Ra a ^{232}Th sa pohybovali na úrovniach dlhodobých priemerov charakteristických pre dané odberové miesta. Maximálna hodnota ^{137}Cs bola stanovená vo vzorke sedimentu z rieky Hornád odobratej 21.06.2017 s hodnotou $3,37 \pm 0,12 \text{ Bq.kg}^{-1}$.

Rádioaktivita zrážkových vôd

Vzorka snehových zrážok bola odobratá 13. januára 2017 na lúke pri RÚVZ v Košiciach na Ipeľskej 1. Vo vzorke sa vyhodnocovala celková objemová aktivita alfa - $a_{v,\alpha} = 0,01 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 54\%$, celková objemová aktivita beta - $a_{v,\beta} = 0,01 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 19\%$ a gamaspektrometricky sa vyšetrovala objemová aktivita ^{137}Cs , ktorej hodnota bola pod detekčným limitom prístroja.

Vzorky dažďovej vody v roku 2017 neboli odobraté.

Kontinuálne meranie príkonu dávkového ekvivalentu – RÚVZ Košice

Merania príkonu dávkového ekvivalentu (PDE) sa uskutočňovali sondou FHZ 621 G-L2 na streche budovy RÚVZ, Ipeľská č. 1, Košice. Celodenné meranie pozostáva z kontinuálneho merania PDE v hodinových intervaloch. Priemerný mesačný PDE sa stanovuje z priemerných denných PDE. Zistené hodnoty sa zasielajú na ÚVZ SR v Bratislave.

V roku 2017 bolo vykonaných 365 celodenných meraní. Významné zvýšenie hodnôt PDE nad dlhodobý priemer nebolo zaznamenané. Priemerný denný PDE bol $92,35 \pm 8,00 \text{ nSv.h}^{-1}$ s maximálnou hodnotou $108,90 \pm 1,77 \text{ nSv.h}^{-1}$ nameranou 06. 03. 2017 a minimálnou hodnotou $70,81 \pm 2,98 \text{ nSv.h}^{-1}$ nameranou 15. 07. 2016. Dlhodobý priemer PDE pre dané odberové miesto je $105,89 \text{ nSv.h}^{-1}$.

Plošné integrálne a jednorazové meranie príkonu dávkového ekvivalentu

Na troch pevných stanovištiach v okresoch Košice - mesto a Košice - okolie (Košice, Jasov a Milhošť) sú od roku 1989 rozmiestnené termoluminiscenčné dozimetre (TLD), ktorých pravidelná výmena sa uskutočňuje v kvartálnych intervaloch. Pretože RÚVZ Košice nevlastní prístroj na vyhodnocovanie dozimetrov tieto po výmene meria pracovník RÚVZ Košice na zariadení na ÚVZ SR v Bratislave. Po vyhodnotení na RÚVZ v Košiciach sú výsledky zasielané do centra Slovenského ústredia radiačnej monitorovacej siete na ÚVZ SR v Bratislave.

V roku 2017 boli výmeny TLD uskutočnené v dňoch 17. – 25. januára, druhá výmena v dňoch 19. – 26. apríla, tretia výmena v dňoch 20. – 28. júna a štvrtá výmena v dňoch 21. septembra – 3. októbra. Nebolo zaznamenané významné zvýšenie rádioaktivity a hodnoty integrálnych meraní PDE v sledovaných lokalitách sa pohybovali na úrovniach dlhodobých priemerov charakteristických pre danú lokalitu. Maximálna hodnota PDE bola zistená na stanovišti Jasov (okres Košice - okolie) za II. kvartál 2017 - $\text{PDE} = 167 \pm 38 \text{ nSv.h}^{-1}$. Minimálna hodnota bola zistená na stanovišti RÚVZ Košice (okres Košice – mesto) za IV. kvartál 2017 - $\text{PDE} = 44 \pm 18 \text{ nSv.h}^{-1}$.

Súčasne s výmenou TLD sa prenosným meračom DC-3-E meral aj okamžitý PDE na stanovištiach TLD. Nebolo zaznamenané významné zvýšenie rádioaktivity nad úroveň dlhodobých priemerov charakteristických pre danú lokalitu. Maximálna okamžitá hodnota PDE bola nameraná 26.9.2017 v Milhošti (okres Košice - okolie) - $\text{PDE} = 141 \pm 5 \text{ nSv.h}^{-1}$.

Minimálna hodnota bola nameraná 25.4.2017 v Jasove (okres Košice - okolie) - PDE = 88 ± 3 nSv.h⁻¹.

V roku 2017 bol okrem stanovišť TLD meraný aktuálny príkon dávkového ekvivalentu (PDE) na 39 odberových miestach v okrese Košice – mesto a 14 odberových miestach v okrese Košice – okolie. Nebolo zaznamenané významné zvýšenie hodnôt PDE oproti dlhodobým priemerom, ktoré sú dané predovšetkým geologickým zložením podložja v danej lokalite. Hodnoty PDE sa pohybovali na úrovniach charakteristických pre dané lokality. Maximálne hodnoty PDE boli namerané v odberovom mieste na Jahodnej na ryhe (miesto s najvyššou koncentráciou urán - molybdénovej rudy) – 2.10.2017 PDE = 175 ± 5 nSv.h⁻¹. Minimálna hodnota bola nameraná 25.10.2017 v odberovom mieste pri rieke Hornád, Krásna nad Hornádom - PDE = 87 ± 4 nSv.h⁻¹.

Spad

Odberové miesto pre vzorky mesačného spad sa nachádza na streche budovy RÚVZ, Ipeľská č. 1, Košice. Meranie vzoriek sa uskutočňuje na gamaspektrometri (¹³⁷Cs a ⁷Be) a nízkopozad'ovom alfa-beta merači. Vyhodnotených bolo 12 vzoriek. Obsah ¹³⁷Cs je pod detekčným limitom a najvyššia hodnota ⁷Be bola nameraná vo vzorke spad z mesiaca apríl – $126,45 \pm 10,42$ Bq.m⁻². Meranie na nízkopozad'ovom alfa-beta merači bolo v marci pozastavené z dôvodu nefunkčnosti zariadenia.

Meranie vzoriek potravinového reťazca

Pri monitorovaní sa berie do úvahy sledovanie tých druhov potravín, ktoré predstavujú rozhodujúci zdroj príjmu rádionuklidov obyvateľstvom. Merania sa vykonávajú na RÚVZ so sídlom v Košiciach gamaspektrometrickou analýzou.

V rámci monitorovania rádioaktivity v životnom prostredí bola v mesiacoch: január, apríl, júl a október, odoberaná vzorka kravského mlieka z Poľnohospodárskeho družstva v Turnianskej Novej Vsi. V zlievaných mesačných vzorkách sa gamaspektrometricky stanovili hodnoty ¹³⁷Cs. Nameraný obsah ¹³⁷Cs vo vzorkách kravského mlieka bol pod detekčným limitom.

V súvislosti s požiadavkou Európskej únie sa začalo aj s odberom celodennej stravy bez diétnych obmedzení na pracovisku Univerzitetnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach. Z odobratých vzoriek sa vytvára zmesná vzorka, ktorá sa po spracovaní, gamaspektrometricky vyhodnocuje. Maximálna hodnota aktivity ¹³⁷Cs - $0,038 \pm 0,005$ Bq/ kg⁻¹ - bola nameraná vo vzorke odobratej 5.9.2017.

Meranie vzoriek pôd a porastov

Jedenkrát ročne sa v určených miestach rozmiestnenia termoluminiscenčných dozimetrov odobrali vzorky pôdy a porastu, ktoré sa gamaspektrometricky vyhodnotili. V okrese Košice - mesto a Košice - okolie boli odobraté vzorky z miesta v Jasove. Vyhodnocoval sa obsah umelých a prírodných rádionuklidov. Vzorky pôdy sa odoberali v troch vrstvách: prvá vrstva 0 - 5 cm , druhá 5 – 15 cm, tretia 15 - 30 cm pod povrchom, na ploche 30 x 30 cm. Maximálna hodnota aktivity ¹³⁷Cs bola nameraná vo vzorke z I. vrstvy $4,13 \pm 0,49$ Bq.kg⁻¹.

V súvislosti so vstupom do Európskej únie je potrebné vykonávať aj monitoring rádioaktivity životného prostredia v ďalších lokalitách. V lokalite Krásna nad Hornádom povrchového toku Hornád boli raz štvrťročne odoberané vzorky pôdy (v troch vrstvách) a vzorky porastu. Maximálna hodnota aktivity ¹³⁷Cs v pôde sa namerala vo vzorke odobratej 26.9.2017 z III. vrstvy - $8,28 \pm 0,40$ Bq.kg⁻¹. Minimálna hodnota $0,16 \pm 0,04$ Bq.kg⁻¹ bola nameraná vo vzorke odobratej z II. vrstvy dňa 31.5.2017.

Hmotnostná aktivita ¹³⁷Cs vo vzorkách porastov bola pod detekčným limitom.

1.4.2 Manažment kvality

Odbor ochrany zdravia pred žiarením je v súčasnosti jediným pracoviskom v Košickom a Prešovskom kraji, ktorý rieši problematiku ionizujúceho žiarenia v celom jej komplexe. Do kompetencie odboru spadá sledovanie a usmerňovanie radiačnej záťaže pracovníkov a obyvateľstva zo všetkých zdrojov ionizujúceho žiarenia v Košickom a Prešovskom kraji. Vypracováva podklady pre povoloňovacie činnosti vedúcich k ožiareniu, činností dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany

1.4.3 Konzultačná, expertná, školiaca a iná činnosť

V roku 2017 poskytli pracovníci Odboru ochrany zdravia pred žiarením 218 konzultácií. Boli to väčšinou telefonické konzultácie, ktoré sa týkali podmienok a zoznamu dokladov potrebných k zriadeniu pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia.

1.5 RIEŠENÉ ÚLOHY, PROGRAMY A PROJEKTY

V roku 2017 boli na Odbore ochrany zdravia pred žiarením riešené nasledujúce projekty:

1. Príprava a spracovanie vecných podkladov a textu návrhu zákona o radiačnej ochrane a vykonávacích predpisov zákona, v súlade so smernicou európskej komisie č. 2013/59/euratom.
2. Monitorovanie rádioaktivity v životnom prostredí pre účely plnenia požiadaviek odporúčania Európskej komisie a zabezpečovanie činnosti komunikačného informačného systému medzi ÚVZ SR a Európskou komisiou.

Stav plnenia programov a projektov riešených na Odbore ochrany zdravia pred žiarením v roku 2017 bol samostatne spracovaný v januári 2018 a závery plnenia boli zaslané koordinátorovi riešených programov a projektov v rámci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach.

V rámci Odboru ochrany zdravia pred žiarením prioritnou úlohou bolo Sledovanie obsahu prírodných ako aj umelých rádionuklidov v zložkách životného prostredia a článkoch potravinového reťazca lokality Jahodná z dôvodu plánovanej ťažby uránu v tejto oblasti.

Rádioaktivita životného prostredia bola monitorovaná v ložiskovom území Jahodná (pri prieskumných vrtoch) a vybraných priľahlých lokalitách (Košická Belá, Myslava, Alpinka). Analyzovali sa povrchové vody, sedimenty povrchových tokov, pôdy, porast, lesné plody.

Výsledky meraní sú uvedené v tabuľkách a zhodnotenie výsledkov je prezentované v časti „8. Ožiarenie obyvateľov prírodným ionizujúcim žiarením“.

ČASŤ: OCHRANA ZDRAVIA PRED IONIZUJÚCIM ŽIARENÍM

PRÍLOHY:

Tabuľka č. 1: Prehľad výkonov štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia

PREHĽAD VÝKONOV OOPZŽ	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Iné	SPOLU
Počet previerok v rámci ŠZD	40	2		4		46
Počet preverených pracovísk	25	2		1		28
Počet záznamov z previerok	66	4		4		74
Počet návrhov na správne konanie ¹⁾						
Počet uložených sankcií (pokuty) ²⁾						
Počet meraní röntgenového žiarenia v rámci ŠZD	152			10		162
Počet meraní gama žiarenia v rámci ŠZD		42			260	302
Počet meraní povrchovej kontaminácie v rámci ŠZD						
Prešetrenie chorôb z povolania						
Prešetrenie nadexpozícií	21					21
Prešetrenie mimoriadnych udalostí, nehôd a havárií					6	6
Záchyt rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu					4	4
Počet riešených podnetov a sťažností ³⁾						
Počet konzultácií a odborných jednaní	131	32	6	10	39	218
Počet spracovaných odborných vyjadrení a usmernení	1	1				2
Počet vypracovaných správ, hlásení a analýz					64	64
Prednášková činnosť (hodín)				3		3
Počet školených pracovníkov				30		30
Počet publikácií						
Skúšky odbornej spôsobilosti						
Spracované podklady pre vydanie rozhodnutí RÚVZ ⁴⁾	56	9		2		67
- Počet vydaných rozhodnutí podľa § 13 ⁵⁾						
- Počet vydaných rozhodnutí podľa § 45 ⁶⁾	50	7		2		59
- Počet rozhodnutí o zastavení alebo prerušení konania	6	2				8
Počet uložených opatrení na odstránenie zistených nedostatkov ⁷⁾						

Poznámky:

- ¹⁾ Začaté správne konania na uloženie pokuty podľa § 56 a § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.
- ²⁾ Počet uložených pokút podľa § 56 a § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.
- ³⁾ Celkový počet riešených podnetov od obyvateľov a z pracovísk so zdrojmi žiarenia a sťažností
- ⁴⁾ Celkový počet spracovaných podkladov pre vydanie rozhodnutí orgánom verejného zdravotníctva (RÚVZ)
- ⁵⁾ Celkový počet vydaných záväzných posudkov (rozhodnutí) podľa § 13 zákona č. 355/2007 Z. z.
- ⁶⁾ Celkový počet vydaných povolení (rozhodnutí) podľa § 45 zákona č. 355/2007 Z. z.
- ⁷⁾ Celkový počet uložených opatrení na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 54 zákona č. 355/2007 Z. z.

Tabuľka č. 2:

Prehľad počtu röntgenových prístrojov

OKRES	Zdravotnícke RTG prístroje										Technické RTG prístroje								
	Zubné RTG prístroje			Skiagrafia	Skiaskopia	Mamografia	Pojazdné RTG	CT	Angiografia, DSA a intervenčné výkony	Terapeutické RTG	Iný nešpecifikovaný RTG prístroj	Veterinárne RTG		Technický RTG prístroj stacionárny	Technický RTG prístroj prenosný	Mikroštruktúrálny RTG prístroj	RTG prístroj pre kontrolu batožín	Röntgenový spektrometer	Iný nešpecifikovaný RTG prístroj
Košice-mesto	118	22	1									33	13						
Košice-okolie	17	1	-	1	1	1	-				1	1			1		3		27
SPOLU	135	23	1	34	14	12	28	6	7	1	7	13	8	1	3	4	23	5	325

Tabuľka č. 3: Prehľad počtu rádiologických zariadení používaných v radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne

OKRES	Radičná onkológia					Nukleárna medicína					SPOLU
	Lineárne urýchľovače	Kobaltové ožarovače	Césiové ožarovače	Zariadenia pre brachyterapiu - afterloading	RTG simulátory	Planárne gama kamery	SPECT zariadenia	PET zariadenie	SPECT/CT zariadenia	PET/CT zariadenia	
Košice-mesto	3			1	1				1	1	7
Košice-okolie											
SPOLU	3			1	1				1	1	7

Tabuľka č. 4: **Prehľad počtu uzavretých rádioaktívnych žiaričov, vrátane zariadení, ktoré obsahujú uzavreté rádioaktívne žiariče, podľa účelu používania**

OKRES	Zdravotníctvo		Priemysel, školstvo, veda, výskum, veterina a iné							SPOLU
	Externá gama terapia	Brachyterapia	Defekoskopia	Priemyselné indikačné zariadenia *	Hrúbkomery	Meradlá vlhkosti a hustoty **	Karotážne práce ***	Kalibračné žiariče, etalóny	Iné	
Košice-mesto		1	4	33	58	8				104
Košice-okolie						2				2
SPOLU		1	4	33	58	10				106

Poznámky:

- * Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť priemyselných indikačných zariadení – hladinomery, hustomery
- ** Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť zariadení na meranie hustoty a vlhkosti (napr. betónových zmien, zeminy a pod.) – radiačné hutnomery (napr. typu Troxler a pod.)
- *** Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť zariadení a súprav pri karotážnych prácach vo vrtoch

Tabuľka č. 5: Prehľad aktivity otvorených rádioaktívnych žiaričov odobratých a spracovaných u jednotlivých prevádzkovateľov v roku 2017

Názov prevádzkovateľa	Celkové množstvo aktivity odobraté a spracované za kalendárny rok (MBq)															
	Rádionuklid *															
	³ H	¹¹ C	¹⁴ C	¹⁵ O	¹⁸ F	⁶⁷ Ga	^{81m} Kr	⁸⁹ Sr	⁹⁰ Y	^{99m} Tc	¹¹¹ In	¹²³ I	¹²⁵ I	¹³¹ I	²⁰¹ Tl	²²³ Ra
INaMM Košice					1380500		5920			476000		30386		786952		429
RIA labororium Košice												1236,65				
SPOLU																

Poznámka:

* V prípade potreby doplňte tabuľku o ďalšie odobierané a spracovávané rádionuklidy

Tabuľka č. 6: Prehľad počtu odobratých vzoriek v roku 2017

	Voda	Pôda	Ovzdušie	Poľnohospodárske produkty	Potraviny strava	Iné zložky ŽP
Celkový počet odobraných vzoriek	121	40	-	4	4	72

Tabuľka č. 7: Prehľad počtu rádiochemických analýz v roku 2017

	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
Rádiochemické analýzy spolu	24	4	36

Tabuľka č. 8: Prehľad počtu rádiometrických meraní v roku 2017

	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet meraní
Rádiometrické merania spolu	236	10	639

Tabuľka č. 9: Prehľad počtu meraní na zabezpečenie kvality výsledku (kalibrácie, overenia) v roku 2017

	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet meraní
Merania na zabezpečenie kvality výsledku spolu	46	3	126

Tabuľka č. 10: Prehľad počtu porovnávacích meraní v roku 2017

	Počet ukazovateľov		Počet meraní
	Vyhovujúci	Nevyhovujúci	
Porovnávacie merania spolu	3	-	4

KONTROLA, DOZOR, SŤAŽNOSTI

1. PREHLAD

Petície

V roku 2017 na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach nebola podaná žiadna petícia.

Sťažnosti

Na činnosť nášho Regionálneho úradu verejného zdravotníctva a jeho zamestnancov nebola v roku 2017 doručená žiadna sťažnosť.

2. ZAMERANIA OPODSTATNENÝCH SŤAŽNOSTÍ: žiadne

3. PRIJATÉ OPATRENIA: žiadne

4. PODANIA

V roku 2017 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach eviduje 227 podnetov poukazujúce na porušovanie povinnosti prevádzkovateľov zariadení spoločného stravovania, porušovanie hygienických predpisov v školských zariadeniach, nevyhovujúcu kvalitu pitnej vody z verejného vodovodu, chov hospodárskych zvierat v blízkosti obytnej zástavby, predaj kozmetických výrobkov po dátume spotreby, prekročenie prípustnej hladiny hluku činnosťou výrobných prevádzok, porušovanie ohlasovacej povinnosti prevádzkovateľov, internetový predaj výživových doplnkov, porušovanie hygienických predpisov v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, kvality stravy v školských zariadeniach.

5. PROTISPOLOČENSKÁ ČINNOSŤ

V súlade so zákonom č. 307/2014 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti, ktorý upravuje podmienky poskytovania ochrany osobám pred neoprávneným postihom v pracovnoprávnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti má úrad na svojom webovom sídle v doméne „pod kľúčikom“ sprístupnené informácie súvisiace s vnútorným systémom vybavovania podnetov. Zodpovednou osobou za prijímanie, preverovanie a vybavovanie podnetov na úrade je kontrolór úradu, na ktorého je možné sa obrátiť s podnetmi osobne, písomne, faxom, e-mailom i prostredníctvom formulára podnetu, ktorý je súčasťou zverejnenej informácie. Podanie po vyplnení formulára bude priamo zaslané kontrolórovi úradu. Podávanie podnetov je možné nepretržite 24 hodín denne.

V zmysle ust. § 11 zákona č. 307/2014 Z. z. vydal úrad aj vnútorný predpis - Smernicu o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti, ktorou je upravený vnútorný systém pri prijímaní, evidovaní, preverovaní a vybavovaní podnetov oznamovateľov v súvislosti s oznamovaním kriminality, alebo inej protispoločenskej činnosti vyplývajúcej z cit. zákona. Prílohu č. 3 predmetnej smernice tvorí záznam o informovaní zamestnancov úradu o zákone a smernici o oznamovaní kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti – Prezenčná listina, na ktorej zamestnanci úradu svojim podpisom potvrdili, že boli oboznámení s predmetom poučenia.

V súvislosti s oznámením protispoločenskej činnosti úrad v roku 2017 neevidoval podanie podnetu.

6. OZNÁMENIA Z PODOZRENIA ZO SPÁCHANIA TRESTNÉHO ČINU PRIJÍMANIA ÚPLATKU, PODPLÁCANIA, NEPRIAMEJ KORUPCIE

V roku 2017 nebolo evidované podanie oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie.

7. PREHLAD RIEŠENÝCH PODANÍ (PETÍCIE, SŤAŽNOSTI, PODNETY, PROTISPOLOČENSKÁ ČINNOSŤ) V TABUĽKE

Počet petícií	Počet sťažností	Počet podnetov celkom	Z toho z roku 2016	Počet podnetov za rok 2017	Počet nevybavených podnetov k 31. 12. 2017
0	0	249	22	227	29

8. KONTROLNÁ ČINNOSŤ

V roku 2017 bolo v súlade s prijatým plánom úloh vnútornej kontrolnej činnosti úradu na rok 2017 vykonaných spolu 10 vnútorných kontrol. V hodnotenom období mimoriadna kontrola nebola vykonaná.

Kontrolné aktivity uskutočňované v priebehu roka 2017 boli zamerané hlavne na dodržiavanie ustanovení zákonov - č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, č. 9/2000 Z. z. o sťažnostiach, č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách. Kontrolná činnosť v rámci plánovaných kontrol bola zameraná na kontrolu:

- plnenia príjmov a čerpania výdavkov rozpočtu úradu
- podaných žiadostí na RÚVZ so sídlom v Košiciach voči spotrebe E-kolkov
- tvorby a čerpania finančných prostriedkov zo sociálneho fondu
- efektívneho využívania fondu pracovnej doby
- dodržiavania lehôt pri vydávaní správnych aktov orgánu verejného zdravotníctva
- dodržiavanie lehôt na vybavenie žiadostí o poskytnutie informácií
- dodržiavania lehôt a postupov pri vybavovaní sťažností a podnetov
- vyhodnotenia plnenia plánov kontrolnej činnosti prijatých na jednotlivých odborných útvaroch na rok 2017

Z predmetných kontrolných aktivít boli vypracované záznamy z kontrol, nakoľko pri výkone vnútorných kontrolných aktivít neboli zistené závažné porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov a ani interných predpisov prijatých na ich aplikáciu, ktoré by odôvodňovali vypracovanie protokolu z kontroly. V ojedinelých prípadoch zistené formálne nedostatky boli v priebehu kontroly operatívne odstránené.

PUBLIKAČNÁ A PREDNÁŠKOVÁ ČINNOSŤ

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
Katarína Strmenská	Kontrola pri preberaní surovín a potravín v zariadeniach spoločného stravovania ako súčasť vysledovateľnosti; špecifiká pri realizácii diétného stravovania; zmeny v evidencii kuchynského odpadu v zariadeniach spoločného stravovania.	Školenie zamestnancov ŠJ v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja.	Okresný úrad Košice	06.04.2017
Katarína Strmenská	Sol' v hotových pokrmoch, vysledovateľnosť potravín.	Školenie vedúcich ŠJ v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja.	Okresný úrad Košice	05.05.2017
Viera Lešníková	Zásady správnej výrobnéj praxe.	Odborné vzdelávanie pracovníkov ŠJ v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja	Okresný úrad Košice	28.08.2017
Viera Lešníková	Monitoring obsahu kuchynskej soli v pokrmoch, osobná a prevádzková hygiena.	Pracovný seminár pre zamestnancov ŠJ pri ZŠ pri ZŠ území mesta Košice	Centrum voľného času Domino Košice	28.08.2017
Viera Lešníková	Monitoring obsahu kuchynskej soli v pokrmoch, osobná a prevádzková hygiena.	Pracovný seminár pre zamestnancov ŠJ pri ZŠ pri ZŠ území mesta Košice	Centrum voľného času Domino Košice	31.08.2017
Katarína Strmenská	Povinnosti zriaďovateľov a riaditeľov ZŠ a MŠ vo vzťahu k zariadeniam pre deti a mládež v zriaďovateľskej pôsobnosti miest a obcí.	Odborné vzdelávanie zriaďovateľov a riaditeľov ZŠ a MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja	Okresný úrad Košice	05.10.2017

Viera Puškášová Michaela Vajdová	Zariadenia spoločného stravovania pre deti a mládež – zistené nedostatky.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	17.10.2017
Katarína Strmenská	HACCP v zariadeniach školského stravovania.	Školenie vedúcich ŠJ v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja.	SOŠ Ostrovského Košice	30.10.2017
Katarína Strmenská	Sumarizácia základných hygienických postupov pri príprave pokrmov v zariadeniach školského stravovania.	Odborný seminár pre zamestnancov v ŠJ v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja.	MPC T. Ševčenka Prešov	21.11.2017
Viera Lešníková Mária Lietavová Alžbeta Vidricková	Monitoring úrazovosti u detí školského veku.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	23.11.2017
Katarína Strmenská	Sumarizácia základných hygienických postupov pri príprave pokrmov v zariadeniach školského stravovania.	Odborný seminár pre zamestnancov v ŠJ v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja.	MPC T. Ševčenka Prešov	04.12..2017
Viera Lešníková Mária Lietavová Alžbeta Vidricková	Monitoring úrazovosti u detí školského veku.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	12.12.2017
Andrea Čipáková	Filozofia radiačnej ochrany.	Špecializovaný kurz so zameraním na používanie špeciálnej techniky pri výkone colných kontrol.	Colný hraničný priechod, Vyšné Nemecké	23.02.2017
Andrea Čipáková	Filozofia radiačnej ochrany.	Špecializovaný kurz so zameraním na používanie špeciálnej techniky pri	Colný úrad Poprad	15.03.2017

		výkone colných kontrol.		
Andrea Čipáková	Filozofia radiačnej ochrany.	Špecializovaný kurz so zameraním na používanie špeciálnej techniky pri výkone colných kontrol.	Colný hraničný priechod, Vyšné Nemecké	16.03.2017
Kamila Kleinová	Radón – rádioaktívny nepriateľ alebo liečiteľ.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.04.2017
Magdaléna Poľašková	Porovnanie rádioaktivity pitných vôd v lokalitách Košice-mesto a Košice-okolie.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	16.05.2017
Róbert Seliga Viera Lengyelová Anna Belyová Daniela Slimáková Jozefína Hricová Mária Suleňová Mária Babková	Prehľad o výskyte vírusov chrípky vo Východoslovenskom regióne v období 2012 – 2016.	IV. vedecko-odborná konferencia NRC pre surveillance infekčných chorôb v SR	MZ SR Bratislava	21.03.2017
Róbert Seliga	Prehľad o výskyte vírusov chrípky vo Východoslovenskom regióne v období 2012 – 2016.	Vzdelávacie podujatie SLK	Košice	25.04.2017
Róbert Seliga	Prehľad o izolácii vírusov chrípky v roku 2016 vo Východoslovenskom regióne.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	18.05.2017
Mária Demčišáková Jana Uhliariková Nadežda Semančíková	Syfilis v tehotenstve a neonatálnom období.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	18.05.2017

Anna Belyová	Surveillance poliomyelitídy.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	18.05.2017
Róbert Seliga	Prehľad o izolácii vírusov chrípky v roku 2016 vo Východoslovenskom regióne.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	12.12.2017
Mária Demčišáková Jana Uhliariková Nadežda Semančíková	Syfilis v tehotenstve a neonatálnom období.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	12.12.2017
Anna Belyová	Surveillance poliomyelitídy.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	12.12.2017
Jana Kollárová Mária Holovková Agnesa Zajacová	Elektronické cigarety – bezpečná alternatíva?	X. regionálny odborný deň medicínsko-technických pracovníkov v Košiciach	GES Club, Košice	09.02.2017
Jana Kollárová Soňa Gregová Monika Fabianová	Fetálny alkoholový syndróm.	X. regionálny odborný deň medicínsko-technických pracovníkov v Košiciach	GES Club, Košice	09.02.2017
Iveta Šmídeková Eva Schnitzerová Jana Kollárová	Osteoporóza – vcybrané výsledky prieskumu o informovanosti (posterová prezentácia)	X. regionálny odborný deň medicínsko-technických pracovníkov v Košiciach	GES Club, Košice	09.02.2017
Eva Schnitzerová	Prieskum informovanosti o osteoporóze u osôb vo veku nad 50 rokov a účasť RÚVZ Košice na prevencii osteoporózy.	Konferencia X. Martinské dni verejného zdravotníctva	Hotel Victoria, Martin	15.03. – 17.03.2017
Jana Kollárová Mária Holovková Agnesa Zajacová	Elektronické cigarety – bezpečná alternatíva?	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	04.04.2017

Jana Kollárová	Nové formy nelátkových závislostí.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	04.04.2017
Soňa Gregová Monika Fabianová	Prevenca závislostí zo zdravotného aspektu (ukážka práce s „Drogovým kufrom“ a Okuliarmi simulujúcimi opitost“).	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	04.04.2017
Iveta Šmídeková Eva Schnitzerová Jana Kollárová	Informovanosť o osteoporóze – vybrané výsledky prieskumu (posterová prezentácia).	XVI. celoštátna odborná konferencia v Trenčíne	Posádkový klub Trenčín	10.04. – 11.04.2017
Mária Holovková	Linka pomoci na odvykanie od fajčenia (posterová prezentácia)	XVI. celoštátna odborná konferencia v Trenčíne	Posádkový klub Trenčín	10.04. – 11.04.2017
Jana Kollárová Mária Holovková Agnesa Zajacová	Elektronické cigarety – bezpečná alternatíva?	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.04.2017
Jana Kollárová	Nové formy nelátkových závislostí.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.04.2017
Monika Fabianová	Nepodceňujme správny vývin chrbtice u detí – problematika skoliózy.	Metodický deň 2017: Sekcia pre vzdelávaciu oblasť „Zdravie a pohyb“	Špeciálna ZŠ, Inžinierska 24, Košice	03.05.2017
Jana Kollárová	EVIPNet – súhrnná informácia.	Pracovné stretnutie členov národnej skupiny EVIPNet	MZ SR Bratislava	13.07. – 14.07.2017
Jana Kollárová	Using burden of disease data to identify public health practice priorities (posterová prezentácia).	10. EÚ konferencia verejného zdravia	Štokholm, Švédsko	01.11. – 04.11.2017
Eva Schnitzerová	Chudoba a zdravie.	Odborný seminár „Možnosti a prekážky prechodu z nepracujúcej chudoby do práce“	Hotel Sorea Bratislava	29.11-2017

Eva Schnitzerová	Dostupnosť zdravého životného štýlu u obyvateľov SR ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením.	4. verejné vypočutie „Sociálna Európa – právo každého na dôstojný život“.	NR SR Bratislava	30.11.2017
Soňa Gregová Monika Fabianová	Prevenia závislostí zo zdravotného aspektu (ukážka práce s „Drogovým kufrom“ a Okuliarmi simulujúcimi opitost“).	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	14.12.2017
Tomáš Molčányi	Rozvoj rezistencie mikroorganizmov.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	30.03.2017
Anna Magdová	Karbapenemázy – multirezistentné mikroorganizmy – protiepidemické opatrenia.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	30.03.2017
Jana Seligová	Postupy pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN.	Školenie primárov CPO Košického kraja a pracovníkov KOS ZZS Košice	UNLP Košice	24.04. – 25.04.2017
Veronika Tarkovská	Epidémia kliešťovej encefalítity s alimentárnym prenosom v okrese Košice okolie v roku 2016.	XXII. Červenkové dni preventívnej medicíny	Hotel Stupka Tále	29.04.2017
Jana Seligová	Postupy pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN v ambulancii všeobecného lekára.	Vzdelávacie podujatie Regionálnej lekárskej komory a KSK	MÚ MČ Juh Košice	25.04.2017
Mária Fecsuová	Hygiena rúk v ambulantnom zdravotníckom zariadení – novinky v legislatíve.	Vzdelávacie podujatie Regionálnej lekárskej komory a KSK	MÚ MČ Juh Košice	25.04.2017
Veronika Tarkovská	Postupy pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN v ambulancii všeobecného lekára.	Školenie všeobecných lekárov pre deti a dorast a všeobecných lekárov pre dospelých	UNLP Košice	04.05.2017

Anna Magdová	Protiepidemické opatrenia pri výskyte závažných bakteriálnych kmeňov.	Školenie všeobecných lekárov pre deti a dorast a všeobecných lekárov pre dospelých	UNLP Košice	04.05.2017
Tomáš Molčányi	Rozvoj rezistencie mikroorganizmov.	Školenie všeobecných lekárov pre deti a dorast a všeobecných lekárov pre dospelých	UNLP Košice	04.05.2017
Mária Fecsuová	Hygiena rúk v ambulancii všeobecného lekára – novinky v legislatíve.	Školenie všeobecných lekárov pre deti a dorast a všeobecných lekárov pre dospelých	UNLP Košice	04.05.2017
Mária Fecsuová	Hygiena rúk v ambulatnom zdravotníckom zariadení – novinky v legislatíve.	Školenie pre zdravotné sestry.	ARCUS Špecializované zariadenie pre seniorov Košice	10.05.2017
Jana Seligová	Chrípka alebo nachladenie.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	18.05.2017
Veronika Tarkovská	Nadregionálna epidémia kliešťovej encefalitídy v okrese Košice okolie v roku 2016.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	18.05.2017
Anna Magdová	Protiepidemické opatrenia pri výskyte epidemiologicky závažných bakteriálnych kmeňov.	Školenie pre zdravotníckych pracovníkov	VÚSCH a.s. Košice	22.05.2017
Mária Fecsuová	Hygiena rúk v ambulatnom zdravotníckom zariadení – novinky v legislatíve.	Školenie pre zdravotníckych pracovníkov	VÚSCH a.s. Košice	22.05.2017
Milada Križanová	Hygiena rúk.	Školenie pre študentov	SZŠ Kukučínova Košice	22.05.2017

Milada Križanová	Hygiena rúk.	Školenie pre študentov	SZŠ Moyzesova Košice	02.06.2017
Jana Seligová	Aktuálne problémy preventabilných infekcií na východnom Slovensku.	XX. Východoslovenský vakcinačný deň L. Pasteura	LF UPJŠ Košice	07.06.2017
Mária Fecsuová	Chrípka alebo nachladenie.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.06.2017
Iveta Najmíková	Nadregionálna epidémia kliešťovej encefalitídy v okrese Košice okolie v roku 2016.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.06.2017
Milada Križanová	Rozvoj rezistencie mikroorganizmov.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.06.2017
Jana Lacková	Karbapenemázy – multirezistentné mikroorganizmy – protiepidemické opatrenia.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.06.2017
Tomáš Molčányi	Epidémia kliešťovej encefalitídy s alimentárnym prenosom v okrese Košice okolie v roku 2016.	XVII. ročník odbornej konferencie – Problémy súvisiace s chovom zvierat	Hotel Toliar Štrbské Pleso	22.06. – 23.06.2017
Zuzana Bertóková	Problematika tatárskych biftekov v zariadeniach spoločného stravovania na dozorovanom území RÚVZ Košice.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	17.10.2017
Emília Ujjobbágyová	Problematika predaja výživových doplnkov a potravín na osobitné výživové účely na diaľku.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	17.10.2017
Leona Keller	Štátny zdravotný dozor v ZSS a možné zdravotné riziká pri nedodržiavaní hygienických požiadaviek.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	17.10.2017
Margita Kaplanová	Výživové a zdravotné tvrdenia o potravinách a najčastejšie problémy v praxi.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	26.10.2017

Katarína Michalčíková	Problematika tatárskych biftekov v zariadeniach spoločného stravovania na dozorovanom území RÚVZ Košice.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	26.10.2017
Katarína Valouchová	Štátny zdravotný dozor v ZSS a možné zdravotné riziká pri nedodržiavaní hygienických požiadaviek. Kontaminanty v potravinách.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	26.10.2017
Monika Putnokyová	Problematika predaja výživových doplnkov a potravín na osobitné výživové účely na diaľku.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	26.10.2017
Andrej Gajdoš	Výživa, zdravie a prevencia rakoviny.	Liga proti rakovine (pre pracovníkov poisťovne Alianz)	Poisťovňa Alianz Košice	19.04.2017
Andrej Gajdoš Dagmar Gajdošová	Skríning genotoxických účinkov faktorov životasprávy s využitím anamnestických a cytogenetických vyšetrení.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.04.2017
Andrej Gajdoš	Výživa a zdravie.	Vyžiadaná prednáška firmou Welko	Welko Košice	22.04.2017
Renáta Bizubová Zuzana Szeghyová	Azbest a azbestové materiály používané v stavebníctve.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	22.06.2017
Dagmar Gajdošová Andrej Gajdoš Daniela Tarabčáková Eva Roszková Renáta Marcinčinová	Prehľad vývoja mutagénneho rizika v koksárenskom priemysle.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	19.09.2017
Alena Ferencová Martina Tomaszová Emília Vašková	Príprava a analýza vzoriek celodennej stravy na zistenie energetickej hodnoty.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	19.09.2017

Renáta Bizubová Mária Mitríková Katarína Škrovánková	Azbest a azbestové materiály používané v stavebníctve.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	19.09.2017
Marek Bobko Martin Prevužňák Gabriela Swiatlowska	UV žiarenie v soláriách – skúsenosti s meraním a hodnotením.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	19.09.2017
Alena Ferencová Martina Tomaszová	Príprava a analýza vzoriek celodennej stravy na zistenie energetickej hodnoty	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	23.11.2017
Marek Bobko Martin Prevužňák Gabriela Swiatlowska	UV žiarenie v soláriách – skúsenosti s meraním a hodnotením.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	14.12.2017
Halina Hilpertová Adriana Saraková	Listeria monocytogenes – význam a detekcia.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	16.05.2017
Monika Hudáková Iveta Jászayová	Výskyt legionel vo vodách.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	16.05.2017
Anna Drončková Slávka Tóthová	Potraviny a vírusy.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	16.05.2017
Viliam Bizub	Potraviny a vírusy.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	26.10.2017
Eva Tkáčová Viliam Bizub	Listeria monocytogenes – význam a detekcia.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	23.11.2017
Emília Smejkalová Eva Tkáčová	Výskyt legionel vo vodách.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	23.11.2017

Zuzana Bratská Ivana Petergáčová	Pripravované zmeny v legislatíve SR pre vodu určenú na ľudskú spotrebu.	Konferencia „Kvalita vody vo VVS“	VVS Košice	28.03.2017
Zuzana Dietzová	Hluk ako nežiadúci faktor v životnom prostredí.	Odborný seminár pre 8. ročník 8 ročného gymnázia	8 ročné Gymnázium J. A. Komenského v Košiciach	06.06.2017
Henrieta Humeníková Marcela Ferencová	Kontrola účinnosti sterilizácie pracovných nástrojov v prevádzkach pedikúr.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	14.11.2017
Zdenka Justová Jana Labancová	Hluk zo stavebnej činnosti ako zdroj obťažovania obyvateľov v obytných zónach.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	14.11.2017
Henrieta Humeníková Marcela Ferencová	Kontrola účinnosti sterilizácie pracovných nástrojov v prevádzkach pedikúr.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	14.12.2017
Zdenka Justová Jana Labancová	Hluk zo stavebnej činnosti ako zdroj obťažovania obyvateľov v obytných zónach.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	14.12.2017
Eva Chovancová Eva Brdárska	Rizikové faktory pri výrobe kachľových pecí.	X. Regionálny odborný deň MTP	GES Club Košice	09.02.2017
Mária Ludrovská	Čo je nové v európskej chemickej legislatíve.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	22.06.2017
Júlia Borovská Soňa Porubská Daniela Tarabčáková	Analýza úrovne pracovných podmienok a pracovnej záťaže zamestnancov v košických filiálkach spoločnosti LIDL SR v. o. s.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	22.06.2017
Daniela Tarabčáková	Aplikácia vyhlášky MZ SR č. 99/2016 Z. z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	22.06.2017

Adriana Plevová Eva Brdárska Eva Chovancová	Zdravotné riziká v spoločnosti zameranej na výrobu dielcov pre elektromotory.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	14.11.2017
Mária Petrašovitšová Júlia Borovská Adriana Plevová	Štátny zdravotný dozor na pracoviskách s výskytom chemických karcinogénov a mutagénov a reprodukčne toxických látok, vrátane azbestu.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	14.11.2017

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

Bibliografický odkaz na časť diela – článok v zborníku:

SCHNITZEROVÁ, Eva: Prieskum informovanosti o osteoporóze u osôb vo veku nad 50 rokov a účasť RÚVZ Košice na prevencii osteoporózy. In: HUDEČKOVÁ, Henrieta, ŠVIHROVÁ, Viera, BAŠKA, Tibor (eds.). *Aktuálne problémy verejného zdravotníctva vo výskume a praxi III., recenzovaný zborník vedeckých a odborných prác.* In: vydanie Martin: Jesseniova lekárska fakulta v Martine Univerzity Komenského v Bratislave, 2017. [CD-ROM]. ISBN 978-80-89797-21-9.

BIZUB, Viliam: Staphylococcus aureus (koagulázopozitívne stafylokoky). Správa o zoonózach, alimentárnych nákazách a nákazách z vody v Slovenskej republike za roky 2016. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, 2016, ISBN 978-80-89738-11-3, s. 65-69

TKÁČOVÁ, Eva: Listeria monocytogenes spp. Správa o zoonózach, alimentárnych nákazách a nákazách z vody v Slovenskej republike za roky 2015. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, 2016, ISBN 978-80-89738-11-3, s. 55-58

Abstrakt z posteru

KISSOVA, Renáta, PASTUCHOVÁ, Katarína, LENGYELOVÁ, Viera, GALAMA, JMD., BOPEGAMAGE, Shubhada, KLEMENT, Cyril: *Monitoring of human enteroviruses in the Slovak Republik: Before and after the change of polio vaccination strategy.* In: *J. Antivir Antiretrovir.* 2017, 9 (3) (Suppl), p. 71. <https://doi.org/10.4172/1948-5964-C1-037>

AFH – Abstrakty príspevkov z domácich vedeckých konferencií

AVDIČOVÁ, Mária – KERLÍK, Jana – KRIŠTUFKOVÁ, Zuzana – SELIGOVÁ, Jana: *Výskyt a prevencia kliešťovej encefalitídy v SR.* In: XIV. Vedecko-odborná konferencia národných referenčných centier pre surveillance infekčných chorôb v SR: Bratislava, 21.3.2017. – Bratislava: Slovenská zdravotnícka univerzita, 2017. – ISBN 978-80-89797-22-6. – s. 18-19

TARKOVSKÁ, Veronika – Seligová, Jana – MOLČÁNYI, Tomáš: *Epidémia kliešťovej encefalitídy s alimentárnym prenosom v okrese Košice okolie v roku 2016.* In: XXII. Červenkové dni preventívnej medicíny: Tále, 24.-25. apríla 2017. – Bratislava: A-medi management, s.r.o., 2017. – ISBN 978-80-89797-24-0. s. 18

TARKOVSKÁ, Veronika – SELIGOVÁ, Jana – MOLČÁNYI, Tomáš: *Epidémia kliešťovej encefalitídy s alimentárnym prenosom v okrese Košice okolie v roku 2016.* In: Odborná konferencia s medzinárodnou účasťou. Problémy súvisiace s chovom zvierat vo svetle všeobecne záväzných predpisov: Štrbské pleso, 22.-23. júna 2017.- Košice: ELSEWA, spol. s r. o., 2017. – ISBN 978-80-89385-41-6.- s. 80.

CHEMICKÉ ANALÝZY

1. Personálne obsadenie pracovísk a stav akreditácie v roku 2017

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					Akreditácia				
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok / počet ukazovateľov		počet odberov / počet ukazovateľov		platnosť do 19. 08. 2018
						A	N	A	N	
RÚVZ Košice	7	11	2	20	S	31	142	5	50	
					U	84	307	19	85	

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)

strední zdravotnícki pracovníci (SZP)

pomocný personál (NZP)

MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

N – neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

S – skúška

U – ukazovateľ

2. Analytická činnosť pracovísk Ocha v roku 2017

a) podľa typu komodít

Názov úradu	Druh výkonu	Typ vzorky										Spolu
		Voda pitná	Voda na kúpanie	Minerálne vody	Potraviny	Materské mlieko	PBP	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Košice	vzorky	1788	789	0	419	0	0	0	346	27	0	3369
	ukazovatele	20797	1910	0	1406	0	0	0	1350	54	0	25517
	analýzy	36186	3626	0	2707	0	0	0	3188	201	0	45908

b) zabezpečenie kvality skúšok

Názov úradu		Typ vzorky									Spolu
		Vody	Potraviny	Materské mlieko	PBP	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický	Iné		
RÚVZ Košice	ukazovatele	1795	268	0	0	0	127	17	0	2207	
	analýzy	3050	1140	0	0	0	201	34	0	4425	

c) meranie mikroklimatických faktorov pri odbere ovzdušia

Názov úradu	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Košice	521	562

3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaniach pracovísk v roku 2017

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Košice	testov	prihlásené	1	3	3	0	0	7
		ukončené	1	3	3	0	0	7
	ukazovateľov	prihlásené	1	6	14	0	0	21
		ukončené	1	6	14	0	0	21

4. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov v roku 2017

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ Košice	-	-	-	-

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

5. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené na pracoviskách v roku 2017

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Košice	-	-	-	-

6. Odborná činnosť pracovísk v roku 2017 programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
2.1	Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	271	699

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
2.1.3	Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov

RÚVZ Košice	41	536
Číslo úlohy: 3.4	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring príjmu jódu	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	96	292

Číslo úlohy: 3.5	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring spotreby vybraných prídavných látok do potravín a aróm	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	31	34

Číslo úlohy: 3.6	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring príjmu kuchynskej soli	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	49	49

Číslo úlohy: 7.14	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring celkového organického uhlíka v prírodných a umelých kúpaliskách	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
	72	72

Číslo úlohy: 7.20	NÁZOV ÚLOHY: Optimalizácia odberu a stanovenia minerálnych olejov vo vzorkách pracovného prostredia	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	6	30

a) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Košice	ÚVZ SR	Svetový deň vody	559	1118	1118

b) Iná odborná činnosť

Okrem výkonu laboratórnych skúšok a meraní pracovníci OCHA vykonávali nasledovné odborné činnosti:

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	OCHA	<ul style="list-style-type: none"> - RNDr. Majoroš sa podieľal na činnosti orgánov Hlavného hygienika SR ako krajský odborník a člen Poradného zboru HH SR pre odbor chemické analýzy - výkon funkcie členov pracovných skupín Poradného zboru HH SR pre spektrofotometrickú, chromatografickú, chemometrickú skupinu a pre pre chémiu ovzdušia

7. Medzinárodná činnosť pracovnísk v roku 2017

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	OCHA	-

FYZIKÁLNE ANALÝZY

1. Personálne obsadenie pracovísk FF v SR a stav akreditácie v roku 2017

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					Akreditácia				
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		Počet skúšok / počet ukazovateľov		počet odberov / počet ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
RÚVZ Košice	3	0	0	3	S	2	11			19. 08. 2018
	1 MD			1 MD	U	8	60			

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)
 strední zdravotnícki pracovníci (SZP)
 pomocný personál (NZP)

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
 N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

MD – materská dovolenka

Prehľad meraní veličín FF v životnom a pracovnom prostredí v roku 2017

Názov úradu	HLUK			VIBRÁCIE			OPTICKÉ ŽIARENIE (osvetlenie, lasery, UV, IR)			TEPELNO-VLHKOSTNÁ MIKROKLÍMA			ELEKTROMAGN. POLE		
	POČET			POČET			POČET			POČET			POČET		
	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz
RÚVZ Košice	89	218	4328	10	24	78	202 ¹⁾	202 ¹⁾	1010 ¹⁾	274	1067	3419	412	6592	9476
Spolu	89	218	4328	10	24	78	202 ¹⁾	202 ¹⁾	1010 ¹⁾	274	1067	3419	412	6592	9476

Poznámky k tabuľke:

počet vzoriek = počet meraných miest, napr. vysielateľ, miestnosť, pracovné miesto, stroj, stanovište apod. (označených kódovým číslom centrálného príjmu)

počet ukazovateľov = počet fyz. veličín (faktorov) zmeraných na meraných miestach

počet analýz = počet meraní

¹⁾ z toho (vzorky/ukazovatele/analýzy) osvetlenie 0/0/0, UV 202/202/1010

2. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaniach pracovísk FF v SR v roku 2017

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					Spolu
			Hluk	Vibrácie	Umelé osvetlenie	Elektromagnetické pole	TVM	
RÚVZ Košice	testov	prihlásené			2			2
		ukončené			2			2
	ukazovateľov	prihlásené			2			2
		ukončené			2			2

3. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov pracoviskamiFF v SR v roku 2017

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ Košice	-	-	-	-

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

4. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách FF v SR v roku 2017

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Košice	-	-	-	-

5. Odborná činnosť pracovísk FF v SR v roku 2017

a) Programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 7.7	NÁZOV ÚLOHY: Objektívizácia účinkov zdrojov optického žiarenia v pracovnom a životnom prostredí	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	202	202

b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Košice	-	-	-	-	-

c) Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	OFA	Odborné stanoviská a konzultácie týkajúce sa problematiky fyzikálnych faktorov pre iné oddelenia RÚVZ a iné právnické a fyzické osoby

6. Medzinárodná činnosť pracovísk FF v SR v roku 2017

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	OFA	-

GENETICKÁ TOXIKOLÓGIA

1. Personálne obsadenie pracovísk BŽP (GT) v SR a stav akreditácie v roku 2017

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					počet		Akreditácia		platnosť do
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		skúšok/počet ukazovateľov		počet odberov/počet ukazovateľov		
						A	N	A	N	
RÚVZ Košice	2	2	0	4	S	1	10			19.08.2018
					U	1	10			

VŠ – vysokoškolsky vzdelaní pracovníci

SZP – strední zdravotnícki pracovníci

NZP – pomocný personál

MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

S – skúšky

U – ukazovatele

2. Analytická činnosť pracovísk BŽP (GT) v roku 2017

a) podľa typu komodít

Názov úradu			Vody pitné a úžitkové	Vody minerálne	Vody bazénové	Vody z prírodných kúpalísk	Vodné kvety	Makrofyty	Stery	Piesok	Ovzdušie a bytový prach	Pele	Biol. materiál	Zabezpečenie kvality	Iné	SPOLU
	vzorky	ukazovatele														
RÚVZ Košice		analýzy											113	13		126
													113	13		126
													14600	1500		16100

b) prehľad výkonov analytických skúšok BŽP

Názov úradu			Abiosestón a biosestón pitných vôd	Biosestón prírodných kúpalísk	kvety kvalita - kvantitatívne	Biosestón umelých kúpalísk	Améby	Chlorofyl a	Makrofyty	Testy ekotoxicity	Vajíčka helmintov	Cytogenetika	Pele	Biologický materiál	Roztoče	Iné
	vzorky	ukazovatele														
RÚVZ Košice		analýzy										126				
												126				
												16100				

3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk BŽP (GT) v SR v roku 2017

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Košice	testov	prihlásené						0
		ukončené						0
	ukazovateľov	prihlásené						0
		ukončené						0

4. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov pracoviskami BŽP (GT) v SR v roku 2017

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ Košice	-	-	-	-

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

5. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách BŽP (GT) v SR v roku 2017

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Košice	-	-	-	-

6. Odborná činnosť pracovísk BŽP (GT) v SR v roku 2017

a) Programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 2.1.3	NÁZOV ÚLOHY: Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	113	113

Číslo úlohy: 7.15.	NÁZOV ÚLOHY: Epidemiologická prevencia rizika karcinogenity v populácii	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	196	196

b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Košice	OGT	Poradňa genetickej toxikológie pre prevenciu rakoviny	196	196	196

c) Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	OGT	-

7. Medzinárodná činnosť pracovísk BŽP (GT) v SR v roku 2017

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	-	-

MIKROBIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Tab. č.1. Personálne obsadenie odboru MŽP a stav akreditácie v roku 2017

Odbor/NRC	Pracovníci			Spolu	Akreditácia		
	VŠ	SZP	NZP		počet		platnosť
					skúšok/ukazovateľov		
				A	N	do	
MŽP	1	9	2	12	16/18	32/37	19.08.2018
NRC pre koagulázopozitívne stafylokoky a ich toxíny	1	1	0	2	2/2	0/0	19.08.2018
NRC pre listeriózu	1	1	0	2	1/1	1/1	19.08.2018
SPOLU	3	11	2	16	19/21	33/38	

VŠ – vysokoškolsky vzdelaní pracovníci
 SZP – strední zdravotníckí pracovníci
 NZP – pomocný personál
 NRC – národné referenčné centrum

A - akreditované skúšky
 N - neakreditované skúšky

Tab. č. 2.1. Analytická činnosť odboru MŽP podľa typu komodít

Počet	Druh analyzovaného materiálu								
	voda	ovzdušie	potraviny	PBP	piesky	dekontaminácia prostredia, skúšky sterility	vzorky zabezpečenia kvality meraní	iné	spolu
vzoriek	2030	84	1547	0	144	4584	3016	437	11842
ukazovateľov	10361	154	7807	0	432	5465	3016	713	27948
analýz	14814	200	28536	0	1872	24745	16448	2117	88732

Tab. č. 2.2. Prehľad o počte a druhu vzoriek vyšetrených na odbore MŽP

Komodita	Počet		
	vzoriek	ukazovateľov	analýz
voda	2030	10361	14814
ovzdušie	84	154	200
potraviny	1547	7807	28536
kozmetika a predmety bežného používania	0	0	0
piesky	144	432	1872
dekontaminácia prostredia skúšky sterility	4584	5465	24745
vzorky zabezpečenia kvality meraní	3016	3016	16448
iné	437	713	2117
SPOLU	11842	27948	88732

Tab. č. 2.3. Prehľad o druhoch a počte vyšetrených vôd na odbore MŽP

Počet	Druh analyzovaného materiálu										
	vodo- vody	studne	pra- mene	vrty	technol.	nádrže	štrko- viská	bazény		iné	spolu
								term.	neterm.		
vzoriek	1026	190	4	2	0	59	16	86	626	21	2030
ukazovateľov	5472	983	24	10	0	118	32	444	3177	101	10361
analýz	7717	1502	32	16	0	295	90	653	4353	156	14814

Tab. č. 2.4. Prehľad o druhoch a počte vyšetrených vzoriek potravín, kozmetiky a predmetov bežného používania na odbore MŽP

č.	Druh potraviny	Počet		
		počet vzoriek	počet ukazovateľov	počet analýz
1	Syry a bryndza	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0
3	Vajcia a výr. z vajec	8	40	168
4	Mäso a výr. z mäsa	70	350	1598
5	Ryby a morské živoč.	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0
7	Polievky, bujóny, omáčky	0	0	0
8	Cereálie a pekár. výrobky	3	15	70
9	Ovocie a zelenina	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0
12	Víno a alkohol. nápoje	0	0	0
13	Zmrzlina a mraz.dezerty	265	1325	5081
14	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem bylinných)	0	0	0
15	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0
16	Pokrm pre spoločné stravovanie	664	3320	11621
17	Polotovary	6	30	126
18	Detská a dojčenská výživa	92	460	1750
19	Výživové doplnky	45	225	890
20	Prídavné látky (aditíva)	0	0	0
21	Lahôdkarske výrobky	159	795	2959
22	Cukrárske výrobky	178	890	3523
23	Cukrovinky	0	0	0
24	Minerálne, pramenité a balené vody	24	192	367
25	Materské mlieko	0	0	0
SPOLU		1519	7667	28276
26	PBP	0	0	0
27	Kozmetika	0	0	0
28	Ostatné	28	140	260
SPOLU		1547	7807	28536

Tab. č. 2.5. Prehľad o vyšetreniach účinnosti sterilizácie a dezinfekcie pomôcok a prostredia na odbore MŽP

Počet	Sanitárne mikrobiolog. testy	Kontrola sterilizač. prístrojov	Zisťovanie účinnosti dezinf.roztokov	Kontrola sterility predmetov	Ovzdušie	Iný materiál	Spolu
vzoriek	3527	485	61	511	84	351	5019
ukazovateľov	3527	485	244	1209	154	351	5970
analýz	19829	1867	488	2561	200	1755	26700

Tab. č. 2.7. Prehľad významných bakteriálnych kmeňov izolovaných z nemocničného prostredia na odbore MŽP

Názov	Počet
Acinetobacter spp.	31
Aeromonas hydrophila	0
Aeromonas spp.	4
Alcaligenes faecalis	0
Bacillus cereus	0
Bacillus subtilis	0
Bacillus sp.	0
Citrobacter spp.	6
Clostridium perfringes	0
Enterobacter aerogenes	0
Enterobacter agglomerans	15
Enterobacter spp.	40
Enterococcus faecalis	9
Escherichia coli	13
Hafnia spp.	0
Klebsiella spp.	0
Klebsiella oxytoca	0
Legionella pneumophila	0
Pantoea spp.	0
Proteus spp.	1
Pseudomonas aeruginosa	12
Pseudomonas spp.	15
Salmonella sp.	0
Staphylococcus haemolyticus	90
Aeróbne sporulanty	681
Staphylococcus aureus	38
Staphylococcus sp.	717

Tab. č. 2.11. Prehľad izolácií Cronobacter spp. v sušenej mliečnej detskej výžive na odbore MŽP

Ukazovateľ	počet vzoriek detskej mliečnej výživy počiatočnej			počet vzoriek detskej mliečnej výživy následnej		
	vyšetrených		pozitívnych	vyšetrených		pozitívnych
	pätica	kus		pätica	kus	
<i>Cronobacter spp.</i>	14	10	0	1	0	0

Tab. č. 2.14. Nadstavbová diagnostika NRC pre koagulázapozitívne stafylokoky v roku 2017

Druh vzorky	Počet potvrdených KPS	Počet KPS produkujúcich toxín	Typy toxínov									
			A	B	C	D	TSST	C+TSST	A+TSST	A+D	D+TSST	C+D
Potraviny	70	16	3	1	2	3	0	4	2	0	1	0
Materské mlieko	15	4	0	1	0	3	0	0	0	0	0	0
Stery	191	51	4	2	11	23	3	2	3	1	1	1
Výtery	18	9	6	0	1	1	0	0	0	1	0	0
Bazén	57	23	1	0	1	19	1	0	1	0	0	0
Spolu	351	103	14	4	15	49	4	6	6	2	2	1

Tab. č. 2.17. Nadstavbová diagnostika NRC pre listeriózu v roku 2017

Druh vzorky	Počet LMO	Sérotyp LMO		Listeria sp.
		O1	O4	
Potraviny	17	1	14	2
Klinický materiál	9	5	4	0
Spolu	26	6	18	2

Tab. č. 3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch odboru MŽP

Názov úradu	Počet		Typ vzorky						
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Bakteriálny kmeň	iné	Spolu
RÚVZ Košice	testov	prihlásené					1	1	2
		ukončené					1	1	2
	ukazovateľov	prihlásené					3	11	14
		ukončené					3	11	14

Tab. č. 6.1. Odborná činnosť odboru MŽP: programy, projekty a ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 1.1	NÁZOV ÚLOHY: Plnenie akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR (NEHAP IV).	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	1387	7022
Číslo úlohy: 6.4	NÁZOV ÚLOHY: Nozokomiálne nákazy	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	3826	4747

Tab. č. 6.3. Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	MŽP	<p>zber údajov o pôvodcoch zoonóz zo vzoriek z úradnej kontroly potravín do EFSA</p> <p>príprava podkladov a vypracovanie jednotlivých kapitol pre spoločnú Správu o zoonózach a pôvodcoch zoonóz v potravinách, krmivách a u zvierat v Slovenskej republike za rok 2017</p> <p>účasť na štúdiu Hospital-Enviro-Rez: <i>"Sledovanie rezistencie na antibiotiká u enviromentálnych izolátov baktérií z prostredia lôžkových zdravotníckych zariadení na Slovensku"</i>.</p>

7. Medzinárodná činnosť odboru MŽP v roku 2017

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	MŽP	- účasť na projekte ELiTE zameraného na laboratórne vyšetrenie ľudských izolátov <i>Listerie monocytogenes</i> metódou WGS

BIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1. Personálne obsadenie oddelenia BŽP a stav akreditácie v roku 2017

RÚVZ Košice	Pracovníci					Akreditácia				
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok/počet ukazovateľov		počet odberov/počet ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
Oddelenie BŽP	1	2	0	3	S	3	9	0	1	19.08.2018
					U	11	16	0	3	

VŠ – vysokoškolsky vzdelaní pracovníci

SZP – strední zdravotnícki pracovníci

NZP – pomocný personál

MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

S – skúšky

U – ukazovatele

2. Analytická činnosť oddelenia BŽP v roku 2017

a) podľa typu komodít

Názov úradu		Vody pitné a úžitkové	Vody minerálne	Vody bazénové	Vody z prírodných kúpalísk	Vodné kvety	Makrofyty	Stery	Piesok	Ovzdušie a bytový prach	Pele	Biol. materiál	Zabezpečenie kvality	Iné	SPOLU
RÚVZ Košice	vzorky	1207	8	696	193	0	1	0	144	0	231	0	179	0	2659
	ukazovatele	8449	32	1329	519	0	1	0	144	0	693	0	1228	0	12458
	analýzy	9656	40	2088	2652	0	1	0	2016	0	2018	0	1248	0	19779

b) prehľad výkonov analytických skúšok BŽP

Názov úradu		Abiosestón a biosestón pitných vôd	Biosestón prírodných kúpalísk	Vodné kvety kvalita - kvantita	Biosestón umelých kúpalísk	Améby	Chlorofyl a	Makrofyty	Testy ekotoxicity	Vajčka helmintov	Cytogenetika	Pele	Biologický materiál	Roztoče	Iné
RÚVZ Košice	vzorky	1215	193	0	696	0	70	1	0	144	0	231	0	0	0
	ukazovatele	8481	519	0	1392	0	140	1	0	144	0	693	0	0	0
	analýzy	9696	2652	0	2088	0	430	1	0	2016	0	2078	0	0	0

3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaniach oddelenia BŽP v roku 2017

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Košice	testov	prihlásené	2					2
		ukončené	2					2
	ukazovateľov	prihlásené	3					3
		ukončené	3					3

Odborná činnosť oddelenia BŽP v roku 2017

a) Programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 7.1	NÁZOV ÚLOHY: Cyanobaktérie	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	193	519

Číslo úlohy: 7.12	NÁZOV ÚLOHY: Peľová informačná služba (PIS) - Monitoring biologických alergénov v ovzduší	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	231	693

Číslo úlohy: 1.1	NÁZOV ÚLOHY: Plnenie akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky (NEHAP IV)	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	2075	10800